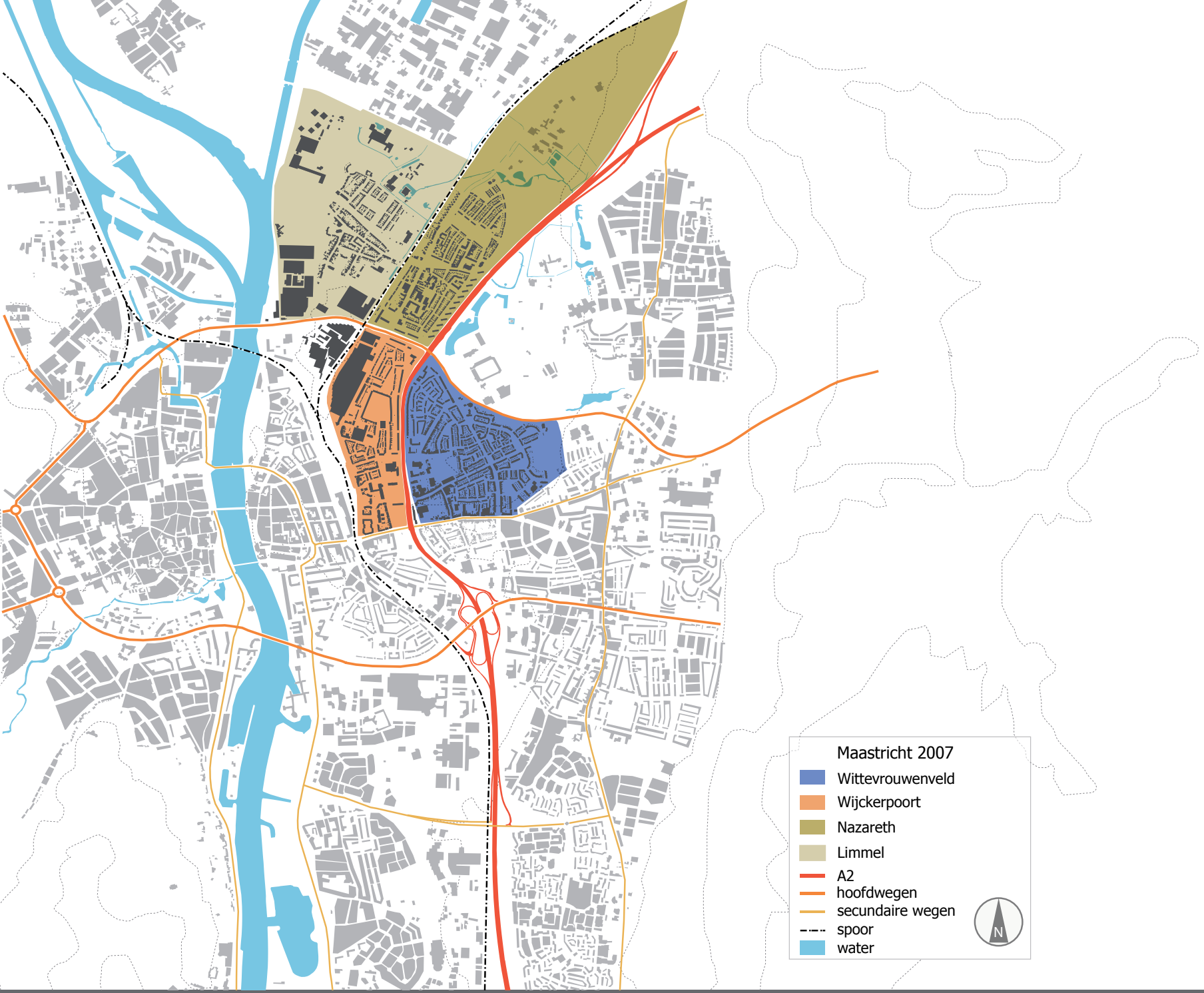

Maastricht Noordoost

cultuurhistorische verkenning: Limmel, Nazareth, Wijckerpoort en Wittevrouwenveld

Urban Fabric | Steenhuis stedenbouw/landschap

Maastricht 2007
Wittevrouwenveld
Wijckerpoort
Nazareth
Limmel
A2
hoofdwegen
secundaire wegen
spoor
water
N

I n h o u d

Verantwoording **4**

Deel 1: Waarde en betekenis Maastricht Noordoost **7**
Waardevolle elementen voor 1920
Waardevolle elementen 1920-1945
Waardevolle elementen na 1945
Waardering Maastricht Noordoost
Waardering ensembles Maastricht Noordoost

Deel 2: Plangeschiedenis Maastricht **31**

Deel 3: Analyse Maastricht Noordoost **51**
Maastricht
Maastricht Noordoost

Deel 4: Nazareth **69**
Waarde en betekenis
Plangeschiedenis
Analyse

Deel 5: Limmel **103**
Waarde en betekenis
Plangeschiedenis
Analyse

Deel 6: Wijckerpoort **135**
Waarde en betekenis
Plangeschiedenis
Analyse

Deel 7: Wittevrouwenveld **167**

Waarde en betekenis
Plangeschiedenis
Analyse

Bronnen, noten en colofon **198**

Verantwoording

Dit onderzoek richt zich op de ruimtelijke en cultuurhistorische kwaliteit van Maastricht Noordoost, het stadsdeel ten noorden van de Scharnerweg en ten oosten van de Maas en de oude verdedigingswerken. Het gebied bestaat uit vier naoorlogse wijken: Wijckerpoort, Wittevrouwenveld, Nazareth en Limmel. Het onderzoek is uitgevoerd in opdracht van de Sector Ruimte van het Domein SEB van de gemeente Maastricht. Het doel is om bij te dragen aan het ontwikkelen van een toekomstvisie voor de wijken (in de vorm van de Structuurvisie Maastricht Noordoost), op basis van inzicht in de bestaande ruimtelijke structuur en cultuurhistorische betekenis. Ongeacht of de wijken tegenwoordig positief of negatief worden gewaardeerd vormt immers de huidige toestand, met daarin verschillende historische lagen, het kader voor toekomstige transformaties. Inzicht in dit kader helpt om de keuzen voor stedelijke vernieuwing scherp in beeld te krijgen, te preciseren en waar nodig te nuanceren. Bovendien zal kennis over de onderliggende 'lagen' van de stad inspirerend en hier en daar sturend zijn voor het ontwerp van de volgende laag. De nadruk ligt op de stedenbouwkundige structuur en de ruimtelijke samenhang. Natuurlijk speelt de architectuur een belangrijke rol voor het gebouwde resultaat, maar de aanbevelingen voor de ensembles zijn niet anders dan een globale kenschets, op basis van een ruimtelijke inventarisatie.

Voor het onderzoek is gebruik gemaakt van literatuur en archiefstukken betreffende het ontwerp en de bouw van de wijken. Verder werden de wijken uitgebreid verkend. Getracht is om de bijzondere kwaliteiten van de wijken op verschillende ruimtelijke schaalniveaus te benoemen. De resultaten zijn niet uitgewerkt tot een vastomlijnd eindproduct, zoals een behoudskaart of een lijst van de belangrijkste objecten, maar tot aanbevelingen voor ontwikkeling in de toekomst. De waarderingskaarten moeten in dat licht worden gezien, als inbreng in de discussie over toekomstige kwaliteit en vitaliteit van de wijken.

De belangrijkste naoorlogse wijken van Maastricht hebben een grote betekenis voor de wederopbouw in Nederland. Ten eerste gaat het om fraaie voorbeelden van parochiewijken, de katholieke en kleinschalige variant van de wijkgedachte. Ten tweede staan de wijken in een compositorische traditie, waarop architecten Jos Klijnen en F.C.J. Dingemans hun stempel drukten. Klijnen legde de lange lijnen van Maastrichts ontwikkeling vast in een uitbreidingsplan uit 1941, waarin het routeontwerp voor de entree van Maastricht was opgenomen: een geënsceneerde afdaling door het landschap, via het drooggevallen winterbed van de Maas tot aan de ´foyer van de stad´: het Koningsplein en het Oranjeplein. Dingemans leidde de Dienst Stedenbouw in de naoorlogse periode en ontwierp – naast de in dit rapport onderzochte wijken – ook Caberg, Malpertuis, Pottenberg, Heugemerveld, Brusselse Poort en Mariaberg. Meesterlijk is de manier waarop Dingemans in zijn ontwerpen de grote schaal van het landschap wist te verbinden met de kleinste schaal van het architectonisch detail. Alles speelt mee in deze composities: groenstructuren, plantsoenen, gebouwranden, rooilijnen en openbare gebouwen, enzovoorts.

In de eerste wijken die na de bevrijding werden uitgevoerd, in Maastricht Noordoost, moest Dingemans talloze oudere landschappelijke en stedelijke structuren opnemen, waardoor een ingebouwde gelaagdheid aanwezig is. Het maakt de wijken verrassend afwisselend en robuust: ze kunnen nieuwe ontwikkelingen opnemen. De samenhang zit niet zozeer in de bebouwing, maar in de lange lijnen: spoorlijnen, landschappelijke elementen (zoals het voormalig winterbed van de Maas, dat deels samenvalt met het huidige verloop van de President Rooseveltlaan) en oude routes (zoals de Meerssenerweg).

De prioriteit van cultuurhistorie behoort in Maastricht Noordoost bij de continuïteit van de structuur te liggen. Het behoud van sommige objecten is belangrijk, maar secundair. Het is de uitdaging om een nieuwe historische laag aan de wijken toe te voegen, die een programmatische en ruimtelijke verrijking oplevert. Samen met de bestaande kwaliteiten op verschillende schaalniveaus kan dit bijdragen aan vitale wijken met een eigen identiteit en een doorlopende geschiedenis.

De kwaliteiten van de wijken van Dingemans in Maastricht is evident. Het is de vraag hoe de

wijken zich in de toekomst kunnen en moeten transformeren, onder druk van veranderingen in de wijken zelf (veroudering voorraad, vergrijzing pioniers, instroom van nieuwe doelgroepen) en daarbuiten (overkluizing van de A2, transformatie van Maastricht-Oost als geheel, ontwikkelingen van de regionale woningmarkt, omslag van aanbodmarkt naar vraagmarkt). De beste garantie voor het duurzaam continueren van de bestaande kwaliteiten is te zorgen dat het gebied in de toekomst een gewild woonmilieu blijft of wordt. Dat vraagt niet zozeer om een behoudsvisie, maar om een ontwikkelingsvisie – met oog voor (onder meer) de cultuurhistorische kwaliteiten. Enkele bijbehorende vragen:

- Hoe kan de bestaande ruimtelijke kwaliteit bijdragen aan de woonkwaliteit in de toekomst?
- In hoeverre past het aanbod van woningen bij de vraag voor de toekomst?
- In hoeverre zijn de voorzieningen op buurt- en wijkniveau te handhaven en zijn er mogelijk alternatieve invullingen voor te bedenken (schaalvergroting, schaalverkleining, specialisatie, transformatie)?
- Hoe houdbaar is het impliciete concept van collectiviteit dat een halve eeuw geleden voor de parochiewijken werd bedacht?

Vooruitlopend op het beantwoorden van deze (en vele andere vragen) is het goed om de kwaliteiten op een rij te zetten – niet als te beschermen waarden, maar als input voor veranderingsprocessen. In dit rapport gebeurt dat op twee manieren: voor het gebied als geheel en voor de vier afzonderlijke wijken.

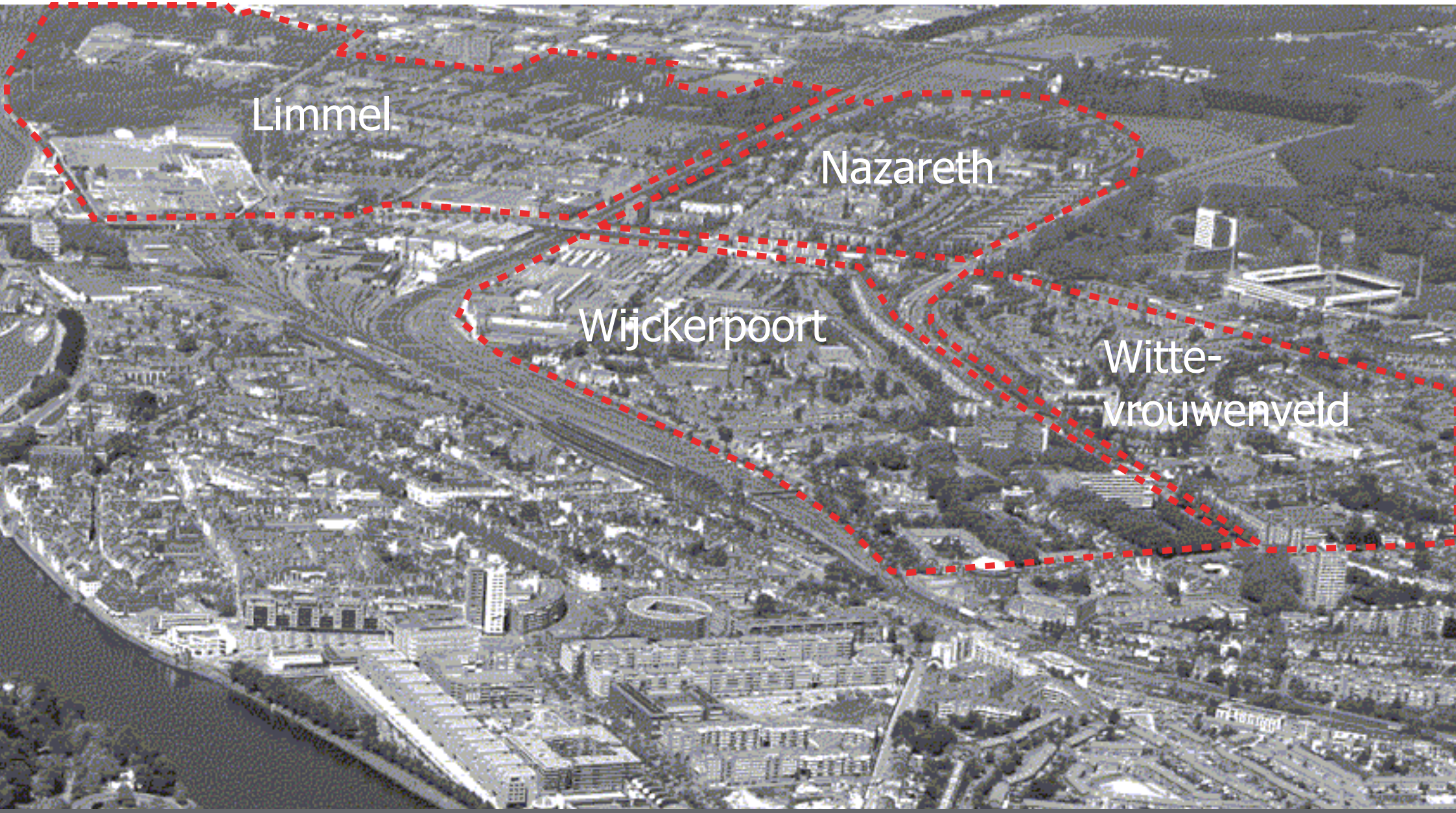
Schiedam, december 2007

Paul Meurs
Urban Fabric BV en Steenhuis stedenbouw/landschap

Opzet van het rapport:

In hoofdstuk 1 zijn de belangrijkste conclusies van het onderzoek samengevat in de vorm van waarderingskaarten en aanbevelingen. Hierna volgt de plangeschiedenis en een ruimtelijke analyse van het gebied (hoofdstukken 2 en 3). Hoofdstukken 4 t/m 7 gaan in op de vier afzonderlijke wijken Nazareth, Limmel, Wijckerpoort en Wittevrouwenveld. Per wijk wordt weer begonnen met de waardering en de aanbevelingen, gevolgd door een plangeschiedenis en analyse.

Deel 1: Waarde en betekenis

Aanbevelingen Maastricht Noordoost

Maastricht Noordoost is een stadsdeel rijk aan gelaagdheid in het landschap, de stedenbouwkundige structuur en de architectonische bebouwing. Het is een gebied waar de oude elementen van zowel landschap en de historische nederzettingen heel bewust zijn opgenomen in de naoorlogse uitbreidingen van F.C.J. Dingemans. In zeer korte tijd veranderde het stadsdeel Noordoost ten noorden van het kleine stadsdeel Wyck tot het meest stedelijk gebied van Maastricht. Met de vestiging van de keramiekindustrie langs de Maas en de Meerssenerweg groeide Maastricht Noordoost uit tot de economische motor van de stad en daarmee als een dynamisch gebied, met de voormalige ' parkway' President Rooseveltlaan als ruggengraat. De stapeling van oude landschappelijke patronen (reliëf, voormalige overlaat, oude bebouwingslinten en dorpskernen) met moderne infrastructuur (autowegen en spoorlijn) en planmatig opgezette naoorlogse woonwijken geeft Maastricht Noordoost samenhang en vormt samen met de historische lange lijnen een flexibel en dynamisch raamwerk waarbinnen zeer diverse invullingen mogelijk zijn. Het ligt voor de hand dit als leidraad en ontwikkelingskracht in de toekomst aan te houden.

Kwaliteiten op stedelijk niveau (betekenis en waarde voor Maastricht)

- Lineaire opbouw (vanwege het landschap en de infrastructuur), in tegenstelling tot de concentrische structuur van de westoever van Maastricht.
- Wisselwerking tussen het landschap (bodem, terrassenlandschap) en de verstedelijking.
- Oude linten naar historische nederzettingen geven zelfs de jonge wijken een historische gelaagdheid en herkenbaarheid.
- Aanwezigheid Landgoederenzone, die als groene wig te ervaren is en de relatie tussen landschap en verstedelijking vasthoudt.
- Aanwezigheid van industriële complexen langs het water, die bijdragen aan de ruimtelijke diversiteit van het gebied.
- Belangrijke infrastructuur, gelegen in noordzuid-richting (spoor en snelweg): de entree van de stad.
- De ruimtelijke structuur van de President Rooseveltlaan (de huidige A2), die is gelegen in het voormalige winterbed van de Maas. Oorspronkelijk was het een door Klijnen ontworpen (en door F.C.J. Dingemans uitgewerkte) parkway, die naar de stad daalt, tussen de woonwijken doorstroomt en uitmondt op het schakelpunt Koningsplein/Oranjeplein; een monumentale stadsentree.

Knelpunten op stedelijk niveau

- Barrières in het gebied zelf en naar de binnenstad: de rivier, het spoor en het station, de A2 en de afgesloten fabrieksterreinen.
- Ruimtelijk isolement van bepaalde wijken (met name Limmel en Nazareth).
- Overlast van verkeer en fabrieken.
- Gebrekkige relatie met de rivier, vanwege de aanwezigheid van fabrieken.

Aanbevelingen op stedelijk niveau

- Versterk het ruimtelijk raamwerk dat gevormd wordt door de oude verbindingswegen tussen historische kernen en snelweg, spoorlijn, fabrieksterreinen, groen.
- Behandel de President Rooseveltlaan, na ondertunneling, als een stedelijk corridor. Het concept van de oude 'parkway' moet leidend/sturend zijn voor de nieuwe inrichting, aangepast aan de behoeften en normen van nu.
- Extra aandacht geven aan de dwarsverbindingen in oost-westelijke richting.

Kwaliteiten op niveau stadsdeel (Maastricht-Noordoost)

- Grote differentiatie, zowel ruimtelijk (door de gelaagdheid van structuren) als architectonisch (veel bouwfasen: oude linten, buitenplaatsen, wederopbouw, stadsvernieuwing).
- Aanwezigheid van woonwijken met een lage dichtheid en grondgebonden woningen in de nabijheid van de binnenstad (Limmel en Nazareth).
- Naoorlogse wijken met een duidelijke signatuur (Wijckerpoort, Limmel en Nazareth), ontworpen en gebouwd onder leiding van F.C.J. Dingemans, de toenmalige directeur van de Dienst Stadsontwikkeling. Wittevrouwenveld heeft herkenbare ensembles en is gestructureerd door de doorgaande

routes in de wijk.
- Herkenbare ontwerpmotieven in de wijken: het scheppen van randen van de stad, het bewust voortbouwen op bestaande landschapsstructuren, zoals de oude linten of moderne infrastructuur, en het gebruik maken van andere plekspecifieke bijzonderheden. Het landschap en de infrastructuur zorgen voor samenhang en verrijking van de wijken, het zijn geen enclaves in de stad.
- Het voormalige winterbed van de Maas is nog voelbaar in het noordelijk deel van de wijken Wittevrouwenveld en Wijckerpoort door verhoogde straten en de lager gelegen tuinen.
- De relatie tussen de A2 (parkway) en de wijken is zorgvuldig ontworpen, met behulp van groen, zichtlijnen, de oriëntatie van gebouwen en de plaatsing van bijzondere openbare functies (kerken, scholen).
- Het Koningsplein/Oranjeplein als ontvangstruimte van de stad; hier wordt de verbinding tussen de parkway en de binnenstad gelegd met een enorm ruimtelijk gebaar (het grote plein, in Nederland alleen te vergelijken met het Malieveld in Den Haag), en monumentale bebouwing (vooral de flat van architect G. Holt). Het gehele schakelpunt Koningsplein/Oranjeplein inclusief hoogwaardige bebouwing is een zeer waardevolle hoogstedelijke ruimte in Maastricht.
- Gebruik van herkenbare ontwerpmotieven groenaanleg; aan de ene kant het componeren van groene ruimtes aan doorgaande routes (Meerssenerweg in Nazareth, Balijeweg in Limmel en President Rooseveltlaan), aan de andere kant het creëren van besloten verblijfsplekken/groene kamers centraal in de wijken (Old Hickoryplein in Wijckerpoort en Schepenenplein in Wittevrouwenveld).

<u>Knelpunten op niveau stadsdeel</u>
- Eenzijdige woningvoorraad wat betreft doelgroepen en prijsniveaus.
- Barrières gevormd door infrastructuur en industrie zorgen voor fysieke wanden in en tussen de wijken.
- Onduidelijke verbindingen tussen de wijken (ongelijkwaardige kruisingen, fiets- en autotunnels).
- Verkeersdruk A2: van parkway tot verkeersriool.
- Moeizaam contact tussen wijken en de Landgoederenzone. De aanwezigheid van dit landschap wordt niet ten volle uitgebuit; veel bebouwing is met achterkanten georiënteerd op de Landgoederenzone.

<u>Aanbevelingen op niveau stadsdeel</u>
- Versterk de dragende structuren: rivier, spoor, parkway, oude linten, landschapsopbouw. Concreet betekent dit de rivieren waar mogelijk zichtbaar maken en de A2 inzetten als ruimtelijke en functionele groene slagader van Maastricht Oost.
- Differentiatie tussen de wijken handhaven.
- Maastricht Noordoost kan gemakkelijk transformaties opnemen, zolang die passen op de bestaande structuur van grootschalige dragers (groen, oude bebouwingslinten) met daartussen een lappendeken van gevarieerde invulling.
- Behoud de open groene ruimtes als hoogtepunten aan doorgaande wegen: Koningsplein/Oranjeplein, het Miradorplein, en het Kemenadeplein.
- Behoud het idee van het ensemble van de 'parkway': de ligging van de President Rooseveltlaan in het voormalige winterbed van de Maas, de compositie van de wanden en randen die de overgang van het landschap naar de stad begeleidt, de groenstructuur (bomenlanen en pleinen) langs de weg, de dwarsverbanden bij de oude routes en de poorten in de wijken en tenslotte het programma met de openbare functies (scholen en kerken) op de route georiënteerd. Deze vormen samen een bijzonder stedelijk centrum van Maastricht.
- Verricht nader onderzoek naar de groenstructuur, zowel in de wijken als langs de doorgaande routes. Het gaat hierbij zowel om uitgangspunten en intenties, de uitvoering en de huidige toestand.

Limmel

Kwaliteiten Limmel

- Aanwezigheid van een dergelijke kleinschalige naoorlogse woonwijk waar de bebouwing nergens boven het groen uitkomt is, op korte afstand van de stadskern, een bijzonderheid.
- Nabijheid van de Landgoederenzone, met de kastelen Bethlehem en Jeruzalem.
- Grote gelaagdheid en differentiatie (kasteel Bethlehem, vooroorlogse boerderijen en dorpscentrum, naoorlogse uitbreiding en stadsvernieuwing).
- Het low-profile karakter sluit aan bij de landelijkheid van het vooroorlogse Limmel en respecteert de aanwezigheid van de Landgoederenzone.
- Dorpsplein aan de Populierenweg met combinatie van vooroorlogse en naoorlogse bebouwing. De bestaande voorzieningen in de vooroorlogse dorpskern van Limmel (inclusief kerk en RK Jongensschool) zijn opgenomen in het naoorlogse concept van het parochiecentrum.
- Jeruzalemweg, oude groene route langs de landgoederen Rome, Jeruzalem en Bethlehem.
- De Bethlehemweg is de weelderige naoorlogse verlenging van de oprijlaan van het Middeleeuwse kasteel Bethlehem.
- De oude bebouwingslinten (Populierweg, Dolmansstraat) zijn opgenomen in het ontwerp van de naoorlogse uitbreiding en geven structuur en kwaliteit.
- Jerichoplein, centraal buurtpark met bij de Bethlehemweg twee iets hogere woonblokken.
- Het complex ten noorden van de Balijeweg, ontworpen als een enclave in het groen rond het Jerichoplein.

Knelpunten Limmel

- Aan drie zijden geïsoleerd door niet woonfuncties als de industriestrook, het transformatorstation en het spoor.
- De nabijheid van de Landgoederenzone is minder voelbaar geworden door de uitbreiding van de industrieterreinen in het noorden, de bouw van de Hogere Hotelschool en de hoogbouw van de penitentiaire inrichting.
- Geen fysiek of visueel contact met de Maas door industriestrip van het voormalig Zinkwitterrein en het Tregaterrein.
- Omdat de wijk vrij hiërarchieloos is opgezet en het architectuurbeeld vrij eentonig is, oogt Limmel als een monotone leefomgeving.
- Eenzijdige samenstelling woonaanbod; voornamelijk eengezinswoningen.

Aanbevelingen Limmel

- Behouden van de historische gelaagdheid in de wijk.
- In het zuidelijk deel van Limmel kunnen, door het heterogene karakter, makkelijker transformaties opgevangen worden dan de gecomponeerde noordelijke woonbuurt.
- Versterken van de verbindingen met de nabije Landgoederenzone, deze zijn nu vertroebeld door de plaatsing van de Hogeschool en industriestrook.
- Behouden van de groenstroken langs de Balijeweg, de Bethlehemweg en het Jerichoplein.
- Versterken van de Balijeweg als doorgaande verbindingsroute tussen de wijk en de Maas.
- Versterken van de relatie met de Maas na bebouwing van het Zinkwitterrein: dit beidt een kans om een sterke opwaardering te realiseren.

Nazareth

Kwaliteiten Nazareth

- Opname van de bestaande Meerssenerweg en de Landgoederenzone in het concept van de naoorlogse uitbreiding.
- Dubbelconcept in de wijk: het zuidelijk deel van Nazareth (vanaf Kemenadeplein) heeft een stedelijk karakter door grote 'blokken' die de belangrijkste toegangs- en ontsluitingswegen begeleiden, terwijl het noordelijk deel van de wijk een landelijk karakter heeft door de oriëntatie van de lage bebouwing op het landschap van de Landgoederenzone.
- Duidelijke randen van en in de wijk, die worden gevormd door bebouwing georiënteerd op doorgaande wegen of grote groenstructuren en waarbij rekening is gehouden met de bezonning: de hoogbouw staat aan de noordzijde van de pleinen. Aan de westzijde is de rand afgezoomd met een gestaffelde verkavelingstructuur.
- Uitwerking parochiegedachte: duidelijk wijkcentrum van Nazareth door bundeling van de kerk en commercie op een prominente plaats in de wijk.
- Portiekflats aan de Kasteel Hillenraadweg als ritmische begeleiding van de A2.
- Hoogwaardige buurtparken aan de Meerssenerweg (Kemenadeplein, Miradorplein) creëren mooie zichtlijnen de wijk in.

Knelpunten Nazareth

- De twee-onder-een-kapwoningen ten noordwesten van de Meerssenerweg (nrs. 72 tot 116) zijn obstakels in het voorheen vrije uitzicht richting de Landgoederenzone.
- A2 en Viaductweg vormen een grote barrière.
- De schaal van de stadsvernieuwing aan de Kasteel Aldengoorstraat en Kasteel Beusdaelplein is te groot in relatie tot de schaal van de rest van de wijk.

Aanbevelingen Nazareth

- Oriëntatie van Nazareth op de Landgoederenzone behouden.
- Handhaven ensemble van de portiekflats langs de A2 en de woonstroken langs het spoor aan de Kasteel Liebeekstraat als begeleiding van deze belangrijke wegen én als randen van de wijk.
- Behouden plaatsing en opbouw van het parochiecentrum (kerk, pandsgewijze opbouw winkelstraat).
- Behouden van het Kemenadeplein en het Miradorplein, en de bebouwing aan deze pleinen, als bijzondere groene ruimtes van de wijk.
- Ruimte voor vernieuwing voornamelijk zoeken binnen de kaders die gevormd worden door de bebouwing aan de Meerssenerweg, de naoorlogse bebouwing om het Kenemadeplein en het Miradorplein, de naoorlogse middelhoge bebouwing langs de A2 en de lage bebouwing langs de Kasteel Liebeekstraat en de Neubourgweg.

Wijckerpoort

Kwaliteiten Wijckerpoort

- Schakelpunt Koningsplein – Oranjeplein, een groene ruimte als ontvangstkamer van de stad.
- De vooroorlogse wanden van het Koningplein en Oranjeplein en de naoorlogse bouwwerken maken samen een hoogwaardig ensemble.
- Samenspel tussen hoogwaardige bebouwing aan en invulling van het Old Hickoryplein.
- De verdiepte tuinen en verhoogde straten van de Generaalsbuurt zijn een echo van de loop van het voormalige winterbed van de Maas.
- Aanwezigheid waardevolle ensembles uit verschillende tijdslagen: vooroorlogse gesloten bouwblokken Meersennerweg – Scharnerweg - Prof. Pieter Willemstraat - Prof. Roerschstraat, introverte naoorlogse wanden van het Old Hickoryplein en extroverte wanden langs de President Rooseveltlaan.

Knelpunten Wijckerpoort

- Barrières tussen centrum en Wijckerpoort, gevormd door het spoor en de industriestrook.
- Vervreemdende leegte voormalig KPN terrein (terrein ten noorden van het Koningsplein).
- Geluidsschermen langs de President Rooseveltlaan vormen een belemmering voor verbindingen tussen Old Hickoryplein en Burgemeestersplein.

Aanbevelingen Wijckerpoort

- Koester het besloten karakter van het Old Hickoryplein. Het contrast tussen de grote afmetingen van het plein aan de ene kant en het verborgen karakter aan de andere kant is bijzonder.
- Versterk de groene ontvangstkamer, gevormd door het Koningsplein en het Oranjeplein, door de lege ruimte van het voormalige KPN terrein te ontwikkelen.
- Behoud het concept van de dichte hoge wanden langs de President Rooseveltlaan ter versterking van het idee van de ‘parkway’.
- Verbeter de verbindingen tussen Wijckerpoort en Wittevrouwenveld (het Old Hickoryplein met het Burgemeestersplein en de Professor Cobbenhagenstraat met de Voltaweg) ter versterking van het ensemble langs de President Rooseveltlaan.
- Behoud het bijzondere hoogteverschil in de Generaalsbuurt tussen tuinen en straten voor de herkenbaarheid van het voormalige winterbed van de Maas.
- De bebouwing aan het Koningsplein en het Oranjeplein koesteren als belangrijke onderdelen van het ensemble.

Wittevrouwenveld

Kwaliteiten in Wittevrouwenveld

- Opname van de oude bebouwingslinten (Frankenstraat en Scharnerweg) in het concept van de naoorlogse uitbreiding.
- Het ensemble van de losstaande objecten Lourdeskerk en St. Theresiaschool van architect Willem Peutz hebben een centrumfunctie voor zowel Wijckerpoort als Wittevrouwenveld.
- De verdiepte tuinen en verhoogde straten van de Burgemeesterswijk zijn een echo van de loop van het voormalige winterbed van de Maas.
- Aanwezigheid van waardevolle complexen rond het Schepenenplein en de Burgemeesterswijk.
- Nabijheid van het Geusseltpark en kasteel Geusselt.

Knelpunten Wittevrouwenveld

- De wijk bestaat uit 'deelwijken' uit verschillende bouwperioden of woningbouwspeculanten die geen eenheid met elkaar vormen. De overgangen tussen deze subwijkjes zijn niet soepel.
- Ontbreken van fysiek contact met het Geusseltpark door oriëntatie van de bebouwing met de achterkanten naar het park.
- Isolatie van de wijk ten opzichte van de stadskern: een directe verbinding van wijk met het centrum is alleen via de Scharnerweg mogelijk.

Aanbevelingen Wittevrouwenveld

- Behoud de Lourdeskerk en de St. Theresiaschool als losstaande objecten aan de President Rooseveltlaan. De oriëntatie van de gebouwen is gunstig ten opzichte van de verbinding met Wijckerpoort en geeft de wijk een duidelijk entree vanaf de doorgaande weg.
- Beschouw de Burgemeesterwijk en het Schepenenplein als bijzondere stedenbouwkundige en architectonische ensembles. De verborgenheid van deze ensembles en de daarbij behorende karakteristieke bouwblokken maken dit deel van Wittevrouwenveld bijzonder.
- Handhaaf het bijzondere hoogteverschil tussen straten en tuinen in de Burgemeesterwijk en het Schepenenplein. Dit is bijzonder en maakt het voormalige winterbed van de Maas ook nu nog herkenbaar.
- Behoud de historische gelaagdheid aan de Frankenstraat, de Scharnerweg en de Koning Clovisstraat.
- Versterk de verbinding met het landschap van het Geusseltpark. Daar waar het mogelijk is de bebouwing met de voorkanten oriënteren op dit landschap.
- Verbeter de verbinding van de Frankenstraat, de Voltaweg en de Schepen Roosenstraat met de hierop doorlopende straten in Wijckerpoort om Wittevrouwenveld uit haar isolement met de stadskern te halen.
- Beschouw de Gemeenteflat als een van de parels van de groene 'ontvangstkamer'. De oriëntatie van dit bouwwerk maakt deze kamer af en de architectuur en programma van het bouwblok is erg karakteristiek voor de naoorlogse bouwperiode.
- Afbouwen van de noordelijke straatwand aan het begin van de Scharnerweg waarmee ook het parkeerterrein van de Albert Heijn, achter de Gemeenteflat, wordt ingekaderd.

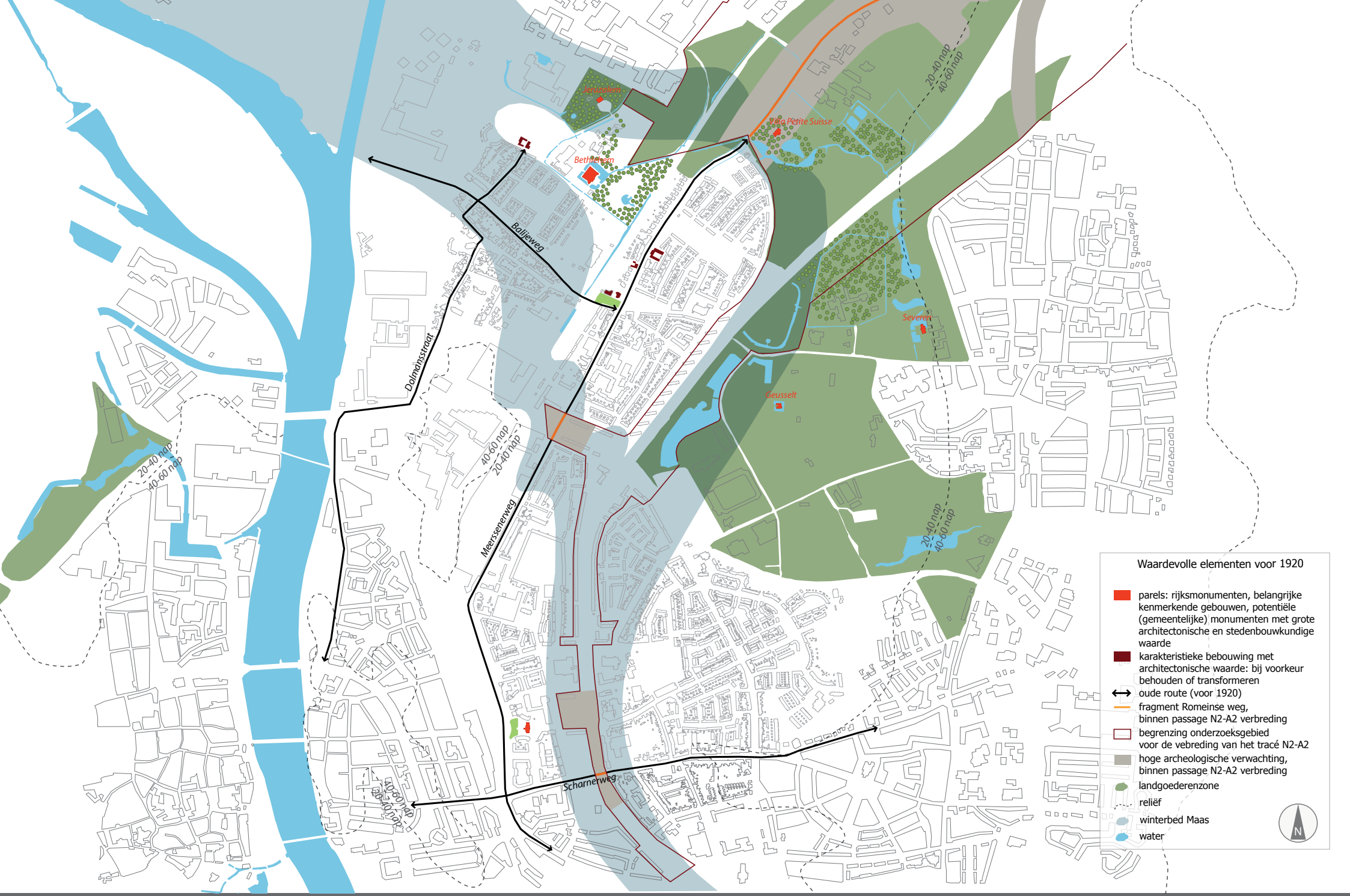
Waarde en betekenis

Waardevolle elementen 1920

De waardering voor Maastricht Noordoost schuilt in de rijkdom en de afwisseling van de verschillende historische lagen. Elke periode liet elementen aan de stad na die nu nog steeds hun waarde toevoegen. Om de waardevolle elementen uit elke historische laag duidelijk te maken zijn ze op deze en de volgende kaarten eerst apart weergegeven en vervolgens op een verzamelkaart bijeen gebracht.

De landschappelijke onderlegger is, zoals overal in Maastricht, een dominant gegeven. Maastricht Noordoost wordt bepaald door de terrassenstructuur (laagterras, middenterras en heuvelland) en de occupatiepatronen die daarin ontstonden. Het laagterras wordt gevormd door het Maasdal en bestaat uit oude stadsdelen (Wijck), het winterbed van de Maas en de Landgoederenzone. Deze zone heeft in de loop van de eeuwen vele transformaties in gebruik en vorm ondergaan, maar is altijd zichtbaar gebleven. Oude routes door het landschap vormden de logische vertrekpunten voor de ontwikkelingen. Voorbeelden hiervan zijn de Meerssenerweg (van Maastricht naar Meerssen) en de Scharnerweg (van Maastricht naar Scharn), die beide teruggaan tot de Romeinse tijd. Andere oude routes zijn de Balijeweg (van Limmel naar Amby en Heer) en de tegenwoordige Dolmansstraat (van Maastricht naar Limmel).

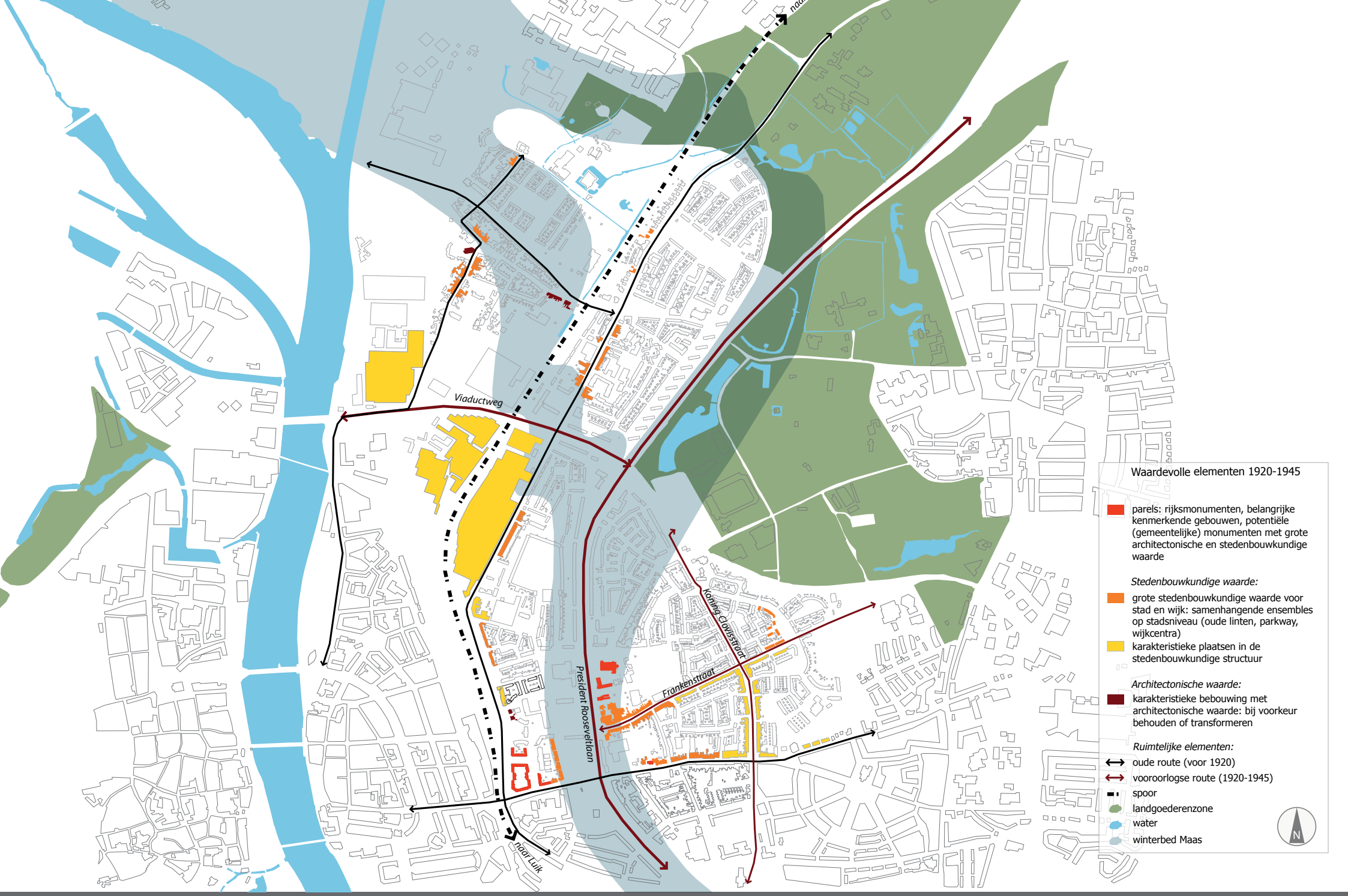
Op de kaart zijn de kwaliteiten van de landschappelijke structuur aangegeven die in de hedendaagse stad aanwezig zijn gebleven. Daarbij gaat het om het reliëf, de terrasstructuur en het landschap dat de stad binnendringt. Diverse restanten van de oude linten en oude kernen bleven bewaard, evenals landgoederen (Bethlehem, Jeruzalem, Geusselt en Villa Petite Suisse) en de structuur van het winterbed (waarin de waterstroom heeft plaatsgemaakt voor een verkeersstroom). Wat betreft de archeologische waardering is alleen voor de passage van de N2-A2 verbreding onderzoek uitgevoerd en een verwachtingskaart opgesteld. Het onderzochte gebied is rood omlijnd op de kaart, erbinnen vallen enkele gebieden met een hoge verwachting (geel) en twee fragmenten van Romeinse wegen (beige lijnen).

Bethlehem
La Petite Suisse
Baljeweg
Dolmansstraat
Meerssenerweg
Scharnerweg
Severen
Geusselt
20-40 nap
40-60 nap
Waardevolle elementen voor 1920
parels: rijksmonumenten, belangrijke kenmerkende gebouwen, potentiële (gemeentelijke) monumenten met grote architectonische en stedenbouwkundige waarde
karakteristieke bebouwing met architectonische waarde: bij voorkeur behouden of transformeren
oude route (voor 1920)
fragment Romeinse weg, binnen passage N2-A2 verbreding
begrenzing onderzoeksgebied voor de vebreding van het tracé N2-A2
hoge archeologische verwachting, binnen passage N2-A2 verbreding
landgoederenzone
reliëf
winterbed Maas
water
N

Waardevolle elementen 1920-1945

De vooroorlogse verstedelijking van Maastricht Noordoost is georiënteerd op de Maas en de spoorlijnen. Het gaat voornamelijk om keramische fabrieken (Mosa, Regout, in geel aangegeven op de kaart). Rondom deze complexen kwam woningbouw voor fabrieksarbeiders, deels in de vorm van bebouwing langs bestaande wegen en routes, deels in de vorm van arbeidersbuurten. Veel samenhang op een stedenbouwkundig schaalniveau was er niet, uitgezonderd de nieuwe routes van de Viaductweg (onderdeel van een ringweg om de stad) en de parkway van de President Rooseveltlaan (onderdeel van een doorgaande noordzuid-route, die het verloop van het winterbed van de Maas volgt; de tegenwoordige A2). Deze twee wegen illustreren de dubbele verkeersstrategie, met zowel een ringweg, die door Van Ghendt was voorgesteld (doorlopend in de Koning Clovisstraat) en een radiale hoofdas (parkway), ontworpen door Klijnen.

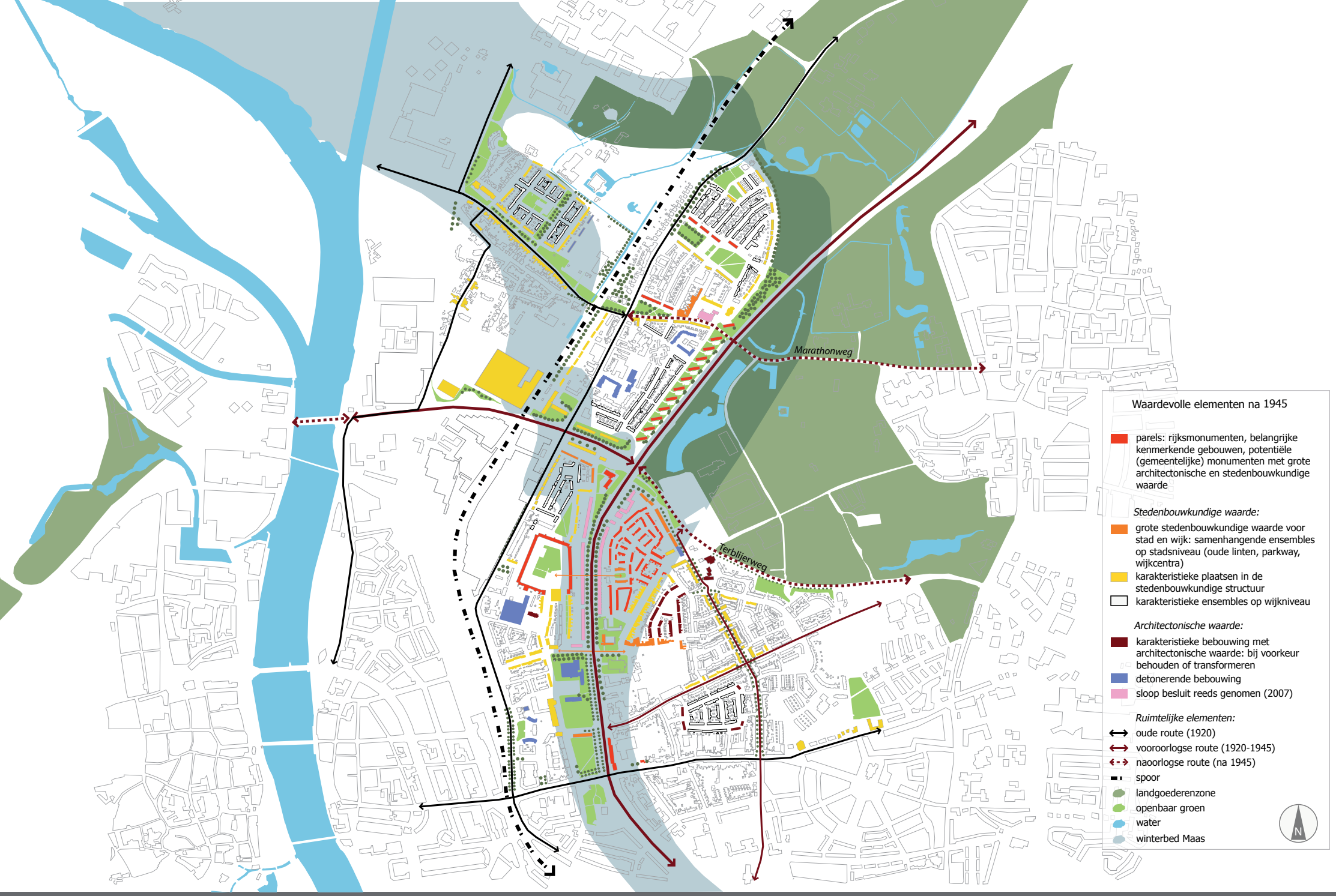
In de waardering voor deze tijdlaag is een onderscheid gemaakt tussen de architectonische parels, zoals de kerk en school van Peutz (in rood), de bebouwing met een betekenis voor de stad als geheel, zoals langs de oude linten, de parkway en de vooroorlogse wijkcentra (oranje) en de kenmerkende complexen in de wijken (geel). De woonbuurten in het hart van Wittevrouwenveld dateren grotendeels uit het begin van de oorlog (1941).

Viaductweg
President Rooseveltlaan
Koning Clovisstraat
Frankenstraat
naar Luik
Waardevolle elementen 1920-1945
parels: rijksmonumenten, belangrijke kenmerkende gebouwen, potentiële (gemeentelijke) monumenten met grote architectonische en stedenbouwkundige waarde
Stedenbouwkundige waarde:
grote stedenbouwkundige waarde voor stad en wijk: samenhangende ensembles op stadsniveau (oude linten, parkway, wijkcentra)
karakteristieke plaatsen in de stedenbouwkundige structuur
Architectonische waarde:
karakteristieke bebouwing met architectonische waarde: bij voorkeur behouden of transformeren
Ruimtelijke elementen:
oude route (voor 1920)
vooroorlogse route (1920-1945)
spoor
landgoederenzone
water
winterbed Maas
N

Waardevolle elementen na 1945

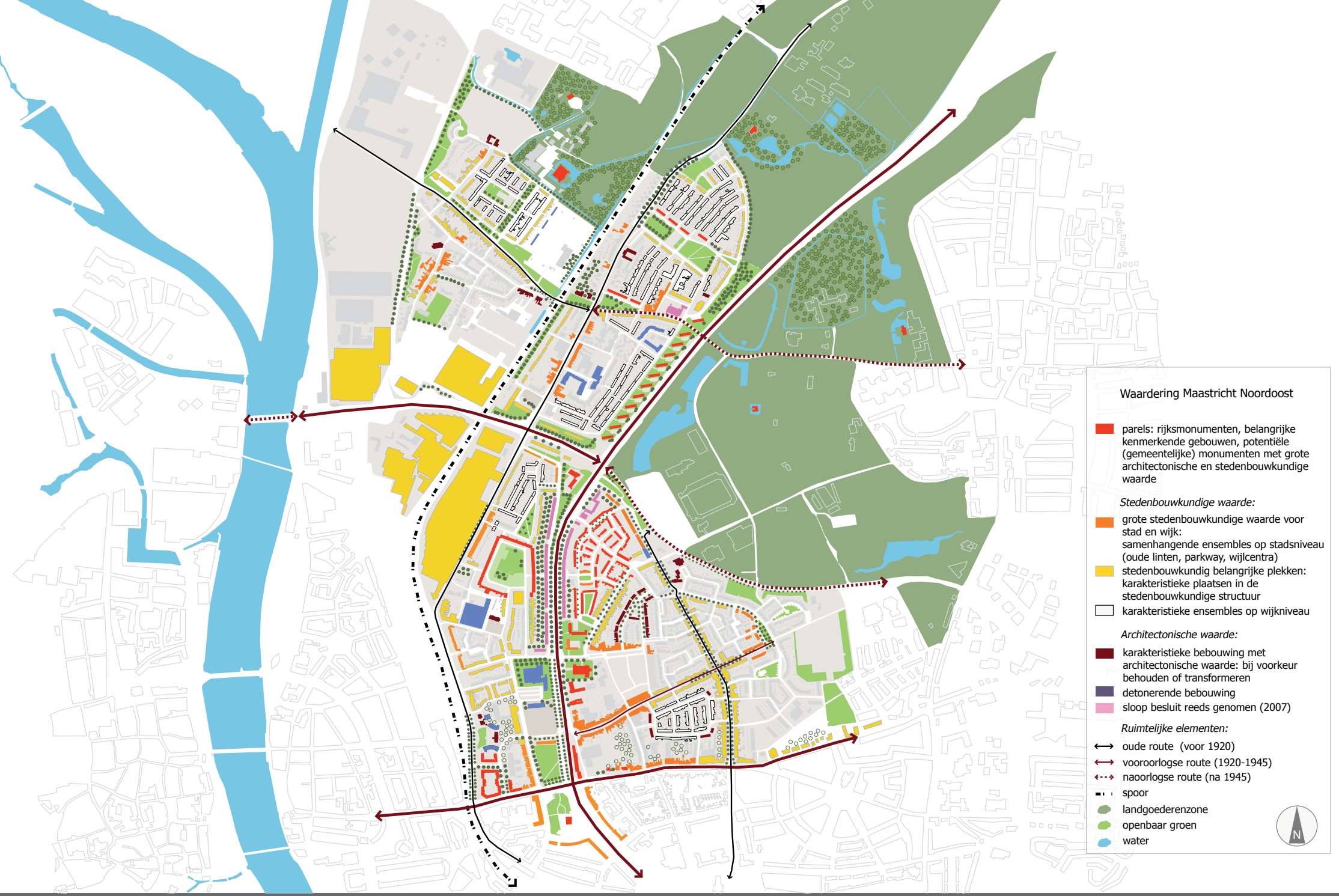
In de naoorlogse periode kwamen de wijken in Maastricht Noordoost als eerste tot stand. Op verschillende manieren zijn de wijken verweven met de structuur van de wegen en spoorlijnen. De samenhang is terug te voeren op de groenstructuur, de randen van de wijken en de begeleidende bebouwing van de infrastructuur, alsmede op de plaatsing van openbare gebouwen op prominente plaatsen langs de hoofdroutes.

De waardering voor het naoorlogse Maastricht Noordoost spitst zich op drie schalen toe. Allereerst zijn er de gecomponeerde lange lijnen, waarvan de parkway (President Rooseveltlaan) de belangrijkste is. De tweede schaal is van de stedenbouwkundige ensembles, de derde van de architectuur. De parels van de wijken zijn de gezichtsbepalende complexen van het stadsdeel (Old Hickoryplein, bebouwing aan de plantsoenen in Nazareth en langs de President Rooseveltlaan en de Burgemeesterswijk in Wittevrouwenveld met de verdiept gelegen tuinen op het niveau van het oorspronkelijke winterbed van de Maas).
Van enkele complexen en objecten in Wittevrouwenveld is aangegeven dat de cultuurhistorische waarde vraagt om behoud of transformatie (donkerrood). De stedenbouwkundige waardering gaat niet zover, hier is vooral de structuur van betekenis (rooilijn, bouwhoogte, functie, plint, morfologie, materiaalgebruik, schaal). Oranje duidt op herkenbare plekken in de wijken, zoals de wijkcentra en de wanden van de doorgaande routes, geel voor complexen die de structuur van de wijken ondersteunen. Samenhangende ensembles of bouwvelden binnen de wijken zijn tenslotte aangegeven met een zwarte omlijning.

Marathonweg
Terbijerweg
Waardevolle elementen na 1945
parels: rijksmonumenten, belangrijke kenmerkende gebouwen, potentiële (gemeentelijke) monumenten met grote architectonische en stedenbouwkundige waarde
Stedenbouwkundige waarde:
grote stedenbouwkundige waarde voor stad en wijk: samenhangende ensembles op stadsniveau (oude linten, parkway, wijkcentra)
karakteristieke plaatsen in de stedenbouwkundige structuur
karakteristieke ensembles op wijkniveau
Architectonische waarde:
karakteristieke bebouwing met architectonische waarde: bij voorkeur behouden of transformeren
detonerende bebouwing
sloop besluit reeds genomen (2007)
Ruimtelijke elementen:
oude route (1920)
vooroorlogse route (1920-1945)
naoorlogse route (na 1945)
spoor
landgoederenzone
openbaar groen
water
winterbed Maas
N

Waardering Maastricht Noordoost

Dit is de verzamelkaart waarop de waardevolle elementen van elke tijdsperiode uit de vorige kaarten bijeen zijn gebracht. Samengevoegd vormen deze kaarten de cultuurhistorische waardekaart voor het noordoostelijk deel van Maastricht. De historische gelaagdheid is kenmerkend voor Maastricht Noordoost. Binnen bepaalde grenzen kunnen de wijken ook in de toekomst veranderingen opnemen, zonder hun eigenheid te hoeven verliezen.

Waardering Maastricht Noordoost
parels: rijksmonumenten, belangrijke kenmerkende gebouwen, potentiële (gemeentelijke) monumenten met grote architectonische en stedenbouwkundige waarde
Stedenbouwkundige waarde:
grote stedenbouwkundige waarde voor stad en wijk: samenhangende ensembles op stadsniveau (oude linten, parkway, wijlcentra)
stedenbouwkundig belangrijke plekken: karakteristieke plaatsen in de stedenbouwkundige structuur
karakteristieke ensembles op wijkniveau
Architectonische waarde:
karakteristieke bebouwing met architectonische waarde: bij voorkeur behouden of transformeren
detonerende bebouwing
sloop besluit reeds genomen (2007)
Ruimtelijke elementen:
oude route (voor 1920)
vooroorlogse route (1920-1945)
naoorlogse route (na 1945)
spoor
landgoederenzone
openbaar groen
water
N

Waardering ensembles

Als aanvulling op de waarderingskaart met alle historische lagen en ruimtelijke schalen is hier een ensemblekaart getekend, die louter ten doel heeft om de kenmerkende bouwstenen van de wijken aan te geven en te waarderen. Hierbij gaat het om de architectonische kwaliteit en/of de ensemblekwaliteit (samenhang, zichtlijnen, homogeniteit, openbare ruimte). In de hierop volgende pagina´s worden de ensembles apart beschreven en geïllustreerd.

Het belangrijkste ensemble van Maastricht Noordoost is de compositie van woningbouwcomplexen en openbare gebouwen langs de President Rooseveltlaan (ensembles 3 en 5). Dit ensemble is een onderdeel van de parkway, waarin de overgang van het landschap naar de stad zo is vormgegeven, dat de automobilist wordt ´begeleidt´ bij het binnenkomen of verlaten van de stad. De entree van de stad bestaat uit de randbebouwing van Nazareth (ensemble 3), vervolgens twee scholen die als een poort werken en hierna lange wanden die een soort canyon tussen Wijckerpoort en Wittervrouwenveld vormen naar het centrum van het gebied rondom de Lourdeskerk. De route mondt uit in de groene ontvangstkamer van het Koningplein en het Oranjeplein. Andere parels in de wijken zijn het gesloten bouwblok op de hoek van de Meerssenerweg met de Scharnerweg (ensemble 9) en het Old Hickoryplein beide gelegen in Wijckerpoort (ensemble 7) en in Wittevrouwenveld de Burgemeesterswijk (ensemble 10) en de Schepenenbuurt (ensemble 11).

De naoorlogse ensembles in Limmel (ensemble 1), Nazareth (ensembles 2 en 4) en Wittevrouwenveld (ensemble 15) zijn karakteristiek door de samenhangende compositie van bebouwing, tuinen en openbare plekken. De bebouwing is planmatig opgezet om het groen van de openbare ruimte en de tuinen heen. Het zijn karakteristieke plekken waarin de gedachte van de parochie en de ligging van het voormalige winterbed van de Maas herkenbaar zijn. Ensembles 6, 8, 12, 13 en 14 hebben een minder prominente plaats in de wijken, het gaat om stedenbouwkundig (6 en 8) en architectonisch (12, 13 en 14) samenhangende gebieden.

1
2
3
4
5
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
Waardering ensembles
ensembles: parels
ensembles: karakteristiek
ensembles: indifferent
gebieden ensembles
route
spoor
openbaar groen
water
N

1
2
3
4
6
Waardering ensembles
ensembles: parels
ensembles: karakteristiek
ensembles: indifferent
gebieden ensembles
route
spoor
openbaar groen
water
N

Limmel-Noord: naoorlogs ensemble rondom het groene Jerichoplein en de Bethlehemweg.

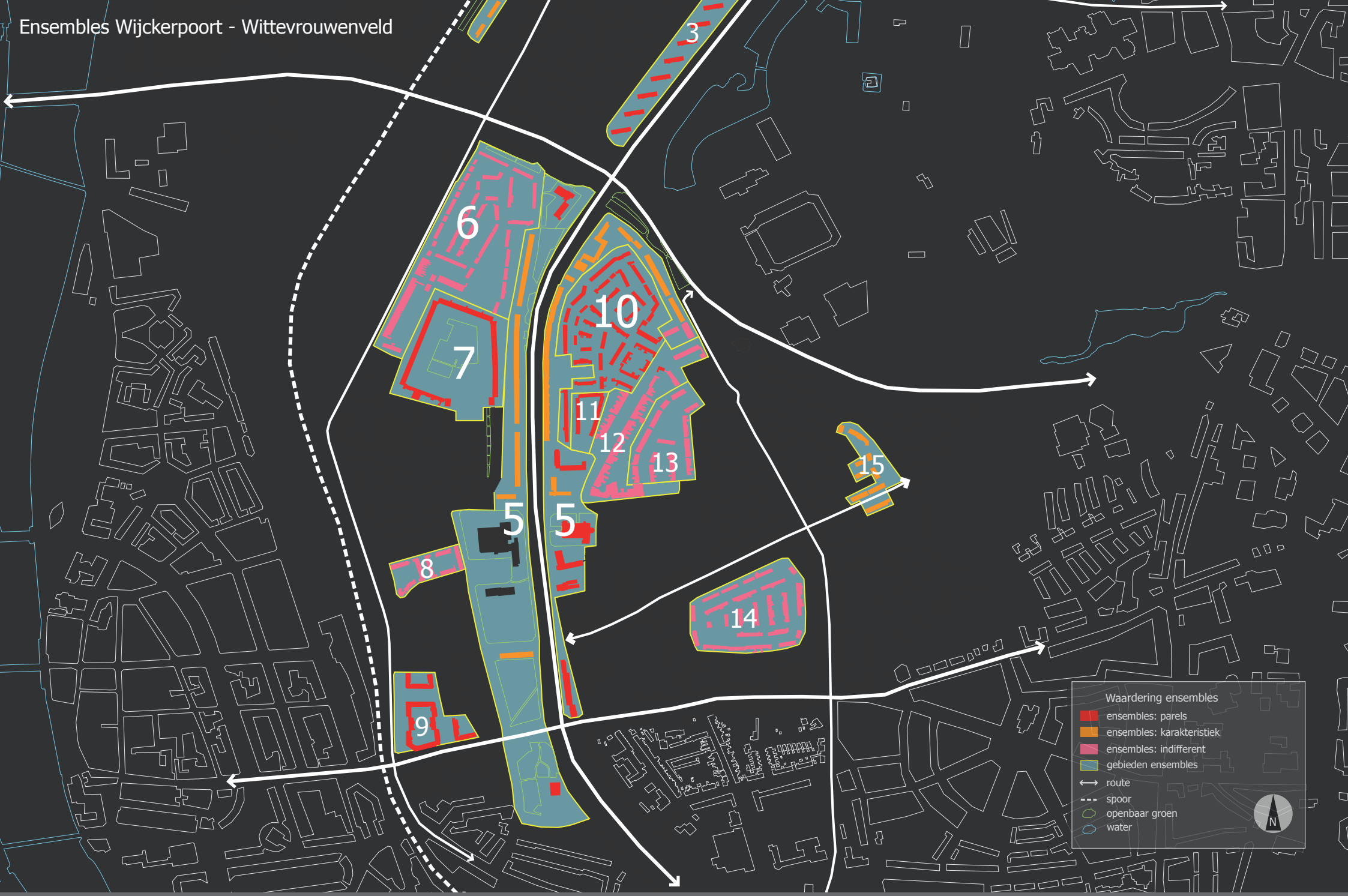
Nazareth-Noord: naoorlogse ensemble met een landelijk karakter.

Nazareth Zuidoost: ensemble van flats, die de automobiele stadsentree van Maastricht benadrukken en begeleiden.

Nazareth Zuidwest: naoorlogse grondgebonden woningen, met bomen en groenstroken langs het spoor. Deze strook vormt een buffer tussen het spoor en de rest van de wijk.

3
6
7
10
11
12
13
5
5
15
8
14
9
Waardering ensembles
ensembles: parels
ensembles: karakteristiek
ensembles: indifferent
gebieden ensembles
route
spoor
openbaar groen
water
N

Het ensemble aan weerszijden van de President Rooseveltlaan. Het ensemble bestaat uit (gesloten en halfopen) wanden, openbare gebouwen en groenstructuren langs de parkway en aan de route geschakelde pleinen en plantsoenen in de wijken Wijckerpoort en Wittevrouwenveld.

Wijckerpoort Noord: naoorlogse arbeiderswijk, gecomponeerd als tuinwijk.

Wijckerpoort West: vooroorlogse bebouwing in een ruime opzet.

Wijckerpoort Zuidwest: vooroorlogse gesloten bouwblokken.

7

Wijckerpoort: Het Old Hickoryplein is het belangrijkste plein in dit stadsdeel, van aanzienlijke afmetingen en een introvert karakter.

Wittevrouwenveld Noord: de Burgemeesterwijk, gecomponeerd als een tuinwijk.

Wittevrouwenveld: de naoorlogse Schepenenbuurt met kenmerkende witte arbeidershuisjes en uitzicht op de Lourdeskerk.

Wittevrouwenveld: de bebouwing en bomenstroken langs de Burgemeester van Oppenstraat en de pandsgewijze bouw langs de Voltaweg.

Wittevrouwenveld: ensemble in het Burgemeester Hennequinstraat.

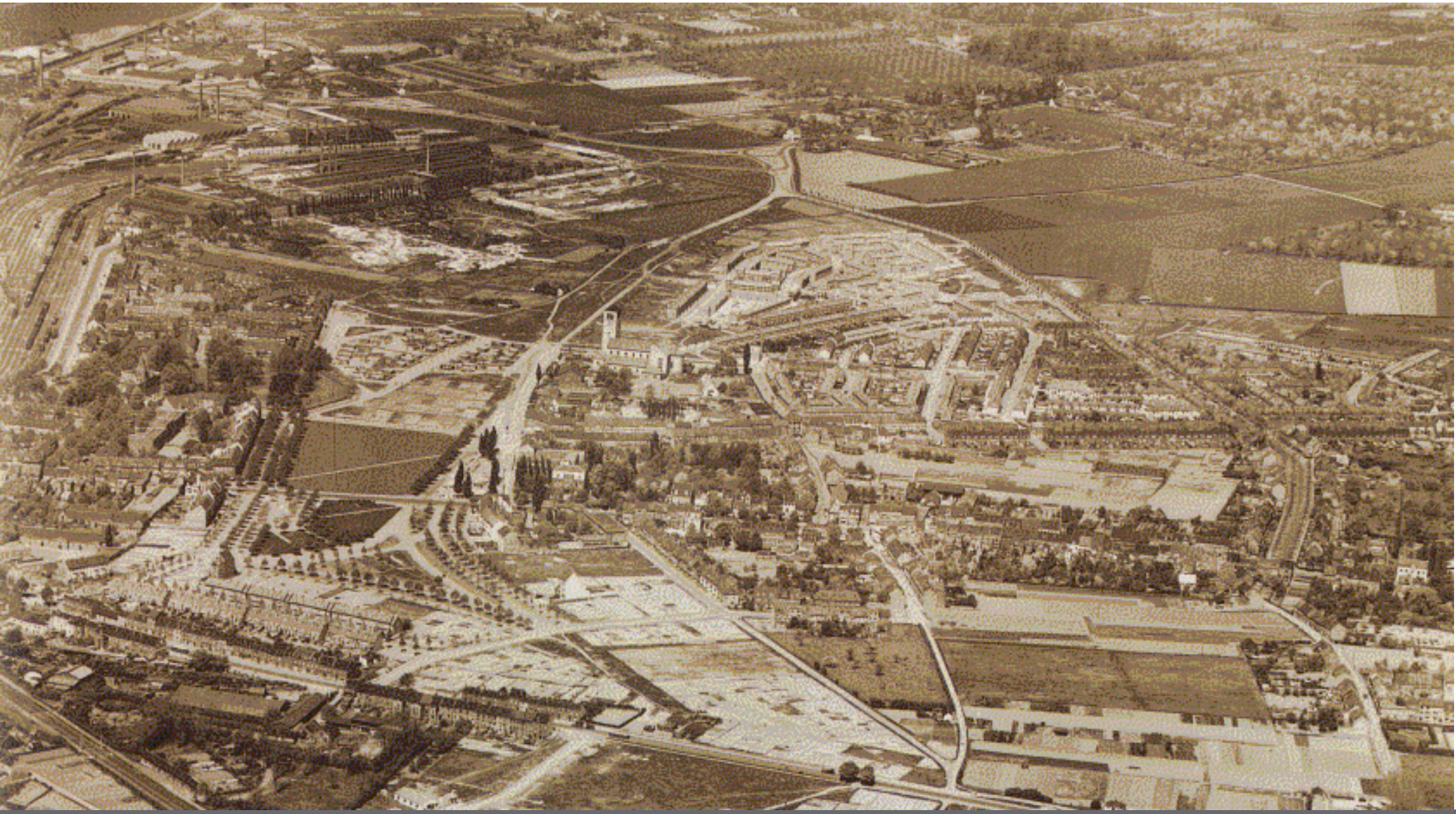

Wittevrouwenveld: veld van laagbouw, met op de hoekpunten middelhoge bebouwing (met een architectuur die verwant is aan ensemble 3).

Wittevrouwenveld: karakteristiek laagbouwmilieu langs de Aartshertogenstraat.

Deel 2: Plangeschiedenis

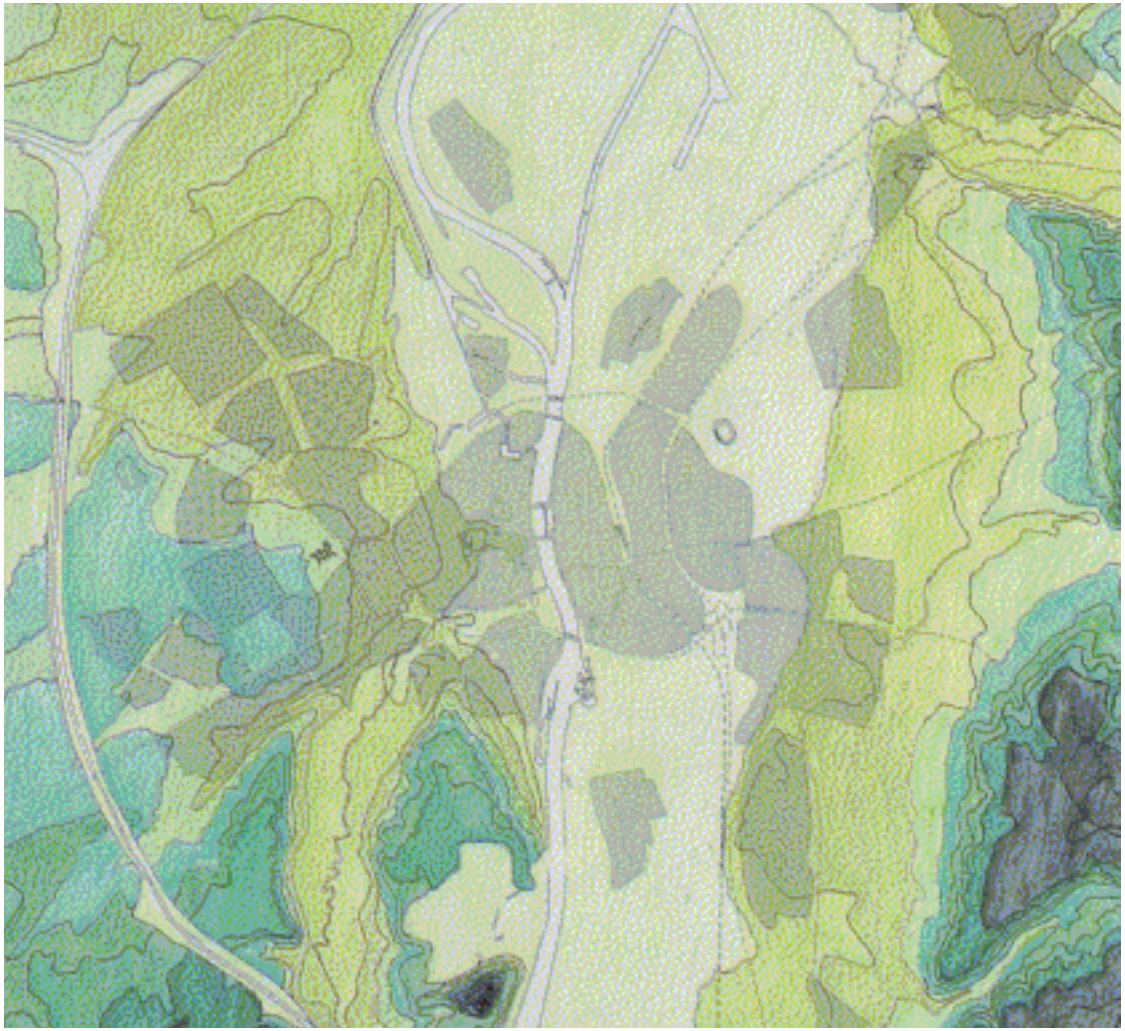

Plangeschiedenis

Maastricht Noordoost kenmerkt zich, meer dan de andere stadsdelen, door de confrontatie van landschappelijke patronen (reliëf, voormalige overlaat van de Maas, oude routes met bebouwingslinten en dorpskernen) met moderne infrastructuur (autowegen en spoorlijn) en planmatig opgezette naoorlogse woonwijken. De vier wijken die centraal staan in deze analyse (Wittevrouwenveld, Wijckerpoort, Limmel en Nazareth) zijn stuk voor stuk in het eerste decennium na het beëindigen van de oorlog ontworpen en gebouwd onder leiding van F.C.J. Dingemans, de toenmalige directeur van de Dienst Stadsontwikkeling. Toch is er helemaal geen sprake van eenvormigheid in dit stadsdeel. De bestaande structuren in dit deel van Maastricht, zoals het spoor, de rivier, de fabrieken en de vooroorlogse arbeidersbuurten, dwongen Dingemans om in iedere wijk tot bijzondere oplossingen te komen. Deze wijken kunnen niet worden gewaardeerd zonder inzicht in de landschappelijke structuur en de vooroorlogse ontwikkelingen. Daarom wordt in deze plangeschiedenis eerst teruggegrepen op de landschappelijke onderlegger en de opeenvolgende uitbreidingsplannen die na de sloop van de stadsvesten werden opgesteld door bekende ontwerpers als F.W. van Gendt, Jos Cuypers en Jos Klijnen. Hierna wordt ingegaan op het werk van de directeuren van de Dienst Stadsontwikkeling F.C.J. Dingemans en J.J.J. van der Venne. Het harmonieus en evenwichtig ontwikkelen van Maastricht, als dubbelstad aan weerszijden van de Maas, was door de jaren heen de leidraad voor deze plannenmakerij.

De historische onderlegger

Het reliëf van het Zuid-Limburgse Heuvelland bepaalt de loop van het water, de wegen en de spoorwegen in Maastricht Noordoost. Ook de vorm en de begrenzing van de woonwijken is door de natuurlijke omstandigheden bepaald. De wisselwerking tussen de morfologie van het landschap en de wijze van verstedelijking is gemakkelijk van de huidige stadsplattegrond af te lezen en verklaart

^

Het landschap op de oostelijke Maasoever wordt gevormd door de zogenaamde Maasterrassen. Het orthogonale patroon van de historische infrastructuur is te danken aan deze terrassenopbouw. (Uit: Ramakers 2005).

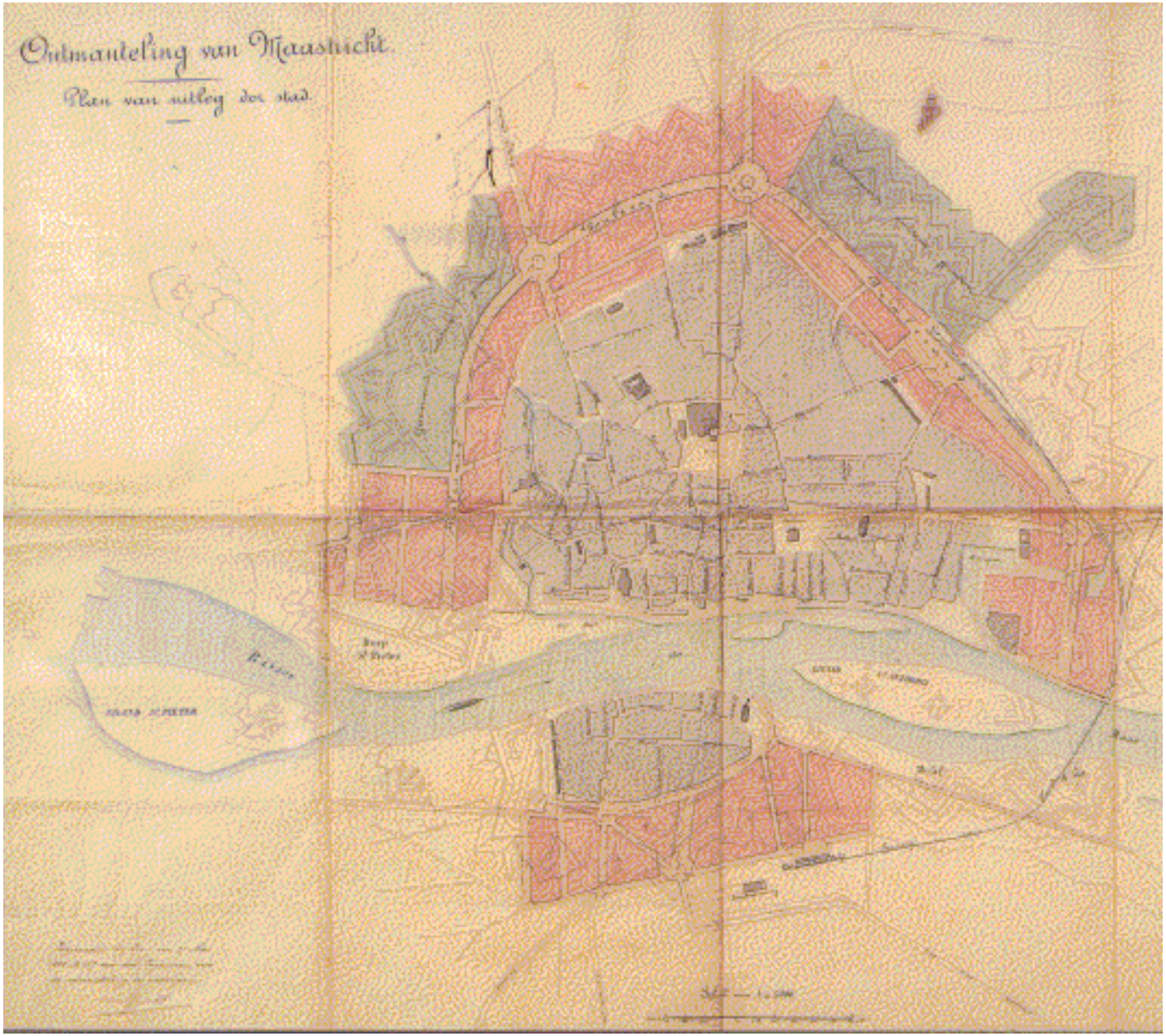
Maastricht in 1898: bebouwing binnen de contour van de oude vesting, de net aangelegde spoorweg en de voornaamste toegangswegen met lintbebouwing. De stippellijn geeft de grens aan van de vier naoorlogse wijken. >

het voelbare verschil tussen Maastricht op de westelijke en de oostelijke Maasoever.

Het Maasdal is de geboorteplek van Maastricht. Het laagste punt ligt op ongeveer 48+ NAP. Na de ontginning van de dichte moerasbossen ontstonden de eerste nederzettingen: Maastricht, Borgharen, Itteren en Meersen. De Romeinen kozen voor de stichting van Maastricht een ophoging bij de uitmonding van het riviertje de Jeker in de Maas. Naar het westen is het Limburgse land het grilligst. De hoge Sint Pietersberg, Cannerberg en Dousberg worden afgewisseld door het uitgesleten stroomdal van de Jeker. De loop van de droogdalen is terug te zien in het waaiervormige patroon van oude toegangswegen naar de stad en keert bovendien terug in de concentrische vorm die de naoorlogse stadsuitbreidingen aan de westzijde van de stad aannamen.

De oostelijke oever van de Maas kent een veel geleidelijker verloop. Het landschap wordt gevormd door de zogenaamde Maasterrassen: een trapsgewijze structuur, die ontstond tijdens de verschuiving van de Maas naar het westen. Het laagterras (het Maasdal) gaat aan de oostzijde over in het middenterras. Vier kilometer verder naar het oosten begint het heuvelland. Net als de rivieroevers van de Maas, bleek ook de rand van het laagterras een uitstekende vestigingsplaats: precies tussen de natte graslanden en de hoger gelegen akkers en op de kruispunten van routes en geomorfologische lijnen. De gehuchten Amby en Heer maken onderdeel uit van deze zeer vroege stichtingen. Tussen de verschillende historische nederzettingen liepen verbindingswegen: de Balijeweg van Amby naar Limmel en Borgharen, de Meerssenerweg van Meerssen naar Maastricht, de Scharnerweg en Akersteenweg van Maastricht naar Aken en de huidige Burgemeester Cortenstraat van Amby naar Heer. Dit orthogonale patroon van historische infrastructuur, dat te danken

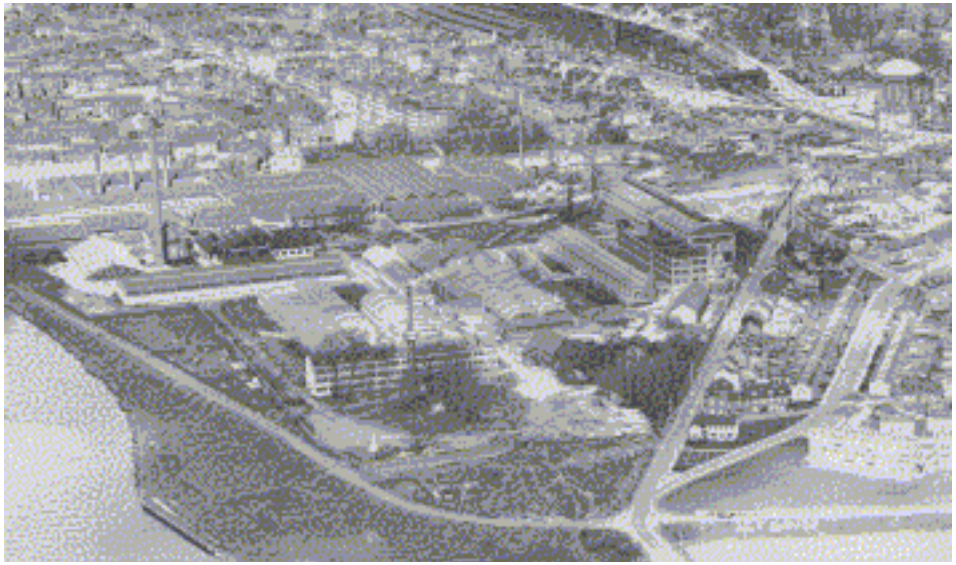

< F.W. van Gendt, ontmanteling van de vesting en nieuw stratenplan, 1868 (Uit: collectie dS+V Maastricht).

Maquette van Maastricht op de westelijke Maasoever en Wyck aan de oostzijde van de rivier, situatie 1748 (Uit: Van der Venne 1964). >

De aardewerkfabriek van Société Céramique vestigde zich ten zuiden van Wyck (Uit: Van der Venne 1964). >

is aan de terrassenopbouw, is nog steeds herkenbaar. Het vormde de ruimtelijke drager voor de wederopbouwwijken in Maastricht Noordoost. In Nazareth werd de oude infrastructuur bijvoorbeeld als uitgangspunt voor het wederopbouwontwerp genomen. De weg richting Meerssen, en de lintbebouwing daarlangs, bleef bewaard; het landelijk karakter van deze weg bleef op deze manier nog enigszins behouden en verzorgde een geleidelijke entree in de stedelijke zone.

F.W. van Gendt: ruimte voor stadsuitbreiding

Tegen het einde van de negentiende eeuw begon de modernisering van Maastricht. Eeuwenlang was de stad onveranderd gebleven binnen het keurslijf van haar vesting. Maastricht huisvestte alle stedelijke voorzieningen zoals stadhuis, gevangenis en theater. Het kleinere Wijk op de oostoever fungeerde als ommuurde voorstad waar de 'Grande Route' vanuit Keulen de stad binnenkwam. Vanaf 1867 werden de vestingwerken ontmanteld. De stad kreeg nieuwe verbindingen met de omgeving, in de vorm van verharde wegen, spoorlijnen en de Zuid-Willemsvaart.

De uitdaging voor het stadsbestuur lag in het in goede banen leiden van de stadsuitbreiding op de vrijgekomen terreinen. Veel vestingplaatsen kampten met een soortgelijke opgave. In steden als Venlo, Groningen, Bergen op Zoom, Breda en Nijmegen werden vestingwerken omgebouwd tot stadspark, verkeersboulevard of woonwijk. Deze steden huurden hiervoor ingenieur Frederik Willem van Gendt (1831-1900) in. Ook in Maastricht ontwierp Van Gendt een rudimentair basisplan voor de stadsuitbreiding. Het bestond uit een ringboulevard om de oude stad, waarbuiten systematisch verdere stadsuitbreiding plaats kon vinden. Het gemeentebestuur voerde het ontwerp gedeeltelijk uit. Om de stad kwamen singels, met dwarsstraten richting het centrum. De gronden op de voormalige vestingterreinen werden op de markt gebracht. De

^
Ondanks de vele mogelijkheden voor stadsuitbreiding bleef Maastricht in de naoorlogse periode kampen met woningnood en slechte woonomstandigheden (Uit: Van der Venne 1964).

J. Cuypers, Uitbreidingsplan voor Maastricht Oost, 1921. Het uitgangspunt voor dit plan was het behoud van het winterbed van de Maas achter Villa Wijkerveld. >

< Maastricht in 1921. Komst van fabrieken ten noorden en zuiden van Wyck en een arbeidersbuurt in Wittevrouwenveld, die helemaal los van de bestaande stad ligt.

aardewerkfabriek van Société Céramique vestigde zich ten zuiden van Wijck. Petrus Regout verwierf gronden in het noorden van de stad.

De bouwactiviteit die voortvloeide uit het plan Van Gendt heeft een aantal ruimtelijke implicaties gehad voor de stad van nu. De ringboulevard die Van Gendt ontwierp om de historische stad vormt een belangrijk onderdeel van de Maastrichtse rondweg (namelijk het traject Frontensingel – Statensingel - Prins Bisschopsingel). In Wijk is de Wilhelminasingel afkomstig uit dit plan. Dit ronde kader om de oude binnenstad is historisch van waarde als herinnering aan de loop van de geslechte vestingwerken. Ruimtelijk geeft het samenhang en fungeert het als een stedelijke overgangsruimte tussen de oude stad en de negentiende-eeuwse uitbreidingen.[1]

Jos Cuypers: de pragmatiek van de woningnood

Ruimte om te bouwen was er voldoende, zowel binnen als buiten de gemeentegrenzen. Toch kende Maastricht een grote woningnood onder de arbeiders van de stad. Het hoofd van de Dienst Sociale Werken benadrukte in 1917 de ernst van het probleem door de Noodkist met de relieken van Sint Servaas, normaal enkel bij omvangrijke rampen uitgestald, in de Sint Servaaskerk te plaatsen. Kritiek op de kleinschaligheid van de stadsuitbreidingen en de spaarzame bemoeienis van bestuurders leidde rond de jaren twintig tot planologische maatregelen. In 1919 werd er een nieuw ontwerp-uitbreidingsplan gepresenteerd, ontworpen door architect Jos Cuypers (1861-1949), dat rekening hield met de geplande oprekking van de gemeentegrenzen. Maastricht Oost, in 1920 exponentieel vergroot door de toevoeging van Heugem en Limmel, leek het meest geschikt voor uitbreiding door het geringe hoogteverschil. Het voornaamste uitgangspunt van het plan Cuypers was het gelijkmatig uitbreiden van de dubbelstad door het cirkelen van de stadsuitbreiding rondom de oude kern.[2]

WOLDER
MAASTRICHT
WIJK
HEUGEM
LIMMEL
AMBY
RIJKSGRENS
GEMEENTEGRENS
WATER
ONTWORPEN WEGEN
BESTAANDE WEGEN
BESTAANDE SPOORWEGEN
ONTWORPEN SPOORWEGEN
BEBOUWDE KOM
UITBREIDING BEBOUWDE KOM
INDUSTRIETERREIN
PARKEN, SPORT EN SPEELWEIDEN
KERKHOF

De gemeente wilde rond 1920 een begin maken met de bouw van woningen op de oostelijke Maasoever. De Woningwet uit 1901 schreef echter voor dat dit mocht indien er een uitbreidingsplan was vastgesteld. Voor het oostelijk deel van de stad ontwierp Cuypers in 1921 op stel en sprong een partieel uitbreidingsplan. Centraal in dit plan stond het behoud van de 'breede groene rivier': de overlaat van de Maas achter Villa Wijkerveld (het huidige A2-traject).[3] In de zomer zou dit tracé een groene laan vormen, doorkruist met tijdelijke verbindingswegen tussen Wijck en het stadscentrum. In de winter, bij hoog water, konden tijdelijke bruggen deze verbinding tot stand brengen. Aan weerszijden van de overlaat projecteerde Cuypers noord-zuid lopende bouwblokken. Enkele pleinen waren van de hoofdwegen afgelegd en dienden als groene rustplekken. Het ontwerpplan werd nooit officieel vastgesteld maar bleef gedurende de jaren twintig de leidraad voor de stadsontwikkeling. Daarom is in het hedendaagse Maastricht nog steeds een echo van het plan Cuypers te zien. Heel concreet geldt dat voor het gebied achter het station, waar het stratenplan aan weerszijden van Villa Wyckerveld is ontleend aan Cuypers. Deze vooroorlogse wijk vormt een afgerond en uniform geheel met een duidelijke grens, de overlaat van de Maas.

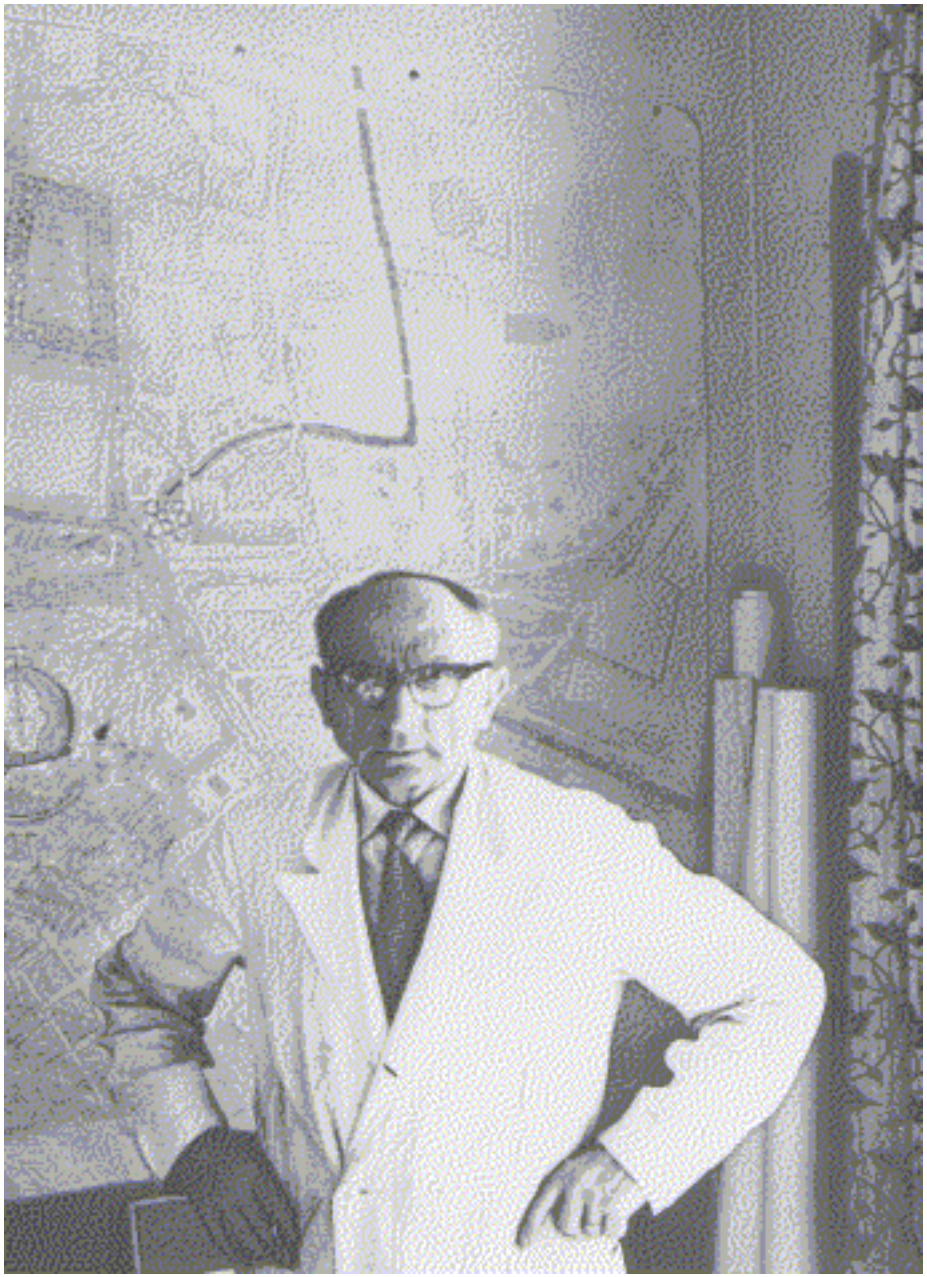
Een gedetailleerde overkoepelende visie van het oostelijke stadsdeel ontbrak in het ontwerp van Cuypers. Dit gaf particulieren en woningbouwverenigingen een enorme vrijheid. Zo liet een wethouder in het Wittevrouwenveld begin jaren twintig 160 betonwoningen bouwen, enkele woningbouwverenigingen volgden met hun eigen wooncomplexen. Geheel buiten de stad ontstonden op deze manier, als eilanden voor de kust, enclaves voor fabrieksarbeiders. De straten liepen dood op de omringende akkers. De ruimtelijke fragmentatie werd versterkt door de opkomst van de aardewerkindustrie op de oostelijke oever van de Maas. De aardewerkfabriek Société Céramique, een vloertegelfabriek, een zinkwitfabriek, fabriek De Sphinx, glasfabriek Stella en Porceleinfabriek Moza konden hier percelen aankopen, zonder dat de gemeente ook maar probeerde om tot een ruimtelijke afstemming te komen. De Schoonheidscommissie van Maastricht, die alle particuliere bouwplannen beoordeelde, maar zich ook uitsprak over uitbreidingsplannen, hamerde bij de gemeente herhaaldelijk op de noodzaak van een overzichtsplan voor Maastricht-Oost om 'eene gezonde, schoone en natuurlijke uitbouwing van Maastricht' te waarborgen.[4]

Jos Klijnen: componeren van het stadslandschap

Vanaf 1932 werkte stedenbouwkundige Jos Klijnen (1887-1973) aan een totaalplan voor Maastricht. Tot dat moment had Maastricht geen overzichtsplan en geen detailplannen. De stad was nooit in zijn geheel opgemeten en gegevens over rooilijnen ontbraken volledig. Klijnen was goed bekend met de stad: het was zijn geboorteplaats. Van 1920 tot 1935 was hij lid van de Schoonheidscommissie, samen met Jos Cuypers. Ervaring met de stedenbouwkundige problematiek van de snelgroeiende Limburgse (mijn)steden deed Klijnen op in Heerlen (vanaf 1928) en Sittard (vanaf 1932). In de toelichting bij het uitbreidingsplan voor Maastricht (1938) beschreef hij de pessimistische stemming die bij bestuurders heerste over het slagen van dit plan; 'men meende dat 't ten eenenmale onmogelijk zou zijn – na al hetgeen in de laatste tientallen jaren was gebeurd – de stad weer in een behoorlijk kleed te steken'.[5]

Klijnen ging voortvarend te werk en maakte een zogenaamd ontwikkelingsplan met algemene richtlijnen. De bedoeling was om de stad ruimtelijk 'naar een verdere en schoonere ontwikkeling' op te stuwen. Klijnen beschreef de richtlijnen als chirurgische ingrepen bij een zeer ingewikkelde operatie: liquideren van ongezonde delen, interpoleren van hiaten in de orde en de loop van gezonde lijnen, extrapoleren van goede lijnen en onderzoeken van de draagwijdte van mentaliteit en vitaliteit van inwoners. Concreet leverde dit een lijst van ingrepen op, met het doel 'de stad in den loop van vijftig

< J. Klijnen, Uitbreidingsplan in Hoofdzaken voor Maastricht, 1941 (Uit: Dingemans 1947).

^
F.C.J. Dingemans (Uit: Dingemans 1947).

^
Maastricht Bouwt, uitgave bij de gelijknamige tentoonstelling over de bouwplannen van de gemeente Maastricht, 1947.

< Jos Klijnen (Uit: Van Geest 1999).

jaren tot een afgerond schoon geheel te reformeeren'.[6]
In lijn met de vooroorlogse traditie wilde Klijnen een stadslandschap componeren met gebruikmaking van bestaande kwaliteiten. De verzameling (kerk)torens in het centrum fungeerde als 'hoofdmoment' waarop diverse zichtlijnen vanuit de nieuwe wijken uitkwamen. Het 'genuanceerde natuurschoon' om de stadskern (zoals de bebossing op de helling van de Sint Pietersberg en het Jekerdal) bood houvast voor mooie overgangen en vista's vanuit de stad. In breder perspectief zag Klijnen kansen voor Maastricht als strategische schakel in de ruimtelijke en economische ontwikkelingen van aangrenzende gebieden: de te ontginnen Peel in het noorden, de kolenvelden en het industriegebied rond Aken in het oosten, het Luikerland in het zuiden en de opkomende Kempenindustrie in het westen.

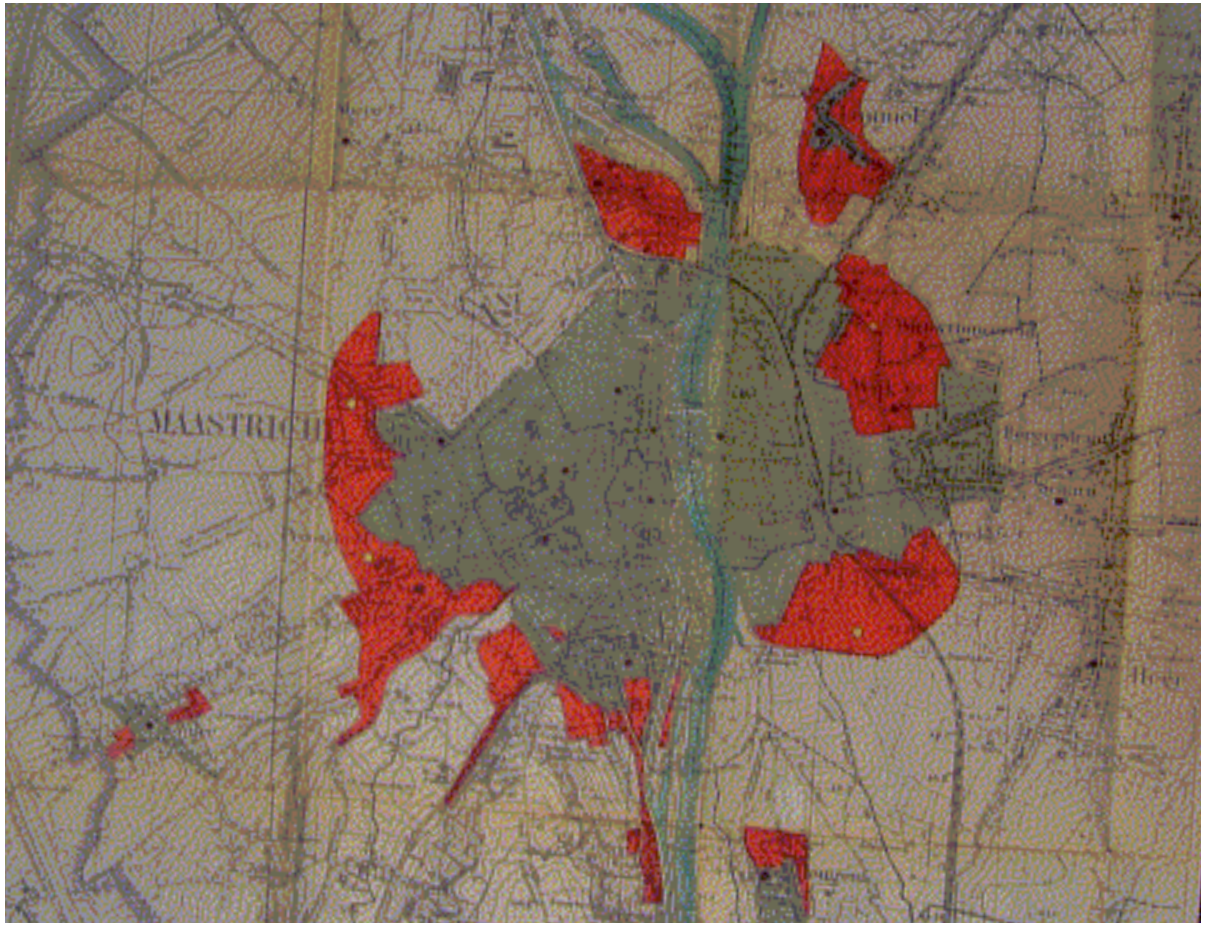
Het ontwerp van Klijnen gaf in grote lijnen de ligging aan van nieuwe wegen, industrie, groenvoorziening en woonwijken. Net als Cuypers koos Klijnen voor een concentrisch uitbreidingsmodel. Dit betekende dat Maastricht Noordoost grotendeels ingevuld werd met woonwijken en industriegebieden. Het zwaartepunt van de stad bleef in de oude stadskern. Wijckerpoort en Wittevrouwenveld werden opgezet als woonwijk, net als Heer, Heugem, Limmel en Amby. Langs het Julianakanaal had Klijnen een groot industrieterrein gedacht. Het winterbed van de Maas (het huidige A2-traject), waar Cuypers zijn deelplan op georiënteerd had, was in 1933 in het kader van de gemeentelijke werkverschaffing gedempt. Klijnen hoefde in zijn plan geen rekening te houden met deze voormalige barrière. Toch koos hij ervoor het tracé in te richten als doorgaande route met daaraan enkele groene ruimtes. Deze Parkway (President Rooseveltlaan, het tracé van de huidige A2) vormde de ruggengraat van het plan.

Het plan Klijnen kreeg in 1941 een officiële status. Voor het eerst had Maastricht een totaalvisie op de stad en heldere uitgangspunten voor verdere stadsontwikkeling. Het gaf de gemeente houvast om de willekeurige aankoop van terreinen door grondspeculanten tegen te gaan en in de toekomst zélf een actieve grondpolitiek te voeren.[7] Vanwege de Tweede Wereldoorlog had de Dienst Stadsontwikkeling alle tijd om het overzichtsplan van Klijnen uit te werken in gedetailleerde deelplannen. Een van de eerste deelplannen, was het 'Uitbreidingsplan voor het Oostelijk Stadsdeel', waarin de completering van de twee bestaande, maar onvoltooide, oostelijke stadsdelen Wittevrouwenveld en Wijckerpoort centraal stond. Na de oorlog zou op deze plannen worden voortgebouwd. De stad profiteert nog steeds van het besluit van Klijnen het Jekerdal en de Landgoederenzone onbebouwd te laten en diep in het stadsweefsel door te laten dringen. Een andere erfenis van het plan is de monumentale parkway (de President Rooseveltlaan), die Klijnen ontwierp en die later transformeerde tot de A2.

F.C.J. Dingemans: Maastricht Bouwt!

Na een inventarisatie van de woningnood kort na de oorlog bleek dat die in Maastricht extreem was. Zelfs Rotterdam – waar de binnenstad was verwoest – kende niet zoveel woningnood.[8] De Maastrichtse situatie had niets te maken met geleden oorlogsschade. Er was in voorgaande jaren structureel te weinig gebouwd. De Dienst Stadsontwikkeling werkte vanaf 1947, onder lichte druk van het Ministerie van Wederopbouw en Volkshuisvesting, aan liefst twaalf nieuwe woonwijken. De hoofdrolspelers in de vorming van het naoorlogse Maastricht waren de directeur van de Dienst F.C.J. Dingemans (1905-1961) en het architectenduo Swinkels en Salemans. Onder leiding van Dingemans werden de stedenbouwkundige plannen ontworpen. Bureau Swinkels en Salemans nam in veel gevallen de architectonische uitwerking op zich.

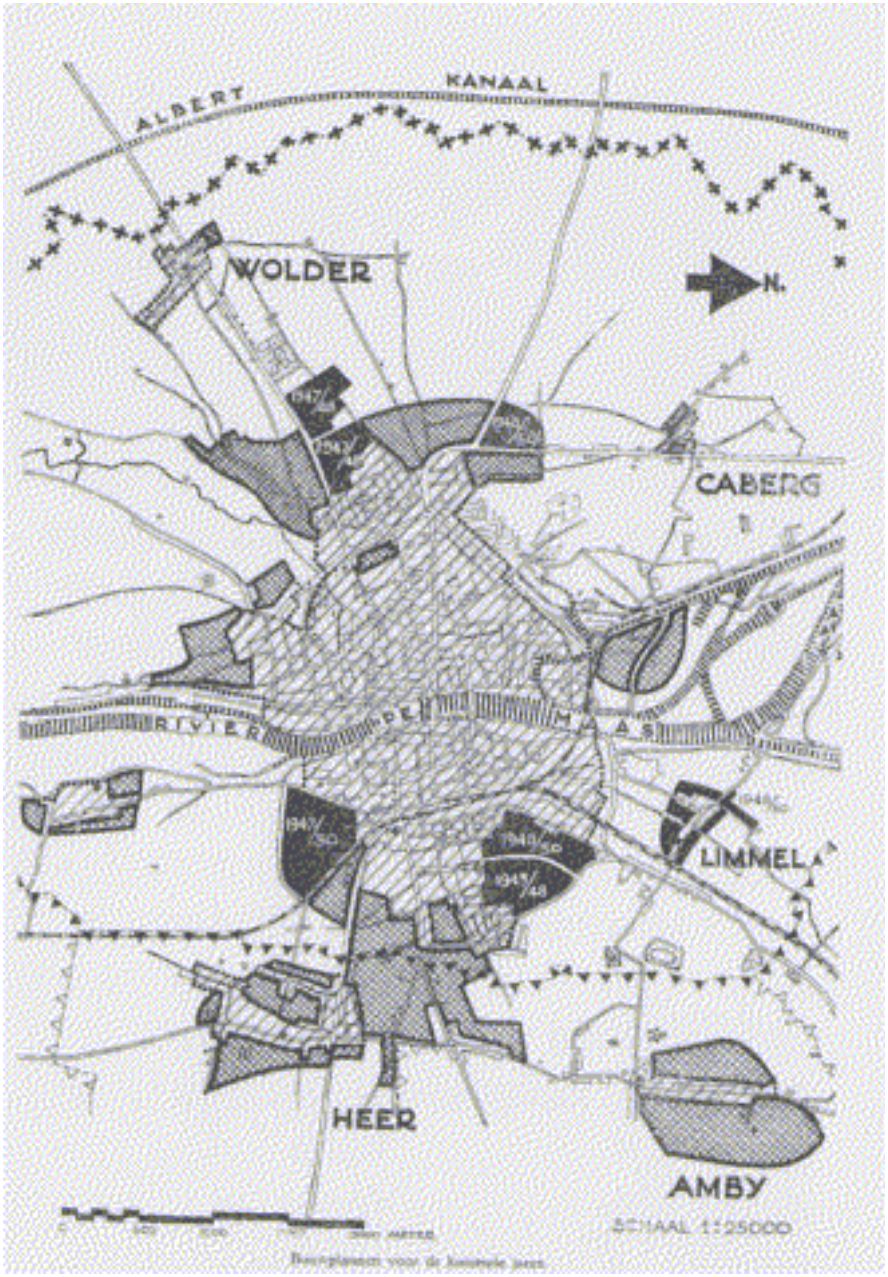
Al in 1947 gaf de gemeente Maastricht een boekje uit over de voorgenomen stadsuitbreiding: *Maastricht Bouwt!*. Dingemans

^
Indeling van nieuwe parochies (in rood) en de te bouwen parochiekerken (in geel). (Uit: RHCL, Archief Dienst Stadsontwikkeling).

'Bouwplannen voor de komende jaren'. De kaart laat zien dat het startpunt van de Maastrichtse naoorlogse stadsuitbreiding gevallen was op het Wittevrouwenveld. (Uit: Dingemans 1947). >

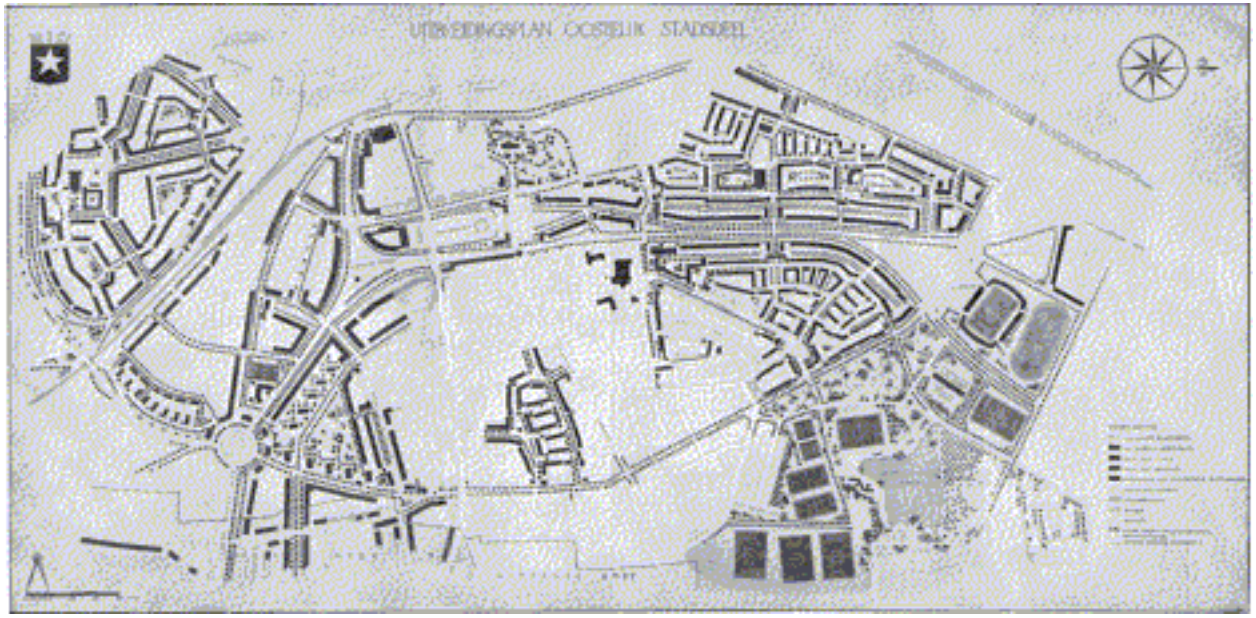
F.C.J. Dingemans, Uitbreidingsplan voor het Oostelijk Stadsdeel, ca. 1950. (Uit: Project-bureau A2 Maastricht 2007) >>

De parochiegedachte

Met *parochie* werd een sociologische eenheid aangeduid, opgebouwd uit een aantal specifieke structuurelementen[11]:

• een bepaald aantal leden, namelijk 3000 tot 8000. Een aantal dat varieerde door de grootte van een onderhavig gebied (dorp, stadsdeel, stadscentrum);
• een zo breed mogelijke maatschappelijke geleding met arbeiders-, middenstands en andere groeperingen. Maar ook huishoudens in alle groeifasen (groeiend, stationair en aflopend) en met verschillende status (families met een voor die tijd gangbaar normenpatroon of probleemgezinnen);
• een eigen centrum met 15 tot 30 winkels, voor de dagelijkse behoeften (van bakker tot drogist, slager, groenteboer en kapper);
• een eigen verenigingsleven;
• eigen scholen voor kleuter- en lager onderwijs;
• eigen recreatieve voorzieningen zoals kinderspeelplaatsen, speelweiden, parken en sportvelden.

presenteerde hierin zijn toekomstplannen. Hij vergeleek de nieuwe ontwikkelingen in de stad met het moderniseren van een vooroorlogse woning waarin pronkvertrekken met zware donkere gordijnen, pompeuze onbruikbare meubels met stofnesten, wankele stoelen en kwijnende plantjes werden opgeruimd. In het nieuwe Maastricht moest elk aspect van het stadsleven zo ingepast worden dat een harmonisch stadsbeeld ontstond met rustige, gaaf vormgegeven woonwijken, een efficiënte infrastructuur, gunstig gelegen industriegebieden en voldoende recreatieterreinen. Een kaartje laat zien dat het startpunt van de Wederopbouw in Maastricht Noordoost lag, waar de afbouw van de wijk Wittevrouwenveld prioriteit werd. Hierna zou de afronding van Wijckerpoort en de uitbreiding van de gehuchten Limmel en Nazareth aan bod komen.

Landschappelijke inbedding: de parkway

Dingemans werkte aan Maastricht Noordoost op basis van het stedenbouwkundige ontwerp van Klijnen. De President Rooseveltlaan beschouwde hij als levendige stedelijke ruimte die voorkanten nodig had en waarin diverse openbare functies een plek diende te krijgen. Een groene trechtervorm, met aan weerszijden van de autoweg langgerekte woonblokken van vijf bouwlagen, leidde de bezoeker Maastricht binnen. Verder rijdend wisselden bebouwing, open groene ruimtes en begroeiing elkaar af met als hoogtepunt de ontvangstruimte van het grote dubbelplein Koningsplein-Oranjeplein. Achter de wanden van de parkway ontwierp Dingemans twee rustige woonmilieus met voornamelijk eengezinswoningen rond een aantal pleintjes. Omdat de President Rooseveltlaan gedacht was als stedelijke boulevard, en nog niet als internationaal snelwegtracé, was er een verbindingsweg ontworpen tussen de beide wijken (Professor Quixstraat-Schepen Roosenstraat). Deze oversteek is nog steeds te herkennen aan de exact tegenover elkaar gelegen poorten in de bebouwingswanden langs de A2.

< Ontwerp-uitbreidingsplan voor Wittevrouwenveld en Wyckerpoort, Dienst Stadsontwikkeling Maastricht, 1945 (Uit: RHCL, archief Dienst Stadsontwikkeling).

Een opmerkelijk onderdeel van dit plan is de uitwerking rondom de Koning Clovisstraat. Deze werd net zo grootstedelijk aangekleed als de President Rooseveltlaan en behandeld als een gelijkwaardige doorgaande route met (niet uitgevoerde) woonflats in het groen. Dat de President Rooseveltlaan het uiteindelijk won als voornaamste route is vooral gevolg van de later genomen beslissing uit het Rijkswegenplan deze stadsboulevard tot snelweg te bestemmen.

Geredeneerd vanuit het heden, is de manier waarop Dingemans met de hoofdwegen omging opmerkelijk. Hij zag het autoverkeer niet als een anti-stedelijke kwaliteit die moest worden weggestopt, maar integendeel als een voorwaarde voor het maken van stedelijke kwaliteit. Het voormalige winterbed van de Maas gaf de ruimte om de autoroute naar het centrum vorm te geven als een geënsceneerde, ruimtelijke belevenis. Het werd tevens ingezet als het hart van de aanliggende wijken, door er de belangrijke functies en voorzieningen aan of omheen te leggen. Zo hadden de wijken hun openbare programma zowel in de luwte als in de drukte. Het waren op zich zelf staande enclaves en tegelijkertijd schakels in een groter stedelijk geheel.

Maatschappelijke inbedding: de parochie

Als stedenbouwkundig uitgangspunt van de oostelijke woongebieden, en later ook van de westelijke wijken Caberg, Malpertuis, De Pottenberg en Belfort, werd gekozen voor de *parochiegedachte*. Dit was in feite het katholieke tweelingzusje van de Wijkgedachte, zoals die in de Randstad was ontwikkeld. Ook andere zuidelijke steden, als Eindhoven en Tilburg, gebruikten het parochiedenken als ondergrond voor stedelijke groei. Het was een rationeel systeem om nieuwe woonwijken op te bouwen als gemeenschappen en deze rondom de binnensteden te groeperen. Het belangrijkste verschil tussen de *parochiegedachte* en de *wijkgedachte* was, naast het geloof, de schaal. De parochies hadden

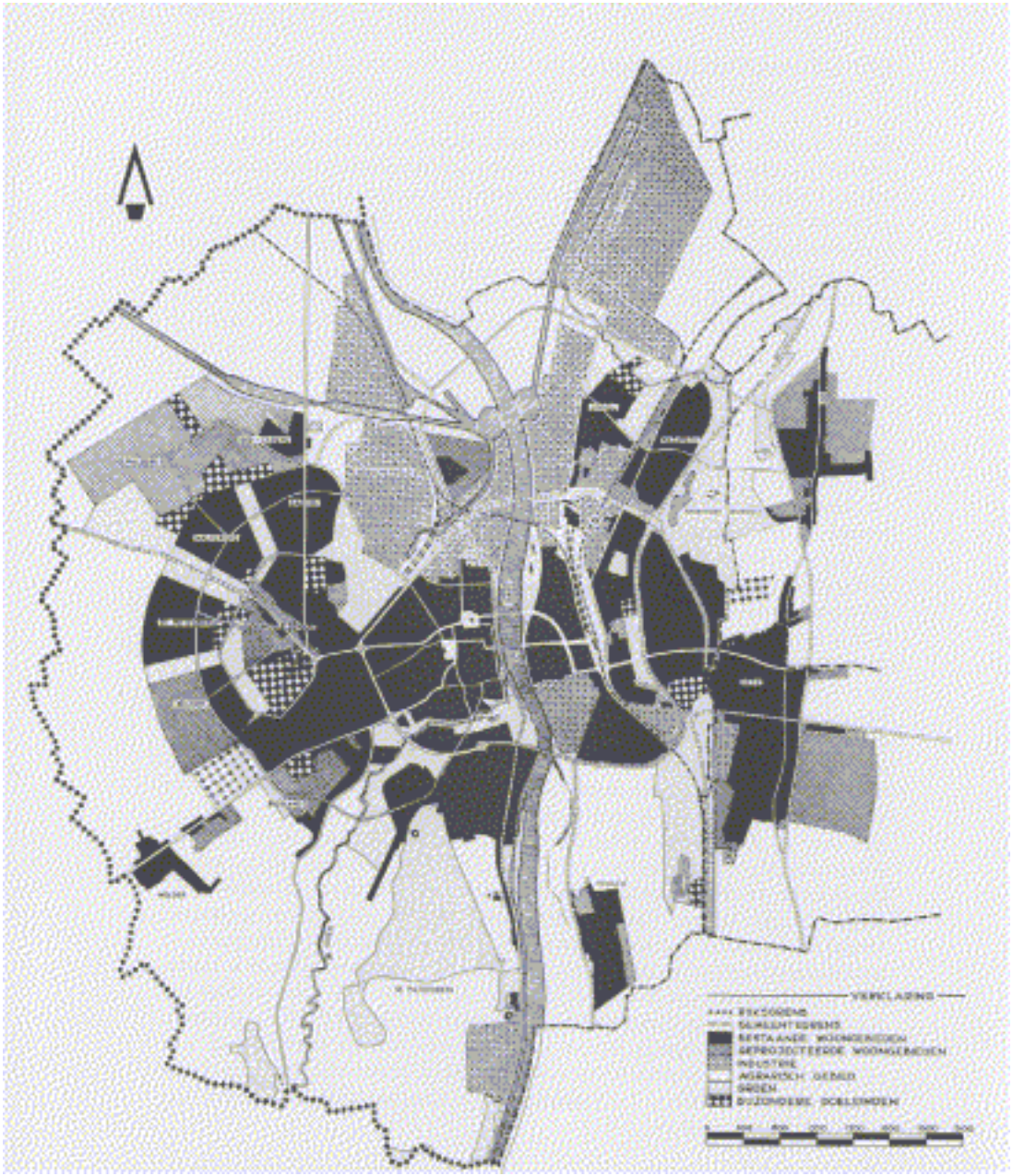
< Luchtfoto President Rooseveltlaan, de huidige A2, situatie 1962. De route vormde de ruggengraat voor de uitbreidingsplannen van Wittevrouwenveld en Wyckerpoort (Uit: Ramakers 2005).

ongeveer 6000 inwoners, de wijken twee keer zoveel. Tegenwoordig wordt de bescheiden omvang van de parochiewijken gewaardeerd uit het oogpunt van herkenbaarheid en betrokkenheid, maar is de schaal van de voorzieningencentra (winkels, scholen) vaak te klein om levensvatbaar te blijven.

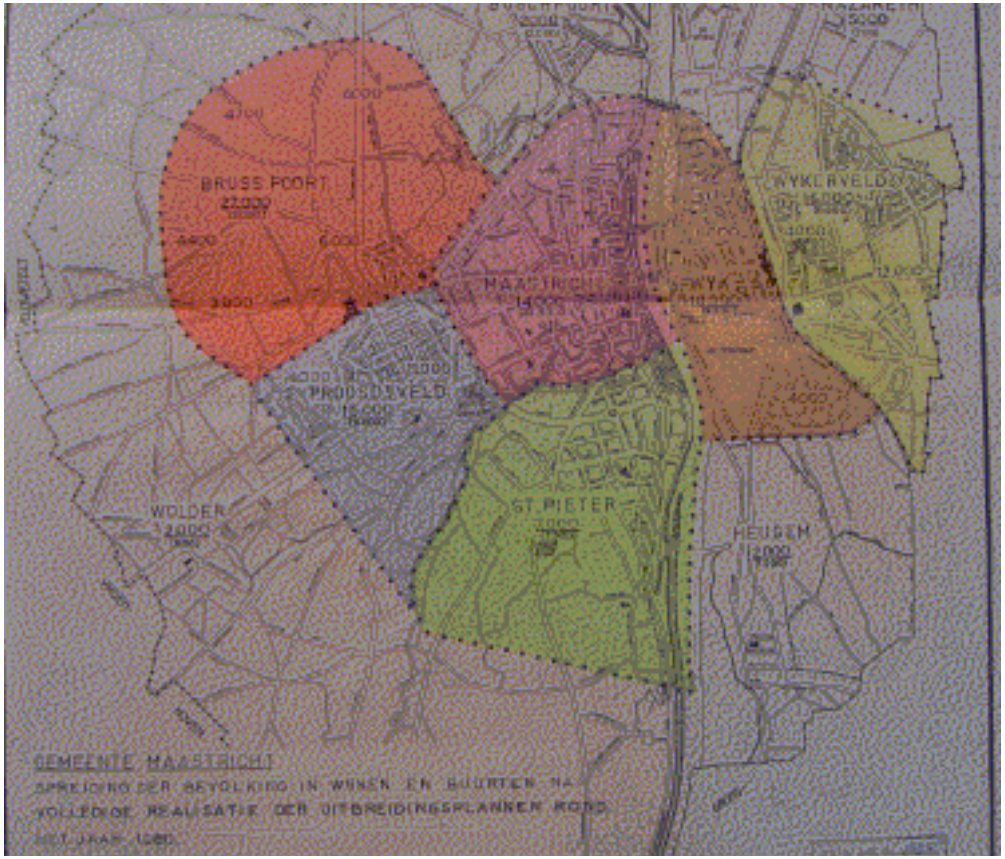
Volgens de *parochiegedachte* zou Maastricht zich ontwikkelen tot een historische binnenstad (de 'city') met daaromheen een krans van parochies. Elke parochie had een centraal marktplein met een kerk, openbare gebouwen (school of verenigingsgebouw) en winkels of kleine bedrijven. Verschillende parochies vormden samen een stadsdeel met een eigen subcentrum, als schakel tussen buurt en city. Door middel van interparochiale ringverbindingen en 'radiaaltraversen' tussen de parochies zou een harmonieuze stedelijke agglomeratie ontstaan.

In tegenstelling tot de westelijke wijken, die op landbouwgronden gebouwd werden, bleek het lastig de Parochiegedachte op de bestaande woningbrij in het oosten te projecteren. Bij Wijckerpoort waren de stedenbouwkundigen, naar eigen zeggen, hier redelijk in geslaagd.[9] De groep van 5500 inwoners was vrij gedifferentieerd en het was gelukt een volledig parochiecentrum, met een kerk, scholen en elf winkels, rond het Old Hickoryplein te situeren. De verbindingen met de stad en de andere woonwijken waren niet tot volle tevredenheid. Het Wittevrouwenveld zag de Dienst als een stedenbouwkundige mislukking. De poging deze 'agglomeratie van oude en nieuwe woningen met een ontstellend onoverzichtelijke ruimtelijke structuur' tot een eenheid te smeden bleek onsuccesvol. De wijk werd in 1964 omschreven als 'een buffergebied van probleemgezinnen' en haar 10.000 inwoners 'van een deprimerend eenzijdige sociale samenstelling'.[10]

Maastricht Oost werd in de jaren vijftig verder uitgebreid met de woonwijken Nazareth en Limmel, beide voormalige lintdorpjes.

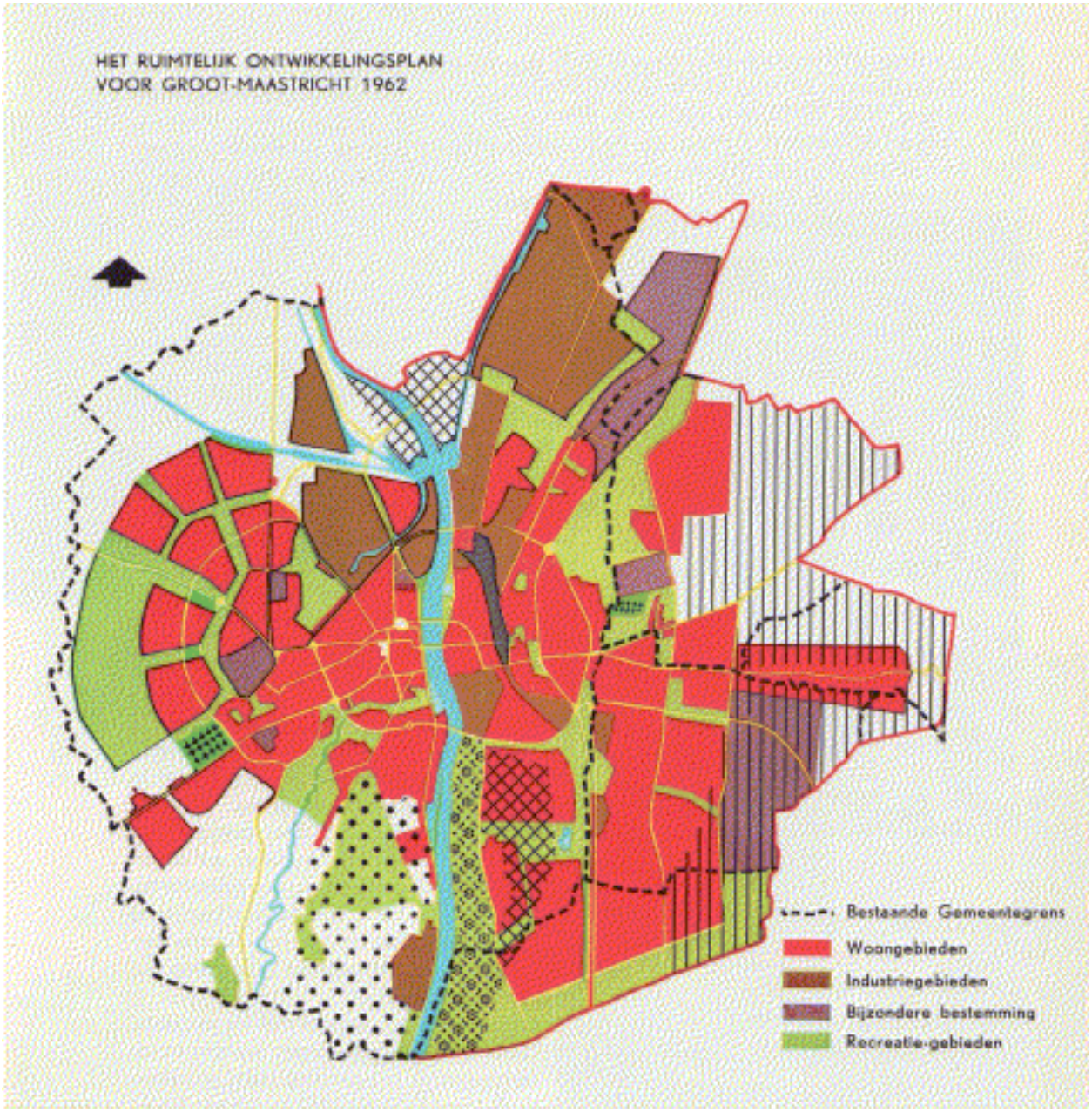

< F.C.J. Dingemans, Structuurplan voor Groot Maastricht, 1954 (Uit: Van der Venne 1964).

^ Bevolkingsprognose Maastricht uit 1953 voor het jaar 1980 (Uit: RHCL, Archief Dienst Stadsontwikkeling).

J.J.J. van der Venne, Ruimtelijk ontwikkelingsplan voor Groot Maastricht, 1962 (Uit: Van der Venne 1964). >

Nazareth, gebouwd tussen 1953 en 1956, staat te boek als de eerste Maastrichtse parochiewijk die in één keer gerealiseerd werd. Ondanks dat bleek tien jaar later dat ook in Limmel en Nazareth bleek de bevolkingssamenstelling te eenzijdig was, vergeleken met het ideaal van de parochiewijken. Ook de subcentra, die verschillende parochies onderling verbinden, ontbreken feitelijk in Maastricht Noordoost. Hooguit fungeren de oude routes en linten als de parochieoverstijgende elementen van het gebied.

Van Groot-Maastricht tot Super-Maastricht

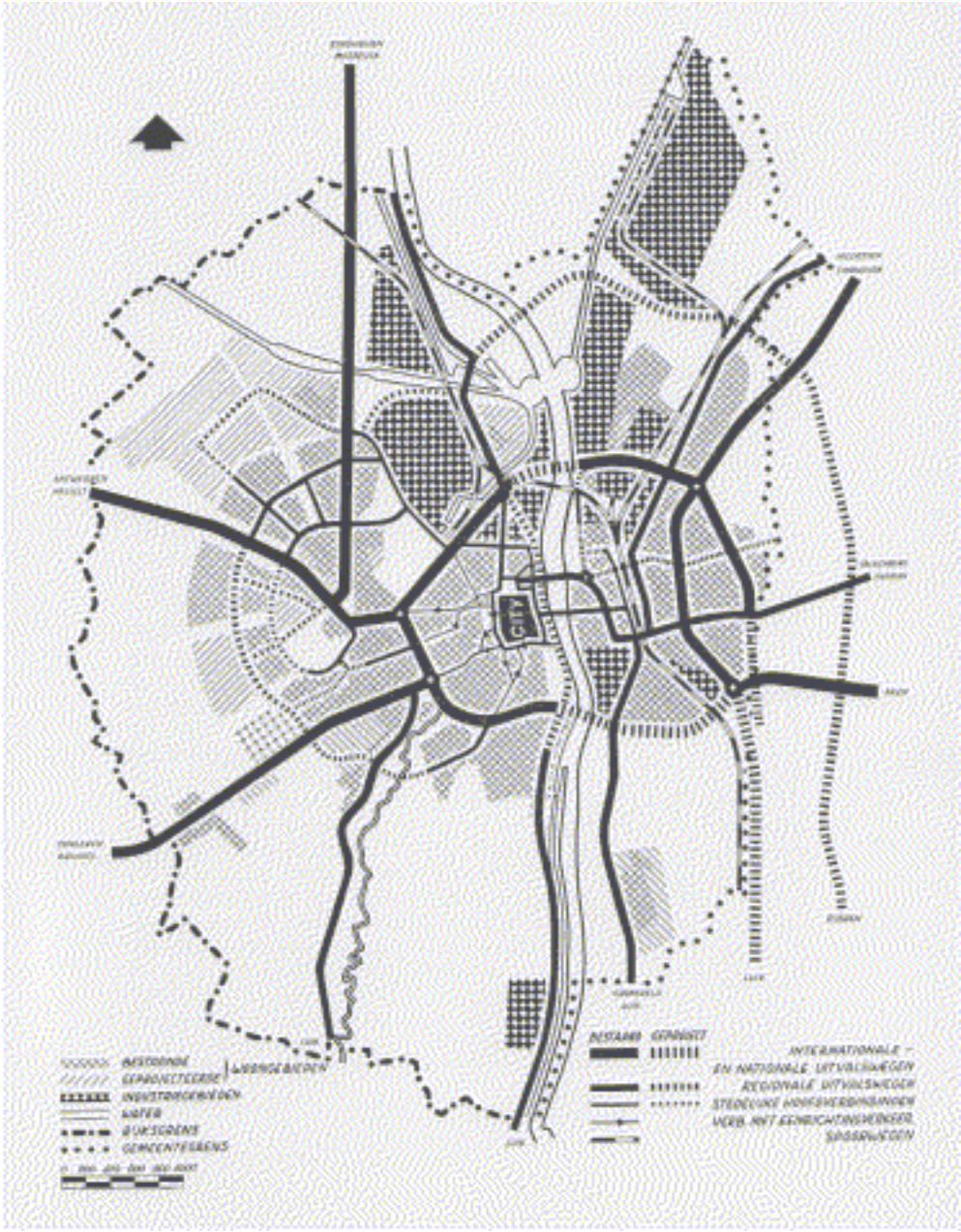
In 1954 presenteerde de gemeente een Structuurplan. Op dat moment waren vrijwel alle geprojecteerde stadswijken uit het plan Klijnen voltooid of in aanbouw: Wittevrouwenveld, Wijckerpoort, Limmel, Caberg, Malpertuis en De Pottenberg. De wijk Nazareth was zonder rekening te houden met het basisplan Klijnen, en tegen de wil van de Provinciaal Planologische Dienst (PPD), aangelegd. Het structuurplan baseerde zich op uitvoerig sociaal onderzoek van dr. Jos Viegen. Hij concludeerde dat de nieuwe woonwijken niet voldoende waren om de verwachte bevolkingsgroei (tot 113.500 personen in 1981) van Maastricht op te vangen. Verder berekende Viegen een behoefte van 57 hectare voor de industrie, 40 hectare voor de passieve recreatie en 80 hectare voor actieve recreatie. Verdere uitbreiding moest buiten de gemeentegrenzen gezocht worden en het Structuurplan vormde de aanzet tot een dergelijke ruimtelijke ontwikkeling. Dingemans werkte mee aan het structuurplan (hij overleed een jaar later) en introduceerde de term *Groot-Maastricht*: een mega-agglomeratie van de gemeenten Maastricht, Heer en Amby. Het belangrijkste doel van het structuurplan was om een ruimtelijke samenhang van deze drie gemeenten te vinden.

Begin jaren zestig bleek de prognose van Viegen onjuist. Al in 1963 telden de drie gemeenten samen 107.000 inwoners. Dingemans' opvolger J.J.J. van der Venne ontwikkelde in 1962

een nieuwe visie op de ruimtelijke ontwikkeling. Een evenwichtige ontwikkeling van de dubbelstad, al vanaf het plan Cuypers uit 1919 Maastrichts voornaamste stedenbouwkundige leidraad, was ook hier prioriteit. Groot-Maastricht veranderde in Super-Maastricht; met geprojecteerde uitbreidingen in het Heugemerveld, in Gronvelds en zelfs een grote woonlob tot Bemelen en Cadier en Keer. Deze op het oog vrij irrationele uitstulping diende de rijkere burgers aan Maastricht te binden door de bouw van een villawijk met 800 landhuizen. In 1962 verscheen ook een Verkeerstructuurplan dat voorzag in de stroomlijning en afronding van de bestaande wegenstructuur. Het idee van een Super-Maastricht was te ambitieus. Veel van de geplande woonwijken werden niet uitgevoerd. Het volgende decennium (de 'kritiese jaren zeventig') stond dan ook niet in het teken van uitbreiden, maar van het verbeteren van de bestaande woningvoorraad.

Stadsvernieuwing

De ruimtelijke ontwikkeling van Maastricht werd in de jaren zeventig, net als in veel andere steden, bepaald door de stadsvernieuwing: een nieuw soort ontwerpproces getekend door bewonersinspraak en veel 'aktie' en 'diskussie'. Maastricht pakte de stadsvernieuwing aan de hand van zogenaamde actiehaarden aan; plekken waar volgens bewoners of gemeente nieuwbouw of renovatie nodig was. Naast het centrum waren het vooral de oostelijke stadsdelen die in aanmerking kwamen. Dit betekende grootschalige nieuwbouw in Oud-Wyck en Limmel, afbraak van oude woningen en nieuwbouw in Nazareth, alsmede de sloop van 131 woningen in Wijckerpoort, gevolgd door nieuwbouw van 196 woningen. Wittevrouwenveld (in de jaren zeventig Oostermaas genoemd) was de grootste 'actiehaard', waar liefst 350 vooroorlogse woningen tegen de vlakte gingen. Dit waren de woningbouwcomplexen uit de jaren twintig: de driehoek Frankenstraat, Tsaar Peterstraat en Tillystraat met betonnen arbeiderswoningen en het gebied tussen de Frankenstraat en de Aartshertogenstraat.

< J.J.J. van der Venne, Verkeersstructuurplan, 1962 (Uit: Van der Venne 1964).

5.

Overzicht van de stadsvernieuwing in een 20-tal Maastrichtse buurten.

1. Oostermaas.

a Afbraak/nieuwbouw 275 woningen aan de Frankenstraat, Czaar Peterstraat, Stadhoudersstraat, Tapijnstraat, Parmastraat, Aartshertogenstraat, Ottostraat en Hofmeiersplein.

Jarenlang hebben de Bouwvereniging Eigen Haard en de gemeente vóór en de buurtraad Oostermaas tégen afbraak van de woningen gepleit. In december 1974 sprak de meerderheid (± 70%) van de bewoners zich in een enquête uit vóór afbraak gevolgd door nieuwbouw. Bij de fase-indeling is de voorkeur van de bewoners gevolgd. Al in februari 1975 konden de bewoners van de 1e fase verhuizen naar één van de 92 woningen van de zgn. fase 0.

In januari 1976 zijn de woningen van de eerste fase (81 eengezinswoningen en 16 bejaardenwoningen) opgeleverd voor de bewoners van de tweede fase, terwijl in 1979 de 86 woningen (52 eengezinswoningen en 34 bejaardenwoningen) van de tweede fase voor de bewoners uit de derde fase voor bewoning gereed waren. Op dit moment worden in de derde fase 70 nieuwe woningen gebouwd, die beschikbaar zijn voor de stadsvernieuwing in Oostermaas en als zodanig weer een nullijst vormen voor een volgend project. Hiervan worden er 17 als premie A-woning gerealiseerd.

b Renovatie van 138 woningen aan de Mondragonstraat, de Morsestraat, de Tilystraat, de Stadhoudersstraat en de Frankenstraat.
Eind 1974 is met de voorbereiding van deze plannen gestart. Tijdens de renovatie, die op 20 april 1976 startte, zijn de bewoners ondergebracht in zgn. wisselwoningen. Na veel vertraging werd het project in april 1978 afgesloten.

Linksboven: Oostermaas vóór bewoning, 'gat van Hof'. Boven: nieuwe bewoning.

Boven: Aartshertogenstraat. Helemaal boven: Frankenstraat. Rechts: Tapijnstraat.

c Renovatie 52 woningen aan de Frankenstraat, Aartshertogenstraat en Parmastraat.
Uit een onderzoek, dat in 1978 gehouden werd, bleek 86% van de bewoners voorstander van renovatie. De start van de renovatie heeft in april 1980 plaatsgevonden en de laatste woning werd medio 1981 opgeleverd.

d Renovatie 95 woningen aan de Burg. Henriquinstraat en de Burg. van Akenstraat. In 1980 is gestart met de voorbereiding van de renovatie van deze woningen, terwijl in januari 1981 inspraakavonden over de schetsplannen werden gehouden.
Start werkzaamheden: begin 1982.

e 131 Woningen aan de Edisonstraat, Ampèrestraat, Franklinstraat, Voltastraat en Marconistraat. Begin 1981 startte een bouw- en woontechnisch onderzoek naar deze woningen.
Op basis van dit onderzoek en de mening van de bewoners kunnen dan plannen opgesteld worden.

f Nieuwbouw van 26 woningen aan de Frankenstraat-Zwentibolstraat.
In 1980 is gestart met de bouw van deze woningen voor 1-2 persoonshuishoudens. In de loop van 1981 zijn deze woningen opgeleverd.

g Sloop van 69 en 12 woningen aan Aartshertogenstraat, Isabellastraat en de Maeloes van Ledestraat.

h Renovatie 59 woningen aan het Lotharingenplein, Bataviërenstraat, Tubantenstraat, Friesenstraat en Saksenstraat.
De beide laatste woninggroepen zijn eigendom van de gemeente.

Grootschalige stadsvernieuwing in Wittevrouwenveld, voormalig Oostermaas (Uit: *Stadsvernieuwing in Maastricht* 1981). >

Deel 3: Analyse

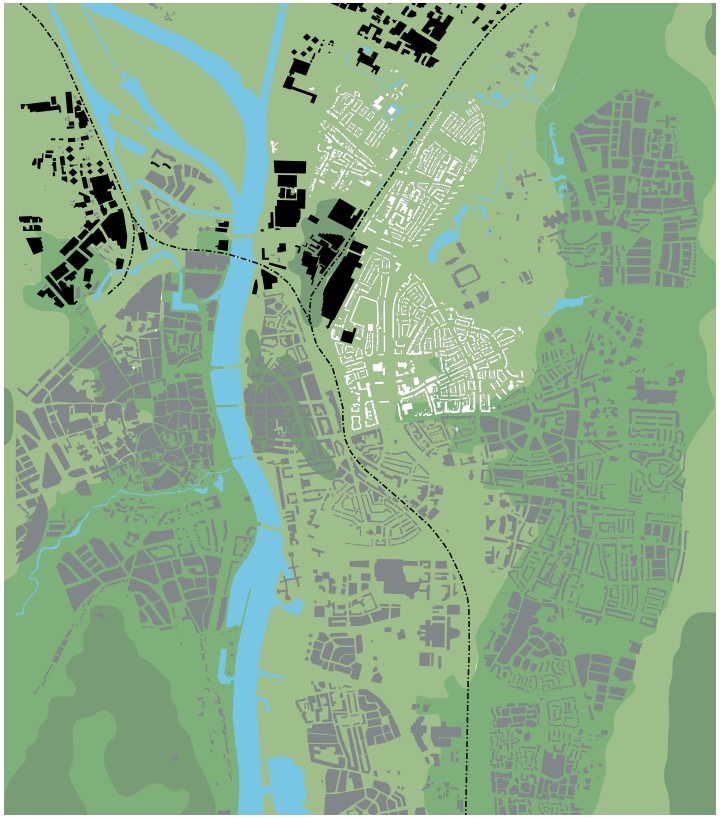

Reliëf

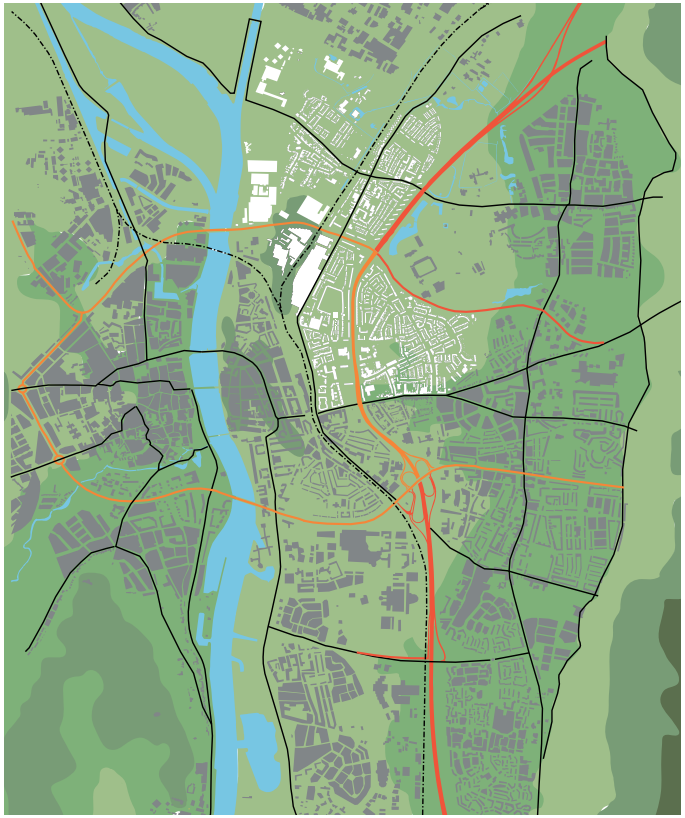
De vorm en de begrenzing van de naoorlogse woonwijken van Maastricht Noordoost wordt bepaald door het landschap van het Zuid-Limburgse Heuvelland en vooral door het reliëf met de terassenopbouw. Het stadsdeel dankt er een herkenbare lineaire opbouw aan, in tegenstelling tot de radiale stadsopbouw aan de westzijde van Maastricht. Langs de Maas ligt het laagterras (het Maasdal), dat naar het oosten toe overgaat in het middenterras en nog ongeveer vier kilometer verder grenst aan het Heuvelland. De routes uit de omgeving naar de stad volgen de droogdalen, de natuurlijke afwateringsgeulen van de hoger gelegen plateaus.

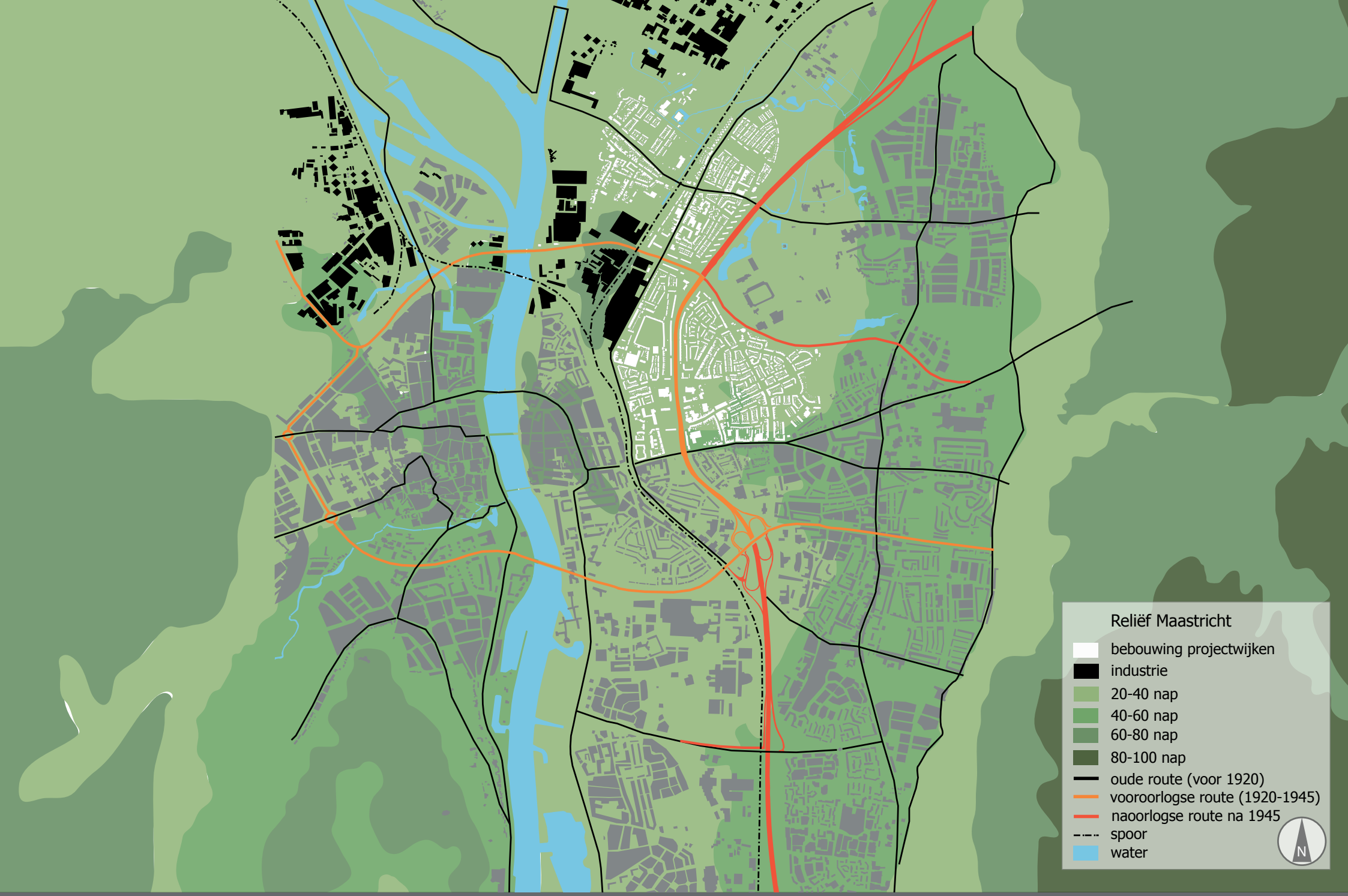
Reliëf en bebouwing.

Industrie, spoor en bebouwing projectwijken.

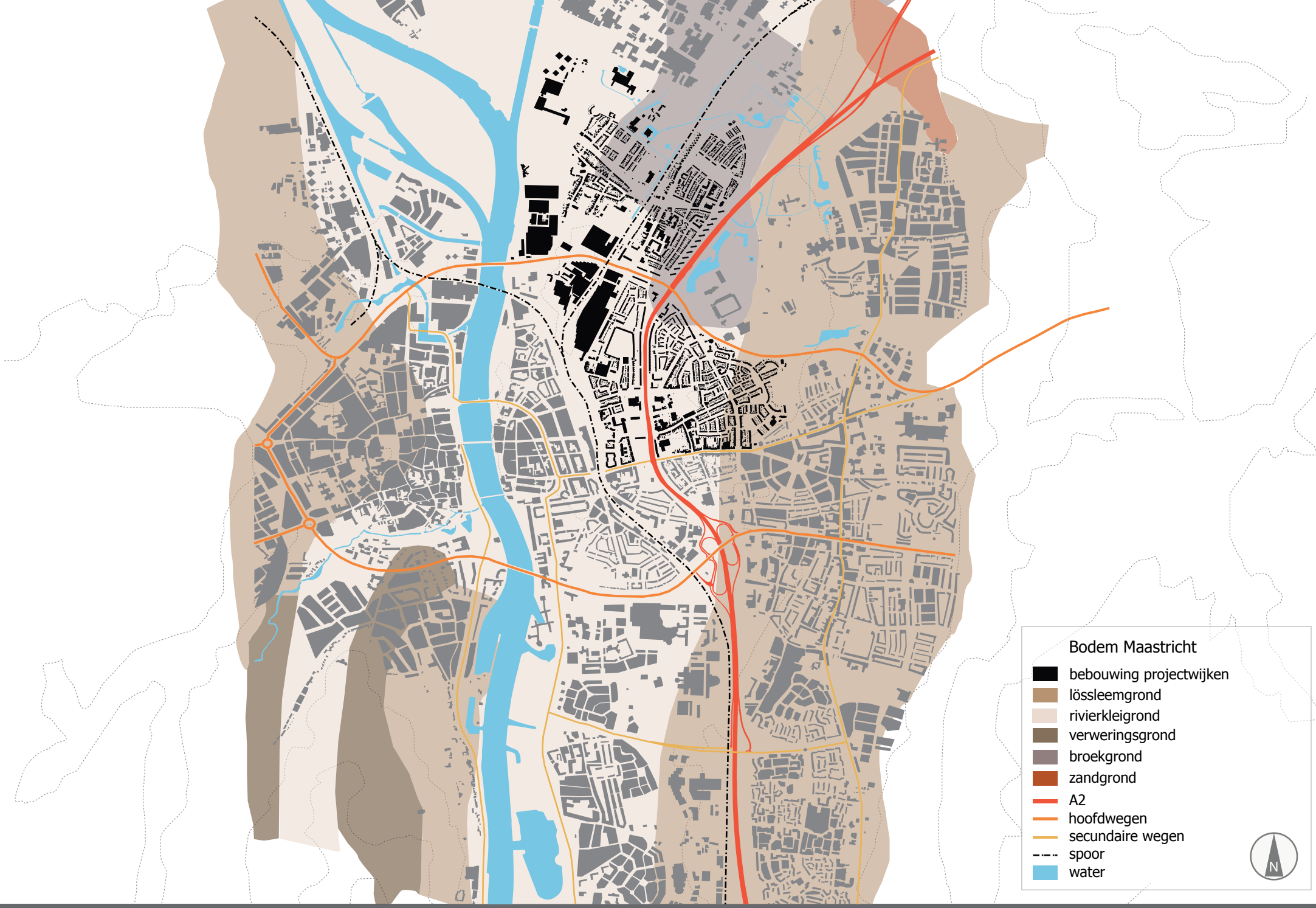

Reliëf, bebouwing en infrastructuur.

Reliëf Maastricht
bebouwing projectwijken
industrie
20-40 nap
40-60 nap
60-80 nap
80-100 nap
oude route (voor 1920)
vooroorlogse route (1920-1945)
naoorlogse route na 1945
spoor
water
N

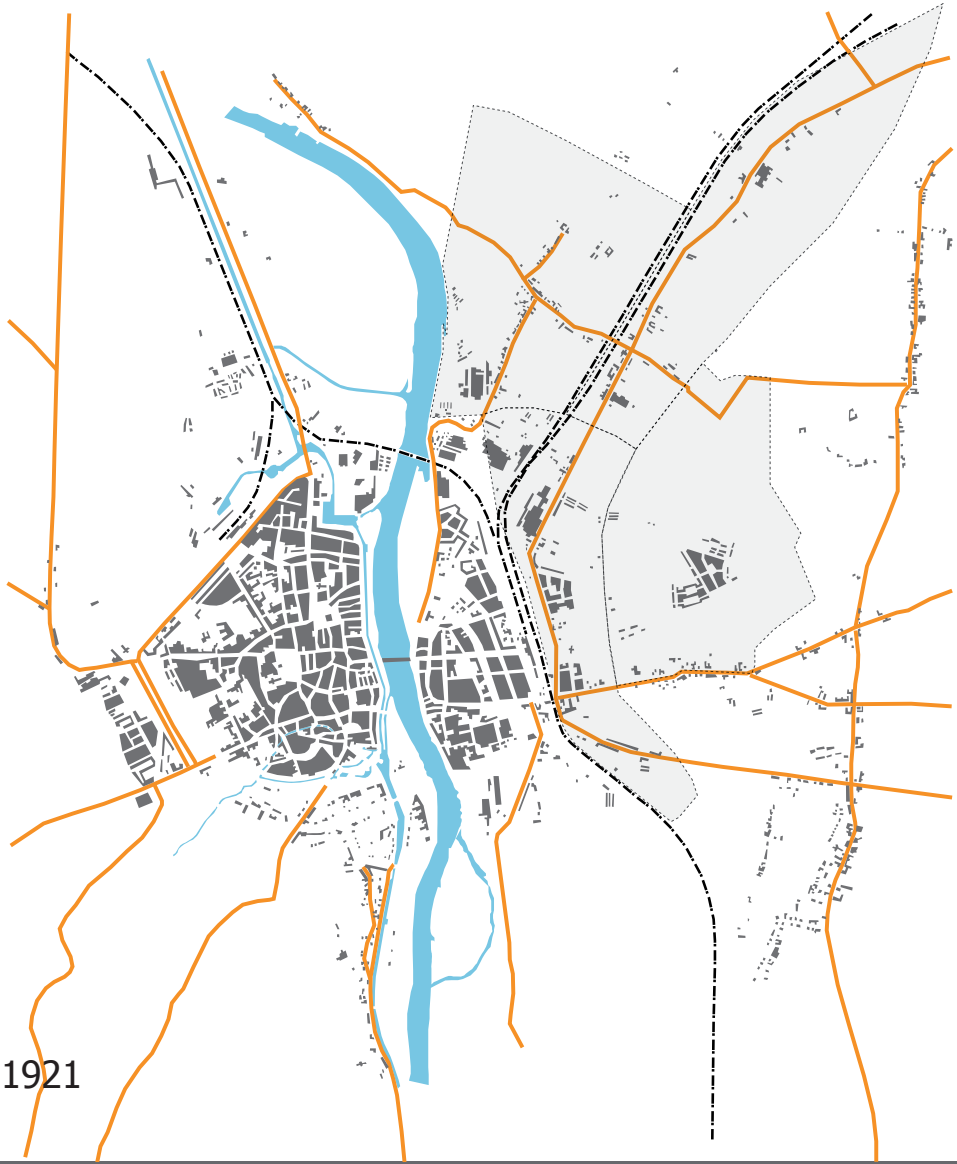
Bodem

Het landschap rond Maastricht wordt gekenmerkt door overgangen (gradiënten) tussen verschillende grondsoorten. Aan weerszijden van de Maas gaat rivierkleigrond over in broekgronden of lössleemgrond, die weer overgaan in verweringsgrond of zandgrond.

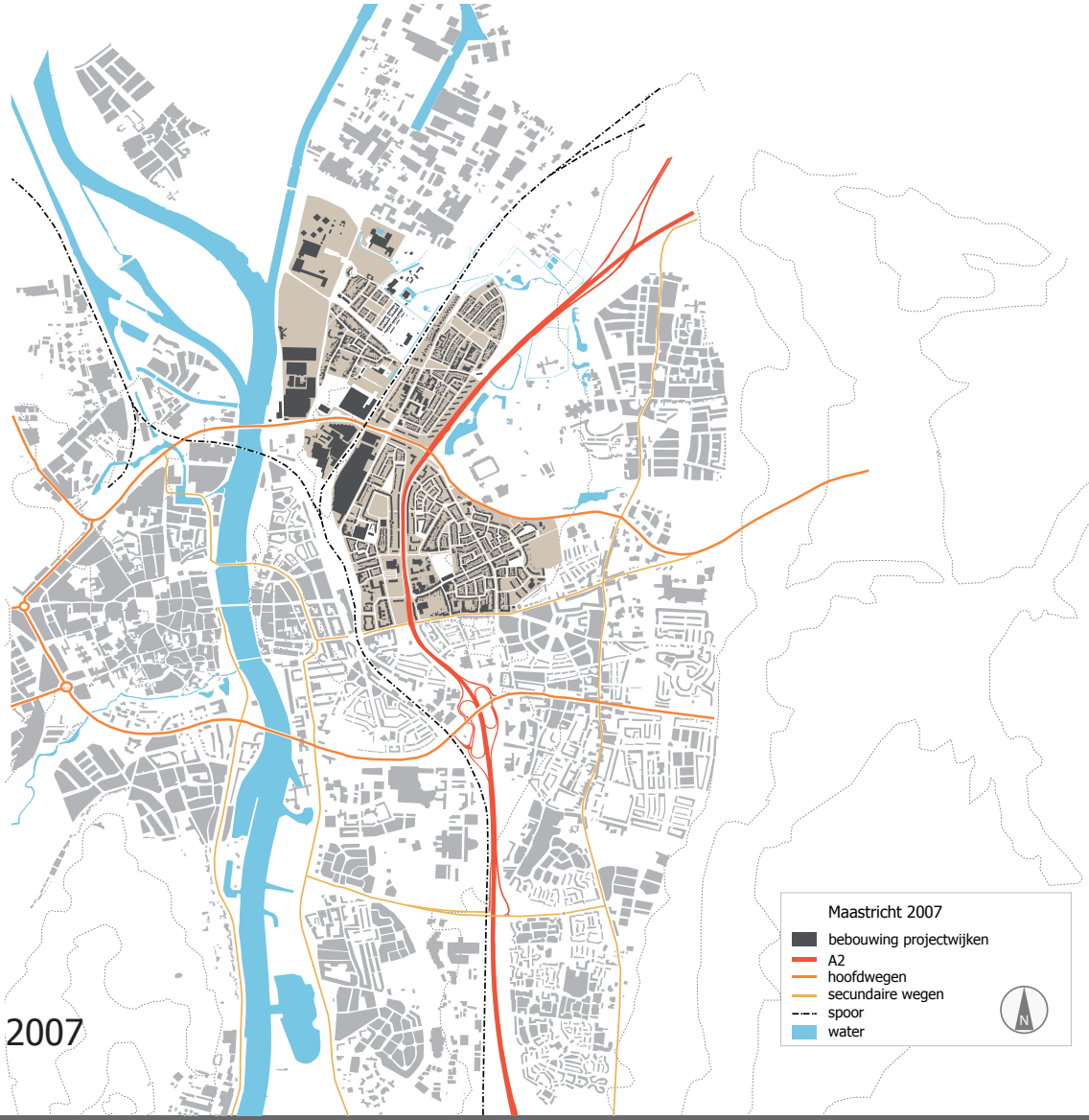

Bodem Maastricht
bebouwing projectwijken
lössleemgrond
rivierkleigrond
verweringsgrond
broekgrond
zandgrond
A2
hoofdwegen
secundaire wegen
spoor
water
N

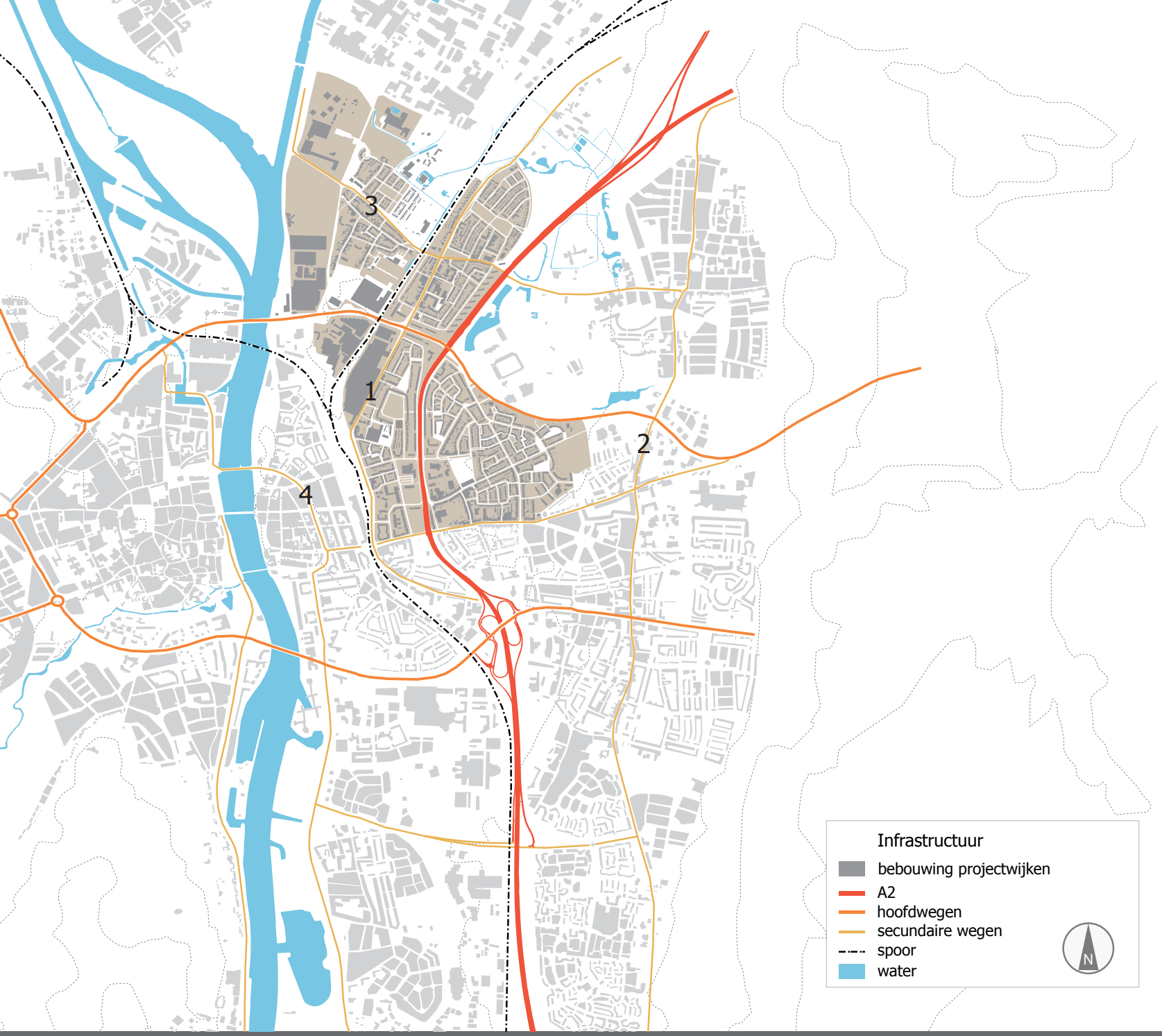
Ruimtelijke ontwikkeling

1965

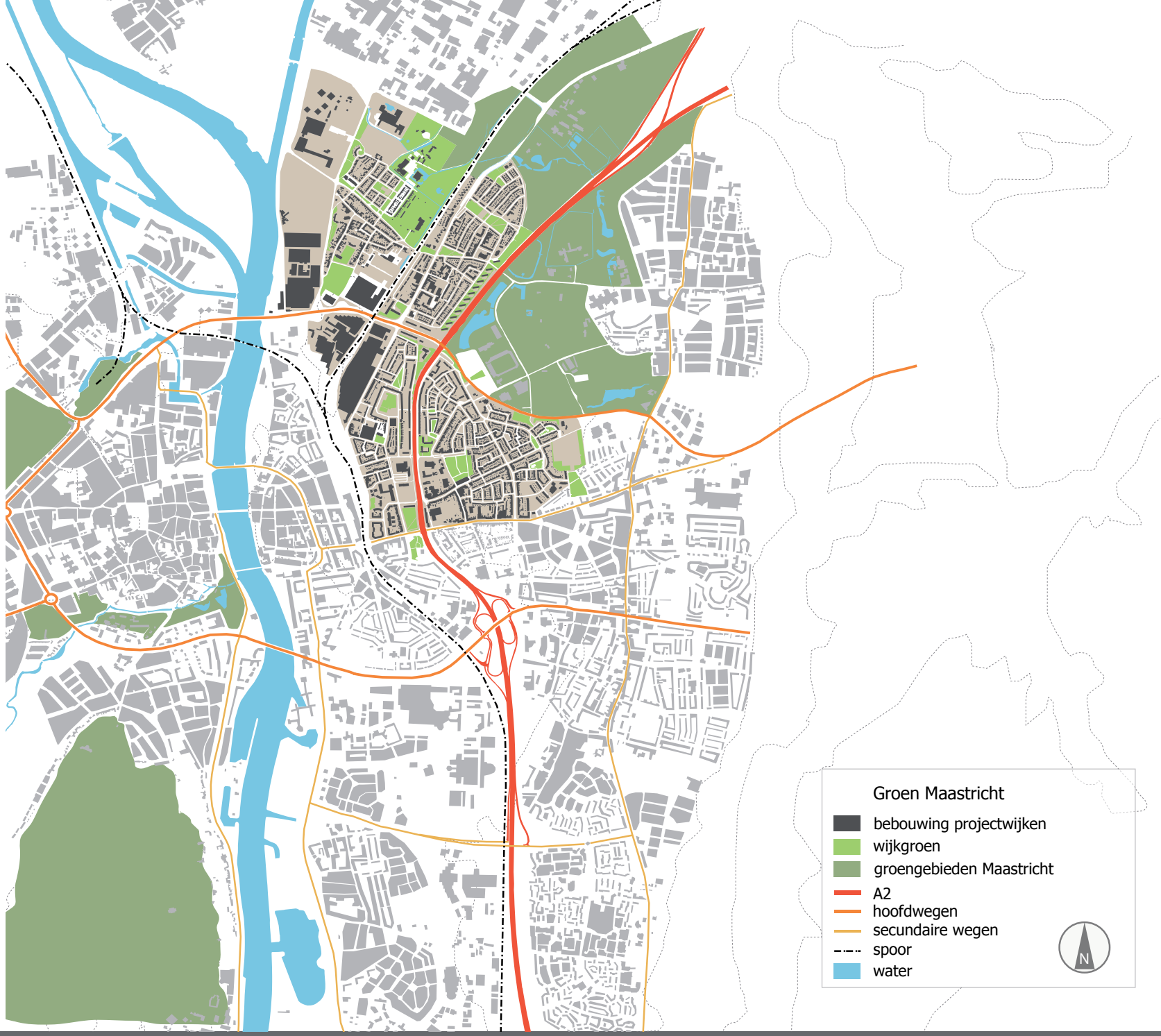

2007
Maastricht 2007
bebouwing projectwijken
A2
hoofdwegen
secundaire wegen
spoor
water

Infrastructuur

De spoorbaan Luik-Maastricht-Eindhoven is al meer dan honderd jaar de grootste infrastructurele barrière in het oostelijk stadsdeel. Vanuit het oosten is het stadscentrum slechts op twee manieren over het spoor te bereiken; via de knooppunten Geusselt en Europaplein.

De belangrijkste vooroorlogse structuren in het oostelijk deel van de stad zijn:
1. Meerssenerweg: oude route van Maastricht naar Meerssen (met lintbebouwing),
2. Ambyerstraat-Burgemeester Cortenstraat: oude route van Amby naar Heer (met lintbebouwing),
3. Balijeweg: oude route van Amby via Limmel naar Borgharen,
4. Wilhelminasingel: onderdeel van het plan Van Gendt, 1868.

Groen

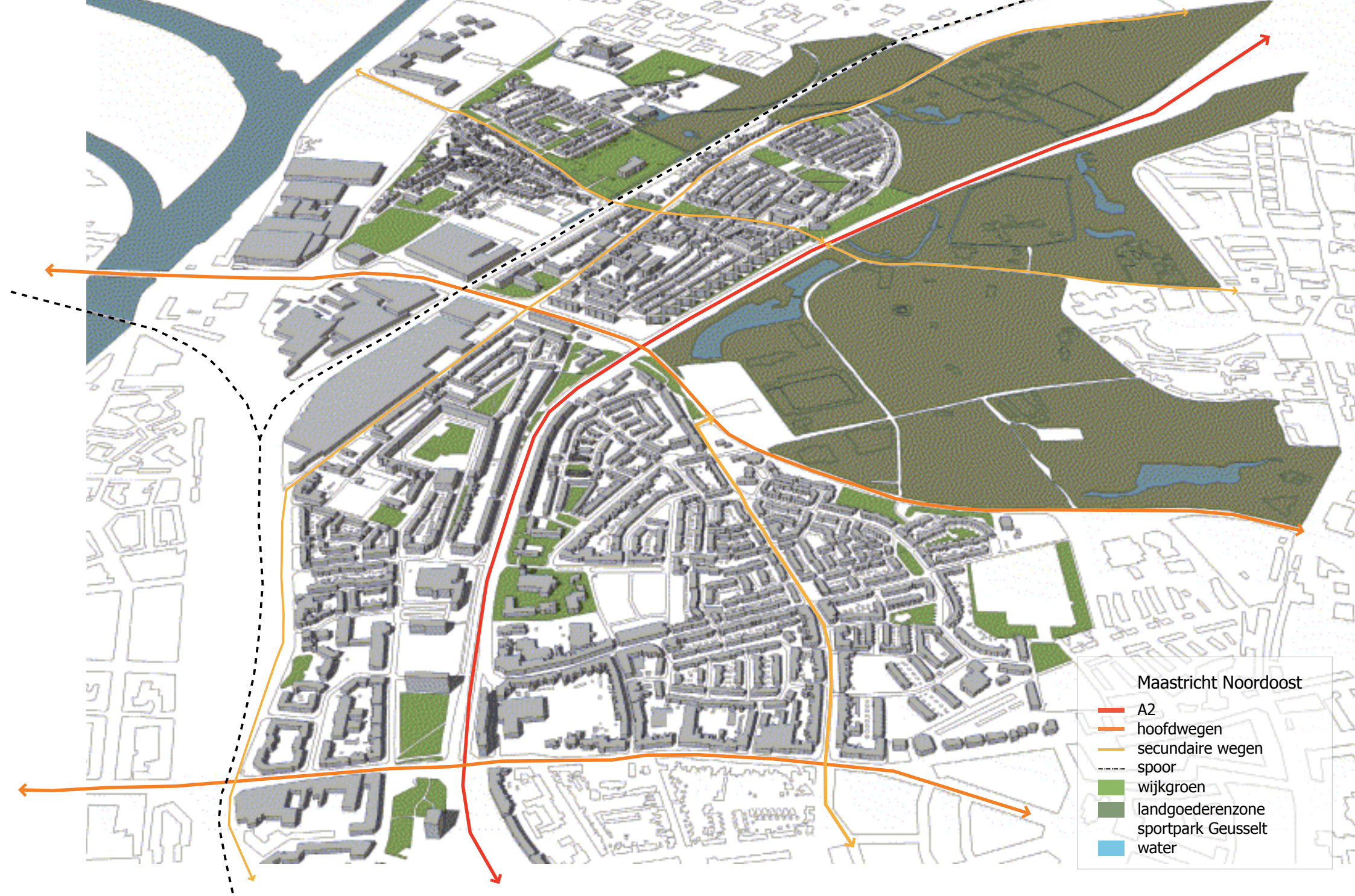
Een belangrijk thema voor de stedenbouwkundige ontwikkelingen in Maastricht Noordoost was en is de rol van het landschap in relatie tot de stad. Verschillende natuurlijke groene lobben steken diep de stad, zoals het Jekerdal en de Landgoederenzone. In het westen van Maastricht wordt het groenaanbod gevormd door de helling van de Sint Pietersberg, het Jekerdal, het Stadspark, Monseigneur Nolenspark, Aldenhofpark en de Linie van Du Moulin. De Landgoederenzone geeft Maastricht Noordoost nog meer kwaliteit; deze groenbuffer loopt over in het groen van Nazareth en Limmel. Het sportpark Geusselt is de voornaamste plek voor actieve recreatie. Samen zijn Landgoederenzone en Geusseltpark een belangrijke groene begeleiding van de noordelijk stadsentree.

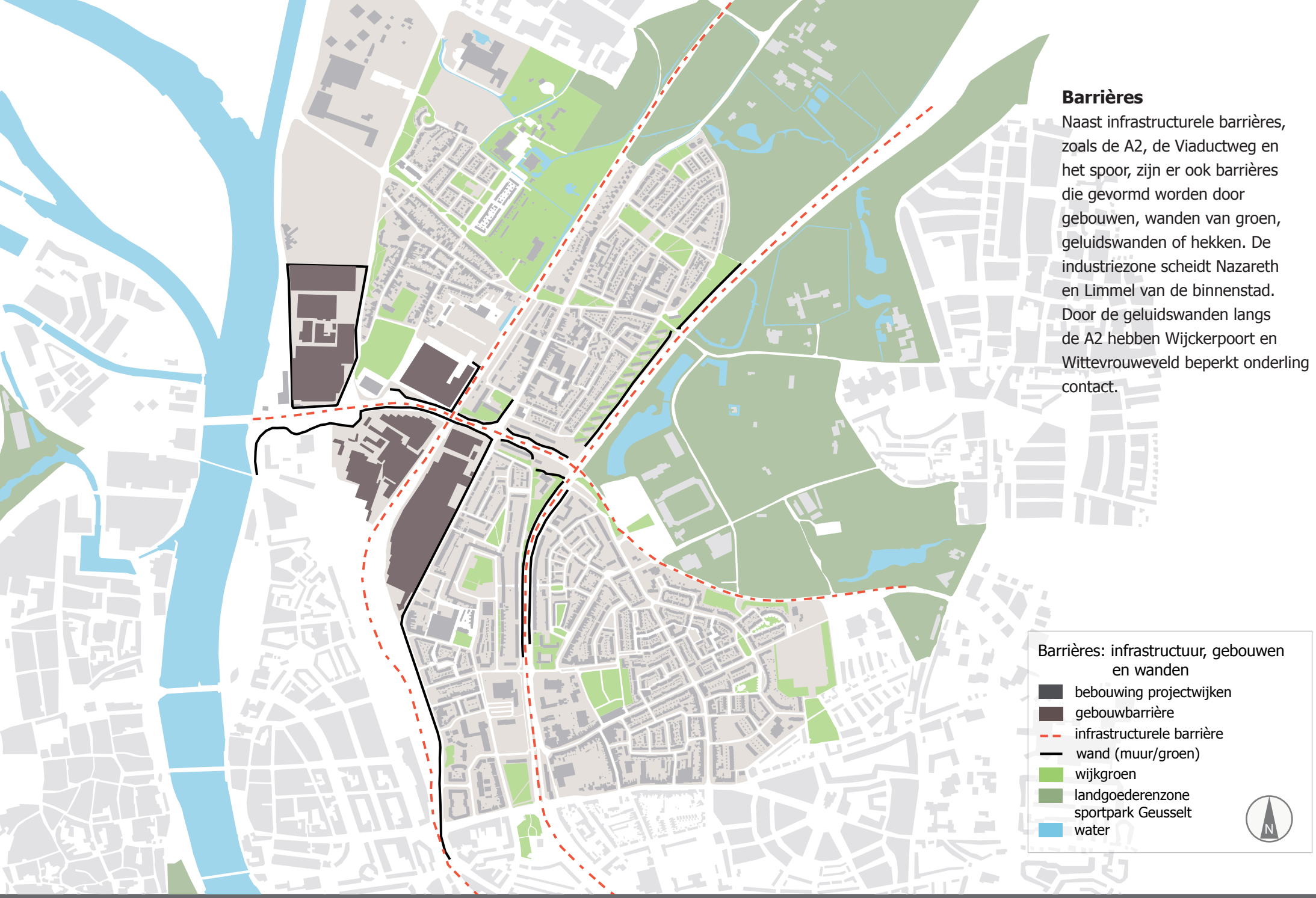
Maastricht Noordoost

In Maastricht Noordoost liggen landschappelijke patronen (reliëf, voormalige overlaat van de Maas, oude routes met bebouwingslinten en dorpskernen), moderne infrastructuur (autowegen en spoorlijn) en planmatig opgezette naoorlogse woonwijken zij aan zij, en soms zelfs over elkaar heen geprojecteerd. Het verbindende element dat samenhang biedt tussen de wijken Wittevrouwenveld, Wijckerpoort, Limmel en Nazareth is de President Rooseveltlaan (A2). Het is een als parkway bedachte en ruimtelijk gecomponeerde route die Maastricht verbindt met de rest van Nederland. Door de transformatie van parkway tot highway, vormt dit samenbindende element tegelijkertijd ook de grootste barrière tussen de verschillende wijken.

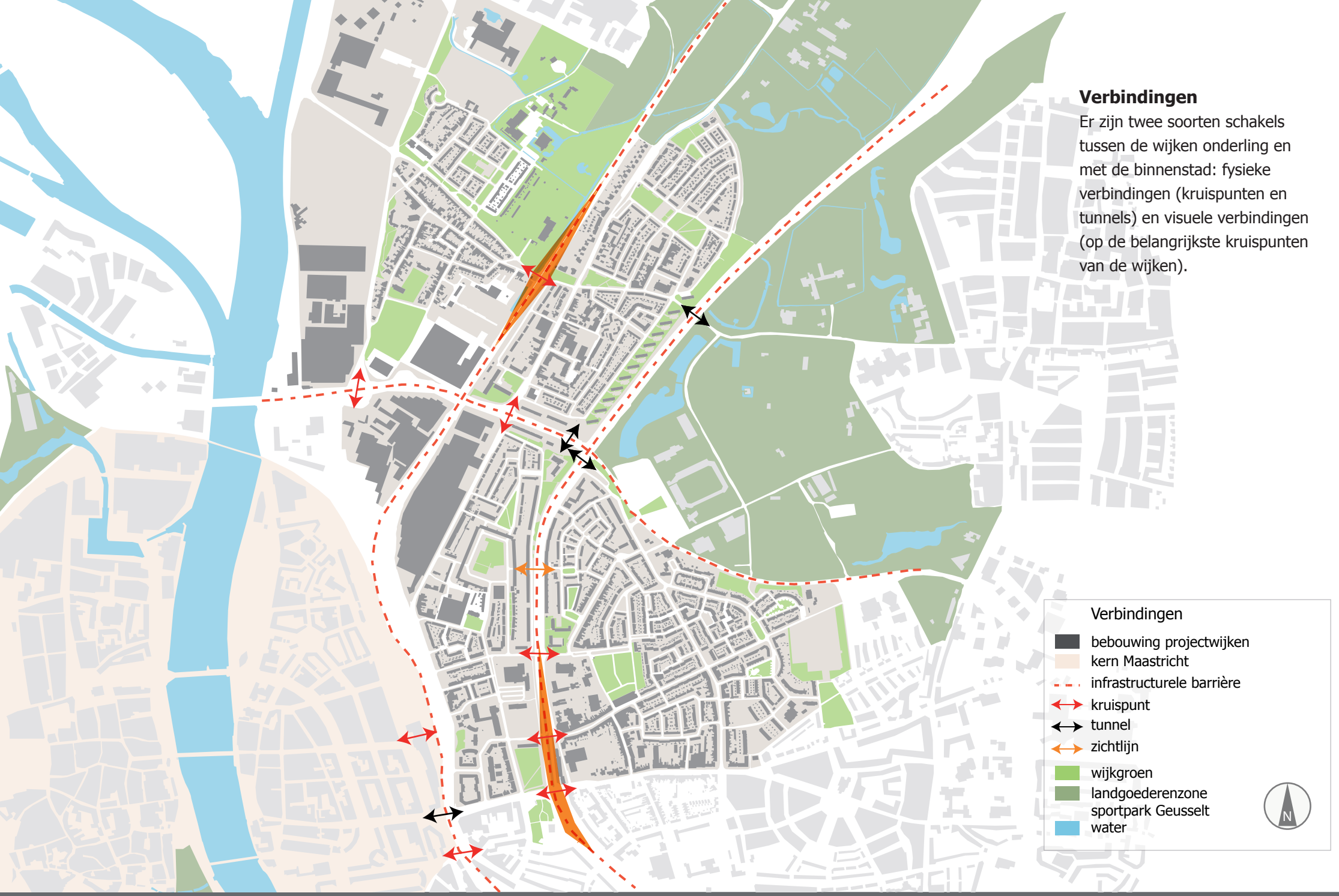
President Rooseveltlaan, ca 1955.
(Uit: Van der Venne 1964)

Maastricht Noordoost
A2
hoofdwegen
secundaire wegen
spoor
wijkgroen
landgoederenzone
sportpark Geusselt
water

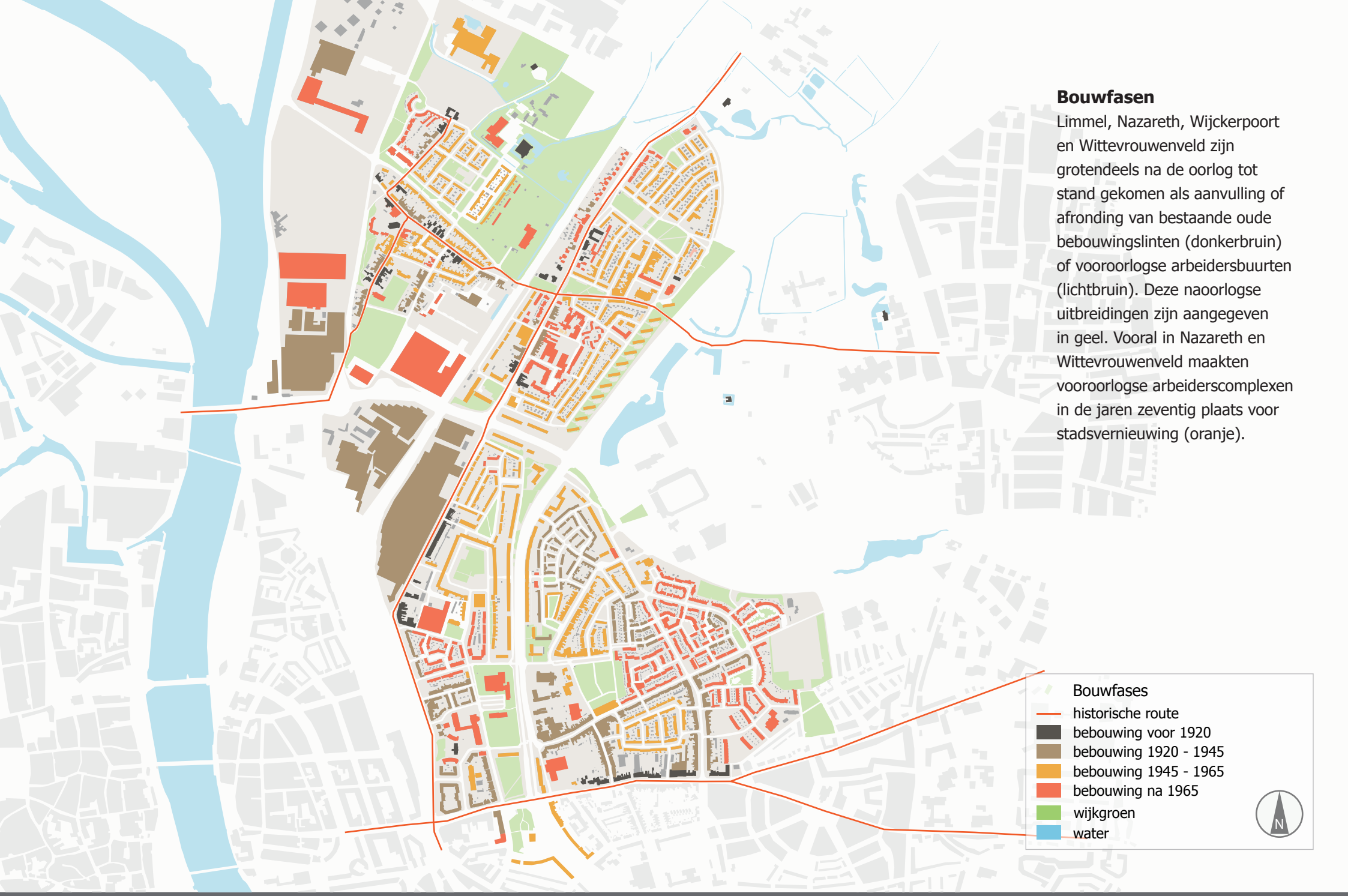
Barrières

Naast infrastructurele barrières, zoals de A2, de Viaductweg en het spoor, zijn er ook barrières die gevormd worden door gebouwen, wanden van groen, geluidswanden of hekken. De industriezone scheidt Nazareth en Limmel van de binnenstad. Door de geluidswanden langs de A2 hebben Wijckerpoort en Wittevrouweveld beperkt onderling contact.

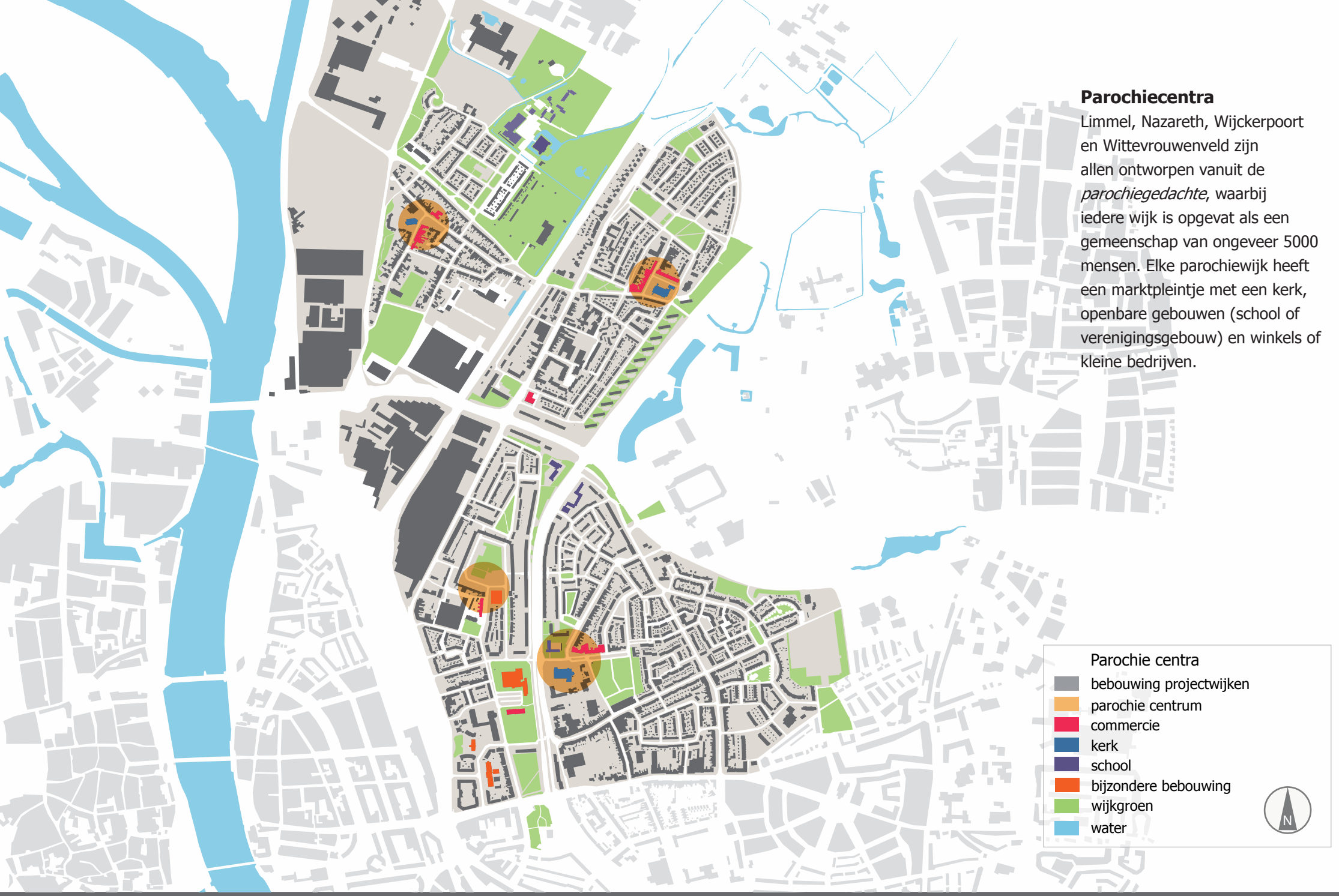
Verbindingen

Er zijn twee soorten schakels tussen de wijken onderling en met de binnenstad: fysieke verbindingen (kruispunten en tunnels) en visuele verbindingen (op de belangrijkste kruispunten van de wijken).

Bouwfasen

Limmel, Nazareth, Wijckerpoort en Wittevrouwenveld zijn grotendeels na de oorlog tot stand gekomen als aanvulling of afronding van bestaande oude bebouwingslinten (donkerbruin) of vooroorlogse arbeidersbuurten (lichtbruin). Deze naoorlogse uitbreidingen zijn aangegeven in geel. Vooral in Nazareth en Wittevrouwenveld maakten vooroorlogse arbeiderscomplexen in de jaren zeventig plaats voor stadsvernieuwing (oranje).

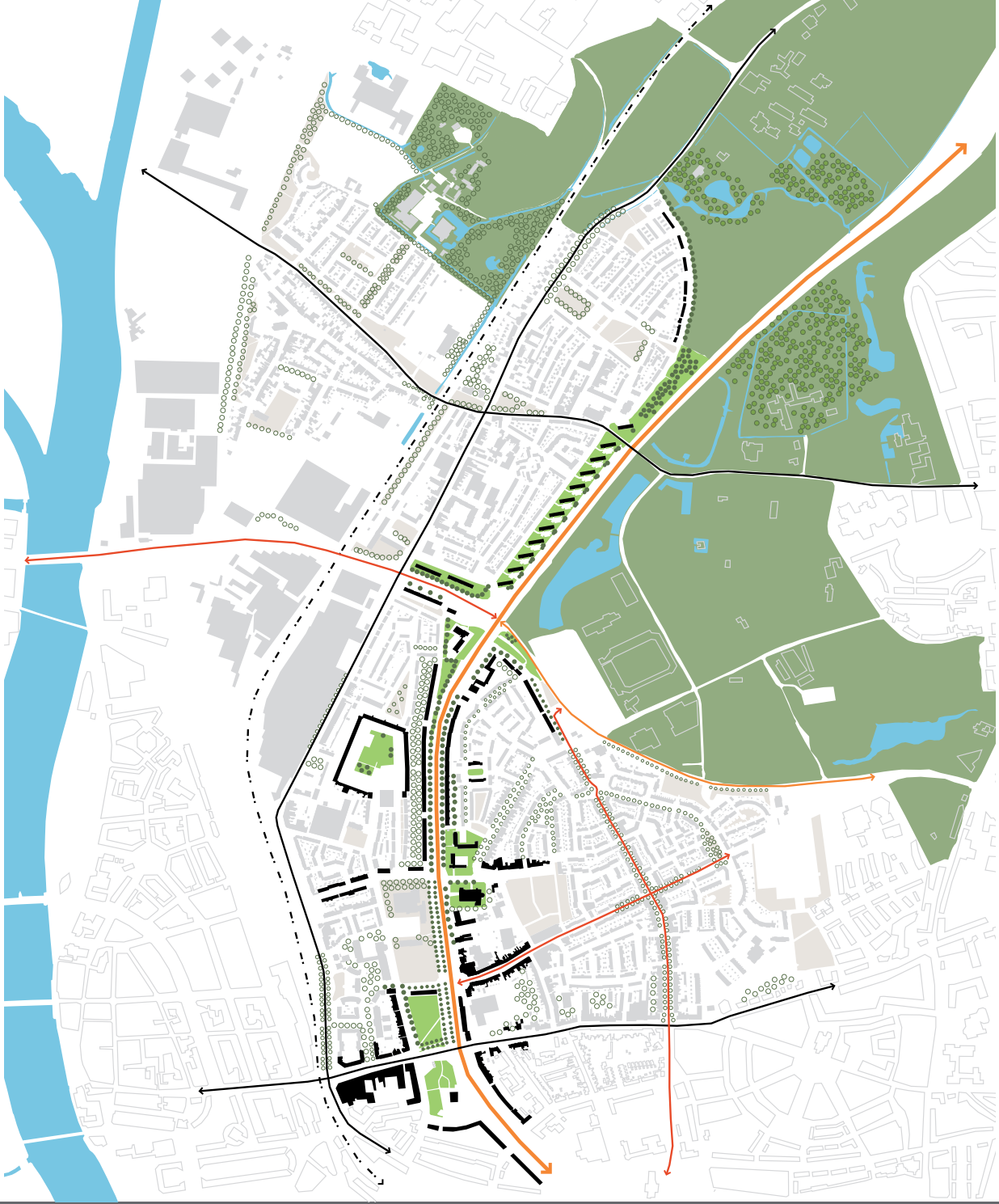

Parochiecentra

Limmel, Nazareth, Wijckerpoort en Wittevrouwenveld zijn allen ontworpen vanuit de *parochiegedachte*, waarbij iedere wijk is opgevat als een gemeenschap van ongeveer 5000 mensen. Elke parochiewijk heeft een marktpleintje met een kerk, openbare gebouwen (school of verenigingsgebouw) en winkels of kleine bedrijven.

Compositie President Rooseveltlaan

Het tracé van de huidige A2 is ooit ontworpen als een parkway door Klijnen. Dingemans beschouwde deze weg als levendige stedelijke ruimte met voorkanten van woningen en openbare functies. De bezoeker benadert Maastricht op spectaculaire wijze, in een afdaling vanuit het landschap via een groene 'trechter' tot op de parkway. Hier wisselen haaks geplaatste bebouwing, langgerekte woonblokken en open ruimtes met openbare gebouwen elkaar af. De route mondt uit in een weergaloos ontvangstruimte van het Koningsplein-Oranjeplein, met de verbinding naar de Maas en de binnenstad. Achter de wanden van de parkway ontwierp Dingemans twee rustige woonmilieus (Wijckerpoort en Wittevrouwenveld) met voornamelijk eengezinswoningen rond een aantal pleinen.
Dwars over de President Rooseveltlaan was een verbindingsweg tussen beide wijken gedacht (Professor Quixstraat-Schepen Roosenstraat). Deze is nog te herkennen aan de poorten in de bebouwingswanden langs de A2.

Compositorische lagen parkway
onderdelen stedelijke compositie parkway
historische route
vooroorlogse route
naoorlogse route
spoor
openbaar groen
landgoederenzone
bomen
water
N

Deel 4: Nazareth

Nazareth

Stedenbouwkundig ontwerp: Dienst Stadsontwikkeling Maastricht o.l.v. directeur ir. A. van de Wijer i.s.m. gemeentearchitect ir. F.C.J. Dingemans.
Periode: 1952-1956.
Begrenzing: Kasteel Neubourgweg – A2 – Viaductweg – Spoorlijn Maastricht-Sittard.

Programma (1952)
- Totaal 1077 woningen, waaronder 63 middenstandswoningen (etagebouw), 50 middenstandswoningen (laagbouw), 260 arbeiderswoningen (etagebouw), 691 arbeiderswoningen (laagbouw), 13 bejaardenwoningen.
- (Parochie)centrum met kerk, winkels en school aan de Kasteel Schaloenstraat en Kasteel Montfortstraat.
- Verenigingsgebouw aan de Kasteel Rivierenstraat.
- Vier plantsoenen; het Kasteel Oostplein in het noorden, centraal het Miradorplein en het Kemenadeplein, zuidelijk het plantsoen aan de Kasteel Liebeekstraat.

Ruimtelijke bijzonderheden
- Autonoom, rustig stadsdeel, omgeven door zware infrastructuur (spoor, snelweg) en een relatief geïsoleerde ligging ten opzichte van de stad.
- Weinig samenhang tussen de woonblokken op het niveau van de wijk (dus geen gecomponeerde stempels of buurten).
- (Middel)hoogbouw op strategische punten; als begrenzing van de wijk, begeleiding van de autowegen en als pleinwand voor de plantsoenen.
- De vier plantsoenen grenzen aan de belangrijkste doorgaande route in de wijk (de Meerssenerweg) en vormen groene vensters de wijk in.
- De gebogen vorm van de noordoostelijke beëindiging van Nazareth zorgt ervoor dat het groene karakter van de Landgoederenzone op een zorgvuldige manier overloopt in de stedelijke bebouwing. De gebogen vorm is een echo van het loop van de voormalige overlaat van de Maas.

Programmatische bijzonderheden
- Relatief lage bebouwingsdichtheid met een grote hoeveelheid laagbouw.
- Veel privé-groen en afwezigheid van de voor een naoorlogse woonwijk kenmerkende gemeenschappelijke tuinen.
- Particuliere winkelkavels in het buurtcentrum (i.p.v. één winkelblok).

Bijzondere plekken
- Kasteel Montfort- en Kasteel Schaloenstraat: herkenbaar (parochie)centrum met kerk en winkels.
- Kemenadeplein: de trechtervorm is georiënteerd op de kerktoren en geeft een groene toegang tot het buurtcentrum.
- Miradorplein: open groene speelvelden begrenst door een volle haag en volgroeide bomen.
- Kasteel Hillenraadweg: bijzondere woonflats van architectenbureau Swinkels en Salemans in een groene setting.
- Kasteel Neubourgweg: hoogwaardig, bijna landelijk woonmilieu.

Betekenis en waarde voor Maastricht

Nazareth is de eerste naoorlogse Maastrichtse wijk die in één keer ontworpen kon worden vanuit de parochiegedachte. Het omringende landschap en de bestaande lintbebouwing langs de Meerssenerweg vormden de belangrijkste leidraad van het stedenbouwkundig ontwerp. Het zuidelijke deel van de wijk (beneden het Kemenadeplein) is het 'stedelijke Nazareth', gericht op de begeleiding van de belangrijkste toegang- en ontsluitingswegen. De portiekflats aan de Kasteel Hillenraadweg spelen hier een belangrijke rol als ritmische begeleiding van de A2 en geven de noordelijke entree van Maastricht een herkenbaar stedelijk karakter. Het noordelijk deel is het 'landschappelijke Nazareth', georiënteerd op het landschap (Landgoederenzone) en verrijkt met plantsoenen. De gebogen vorm van de Kasteel Neubourgweg is direct terug te leiden tot de loop van het voormalige winterbed van de Maas. Samen met Limmel vormt dit deel van Nazareth een groene, bijna landelijke uitloper van de stad.

Kwaliteiten Nazareth

- Opname van de bestaande Meerssenerweg en de Landgoederenzone in het concept van de naoorlogse uitbreiding.
- Onderscheid in twee sferen: het zuidelijk deel van Nazareth (vanaf Kemenadeplein) heeft een stedelijk karakter door grote 'blokken' die de belangrijkste toegangs- en ontsluitingswegen begeleiden, terwijl het noordelijk deel van de wijk een landelijk karakter heeft door de oriëntatie van de lage bebouwing op het landschap van de Landgoederenzone.
- Duidelijke randen van en in de wijk: bebouwing langs de doorgaande wegen en de grote groenstructuren. Hierbij is rekening gehouden met de bezonning: de hoogbouw staat aan de noordzijde van de pleinen. De rand is aan de westzijde afgezoomd met een gestaffelde verkavelingstructuur.
- Uitwerking parochiegedachte: herkenbaar wijkcentrum door bundeling van de kerk en commercie op een prominente plaats in de wijk.
- Portiekflats aan de Kasteel Hillenraadweg als ritmische begeleiding van de A2.
- Hoogwaardige plantsoenen aan de Meerssenerweg (Kemenadeplein, Miradorplein), die mooie zichtlijnen de wijk in creëren.

Knelpunten Nazareth

- De twee-onder-een-kapwoningen ten noordwesten van de Meerssenerweg (nrs 72 tot 116) zijn obstakels in het voorheen vrije uitzicht richting de Landgoederenzone.
- A2 en Viaductweg vormen een grote barrière.
- De schaal van de stadsvernieuwing aan de Kasteel Aldengoorstraat en Kasteel Beusdaelplein is te groot in relatie tot de schaal van de rest van de wijk.

Aanbevelingen Nazareth

- Behoud de oriëntatie van Nazareth op de Landgoederenzone.
- Koester het ensemble van de portiekflats langs de A2 en de woonstroken langs het spoor aan de Kasteel Liebeekstraat als begeleiding van deze belangrijke wegen én als randen van de wijk.
- Probeer het parochiecentrum ruimtelijk en functioneel als bijzondere plek te handhaven (kerk, pandsgewijze opbouw winkelstraat).
- Koester de plantsoenen van het Kemenadeplein en het Miradorplein.
- Zoek de ruimte voor vernieuwing vooral binnen de kaders die gevormd worden door de bebouwing aan de Meerssenerweg, de naoorlogse bebouwing om het Kenemadeplein en het Miradorplein, de naoorlogse middelhoge bebouwing langs de A2 en de lage bebouwing langs de Kasteel Liebeekstraat en de Neubourgweg.

Waarderingskaart

Parels: rijksmonumenten, belangrijke kenmerkende gebouwen of potentiële (gemeentelijke) monumenten:

- De noordelijke wanden van het Miradorplein en het Kemenadeplein (vier, respectievelijk twee middelhoge woonflats) zijn een belangrijk onderdeel van het totaalconcept van Nazareth en met aandacht voor detail uitgevoerd.
- De parochiekerk is een bepalend onderdeel van het parochiecentrum. Het is het hoogtepunt in de zichtlijn vanaf de Meerssenerweg.
- De twaalf middelhoge woonflats aan de Kasteel Hillenraadweg zijn een duidelijke begrenzing van de wijk en begeleiding van het A2-traject. Toepassing van beton voor de decoratieve elementen als balkons en kozijnen.

Karakteristieke bebouwing met architectonische waarde:

- Villa Kanjel: onderdeel van de Landgoederenzone. Bijzonder voorbeeld van een negentiende-eeuws landhuis.
- Vooroorlogse bebouwing langs de Meerssenerweg (een boerderij en twee villa's): onderdeel van de gelaagde lintbebouwing langs deze oude verbindingsroute.
- Boerderij aan de Kasteel Wolfraathstraat: het enige oude gebouw aan de oostkant van Nazareth en daarmee belangrijk voor de historische gelaagdheid van het gebied.

Samenhangende ensembles op stadsniveau (oude linten, parkway of wijkcentra):

- Rij winkels aan de Kasteel Schaloenstraat: herkenbaar onderdeel van het parochiecentrum van de wijk. Een uitzonderlijke toepassing van particuliere winkelkavels (i.p.v. één winkelblok).
- Vooroorlogse bebouwing langs de Meerssenerweg: voorbeeld van lintbebouwing langs een oude verbindingsroute.

Karakteristieke plaatsen in de stedenbouwkundige structuur:

- Rand van lage bebouwing langs de Kasteel Neubourgweg: een rustige overgang van de wijk naar het groen van de Landgoederenzone.
- Bebouwing langs het Kasteel Oostplein, het Miradorplein en het Kemenadeplein: hoogwaardige pleinwanden.
- De lage woonblokken langs het spoor/Kasteel Liebeekstraat. Deze zijn georiënteerd op het spoor (de enige bebouwing in Limmel of Nazareth die bewust hierop ontworpen is).
- De hoge wanden langs de Viaductweg: begeleiding van de weg en beëindiging van de wijk.

Groen:

Het groen speelt in Nazareth een essentiële rol, zowel structurerend als esthetisch/landschappelijk. De vier plantsoenen zijn stedenbouwkundig van groot belang: het zijn groene lobben die vanaf de oude Meerssenerweg diep de wijk in steken en als vormend element optreden. Met deze groenstructuur is het bekende probleem van verdichting langs of verdubbeling van een lint op een ruimtelijke manier opgelost: het lint en de naoorlogse wijk raken erdoor verweven. Het duidelijk voelbare contact van de wijk met de Landgoederenzone is van grote waarde.

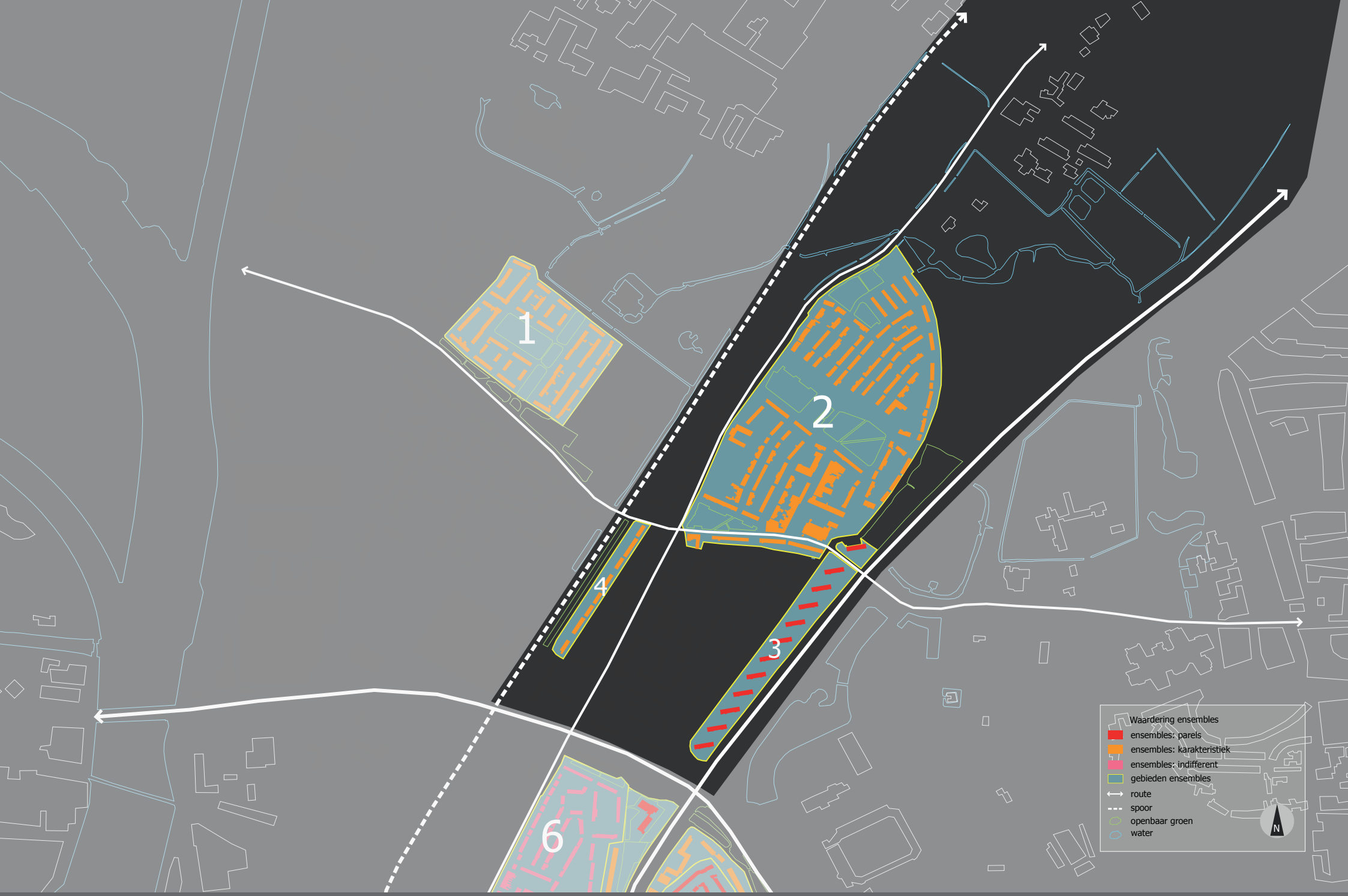

Waardering Nazareth
parels: rijksmonumenten, belangrijke kenmerkende gebouwen, potentiële (gemeentelijke) monumenten met grote architectonische en stedenbouwkundige waarde
Stedenbouwkundige waarde:
grote stedenbouwkundige waarde voor stad en wijk: samenhangende ensembles op stadsniveau (oude linten, parkway, wijkcentra)
karakteristieke plaatsen in de stedenbouwkundige structuur
karakteristieke ensembles op wijkniveau
Architectonische waarde:
karakteristieke bebouwing met architectonische waarde: bij voorkeur behouden of transformeren
detonerende bebouwing
sloop besluit reeds genomen (2007)
Ruimtelijke elementen:
landgoederenzone
openbaar groen
water
N

2

2

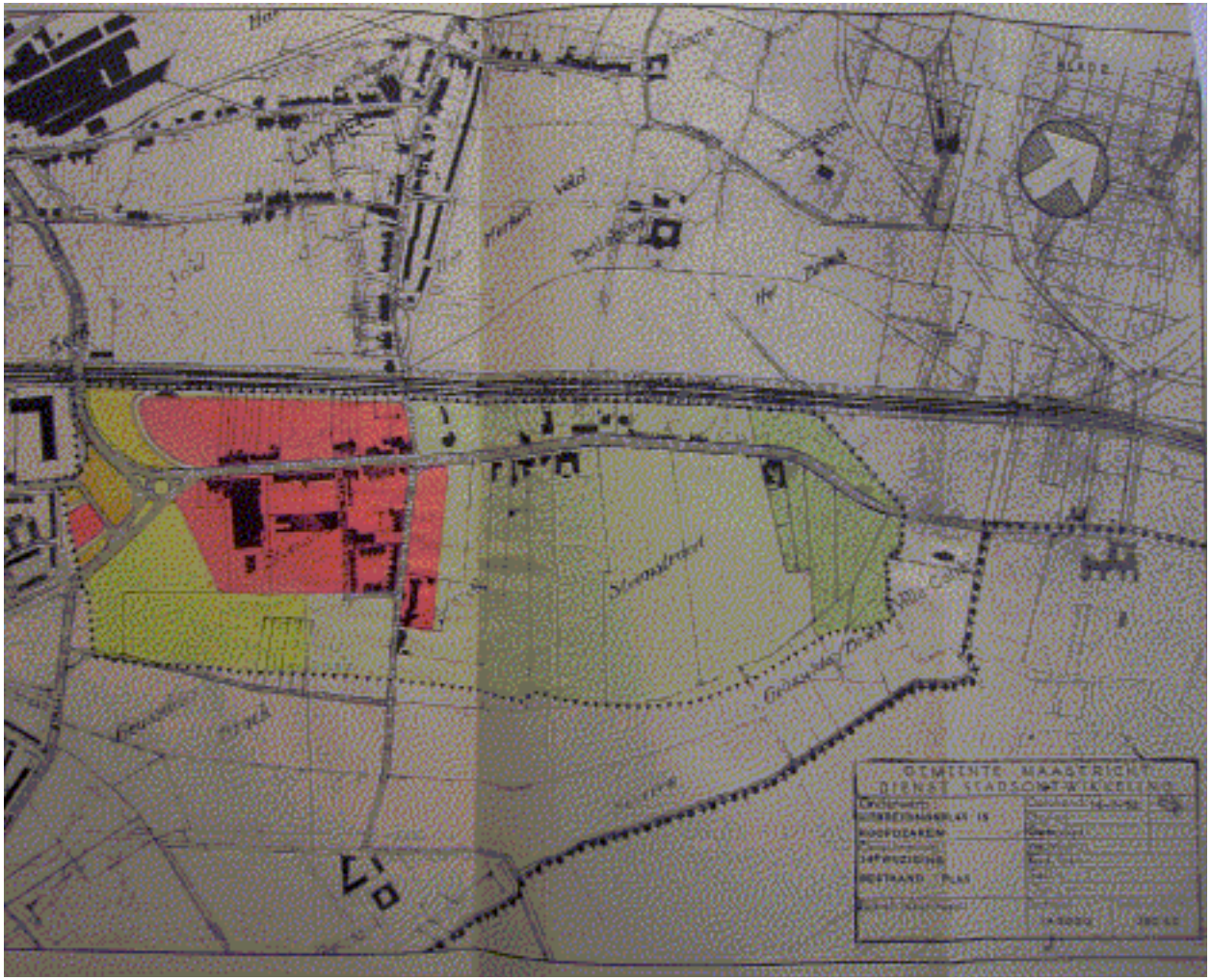

3

4

1
2
3
4
6
Waardering ensembles
ensembles: parels
ensembles: karakteristiek
ensembles: indifferent
gebieden ensembles
route
spoor
openbaar groen
water
N

^
Uitbreidingsplan voor Nazareth, 1952 (Uit: RHCL, Archief Dienst Stadsontwikkeling).

Bebouwing in Nazareth, situatie 1950 (Uit: RHCL, Archief Dienst Stadsontwikkeling).

Nazareth is een bijzondere wijk binnen de Maastrichtse plangeschiedenis. Volgens het rechtsgeldige Uitbreidingsplan in Hoofdzaken van Klijnen (uit 1941) was het namelijk niet de bedoeling op deze plek een woonwijk te bouwen. Dit gehucht in het Geusselderbroek diende ook na de oorlog haar groene agrarische karakter te behouden. De gemeente redeneerde echter anders: de komst van de A2 zou slechts een smalle strook tussen het spoor en de weg overlaten. Als groene zone zou dit niet veel voorstellen; beter was het om het gebied als woonwijk in te richten. Tegen de uitgangspunten van het hoofdzakenplan in, ontwierp de Dienst Stadsontwikkeling onder leiding van F.C.J. Dingemans een woonwijk voor maar liefst 5500 inwoners.

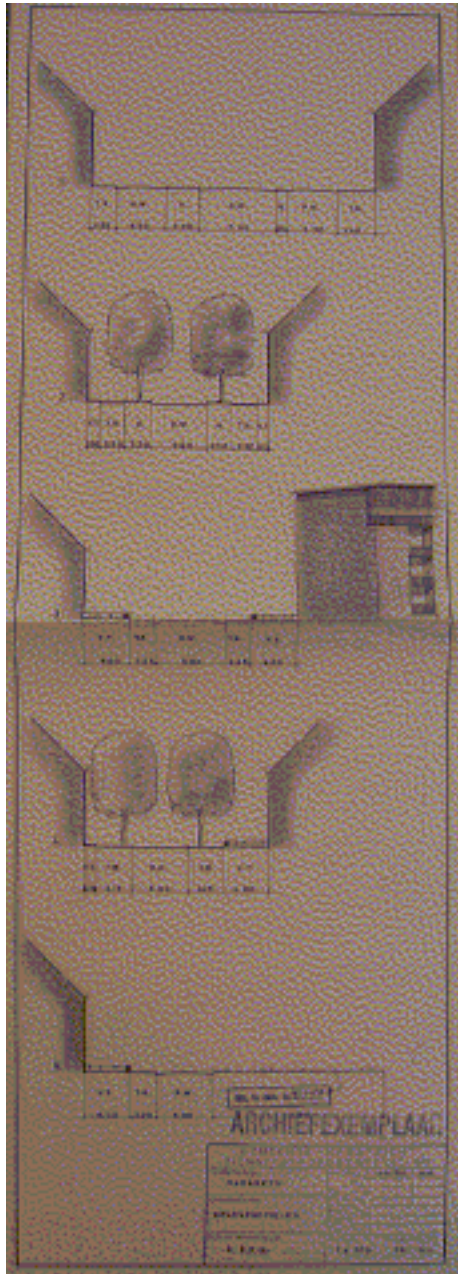
De Vaste Commissie van de Provinciaal Planologische Dienst (PPD), die alle naoorlogse uitbreidingsplannen beoordeelde, zag het plan als een incidentele beslissing die niet voortvloeide uit een overkoepelende planologische visie.

Het grootste bezwaar van de PPD was het rigoureus voortzetten van de bebouwing langs de Meerssenerweg in noordelijke richting. De toevallige beschikbaarheid van terreinen gaf de doorslag tot het realiseren van stadsuitbreiding die totaal niet afgestemd was op de gewenste concentrische stadsontwikkeling. De smalle woonwijk zou veel te ver buiten de bestaande begrenzing van het stedelijk gebied reiken en in een nog gave agrarische zone binnen dringen. De PPD zag dit gebied als een aantrekkelijk, landelijk gebied, geaccentueerd door fraaie buitenplaatsen. Gelegen langs een hoofdverkeersweg was het gebied van betekenis als groene entree naar de stad.

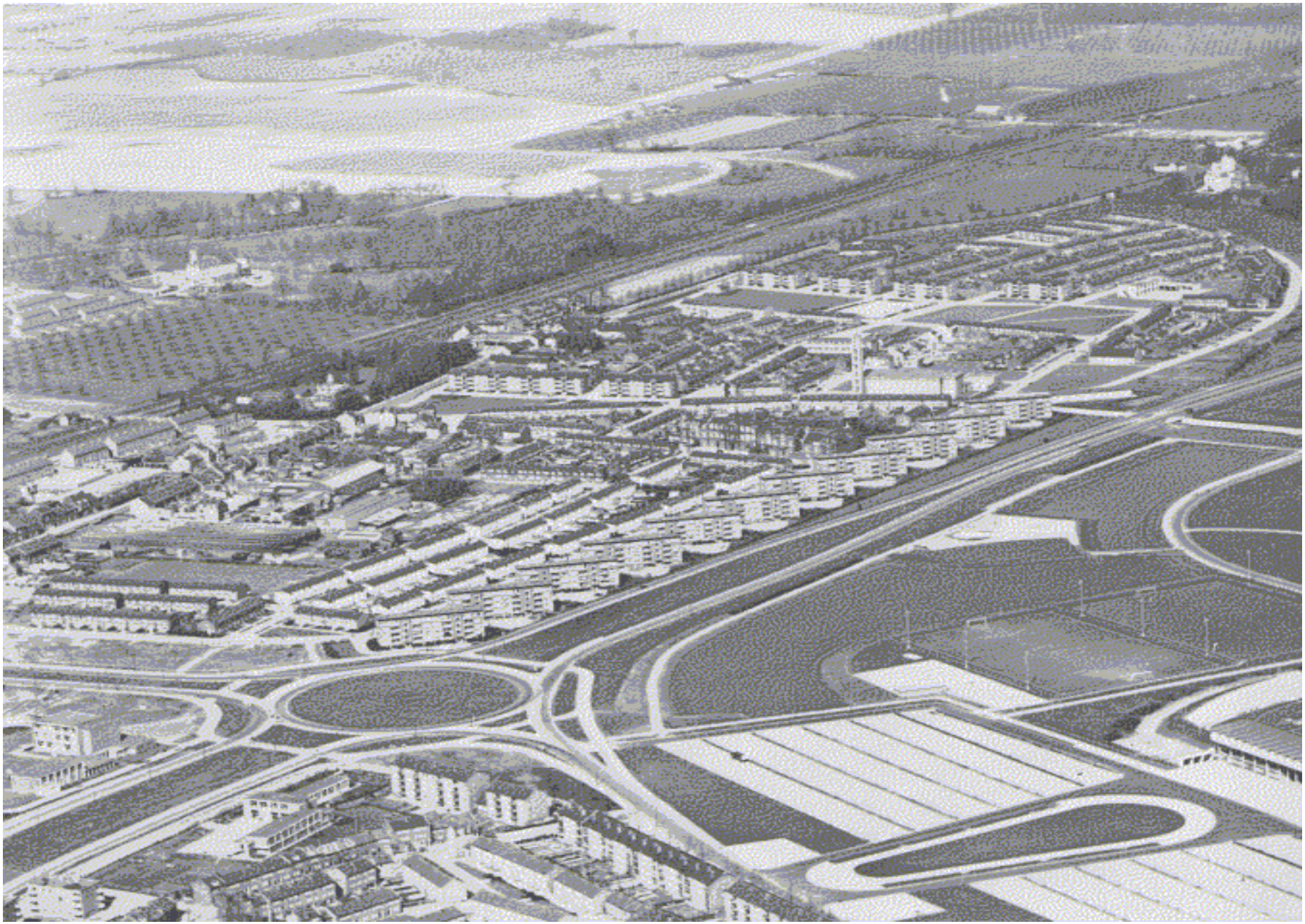
De enorme woningnood in het Maastrichtse, het op korte termijn ontbreken van andere gronden met deze omvang en de zeer vergevorderde voorbereidingen van de gemeente dwong de PPD het concept, na enkele aanpassingen, alsnog goed te keuren.

Het(stads)landschap als leidraad
In samenspraak met de PPD maakte Dingemans een aangepast ontwerp. De oude structuur van Nazareth werd als uitgangspunt genomen. Het bestaande bebouwingslint aan de weg richting Meerssen bleef bewaard; het landelijk karakter van deze weg zou nog enigszins behouden blijven en een geleidelijke entree in de stedelijke zone verzorgen. De plantsoenen, allen grenzend aan de Meerssenerweg, hielpen hieraan mee; ze openden vensters op de wijk.
De Meerssenerweg liep dwars door de Landgoederenzone: een weelderige achtertuin van Maastricht, met kastelen en landhuizen van de stadsadel, militaire bestuurders en grootindustriëlen als de Regout-familie. Voor de vormgeving van het noordelijk deel van Nazareth werd dit bijzondere gebied het leidend ontwerpmotief. De Dienst Stadsontwikkeling besloot het terrein tussen de Villa Kanjel en een oude boerderij aan de Meerssenerweg (hoek Kastelenpad) tot groene bufferzone te bestemmen. De zuid-oostpunt van het landgoed rond Villa Kanjel stak langs de A2 diep de wijk in.
Waar bebouwing en landschap elkaar raakten (Kasteel Neubourgweg) werden grote tegenstellingen tussen het stedelijke en het landelijke vermeden. In plaats van het toepassen van middelhoogbouw aan de randen om een harde grens tussen stad en landschap te bewerkstelligen kozen de ontwerpers voor laagbouw. Het zuidelijke deel oriënteerde Dingemans op de infrastructuur van het stadslandschap: hij plaatste begeleidende hoogbouw langs de A2 en de Viaductweg.

Meer dan duizend woningen werden tussen 1952 en 1956 in Nazareth gebouwd; voornamelijk eengezinswoningen, met op strategische punten etagebouw. De architectonische uitwerking werd grotendeels door het architectenduo Swinkels en Salemans gedaan. In het centrumgebied was ruimte voor particuliere winkelbouw, een model dat later ook in Heugemerveld toegepast werd. Met een dichtheid van 40 woningen per hectare bij een gemiddelde woningbezetting van 4 (5500 bewoners) was Nazareth groot genoeg om een zelfstandige parochie te stichten. De bijbehorende kerk kwam in 1961, overeenkomstig de parochiegedachte, op een marktplein te staan, omzoomd door winkels.

Profielen behorend bij uitbreidingsplan voor Nazareth, 1952 (Uit: RHCL, Archief Dienst Stadsontwikkeling). >

Nazareth omstreeks 1963 (Uit: Van der Venne 1964). >

A n a l y s e

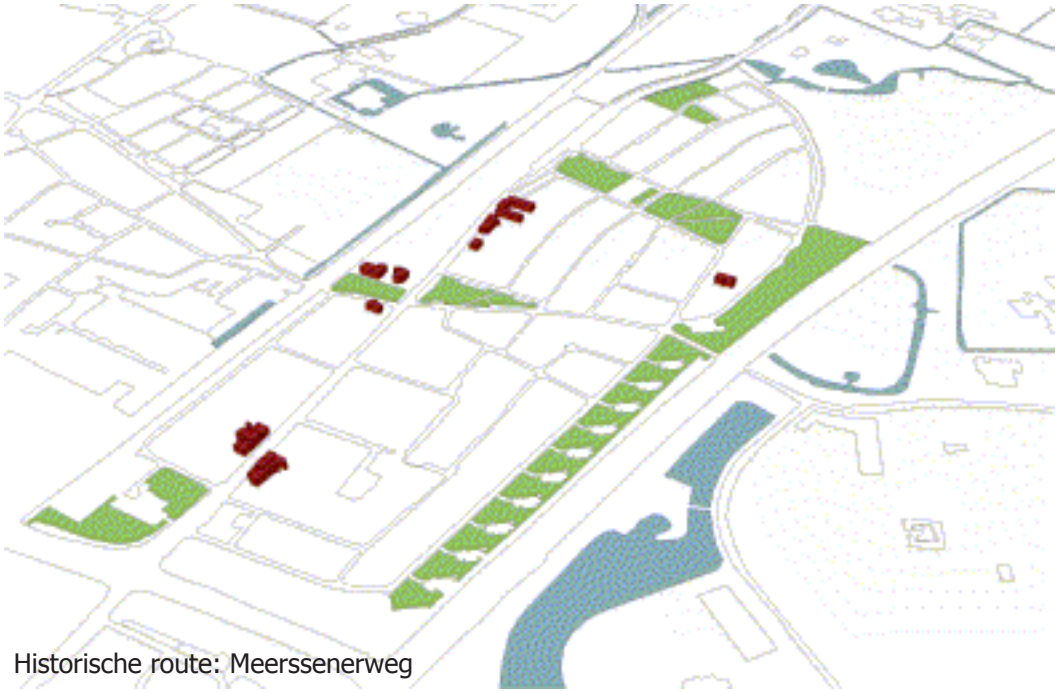
Situatie

Ligging en begrenzing van de wijk. Situering ten opzichte van de binnenstad, de hoofdverkeersverbindingen en de waterwegen. De wijk Nazareth wordt begrensd door de Kasteel Neubourgweg, de A2, de Viaductweg en de spoorlijn Maastricht-Sittard. De twee belangrijkste ontsluitingswegen van de wijk zijn de oost-west lopende Kasteel Erensteinstraat en de noord-zuid lopende Meerssenerweg.

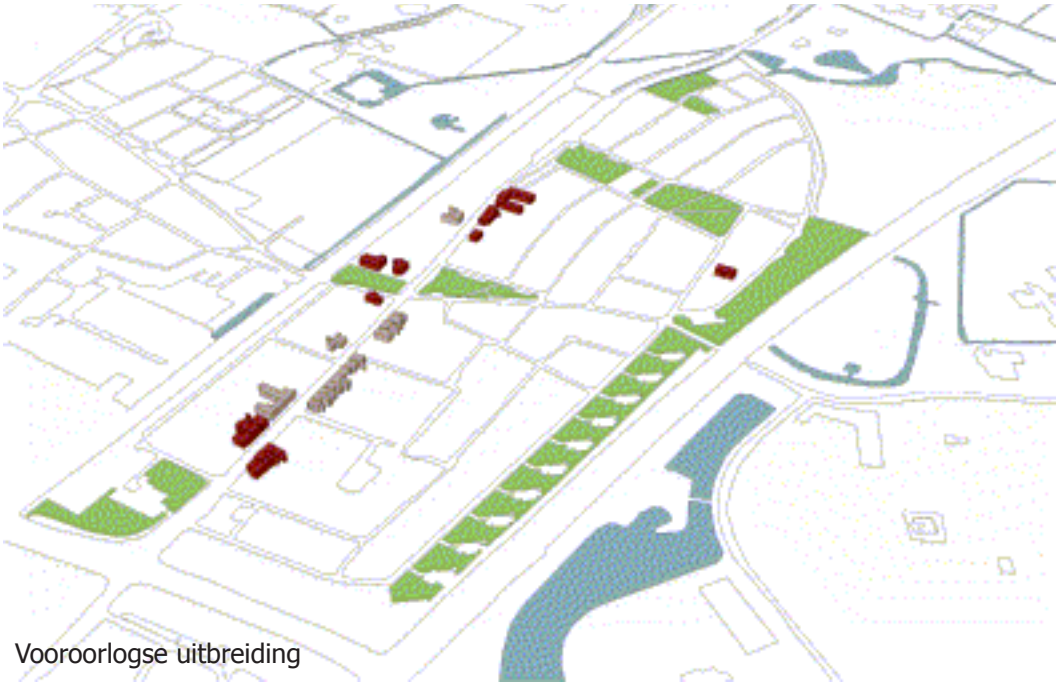

Nazareth
Nazareth
bebouwing projectwijken
stadskern Maastricht
water
N

Bouwfases

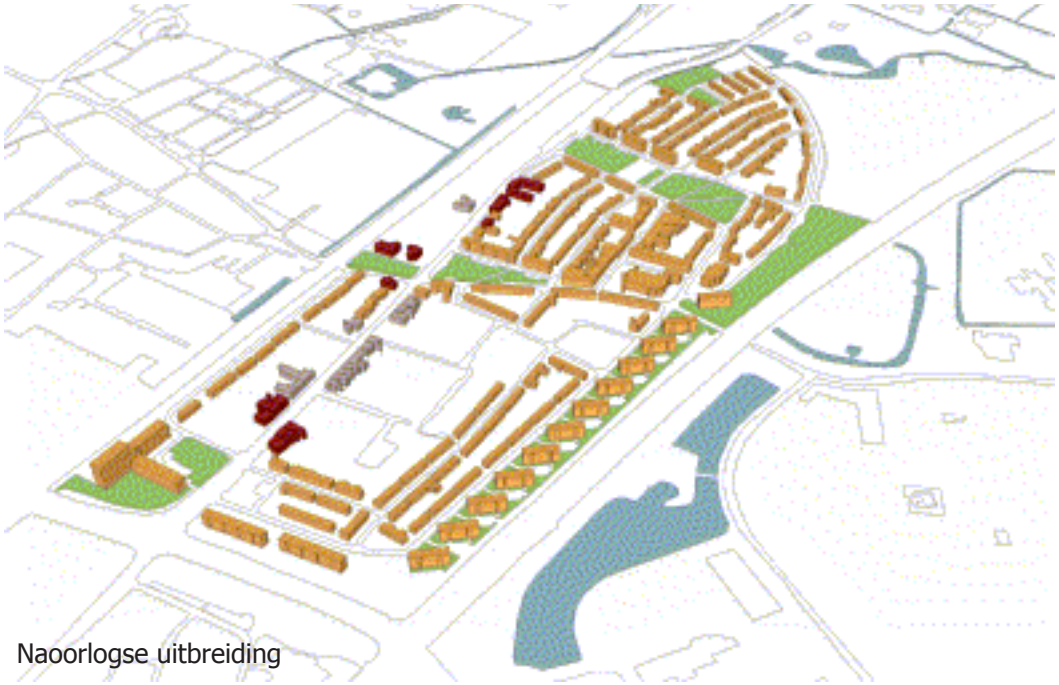
Het concept van de wijk is in meer of minder zuivere vorm bewaard gebleven. Nazareth ontstond als een bebouwingslint aan de Meerssenerweg. Dit lint werd in het concept van het naoorlogse plan van Dingemans opgenomen als kwaliteitgevende bestaande structuur. In Nazareth zijn geen grote wijzigingen in de basis van het naoorlogse stedenbouwkundig ontwerp aangebracht. Wel werd bebouwing gesloopt, waaronder in 1977 een vooroorlogse woonbuurt. Een complex stadsvernieuwing kwam ervoor in de plaats. Er is vrijwel geen verdichting van de bebouwing waar te nemen. De groene ruimten zijn open gebleven.

Historische route: Meerssenerweg

Vooroorlogse uitbreiding

Naoorlogse uitbreiding

Situatie 2007

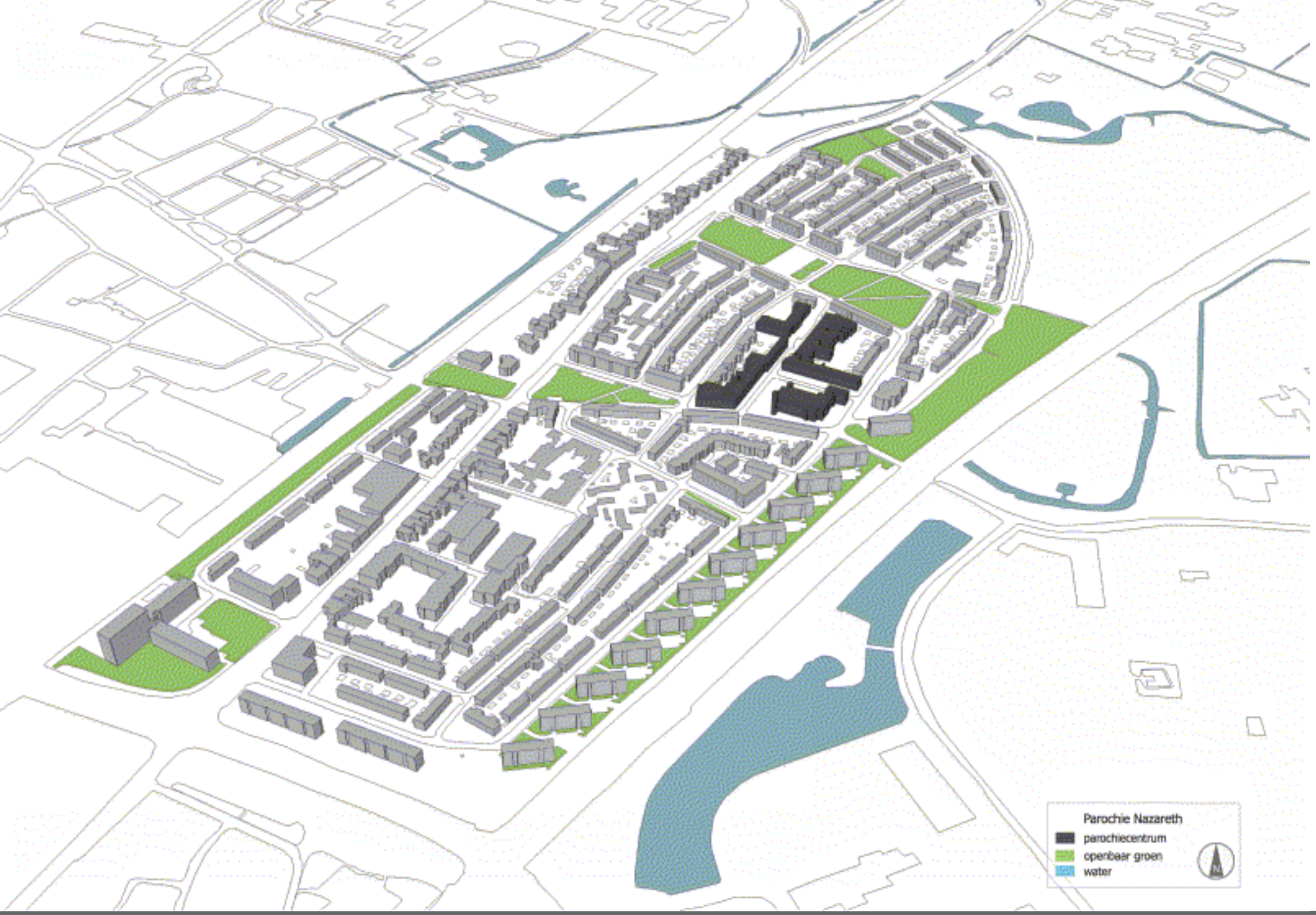
Parochiecentrum

Parochiecentrum: pandsgewijze opbouw

Parochiekerk van de H. Anthonius van Padua

Parochie Nazareth
parochiecentrum
openbaar groen
water

Bestaande bebouwing

Woonbebouwing is aangegeven in laag-, middelhoog- en hoogbouw. In Nazareth is middelhoogbouw op strategische punten toegepast; als geluidswal, ritmische begeleiding van de A2 en als pleinwand voor de buurtparken. Het enige hoogbouwobject in Nazareth ligt langs de Viaductweg en fungeert als wachter bij de wijktoegang.

A

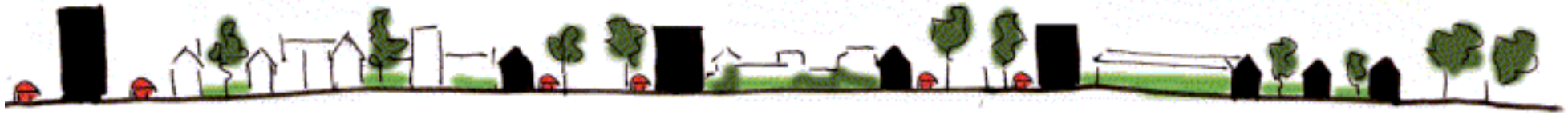
spoor A2

B

spoor A2

C

Viaductweg Kasteel Erensteinstraat Miradorplein Kasteel Neubourgweg

A
B
C
Bestaande bebouwing Nazareth
laagbouw
middelhoogbouw
hoogbouw
spoor
openbaar groen
water
N

Bestaande ruimte

Deze kaart vormt de contramal van de vorige kaart. Zowel openbaar groen als privé-groen is aangegeven. In de wijk Nazareth ontbreekt een centraal wijkpark: de openbare ruimte bestaat uit verschillende kleinere buurtparken: het Kasteel Oostplein in het noorden, centraal het Miradorplein en het Kemenadeplein, zuidelijk het plantsoen aan de Kasteel Liebeekstraat. Het groen van de Landgoederenzone loopt op een zorgvuldige manier over in het buffergroen langs de A2.

Privé-groen achter het Kemenadeplein.

Plantsoen Miradorplein.

Groenstrook langs de Meerssenerweg.

Groenstrook langs het spoor.

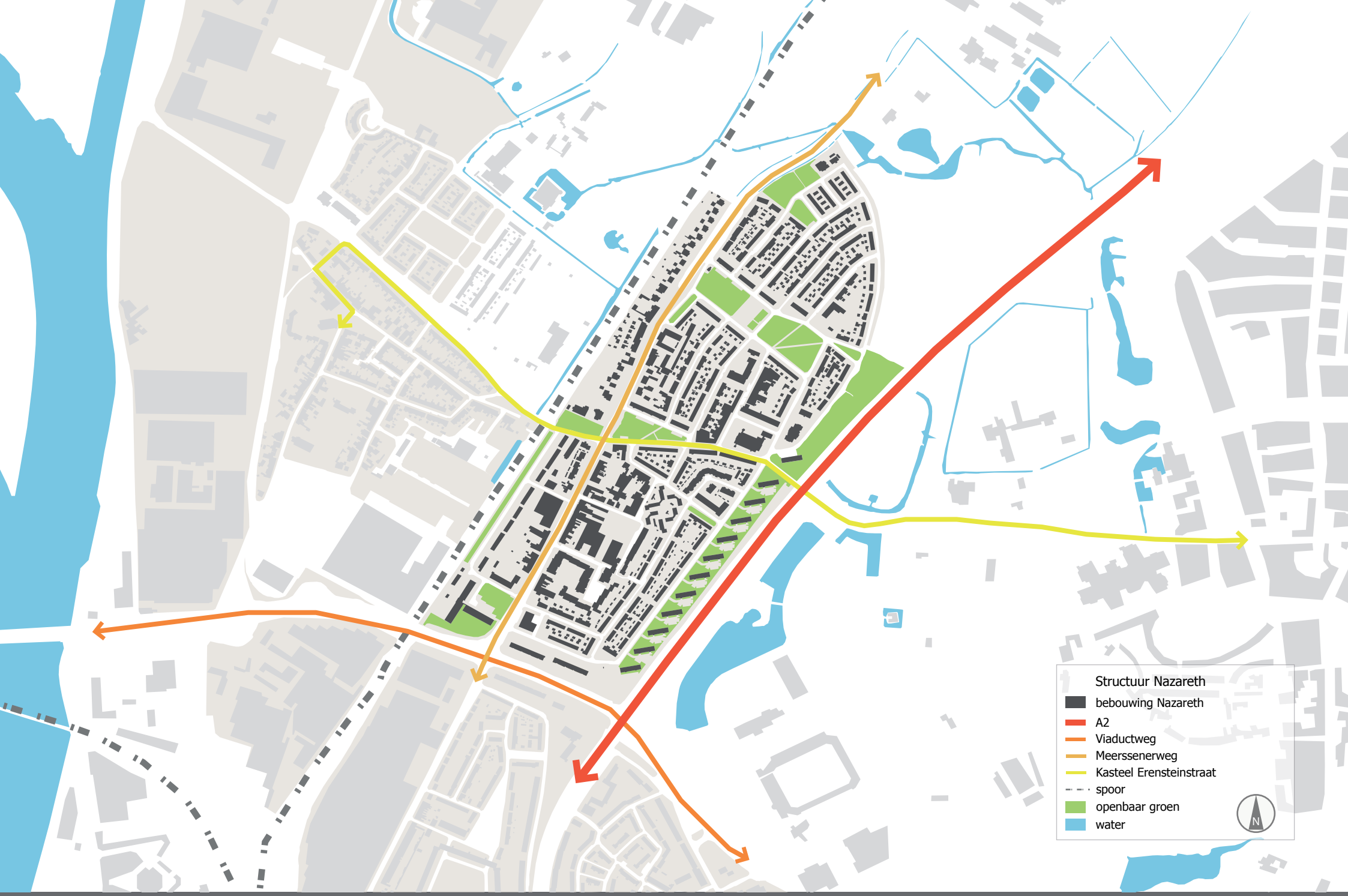

Bestaande ruimte Nazareth
bebouwing Nazareth
openbaar groen
privé - groen
sportpark Geusselt/
landgoederenzone
bomen
spoor
water
N

Hoofdstructuur

Deze kaart toont de structurele dragers van de wijk Nazareth. De hoofdstructuur van Nazareth wordt gevormd door het spoor, de A2 en de Viaductweg. Beide routes worden begeleid door flatgebouwen.

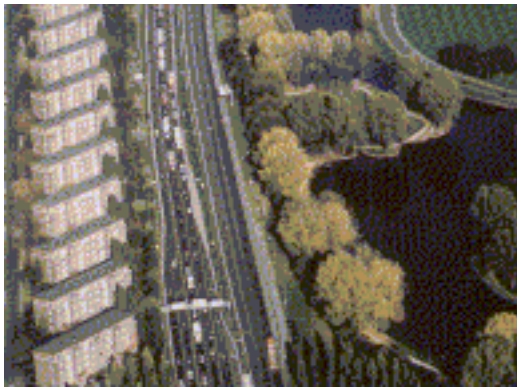
Secundaire structuur

De secundaire structuur van Nazareth bestaat uit de twee voornaamste ontsluitingswegen van de wijk: de oude toegangsweg tot de stad, de Meerssenerweg, en de Kasteel Erensteinstraat. Deze secundaire dragers rijgen de vier plantsoenen van de wijk aan elkaar. Tevens is het parochiecentrum met winkels en kerk eraan gevestigd.

Structuur Nazareth
bebouwing Nazareth
A2
Viaductweg
Meerssenerweg
Kasteel Erensteinstraat
spoor
openbaar groen
water
N

Onderdelen hoofdstructuur

Dit is een driedimensionale uitwerking van de hoofdstructuur uit de vorige kaart. De onderdelen van de hoofdstructuur van Nazareth zijn de begeleiding van de twee brede verkeerswegen en het spoor door middelhoogbouw en opgaande beplanting. Langs de A2 markeren iets diagonaal geplaatste woonblokken in een brede groenstrook de noordelijke stadsentree.

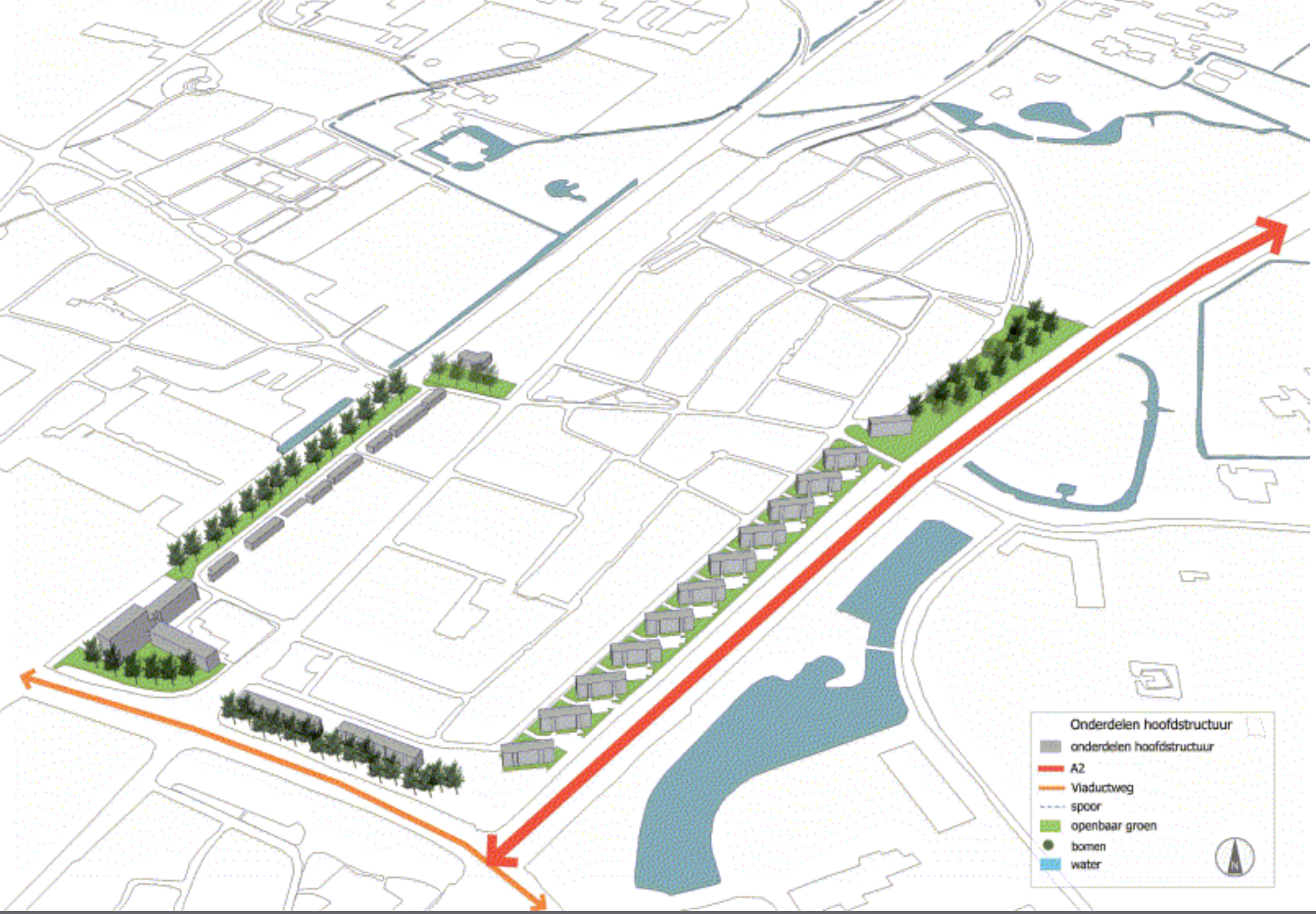

Woonblokken langs de A2.

Spoorzone.

Onderdelen hoofdstructuur
onderdelen hoofdstructuur
A2
Viaductweg
spoor
openbaar groen
bomen
water

Onderdelen secundaire structuur

Dit is een driedimensionale uitwerking van de secundaire structuur van Nazareth uit de voorgaande kaart. De onderdelen van de secundaire structuur zijn de plantsoenen en de begeleidende bebouwing. Vanaf de Meerssenerweg vormen ze groene inkijkjes vanaf de weg de wijk in. De trechtervorm van het Kemenadeplein wordt begeleid door middelhoge woonflats, is georiënteerd op de kerktoren en geeft een groene toegang tot het buurtcentrum.

Meerssenerweg

Kemenadeplein, zichtlijn op de parochiekerk.

Onderdelen secundaire structuur
Onderdelen secundaire structuur
Meerssener weg
Kasteel Erensteinstraat
spoor
openbaar groen
bomen
water

Bebouwing, ruimte en structuur

Hier zijn de kaarten Bebouwing, Ruimte en Structuur samengevoegd. Zo wordt de relatie tussen bebouwing en openbare ruimte aangegeven.

Bebouwing - ruimte - structuur
Nazareth
laagbouw
middelhoogbouw
hoogbouw
A2
Viaductweg
Meerssenerweg
Balijeweg - Marathonweg
spoor
openbaar groen
privé - groen
sportpark Geusselt /langoederenzone
bomen
water
N

Randen

De randen van Nazareth worden gevormd door lage en middelhoge bebouwing, de middelhoge bebouwing is op prominente plekken gezet aan doorgaande routes en groenstroken.

Randen Nazareth
randen Nazareth
A2
Viaductweg
Meerssenerweg
Kasteel Erensteinstraat
spoor
openbaar groen
bomen
water

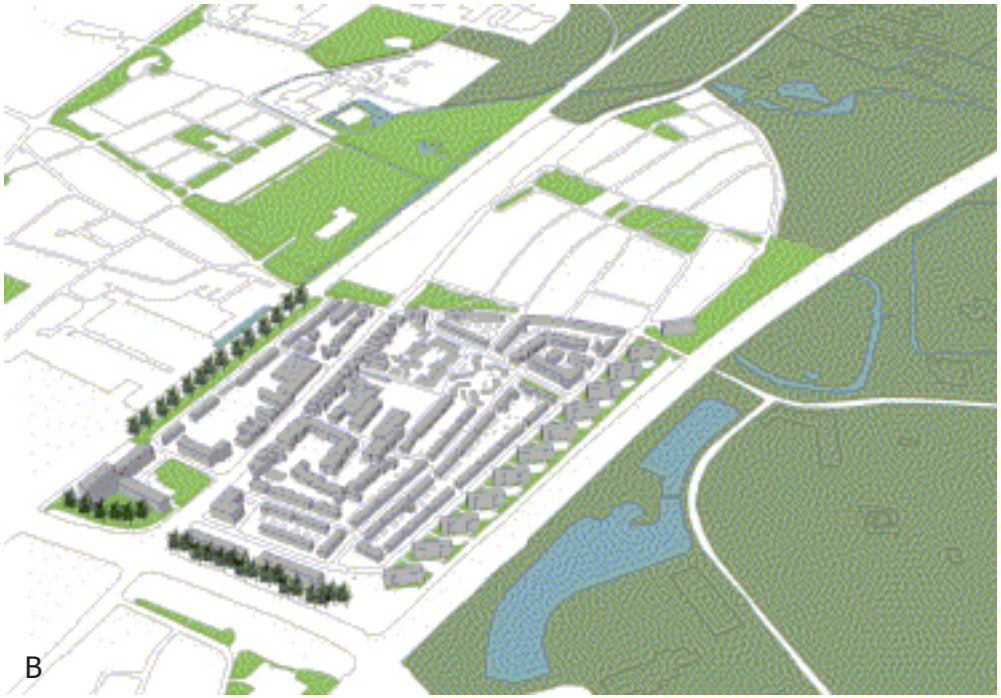
Bebouwingssferen

De wijk Nazareth is opgebouwd uit twee bebouwingssferen. Het noordelijk deel is volledig georiënteerd op het omringende landschap (Landgoederenzone). Drie van de vier wijkplantsoenen bevinden zich in dit deel van de wijk. De laagbouw vormt een hoogwaardig, bijna landelijk woonmilieu.

Het zuidelijke deel van de wijk is het stedelijke Nazareth; met (middel)hoogbouw georiënteerd op de drukke verkeerswegen van de stad.

A

B

B
A
Bebouwingsvelden Nazareth
A. stedelijk Nazareth: hoge dichtheid, middelhoge bebouwing
B. landelijk Nazareth: open plekken, lage bebouwing
spoor
openbaargroen Nazareth
sportpark Geusselt / landgoederenzone
bomen
water
N

Deel 5: Limmel

Limmel

Stedenbouwkundig ontwerp: Dienst Stadsontwikkeling Maastricht o.l.v. ir. F.C.J. Dingemans.
Periode: 1949-1953.
Begrenzing: Spoorlijn Maastricht-Eindhoven – Viaductweg – de Maas – Korvetweg.

Programma (1953)
- Totaal 300 woningen, waaronder 148 kleine arbeiderswoningen, 77 arbeiderswoningen, 58 middenstandswoningen en 17 woningen boven winkels.
- Winkels, school en verenigingsgebouw aan de Populierweg.
- Twee groenvoorzieningen; Jerichoplein, Sareptaplein.

Ruimtelijke bijzonderheden
- Duidelijke tweedeling in de wijk boven en beneden de Balijeweg.
- Ruime opzet en rand van groenzones (o.a. Landgoederenzone).
- Geïsoleerde ligging ten opzichte van de stadskern en, ondanks het spoor, een goede ruimtelijke verbinding met het naastgelegen Nazareth.

Programmatische bijzonderheden
- Vroeg naoorlogse wijk met laagbouw en een bebouwingsdichtheid van slechts 29 woningen per hectare en relatief veel openbaar groen.
- Aanwezigheid van een grote onderwijsinstelling aan de rand van de wijk: de Hogere Hotelschool en campus in en rond Kasteel Bethlehem.
- Integratie van voorzieningen in de vooroorlogse dorpskern (inclusief kerk en RK Jongensschool) in het naoorlogse parochiecentrum.

Bijzondere plekken
- Jeruzalemweg: oude groene route langs de landgoederen Rome, Jeruzalem en Bethlehem.
- Jerichoplein: centraal buurtpark met bij de Bethlehemweg twee iets hogere woonblokken.
- Bethlehemweg: weelderige toegangsroute langs het Jerichoplein richting Kasteel Bethlehem.
- Balijeweg: brede groenstrook tussen het noordelijke en zuidelijke deel van Limmel.
- Dorpsplein aan de Populierenweg: combinatie van vooroorlogse en naoorlogse bebouwing.

Betekenis en waarde voor Maastricht

De betekenis van Limmel binnen de verzameling naoorlogse wijken van Maastricht lijkt bescheiden. Hier geen revolutionaire stedenbouwkundige ideeën, maar juist de afwezigheid van grootste gebaren of vernieuwende woningplattegronden. De naoorlogse bebouwing is in omvang en uitvoering eenvoudig: 300 woningen in lage blokjes met eengezinswoningen. Ruimtelijk en programmatisch mag de wijk dan niet erg innovatief zijn, maar kwaliteit is er wel. Juist het bescheiden karakter sluit aan bij de landelijkheid van het vooroorlogse Limmel en respecteert de nabijheid van de Landgoederenzone. Het complex ten noorden van de Balijeweg is ontworpen als een enclave in het groen rond een gezamenlijk buurtpark. De Bethlehemweg was de weelderige naoorlogse verlenging van de oprijlaan van kasteel Bethlehem. Tegenwoordig fungeert de weg als groene toegangsroute voor studenten van de Hogere Hotelschool. Het zuidelijk deel van Limmel is meer gefragmenteerd: vooroorlogse bebouwing wisselt af met een negentiende-eeuwse kerk, een schakelstation, naoorlogse woonblokjes en twee zeventiger jaren stadsvernieuwingscomplexen. De oude bebouwingslinten (Populierweg, Dolmansstraat) geven hier structuur en kwaliteit. Het zuidelijk deel van Limmel kan door haar heterogene karakter makkelijker transformaties opvangen dan de gecomponeerde noordelijke woonbuurt. Op korte afstand van de stadskern is de aanwezigheid van een dergelijke kleinschalige naoorlogse woonwijk, waar de bebouwing nergens boven het groen uitkomt, een bijzonderheid.

Kwaliteiten Limmel

- Kleinschalige naoorlogse woonwijk, de bebouwing komt nergens boven het groen uit.
- Nabijheid van de Landgoederenzone, met de kastelen Bethlehem en Jeruzalem.
- Grote gelaagdheid en differentiatie (kasteel Bethlehem, vooroorlogse boerderijen en dorpscentrum, naoorlogse uitbreiding en stadsvernieuwing).
- Bescheiden karakter, passend bij de landelijkheid van het vooroorlogse Limmel en met respect voor de Landgoederenzone.
- Dorpsplein aan de Populierenweg met combinatie van vooroorlogse en naoorlogse bebouwing. De bestaande voorzieningen in de vooroorlogse dorpskern van Limmel (inclusief kerk en RK Jongensschool) zijn opgenomen in het naoorlogse concept van het parochiecentrum.
- Jeruzalemweg, oude groene route langs de landgoederen Rome, Jeruzalem en Bethlehem.
- De Bethlehemweg, weelderige naoorlogse verlenging van de oprijlaan van het Middeleeuwse kasteel Bethlehem.
- Oude bebouwingslinten (Populierweg, Dolmansstraat), opgenomen in het ontwerp van de naoorlogse uitbreiding.
- Het naoorlogs complex ten noorden van de Balijeweg, ontworpen als een enclave in het groen rond het Jerichoplein.

Knelpunten Limmel

- Ruimtelijk isolement door de aanwezigheid van fabrieken, een transformatorstation en het spoor aan drie zijden.
- De nabijheid van de Landgoederenzone is minder voelbaar geworden door de uitbreiding van de industrieterreinen in het noorden, de bouw van de Hogere Hotelschool en de hoogbouw van de penitentiaire inrichting.
- Geen fysiek of visueel contact met de Maas door de barrièrewerking van de industriestrip van het voormalig Zinkwitterrein en het Tregaterrein.
- Hiërarchieloze opzet en eentonig architectuurbeeld, met als gevolg dat Limmel oogt als een monotone leefomgeving.
- Eenzijdige samenstelling woonaanbod; voornamelijk eengezinswoningen.

Aanbevelingen Limmel

- Behoud en versterk de historische gelaagdheid in de wijk.
- Concentreer transformaties zoveel mogelijk in het zuidelijk deel van Limmel. Door het heterogene karakter van dit plandeel kunnen veranderingen hier makkelijker worden opgevangen dan in de gecomponeerde noordelijke woonbuurt.
- Versterk de verbindingen met de nabije Landgoederenzone, deze zijn nu vertroebeld door de plaatsing van de Hogeschool en industriestrook.
- Behoud en versterk de groenstroken langs de Balijeweg, de Bethlehemweg en het Jerichoplein.
- Versterk de Balijeweg als doorgaande verbindingsroute tussen de wijk en de Maas.
- Versterk de relatie met de Maas na de bebouwing van het Zinkwitterrein: dit biedt een kans om een sterke opwaardering te realiseren.

Waardering

Parels: rijksmonumenten, belangrijke kenmerkende gebouwen of potentiële (gemeentelijke) monumenten:

- Kasteel Bethlehem: onderdeel van de oude Landgoederenzone, een zestiende-eeuws huis met zeventiende- en negentiende-eeuwse uitbreidingen. Het noordelijk deel van het naoorlogse Limmel is op het kasteel en oprijlaan georiënteerd.
- Kasteel Jerusalem: onderdeel van de oude Landgoederenzone, een van oorsprong zestiende-eeuws huis gebouwd op funderingen uit de Middeleeuwen. Uitbreiding in de achttiende eeuw.

Karakteristieke bebouwing met architectonische waarde:

- De parochiekerk is een bepalend element in het vooroorlogse lintdorp Limmel.
- De boerderij aan de Judeaweg vormt een prestedelijk relict in de wijk.
- Het rijtje vooroorlogse woningen langs de Populierweg is een van de eerste uitbreidingen van Limmel.

Samenhangende ensembles op stadsniveau (oude linten, parkway of wijkcentra):

- De lintbebouwing langs de Emmausstraat en Dolmansstraat is een beeldbepalend onderdeel van het vooroorlogse dorp en een structurerend element in de naoorlogse wijk.

Karakteristieke plaatsen in de stedenbouwkundige structuur:

- De naoorlogse blokjes eengezinswoningen vormen een ruimtelijke begeleiding van de Balijeweg.
- De grootschalige industrie vormt de zuidelijke grens van de wijk.

Waardering Limmel
parels: rijksmonumenten, belangrijke kenmerkende gebouwen, potentiële (gemeentelijke) monumenten met grote architectonische en stedenbouwkundige waarde
Stedenbouwkundige waarde:
grote stedenbouwkundige waarde voor stad en wijk: samenhangende ensembles op stadsniveau (oude linten, parkway, wijkcentra)
karakteristieke plaatsen in de stedenbouwkundige structuur
karakteristieke ensembles op wijkniveau
Architectonische waarde:
karakteristieke bebouwing met architectonische waarde: bij voorkeur behouden of transformeren
Ruimtelijke elementen:
landgoederenzone
openbaar groen
water
N

1

1

1

1

1
2
3
4
6
Waardering ensembles
ensembles: parels
ensembles: karakteristiek
ensembles: indifferent
gebieden ensembles
route
spoor
openbaar groen
water
N

Plangeschiedenis

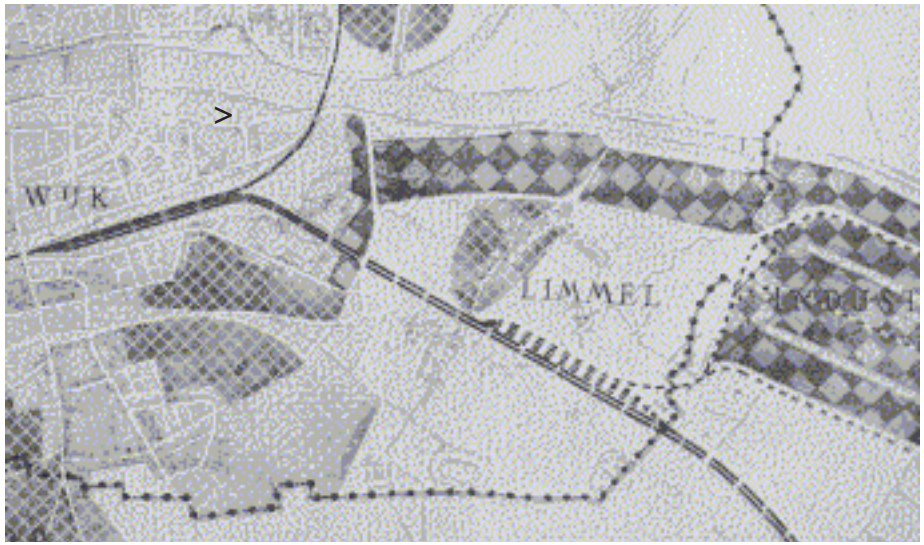
Limmel is van oorsprong een Middeleeuws agrarisch dorp, omringd door een versterkte slotburcht (Huis Bethlehem) en de buitenplaatsen Rome en Jeruzalem. Bij de kerk (ontwerp C. Weber, 1862), die aan de rand van het dorp ligt, was al voor de oorlog een school, wat woningen en een kruidenier. De naoorlogse uitbreidingen respecteerden deze structuur. Limmel heeft nog steeds meer van een dorp dan van een woonwijk in een provinciale hoofdstad. Volgens het stedenbouwkundig plan van Klijnen (1941) zou er slechts beperkt nieuwbouw plaatsvinden: een aantal blokken rond de kerk ter afronding van het vooroorlogse dorp. Het gebied ten noorden van de Balijeweg was, als uitloper van de Landgoederenzone, omwille van het 'landschappelijk schoon' tot onbebouwd, agrarisch gebied bestemd.

Rond 1950 bleek dat Limmel, als parochie, zonder omvangrijke nieuwbouw niet levensvatbaar was. Vooral de bouw van de naburige wijk Nazareth was hier debet aan. De boerderijen en het arbeiderscomplex in Nazareth behoorden voor de oorlog tot de parochie Limmel. De bouw van meer dan duizend woningen in Nazareth creëerde voldoende draagkracht voor de vorming van een eigen parochie. De parochie Limmel kromp van 2.600 naar 1.600 zielen. Destijds wilde de PLEM (Provinciale Limburgse Elektriciteits Maatschappij) bij Limmel een schakelstation bouwen. De NS overwoog de aanleg van een goederenemplacement. De gemeente bedacht dat deze initiatieven zo'n impact op het natuurschoon zouden hebben, dat nieuwbouw ten noorden van de Balijeweg er nog wel bij kon. De nieuwbouw werd tevens ingezet als kostendekker voor de transformatie van de, volgens de gemeente, verouderde en rommelige dorpskern tot een representatief woon- en winkelgebied.

Naast de bouw van enkele woonblokken ten zuiden van de Populierenweg breidde Limmel uit met een complex van 275 woningen rond het Jerichoplein van Woningbouwvereniging

Topografische kaart van Limmel, 1907. >

Uitsnede plan Klijnen, 1941. In Limmel zou beperkt nieuwbouw plaatsvinden. (Uit: Dingemans 1947) >

Dienst Stadsontwikkeling Maastricht, Uitbreidingsplan Limmel 1949. (Uit: RHCL, Archief Dienst Stadsontwikkeling) >

Gezond Maastricht. In totaal zouden er 300 nieuwe woningen komen; de parochie zou daarmee op 3500 inwoners uitkomen, genoeg voor het behoud van de zelfstandigheid. Het ontwerp ging uit van het landelijke karakter van het dorp. Doorgaande wegen werden zoveel mogelijk buiten de wijk gehouden, zodat hier rustige verkeersluwe buurten gecreëerd konden worden met enkel woonstraten. (Middel)hoogbouw werd geweerd.

Halverwege de jaren zeventig voerde de gemeente twee stadsvernieuwingsprojecten uit in Limmel: nieuwbouw van 62 woningen bij de Nebostraat, de Populierweg en de Sionsweg, alsmede 34 woningen bij de kerk. In beide gevallen werden vooroorlogse woningen gesloopt. In de jaren negentig werd de nieuwbouw aan de Amazonstraat en de Camelstraat gerealiseerd.

Luchtfoto wooncomplex Limmel-Noord net na de aanleg. (Uit: www.wigosite.nl) >>

A n a l y s e

Situatie

Ligging en begrenzing van de wijk. Situering ten opzichte van de binnenstad, de hoofdverkeersverbindingen en de waterwegen. De wijk Limmel wordt begrensd door de spoorlijn Maastricht-Eindhoven, de Viaductweg, de Maas en de Korvetweg.
De twee belangrijkste ontsluitingswegen van de wijk zijn de oost-west lopende Balijeweg en de noord-zuid lopende Willem Alexanderweg.

Limmel
Limmel
bebouwing projectwijken
stadskern Maastricht
water
N

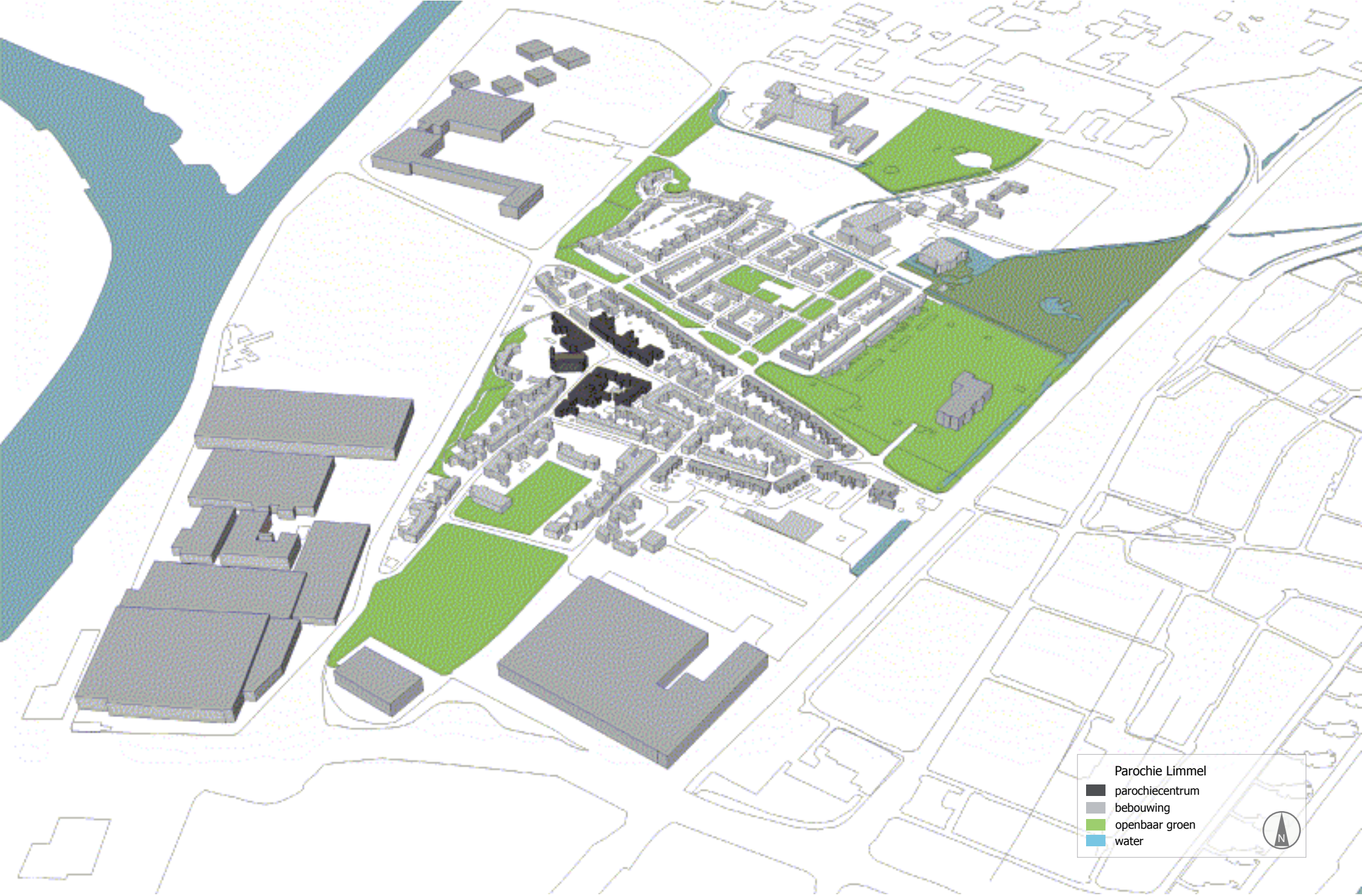
Parochiecentrum

Parochiecentrum rond bestaande kerk en kerkhof.

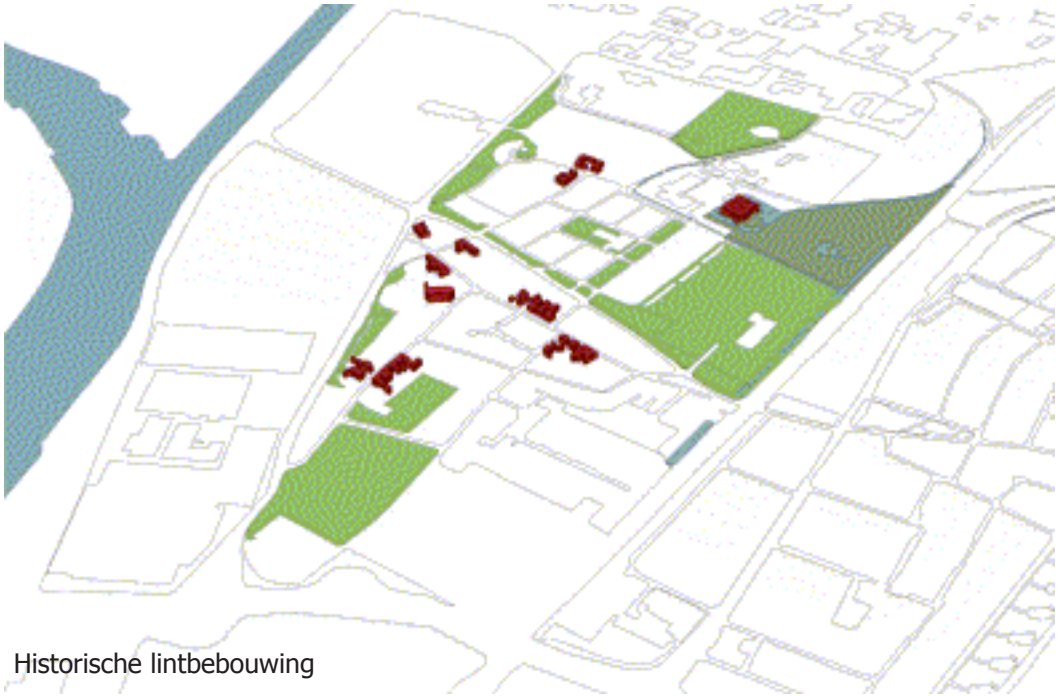

Pandsgewijze opbouw centrum rond een centraal plein.

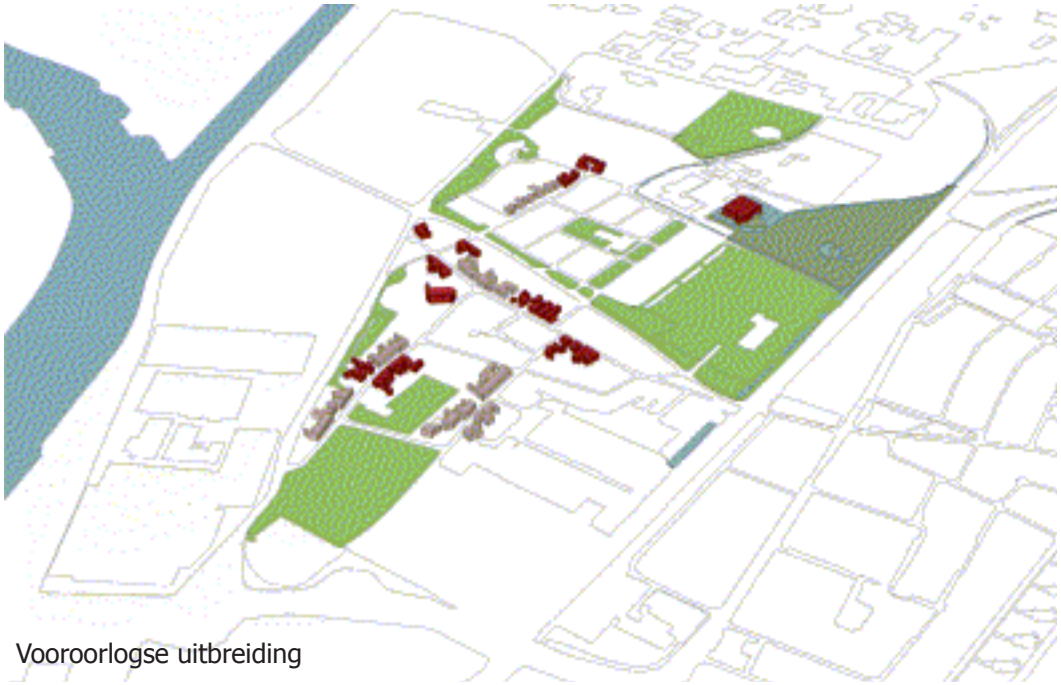

Parochie Limmel
parochiecentrum
bebouwing
openbaar groen
water
N

Bouwfasen

Limmel was voor de oorlog een klein dorp met bebouwing langs twee haaks op elkaar staande wegen. Door de komst van de industrie aan de oostelijke oever van de Maas raakte dit dorp geïsoleerd van de rivier. Vooral in het zuidelijk deel van Limmel is de oude dorpsstructuur nog herkenbaar. In deze oude structuur is naoorlogse bebouwing opgenomen. Ten noorden van de oude kern is planmatig opgezette bebouwing te zien, waarin openbaar groen een grote rol speelt. In de jaren zeventig zijn rond de kerk een aantal bouwblokken vervangen door stadsvernieuwing.

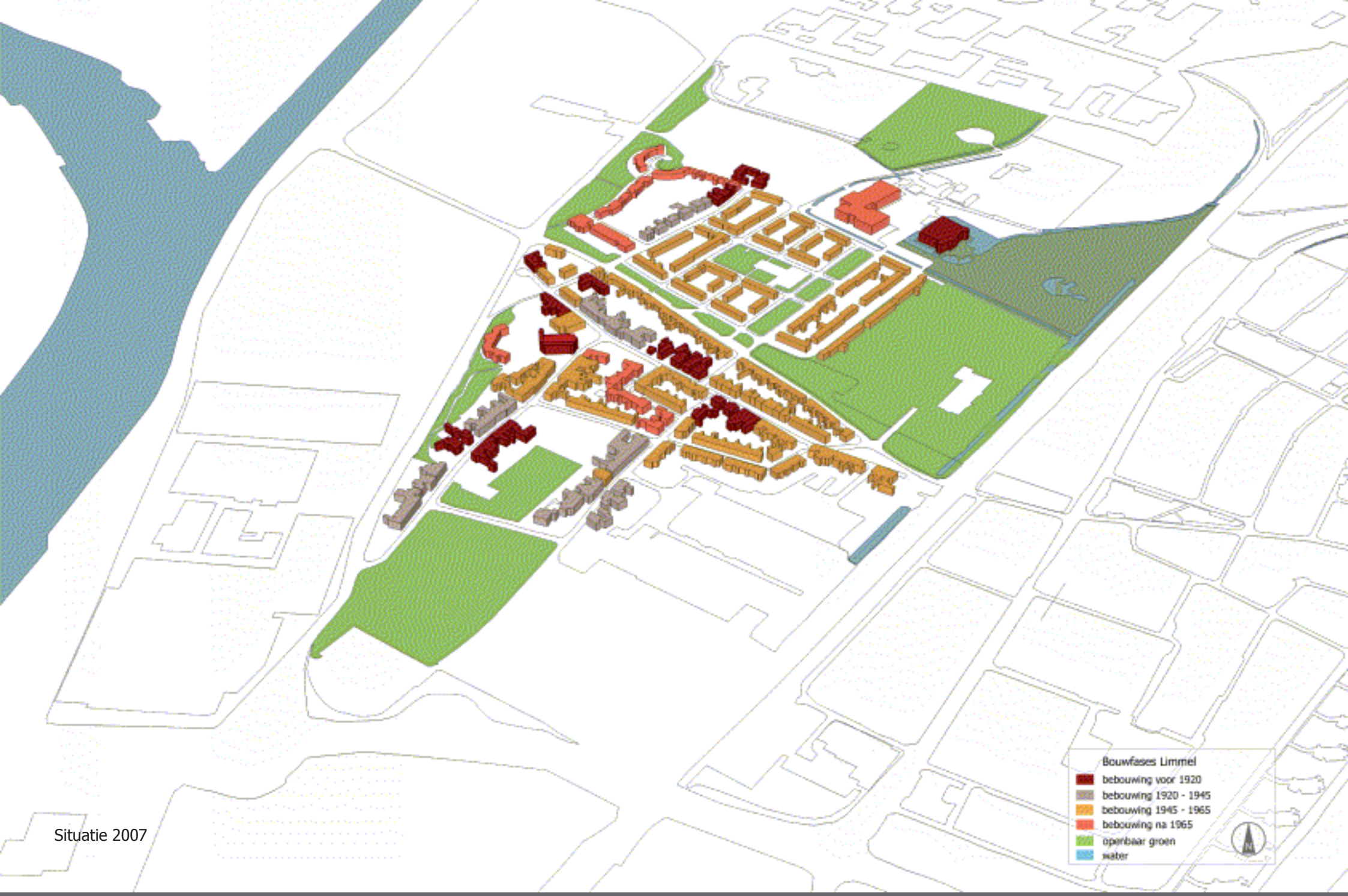
Historische lintbebouwing

Vooroorlogse uitbreiding

Naoorlogse uitbreiding

Situatie 2007

Bestaande bebouwing
Woonbebouwing is aangegeven in laagbouw en middelhoogbouw. Limmel kent vrijwel alleen laagbouw; met uitzondering van de middelhoogbouw van de Hotelschool campus en iets verder ten noorden de hoogbouw van de penitentiaire inrichting.

A
B
Bestaande bebouwing Limmel
laagbouw
middelhoogbouw
hoogbouw
spoor
openbaar groen
water
N

Bestaande ruimte

In de wijk Limmel speelt het openbaar groen een belangrijk rol, vooral in het noordelijk deel van deze wijk. Het groen begeleidt de doorgaande routes.

Groenstrook in het verlengde van de oude oprijlaan van Huize Bethlehem.

Gemeenschappelijke groenvoorziening in het noordelijk deel van Limmel.

Groenstrook langs de Balijeweg.

Open ruimte als grens tussen de wijk en de industrie-strook langs de Viaductweg.

Bestaande ruimte Limmel
bebouwing
openbaar groen
privé - groen
landgoederenzone
spoor
water
N

Structuur

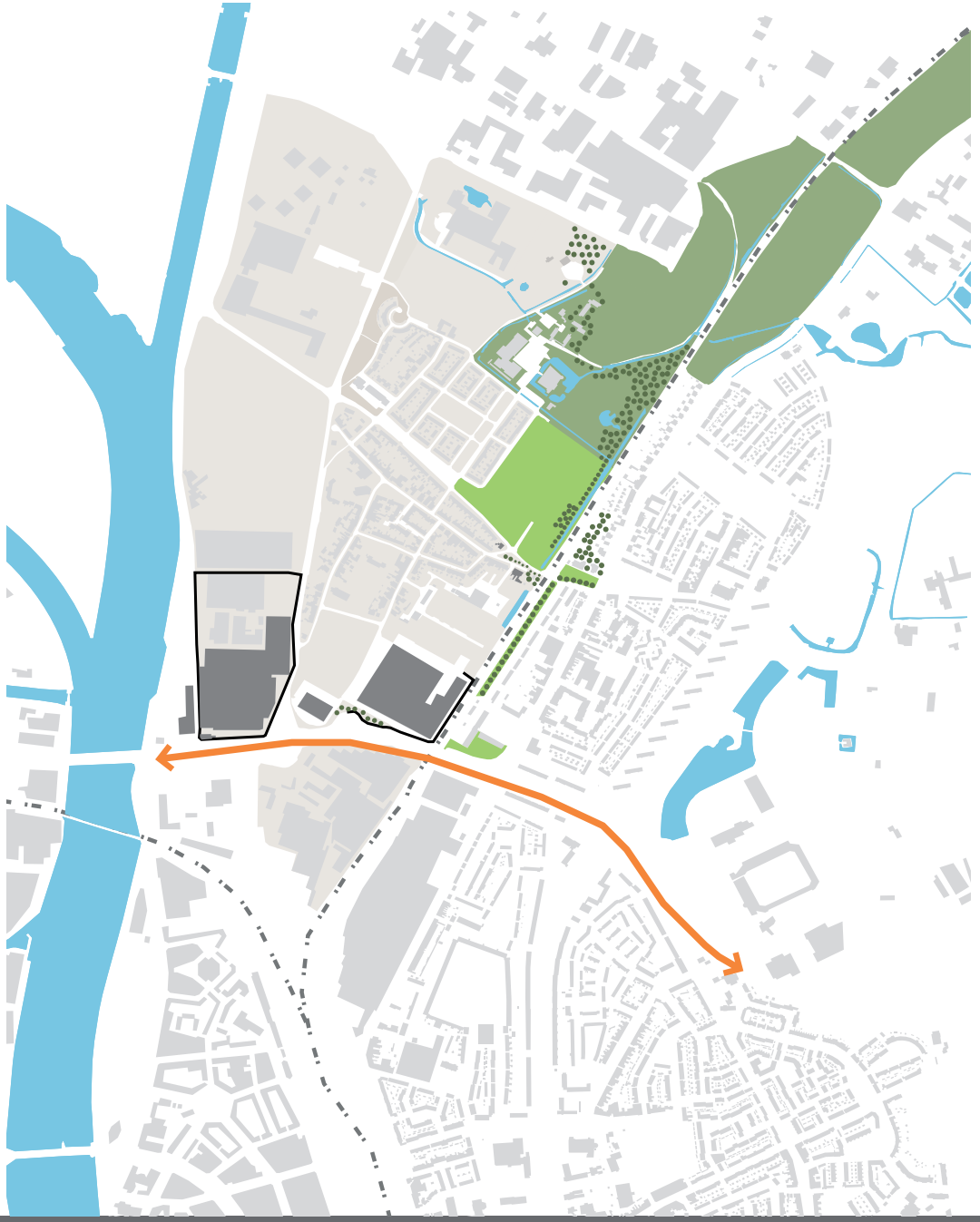
Deze kaart toont de structurele dragers van de wijk Limmel. De hoofdstructuur van Limmel wordt gevormd door het spoor, de Willem Alexanderweg en de Balijeweg. Limmel wordt verbonden met de stad door de Willem Alexanderweg. De Balijeweg verbindt Limmel met Amby.

Structuur Limmel
bebouwing
A2
Viaductweg
Willem Alexanderweg
Balijeweg / Dolmansstraat
spoor
openbaar groen
water
N

Onderdelen hoofdstructuur

Spoorzone tussen Limmel en Nazareth.

Onderdelen hoofdstructuur
onderdelen hoofdstructuur
Viaductweg
spoor
openbaar groen
landgoederenzone
bomen
water

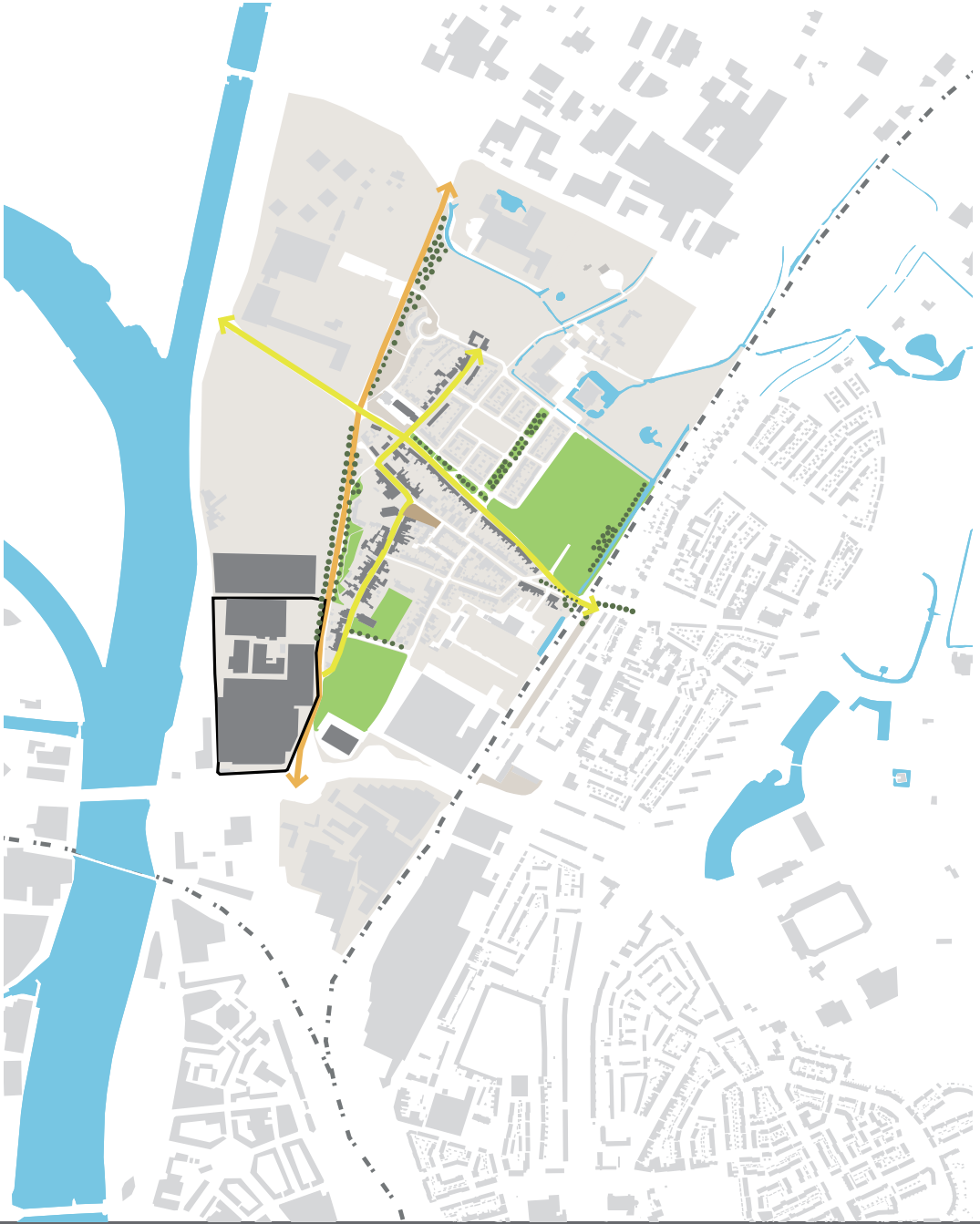
Onderdelen secundaire structuur

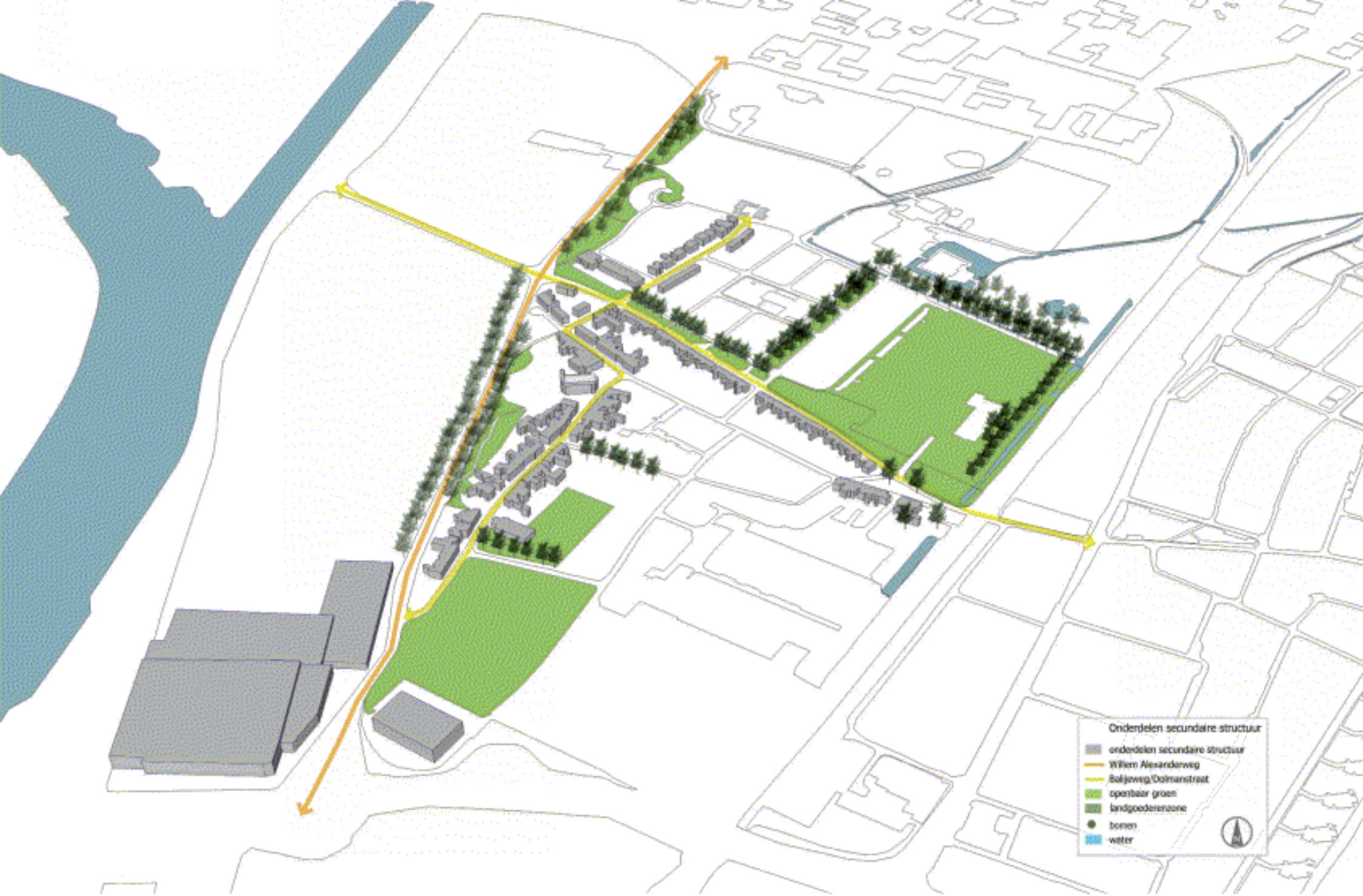

Balijeweg met aan een zijde lage bouwblokken en aan de andere zijde een groenstrook.

Het vooroorlogse bebouwingslint langs de Dolmansstraat.

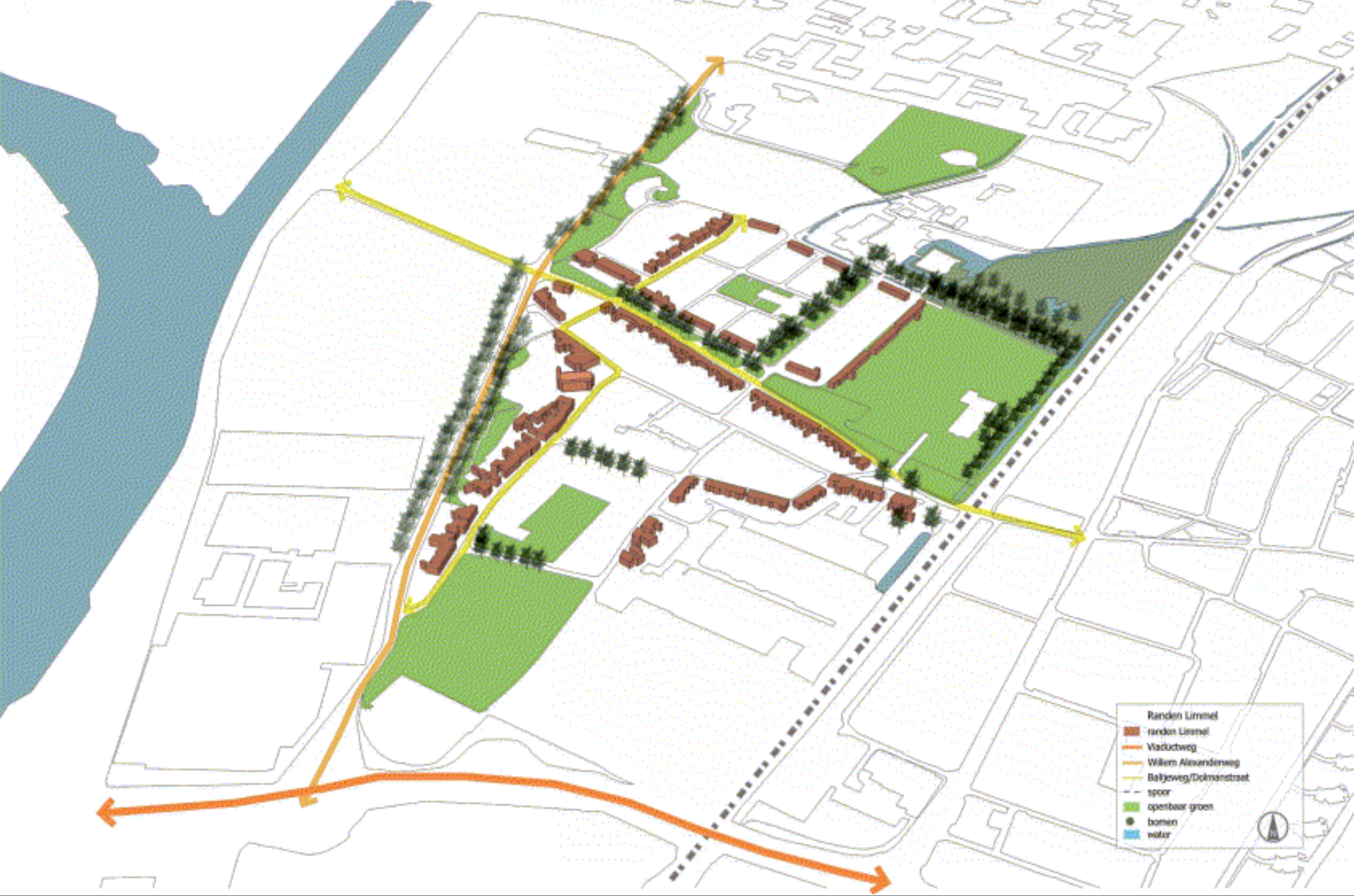

Onderdelen secundaire structuur
onderdelen secundaire structuur
Willem Alexanderweg
Baljeweg/Oolmanstraat
openbaar groen
landgoederenzone
bomen
water

Bebouwing, ruimte en structuur

Bebouwing - ruimte - infrastructuur
Limmel
laagbouw
middelhoogbouw
hoogbouw
A2
Viaductweg
Willem Alexanderweg
Balijeweg / Dolmansstraat
spoor
openbaar groen
privé - groen
landgoederenzone
water
N

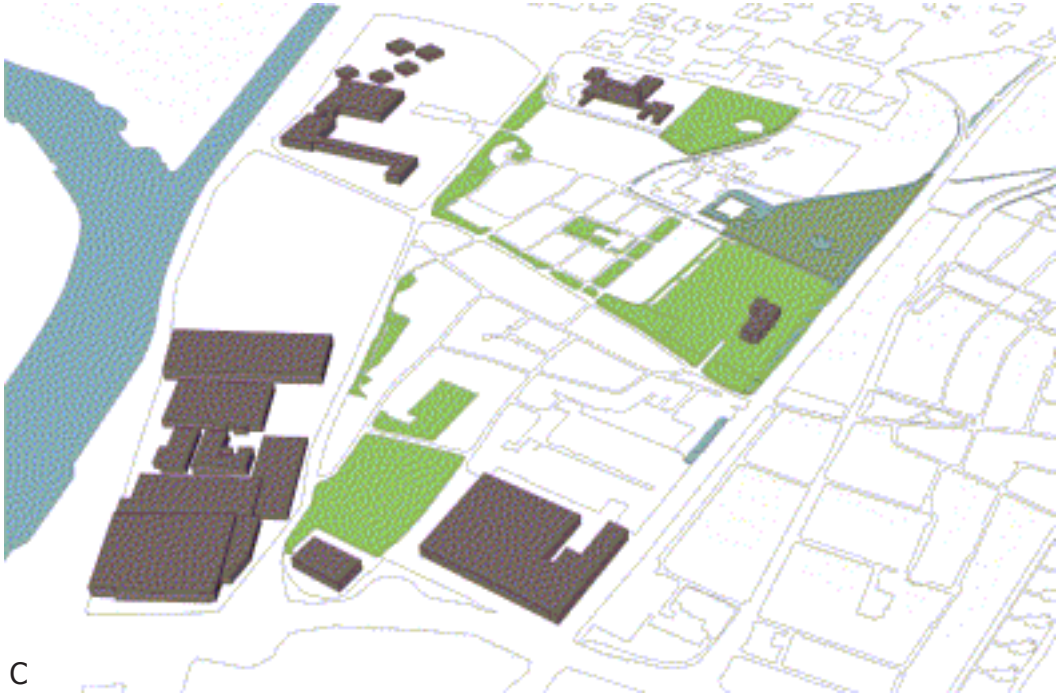
Randen

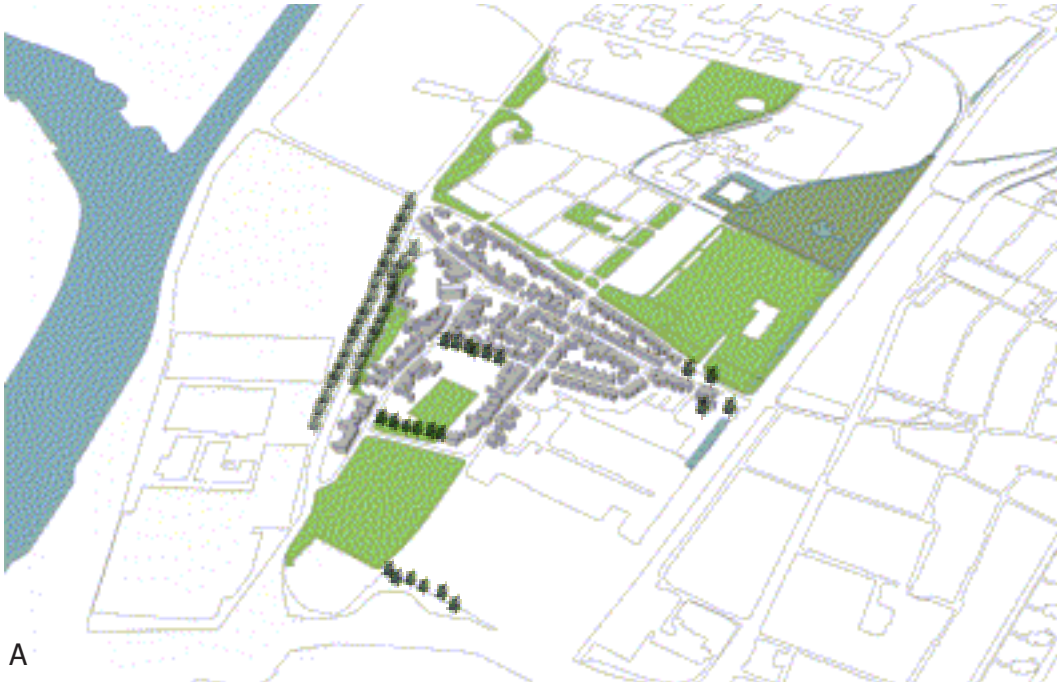

Randen Limmel
randen Limmel
Viaductweg
Willem Alexanderweg
Balijeweg/Dolmanstraat
spoor
openbaar groen
bomen
water

Bebouwingssferen

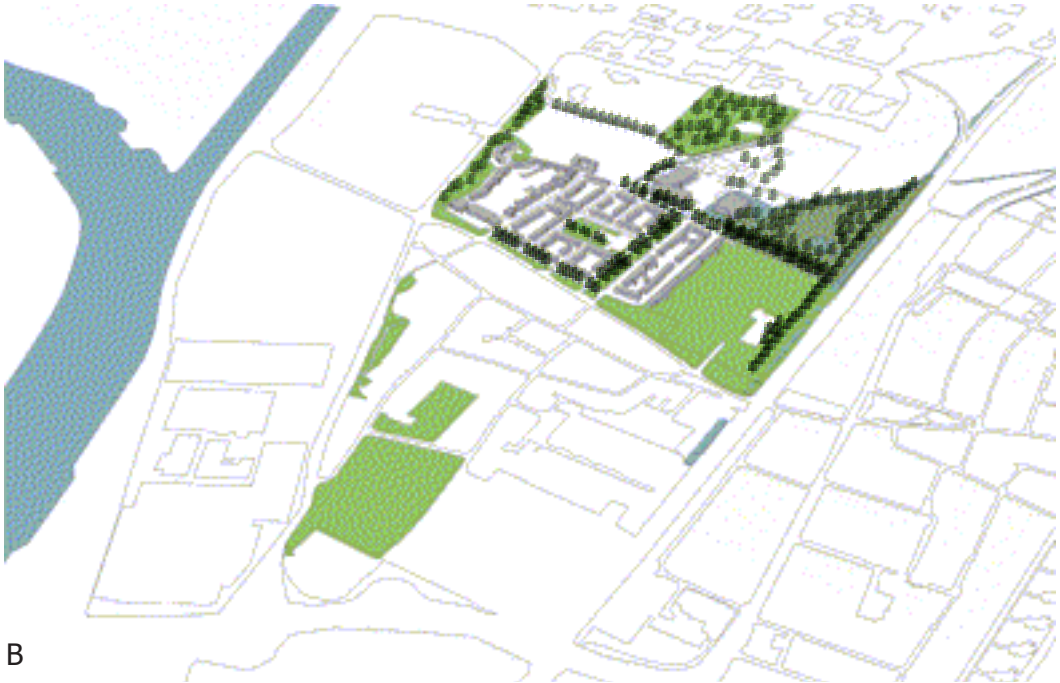
De wijk Limmel is opgebouwd uit drie bebouwingssferen.
A. het vooroorlogse dorp met latere toevoegingen.
B. de gecomponeerd woonbuurt, ingebed in en omringd door groenstructuren.
C. de industriële randen met grote bouwvolumes.

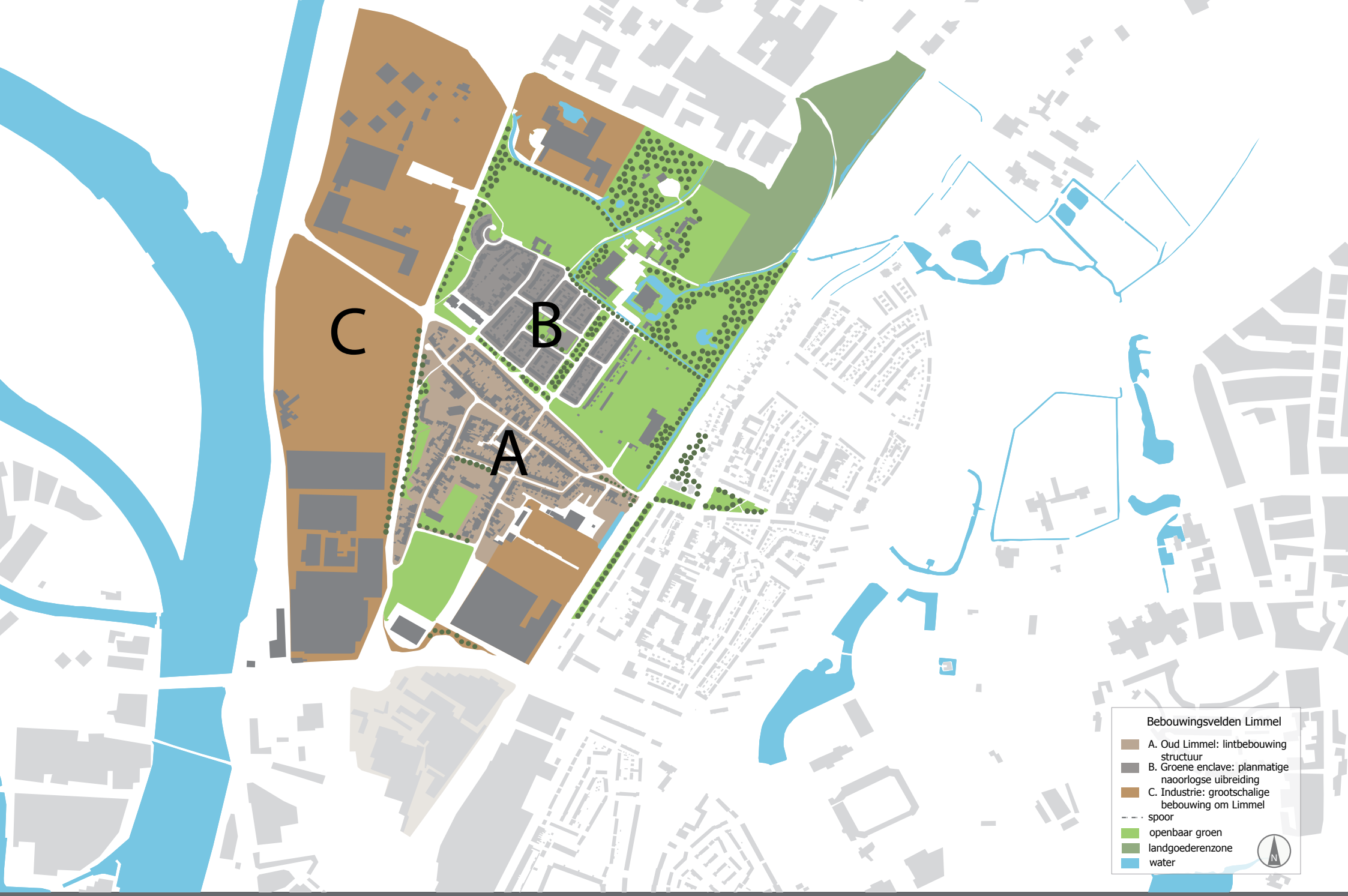
C

A

B

C
B
A
Bebouwingsvelden Limmel
A. Oud Limmel: lintbebouwing structuur
B. Groene enclave: planmatige naoorlogse uibreiding
C. Industrie: grootschalige bebouwing om Limmel
spoor
openbaar groen
landgoederenzone
water
N

Deel 6: Wijckerpoort

Wijckerpoort

Stedenbouwkundig ontwerp: Dienst Stadsontwikkeling Maastricht o.l.v. ir. F.C.J. Dingemans.
Periode: 1945-1951.
Begrenzing: Viaductweg – President Rooseveltlaan – Scharnerweg – Spoorlijn.

Programma (1951)
- Totaal 1057 woningen, waaronder 298 etagewoningen, 724 eengezinswoningen en 35 winkels.
- Winkels en kerk aan het Old Hickoryplein.
- Scholen, sportzaal en verenigingsgebouw aan de Professor Mullerstraat.
- Drie groenvoorzieningen; Old Hickoryplein, plantsoen aan de Generaal Eisenhowerstraat en het Koningsplein.

Ruimtelijke bijzonderheden
- Ligging in de nabijheid van de binnenstad.
- Ontwerp in samenhang met de President Rooseveltlaan en wijk Wittevrouwenveld.
- Old Hickoryplein, een grote en centrale open ruimte in de wijk.

Programmatische bijzonderheden
- Een hoge dichtheid, ondanks de hoeveelheid openbare ruimte.
- Een groot contingent middelhoge portieketageflats, op deze schaal een primeur in Maastricht.

Bijzondere plekken
- Schakelpunt Koningsplein – Oranjeplein: een groene ruimte als ontvangstkamer van de stad.
- Old-Hickoryplein: een compositie van architectonische waardevolle bebouwing rondom een besloten plein.
- Generaal Eisenhowerstraat: een rustig plantsoen met een dorps karakter.
- Verdiepte tuinen in de Generaalsbuurt en aan de achterzijde van de middelhoogbouw langs de President Rooseveltlaan: erfenis van het winterbed van de Maas.
- Westzijde Meerssenerweg met het vooroorlogse fabriekscomplex van Mosa.

Betekenis en waarde voor Maastricht

Kwaliteiten Wijckerpoort

- Het ensemble van Koningsplein en Oranjeplein, als onderdeel van de stadsentree.
- Samenspel van vooroorlogse wanden (Koningplein en Oranjeplein) en naoorlogse bouwwerken in de zone van President Rooseveltlaan.
- Old Hickoryplein met omringende bebouwing.
- De verdiepte tuinen en verhoogde straten van de Generaalsbuurt, als verwijzing naar het voormalige winterbed van de Maas.
- Waardevolle architectonische ensembles uit verschillende perioden: vooroorlogse gesloten bouwblokken Meerssenerweg – Scharnerweg - Prof. Pieter Willemstraat - Prof. Roerschstraat, introverte naoorlogse wanden van het Old Hickoryplein en extroverte wanden langs de President Rooseveltlaan.

Knelpunten Wijckerpoort

- Barrières tussen centrum en Wijckerpoort, gevormd door het spoor en de industriestrook.
- Vervreemdende leegte voormalig KPN terrein (terrein ten noorden van het Koningsplein).
- Geluidsschermen langs de President Rooseveltlaan vormen een belemmering voor verbindingen tussen Old Hickoryplein en Burgemeestersplein.

Aanbevelingen Wijckerpoort

- Behoud het besloten karakter van het Old Hickoryplein. Het contrast tussen de grote afmetingen van het plein aan de ene kant en het verborgen karakter aan de andere kant is bijzonder.
- Versterk de groene ontvangstkamer, gevormd door het Koningsplein en het Oranjeplein, door de lege ruimte van het voormalige KPN terrein te ontwikkelen.
- Behoud het concept van de dichte hoge wanden langs de President Rooseveltlaan ter versterking van het idee van de ‘parkway’.
- Verbeter de verbindingen tussen Wijckerpoort en Wittevrouwenveld (het Old Hickoryplein met het Burgemeestersplein en de Professor Cobbenhagenstraat met de Voltaweg) ter versterking van het ensemble langs de President Rooseveltlaan.
- Behoud het hoogteverschil in de Generaalsbuurt tussen tuinen en straten voor de herkenbaarheid van het voormalige winterbed van de Maas.
- Behoud de bebouwing aan het Koningsplein en het Oranjeplein als belangrijke onderdelen van de stadsentree.

Waarderingskaart

Parels: rijksmonumenten, belangrijke kenmerkende gebouwen of potentiële (gemeentelijke) monumenten:

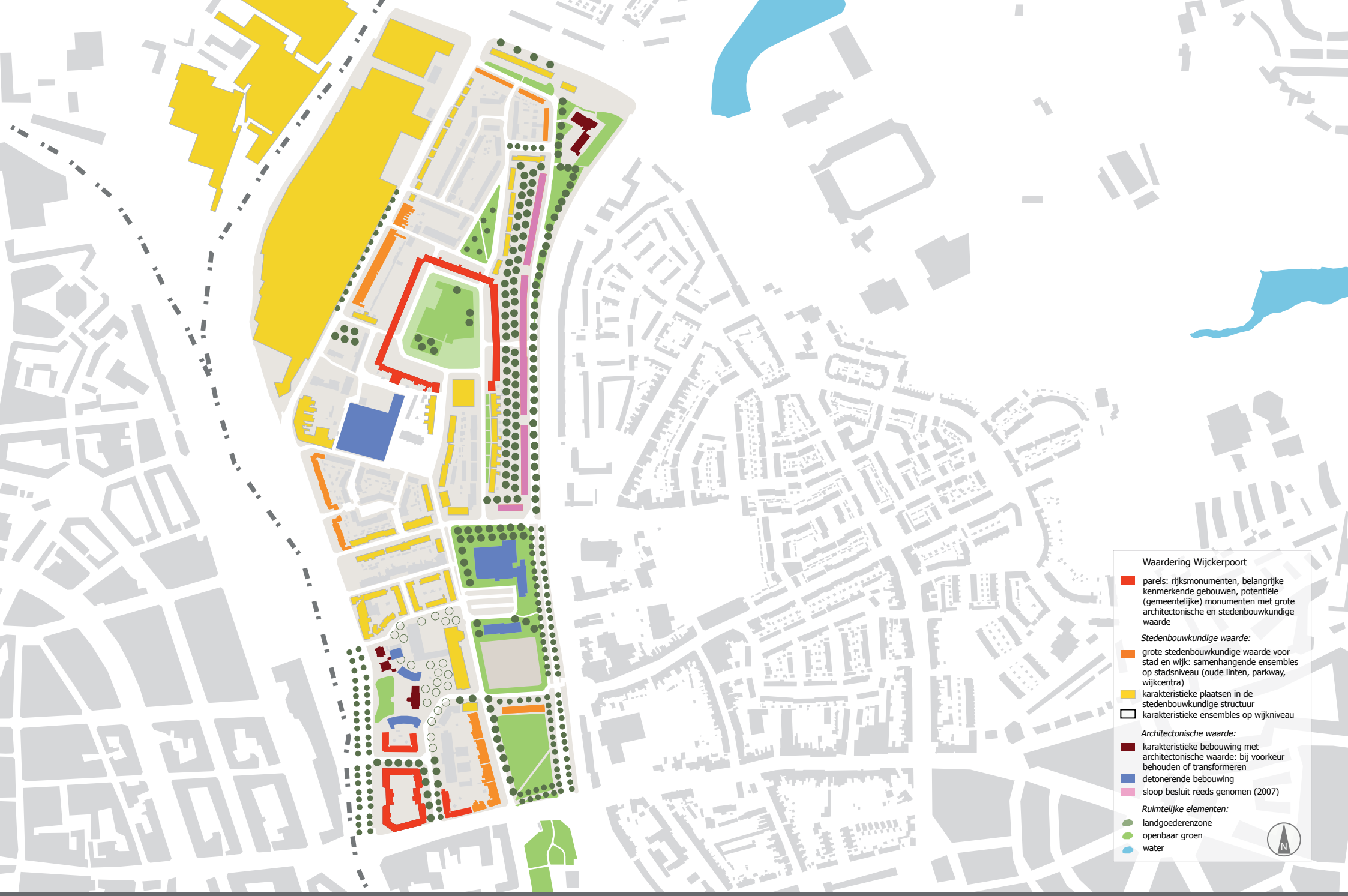
- Bebouwing rond Old Hickoryplein: bepalend onderdeel van het naoorlogse uitbreidingsplan voor Wijckerpoort. Hoogwaardige architectonische uitwerking.
- Complex ambtenaarswoningen Scharnerweg/ Meerssenerweg: buurt met karakteristieke uitwerking.

Karakteristieke bebouwing met architectonische waarde:

- Villa Wyckerveld: eerste bebouwing aan deze zijde van het spoor. Bijzonder voorbeeld van een laat negentiende-eeuwse vrijstaande stadsvilla.
- Levensschool Pater Forti: typologische interessant voorbeeld van een schoolgebouw.

Samenhangende ensembles op stadsniveau (oude linten, parkway of wijkcentra):

- Bouwblokken langs de Kolonel Millerstraat: afronding van het noordelijk deel van de wijk.
- Arbeiderswoningen tegenover de Mosafabriek: vroeg arbeiderscomplex. Interessant door de relatie met de geschiedenis van de Mosafabriek.
- Wanden van het Koningsplein (flat en vroeg twintigste-eeuwse pandsgewijze bouw): historische gelaagdheid van de pleinwanden.

Waardering Wijckerpoort
parels: rijksmonumenten, belangrijke kenmerkende gebouwen, potentiële (gemeentelijke) monumenten met grote architectonische en stedenbouwkundige waarde
Stedenbouwkundige waarde:
grote stedenbouwkundige waarde voor stad en wijk: samenhangende ensembles op stadsniveau (oude linten, parkway, wijkcentra)
karakteristieke plaatsen in de stedenbouwkundige structuur
karakteristieke ensembles op wijkniveau
Architectonische waarde:
karakteristieke bebouwing met architectonische waarde: bij voorkeur behouden of transformeren
detonerende bebouwing
sloop besluit reeds genomen (2007)
Ruimtelijke elementen:
landgoederenzone
openbaar groen
water
N

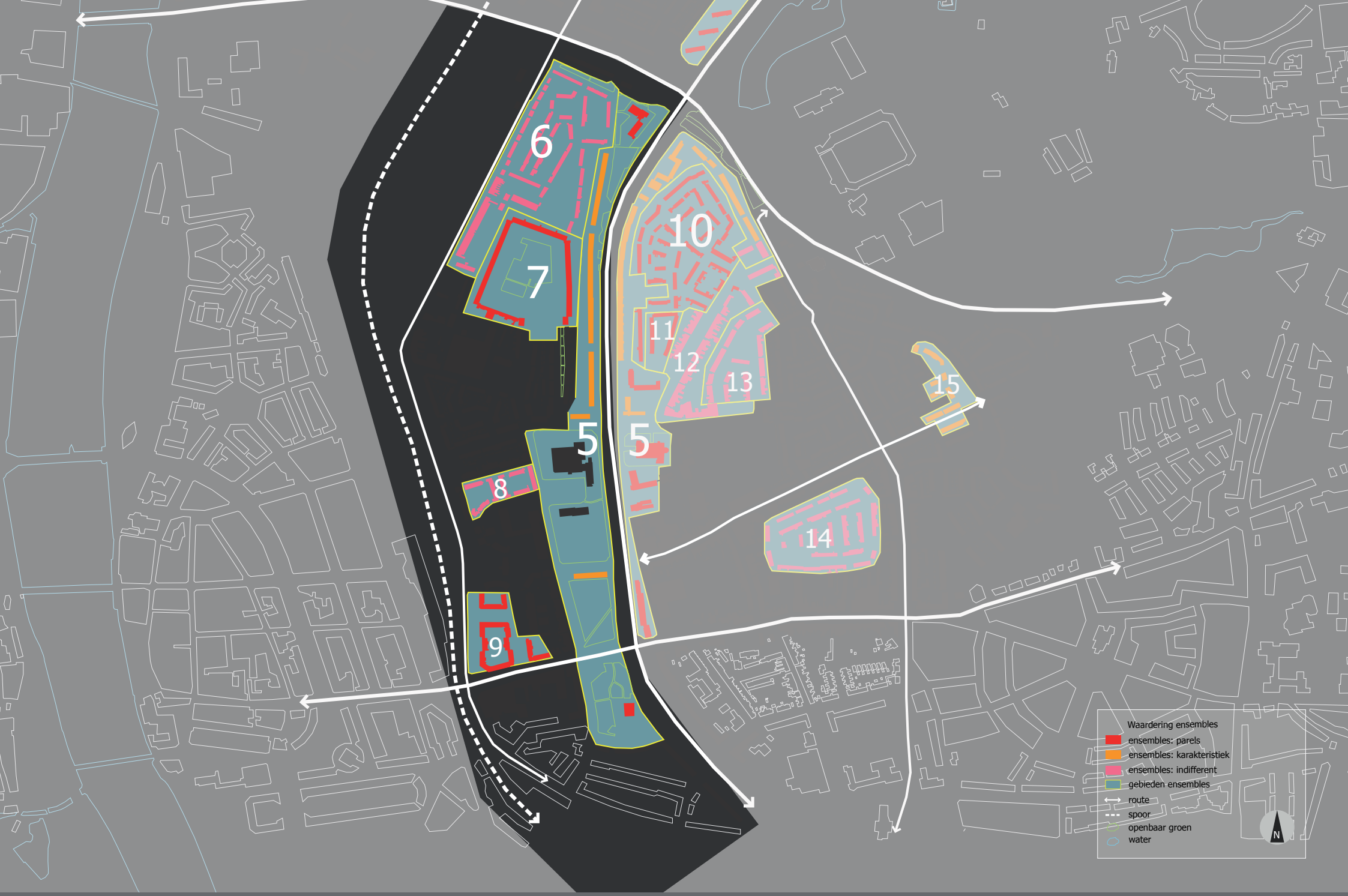

5

6

7

8

9

6
7
10
11
12
13
15
5
5
8
14
9
Waardering ensembles
ensembles: parels
ensembles: karakteristiek
ensembles: indifferent
gebieden ensembles
route
spoor
openbaar groen
water
N

Plangeschiedenis

Achter het Centraal Station stond tot 1920 alleen de Villa Wijckerveld, gebouwd in 1879. Jos Cuypers stelde in 1921 voor het gebied een stratenplan op, als onderdeel van het Partieel Uitbreidingsplan voor het Oostelijk Stadsdeel. De erop volgende jaren werd het gebied langzaam ingevuld met bebouwing. Bureau Marres en Sandhövel ontwierp 66 ambtenaarswoningen ten zuiden van de villa en, na de kanalisatie van het winterbed rond 1923, 70 middenstads- en arbeiderswoningen ten noorden ervan. De rest van het Wijckerveld bleef tot na de oorlog onbebouwd, behalve een rij witte arbeiderswoningen tegenover de Mosafabriek. Hier was ook de stort van deze fabriek.

Na de Tweede Wereldoorlog was het gebied ten oosten van Wyck het eerste aan de beurt voor bebouwing. Dingemans maakte in 1946 een samenhangend ontwerp voor de nieuwe wijken Wittevrouwenveld en Wijckerpoort met de President Rooseveltlaan als ruggengraat. Uit de vrij summiere plantoelichting blijkt dat hij de wijken als twee aparte stadsdelen zag. De voorziene verkeersdrukte op de President Rooseveltlaan zou een belemmering vormen voor het contact tussen deze twee gebieden. Elke wijk kreeg een eigen parochiecentrum en werd omsloten door wanden van middelhoogbouw. Wijckerpoort zou ingericht worden met gesloten bouwblokken rond een binnenplaats.

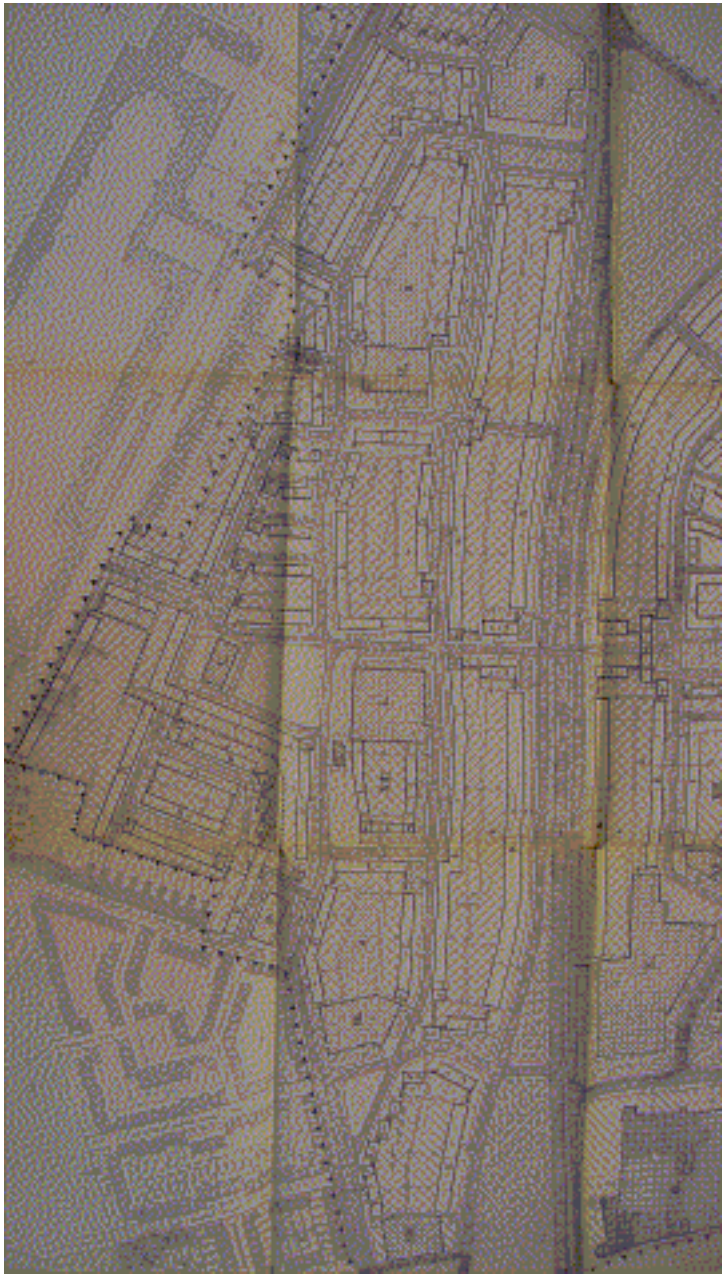
Na uitvoerige studie bleek de uitvoering van het plan zoals voorgesteld problematisch; op het terrein van de voormalige Mosastort was de grond zo slecht dat bouwen hier niet kon. De enige oplossing was een planherziening, met vrij houden van de stort en het verdichten van de rest van de wijk. Langs de randen van het gebied lag de vaste grond waarop gefundeerd kon worden het hoogst. Bebouwing in drie etages rondom de stort zou een belangrijke besparing aan funderingskosten per woning opleveren,

Uitsnede topografische kaart, 1921. >

Luchtfoto Wijckerpoort, 1949. (Uit: Ramakers 2005) >

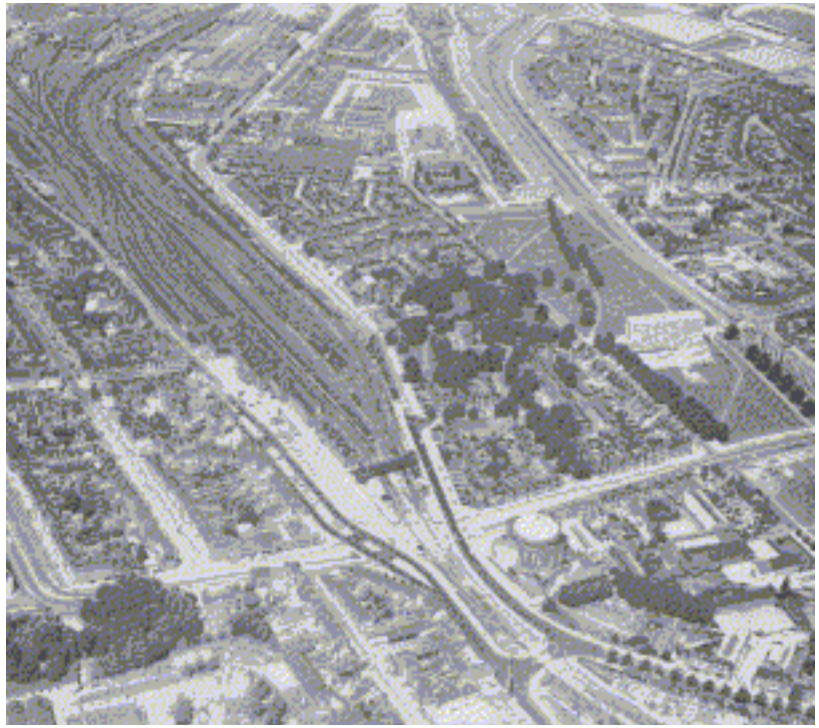
^
Old Hickoryplein, situatie 1964. (Uit: Van der Venne 1964)

< Ontwerp-uitbreidingsplan voor Wijckerpoort, Dienst Stadsontwikkeling Maastricht, 1945 (Uit: RHCL, archief Dienst Stadsontwikkeling).

Luchtfoto Wijckerpoort, 1964. (Uit: Van der Venne 1964) >

terwijl bovendien het aantal te bouwen woningen door deze hoogbouw enigszins verhoogd kon worden.

Het *Kernplan Wijkerveld* dat de gemeentelijke ontwerpdienst vervolgens maakte ging uit van bebouwing van drie lagen op een plint van bergingen rondom het Old-Hickeryplein. Vergeleken met andere naoorlogse wijken ontstond zo een plein van uitzonderlijke afmetingen. Aan de achterzijde kwamen de tuinen, door ophoging, verdiept te liggen, net zoals in de Burgemeestersbuurt in Wittevrouwenveld. De portieketagewoningen, een tot dan toe nog weinig toegepast woningtype, werden ontworpen door huisbureau Swinkels en Salemans. In totaal werden in Wijckerpoort 1057 woningen gebouwd; 202 gezinnen woonden in een etagewoningen.

A n a l y s e

Situatie

Ligging en begrenzing van de wijk. Situering ten opzichte van de binnenstad, de hoofdverkeersverbindingen en de waterwegen. De wijk Wijckerpoort wordt begrensd door de Viaductweg, de A2, de Scharnerweg en de spoorlijn Maastricht-Sittard.

Wijcker-
poort
Wijckerpoort
bebouwing projectwijken
stadskern Maastricht
water
N

Bouwfases

De eerste bebouwing ontstond aan de Meerssenerweg: wat industrie en een rijtje arbeiderwoningen. In de jaren twintig werd het gedeelte aan de westzijde van het winterbed van de Maas volgebouwd met woningcomplexen rond de Villa Wijckerveld.
In Wijckerpoort zijn geen grote wijzigingen in de basis van het naoorlogse stedenbouwkundig ontwerp aangebracht. Wel werd bebouwing gesloopt. De kerk van het parochiecentrum is vervangen door een school.

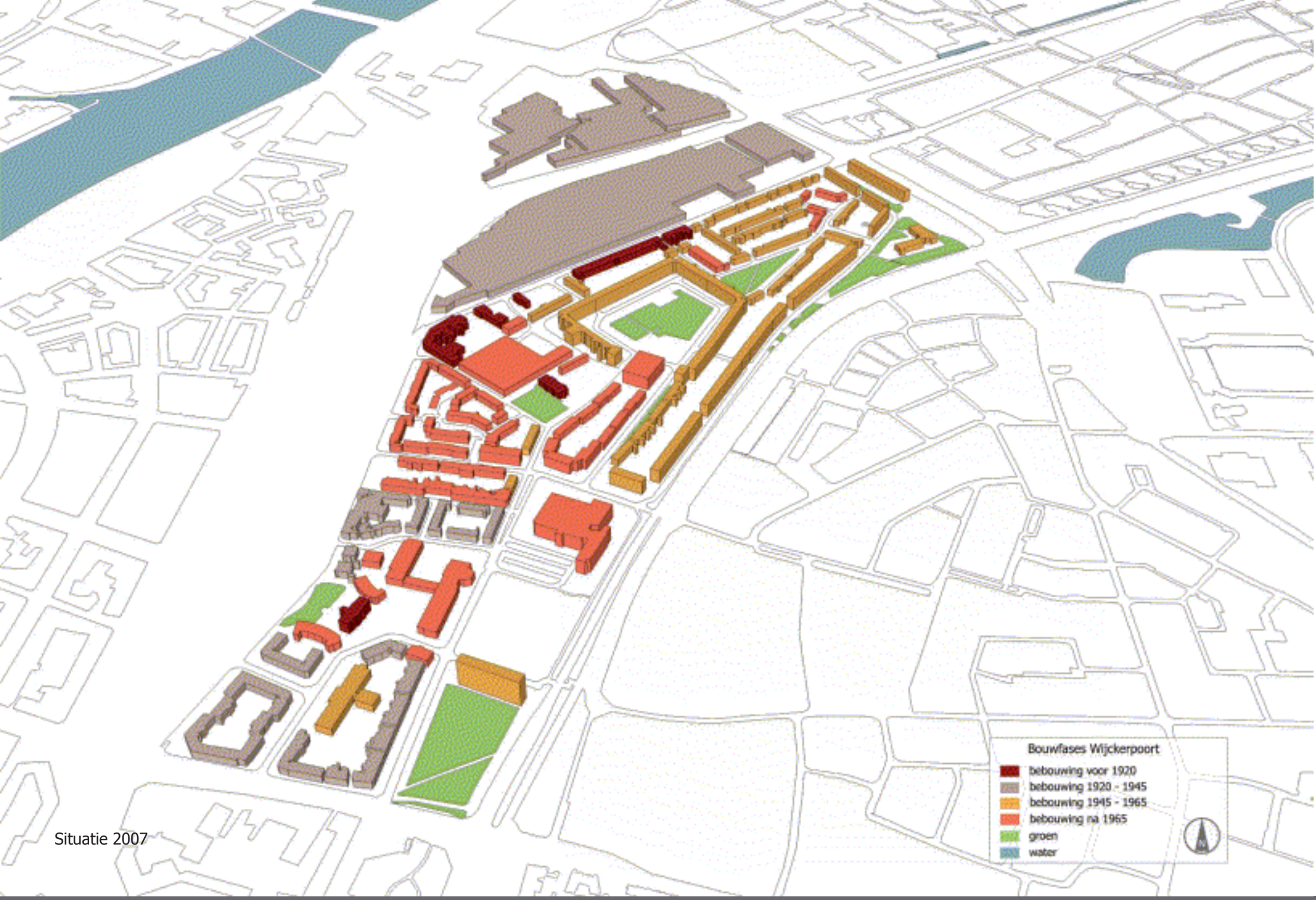
Historische route: Meerssenerweg

Vooroorlogse uitbreiding

Naoorlogse uitbreiding

Situatie 2007

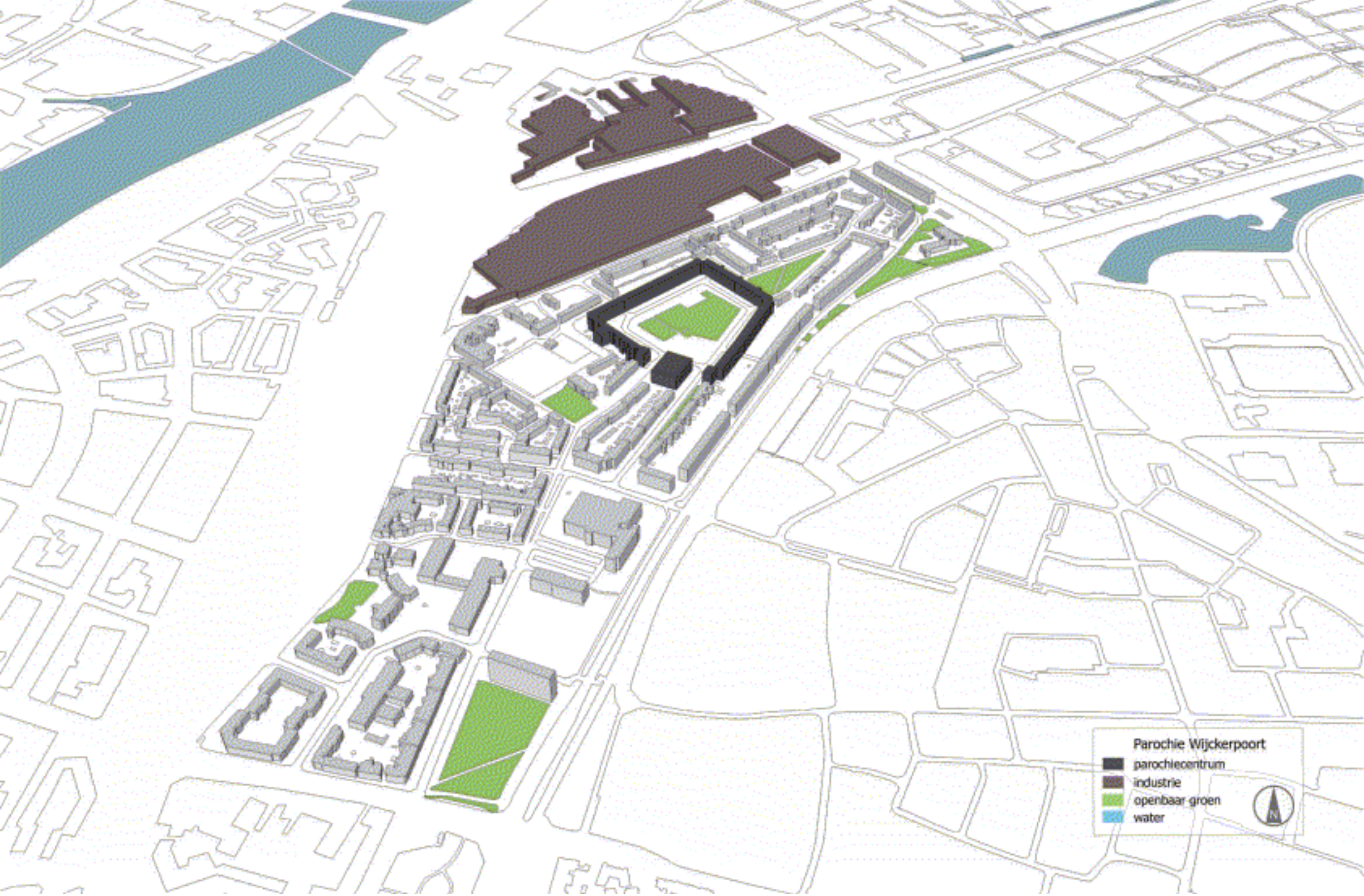
Parochiecentrum

Winkels en buurtcentrum in de plint.

De parochiekerk is recentelijk vervangen door nieuwbouw (links op de foto).

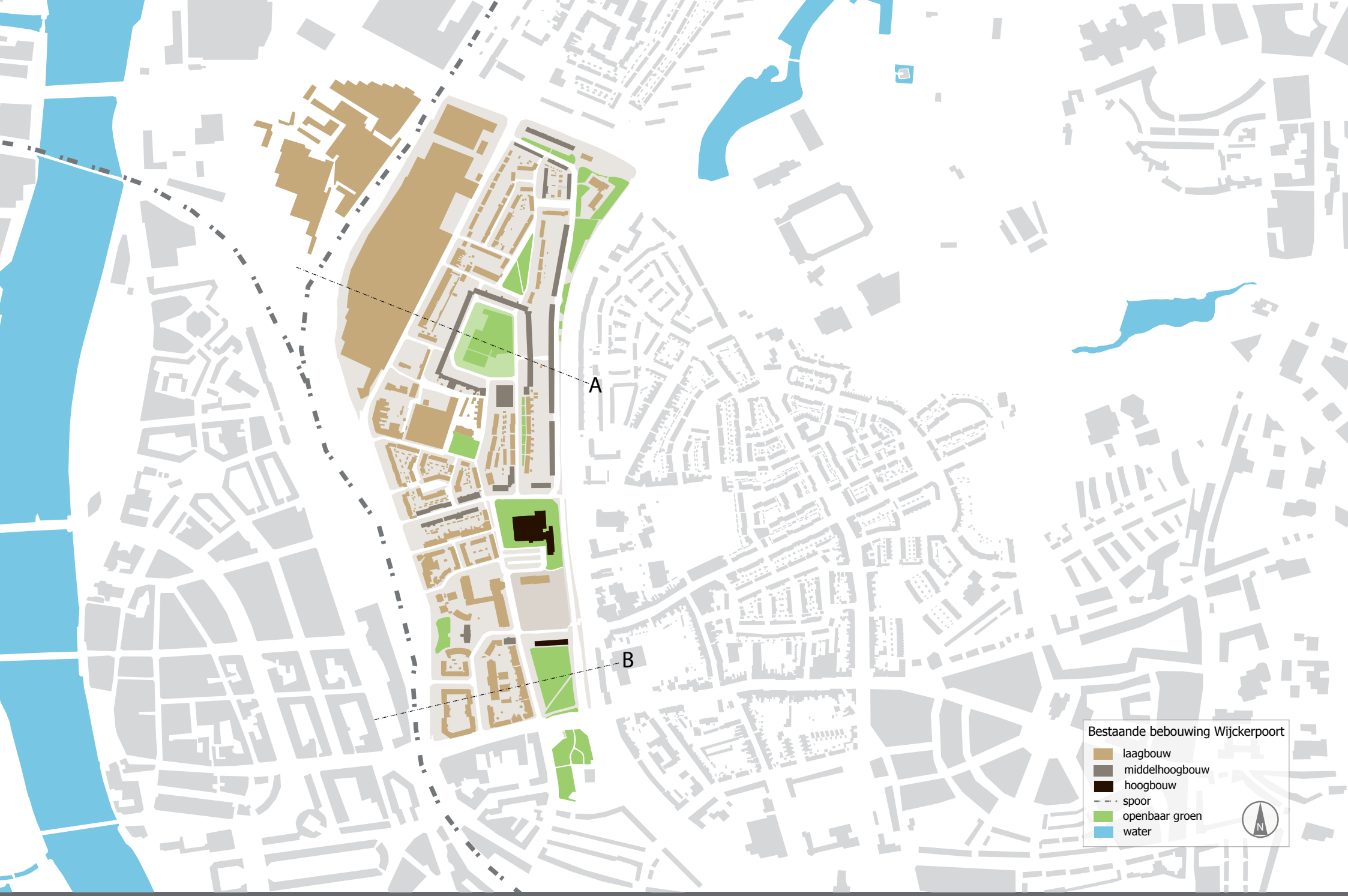

Parochie Wijckerpoort
parochiecentrum
industrie
openbaar groen
water

Bestaande bebouwing

Woonbebouwing is aangegeven in laag-, middelhoog- en hoogbouw. In Wijckerpoort is middelhoogbouw op strategische punten toegepast; als begeleiding van de President Rooseveltlaan en als pleinwand voor het Old Hickoryplein. Hoogbouw op het schakelpunt Koningsplein/Oranjeplein.

A
B
Bestaande bebouwing Wijckerpoort
laagbouw
middelhoogbouw
hoogbouw
spoor
openbaar groen
water
N

Bestaande ruimte

Deze kaart vormt de contramal van de vorige kaart. Zowel openbaar groen als privé-groen is aangegeven. De wijk Wijckerpoort is opgebouwd rond een centraal wijkpark: het Old Hickoryplein.

Koningsplein

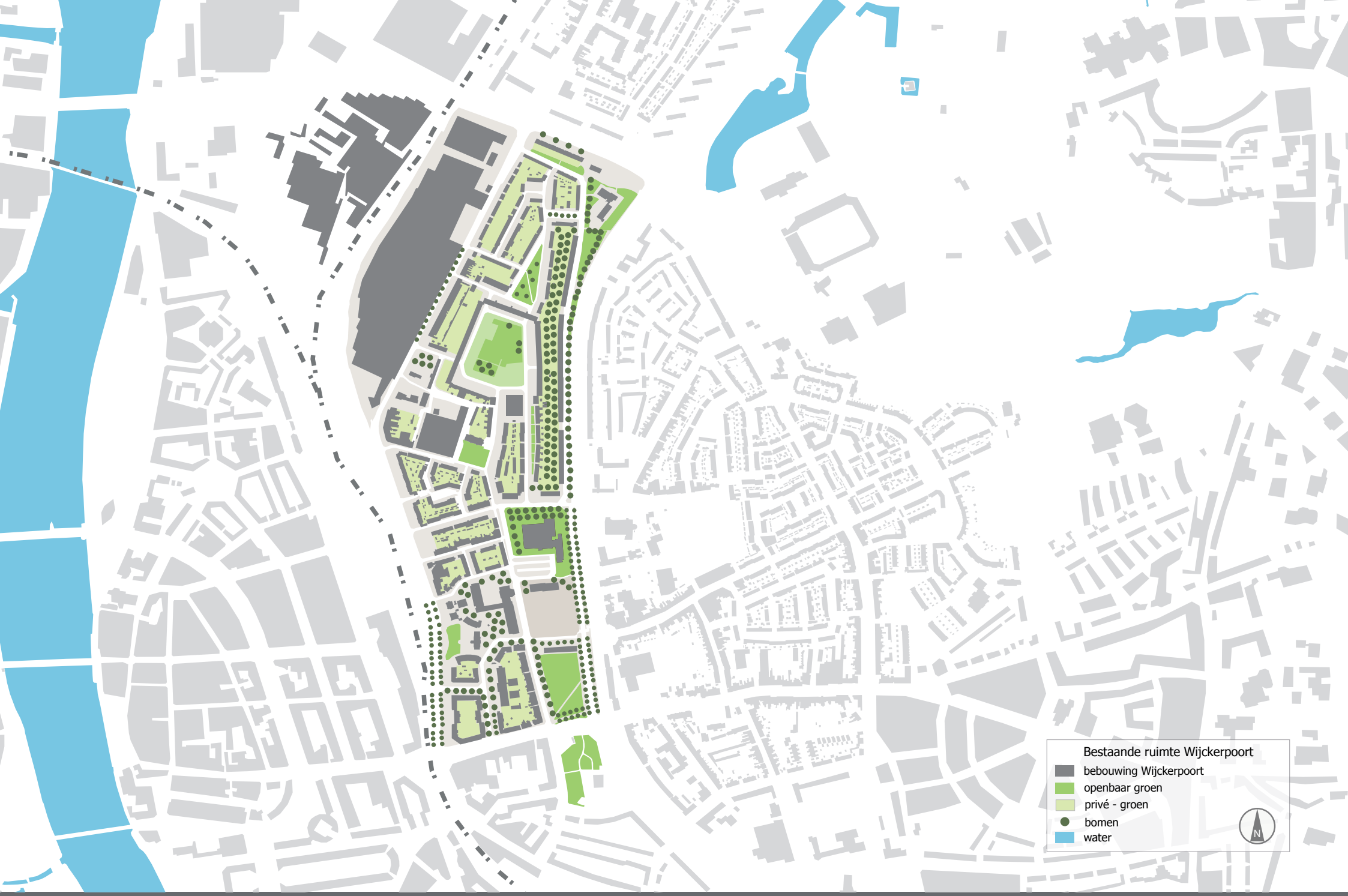
Plein aan de Generaal Eisenhouwerstraat

Tuinen in de Generaalsbuurt

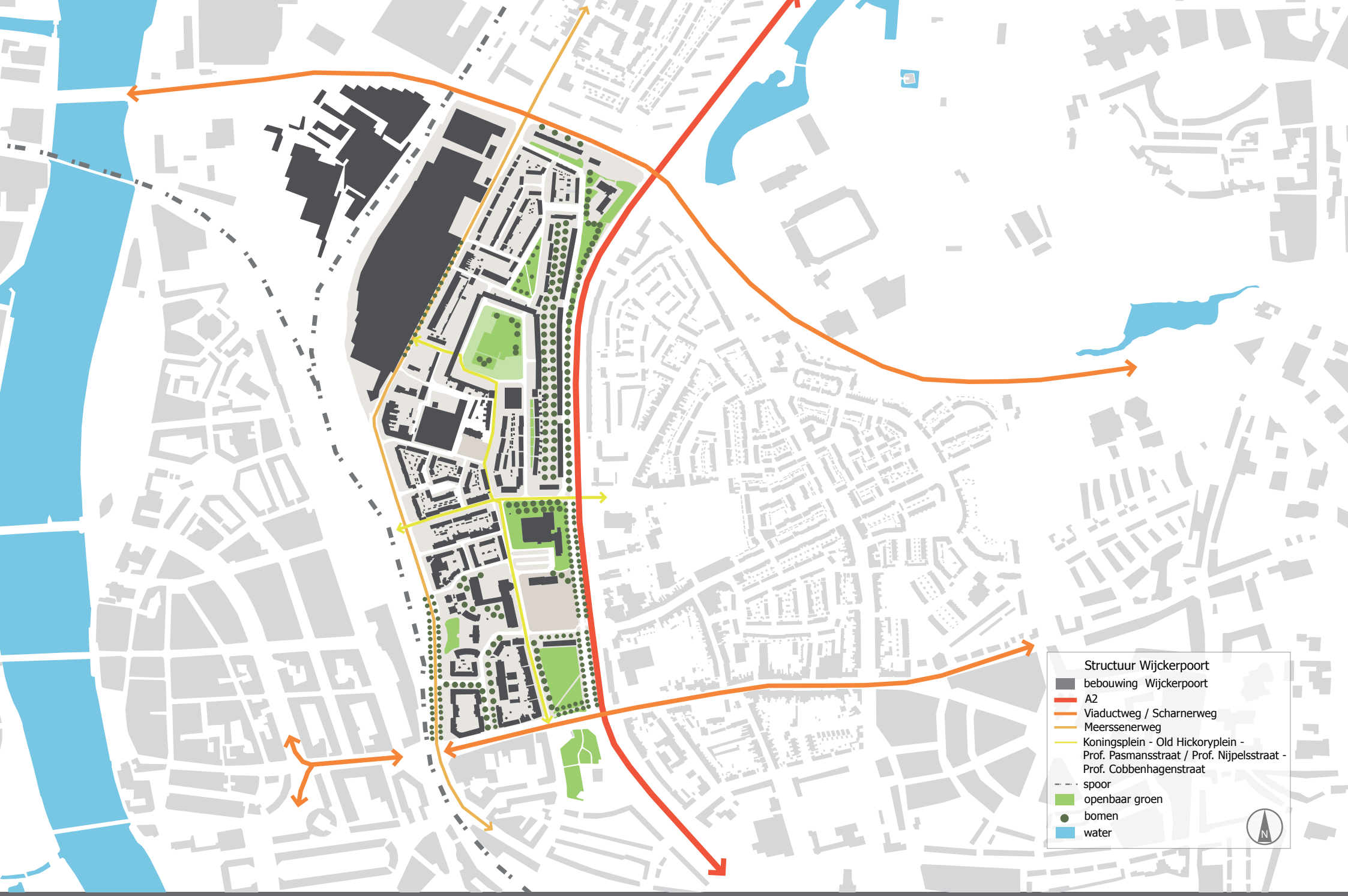

Plein aan de Kolonel Millerstraat

Bestaande ruimte Wijckerpoort
bebouwing Wijckerpoort
openbaar groen
privé - groen
bomen
water
N

Structuur

Deze kaart toont de structurele dragers van de wijk Wijckerpoort.
De hoofdstructuur van Wijckerpoort wordt gevormd door het spoor, de A2 en de Viaductweg.
De secundaire structuur van Wijckerpoort bestaat uit de voornaamste ontsluitingswegen van de wijk: de oude toegangsweg tot de stad, de Meerssenerweg, en de Prof. Nijpelsstraat en Noormannensingel.

Structuur Wijckerpoort
bebouwing Wijckerpoort
A2
Viaductweg / Scharnerweg
Meerssenerweg
Koningsplein - Old Hickoryplein -
Prof. Pasmansstraat / Prof. Nijpelsstraat -
Prof. Cobbenhagenstraat
spoor
openbaar groen
bomen
water
N

Onderdelen hoofdstructuur

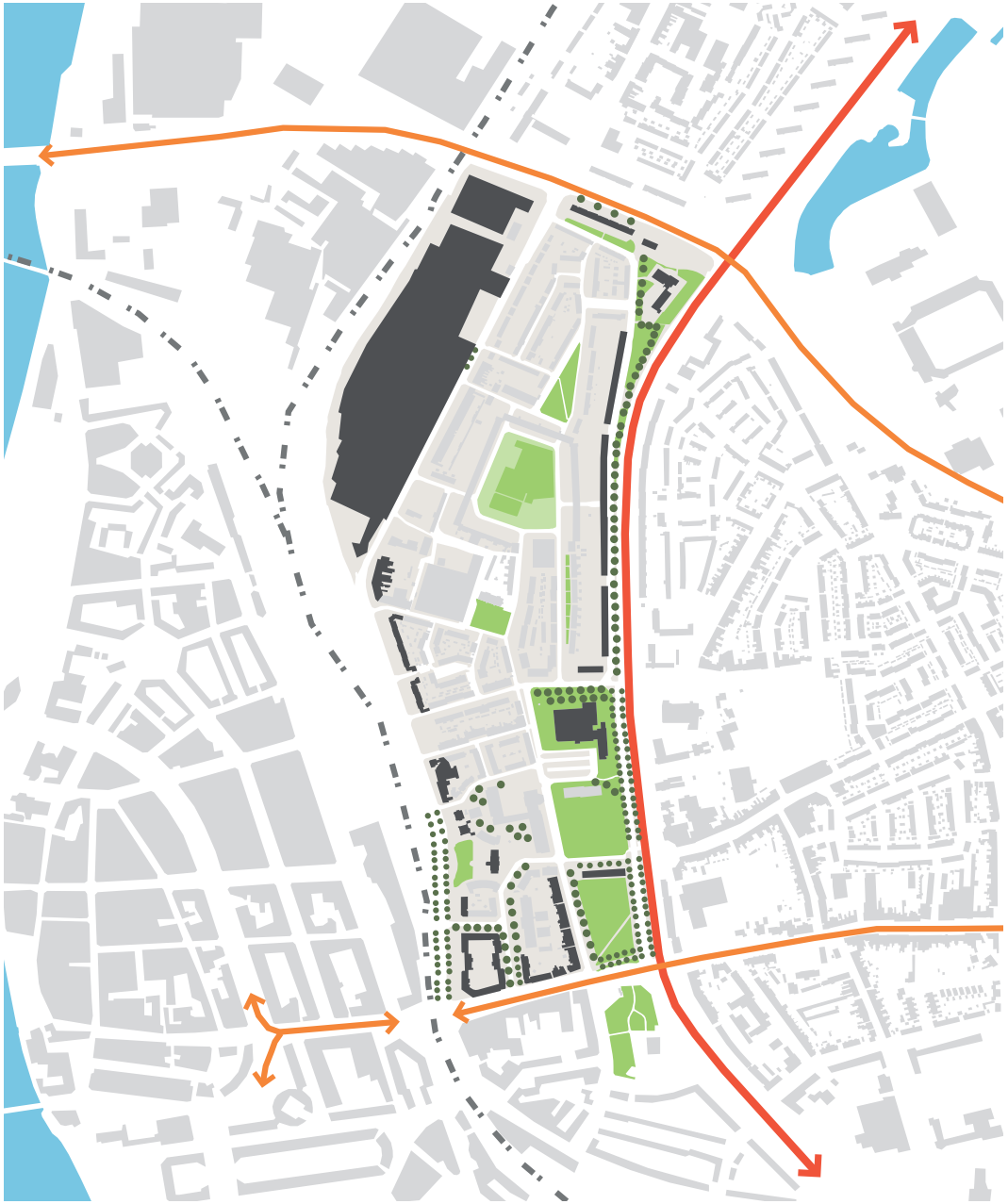
Dit is een driedimensionale uitwerking van de hoofdstructuur uit de vorige kaart. De onderdelen van de hoofdstructuur van Wijckerpoort zijn de begeleiding van de twee verkeerswegen en het spoor door middelhoogbouw en opgaande beplanting.

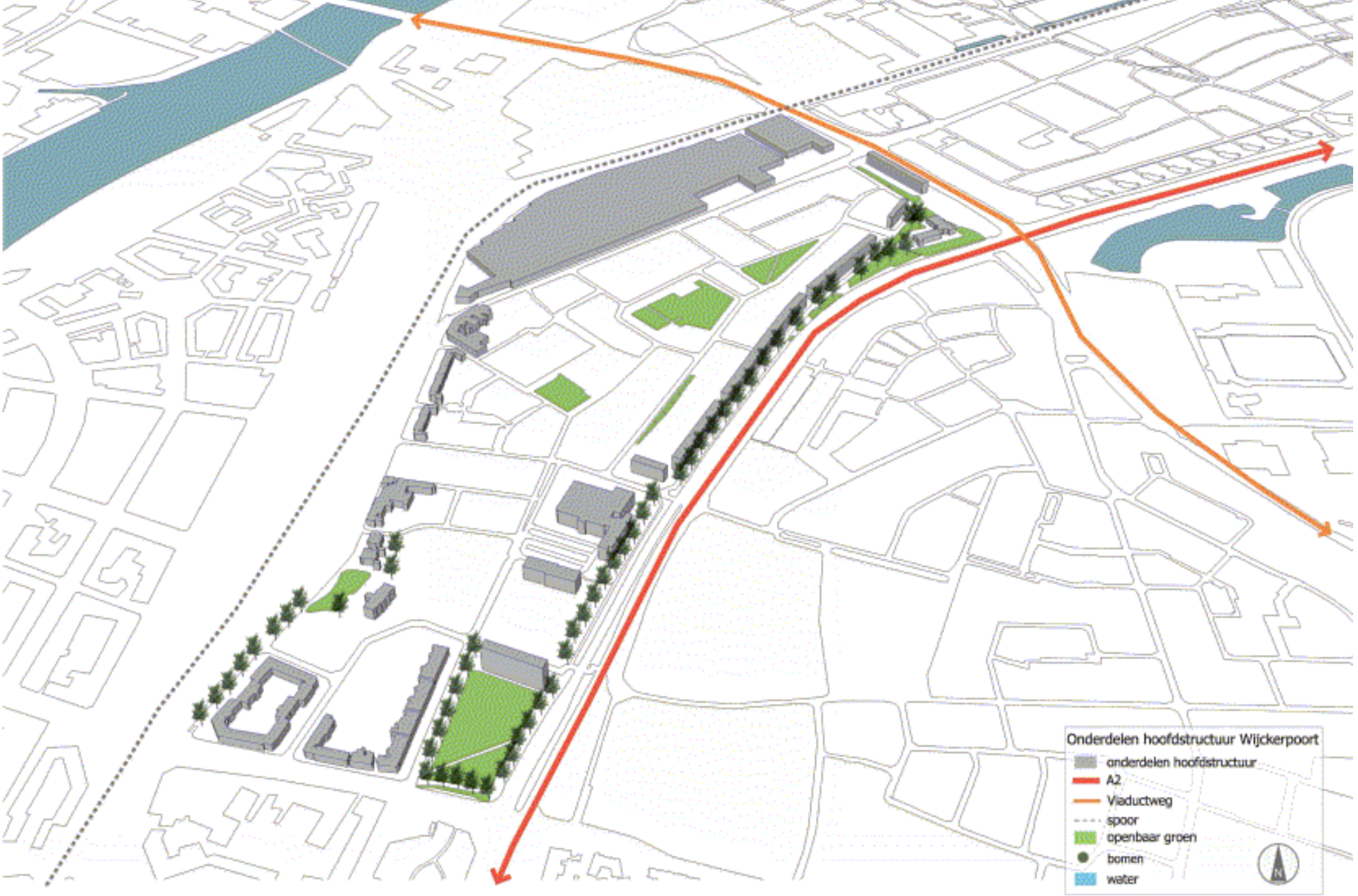

President Rooseveltlaan

Viaductweg

Onderdelen hoofdstructuur Wijckerpoort
onderdelen hoofdstructuur
A2
Viaductweg
spoor
openbaar groen
bomen
water

Onderdelen secundaire structuur

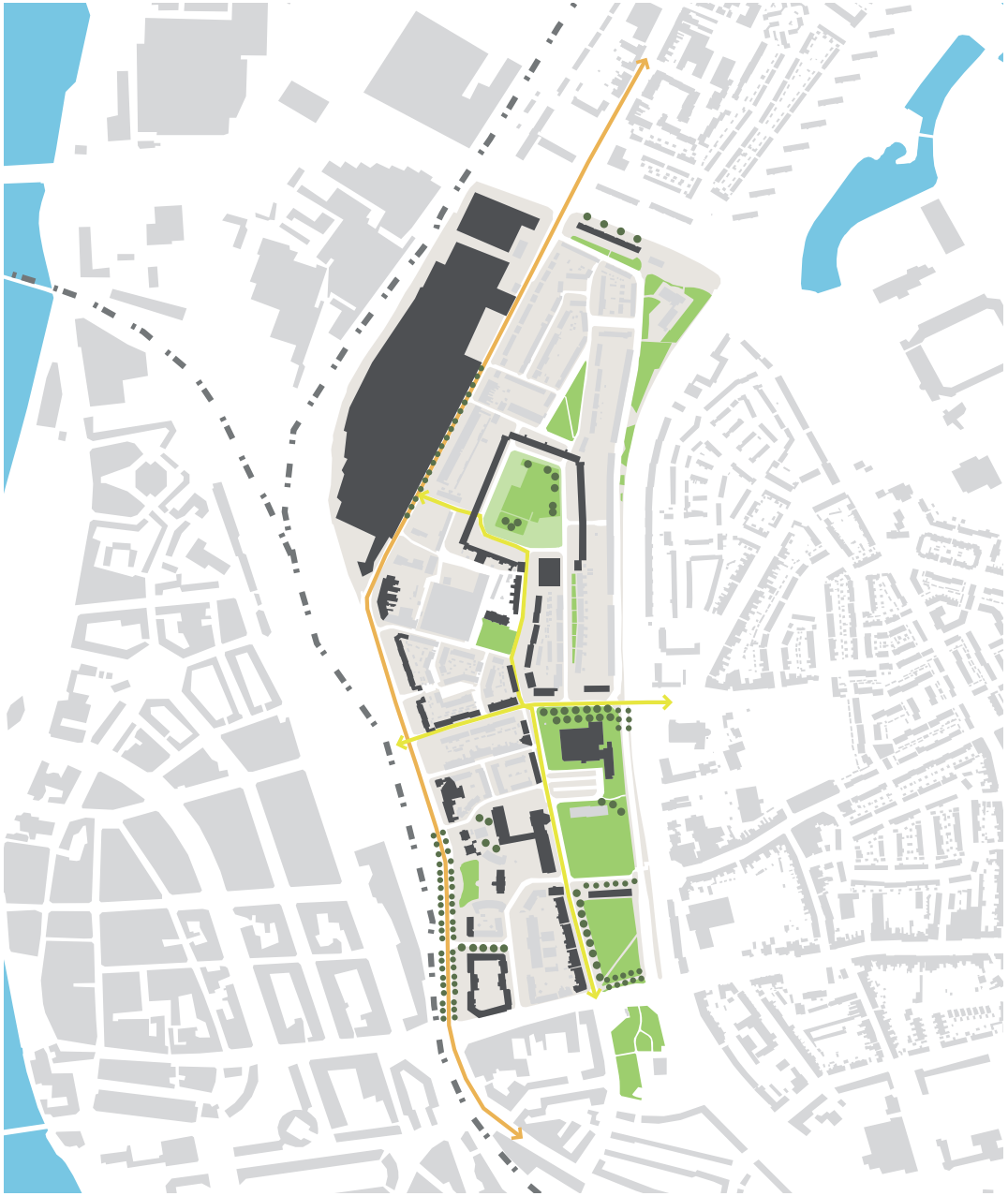
Dit is een driedimensionale uitwerking van de secundaire structuur van Wijckerpoort uit de voorgaande kaart.

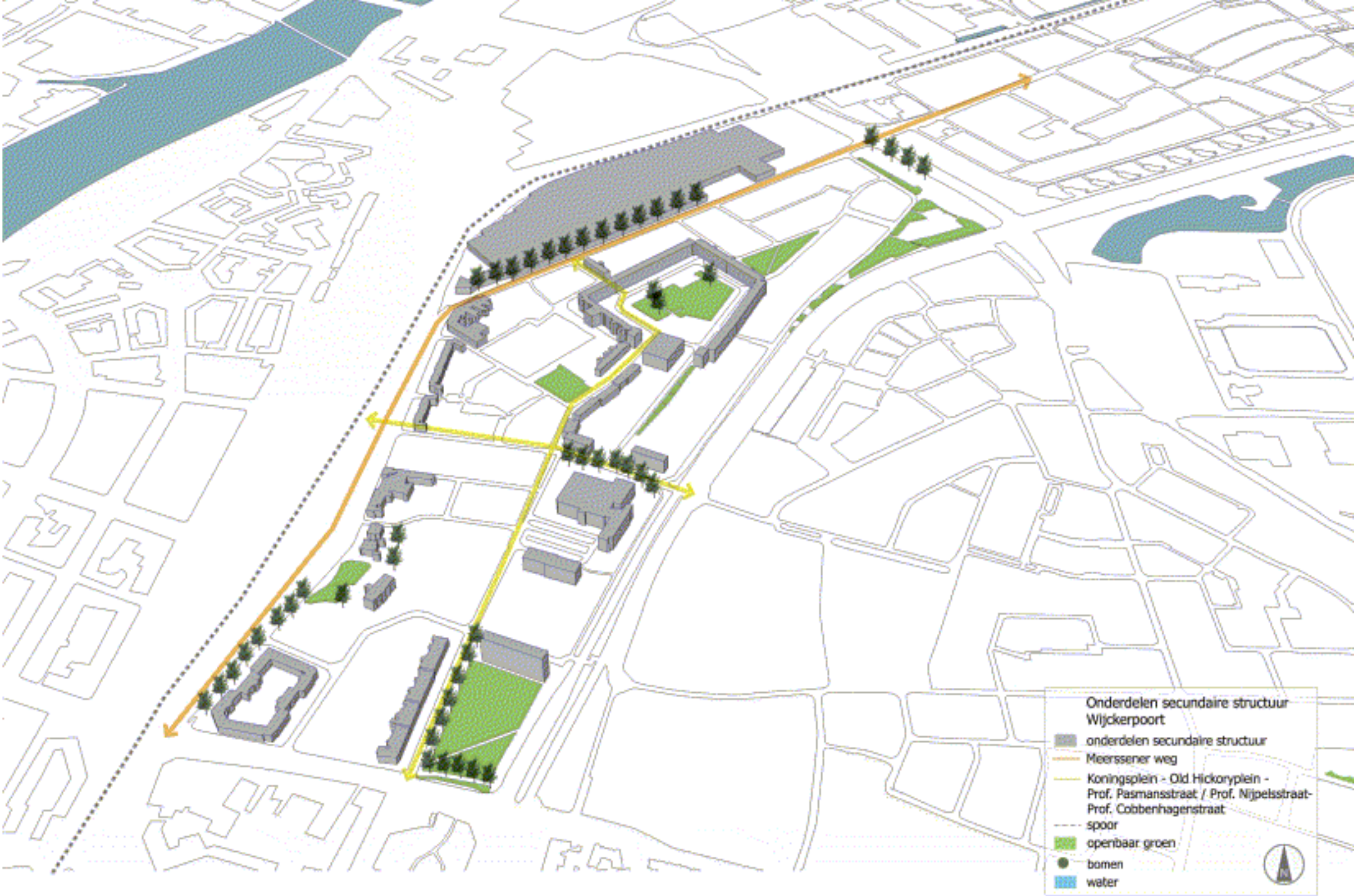

Noormannensingel

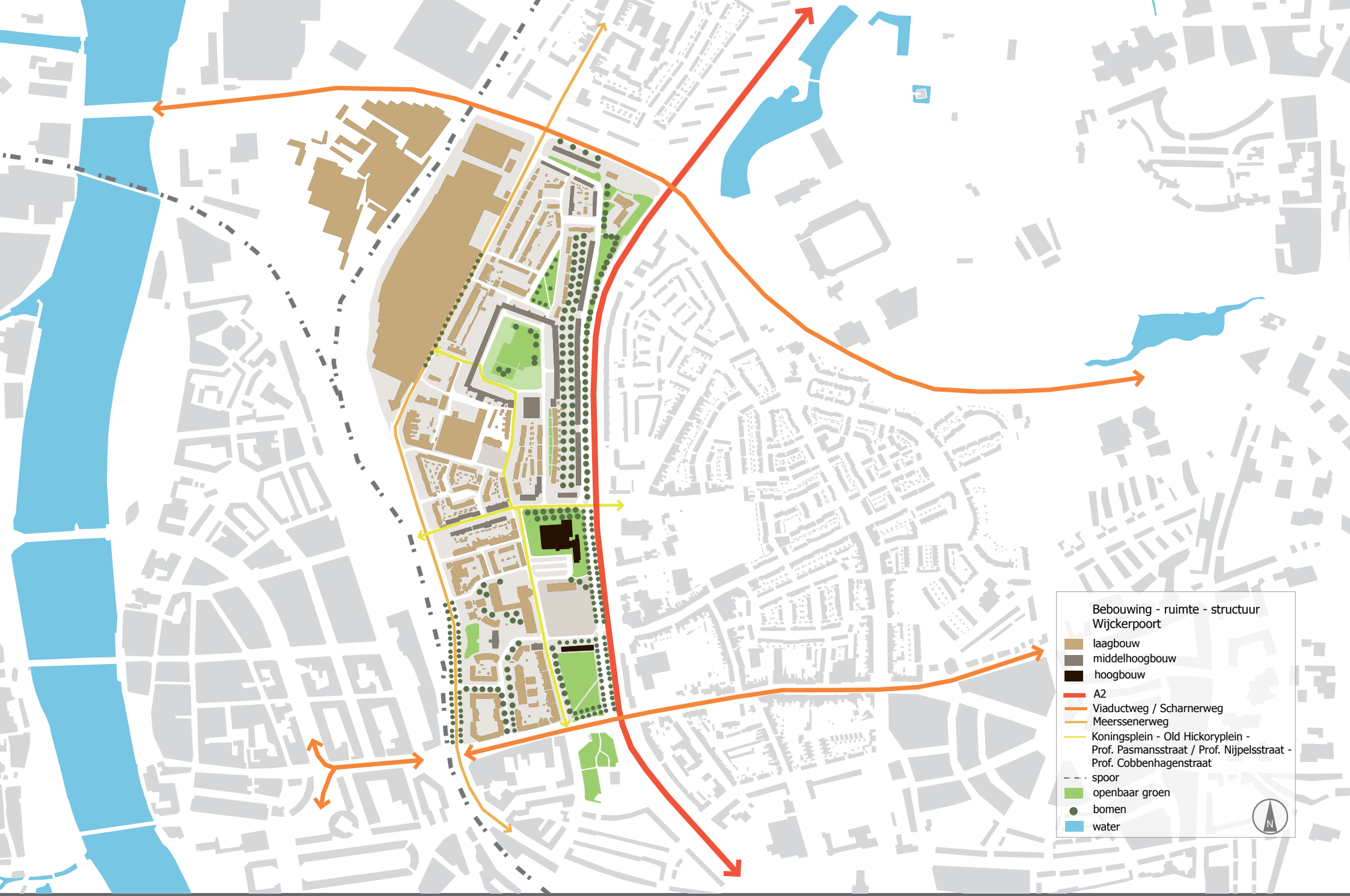
Old Hickoryplein

Onderdelen secundaire structuur Wijckerpoort
onderdelen secundaire structuur
Meerssener weg
Koningsplein - Old Hickoryplein - Prof. Pasmansstraat / Prof. Nijpelsstraat- Prof. Cobbenhagenstraat
spoor
openbaar groen
bomen
water

Bebouwing, ruimte en structuur

Hier zijn de kaarten Bebouwing, Ruimte en Structuur samengevoegd. Zo wordt de relatie tussen bebouwing en openbare ruimte aangegeven.

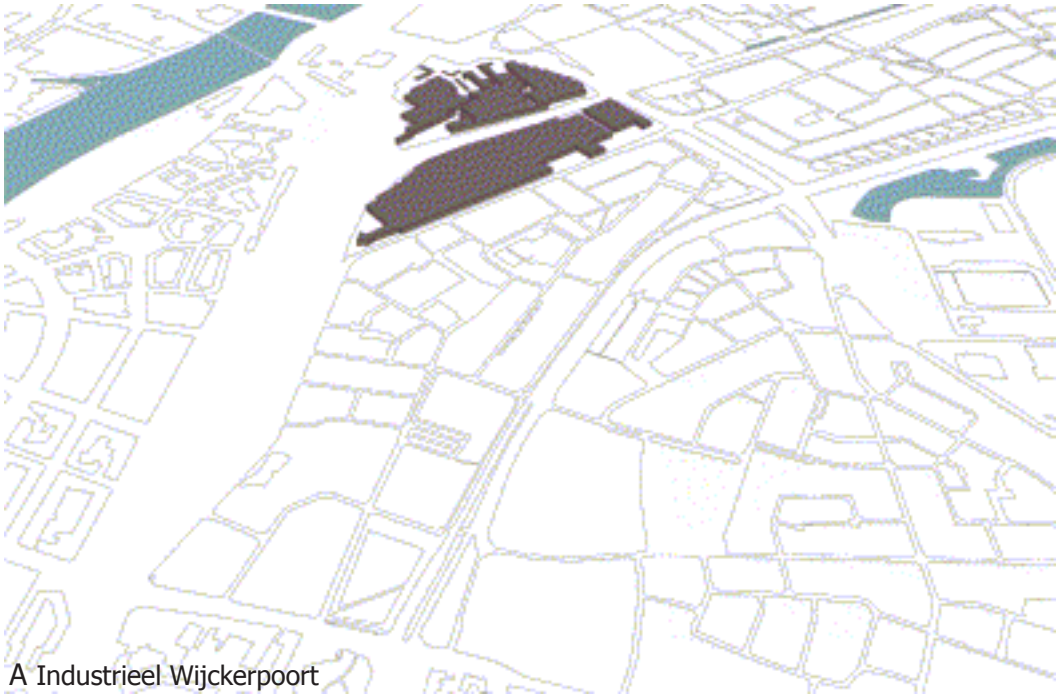

Bebouwing - ruimte - structuur
Wijckerpoort
laagbouw
middelhoogbouw
hoogbouw
A2
Viaductweg / Scharnerweg
Meerssenerweg
Koningsplein - Old Hickoryplein -
Prof. Pasmansstraat / Prof. Nijpelsstraat -
Prof. Cobbenhagenstraat
spoor
openbaar groen
bomen
water
N

Randen

De randen van Wijckerpoort worden gevormd door lage en (middel)hoge bebouwing, de middelhoge bebouwing is op prominente plekken gezet aan doorgaande routes en groenstroken.

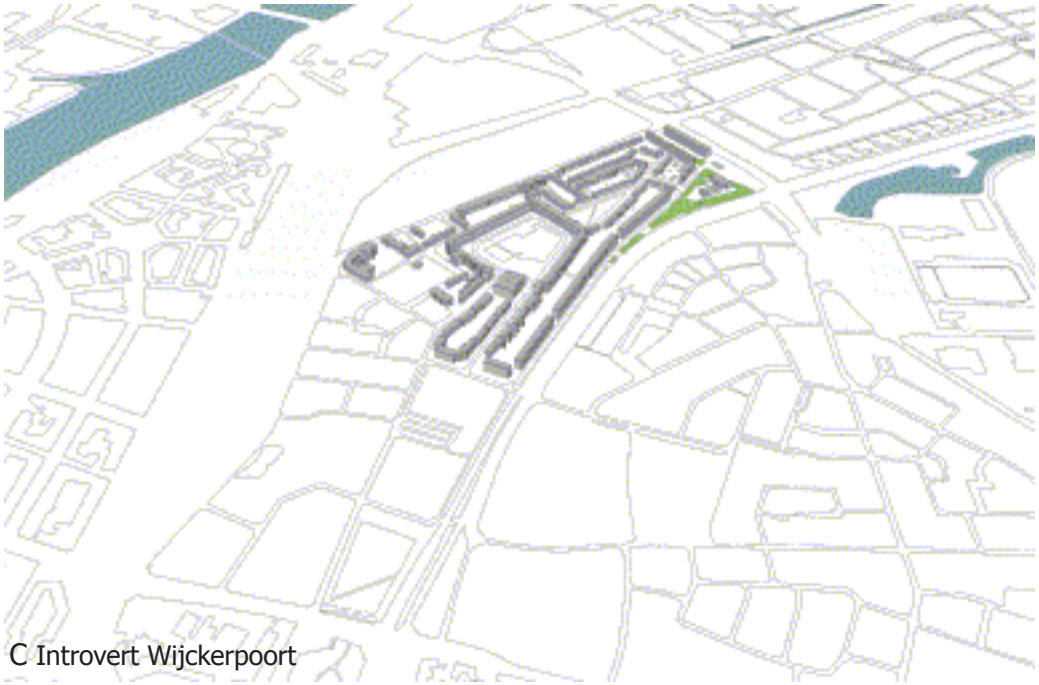

Randen Wijckerpoort
randen Wijckerpoort
A2
Viaductweg
Meerssenerweg
Koningsplein - Old Hickoryplein -
Prof. Pasmansstraat / Prof. Nijpelsstraat -
Prof. Cobbenhagenstraat
spoor
openbaar groen
bomen
water

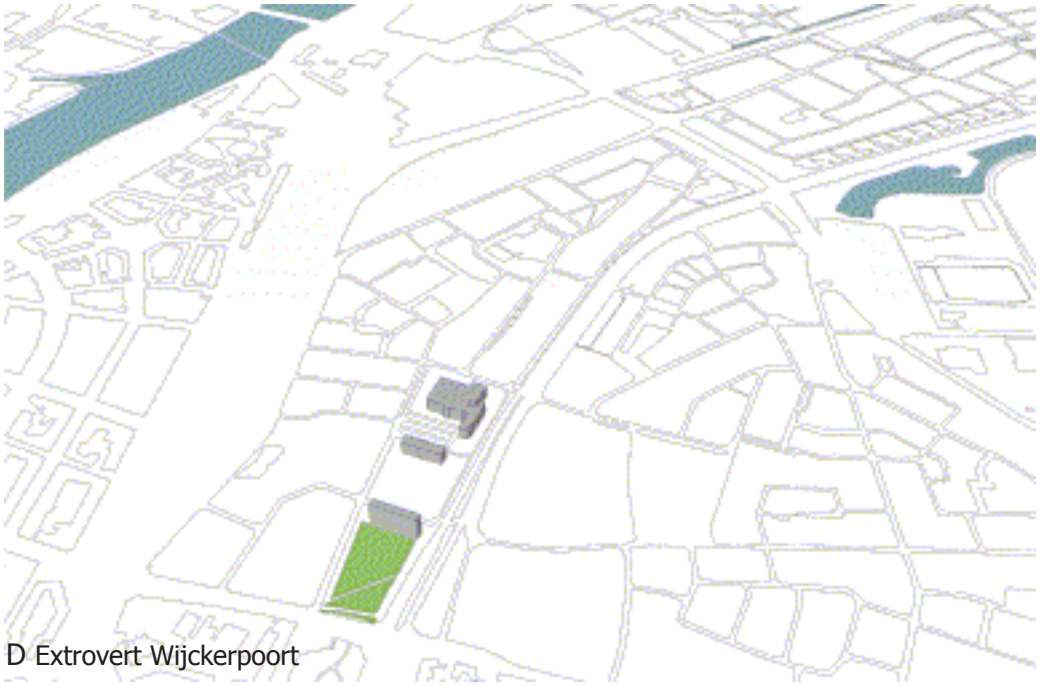
A Industrieel Wijckerpoort

B Vooroorlogs Wijckerpoort

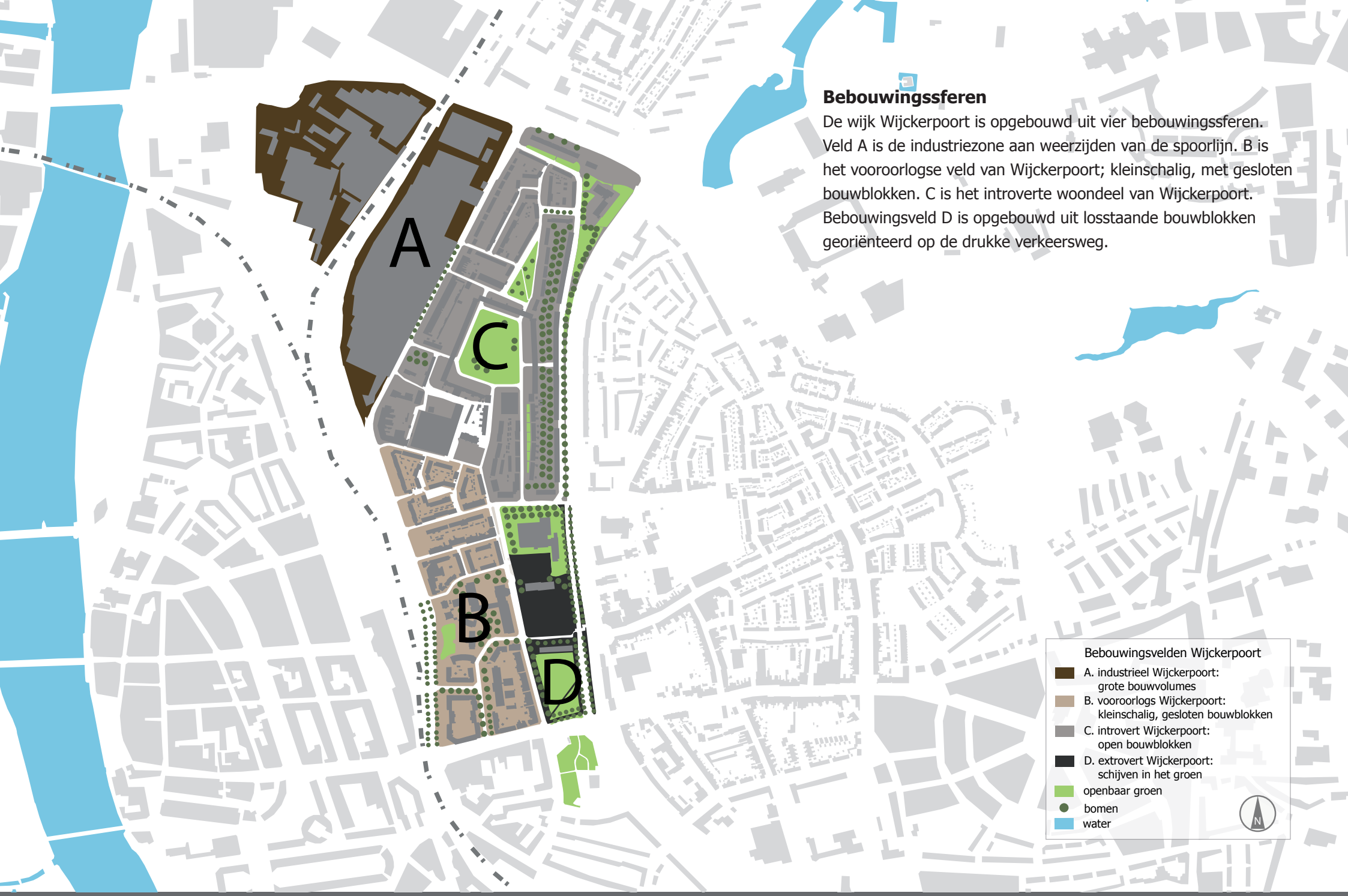
C Introvert Wijckerpoort

D Extrovert Wijckerpoort

Bebouwingssferen

De wijk Wijckerpoort is opgebouwd uit vier bebouwingssferen. Veld A is de industriezone aan weerzijden van de spoorlijn. B is het vooroorlogse veld van Wijckerpoort; kleinschalig, met gesloten bouwblokken. C is het introverte woondeel van Wijckerpoort. Bebouwingsveld D is opgebouwd uit losstaande bouwblokken georiënteerd op de drukke verkeersweg.

Deel 7: Wittevrouwenveld

Wittevrouwenveld

Stedenbouwkundig ontwerp: particulieren, woningbouwverengingen en (na de oorlog) de Dienst Stadsontwikkeling Maastricht o.l.v. directeur ir. F.C.J. Dingemans.
Periode: 1946-1950.
Begrenzing: Terblijterweg – Scharnerweg – President Rooseveltlaan.

Ruimtelijke bijzonderheden
- De buurten van de wijk dateren uit diverse bouwperiodes en zijn tamelijk autonoom in opzet. De wijk is gevarieerd en divers.
- Er is weinig samenhang tussen de woonbuurten op het niveau van de wijk, behoudens de doorgaande lijnen (President Rooseveltlaan, de Scharnerweg, Koning Clovisstraat, Frankenstraat en de Terblijterweg).

Programmatische bijzonderheden
- Veel privé-groen en de afwezigheid van een wijkpark of gemeenschappelijke tuinen.

Bijzondere plekken
- Schepenenplein: naoorlogs complex in de gedaante van een vooroorlogs hofje.
- Burgemeester Hennequinstraat: hoogwaardig woonmilieu met een kleinschalig karakter.
- Burgemeestersbuurt: woonbuurt met een grote samenhang en architectuur met veel details. De verdiepte ligging van de tuinen herinnert aan het voormalige winterbed van de Maas.
- Burgemeester van Oppenstraat: groene laan met zichtlijn op de Lourdeskerk.

Betekenis en waarde voor Maastricht

Kwaliteiten in Wittevrouwenveld

- Opname van de oude bebouwingslinten (Frankenstraat en Scharnerweg) in het concept van de naoorlogse uitbreiding.
- Het ensemble van Lourdeskerk en St. Theresiaschool van architect Willem Peutz heeft een centrumfunctie voor zowel Wijckerpoort als Wittevrouwenveld.
- De verdiepte tuinen en verhoogde straten van de Burgemeesterswijk herinneren aan het voormalige winterbed van de Maas.
- Aanwezigheid van waardevolle complexen rond het Schepenenplein en de Burgemeesterswijk.
- Nabijheid van het Geusseltpark en kasteel Geusselt.

Knelpunten Wittevrouwenveld

- De wijk bestaat uit 'deelwijken' uit verschillende bouwperioden of woningbouwspeculanten die geen eenheid met elkaar vormen. De overgangen tussen deze buurten zijn niet soepel.
- Ontbreken van fysiek contact met het Geusseltpark door oriëntatie van de bebouwing met de achterkanten naar het park.
- Isolatie van de wijk ten opzichte van de stadskern: een directe verbinding van wijk met het centrum is alleen via de Scharnerweg mogelijk.

Aanbevelingen Wittevrouwenveld

- Behoud de Lourdeskerk en de St. Theresiaschool als losstaande objecten aan de President Rooseveltlaan. De oriëntatie van de gebouwen is gunstig ten opzichte van de verbinding met Wijckerpoort en geeft de wijk een duidelijk entree vanaf de doorgaande weg.
- Beschouw de Burgemeesterwijk en het Schepenenplein als bijzondere stedenbouwkundige en architectonische ensembles. De verborgenheid van deze ensembles en de daarbij behorende karakteristieke bouwblokken maken dit deel van Wittevrouwenveld bijzonder.
- Behoud het bijzondere hoogteverschil tussen straten en tuinen in de Burgemeesterwijk en het Schepenenplein. Dit is bijzonder en maakt het voormalige winterbed van de Maas ook nu nog herkenbaar.
- Behoud de historische gelaagdheid aan de Frankenstraat, de Scharnerweg en de Koning Clovisstraat.
- Versterk de verbinding met het landschap van het Geusseltpark. Daar waar het mogelijk is de bebouwing met de voorkanten oriënteren op dit landschap.
- Verbeter de verbinding van de Frankenstraat, de Voltaweg en de Schepen Roosenstraat met de hierop doorlopende straten in Wijckerpoort om Wittevrouwenveld uit haar isolement met de stadskern te halen.
- Beschouw de Gemeenteflat als een van de parels van de groene 'ontvangstkamer'. De oriëntatie van dit bouwwerk maakt deze kamer af en de architectuur en programma van het bouwblok is erg karakteristiek voor de naoorlogse bouwperiode.
- Afbouwen van de noordelijke straatwand aan het begin van de Scharnerweg waarmee ook het parkeerterrein van de Albert Heijn, achter de Gemeenteflat, wordt ingekaderd.

Waarderingskaart

Parels: rijksmonumenten, belangrijke kenmerkende gebouwen of potentiële (gemeentelijke) monumenten:

- Complex Schepenenplein.
- Burgemeestersbuurt.
- Jongensschool aan de Oppenstraat en OLV van Lourdes Kerk, President Rooseveltlaan: beide objecten ontworpen door architect Peutz. Schakels in de ruimtelijke compositie van de parkway.
- St. Theresiaschool, President Rooseveltlaan.
- De zgn. 'Dingemansflat' aan het Koningsplein.

Karakteristieke bebouwing met architectonische waarde:

- Woonbuurt rond de Burgemeester Hennequinstraat.
- School aan de President Rooseveltlaan.
- St. Guliëlmuskerk aan het Aartshertogenplein.
- Woonblokken Koning Clovisbuurt: meest uitgewerkte en gedetailleerde bouwblokken van deze buurt.

Samenhangende ensembles op stadsniveau (oude linten, parkway of wijkcentra):

- Lintbebouwing aan de Frankenstraat en Scharnerweg: beeldbepalend onderdeel en een structurerend element van de wijk Wittevrouwenveld.
- School aan de President Rooseveltlaan: schakel in de ruimtelijke compositie van de parkway.
- Woonblokken Doctor Schaepmanstraat: middelhoogbouw als begeleiding van deze autoweg.
- Woningen aan weerszijden van het plein direct achter de wand langs de President Rooseveltlaan (Burgemeestersplein): architectonisch absoluut niet relevant; de waarde ligt in de stedenbouwkundige situering.

Karakteristieke plaatsen in de stedenbouwkundige structuur:

- Bebouwing langs het tracé Koning Clovisstraat – Czaar Peterstraat – Doctor Schaepmanstraat.
- Bebouwing langs de Burgemeester van Oppenstraat.
- Burgemeestersbuurt.

Tot 1920 lag Wittevrouwenveld in de gemeente Amby. Na de annexatie door Maastricht grepen particulieren en woningbouwverenigingen hun kans om hier te bouwen. Van afstemming of een samenhangende visie was geen sprake. In het gebied verrezen kort na elkaar het woningcomplex tussen Frankenstraat, Tsaar Peterstraat en Tillystraat (1921, 160 betonwoningen) en het complex tussen Frankenstraat

Waardering Wittevrouwenveld
parels: rijksmonumenten, belangrijke kenmerkende gebouwen, potentiële (gemeentelijke) monumenten met grote architectonische en stedenbouwkundige waarde
Stedenbouwkundige waarde:
grote stedenbouwkundige waarde voor stad en wijk: samenhangende ensembles op stadsniveau (oude linten, parkway, wijkcentra)
karakteristieke plaatsen in de stedenbouwkundige structuur
karakteristieke ensembles op wijkniveau
Architectonische waarde:
karakteristieke bebouwing met architectonische waarde: bij voorkeur behouden of transformeren
detonerende bebouwing
sloop besluit reeds genomen (2007)
Ruimtelijke elementen:
landgoederenzone
openbaar groen
water
N

5

10

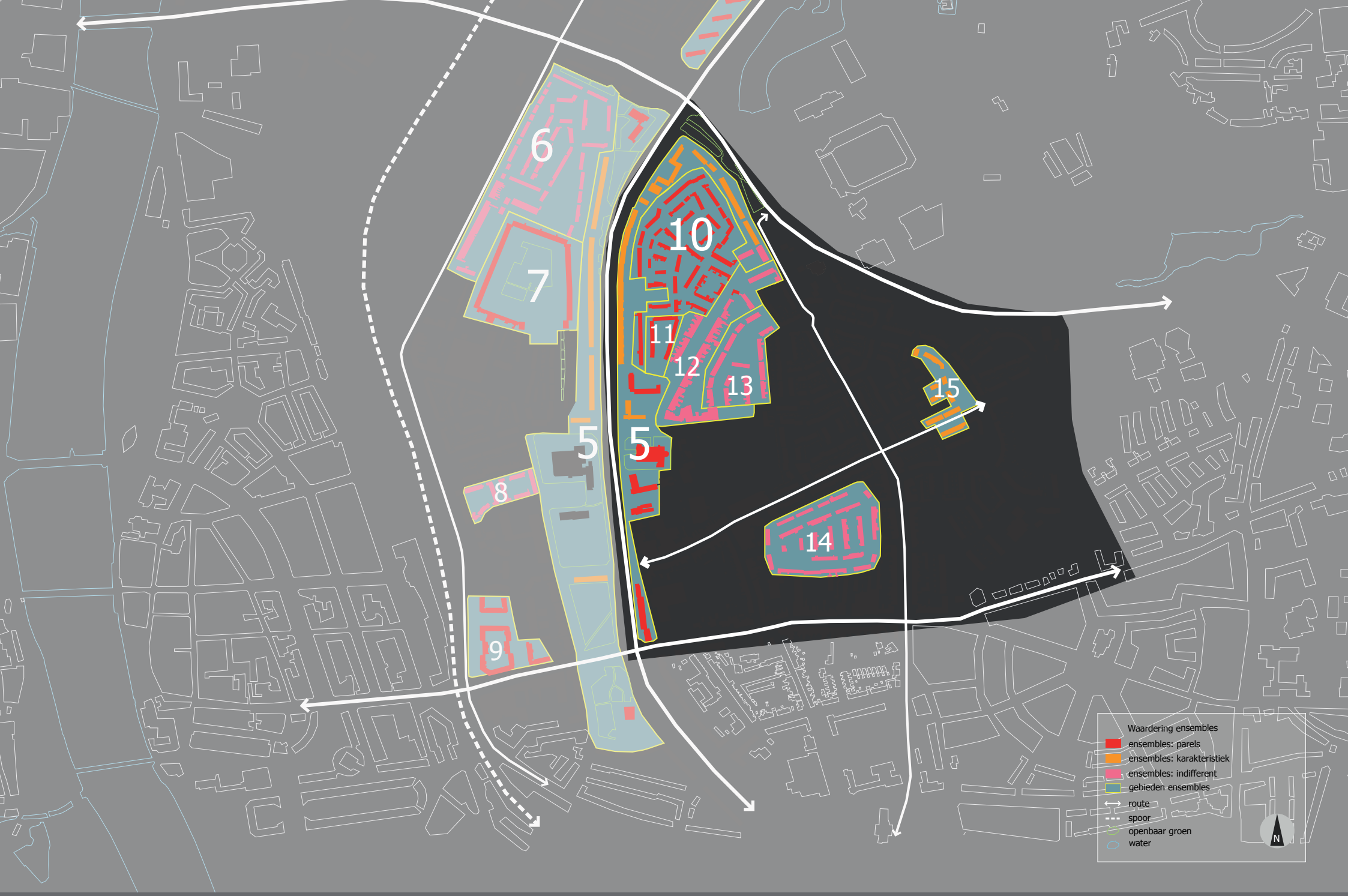

11

12

13

14

15

6
7
10
11
12
13
15
5
5
8
14
9
Waardering ensembles
ensembles: parels
ensembles: karakteristiek
ensembles: indifferent
gebieden ensembles
route
spoor
openbaar groen
water
N

en Aartshertogenstraat voor geschoolde arbeiders en beambten van de woningbouwvereniging van de spoorwegambten Eigen Haard (ca 1922, 273 woningen). In 1932 werd aan de Edisonstraat een complex arbeiderswoningen van architect A. Boosten gerealiseerd door de Bouwvereniging Sint Servatius (gesloopt 2002). Ook in de jaren dertig werden de Frankenstraat, Scharnersweg, Eburonenweg en Koning Clovisstraat bebouwd met particuliere bouw.
In 1931 bouwde architect F.P.J. Peutz de openluchtschool St. Theresia aan de President Rooseveltlaan, in 1936 ontwierp hij tevens de Onze Lieve Vrouw van Lourdeskerk.

Het resultaat van al deze bouwactiviteit was een onsamenhangende wijk van lange bebouwingslinten en plukjes arbeiderswoningen. Vlak na de Tweede Wereldoorlog – de plannen lagen al voor de oorlog klaar - werden de lege plekken in dit stadsdeel opgevuld met de Burgemeestersbuurt van architect J. Muré en het intieme bejaardencomplex aan het Schepenenplein van architect H. Koene. Voor deze buurten moest het straatpeil meer dan 1,5 meter opgehoogd worden (i.v.m. de loop van de voormalige Maasbedding), waardoor verdiepte binnentuinen ontstonden.
Een uitbreidingsplan werd door de Dienst Stedenbouw gemaakt voor een buurt achter de lintbebouwing van de Koning Clovisstraat.

In 1964 beschrijft J.J.J. van der Venne (opvolger van stadsstedenbouwer Dingemans) in de publicatie Maastricht, een visie op de toekomst de wijk als 'een agglomeratie van oude en nieuwe woningen met een ontstellende onoverzichtelijke ruimtelijke structuur'. Deze wijk van 10.000 inwoners bleek van een 'deprimerend eenzijdige sociale samenstelling' en een buffergebied van probleemgezinnen. Van der Venne constateerde dat grote delen van het Wittevrouwenveld voor sanering en reconstructie in aanmerking kwamen.

< Uitsnede topografische kaart, 1921.

Luchtfoto Wittevrouwenveld, 1949. (Uit: Ramakers 2005) >

< Uitsnede topografische kaart, 1923.

Arbeiderswijk rond de Tapijnstraat, 1921. (Uit: Ramakers 2005) >>

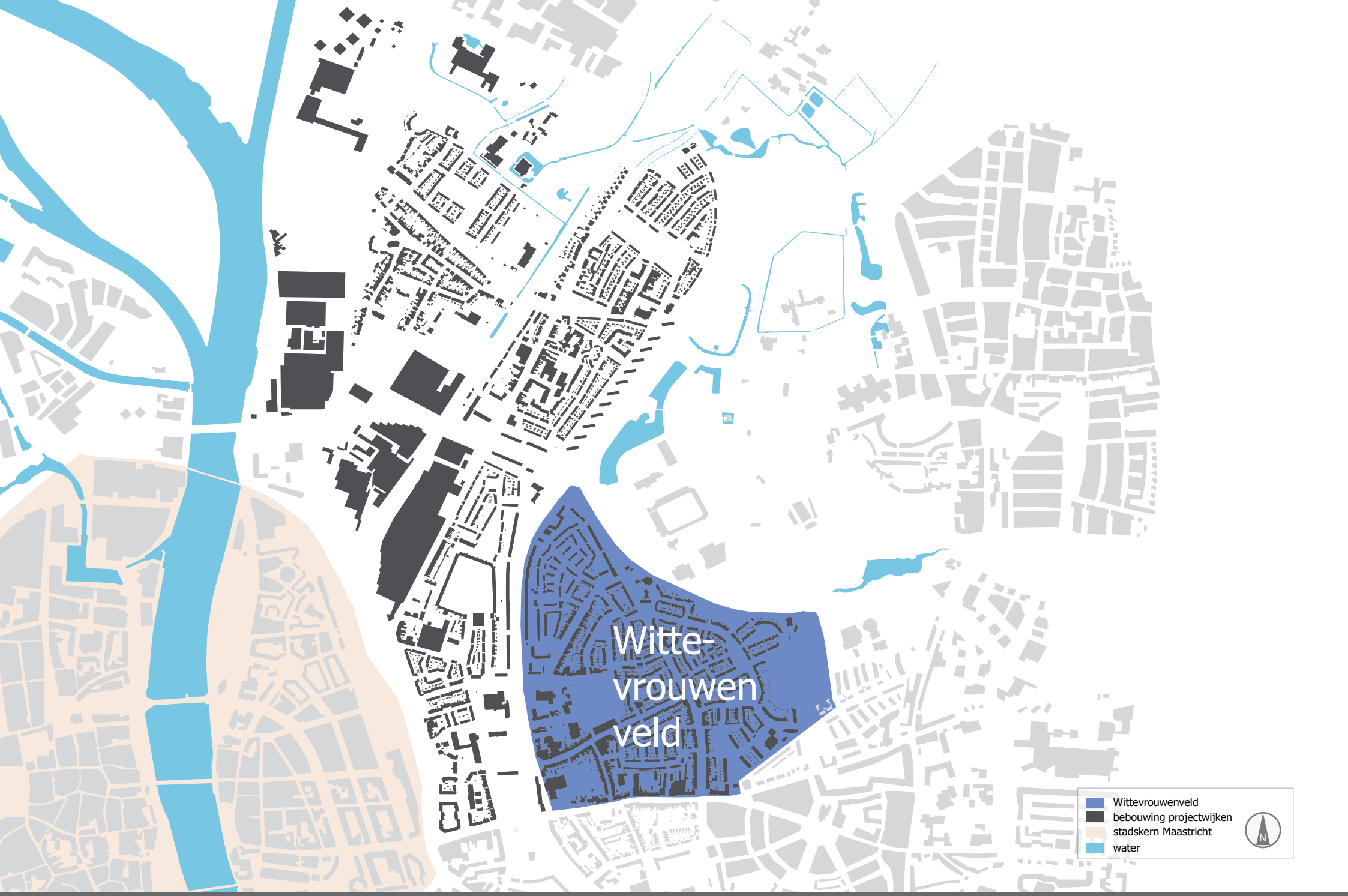
Dit werd realiteit in de jaren zeventig toen op grote schaal de vooroorlogse woonbuurten werden vervangen door stadsvernieuwing.

A n a l y s e

Situatie

Ligging en begrenzing van de wijk. Situering ten opzichte van de binnenstad, de hoofdverkeersverbindingen en de waterwegen.
De wijk Wittevrouwenveld wordt begrensd door de Terblijterweg, Scharnerweg en de A2.

Witte-
vrouwen
veld
Wittevrouwenveld
bebouwing projectwijken
stadskern Maastricht
water
N

Bouwfases

De eerste bebouwing ontstond aan de Scharnerweg. Rond 1920 werd het tweede bebouwingslint volgebouwd, langs de Frankenstraat, samen met een arbeiderswijk. De toevoegingen uit de Wederopbouwperiode bestaan vooral uit het wijkje aan de Koning Clovisstraat, het Schepenenplein en de wanden langs de A2. Op grote schaal vond in de jaren ’70 sloop en stadsvernieuwing plaats.

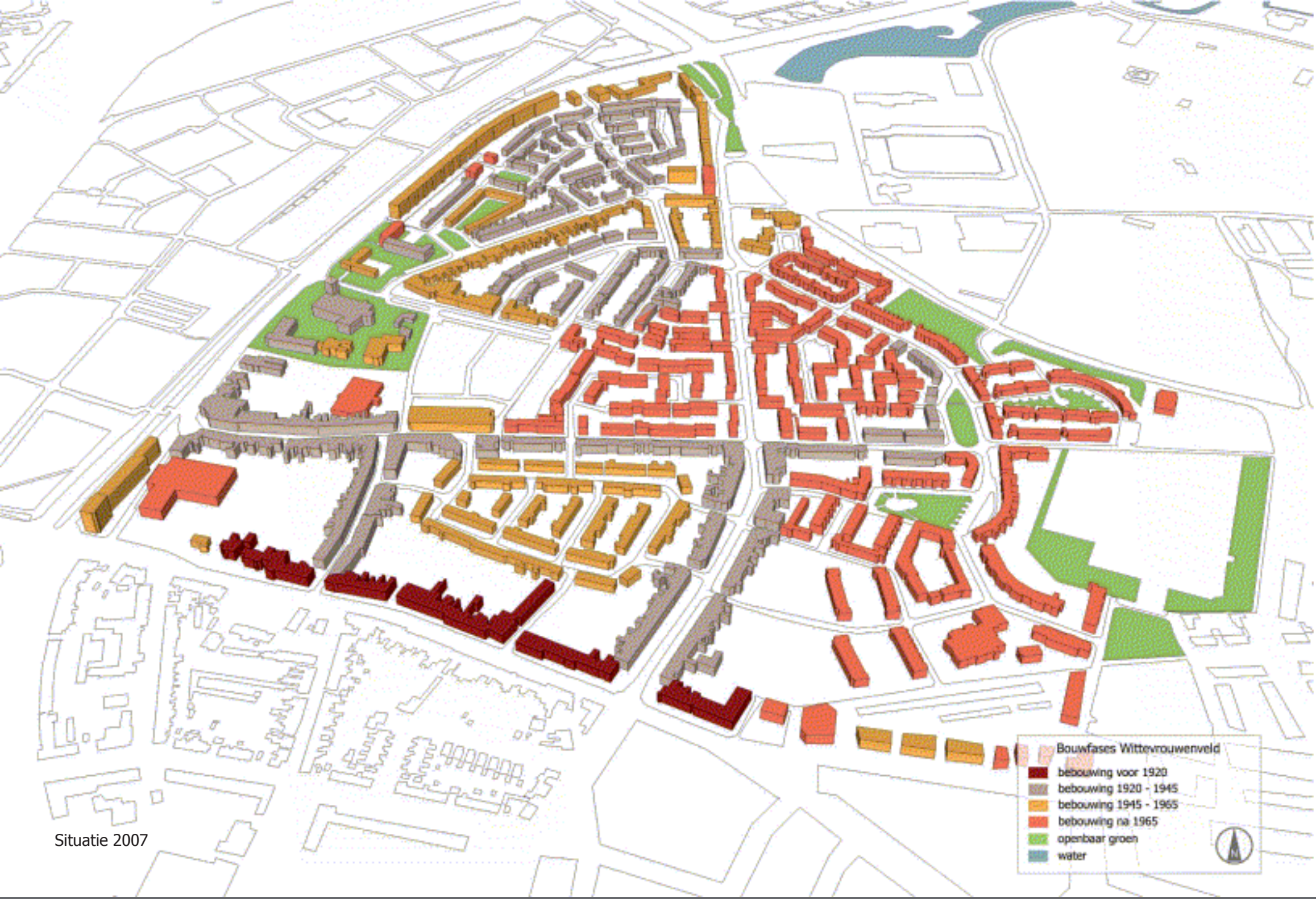
Historische lintbebouwing Scharnerweg

Vooroorlogse uitbreiding

Naoorlogse uitbreiding

Situatie 2007

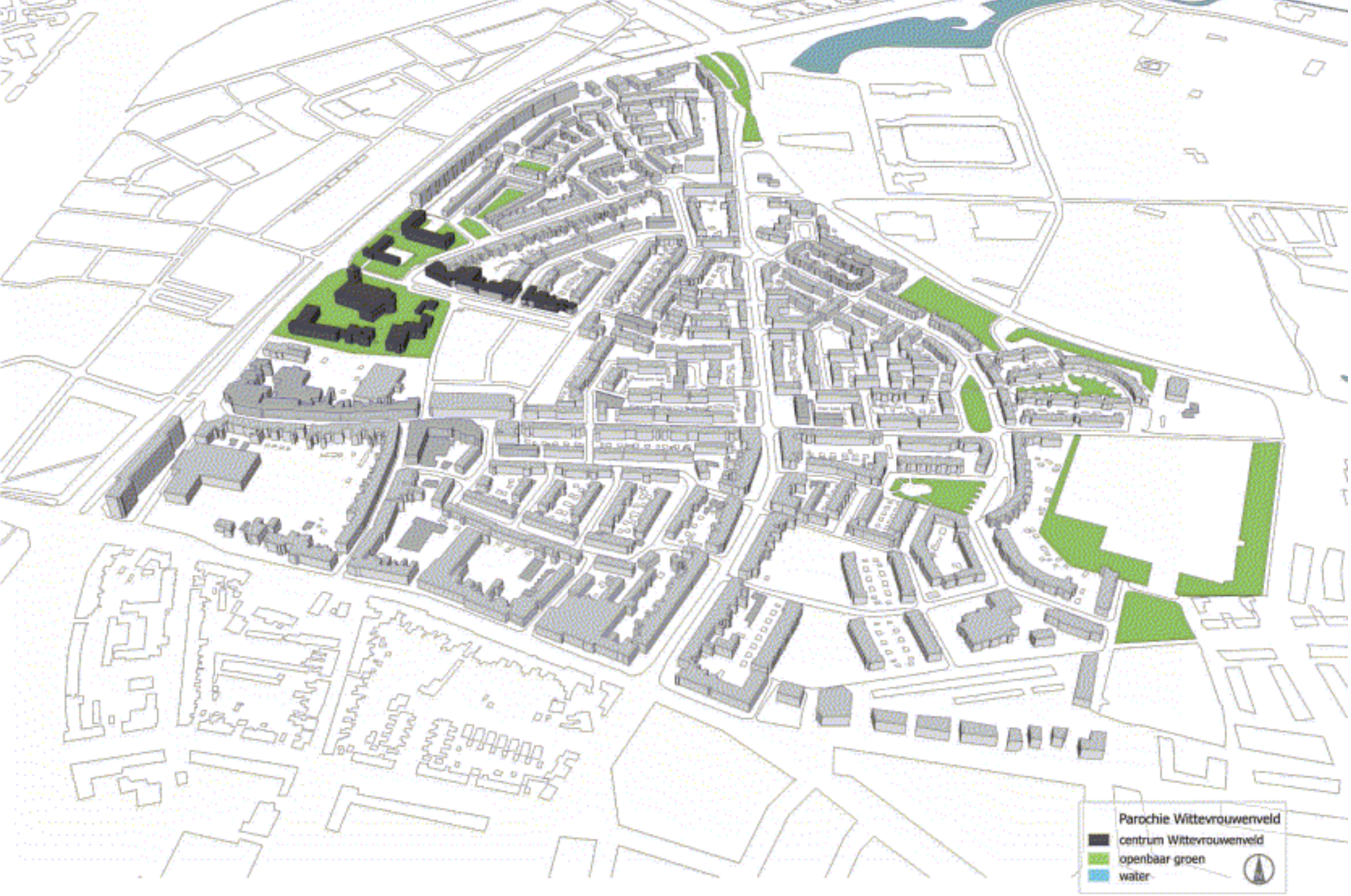
Parochiecentrum

Parochiekerk Lourdes in Wittevrouwenveld

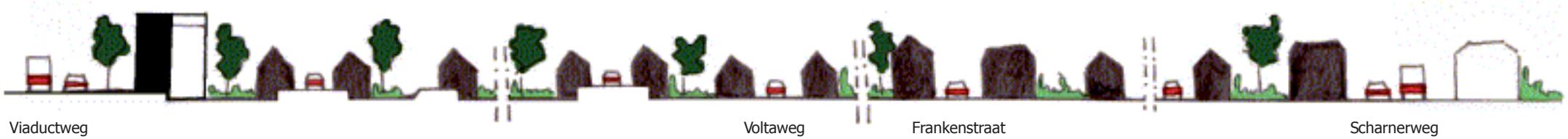

Voltaweg: commercieel centrum van de wijk

Parochie Wittevrouwenveld
centrum Wittevrouwenveld
openbaar groen
water

Bestaande bebouwing

Woonbebouwing is aangegeven in laag-, middelhoog- en hoogbouw. Wittevrouwenveld bestaat voornamelijk uit laagbouw, middelhoogbouw is toegepast als begeleiding van de President Rooseveltlaan en Koning Clovisstraat. Hoogbouw op het schakelpunt Koningsplein/Oranjeplein.

A
B
C
Bestaande bebouwing
Wittevrouwenveld
laagbouw
middelhoogbouw
hoogbouw
spoor
groen
water
N

Bestaande ruimte

Deze kaart vormt de contramal van de vorige kaart. Zowel openbaar groen als privé-groen is aangegeven.

Schepenenplein

Burgemeestersplein

Aartshertogenstraat

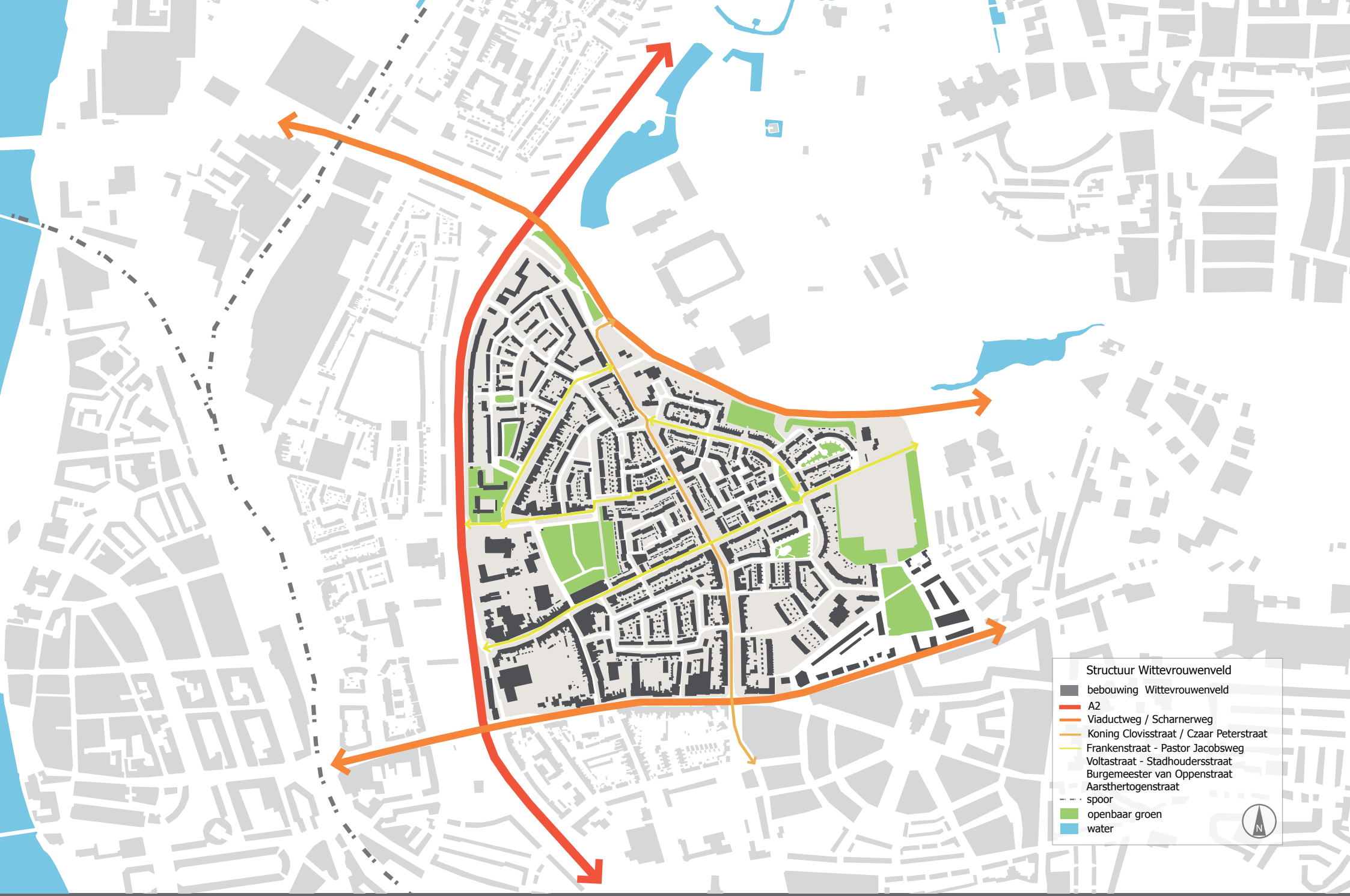

Dokter Schaepmanstraat

Bestaande ruimte Wijckerpoort
bebouwing Wittevrouwenveld
openbaar groen
privé - groen
bomen
spoor
water
N

Structuur

Deze kaart toont de structurele dragers van de wijk Wittevrouwenveld. De hoofdstructuur van Wittevrouwenveld wordt gevormd door de A2, Terblijterweg en Scharnerweg.
De secundaire structuur van Wittevrouwenveld bestaat uit de voornaamste ontsluitingswegen van de wijk: de Frankenstraat en Koning Clovisstraat.

Structuur Wittevrouwenveld
bebouwing Wittevrouwenveld
A2
Viaductweg / Scharnerweg
Koning Clovisstraat / Czaar Peterstraat
Frankenstraat - Pastor Jacobsweg
Voltastraat - Stadhoudersstraat
Burgemeester van Oppenstraat
Aarsthertogenstraat
spoor
openbaar groen
water
N

Onderdelen hoofdstructuur

Dit is een driedimensionale uitwerking van de hoofdstructuur uit de vorige kaart.

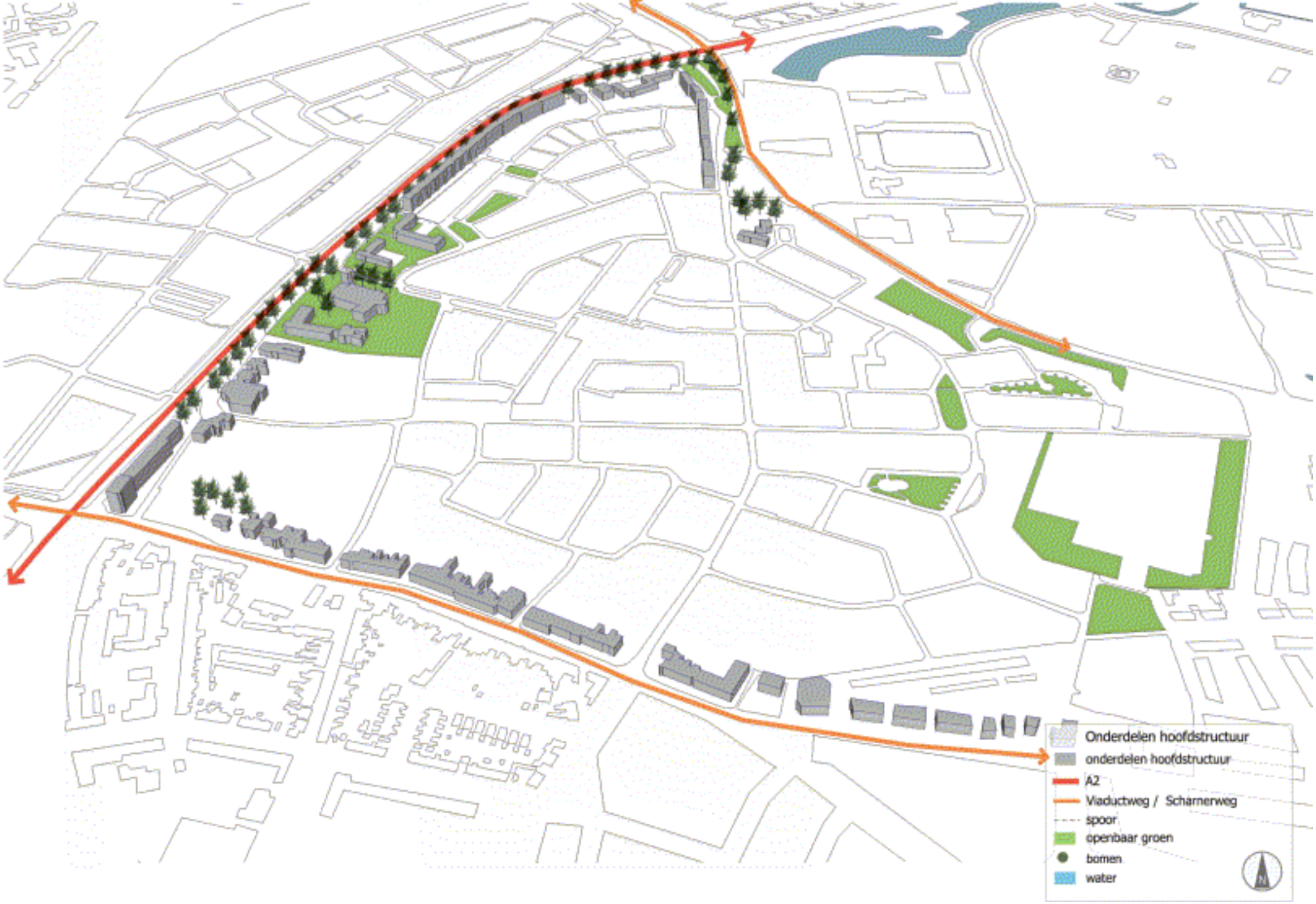

President Rooseveltlaan

Scharnerweg

Onderdelen hoofdstructuur
onderdelen hoofdstructuur
A2
Viaductweg / Scharnerweg
spoor
openbaar groen
bomen
water

Onderdelen secundaire structuur

Dit is een driedimensionale uitwerking van de secundaire structuur van Wittevrouwenveld uit de voorgaande kaart.

Koning Clovisstraat

Burgemeester van Oppenstraat

Onderdelen secundaire structuur
onderdelen secundaire structuur
Koning Clovisstraat - Czaar Peterstraat
Frankenstraat - Pastor Jacobsweg
Voltastraat - Stadhoudersstraat
Burgemeester van Oppenstraat
Aarsthertogenstraat
spoor
openbaar groen
bomen
water

Bebouwing, ruimte en structuur

Hier zijn de kaarten Bebouwing, Ruimte en Structuur samengevoegd. Zo wordt de relatie tussen bebouwing en openbare ruimte aangegeven.

Bebouwing - ruimte - structuur
Wittevrouwenveld
laagbouw
middelhoogbouw
hoogbouw
A2
Viaductweg/Scharnerweg
Koning Clovisstraat / Czaar Peterstraat
Frankenstraat - Pastor Jacobsweg
Voltastraat - Stadhoudersstraat
Burgemeester van Oppenstraat
Aarsthertogenstraat
spoor
openbaar groen
privé - groen
bomen
water
N

Randen

De randen van Wittevrouwenveld worden gevormd door lage en (middel)hoge bebouwing, de middelhoge bebouwing is op prominente plekken gezet aan doorgaande routes en groenstroken.

Randen Wittevrouwenveld
randen Wittevrouwenveld
water
openbaar groen
bomen
President Rooseveltlaan
Viaductweg / Scharnerweg
Koning Clovisstraat - Czaar Peterstraat
Frankenstraat - Pastor Jacobsweg
Voltastraat - Stadhoudersstraat
Burgemeester van Oppenstraat
Aarsthertogenstraat
spoor

Bebouwingssferen

De wijk Wittevrouwenveld is opgebouwd uit zeven bebouwingssferen. Bebouwingsveld A is opgebouwd uit losstaande bouwblokken georiënteerd op de drukke verkeersweg. B heeft voornamelijk een tuindorpkarakter. C is een pittoresk buurtje. D is een naar binnengekeerd naoorlogse uitbreiding. Veld E is stadsvernieuwing met woonerven. F vormt de nieuwe rand van de wijk en G is de recente uitbreiding.

A

B

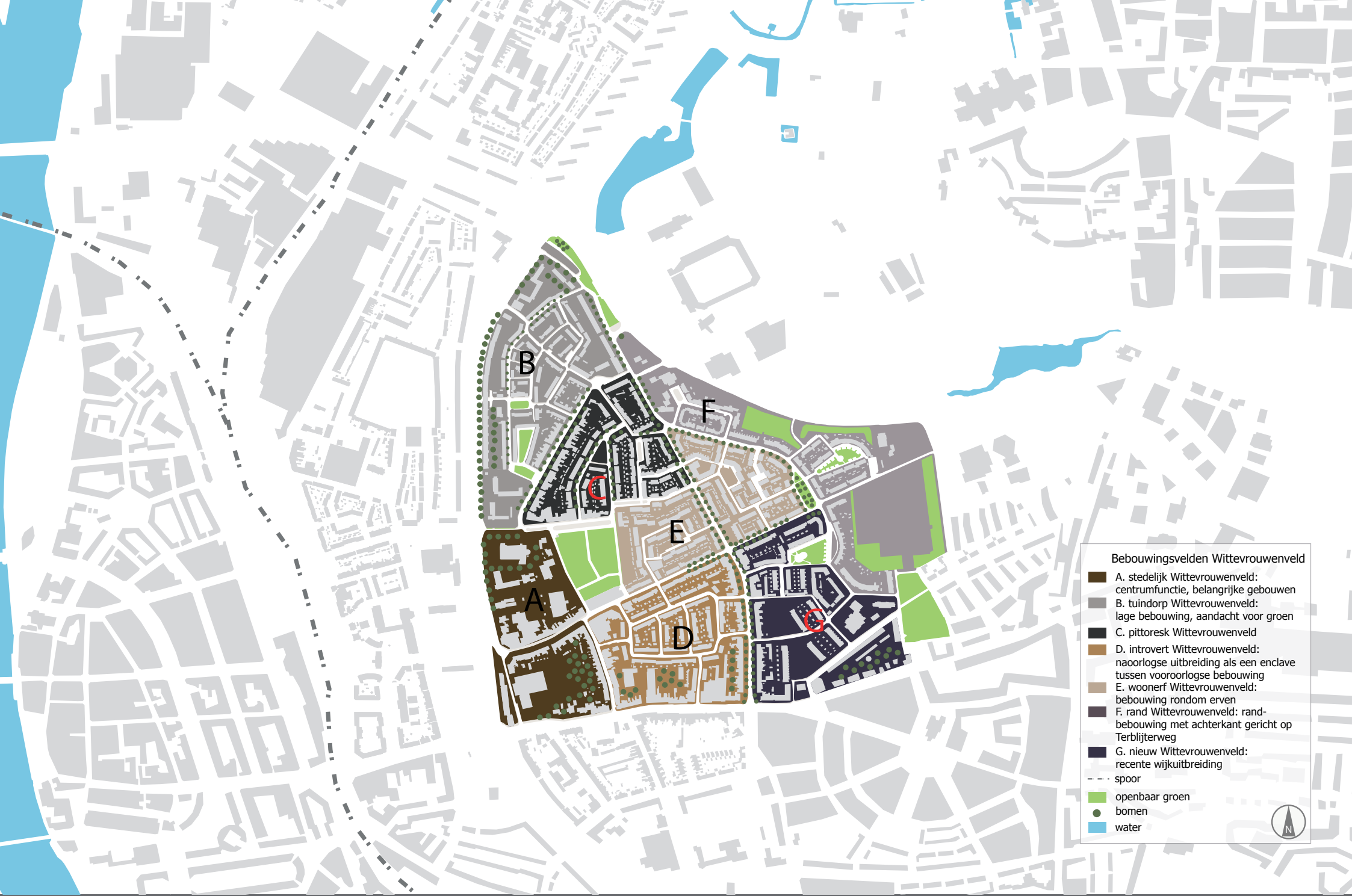

C

D

E

F

G

B
F
C
E
A
D
G
Bebouwingsvelden Wittevrouwenveld
A. stedelijk Wittevrouwenveld: centrumfunctie, belangrijke gebouwen
B. tuindorp Wittevrouwenveld: lage bebouwing, aandacht voor groen
C. pittoresk Wittevrouwenveld
D. introvert Wittevrouwenveld: naoorlogse uitbreiding als een enclave tussen vooroorlogse bebouwing
E. woonerf Wittevrouwenveld: bebouwing rondom erven
F. rand Wittevrouwenveld: rand-bebouwing met achterkant gericht op Terblijterweg
G. nieuw Wittevrouwenveld: recente wijkuitbreiding
spoor
openbaar groen
bomen
water
N

Noten

1. Dienst Stadsontwikkeling 1989, p. 27.
2. RHCL, archief van het Gemeentebestuur Maastricht, inv nr 1.731.212, J. Klijnen, *Toelichting op het uitbreidingsplan van Maastricht*, p. 5.
3. RHCL, archief Dienst Stadsontwikkeling Maastricht, inv. nr. 184, *Uitbreidingsplan in het Wijkerveld, 15 april 1921*.
4. RHCL, archief Schoonheidscommissie, inv nr 1.
5. RHCL, archief van het Gemeentebestuur Maastricht, inv nr 1.731.212, J. Klijnen, *Toelichting op het uitbreidingsplan van Maastricht*, p. 1.
6. RHCL, archief van het Gemeentebestuur Maastricht, inv nr 1.731.212, J. Klijnen, *Toelichting op het uitbreidingsplan van Maastricht*, p. 3.
7. Van Geest 1992, p. 10.
8. Ramakers 2005, p. 52.
9. Van de Venne 1964, p. 111.
10. Van de Venne 1964, p. 111.
11. Van de Venne 1964, p. 100.

Literatuur en bronnen

Regionaal Historisch Centrum Limburg
Archief Gemeentebestuur Maastricht
Archief Dienst Stadsontwikkeling Maastricht
Archief Schoonheidcommissie

Bisscheroux, N. ea., *Architectuurgids Maastricht 1895-1995*, Maastricht 1997.

Dienst Stadsontwikkeling Maastricht, *Structuurvisie Maastricht 1990-2000. Stad in evenwicht, stad in balans*, Maastricht 1989.

Dingemans, F.C.J., *Maastricht Bouwt*, Maastricht 1947.

Van Geest, J., *De stedebouwkundige ontwikkeling van Maastricht, 1941-1954*, Groningen 1992.

Van Geest, J., *Jos Klijnen*, Rotterdam 1999.

Martin, M., *Opkomst van de moderne stad. Ruimtelijke veranderingen in Maastricht 1660-1905*, Zwolle 2000.

Projectbureau A2 Maastricht, *De vraag aan de markt. Vraagspecificatie 1 ambitiedocument*, Maastricht 2007.

Ramakers, E., *Historische atlas van Maastricht. 2000 jaar aan Maas en Jeker*, Maastricht 2005.

Van der Venne, J.J.J., *Maastricht. Een visie op de toekomst*, Maastricht 1964.

Colofon

Dit onderzoek werd uitgevoerd door Urban Fabric en Steenhuis stedenbouw/landschap te Schiedam in opdracht van de Sector Ruimte van het Domein SEB van de gemeente Maastricht (Jake Wiersma en Serve Minis).

Projectteam:
Paul Meurs, Lara Voerman en Johanna van Doorn.

Lange Haven 9, 3111 AC Schiedam
www.urbanfabric.nl
www.steenhuis-onderzoek.nl

© Urban Fabric en Steenhuis stedenbouw/landschap, februari 2008.

Inventarisatie

Bestemmingsplan Noord Oost

Februari 2013

Gemeente Maastricht

Inhoudsopgave

1	**Toelichting**	**3**
1.1	Inleiding en systematiek	3
2	**Algemene richtlijnen**	**5**
2.1	Algemene richtlijnen voor onderhoud, restauratie, wijziging en herbestemming van dominante en kenmerkende bouwwerken alsmede voor waardevolle cultuurhistorische elementen	5
2.2	Algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen van waardevolle groenelementen	7
2.3	Algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen in cultuurhistorische attentiegebieden en beschermde stadsgezichten	7
3	**Inventarisatie en specifieke richtlijnen**	**8**
3.1	Inventarisatie en specifieke richtlijnen dominante en kenmerkende bouwwerken	8
3.2	Inventarisatie en specifieke richtlijnen cultuurhistorische attentiegebieden	
3.3	Inventarisatie en specifieke richtlijnen waardevolle cultuurhistorische elementen	
3.4	Inventarisatie en specifieke richtlijnen waardevolle groenelementen	

1 Toelichting

1.1 Inleiding en systematiek

Het voorliggende deelrapport *Inventarisatie* vormt een van de drie onderleggers die ten doel hebben het cultureel erfgoed van het bestemmingsplangebied Noord Oost, goed gemotiveerd en gedocumenteerd, planologisch te beschermen (zie hiervoor de toelichting en de regels van dit bestemmingsplan)

Het is van belang om rekening te houden met de wettelijke verplichtingen, zoals vermeld in de wet Ruimtelijke Ordening en zoals vastgesteld door jurisprudentie. De voornaamste bepaling hierbij is de verplichting om iedere beslissing of aanbeveling goed te motiveren. Om aan deze eisen te voldoen is het noodzakelijk gebleken om het onderzoek op te delen in een drietal onderleggers die respectievelijk inzoomen op macro-niveau, micro-niveau en ondergronds niveau. Dit resulteert in een onderbouwing in drie deelrapporten *Maastricht Noordoost – cultuurhistorische verkenning: Limmel, Nazareth, Wyckerpoort en Wittevrouwenveld* (ruimtelijke karakteristiek*), Inventarisatie,* en *Archeologie* waarin de waarden en verwachtingen zijn beschreven.

Deze worden vertaald in een beheer- en sturingskaart voor een analoge verbeelding. De juridische consequenties worden vervolgens in de planverbeelding vastgelegd. De beheer- en sturingskaart zelf heeft geen formele status, maar dient als extra visueel hulpmiddel. Vanwege de hoge concentratie aan onderdelen worden de archeologische zones op een aparte beheer- en sturingskaart vermeld.

Macro-niveau

Het deelrapport *Maastricht Noordoost – cultuurhistorische verkenning: Limmel, Nazareth, Wyckerpoort en Wittevrouwenveld* (ruimtelijke karakteristiek*)* behandelt het bestemmingsplangebied Noord Oost voornamelijk op structuurniveau. Hierin wordt een aantal thema's behandeld (waaronder infrastructuur, groen, bebouwing, verkaveling) dat samen het karakter van het bestemmingsplangebied bepaalt. Ook de beeldkwaliteit is in kaart gebracht. Het rapport *Maastricht Noordoost – cultuurhistorische verkenning: Limmel, Nazareth, Wyckerpoort en Wittevrouwenveld* (ruimtelijke karakteristiek*)* dient ter motivering voor de planologische bescherming van het bestemmingsplangebied Noord Oost. Daarnaast kan het worden aangewend als instrument en inspiratiebron voor het beheer en de verdere ontwikkeling van het gebied.

Micro-niveau

Het deelrapport *Inventarisatie* behandelt het bestemmingsplangebied Noord Oost op object- en structuurniveau. Het deelrapport *Maastricht Noordoost – cultuurhistorische verkenning: Limmel, Nazareth, Wyckerpoort en Wittevrouwenveld* is hierbij als basis gebruikt. Doordat de verkenning uit 2008 met een andere doel en vanuit een ander perspectief is opgesteld dan de inventarisatie, kunnen er verschillen in zitten. De aanbevelingen van de verkenning zijn opgesteld als globale kenschets op basis van een ruimtelijke analyse. De inventarisatie is opgesteld met een gedetailleerde afweging op basis van architectuurhistorische, cultuurhistorische en stedenbouwkundige waarden. De verkenning is vertaald naar het Maastrichts Planologisch Erfgoedsysteem, rekening houdend met de juridische consequenties en de daarbij horende terminologie.

Het rapport dient als motivering voor de planologische bescherming van behoudenswaardige panden, complexen, objecten, structuren en groenelementen.
Door de toevoeging van zowel algemene als specifieke richtlijnen kan het worden toegepast als instrument voor het beheer en de ontwikkeling op pand- of objectniveau en op structuurniveau.
Het deelrapport *Inventarisatie* is van belang bij de beoordeling van de omgevingsvergunning met de activiteit bouwen, slopen en/of aanleggen en bij de ontwikkeling van bouwplannen.

Ondergronds niveau

Het deelrapport *Archeologie* heeft betrekking op het bodemarchief. Dit rapport fungeert als motivering van de planologische bescherming van de ondergrondse behoudenswaardigheden.

Het rapport dient te worden geraadpleegd bij beslissingen op stedenbouwkundig niveau, bij de behandeling van ontheffingsprocedures en projectbesluiten en bij de beoordeling van de omgevingsvergunning met de activiteit bouwen, slopen en/of aanleggen.

Elk rapport moet worden beschouwd als een op zichzelf staand product en behelst enkele specifieke toepassingsmogelijkheden. Niettemin moeten deze drie rapporten die samen het MPE bestemmingsplan Noord Oost inhoud geven, als één totaalonderzoek worden beschouwd. Vandaar dat ze als onderdeel van het bestemmingsplan in de inspraak worden gebracht en de bijbehorende procedures zullen doorlopen.

2 Algemene richtlijnen

2.1 Algemene richtlijnen voor onderhoud, restauratie, wijziging en herbestemming van dominante en kenmerkende bouwwerken alsmede voor waardevolle cultuurhistorische elementen

De algemene uitgangspunten voor werkzaamheden aan cultuurhistorisch erfgoed zijn hieronder weergegeven. Of het nu een restauratie betreft, het aanpassen aan de huidige gebruikseisen of een herontwikkeling ten behoeve van toekomstig ander gebruik, de uitgangspunten welke hieronder staan beschreven moeten altijd een leidende rol spelen in het denkproces van omgang met cultureel erfgoed. Indien met gemotiveerde redenen voor vernieuwing en herontwikkeling wordt gekozen, dient dit eveneens te gebeuren vanuit deze cultuurhistorische randvoorwaarden.

Behoud gaat voor vernieuwen

Historische constructies, structuren en bouwmaterialen geven een pand belangrijke monumentale en historische waarde. Door de aanwezigheid hiervan is de geschiedenis en ontwikkeling van het monument afleesbaar. Vervangen of wijzigen van de bestaande constructies, structuren, materialen, details en indien van toepassing waardevolle interieuronderdelen gaan ten koste van de bouw- en cultuurhistorische waarde. Daarom dienen deze waarden gerespecteerd te worden.

Behoud door zorgvuldig ontwikkelen en vernieuwen

Toevoegingen dienen tot stand te komen op, in of bij de minst kwetsbare plekken van het beschermde pand. Een eigentijds ontwerp heeft hierbij de voorkeur, waarbij moderne materialen mogelijk zijn, mits passend bij de bestaande textuur en het kleurengamma. Dergelijke ingrepen dienen zorgvuldig te worden afgewogen en terughoudend worden vormgegeven.
Veranderingen of toevoegingen dienen bij voorkeur reversibel te zijn. Dit wil zeggen dat deze ooit weer ongedaan gemaakt kunnen worden zonder de monumentale waarden aan te tasten. De toe te passen technieken mogen geen mechanische, fysische of chemische schade toebrengen aan een monument.

Structuren eerbiedigen

Externe hoofdstructuren moeten gerespecteerd worden; dit geldt voor de voor- en achtergevelrooilijnen en de herkenbaarheid van bouwvolumes, zoals achterhuizen, schuren, koetshuizen en tuinhuizen.
Ook de interne structuur dient zoveel mogelijk in tact te blijven. Ingrepen in de structuur dienen te gebeuren met de grootst mogelijke zorgvuldigheid, waarbij optimaal aansluiting gezocht wordt bij het oorspronkelijke concept. Ingrepen moeten zodanig uitgevoerd worden, dat de oorspronkelijke structuur herkenbaar blijft.

Respect voor historisch materiaal

Alvorens tot vervanging van historisch materiaal over te gaan moet eerst onderzocht worden of bij het bestaande materiaal in slechte staat technisch herstel mogelijk is. Bij noodzakelijke vervanging van historisch materiaal wordt tot op detailniveau uitgegaan van gelijksoortig materiaalgebruik conform bestaande toestand. Indien dit niet mogelijk blijkt dient aansluiting gezocht te worden bij de historische materialen en substanties.

Respect voor authenticiteit

Bij restauratie moet men de historische gelaagdheid en de afleesbaarheid van het verleden in vormgeving, constructie en materiaalgebruik respecteren. Het transformatieproces, door verandering van het gebruik of functie, dat een gebouw door de tijd heen ondergaat, heeft historische waarde. Een monument ontleent ondermeer zijn waarde aan de bouwgeschiedenis.

Indien het oorspronkelijke materiaal reeds volledig verloren is gegaan wordt niet gepleit voor reconstructie, maar voor een eigentijds ontwerp zodat de geschiedenis in afleesbaar blijft.

Respect voor details

De kwaliteit van een monument wordt vaak bepaald door de aanwezigheid van historische bouwdetails. De oorspronkelijke detaillering in de vorm van voegwerk, gevelafwerking, decoraties, metselpatronen, roedeverdelingen in vensters, et cetera dient optimaal gerespecteerd te worden. Indien er sprake is van eigentijdse interventies, dient de detaillering qua maat en schaal in overeenstemming te zijn met het historische karakter van het pand.

Afweging bij sloop

Indien in uitzonderlijke gevallen ondanks de monumentale waarden toch sprake is van een afweging tot gehele of gedeeltelijke sloop van een rijksmonument of een gemeentelijk monument in het Maastrichts Planologisch Erfgoed (MPE)dient een zorgvuldige belangenafweging plaats te vinden.
Dit wil zeggen dat bij de planvorming het volgende vereist is:

- een gefundeerde onderbouwing dat behoud niet mogelijk is (technisch en ruimtelijk).
- documentatie van de te slopen onderdelen in de vorm van een bouwhistorische rapportage met fotomateriaal en opmetingstekeningen.

Archeologische toets bij graafwerkzaamheden

Indien er graafwerkzaamheden plaatsvinden dieper dan 40 cm is een toets, of een nader archeologisch onderzoek uitgevoerd moet worden, verplicht indien:

- de ingreep gelegen is binnen een straal van 50 meter van een bekende vindplaats of historisch relict, omdat hierbinnen de kans groot is aanvullende informatie hierover aan te treffen (archeologische zone A)
- de ingreep gelegen is binnen de eerste stadsmuur (de zero-tolerance-zone ofwel archeologische zone A).
- De ingreep gelegen is binnen:
    - de eerste en tweede stadsmuur of binnen een historische dorpskern en een omvang heeft van minimaal 250 m2 (archeologische zone B)
    - het buitengebied en een omvang heeft van minimaal 2500 m2 (archeologische zone C)

Gebrekenrapport, bouwtechnisch rapport en/of cultuurhistorisch rapport (met bouwhistorisch onderzoek)

Indien de bouwkundige en/of monumentale kwaliteit van het object vooraf niet bekend is, kan het zijn dat bij de planbeoordeling een onderbouwing hiervan wordt vereist. Voor meer informatie hierover wordt verwezen naar de indieningverseisten van de vergunning en de planregels van het bestemmingsplan.

Zorgvuldigheid tijdens uitvoering werkzaamheden

Historisch waardevolle elementen moeten tijdens restauratie- en verbouwingswerkzaamheden afdoende beschermd worden tegen beschadigingen.
Indien tijdens de uitvoering van vergunde werkzaamheden historische onderdelen (zowel wanneer dit archeologische elementen als bouwhistorische elementen betreft) te voorschijn komen waarvan het bestaan voordien niet bekend was, is de vergunninghouder verplicht dit te melden bij de gemeente Maastricht.

2.2 Algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen van waardevolle groenelementen

- Behoud gaat vóór vernieuwen, vervangen of wijzigen. Indien toch voor vernieuwing, vervanging of wijziging wordt gekozen vanwege bijvoorbeeld afsterven of ziekte, dient dit te geschieden vanuit deze cultuurhistorische randvoorwaarden. De karakteristieke elementen en patronen in het landschap alsmede de sporen die de natuur en de mens in het landschap hebben achtergelaten, moet men zoveel mogelijk intact laten en het uiterlijk daarvan zoveel mogelijk behouden, respecteren en zo mogelijk versterken.
- Bij onderhoud en/of verandering moet men de plaatsing, vorm, groeiwijze, omvang en structuur respecteren. Er dient zoveel mogelijk aansluiting gezocht te worden bij de omgevingsarchitectuur en de cultuurhistorische karakteristiek.
- Bij herplant of nieuwe beplanting dient uitgegaan te worden van de oorspronkelijke soort, tenzij deskundig advies anders uitwijst.
- Geen schade in algemene zin mag worden toegebracht aan het waardevol groenelement alsmede moeten snoei- en onderhoudswerkzaamheden en/of het gebruik van bestrijdingsmiddelen, dusdanig uitgevoerd worden dat geen blijvende schade wordt toegebracht aan het waardevol groenelement.
- Bebouwing, aanleggen of slopen binnen, bij, op of aan een waardevol groenelement is alleen mogelijk indien de bestaande karakteristieken qua maat, schaal, materiaal en kleur gehandhaafd blijven.

2.3 Algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen in cultuurhistorische attentiegebieden en beschermde stadsgezichten

- Bij vernieuwing, vervanging of wijziging dient dit te geschieden vanuit deze cultuurhistorische randvoorwaarden en bij voorkeur middels een eigentijds ontwerp, afgestemd op de omgeving. De historisch gegroeide en stedenbouwkundige structuur, inclusief de openbare ruimte en groenstructuren, moet men zoveel mogelijk intact laten en de ruimtelijke samenhang daarvan zoveel mogelijk behouden, respecteren en zo mogelijk versterken.
- Bij onderhoud en/ of verandering moet men het oorspronkelijk stedenbouwkundig concept respecteren. Hierbij dient rekening gehouden te worden met oorspronkelijke en/of bestaande rooilijnen, bouwmassa's, hoogten, bebouwingseenheden, kapvormen, situering, openingen in de gevelwand, parcelering, groenstructuren enz.
- Wijzigingen in het cultuurhistorisch attentiegebied of het beschermd stadsgezicht moeten afgestemd zijn op de schaal en maat van de historische karakteristiek en het architectonisch idioom. Gevel- en raamindeling, kleur- en materiaalgebruik alsmede de textuur en de korrelgrootte van de vernieuwing dienen afgestemd te zijn op de omgeving.
- Bij de inrichting van de openbare ruimte dient men rekening te houden met waardevolle details zoals bijvoorbeeld straatmeubilair, terreinafscheidingen, bestratingsmateriaal en beeldbepalende bomen of hagen.
- Bij sloop van niet nader gewaardeerde panden, dient een cultuurhistorische verkenning te worden uitgevoerd, om vast te kunnen stellen of er niet eerder opgemerkte cultuurhistorische waarden aanwezig zijn en om de juiste afweging tot besluit tot sloop te kunnen maken.

3 Inventarisatie en specifieke richtlijnen

3.1 Inventarisatie en specifieke richtlijnen dominante en kenmerkende bouwwerken

ADRES	Aalmoezenier Roumenplein 26 t/m 68 (even nummers) 6221 TN Maastricht Aalmoezenier Roumenplein 47 t/m 67 (oneven nummers) 6221 TM Maastricht Aalmoezenier Roumenstraat 1 t/m 25 en 2 t/m 24, 6221 TR Maastricht Bloemenweg 44 t/m 46 6221 TV Maastricht Hubert Parisstraat 1 t/m 21 en 6 t/m 18, 6221 TK Maastricht Kolpingstraat 4 t/m 8 en 5 t/m 7, 6221 TP Maastricht
GEGEVENS	Oorspronkelijke functie: woningen en winkels Huidige functie: woningen en winkels
STATUS	Kenmerkend bouwwerk; voor- en zijgevels, daken
FOTO'S	 *Het Aalmoezenier Roumenplein* *Winkel-woonhuis aan de oostzijde van het plein* *Het poortgebouw aan de westzijde van het plein* *Zicht op de Aalmoezenier Roumenstraat*
OMSCHRIJVING	**Inleiding** Complex van 88 woonhuizen en twee winkels uit 1950 naar ontwerp van H. Koene, gelegen binnen de bebouwde kom van Heugemerveld. **Beschrijving** Het complex bestaat uit blokken rijtjeswoningen en enkele dubbele of driedubbele woningen onder-één-kap. Deze zijn twee bouwlagen hoog en hebben een zadeldak met de nok parallel aan de straat. Op twee hoeken van het plein zijn éénlaags winkelgebouwtjes geplaatst, die niet meer als zodanig dienst doen. Aan de oostzijde van het Aalmoezenier Roumenplein is een drielaags poortgebouw, met een doorgang naar de Baron van Hövellstraat. Ook dit gebouw heeft een zadeldak met de nok parallel aan de straat. De daken zijn gedekt met oranje Hollandse pannen. Aan de daken zijn zinken mastgoten bevestigd. In de daknokken zijn gemetselde schoorstenen aangebracht. De dubbele en driedubbele woningen boven de voorgevel voorzien van één, twee of drie gemetselde Vlaamse gevels met een raam erin. Ze hebben een steekkapje richting het hoofddak, dat eveneens met oranje Hollandse pannen gedekt is. De verschillende bouwblokken zijn onderling gekoppeld door éénlaags, oorspronkelijke bijgebouwtjes, die soms als berging en soms als garage zijn ingericht. Ook deze zijn gedekt met zadeldaken met oranje Hollandse pannen. Alle gebouwen hebben een lage plint van rode baksteen en zijn daarboven opgetrokken in een gele baksteen. Het metselwerk is recent gereinigd en hervoegd. De aaneengeschakelde rijtjeswoningen bevinden zich aan twee zijden van de

	Aalmoezenier Roumenstraat, aan de noord- en zuidzijde van het Aalmoezenier Roumenplein en aan weerszijden van de Hubert Parisstraat. Per woning is er op de begane grond een toegang met een brede, kunststenen omlijsting. De deuren zijn vernieuwd. Naast de toegang is een breed venster, eveneens met een kunststenen omlijsting. Op de verdieping zijn drie smalle vensters met gemetselde onderdorpels en gemetselde hanenkammen aan de bovenzijde. Alle ramen zijn vernieuwd. De dubbele en drievoudige woningblokken liggen aan de Kolpingstraat, de westelijke hoeken en de noordoostelijke hoek van de Hubert Parisstraat, de oostzijde van het Aalmoezenier Roumenplein, aan weerszijden van het poortgebouw en op de noordelijke hoeken van de Aalmoezenier Roumenstraat. Aan deze gebouwen zijn de bijgebouwen en garages gekoppeld, ze hebben door hun Vlaamse gevels een iets voornamer uiterlijk dan de rijtjeswoningen. De voorgevel van ieder pand heeft op de begane grond een toegang met een kunststenen omlijsting en een venster met een kunststenen omlijsting. Deur en raam zijn vernieuwd. Op de verdieping is een breder venster en een smaller venster, beide voorzien van gemetselde onderdorpels en hanenkammen en een vernieuwd raam. De winkelgebouwtjes aan weerszijden van het plein hebben een lage sokkel van rode baksteen, waarop gemetselde kolommen zijn geplaatst. Tussen de kolommen zijn brede, vernieuwde (winkel-)ramen. De kolommen worden bekroond door een betonnen kapiteeltje. Op de kapitelen steunt een gestileerde betonnen architraaf, die bij de kopse gevel wordt bekroond door een driehoekig fronton. De woonhuizen die aan de winkels zijn gekoppeld hebben hun toegang via het winkelgebouwtje. In de straatgevel hebben ze op de begane grond een breed venster met een kunststenen omlijsting, met daarnaast een smal venster met dito omlijsting. Op de verdieping is een eenvoudiger venster met gemetselde onderdorpel en hanenkam. De ramen zijn ook hier vernieuwd. In de zijgevel, boven de winkelaanbouw is een ovaal venster met kunststenen omlijsting. Het poortgebouw heeft op de begane grond een arcade van vier flauwe segmentbogen, die op betonnen zuilen steunen. De buitenste openingen zijn verdiept dichtgemetseld, de middelste vormen een poortopening. In de buitenste muurvlakken is per travee een klein venster met kunststenen omlijsting. De betonnen zuilen hebben een gestileerd kapiteel. Op de verdiepingen zijn in de middelste twee traveeën twee uitgebouwde erkervensters geplaatst, die een kunststenen omlijsting hebben, steunend op twee stenen consoles. In de omlijsting is per verdieping een (vernieuwd) raam. De ramen worden gescheiden door een borstwerking met geometrisch siermetselwerk. In de buitenste gevelassen is er per verdieping een eenvoudig venster met een bakstenen onderdorpel, bakstenen hanenkam en een vernieuwd raam. De vensters van de eerste verdieping zijn voorzien van oorspronkelijke houten plantenbakken op houten consoles.
WAARDERING	Het bouwwerk is “kenmerkend” gewaardeerd vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en architectuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat: • het object deel uit maakt van de naoorlogse uitbreidingen van Heugemerveld. • het object architectuurhistorische betekenis heeft vanwege de esthetische kwaliteit van het ontwerp. • de straatgevels en bouwvolumes een waardevolle maatvoering en ritmering bezitten. • het gebouw behoort tot het oeuvre van een belangrijke (plaatselijke) architect, Harry Koene. • het een bijzondere detaillering heeft in de omlijstingen van de vensters, de Vlaamse gevels en de vormgeving van het poortgebouw en de winkels. • het object betekenis voor de plaatselijke geschiedenis heeft als een van de eerste na-oorlogse, grootschalige bouwprojecten van Maastricht. Waardevolle elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere: • de kunststenen deur- en vensteromlijstingen • de Vlaamse gevels • de betonnen kapitelen en hoofdgestellen van de winkels • de betonnen zuilenrij van het poortgebouw • de oorspronkelijke plantenbakken van het poortgebouw • de erkervensters van het poortgebouw

	Het pand is niet dominant gewaardeerd vanwege: - de aantasting van de authenticiteit (vernieuwde ramen en deuren)
RICHTLIJNEN	Algemeen: • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende bouwwerken, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen van waardevolle groenelementen, zie paragraaf 2.2 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen in cultuurhistorische attentiegebieden en beschermde stadsgezichten, zie paragraaf 2.3 van dit rapport. Objectgericht: • De rolluikkasten die her en der zijn aangebracht doen afbreuk aan het architectonische ontwerp. Bij voorkeur vervangen door interne zonwering. • Wijzigingen (zoals vernieuwing van deuren en ramen) bij voorkeur voor het gehele complex doorvoeren, niet per woning, zodat de architectonische eenheid gehandhaafd blijft. Het is wenselijk om bij eventueel wijzigingen rekening te houden met het oorspronkelijke ontwerp van Koene.

ADRES	Aalmoezenier Roumenplein 26 t/m 68 (even nummers) 6221 TN Maastricht Aalmoezenier Roumenplein 47 t/m 67 (oneven nummers) 6221 TM Maastricht Aalmoezenier Roumenstraat 1 t/m 25 en 2 t/m 24, 6221 TR Maastricht Bloemenweg 44 t/m 46 6221 TV Maastricht Hubert Parisstraat 1 t/m 21 en 6 t/m 18, 6221 TK Maastricht Kolpingstraat 4 t/m 8 en 5 t/m 7, 6221 TP Maastricht
GEGEVENS	Oorspronkelijke functie: woningen en winkels Huidige functie: woningen en winkels
STATUS	Kenmerkend bouwwerk; voor- en zijgevels, daken
FOTO'S	 *Het Aalmoezenier Roumenplein* *Winkel-woonhuis aan de oostzijde van het plein* *Het poortgebouw aan de westzijde van het plein* *Zicht op de Aalmoezenier Roumenstraat*
OMSCHRIJVING	**Inleiding** Complex van 88 woonhuizen en twee winkels uit 1950 naar ontwerp van H. Koene, gelegen binnen de bebouwde kom van Heugemerveld. **Beschrijving** Het complex bestaat uit blokken rijtjeswoningen en enkele dubbele of driedubbele woningen onder-één-kap. Deze zijn twee bouwlagen hoog en hebben een zadeldak met de nok parallel aan de straat. Op twee hoeken van het plein zijn éénlaags winkelgebouwtjes geplaatst, die niet meer als zodanig dienst doen. Aan de oostzijde van het Aalmoezenier Roumenplein is een drielaags poortgebouw, met een doorgang naar de Baron van Hövellstraat. Ook dit gebouw heeft een zadeldak met de nok parallel aan de straat. De daken zijn gedekt met oranje Hollandse pannen. Aan de daken zijn zinken mastgoten bevestigd. In de daknokken zijn gemetselde schoorstenen aangebracht. De dubbele en driedubbele woningen boven de voorgevel voorzien van één, twee of drie gemetselde Vlaamse gevels met een raam erin. Ze hebben een steekkapje richting het hoofddak, dat eveneens met oranje Hollandse pannen gedekt is. De verschillende bouwblokken zijn onderling gekoppeld door éénlaags, oorspronkelijke bijgebouwtjes, die soms als berging en soms als garage zijn ingericht. Ook deze zijn gedekt met zadeldaken met oranje Hollandse pannen. Alle gebouwen hebben een lage plint van rode baksteen en zijn daarboven opgetrokken in een gele baksteen. Het metselwerk is recent gereinigd en hervoegd. De aaneengeschakelde rijtjeswoningen bevinden zich aan twee zijden van de

	Aalmoezenier Roumenstraat, aan de noord- en zuidzijde van het Aalmoezenier Roumenplein en aan weerszijden van de Hubert Parisstraat. Per woning is er op de begane grond een toegang met een brede, kunststenen omlijsting. De deuren zijn vernieuwd. Naast de toegang is een breed venster, eveneens met een kunststenen omlijsting. Op de verdieping zijn drie smalle vensters met gemetselde onderdorpels en gemetselde hanenkammen aan de bovenzijde. Alle ramen zijn vernieuwd. De dubbele en drievoudige woningblokken liggen aan de Kolpingstraat, de westelijke hoeken en de noordoostelijke hoek van de Hubert Parisstraat, de oostzijde van het Aalmoezenier Roumenplein, aan weerszijden van het poortgebouw en op de noordelijke hoeken van de Aalmoezenier Roumenstraat. Aan deze gebouwen zijn de bijgebouwen en garages gekoppeld, ze hebben door hun Vlaamse gevels een iets voornamer uiterlijk dan de rijtjeswoningen. De voorgevel van ieder pand heeft op de begane grond een toegang met een kunststenen omlijsting en een venster met een kunststenen omlijsting. Deur en raam zijn vernieuwd. Op de verdieping is een breder venster en een smaller venster, beide voorzien van gemetselde onderdorpels en hanenkammen en een vernieuwd raam. De winkelgebouwtjes aan weerszijden van het plein hebben een lage sokkel van rode baksteen, waarop gemetselde kolommen zijn geplaatst. Tussen de kolommen zijn brede, vernieuwde (winkel-)ramen. De kolommen worden bekroond door een betonnen kapiteeltje. Op de kapitelen steunt een gestileerde betonnen architraaf, die bij de kopse gevel wordt bekroond door een driehoekig fronton. De woonhuizen die aan de winkels zijn gekoppeld hebben hun toegang via het winkelgebouwtje. In de straatgevel hebben ze op de begane grond een breed venster met een kunststenen omlijsting, met daarnaast een smal venster met dito omlijsting. Op de verdieping is een eenvoudiger venster met gemetselde onderdorpel en hanenkam. De ramen zijn ook hier vernieuwd. In de zijgevel, boven de winkelaanbouw is een ovaal venster met kunststenen omlijsting. Het poortgebouw heeft op de begane grond een arcade van vier flauwe segmentbogen, die op betonnen zuilen steunen. De buitenste openingen zijn verdiept dichtgemetseld, de middelste vormen een poortopening. In de buitenste muurvlakken is per travee een klein venster met kunststenen omlijsting. De betonnen zuilen hebben een gestileerd kapiteel. Op de verdiepingen zijn in de middelste twee traveeën twee uitgebouwde erkervensters geplaatst, die een kunststenen omlijsting hebben, steunend op twee stenen consoles. In de omlijsting is per verdieping een (vernieuwd) raam. De ramen worden gescheiden door een borstwerking met geometrisch siermetselwerk. In de buitenste gevelassen is er per verdieping een eenvoudig venster met een bakstenen onderdorpel, bakstenen hanenkam en een vernieuwd raam. De vensters van de eerste verdieping zijn voorzien van oorspronkelijke houten plantenbakken op houten consoles.
WAARDERING	Het bouwwerk is “kenmerkend” gewaardeerd vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en architectuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat: • het object deel uit maakt van de naoorlogse uitbreidingen van Heugemerveld. • het object architectuurhistorische betekenis heeft vanwege de esthetische kwaliteit van het ontwerp. • de straatgevels en bouwvolumes een waardevolle maatvoering en ritmering bezitten. • het gebouw behoort tot het oeuvre van een belangrijke (plaatselijke) architect, Harry Koene. • het een bijzondere detaillering heeft in de omlijstingen van de vensters, de Vlaamse gevels en de vormgeving van het poortgebouw en de winkels. • het object betekenis voor de plaatselijke geschiedenis heeft als een van de eerste na-oorlogse, grootschalige bouwprojecten van Maastricht. Waardevolle elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere: • de kunststenen deur- en vensteromlijstingen • de Vlaamse gevels • de betonnen kapitelen en hoofdgestellen van de winkels • de betonnen zuilenrij van het poortgebouw • de oorspronkelijke plantenbakken van het poortgebouw • de erkervensters van het poortgebouw

	Het pand is niet dominant gewaardeerd vanwege: - de aantasting van de authenticiteit (vernieuwde ramen en deuren)
RICHTLIJNEN	Algemeen: • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende bouwwerken, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen van waardevolle groenelementen, zie paragraaf 2.2 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen in cultuurhistorische attentiegebieden en beschermde stadsgezichten, zie paragraaf 2.3 van dit rapport. Objectgericht: • De rolluikkasten die her en der zijn aangebracht doen afbreuk aan het architectonische ontwerp. Bij voorkeur vervangen door interne zonwering. • Wijzigingen (zoals vernieuwing van deuren en ramen) bij voorkeur voor het gehele complex doorvoeren, niet per woning, zodat de architectonische eenheid gehandhaafd blijft. Het is wenselijk om bij eventueel wijzigingen rekening te houden met het oorspronkelijke ontwerp van Koene.

ADRES	Aalmoezenier Roumenplein 26 t/m 68 (even nummers) 6221 TN Maastricht Aalmoezenier Roumenplein 47 t/m 67 (oneven nummers) 6221 TM Maastricht Aalmoezenier Roumenstraat 1 t/m 25 en 2 t/m 24, 6221 TR Maastricht Bloemenweg 44 t/m 46 6221 TV Maastricht Hubert Parisstraat 1 t/m 21 en 6 t/m 18, 6221 TK Maastricht Kolpingstraat 4 t/m 8 en 5 t/m 7, 6221 TP Maastricht
GEGEVENS	Oorspronkelijke functie: woningen en winkels Huidige functie: woningen en winkels
STATUS	Kenmerkend bouwwerk; voor- en zijgevels, daken
FOTO'S	 *Het Aalmoezenier Roumenplein* *Winkel-woonhuis aan de oostzijde van het plein* *Het poortgebouw aan de westzijde van het plein* *Zicht op de Aalmoezenier Roumenstraat*
OMSCHRIJVING	**Inleiding** Complex van 88 woonhuizen en twee winkels uit 1950 naar ontwerp van H. Koene, gelegen binnen de bebouwde kom van Heugemerveld. **Beschrijving** Het complex bestaat uit blokken rijtjeswoningen en enkele dubbele of driedubbele woningen onder-één-kap. Deze zijn twee bouwlagen hoog en hebben een zadeldak met de nok parallel aan de straat. Op twee hoeken van het plein zijn éénlaags winkelgebouwtjes geplaatst, die niet meer als zodanig dienst doen. Aan de oostzijde van het Aalmoezenier Roumenplein is een drielaags poortgebouw, met een doorgang naar de Baron van Hövellstraat. Ook dit gebouw heeft een zadeldak met de nok parallel aan de straat. De daken zijn gedekt met oranje Hollandse pannen. Aan de daken zijn zinken mastgoten bevestigd. In de daknokken zijn gemetselde schoorstenen aangebracht. De dubbele en driedubbele woningen boven de voorgevel voorzien van één, twee of drie gemetselde Vlaamse gevels met een raam erin. Ze hebben een steekkapje richting het hoofddak, dat eveneens met oranje Hollandse pannen gedekt is. De verschillende bouwblokken zijn onderling gekoppeld door éénlaags, oorspronkelijke bijgebouwtjes, die soms als berging en soms als garage zijn ingericht. Ook deze zijn gedekt met zadeldaken met oranje Hollandse pannen. Alle gebouwen hebben een lage plint van rode baksteen en zijn daarboven opgetrokken in een gele baksteen. Het metselwerk is recent gereinigd en hervoegd. De aaneengeschakelde rijtjeswoningen bevinden zich aan twee zijden van de

	Aalmoezenier Roumenstraat, aan de noord- en zuidzijde van het Aalmoezenier Roumenplein en aan weerszijden van de Hubert Parisstraat. Per woning is er op de begane grond een toegang met een brede, kunststenen omlijsting. De deuren zijn vernieuwd. Naast de toegang is een breed venster, eveneens met een kunststenen omlijsting. Op de verdieping zijn drie smalle vensters met gemetselde onderdorpels en gemetselde hanenkammen aan de bovenzijde. Alle ramen zijn vernieuwd. De dubbele en drievoudige woningblokken liggen aan de Kolpingstraat, de westelijke hoeken en de noordoostelijke hoek van de Hubert Parisstraat, de oostzijde van het Aalmoezenier Roumenplein, aan weerszijden van het poortgebouw en op de noordelijke hoeken van de Aalmoezenier Roumenstraat. Aan deze gebouwen zijn de bijgebouwen en garages gekoppeld, ze hebben door hun Vlaamse gevels een iets voornamer uiterlijk dan de rijtjeswoningen. De voorgevel van ieder pand heeft op de begane grond een toegang met een kunststenen omlijsting en een venster met een kunststenen omlijsting. Deur en raam zijn vernieuwd. Op de verdieping is een breder venster en een smaller venster, beide voorzien van gemetselde onderdorpels en hanenkammen en een vernieuwd raam. De winkelgebouwtjes aan weerszijden van het plein hebben een lage sokkel van rode baksteen, waarop gemetselde kolommen zijn geplaatst. Tussen de kolommen zijn brede, vernieuwde (winkel-)ramen. De kolommen worden bekroond door een betonnen kapiteeltje. Op de kapitelen steunt een gestileerde betonnen architraaf, die bij de kopse gevel wordt bekroond door een driehoekig fronton. De woonhuizen die aan de winkels zijn gekoppeld hebben hun toegang via het winkelgebouwtje. In de straatgevel hebben ze op de begane grond een breed venster met een kunststenen omlijsting, met daarnaast een smal venster met dito omlijsting. Op de verdieping is een eenvoudiger venster met gemetselde onderdorpel en hanenkam. De ramen zijn ook hier vernieuwd. In de zijgevel, boven de winkelaanbouw is een ovaal venster met kunststenen omlijsting. Het poortgebouw heeft op de begane grond een arcade van vier flauwe segmentbogen, die op betonnen zuilen steunen. De buitenste openingen zijn verdiept dichtgemetseld, de middelste vormen een poortopening. In de buitenste muurvlakken is per travee een klein venster met kunststenen omlijsting. De betonnen zuilen hebben een gestileerd kapiteel. Op de verdiepingen zijn in de middelste twee traveeën twee uitgebouwde erkervensters geplaatst, die een kunststenen omlijsting hebben, steunend op twee stenen consoles. In de omlijsting is per verdieping een (vernieuwd) raam. De ramen worden gescheiden door een borstwerking met geometrisch siermetselwerk. In de buitenste gevelassen is er per verdieping een eenvoudig venster met een bakstenen onderdorpel, bakstenen hanenkam en een vernieuwd raam. De vensters van de eerste verdieping zijn voorzien van oorspronkelijke houten plantenbakken op houten consoles.
WAARDERING	Het bouwwerk is “kenmerkend” gewaardeerd vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en architectuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat: • het object deel uit maakt van de naoorlogse uitbreidingen van Heugemerveld. • het object architectuurhistorische betekenis heeft vanwege de esthetische kwaliteit van het ontwerp. • de straatgevels en bouwvolumes een waardevolle maatvoering en ritmering bezitten. • het gebouw behoort tot het oeuvre van een belangrijke (plaatselijke) architect, Harry Koene. • het een bijzondere detaillering heeft in de omlijstingen van de vensters, de Vlaamse gevels en de vormgeving van het poortgebouw en de winkels. • het object betekenis voor de plaatselijke geschiedenis heeft als een van de eerste na-oorlogse, grootschalige bouwprojecten van Maastricht. Waardevolle elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere: • de kunststenen deur- en vensteromlijstingen • de Vlaamse gevels • de betonnen kapitelen en hoofdgestellen van de winkels • de betonnen zuilenrij van het poortgebouw • de oorspronkelijke plantenbakken van het poortgebouw • de erkervensters van het poortgebouw

	Het pand is niet dominant gewaardeerd vanwege: - de aantasting van de authenticiteit (vernieuwde ramen en deuren)
RICHTLIJNEN	Algemeen: • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende bouwwerken, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen van waardevolle groenelementen, zie paragraaf 2.2 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen in cultuurhistorische attentiegebieden en beschermde stadsgezichten, zie paragraaf 2.3 van dit rapport. Objectgericht: • De rolluikkasten die her en der zijn aangebracht doen afbreuk aan het architectonische ontwerp. Bij voorkeur vervangen door interne zonwering. • Wijzigingen (zoals vernieuwing van deuren en ramen) bij voorkeur voor het gehele complex doorvoeren, niet per woning, zodat de architectonische eenheid gehandhaafd blijft. Het is wenselijk om bij eventueel wijzigingen rekening te houden met het oorspronkelijke ontwerp van Koene.

ADRES	Aartshertogenplein 1 6226 XZ Maastricht Olympiaweg 89; 91 en 93 6225 XX Maastricht
GEGEVENS	Oorspronkelijke functie: kerk Huidige functie: kerk
STATUS	Dominant bouwwerk
FOTO'S	 *De kerk vanuit het noordwesten* *Reliëf boven de ingang* *De voorgevel aan de zuidoostzijde* *Reliëf van Christus en stichtingsplaquette* *Pastorie – kapelanie ten westen van de kerk*
OMSCHRIJVING	**Inleiding** Kerk van St. Guliëlmus uit 1957 van architect Jos Muré, gelegen binnen de bebouwde kom van Wittevrouwenveld. **Beschrijving** Vrijstaand kerkgebouw met een blokvormig, rechthoekig schip en twee lage zijbeuken. Alle bouwdelen zijn gedekt met een plat dak. De voor- en achtergevels van het schip en de

	zijbeuken steken boven de dakrand uit en zijn plat afgedekt. De goten van de zijgevels kragen uit op betonnen sierlijsten met consoles. De buitengevels zijn opgetrokken in gele baksteen. De voorgevel is drie traveeën breed en heeft in het midden een toegangspartij die is aangezet met forse, gemetselde lisenen aan beide zijden en dunnere tussenlisenen boven de ingang. De toegang heeft twee oorspronkelijke deuren, die later met schrootjes betimmerd zijn. Boven de ingang is een stenen fries met daarop in reliëf drie voorstellingen, te weten: het Limburgse volk dat bisschop Lemmens een kerk aanbiedt; de Goede Herder te midden van zijn kudde; bisschop Guliëlmus Lemmens die de kerk aan de H. Guliëlmus aanbiedt. Het beeldhouwwerk is vervaardigd door Dries van Engelen in 1958. Links van de toegang is een venster bestaande uit betonnen stenen met een decoratieve indeling. Eromheen is een vooruitstekende, hardstenen omlijsting met een driehoekig fronton. Op het fronton is een smeedijzeren kruis geplaatst. Onder de omlijsting is een stenen reliëf met daarop de Heilige geest (duif) en het Heilige Schrift (boek). Op de rechter hoek van de gevel is een stenen reliëf van een zittende Christus met een boek op schoot. Dit is om de hoek verbonden met een plaquette met daarop de tekst: “DIE 9 FEBRUARII MCMLVIII IN HONOREM ST. GULIELMI QUINTO EPISCOPATUS LUSTRO PERACTO GULIELMUS ME POSUIT GRATORUM PIETATE FIDELIUM LAETUS”. Onder de dakrand zijn vier betonnen kruizen aangebracht, twee aan weerszijden van de middenrisaliet. De voorgevel is bekroond met een gemetselde balustrade, die doorloopt in de lisenen van de voorgevel. De balustrade heeft drie segmentboogvormige openingen, waarin in de middelste een kerkklok is opgehangen. De balustrade wordt bekroond door een smeedijzeren kruis. De voorgevels van de zijbeuken hebben een uitgebouwd toegangsportaal met een omlijsting van kunststeen en een platte afdekking. De deuren zijn vernieuwd. Boven de uitbouwen zijn stenen heiligenbeelden in de gevel aangebracht van een bisschop en paus Pius X. In de zijgevels van de kerk en de zijbeuken zijn rechthoekige vensters met betonnen modulestenen, waarin glas-in-lood is aangebracht. De achtergevel van het schip heeft in het midden een verticaal accent in de vorm van vier gemetselde lisenen, gelijk de voorgevel. De middelste eindigen tegen gemetselde segmentboognissen. Onder de gevelbeëindiging zijn vijf betonnen kruizen geplaatst. In het interieur bevinden zich drie altaren (ca.1958), twee tabernakels (XXB) en een doopvont (XVIII, afkomstig uit de Sint Servaaskerk). Aan de westzijde is de oorspronkelijke pastorie-kapelanie (nrs. 91 en 93) aan de kerk gekoppeld: De pastorie heeft twee bouwlagen en is met een plat dak gedekt. Aan de zuid- en noordgevels zijn vijf vensterassen met rechthoekige vensters met middenstijl. In de tweede travee van links is de hoofdentree geplaatst in een betonnen rechthoekig portaal met een betonnen afdak. Een tweede deur met een eenvoudige rechthoekige betonnen omlijsting bevindt zich in de westgevel.
WAARDERING	Het bouwwerk is “dominant” gewaardeerd vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en architectuurhistorische en cultuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat: • het object ruimtelijk bepalend c.q. markant voor de omgeving is. • het object architectuurhistorische betekenis heeft vanwege de esthetische kwaliteit van het ontwerp. • het ontwerp een hoge mate van architectonische gaafheid bezit. • het gebouw behoort tot het oeuvre van een belangrijke (plaatselijke) architect, Jos Muré. • het een bijzondere detaillering en bijzondere ornamenten heeft, namelijk de ordening van de bouwvolumes, de detaillering van de gevels en de vensters en de diverse gevelreliëfs. • het object betekenis voor de plaatselijke geschiedenis als uitdrukking van een geestelijke ontwikkeling bezit. Waardevolle elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere:

	• de betonnen vensterstenen • het glas-in-lood • de kunststenen omlijstingen • het siermetselwerk • de oorspronkelijke deuren (hoofdingang) • de stenen gevelkunstwerken (reliëfs, beelden) • de betonnen kruizen • de balustrade • de kerkklok • de smeedijzeren kruizen • de altaren • de tabernakels • het doopvont
RICHTLIJNEN	Algemeen: • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende bouwwerken, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen van waardevolle groenelementen, zie paragraaf 2.2 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen in cultuurhistorische attentiegebieden en beschermde stadsgezichten, zie paragraaf 2.3 van dit rapport. Objectgericht: • Geen aanvullende richtlijnen.

ADRES	Aartshertogenstraat 1-35, 6226 XJ Maastricht Frankenstraat 1-13a, 6226 AA Maastricht Frankenstraat 2-10a, 6226 AC Maastricht Keizer Ottostraat 1-5, 6226 VN Maastricht Parmastraat 7-13, 6226 XH Maastricht
GEGEVENS	Oorspronkelijke functie: woningen en schuurtjes Huidige functie: woningen en schuurtjes
STATUS	Kenmerkend bouwwerk: voorgevels, daken en schuurtjes
FOTO'S	 *Frankenstraat 1-13a* *Frankenstraat 2-10a* *Aartshertogenstraat 17* *Parmastraat 7*
OMSCHRIJVING	**Inleiding** Complex van woningen uit 1935, naar ontwerp van architect Swinkels, gelegen binnen de bebouwde kom van Wittevrouwenveld. **Beschrijving** Negen woningblokken, in grootte variërend van drie tot tien woningen. Iedere woning is twee bouwlagen hoog en heeft een zadeldak. De meeste woningen hebben de nok parallel aan de straat, enkele hoekwoningen hebben een hoger, haaks geplaatst zadeldak. In de daknok is er per woning één gemetselde schoorsteen. Alle daken zijn gedekt met gesmoorde Tuiles du Nordpannen. Aan de daken zijn zinken mastgoten. De voorgevels zijn opgetrokken in baksteen, waarbij de gevels boven de begane grond in

	een later stadium wit geschilderd zijn. De opzet van de meeste voorgevels is als volgt: per woning is de gevel twee (begane grond) en drie (eerste verdieping) traveeën breed. De toegang bevindt zich rechts en deze bevat een vernieuwde voordeur. Erboven is een liggend bovenlicht met een stalen raam, waarvan de meeste nog geribbeld glas bevatten. Links is een breed venster met een vernieuwd, tweedelig raam, waarvan het linker deel beweegbaar is. De meeste vensters zijn van moderne rolluikkasten voorzien. Op de verdieping zijn drie smalle vensters met vernieuwde draairamen. Alle vensters hebben gemetselde onderdorpels. De zijgevels hebben gemetselde, trapsgewijs oplopende schouderstukken. De hoekpanden Frankenstraat 1, Frankenstraat 6a, Aartshertogenstraat 1 en Parmastraat 7 hebben een tuitgevel, met een rond venster in de geveltop. Dit venster heeft een kunststenen omlijsting en een rond raam met een kruisroedenverdeling. Bij Frankenstraat 1 en Parmastraat 7 is er tegen het hoekpand een éénlaags aanbouw. Hierin was ooit een breed venster, maar deze zijn later dichtgemetseld. Bij Parmastraat 7 is de voordeur overhoeks geplaatst. De voorgevel van Aartshertogenstraat 17 wijkt af van de anderen. Het betreft een topgevel met op de begane grond in het midden de toegang. Deze heeft een vernieuwde deur en een stalen bovenlicht. Links en rechts ervan zijn bredere vensters met vernieuwde ramen. Op de eerste verdieping zijn vier vensters en in de geveltop zijn er twee. Ze bevatten vernieuwde houten draairamen.
WAARDERING	Het complex is “kenmerkend” gewaardeerd vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en architectuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat: • het object deel uit maakt van de planmatige, vooroorlogse stadsuitbreiding van Wittevrouwenveld. • het object architectuurhistorische betekenis heeft vanwege de esthetische kwaliteit van het ontwerp. • de straatgevels een waardevolle maatvoering en ritmering bezitten. • het gebouw behoort tot het oeuvre van een belangrijke (plaatselijke) architect, A. Swinkels. • het een bijzondere detaillering heeft in de vormgeving van de bouwblokken, met de afwisseling van top- en lijstgevels. Waardevolle elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere: • de stalen bovenlichten • de gemetselde topgevels en schouderstukken • de ronde vensters Het pand is niet dominant gewaardeerd vanwege: - de aantasting van de authenticiteit (vernieuwde ramen en deuren) - te weinig uniciteit
RICHTLIJNEN	Algemeen: • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende bouwwerken, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen van waardevolle groenelementen, zie paragraaf 2.2 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen in cultuurhistorische attentiegebieden en beschermde stadsgezichten, zie paragraaf 2.3 van dit rapport. Objectgericht: • Geen aanvullende richtlijnen.

ADRES	Aalmoezenier Roumenplein 26 t/m 68 (even nummers) 6221 TN Maastricht Aalmoezenier Roumenplein 47 t/m 67 (oneven nummers) 6221 TM Maastricht Aalmoezenier Roumenstraat 1 t/m 25 en 2 t/m 24, 6221 TR Maastricht Bloemenweg 44 t/m 46 6221 TV Maastricht Hubert Parisstraat 1 t/m 21 en 6 t/m 18, 6221 TK Maastricht Kolpingstraat 4 t/m 8 en 5 t/m 7, 6221 TP Maastricht
GEGEVENS	Oorspronkelijke functie: woningen en winkels Huidige functie: woningen en winkels
STATUS	Kenmerkend bouwwerk; voor- en zijgevels, daken
FOTO'S	 *Het Aalmoezenier Roumenplein* *Winkel-woonhuis aan de oostzijde van het plein* *Het poortgebouw aan de westzijde van het plein* *Zicht op de Aalmoezenier Roumenstraat*
OMSCHRIJVING	**Inleiding** Complex van 88 woonhuizen en twee winkels uit 1950 naar ontwerp van H. Koene, gelegen binnen de bebouwde kom van Heugemerveld. **Beschrijving** Het complex bestaat uit blokken rijtjeswoningen en enkele dubbele of driedubbele woningen onder-één-kap. Deze zijn twee bouwlagen hoog en hebben een zadeldak met de nok parallel aan de straat. Op twee hoeken van het plein zijn éénlaags winkelgebouwtjes geplaatst, die niet meer als zodanig dienst doen. Aan de oostzijde van het Aalmoezenier Roumenplein is een drielaags poortgebouw, met een doorgang naar de Baron van Hövellstraat. Ook dit gebouw heeft een zadeldak met de nok parallel aan de straat. De daken zijn gedekt met oranje Hollandse pannen. Aan de daken zijn zinken mastgoten bevestigd. In de daknokken zijn gemetselde schoorstenen aangebracht. De dubbele en driedubbele woningen boven de voorgevel voorzien van één, twee of drie gemetselde Vlaamse gevels met een raam erin. Ze hebben een steekkapje richting het hoofddak, dat eveneens met oranje Hollandse pannen gedekt is. De verschillende bouwblokken zijn onderling gekoppeld door éénlaags, oorspronkelijke bijgebouwtjes, die soms als berging en soms als garage zijn ingericht. Ook deze zijn gedekt met zadeldaken met oranje Hollandse pannen. Alle gebouwen hebben een lage plint van rode baksteen en zijn daarboven opgetrokken in een gele baksteen. Het metselwerk is recent gereinigd en hervoegd. De aaneengeschakelde rijtjeswoningen bevinden zich aan twee zijden van de

	Aalmoezenier Roumenstraat, aan de noord- en zuidzijde van het Aalmoezenier Roumenplein en aan weerszijden van de Hubert Parisstraat. Per woning is er op de begane grond een toegang met een brede, kunststenen omlijsting. De deuren zijn vernieuwd. Naast de toegang is een breed venster, eveneens met een kunststenen omlijsting. Op de verdieping zijn drie smalle vensters met gemetselde onderdorpels en gemetselde hanenkammen aan de bovenzijde. Alle ramen zijn vernieuwd. De dubbele en drievoudige woningblokken liggen aan de Kolpingstraat, de westelijke hoeken en de noordoostelijke hoek van de Hubert Parisstraat, de oostzijde van het Aalmoezenier Roumenplein, aan weerszijden van het poortgebouw en op de noordelijke hoeken van de Aalmoezenier Roumenstraat. Aan deze gebouwen zijn de bijgebouwen en garages gekoppeld, ze hebben door hun Vlaamse gevels een iets voornamer uiterlijk dan de rijtjeswoningen. De voorgevel van ieder pand heeft op de begane grond een toegang met een kunststenen omlijsting en een venster met een kunststenen omlijsting. Deur en raam zijn vernieuwd. Op de verdieping is een breder venster en een smaller venster, beide voorzien van gemetselde onderdorpels en hanenkammen en een vernieuwd raam. De winkelgebouwtjes aan weerszijden van het plein hebben een lage sokkel van rode baksteen, waarop gemetselde kolommen zijn geplaatst. Tussen de kolommen zijn brede, vernieuwde (winkel-)ramen. De kolommen worden bekroond door een betonnen kapiteeltje. Op de kapitelen steunt een gestileerde betonnen architraaf, die bij de kopse gevel wordt bekroond door een driehoekig fronton. De woonhuizen die aan de winkels zijn gekoppeld hebben hun toegang via het winkelgebouwtje. In de straatgevel hebben ze op de begane grond een breed venster met een kunststenen omlijsting, met daarnaast een smal venster met dito omlijsting. Op de verdieping is een eenvoudiger venster met gemetselde onderdorpel en hanenkam. De ramen zijn ook hier vernieuwd. In de zijgevel, boven de winkelaanbouw is een ovaal venster met kunststenen omlijsting. Het poortgebouw heeft op de begane grond een arcade van vier flauwe segmentbogen, die op betonnen zuilen steunen. De buitenste openingen zijn verdiept dichtgemetseld, de middelste vormen een poortopening. In de buitenste muurvlakken is per travee een klein venster met kunststenen omlijsting. De betonnen zuilen hebben een gestileerd kapiteel. Op de verdiepingen zijn in de middelste twee traveeën twee uitgebouwde erkervensters geplaatst, die een kunststenen omlijsting hebben, steunend op twee stenen consoles. In de omlijsting is per verdieping een (vernieuwd) raam. De ramen worden gescheiden door een borstwerking met geometrisch siermetselwerk. In de buitenste gevelassen is er per verdieping een eenvoudig venster met een bakstenen onderdorpel, bakstenen hanenkam en een vernieuwd raam. De vensters van de eerste verdieping zijn voorzien van oorspronkelijke houten plantenbakken op houten consoles.
WAARDERING	Het bouwwerk is “kenmerkend” gewaardeerd vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en architectuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat: • het object deel uit maakt van de naoorlogse uitbreidingen van Heugemerveld. • het object architectuurhistorische betekenis heeft vanwege de esthetische kwaliteit van het ontwerp. • de straatgevels en bouwvolumes een waardevolle maatvoering en ritmering bezitten. • het gebouw behoort tot het oeuvre van een belangrijke (plaatselijke) architect, Harry Koene. • het een bijzondere detaillering heeft in de omlijstingen van de vensters, de Vlaamse gevels en de vormgeving van het poortgebouw en de winkels. • het object betekenis voor de plaatselijke geschiedenis heeft als een van de eerste na-oorlogse, grootschalige bouwprojecten van Maastricht. Waardevolle elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere: • de kunststenen deur- en vensteromlijstingen • de Vlaamse gevels • de betonnen kapitelen en hoofdgestellen van de winkels • de betonnen zuilenrij van het poortgebouw • de oorspronkelijke plantenbakken van het poortgebouw • de erkervensters van het poortgebouw

	Het pand is niet dominant gewaardeerd vanwege: - de aantasting van de authenticiteit (vernieuwde ramen en deuren)
RICHTLIJNEN	Algemeen: • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende bouwwerken, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen van waardevolle groenelementen, zie paragraaf 2.2 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen in cultuurhistorische attentiegebieden en beschermde stadsgezichten, zie paragraaf 2.3 van dit rapport. Objectgericht: • De rolluikkasten die her en der zijn aangebracht doen afbreuk aan het architectonische ontwerp. Bij voorkeur vervangen door interne zonwering. • Wijzigingen (zoals vernieuwing van deuren en ramen) bij voorkeur voor het gehele complex doorvoeren, niet per woning, zodat de architectonische eenheid gehandhaafd blijft. Het is wenselijk om bij eventueel wijzigingen rekening te houden met het oorspronkelijke ontwerp van Koene.

ADRES	Bloemenweg 50 6221 TV Maastricht
GEGEVENS	Oorspronkelijke functie: woonhuis Huidige functie: woonhuis
STATUS	Dominant bouwwerk (incl. erfafscheiding)
FOTO'S	 *Bloemenweg 50*
OMSCHRIJVING	**Inleiding** Woonhuis uit ca.1905, gelegen binnen de bebouwde kom van Heugemerveld. **Beschrijving** Halfvrijstaand pand, opgebouwd uit twee bouwlagen onder een zadeldak met de nok parallel aan de straat. Het dak is gedekt met betonpannen. Aan de dakrand is een geprofileerde houten bakgoot. De voorgevel heeft een gecementeerde plint met gebosseerde vlakken. Daarboven is de gevel opgetrokken in rode baksteen met banden en siermetselwerk (banden en ruitvormen) van gele baksteen. De gevel is twee traveeën breed. De toegang bevindt zich rechts op de begane grond en deze is voorzien van een hardstenen trapje, een vernieuwde voordeur en een oorspronkelijk, driedelig bovenlicht. De opening is, net als alle vensters, afgesloten met een stalen latei met sierrozetten. In de boogvelden is siermetselwerk aangebracht. Alle gevelopeningen hebben een gemetselde, segmentboogvormige ontlastingsboog van rode en gele baksteen. Links van de voordeur is een breed venster met een hardstenen onderdorpel en een oorspronkelijk houten raam. De indeling van het onderraam is gewijzigd tot één glasvlak. Het vijfdelige bovenlicht heeft meerkleurige glasruiten. Op de verdieping is links een zelfde venster, waarvan het onderraam nog de oorspronkelijke driedeling heeft. Rechts is een smal venster met een hardstenen onderdorpel en een oorspronkelijk houten T-raam met driedelig bovenlicht. De gevel wordt afgesloten door een gemetselde sierlijst met naar beneden wijzende punten van gele baksteen. De voortuin wordt afgesloten door een oorspronkelijk, smeedijzeren hekwerk.
WAARDERING	Het bouwwerk is “dominant” gewaardeerd vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en architectuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat:

	• het object deel uit maakt van de vooroorlogse bebouwing aan de Bloemenweg. • het object architectuurhistorische betekenis heeft vanwege de esthetische kwaliteit van het ontwerp. • het ontwerp een hoge mate van architectonische gaafheid bezit. • het een bijzondere detaillering en bijzondere ornamenten heeft, namelijk het siermetselwerk, siertegelwerk en de stalen bovenlateien. Waardevolle elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere: • de gecementeerde plint • het hardstenen trapje • de hardstenen dorpels • het siermetselwerk • de oorspronkelijke ramen • de stalen lateien • het siertegelwerk • de gootlijst • de erfafscheiding
RICHTLIJNEN	Algemeen: • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende bouwwerken, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen van waardevolle groenelementen, zie paragraaf 2.2 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen in cultuurhistorische attentiegebieden en beschermde stadsgezichten, zie paragraaf 2.3 van dit rapport. Objectgericht: • De huidige voordeur (ca.1965) detoneert met de voor de rest gave gevel uit ca.1905. Indien deze vervangen moet worden, bij voorkeur een beter in het ontwerp passend exemplaar plaatsen.

ADRES	Burgemeester Bauduinstraat 27-29 en 35-41, 6224 XB Maastricht Burgemeester Nierstraszstraat 1,1a-23 (oneven nummers) 6224 VM Maastricht Burgemeester Nierstraszstraat 2-24, 36 (even nummers) 6224 VP Maastricht Burgemeester Nierstraszstraat 38-42 (even nummers) 6224 VR Maastricht Burgemeester Pijlsstraat 1, 1a-7, 7a (oneven nummers), 6224 VB Maastricht Burgemeester Wijnandtsstraat 2-8 (even nummers) 6224 VL Maastricht Burgemeester Wijnandtsstraat 1-7 (oneven nummers) 6224 VK Maastricht
GEGEVENS	Oorspronkelijke functie: woningen Huidige functie: woningen
STATUS	Kenmerkend bouwwerk: voor- en zijgevels, daken
FOTO'S	 *Hoek Burg. Bauduinstraat en Burg. Pijlsstraat* *De woningblokken aan de Burg. Pijlsstraat* *Burgemeester Nierstraszstraat* *Burgemeester Nierstraszstraat*
OMSCHRIJVING	**Inleiding** Woningcomplex uit 1947 van architect Jos Muré, gelegen binnen de bebouwde kom van Wittevrouwenveld. **Beschrijving** Negen woningblokken van verschillende aantallen woningen. De meeste woningen hebben een souterrain en zijn daarboven twee bouwlagen hoog. Op de hoeken van de Burgemeester Pijlsstraat en beide westelijke hoeken van de Burgemeester Nierstraszstraat zijn drielaags bouwvolumes. Alle gebouwen worden gedekt door een zadeldak met de nok parallel aan de straat. De hogere bouwvolumes hebben aan de achterzijde een oorspronkelijke dakkapel met een gemetselde Vlaamse gevel en een zadeldakje. Ze bevatten een venster met vernieuwd raam. Aan de daken zijn zinken mastgoten bevestigd. De woningen hebben een plint van roodbruine baksteen in kruisverband en zijn daarboven opgetrokken in bruine baksteen in strekkenverband. De woningen in de blokken aan de westzijde van de Burgemeester Baduinstraat hebben dezelfde opzet. Iedere voorgevel is drie gevelassen breed. In de plint bevinden zich twee kelderlichten met oorspronkelijke ramen. De toegang bevindt zich links of rechts en is toegankelijk via een gemetselde trap met een bordesje. De oorspronkelijke voordeuren hebben een deurvenster en een bovenlicht. De deuren hebben een brede, getoogde kunststenen omlijsting, die naar binnen toe afloopt. Aan de ene zijde van de deur is een klein (toilet-)venster met een vernieuwd raampje. Aan de andere zijde zijn twee vensters, die

	gekoppeld worden door een betonnen omlijsting en vernieuwde ramen bevatten. Op de eerste verdieping zijn vier vensters met een betonnen omlijsting en vernieuwde ramen. Alle vensters hebben keramische onderdorpels, binnen de betonnen omlijstingen. De kopse gevels van de blokken hebben gemetselde schouderstukken met kunststenen kraagstenen. De hogere bouwvolumes hebben hun toegang in de topgevel. Deze heeft dezelfde vormgeving als bij de lagere woningen. Naast de toegang is een dubbel venster met betonnen omlijsting, keramische onderdorpels en vernieuwde ramen. Dit herhaalt zich op de eerste en tweede verdieping. Boven de toegang zijn steeds kleinere, enkele vensters met betonnen omlijstingen en vernieuwde ramen. In de geveltop is een klein venstertje met dito vormgeving. De zijgevel van het bouwvolume bevat in iedere bouwlaag een dubbel venster met betonnen omlijsting en vernieuwde ramen. Aan de ene zijde van het hoge bouwvolume is een tweelaags verbindingsvolume richting de rijtjeswoningen. Dit heeft in iedere bouwlaag van de straatgevel twee vensters met betonnen omlijstingen en vernieuwde ramen. Aan de achterzijde van het drielaags bouwvolume is een éénlaags aanbouw met een zadeldakje en in de voorgevel een tweede toegang. Deze heeft dezelfde vormgeving als die van de andere woningen.
WAARDERING	Het bouwwerk is “kenmerkend” gewaardeerd vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en architectuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat: • het object ruimtelijk bepalend c.q. markant voor de omgeving is. • het object een belangrijk onderdeel is van de naoorlogse stedenbouwkundige uitbreiding van Wittevrouwenveld. • het object architectuurhistorische betekenis heeft vanwege de esthetische kwaliteit van het ontwerp. • het gebouw behoort tot het oeuvre van een belangrijke (plaatselijke) architect, Jos Muré. • het een bijzondere detaillering heeft in de omlijstingen van de deuren en vensters en de topgevels. Waardevolle elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere: • de souterrainramen • de kunststenen deuromlijstingen • de betonnen vensteromlijstingen • de keramische dorpels • de kraagstenen van de topgevels • de stoepjes • de Vlaamse gevels van de hoge bouwvolumes Het pand is niet dominant gewaardeerd vanwege: - de aantasting van de authenticiteit (vernieuwde ramen)
RICHTLIJNEN	Algemeen: • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende bouwwerken, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen van waardevolle groenelementen, zie paragraaf 2.2 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen in cultuurhistorische attentiegebieden en beschermde stadsgezichten, zie paragraaf 2.3 van dit rapport. Objectgericht: • Het is wenselijk om de kunststof ramen, indien deze vernieuwd moeten worden, te vervangen door exemplaren die qua materiaal en indeling refereren aan het oorspronkelijke ontwerp.

ADRES	Burgemeester Bauduinstraat 57-59, 71-73, 81-83, 89-91, 114-148 6224 XB Maastricht Burgemeester Pijlsstraat 4-14 (even nummers), 6224 VD Maastricht Schepen Engelenstraat 1-7 (oneven nummers), 6224 VJ Maastricht Schepen van Meerbekestraat 1-9 (oneven nummers) , 6224 VG Maastricht Schepen Pichotstraat 1-9 (oneven nummers), 6224 VH Maastricht
GEGEVENS	Oorspronkelijke functie: woningen Huidige functie: woningen
STATUS	Kenmerkend bouwwerk: voor- en zijgevels, daken
FOTO'S	 *Burgemeester Bauduinstraat 148* *Detail van de ingangen* *De blokken tussen de Burg. Bauduin- en de Burg. Wijnandsstraat* *Ceramisch gevelbeeld van de H. Servatius*
OMSCHRIJVING	**Inleiding** Woningcomplex uit 1946 van architect Jos Muré, gelegen binnen de bebouwde kom van Wittevrouwenveld. **Beschrijving** Woningblokken van verschillende aantallen woningen. Alle woningen hebben een souterrain en zijn daarboven twee bouwlagen hoog. Ze worden gedekt door een zadeldak met de nok parallel aan de straat, behalve de kopse woningen van twee lange blokken aan de Burgemeester Bauduinstraat. De daken zijn gedekt met rode betonnen golfpannen. De kopse woningen met haakse daken hebben in het buitenste dakvlak een oorspronkelijke dakkapel met een zadeldakje en een vernieuwd raam. Aan de daken zijn zinken mastgoten bevestigd. De woningen zijn opgetrokken in bruine baksteen in strekkenverband met een gemetselde plint. De woningen in de lage blokken hebben dezelfde opzet. Iedere voorgevel is twee gevelassen breed. De toegang bevindt zich links of rechts en is toegankelijk via een gemetselde trap met een bordes. De vernieuwde voordeuren hebben een getoogd bovenlicht. Sommige woningen hebben nog de oorspronkelijke, decoratieve gebogen roedenverdeling in het bovenlicht. De voordeuren hebben een brede, naar

	binnen toe aflopende betonnen omlijsting. Naast de voordeur is een brievenbus met een rode keramische omlijsting. Naast de toegang zijn er twee souterrainvensters in de plint, die nog de oorspronkelijke houten ramen met kruisroedenverdeling bevatten. Daarboven zijn twee vensters met vernieuwde kunststof ramen. Aan de andere zijde van de voordeur is een klein (toilet)venster met een vernieuwd raampje. De gevelopeningen van de begane grond hebben een gemetselde hanenkam aan de bovenzijde. Op de eerste verdieping zijn drie vensters met vernieuwde ramen. Deze vensters hebben een dunne kunststenen bovenlatei. Alle vensters hebben keramische onderdorpels. De hoekwoningen wijken af. Deze hebben in de straatgevel twee souterrainvensters met oorspronkelijke ramen en daarboven per bouwlaag twee grote en één klein venster met vernieuwde ramen. In de geveltop zijn twee smalle, hoge vensters met vernieuwde ramen. De toegang is in de zijgevel en heeft dezelfde vormgeving als die van de andere woningen. Links ernaast is een klein venster en erboven zijn twee smalle, hoge vensters, alle met vernieuwde ramen. De topgevels, vormgegeven als tuitgevels, hebben uitkragende schouderstukken, met decoratieve kunststenen kraagstenen. Op de hoek van Burgemeester Bauduinstraat 62 is een keramisch, geglazuurd heiligenbeeld geplaatst van de H. Servaas, patroonheilige van de bouwvereniging. De vier woningblokken aan de oostzijde van de Burgemeester Bauduinstraat bevatten ieder twee woningen. Deze hebben grotendeels dezelfde vormgeving als de blokken aan de westzijde, alleen de positionering van de vensters verschilt. Bij deze woningen is aan de ene zijde van de toegang is een breed venster, aan de andere kant twee kleine vensters. Op de verdieping is links een breed venster en boven de toegang een standaard venster. Alle bevatten vernieuwde ramen. De blokken aan de Burgemeester Pijlsstraat, Schepen Engelenstraat, Schepen van Meerbekestraat en Schepen Pichotstraat hebben weer een iets andere opzet in de gevels. De toegangen zijn gelijk aan die bij de overige blokken. Naast de toegang is ofwel een breed venster met een gemetselde rollaag erboven, ofwel een smal venster met een gemetselde hanenkam aan de bovenzijde (hoekwoningen). Op de verdieping zijn twee vensters met kunststenen bovenlateien, ofwel twee smalle (hoekwoningen) ofwel een breed en een smal venster (tussenwoningen).
WAARDERING	Het bouwwerk is “kenmerkend” gewaardeerd vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en architectuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat: • het object ruimtelijk bepalend c.q. markant voor de omgeving is. • het object een belangrijk onderdeel is van de naoorlogse stedenbouwkundige uitbreiding van Wittevrouwenveld. • het object architectuurhistorische betekenis heeft vanwege de esthetische kwaliteit van het ontwerp. • het gebouw behoort tot het oeuvre van een belangrijke (plaatselijke) architect, Jos Muré. • het een bijzondere detaillering heeft in de toegangen (omlijstingen, bovenlichten) en de topgevels. Waardevolle elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere: • de souterrainramen • de oorspronkelijke deuren • de kunststenen deuromlijstingen • de indeling van de bovenlichten (voor zover aanwezig) • de keramische brievenbussen • de kraagstenen van de topgevels • de stoepjes • het heiligenbeeldje Het pand is niet dominant gewaardeerd vanwege: - de aantasting van de authenticiteit (vernieuwde ramen) - te weinig uniciteit

RICHTLIJNEN	Algemeen: • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende bouwwerken, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen van waardevolle groenelementen, zie paragraaf 2.2 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen in cultuurhistorische attentiegebieden en beschermde stadsgezichten, zie paragraaf 2.3 van dit rapport. Objectgericht: • Het is wenselijk om de kunststof ramen, indien deze vernieuwd moeten worden, te vervangen door exemplaren die qua materiaal en indeling refereren aan het oorspronkelijke ontwerp.

ADRES	Burgemeester Bauduinstraat 27-29 en 35-41, 6224 XB Maastricht Burgemeester Nierstraszstraat 1,1a-23 (oneven nummers) 6224 VM Maastricht Burgemeester Nierstraszstraat 2-24, 36 (even nummers) 6224 VP Maastricht Burgemeester Nierstraszstraat 38-42 (even nummers) 6224 VR Maastricht Burgemeester Pijlsstraat 1, 1a-7, 7a (oneven nummers), 6224 VB Maastricht Burgemeester Wijnandtsstraat 2-8 (even nummers) 6224 VL Maastricht Burgemeester Wijnandtsstraat 1-7 (oneven nummers) 6224 VK Maastricht
GEGEVENS	Oorspronkelijke functie: woningen Huidige functie: woningen
STATUS	Kenmerkend bouwwerk: voor- en zijgevels, daken
FOTO'S	 *Hoek Burg. Bauduinstraat en Burg. Pijlsstraat* *De woningblokken aan de Burg. Pijlsstraat* *Burgemeester Nierstraszstraat* *Burgemeester Nierstraszstraat*
OMSCHRIJVING	**Inleiding** Woningcomplex uit 1947 van architect Jos Muré, gelegen binnen de bebouwde kom van Wittevrouwenveld. **Beschrijving** Negen woningblokken van verschillende aantallen woningen. De meeste woningen hebben een souterrain en zijn daarboven twee bouwlagen hoog. Op de hoeken van de Burgemeester Pijlsstraat en beide westelijke hoeken van de Burgemeester Nierstraszstraat zijn drielaags bouwvolumes. Alle gebouwen worden gedekt door een zadeldak met de nok parallel aan de straat. De hogere bouwvolumes hebben aan de achterzijde een oorspronkelijke dakkapel met een gemetselde Vlaamse gevel en een zadeldakje. Ze bevatten een venster met vernieuwd raam. Aan de daken zijn zinken mastgoten bevestigd. De woningen hebben een plint van roodbruine baksteen in kruisverband en zijn daarboven opgetrokken in bruine baksteen in strekkenverband. De woningen in de blokken aan de westzijde van de Burgemeester Baduinstraat hebben dezelfde opzet. Iedere voorgevel is drie gevelassen breed. In de plint bevinden zich twee kelderlichten met oorspronkelijke ramen. De toegang bevindt zich links of rechts en is toegankelijk via een gemetselde trap met een bordesje. De oorspronkelijke voordeuren hebben een deurvenster en een bovenlicht. De deuren hebben een brede, getoogde kunststenen omlijsting, die naar binnen toe afloopt. Aan de ene zijde van de deur is een klein (toilet-)venster met een vernieuwd raampje. Aan de andere zijde zijn twee vensters, die

	gekoppeld worden door een betonnen omlijsting en vernieuwde ramen bevatten. Op de eerste verdieping zijn vier vensters met een betonnen omlijsting en vernieuwde ramen. Alle vensters hebben keramische onderdorpels, binnen de betonnen omlijstingen. De kopse gevels van de blokken hebben gemetselde schouderstukken met kunststenen kraagstenen. De hogere bouwvolumes hebben hun toegang in de topgevel. Deze heeft dezelfde vormgeving als bij de lagere woningen. Naast de toegang is een dubbel venster met betonnen omlijsting, keramische onderdorpels en vernieuwde ramen. Dit herhaalt zich op de eerste en tweede verdieping. Boven de toegang zijn steeds kleinere, enkele vensters met betonnen omlijstingen en vernieuwde ramen. In de geveltop is een klein venstertje met dito vormgeving. De zijgevel van het bouwvolume bevat in iedere bouwlaag een dubbel venster met betonnen omlijsting en vernieuwde ramen. Aan de ene zijde van het hoge bouwvolume is een tweelaags verbindingsvolume richting de rijtjeswoningen. Dit heeft in iedere bouwlaag van de straatgevel twee vensters met betonnen omlijstingen en vernieuwde ramen. Aan de achterzijde van het drielaags bouwvolume is een éénlaags aanbouw met een zadeldakje en in de voorgevel een tweede toegang. Deze heeft dezelfde vormgeving als die van de andere woningen.
WAARDERING	Het bouwwerk is “kenmerkend” gewaardeerd vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en architectuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat: • het object ruimtelijk bepalend c.q. markant voor de omgeving is. • het object een belangrijk onderdeel is van de naoorlogse stedenbouwkundige uitbreiding van Wittevrouwenveld. • het object architectuurhistorische betekenis heeft vanwege de esthetische kwaliteit van het ontwerp. • het gebouw behoort tot het oeuvre van een belangrijke (plaatselijke) architect, Jos Muré. • het een bijzondere detaillering heeft in de omlijstingen van de deuren en vensters en de topgevels. Waardevolle elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere: • de souterrainramen • de kunststenen deuromlijstingen • de betonnen vensteromlijstingen • de keramische dorpels • de kraagstenen van de topgevels • de stoepjes • de Vlaamse gevels van de hoge bouwvolumes Het pand is niet dominant gewaardeerd vanwege: - de aantasting van de authenticiteit (vernieuwde ramen)
RICHTLIJNEN	Algemeen: • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende bouwwerken, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen van waardevolle groenelementen, zie paragraaf 2.2 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen in cultuurhistorische attentiegebieden en beschermde stadsgezichten, zie paragraaf 2.3 van dit rapport. Objectgericht: • Het is wenselijk om de kunststof ramen, indien deze vernieuwd moeten worden, te vervangen door exemplaren die qua materiaal en indeling refereren aan het oorspronkelijke ontwerp.

ADRES	Burgemeester Bauduinstraat 27-29 en 35-41, 6224 XB Maastricht Burgemeester Nierstraszstraat 1,1a-23 (oneven nummers) 6224 VM Maastricht Burgemeester Nierstraszstraat 2-24, 36 (even nummers) 6224 VP Maastricht Burgemeester Nierstraszstraat 38-42 (even nummers) 6224 VR Maastricht Burgemeester Pijlsstraat 1, 1a-7, 7a (oneven nummers), 6224 VB Maastricht Burgemeester Wijnandtsstraat 2-8 (even nummers) 6224 VL Maastricht Burgemeester Wijnandtsstraat 1-7 (oneven nummers) 6224 VK Maastricht
GEGEVENS	Oorspronkelijke functie: woningen Huidige functie: woningen
STATUS	Kenmerkend bouwwerk: voor- en zijgevels, daken
FOTO'S	 *Hoek Burg. Bauduinstraat en Burg. Pijlsstraat* *De woningblokken aan de Burg. Pijlsstraat* *Burgemeester Nierstraszstraat* *Burgemeester Nierstraszstraat*
OMSCHRIJVING	**Inleiding** Woningcomplex uit 1947 van architect Jos Muré, gelegen binnen de bebouwde kom van Wittevrouwenveld. **Beschrijving** Negen woningblokken van verschillende aantallen woningen. De meeste woningen hebben een souterrain en zijn daarboven twee bouwlagen hoog. Op de hoeken van de Burgemeester Pijlsstraat en beide westelijke hoeken van de Burgemeester Nierstraszstraat zijn drielaags bouwvolumes. Alle gebouwen worden gedekt door een zadeldak met de nok parallel aan de straat. De hogere bouwvolumes hebben aan de achterzijde een oorspronkelijke dakkapel met een gemetselde Vlaamse gevel en een zadeldakje. Ze bevatten een venster met vernieuwd raam. Aan de daken zijn zinken mastgoten bevestigd. De woningen hebben een plint van roodbruine baksteen in kruisverband en zijn daarboven opgetrokken in bruine baksteen in strekkenverband. De woningen in de blokken aan de westzijde van de Burgemeester Baduinstraat hebben dezelfde opzet. Iedere voorgevel is drie gevelassen breed. In de plint bevinden zich twee kelderlichten met oorspronkelijke ramen. De toegang bevindt zich links of rechts en is toegankelijk via een gemetselde trap met een bordesje. De oorspronkelijke voordeuren hebben een deurvenster en een bovenlicht. De deuren hebben een brede, getoogde kunststenen omlijsting, die naar binnen toe afloopt. Aan de ene zijde van de deur is een klein (toilet-)venster met een vernieuwd raampje. Aan de andere zijde zijn twee vensters, die

	gekoppeld worden door een betonnen omlijsting en vernieuwde ramen bevatten. Op de eerste verdieping zijn vier vensters met een betonnen omlijsting en vernieuwde ramen. Alle vensters hebben keramische onderdorpels, binnen de betonnen omlijstingen. De kopse gevels van de blokken hebben gemetselde schouderstukken met kunststenen kraagstenen. De hogere bouwvolumes hebben hun toegang in de topgevel. Deze heeft dezelfde vormgeving als bij de lagere woningen. Naast de toegang is een dubbel venster met betonnen omlijsting, keramische onderdorpels en vernieuwde ramen. Dit herhaalt zich op de eerste en tweede verdieping. Boven de toegang zijn steeds kleinere, enkele vensters met betonnen omlijstingen en vernieuwde ramen. In de geveltop is een klein venstertje met dito vormgeving. De zijgevel van het bouwvolume bevat in iedere bouwlaag een dubbel venster met betonnen omlijsting en vernieuwde ramen. Aan de ene zijde van het hoge bouwvolume is een tweelaags verbindingsvolume richting de rijtjeswoningen. Dit heeft in iedere bouwlaag van de straatgevel twee vensters met betonnen omlijstingen en vernieuwde ramen. Aan de achterzijde van het drielaags bouwvolume is een éénlaags aanbouw met een zadeldakje en in de voorgevel een tweede toegang. Deze heeft dezelfde vormgeving als die van de andere woningen.
WAARDERING	Het bouwwerk is “kenmerkend” gewaardeerd vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en architectuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat: • het object ruimtelijk bepalend c.q. markant voor de omgeving is. • het object een belangrijk onderdeel is van de naoorlogse stedenbouwkundige uitbreiding van Wittevrouwenveld. • het object architectuurhistorische betekenis heeft vanwege de esthetische kwaliteit van het ontwerp. • het gebouw behoort tot het oeuvre van een belangrijke (plaatselijke) architect, Jos Muré. • het een bijzondere detaillering heeft in de omlijstingen van de deuren en vensters en de topgevels. Waardevolle elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere: • de souterrainramen • de kunststenen deuromlijstingen • de betonnen vensteromlijstingen • de keramische dorpels • de kraagstenen van de topgevels • de stoepjes • de Vlaamse gevels van de hoge bouwvolumes Het pand is niet dominant gewaardeerd vanwege: - de aantasting van de authenticiteit (vernieuwde ramen)
RICHTLIJNEN	Algemeen: • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende bouwwerken, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen van waardevolle groenelementen, zie paragraaf 2.2 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen in cultuurhistorische attentiegebieden en beschermde stadsgezichten, zie paragraaf 2.3 van dit rapport. Objectgericht: • Het is wenselijk om de kunststof ramen, indien deze vernieuwd moeten worden, te vervangen door exemplaren die qua materiaal en indeling refereren aan het oorspronkelijke ontwerp.

ADRES	Burgemeester Bauduinstraat 27-29 en 35-41, 6224 XB Maastricht Burgemeester Nierstraszstraat 1,1a-23 (oneven nummers) 6224 VM Maastricht Burgemeester Nierstraszstraat 2-24, 36 (even nummers) 6224 VP Maastricht Burgemeester Nierstraszstraat 38-42 (even nummers) 6224 VR Maastricht Burgemeester Pijlsstraat 1, 1a-7, 7a (oneven nummers), 6224 VB Maastricht Burgemeester Wijnandtsstraat 2-8 (even nummers) 6224 VL Maastricht Burgemeester Wijnandtsstraat 1-7 (oneven nummers) 6224 VK Maastricht
GEGEVENS	Oorspronkelijke functie: woningen Huidige functie: woningen
STATUS	Kenmerkend bouwwerk: voor- en zijgevels, daken
FOTO'S	 *Hoek Burg. Bauduinstraat en Burg. Pijlsstraat* *De woningblokken aan de Burg. Pijlsstraat* *Burgemeester Nierstraszstraat* *Burgemeester Nierstraszstraat*
OMSCHRIJVING	**Inleiding** Woningcomplex uit 1947 van architect Jos Muré, gelegen binnen de bebouwde kom van Wittevrouwenveld. **Beschrijving** Negen woningblokken van verschillende aantallen woningen. De meeste woningen hebben een souterrain en zijn daarboven twee bouwlagen hoog. Op de hoeken van de Burgemeester Pijlsstraat en beide westelijke hoeken van de Burgemeester Nierstraszstraat zijn drielaags bouwvolumes. Alle gebouwen worden gedekt door een zadeldak met de nok parallel aan de straat. De hogere bouwvolumes hebben aan de achterzijde een oorspronkelijke dakkapel met een gemetselde Vlaamse gevel en een zadeldakje. Ze bevatten een venster met vernieuwd raam. Aan de daken zijn zinken mastgoten bevestigd. De woningen hebben een plint van roodbruine baksteen in kruisverband en zijn daarboven opgetrokken in bruine baksteen in strekkenverband. De woningen in de blokken aan de westzijde van de Burgemeester Baduinstraat hebben dezelfde opzet. Iedere voorgevel is drie gevelassen breed. In de plint bevinden zich twee kelderlichten met oorspronkelijke ramen. De toegang bevindt zich links of rechts en is toegankelijk via een gemetselde trap met een bordesje. De oorspronkelijke voordeuren hebben een deurvenster en een bovenlicht. De deuren hebben een brede, getoogde kunststenen omlijsting, die naar binnen toe afloopt. Aan de ene zijde van de deur is een klein (toilet-)venster met een vernieuwd raampje. Aan de andere zijde zijn twee vensters, die

	gekoppeld worden door een betonnen omlijsting en vernieuwde ramen bevatten. Op de eerste verdieping zijn vier vensters met een betonnen omlijsting en vernieuwde ramen. Alle vensters hebben keramische onderdorpels, binnen de betonnen omlijstingen. De kopse gevels van de blokken hebben gemetselde schouderstukken met kunststenen kraagstenen. De hogere bouwvolumes hebben hun toegang in de topgevel. Deze heeft dezelfde vormgeving als bij de lagere woningen. Naast de toegang is een dubbel venster met betonnen omlijsting, keramische onderdorpels en vernieuwde ramen. Dit herhaalt zich op de eerste en tweede verdieping. Boven de toegang zijn steeds kleinere, enkele vensters met betonnen omlijstingen en vernieuwde ramen. In de geveltop is een klein venstertje met dito vormgeving. De zijgevel van het bouwvolume bevat in iedere bouwlaag een dubbel venster met betonnen omlijsting en vernieuwde ramen. Aan de ene zijde van het hoge bouwvolume is een tweelaags verbindingsvolume richting de rijtjeswoningen. Dit heeft in iedere bouwlaag van de straatgevel twee vensters met betonnen omlijstingen en vernieuwde ramen. Aan de achterzijde van het drielaags bouwvolume is een éénlaags aanbouw met een zadeldakje en in de voorgevel een tweede toegang. Deze heeft dezelfde vormgeving als die van de andere woningen.
WAARDERING	Het bouwwerk is “kenmerkend” gewaardeerd vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en architectuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat: • het object ruimtelijk bepalend c.q. markant voor de omgeving is. • het object een belangrijk onderdeel is van de naoorlogse stedenbouwkundige uitbreiding van Wittevrouwenveld. • het object architectuurhistorische betekenis heeft vanwege de esthetische kwaliteit van het ontwerp. • het gebouw behoort tot het oeuvre van een belangrijke (plaatselijke) architect, Jos Muré. • het een bijzondere detaillering heeft in de omlijstingen van de deuren en vensters en de topgevels. Waardevolle elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere: • de souterrainramen • de kunststenen deuromlijstingen • de betonnen vensteromlijstingen • de keramische dorpels • de kraagstenen van de topgevels • de stoepjes • de Vlaamse gevels van de hoge bouwvolumes Het pand is niet dominant gewaardeerd vanwege: - de aantasting van de authenticiteit (vernieuwde ramen)
RICHTLIJNEN	Algemeen: • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende bouwwerken, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen van waardevolle groenelementen, zie paragraaf 2.2 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen in cultuurhistorische attentiegebieden en beschermde stadsgezichten, zie paragraaf 2.3 van dit rapport. Objectgericht: • Het is wenselijk om de kunststof ramen, indien deze vernieuwd moeten worden, te vervangen door exemplaren die qua materiaal en indeling refereren aan het oorspronkelijke ontwerp.

ADRES	Burgemeester Bauduinstraat 27-29 en 35-41, 6224 XB Maastricht Burgemeester Nierstraszstraat 1,1a-23 (oneven nummers) 6224 VM Maastricht Burgemeester Nierstraszstraat 2-24, 36 (even nummers) 6224 VP Maastricht Burgemeester Nierstraszstraat 38-42 (even nummers) 6224 VR Maastricht Burgemeester Pijlsstraat 1, 1a-7, 7a (oneven nummers), 6224 VB Maastricht Burgemeester Wijnandtsstraat 2-8 (even nummers) 6224 VL Maastricht Burgemeester Wijnandtsstraat 1-7 (oneven nummers) 6224 VK Maastricht
GEGEVENS	Oorspronkelijke functie: woningen Huidige functie: woningen
STATUS	Kenmerkend bouwwerk: voor- en zijgevels, daken
FOTO'S	 *Hoek Burg. Bauduinstraat en Burg. Pijlsstraat* *De woningblokken aan de Burg. Pijlsstraat* *Burgemeester Nierstraszstraat* *Burgemeester Nierstraszstraat*
OMSCHRIJVING	**Inleiding** Woningcomplex uit 1947 van architect Jos Muré, gelegen binnen de bebouwde kom van Wittevrouwenveld. **Beschrijving** Negen woningblokken van verschillende aantallen woningen. De meeste woningen hebben een souterrain en zijn daarboven twee bouwlagen hoog. Op de hoeken van de Burgemeester Pijlsstraat en beide westelijke hoeken van de Burgemeester Nierstraszstraat zijn drielaags bouwvolumes. Alle gebouwen worden gedekt door een zadeldak met de nok parallel aan de straat. De hogere bouwvolumes hebben aan de achterzijde een oorspronkelijke dakkapel met een gemetselde Vlaamse gevel en een zadeldakje. Ze bevatten een venster met vernieuwd raam. Aan de daken zijn zinken mastgoten bevestigd. De woningen hebben een plint van roodbruine baksteen in kruisverband en zijn daarboven opgetrokken in bruine baksteen in strekkenverband. De woningen in de blokken aan de westzijde van de Burgemeester Baduinstraat hebben dezelfde opzet. Iedere voorgevel is drie gevelassen breed. In de plint bevinden zich twee kelderlichten met oorspronkelijke ramen. De toegang bevindt zich links of rechts en is toegankelijk via een gemetselde trap met een bordesje. De oorspronkelijke voordeuren hebben een deurvenster en een bovenlicht. De deuren hebben een brede, getoogde kunststenen omlijsting, die naar binnen toe afloopt. Aan de ene zijde van de deur is een klein (toilet-)venster met een vernieuwd raampje. Aan de andere zijde zijn twee vensters, die

	gekoppeld worden door een betonnen omlijsting en vernieuwde ramen bevatten. Op de eerste verdieping zijn vier vensters met een betonnen omlijsting en vernieuwde ramen. Alle vensters hebben keramische onderdorpels, binnen de betonnen omlijstingen. De kopse gevels van de blokken hebben gemetselde schouderstukken met kunststenen kraagstenen. De hogere bouwvolumes hebben hun toegang in de topgevel. Deze heeft dezelfde vormgeving als bij de lagere woningen. Naast de toegang is een dubbel venster met betonnen omlijsting, keramische onderdorpels en vernieuwde ramen. Dit herhaalt zich op de eerste en tweede verdieping. Boven de toegang zijn steeds kleinere, enkele vensters met betonnen omlijstingen en vernieuwde ramen. In de geveltop is een klein venstertje met dito vormgeving. De zijgevel van het bouwvolume bevat in iedere bouwlaag een dubbel venster met betonnen omlijsting en vernieuwde ramen. Aan de ene zijde van het hoge bouwvolume is een tweelaags verbindingsvolume richting de rijtjeswoningen. Dit heeft in iedere bouwlaag van de straatgevel twee vensters met betonnen omlijstingen en vernieuwde ramen. Aan de achterzijde van het drielaags bouwvolume is een éénlaags aanbouw met een zadeldakje en in de voorgevel een tweede toegang. Deze heeft dezelfde vormgeving als die van de andere woningen.
WAARDERING	Het bouwwerk is “kenmerkend” gewaardeerd vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en architectuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat: • het object ruimtelijk bepalend c.q. markant voor de omgeving is. • het object een belangrijk onderdeel is van de naoorlogse stedenbouwkundige uitbreiding van Wittevrouwenveld. • het object architectuurhistorische betekenis heeft vanwege de esthetische kwaliteit van het ontwerp. • het gebouw behoort tot het oeuvre van een belangrijke (plaatselijke) architect, Jos Muré. • het een bijzondere detaillering heeft in de omlijstingen van de deuren en vensters en de topgevels. Waardevolle elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere: • de souterrainramen • de kunststenen deuromlijstingen • de betonnen vensteromlijstingen • de keramische dorpels • de kraagstenen van de topgevels • de stoepjes • de Vlaamse gevels van de hoge bouwvolumes Het pand is niet dominant gewaardeerd vanwege: - de aantasting van de authenticiteit (vernieuwde ramen)
RICHTLIJNEN	Algemeen: • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende bouwwerken, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen van waardevolle groenelementen, zie paragraaf 2.2 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen in cultuurhistorische attentiegebieden en beschermde stadsgezichten, zie paragraaf 2.3 van dit rapport. Objectgericht: • Het is wenselijk om de kunststof ramen, indien deze vernieuwd moeten worden, te vervangen door exemplaren die qua materiaal en indeling refereren aan het oorspronkelijke ontwerp.

ADRES	Burgemeester Bauduinstraat 57-59, 71-73, 81-83, 89-91, 114-148 6224 XB Maastricht Burgemeester Pijlsstraat 4-14 (even nummers), 6224 VD Maastricht Schepen Engelenstraat 1-7 (oneven nummers), 6224 VJ Maastricht Schepen van Meerbekestraat 1-9 (oneven nummers) , 6224 VG Maastricht Schepen Pichotstraat 1-9 (oneven nummers), 6224 VH Maastricht
GEGEVENS	Oorspronkelijke functie: woningen Huidige functie: woningen
STATUS	Kenmerkend bouwwerk: voor- en zijgevels, daken
FOTO'S	 *Burgemeester Bauduinstraat 148* *Detail van de ingangen* *De blokken tussen de Burg. Bauduin- en de Burg. Wijnandsstraat* *Ceramisch gevelbeeld van de H. Servatius*
OMSCHRIJVING	**Inleiding** Woningcomplex uit 1946 van architect Jos Muré, gelegen binnen de bebouwde kom van Wittevrouwenveld. **Beschrijving** Woningblokken van verschillende aantallen woningen. Alle woningen hebben een souterrain en zijn daarboven twee bouwlagen hoog. Ze worden gedekt door een zadeldak met de nok parallel aan de straat, behalve de kopse woningen van twee lange blokken aan de Burgemeester Bauduinstraat. De daken zijn gedekt met rode betonnen golfpannen. De kopse woningen met haakse daken hebben in het buitenste dakvlak een oorspronkelijke dakkapel met een zadeldakje en een vernieuwd raam. Aan de daken zijn zinken mastgoten bevestigd. De woningen zijn opgetrokken in bruine baksteen in strekkenverband met een gemetselde plint. De woningen in de lage blokken hebben dezelfde opzet. Iedere voorgevel is twee gevelassen breed. De toegang bevindt zich links of rechts en is toegankelijk via een gemetselde trap met een bordes. De vernieuwde voordeuren hebben een getoogd bovenlicht. Sommige woningen hebben nog de oorspronkelijke, decoratieve gebogen roedenverdeling in het bovenlicht. De voordeuren hebben een brede, naar

	binnen toe aflopende betonnen omlijsting. Naast de voordeur is een brievenbus met een rode keramische omlijsting. Naast de toegang zijn er twee souterrainvensters in de plint, die nog de oorspronkelijke houten ramen met kruisroedenverdeling bevatten. Daarboven zijn twee vensters met vernieuwde kunststof ramen. Aan de andere zijde van de voordeur is een klein (toilet)venster met een vernieuwd raampje. De gevelopeningen van de begane grond hebben een gemetselde hanenkam aan de bovenzijde. Op de eerste verdieping zijn drie vensters met vernieuwde ramen. Deze vensters hebben een dunne kunststenen bovenlatei. Alle vensters hebben keramische onderdorpels. De hoekwoningen wijken af. Deze hebben in de straatgevel twee souterrainvensters met oorspronkelijke ramen en daarboven per bouwlaag twee grote en één klein venster met vernieuwde ramen. In de geveltop zijn twee smalle, hoge vensters met vernieuwde ramen. De toegang is in de zijgevel en heeft dezelfde vormgeving als die van de andere woningen. Links ernaast is een klein venster en erboven zijn twee smalle, hoge vensters, alle met vernieuwde ramen. De topgevels, vormgegeven als tuitgevels, hebben uitkragende schouderstukken, met decoratieve kunststenen kraagstenen. Op de hoek van Burgemeester Bauduinstraat 62 is een keramisch, geglazuurd heiligenbeeld geplaatst van de H. Servaas, patroonheilige van de bouwvereniging. De vier woningblokken aan de oostzijde van de Burgemeester Bauduinstraat bevatten ieder twee woningen. Deze hebben grotendeels dezelfde vormgeving als de blokken aan de westzijde, alleen de positionering van de vensters verschilt. Bij deze woningen is aan de ene zijde van de toegang is een breed venster, aan de andere kant twee kleine vensters. Op de verdieping is links een breed venster en boven de toegang een standaard venster. Alle bevatten vernieuwde ramen. De blokken aan de Burgemeester Pijlsstraat, Schepen Engelenstraat, Schepen van Meerbekestraat en Schepen Pichotstraat hebben weer een iets andere opzet in de gevels. De toegangen zijn gelijk aan die bij de overige blokken. Naast de toegang is ofwel een breed venster met een gemetselde rollaag erboven, ofwel een smal venster met een gemetselde hanenkam aan de bovenzijde (hoekwoningen). Op de verdieping zijn twee vensters met kunststenen bovenlateien, ofwel twee smalle (hoekwoningen) ofwel een breed en een smal venster (tussenwoningen).
WAARDERING	Het bouwwerk is “kenmerkend” gewaardeerd vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en architectuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat: • het object ruimtelijk bepalend c.q. markant voor de omgeving is. • het object een belangrijk onderdeel is van de naoorlogse stedenbouwkundige uitbreiding van Wittevrouwenveld. • het object architectuurhistorische betekenis heeft vanwege de esthetische kwaliteit van het ontwerp. • het gebouw behoort tot het oeuvre van een belangrijke (plaatselijke) architect, Jos Muré. • het een bijzondere detaillering heeft in de toegangen (omlijstingen, bovenlichten) en de topgevels. Waardevolle elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere: • de souterrainramen • de oorspronkelijke deuren • de kunststenen deuromlijstingen • de indeling van de bovenlichten (voor zover aanwezig) • de keramische brievenbussen • de kraagstenen van de topgevels • de stoepjes • het heiligenbeeldje Het pand is niet dominant gewaardeerd vanwege: - de aantasting van de authenticiteit (vernieuwde ramen) - te weinig uniciteit

RICHTLIJNEN	Algemeen: • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende bouwwerken, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen van waardevolle groenelementen, zie paragraaf 2.2 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen in cultuurhistorische attentiegebieden en beschermde stadsgezichten, zie paragraaf 2.3 van dit rapport. Objectgericht: • Het is wenselijk om de kunststof ramen, indien deze vernieuwd moeten worden, te vervangen door exemplaren die qua materiaal en indeling refereren aan het oorspronkelijke ontwerp.

ADRES	Burgemeester van Oppenstraat 110 6224 ET Maastricht
GEGEVENS	Oorspronkelijke functie: school en gymzaal Huidige functie: diversen
STATUS	Dominant bouwwerk
FOTO'S	 *De gymzaal aan de westzijde* *De ingang aan de zuidoostzijde* *De school vanuit het oosten* *De school en de gymzaal*
OMSCHRIJVING	**Inleiding** Schoolgebouw van architect Peutz uit 1949 met een gymzaal uit 1954 van Theo Boosten, gelegen binnen de bebouwde kom Wittevrouwenveld. **Beschrijving** Vrijstaand gebouw, bestaande uit een L-vormig schoolgebouw en een rechthoekige gymzaalvleugel. De school is twee bouwlagen hoog, de gymzaal één. De daken zijn plat gedekt. De gebouwen zijn opgebouwd uit een betonskelet, waarbij de kopse buitengevels bekleed zijn met grof behakte Kunradersteen. De andere gevels hebben een betonnen plint en daarboven betonnen modules van kleine vierkanten. De vierkanten zijn dicht bij de borstweringen en open bij de vensters. De vensters bevatten stalen ramen. De lange gevels van de school bevatten 41 bij 8 vierkante modules. Op de zuidoosthoek van de school is een éénlaags bouwvolume, waarin een toegang is, binnen een gevelvlak van betonnen modules. De toegang bevat nog de oorspronkelijke dubbele stalen deuren. Boven de uitbouw zijn in de natuurstenen gevel betonnen rechthoeken ter versiering aangebracht. Die zelfde decoraties bevinden zich in de zuidgevel van een tweelaags bouwvolume aan de zuidwestzijde van de schoolvleugel. Eronder is een betonnen pui met verdikte betonnen tussenpijlers en een moduleverdeling van drie bij zes vierkanten. In de westgevel van dit bouwvolume is op de begane grond een tweede toegang, met een terugliggende, vernieuwde dubbele deur. De gymzaal heeft een draagconstructie van vijf betonnen spanten, bestaande uit twee pijlers en een tussenlatei. Deze steken uit ten opzichte van de zijgevels. De zijgevels zijn wederom opgebouwd uit vierkante betonnen modules. In de westelijke zijgevel zijn vier brede toegangen met dubbele deuren. Op een hoger niveau is een reeks vensters, binnen de betonnen modules. Aan de noordzijde van de gymzaal is een éénlaags oorspronkelijke aanbouw.

WAARDERING	Het bouwwerk is “dominant” gewaardeerd vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en architectuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat: • het object ruimtelijk bepalend c.q. markant voor de omgeving is. • het object architectuurhistorische betekenis heeft vanwege de esthetische kwaliteit van het ontwerp. • het ontwerp een hoge mate van architectonische gaafheid bezit. • het gebouw behoort tot het oeuvre van een belangrijke Nederlandse architect, Frits Peutz • de gymzaal behoort tot het oeuvre van architect Theo Boosten en is qua maat, schaal en materiaalgebruik goed afgestemd op de jongensschool van architect Peutz. • het een bijzonder materiaalgebruik en een bijzondere detaillering heeft, namelijk de gevelbekledingen van Kunrader steen en de betonnen modules. • het object betekenis voor de plaatselijke geschiedenis heeft als uitdrukking van een maatschappelijke ontwikkeling. Waardevolle elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere: • de gevelbekleding van Kunrader steen • de betonnen modules • de stalen vensters • de oorspronkelijke deuren • de betonnen sierelementen • bijzondere draagconstructie van de gymzaal met betonnen portalen die buiten de rooilijn staan
RICHTLIJNEN	Algemeen: • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende bouwwerken, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen van waardevolle groenelementen, zie paragraaf 2.2 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen in cultuurhistorische attentiegebieden en beschermde stadsgezichten, zie paragraaf 2.3 van dit rapport. Objectgericht: • Geen aanvullende richtlijnen.

ADRES	Burgemeester Bauduinstraat 27-29 en 35-41, 6224 XB Maastricht Burgemeester Nierstraszstraat 1,1a-23 (oneven nummers) 6224 VM Maastricht Burgemeester Nierstraszstraat 2-24, 36 (even nummers) 6224 VP Maastricht Burgemeester Nierstraszstraat 38-42 (even nummers) 6224 VR Maastricht Burgemeester Pijlsstraat 1, 1a-7, 7a (oneven nummers), 6224 VB Maastricht Burgemeester Wijnandtsstraat 2-8 (even nummers) 6224 VL Maastricht Burgemeester Wijnandtsstraat 1-7 (oneven nummers) 6224 VK Maastricht
GEGEVENS	Oorspronkelijke functie: woningen Huidige functie: woningen
STATUS	Kenmerkend bouwwerk: voor- en zijgevels, daken
FOTO'S	 *Hoek Burg. Bauduinstraat en Burg. Pijlsstraat* *De woningblokken aan de Burg. Pijlsstraat* *Burgemeester Nierstraszstraat* *Burgemeester Nierstraszstraat*
OMSCHRIJVING	**Inleiding** Woningcomplex uit 1947 van architect Jos Muré, gelegen binnen de bebouwde kom van Wittevrouwenveld. **Beschrijving** Negen woningblokken van verschillende aantallen woningen. De meeste woningen hebben een souterrain en zijn daarboven twee bouwlagen hoog. Op de hoeken van de Burgemeester Pijlsstraat en beide westelijke hoeken van de Burgemeester Nierstraszstraat zijn drielaags bouwvolumes. Alle gebouwen worden gedekt door een zadeldak met de nok parallel aan de straat. De hogere bouwvolumes hebben aan de achterzijde een oorspronkelijke dakkapel met een gemetselde Vlaamse gevel en een zadeldakje. Ze bevatten een venster met vernieuwd raam. Aan de daken zijn zinken mastgoten bevestigd. De woningen hebben een plint van roodbruine baksteen in kruisverband en zijn daarboven opgetrokken in bruine baksteen in strekkenverband. De woningen in de blokken aan de westzijde van de Burgemeester Baduinstraat hebben dezelfde opzet. Iedere voorgevel is drie gevelassen breed. In de plint bevinden zich twee kelderlichten met oorspronkelijke ramen. De toegang bevindt zich links of rechts en is toegankelijk via een gemetselde trap met een bordesje. De oorspronkelijke voordeuren hebben een deurvenster en een bovenlicht. De deuren hebben een brede, getoogde kunststenen omlijsting, die naar binnen toe afloopt. Aan de ene zijde van de deur is een klein (toilet-)venster met een vernieuwd raampje. Aan de andere zijde zijn twee vensters, die

	gekoppeld worden door een betonnen omlijsting en vernieuwde ramen bevatten. Op de eerste verdieping zijn vier vensters met een betonnen omlijsting en vernieuwde ramen. Alle vensters hebben keramische onderdorpels, binnen de betonnen omlijstingen. De kopse gevels van de blokken hebben gemetselde schouderstukken met kunststenen kraagstenen. De hogere bouwvolumes hebben hun toegang in de topgevel. Deze heeft dezelfde vormgeving als bij de lagere woningen. Naast de toegang is een dubbel venster met betonnen omlijsting, keramische onderdorpels en vernieuwde ramen. Dit herhaalt zich op de eerste en tweede verdieping. Boven de toegang zijn steeds kleinere, enkele vensters met betonnen omlijstingen en vernieuwde ramen. In de geveltop is een klein venstertje met dito vormgeving. De zijgevel van het bouwvolume bevat in iedere bouwlaag een dubbel venster met betonnen omlijsting en vernieuwde ramen. Aan de ene zijde van het hoge bouwvolume is een tweelaags verbindingsvolume richting de rijtjeswoningen. Dit heeft in iedere bouwlaag van de straatgevel twee vensters met betonnen omlijstingen en vernieuwde ramen. Aan de achterzijde van het drielaags bouwvolume is een éénlaags aanbouw met een zadeldakje en in de voorgevel een tweede toegang. Deze heeft dezelfde vormgeving als die van de andere woningen.
WAARDERING	Het bouwwerk is “kenmerkend” gewaardeerd vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en architectuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat: • het object ruimtelijk bepalend c.q. markant voor de omgeving is. • het object een belangrijk onderdeel is van de naoorlogse stedenbouwkundige uitbreiding van Wittevrouwenveld. • het object architectuurhistorische betekenis heeft vanwege de esthetische kwaliteit van het ontwerp. • het gebouw behoort tot het oeuvre van een belangrijke (plaatselijke) architect, Jos Muré. • het een bijzondere detaillering heeft in de omlijstingen van de deuren en vensters en de topgevels. Waardevolle elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere: • de souterrainramen • de kunststenen deuromlijstingen • de betonnen vensteromlijstingen • de keramische dorpels • de kraagstenen van de topgevels • de stoepjes • de Vlaamse gevels van de hoge bouwvolumes Het pand is niet dominant gewaardeerd vanwege: - de aantasting van de authenticiteit (vernieuwde ramen)
RICHTLIJNEN	Algemeen: • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende bouwwerken, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen van waardevolle groenelementen, zie paragraaf 2.2 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen in cultuurhistorische attentiegebieden en beschermde stadsgezichten, zie paragraaf 2.3 van dit rapport. Objectgericht: • Het is wenselijk om de kunststof ramen, indien deze vernieuwd moeten worden, te vervangen door exemplaren die qua materiaal en indeling refereren aan het oorspronkelijke ontwerp.

ADRES	Burgemeestersplein 1 t/m 13 6224 VT Maastricht Burgemeestersplein 2-12 6224 VT Maastricht Burgemeester Wijnandtsstraat 30 6224 VL Maastricht
GEGEVENS	Oorspronkelijke functie: winkels en woningen Huidige functie: winkels en woningen
STATUS	Kenmerkend bouwwerk: voor- en zijgevels, daken
FOTO'S	 *Burgemeestersplein 1-13* *Burgemeestersplein 2-12*
OMSCHRIJVING	**Inleiding** Twee blokken van winkels en woonhuizen uit 1947 van architect J. Muré, gelegen binnen de bebouwde kom van Wittevrouwenveld. **Beschrijving** Vrijstaande blokken met resp. vier en vijf woningen en twee hoekpanden die als winkel-woonhuis dienst doen. De tussenwoningen hebben een souterrain en zijn daarboven twee bouwlagen hoog, met een zadeldak parallel aan het plein. De hoekpanden zijn drie bouwlagen hoog, met een zadeldak parallel aan het plein. De daken zijn gedekt met rode betonpannen. Aan de daken zijn zinken mastgoten bevestigd. De woningen hebben in de voorgevel ieder een toegang, die bestaat uit een oorspronkelijke voordeur met een ruitvormig gedeeld bovenlicht. Per voordeur is er een rode keramische brievenbus. Voor de deur is een bakstenen trapje met een bordes, soms gedeeld door twee woningen. Naast de toegang is een breed venster met een vernieuwd, dubbel raam. De gevelopeningen van de begane grond hebben een gemetselde hanenkam aan de bovenzijde. Op de verdieping zijn drie vensters met vernieuwde ramen. Alle vensters hebben keramische onderdorpels. De hoekpanden hebben op de begane grond een winkelpui met een vernieuwde deur en twee etalageramen. Ze worden gekoppeld door een getrapte, kunststenen bovenlatei. Links van de winkelpui is een klein venster met een vernieuwd raam. De hoekpanden 1 en 13 hebben op beide verdiepingen een reeks van drie vensters met vernieuwde ramen en een klein venster met vernieuwd raam ernaast. Boven de vensters zijn gemetselde rollagen en daarboven gemetselde segmentbogen. De hoekpanden 2 en 12 hebben dezelfde opzet, maar op de eerste verdieping in het midden een (vernieuwde) balkondeur en een balkon. De balkons hebben een betonnen bodem, op kunststenen consoles en zijn voorzien van een smeedijzeren hekwerk. De topgevels van de hoekpanden hebben uitkragende schouderstukken op kunststenen consoles.
WAARDERING	Het bouwwerk is "kenmerkend" gewaardeerd vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en architectuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat: • het object ruimtelijk bepalend c.q. markant voor de omgeving is. • het object een belangrijk onderdeel is van de naoorlogse stedenbouwkundige uitbreiding van Wittevrouwenveld. • het object architectuurhistorische betekenis heeft vanwege de esthetische kwaliteit van het ontwerp.

	• het gebouw behoort tot het oeuvre van een belangrijke (plaatselijke) architect, Jos Muré. • het object qua vormgeving aansluit op het naastgelegen complex aan de Burgemeester Bauduinstraat, eveneens door Jos Muré ontworpen. • het een bijzondere detaillering heeft in de vormgeving van de topgevels en de balkons. Waardevolle elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere: • de oorspronkelijke deuren • de keramische brievenbussen • de bovenlichten • de stoepjes • de keramische dorpels • de kunststenen lateien • de balkons • de kraagstenen • het siermetselwerk (ontlastingsbogen) Het pand is niet dominant gewaardeerd vanwege: - de aantasting van de authenticiteit (vernieuwde ramen) - te weinig uniciteit
RICHTLIJNEN	Algemeen: • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende bouwwerken, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen van waardevolle groenelementen, zie paragraaf 2.2 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen in cultuurhistorische attentiegebieden en beschermde stadsgezichten, zie paragraaf 2.3 van dit rapport. Objectgericht: • Het is wenselijk om de kunststof ramen, indien deze vernieuwd moeten worden, te vervangen door exemplaren die qua materiaal en indeling refereren aan het oorspronkelijke ontwerp. • De plaatselijk aangebrachte rolluiken doen afbreuk aan het gevelbeeld. Bij voorkeur verwijderen.

ADRES	Burgemeestersplein 1 t/m 13 6224 VT Maastricht Burgemeestersplein 2-12 6224 VT Maastricht Burgemeester Wijnandtsstraat 30 6224 VL Maastricht
GEGEVENS	Oorspronkelijke functie: winkels en woningen Huidige functie: winkels en woningen
STATUS	Kenmerkend bouwwerk: voor- en zijgevels, daken
FOTO'S	 *Burgemeestersplein 1-13* *Burgemeestersplein 2-12*
OMSCHRIJVING	**Inleiding** Twee blokken van winkels en woonhuizen uit 1947 van architect J. Muré, gelegen binnen de bebouwde kom van Wittevrouwenveld. **Beschrijving** Vrijstaande blokken met resp. vier en vijf woningen en twee hoekpanden die als winkel-woonhuis dienst doen. De tussenwoningen hebben een souterrain en zijn daarboven twee bouwlagen hoog, met een zadeldak parallel aan het plein. De hoekpanden zijn drie bouwlagen hoog, met een zadeldak parallel aan het plein. De daken zijn gedekt met rode betonpannen. Aan de daken zijn zinken mastgoten bevestigd. De woningen hebben in de voorgevel ieder een toegang, die bestaat uit een oorspronkelijke voordeur met een ruitvormig gedeeld bovenlicht. Per voordeur is er een rode keramische brievenbus. Voor de deur is een bakstenen trapje met een bordes, soms gedeeld door twee woningen. Naast de toegang is een breed venster met een vernieuwd, dubbel raam. De gevelopeningen van de begane grond hebben een gemetselde hanenkam aan de bovenzijde. Op de verdieping zijn drie vensters met vernieuwde ramen. Alle vensters hebben keramische onderdorpels. De hoekpanden hebben op de begane grond een winkelpui met een vernieuwde deur en twee etalageramen. Ze worden gekoppeld door een getrapte, kunststenen bovenlatei. Links van de winkelpui is een klein venster met een vernieuwd raam. De hoekpanden 1 en 13 hebben op beide verdiepingen een reeks van drie vensters met vernieuwde ramen en een klein venster met vernieuwd raam ernaast. Boven de vensters zijn gemetselde rollagen en daarboven gemetselde segmentbogen. De hoekpanden 2 en 12 hebben dezelfde opzet, maar op de eerste verdieping in het midden een (vernieuwde) balkondeur en een balkon. De balkons hebben een betonnen bodem, op kunststenen consoles en zijn voorzien van een smeedijzeren hekwerk. De topgevels van de hoekpanden hebben uitkragende schouderstukken op kunststenen consoles.
WAARDERING	Het bouwwerk is "kenmerkend" gewaardeerd vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en architectuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat: • het object ruimtelijk bepalend c.q. markant voor de omgeving is. • het object een belangrijk onderdeel is van de naoorlogse stedenbouwkundige uitbreiding van Wittevrouwenveld. • het object architectuurhistorische betekenis heeft vanwege de esthetische kwaliteit van het ontwerp.

	• het gebouw behoort tot het oeuvre van een belangrijke (plaatselijke) architect, Jos Muré. • het object qua vormgeving aansluit op het naastgelegen complex aan de Burgemeester Bauduinstraat, eveneens door Jos Muré ontworpen. • het een bijzondere detaillering heeft in de vormgeving van de topgevels en de balkons. Waardevolle elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere: • de oorspronkelijke deuren • de keramische brievenbussen • de bovenlichten • de stoepjes • de keramische dorpels • de kunststenen lateien • de balkons • de kraagstenen • het siermetselwerk (ontlastingsbogen) Het pand is niet dominant gewaardeerd vanwege: - de aantasting van de authenticiteit (vernieuwde ramen) - te weinig uniciteit
RICHTLIJNEN	Algemeen: • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende bouwwerken, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen van waardevolle groenelementen, zie paragraaf 2.2 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen in cultuurhistorische attentiegebieden en beschermde stadsgezichten, zie paragraaf 2.3 van dit rapport. Objectgericht: • Het is wenselijk om de kunststof ramen, indien deze vernieuwd moeten worden, te vervangen door exemplaren die qua materiaal en indeling refereren aan het oorspronkelijke ontwerp. • De plaatselijk aangebrachte rolluiken doen afbreuk aan het gevelbeeld. Bij voorkeur verwijderen.

ADRES	Dagobertstraat 20-42 en 70-92, 6224 HL Maastricht Karolingenstraat 3a-29, 6224 HM Maastricht Merovingenstraat 8-18, 6224 HC Maastricht
GEGEVENS	Oorspronkelijke functie: portiekflats Huidige functie: portiekflats
STATUS	Kenmerkend bouwwerk: voor- en zijgevels, daken
FOTO'S	 *Dagobertstraat 20-42* *Detail van een van de portieken*
OMSCHRIJVING	**Inleiding** Vijf portiekflats uit 1952 van architect Swinkels, gelegen binnen de bebouwde kom van Wittevrouwenveld. **Beschrijving** Vrijstaande gebouwen, boven een souterrain opgebouwd uit drie bouwlagen onder een flauw zadeldak. Aan de dakrand is een betonnen gootlijst. De buitengevels zijn opgetrokken in oranjerode baksteen, gemetseld in Vlaams verband. Alle flats zijn opgebouwd volgens hetzelfde stramien, bestaande uit een centrale portiektravee, met aan beide zijden een travee met balkons en vervolgens een travee met vensters. De twee flats aan de Dagobertstraat en de flat Karolingenstraat 7-29 hebben twee van deze modules, de andere twee flats zijn kleiner en hebben er maar één. De portiektraveeën hebben op de begane grond de toegang, met een oorspronkelijke deur met zes smalle deurvensters. Links en rechts van de deur zijn zijvensters met brievenbussen erin. Op de eerste en tweede verdieping is een venster met een afgeronde betonnen omlijsting en een oorspronkelijk driedelig stalen raam. Novenaan is een kleiner, trapeziumvormig venster met een afgeronde omlijsting. In de balkontraveeën zin ter hoogte van het souterrain twee vensters met oorspronkelijke ramen. Daarboven is in iedere bouwlaag een balkon met een betonnen, netvormig balkonhek met diagonale ruiten. In de terugliggende gevel is een venster met een vernieuwd kunststof raam. In de kopse zijden zijn (oorspronkelijke?) balkondeuren. De buitenste traveeën hebben onderaan twee souterrainvensters met oorspronkelijke ramen. Daarboven is in iedere bouwlaag een venster met een vernieuwd kunststof raam. Alle vensters hebben gemetselde onderdorpels en een bakstenen rollaag aan de bovenzijde. Bij de flats hoort een complex van woningen aan de Karolingen- en Merovingenstraat en zijstraten. Deze zijn wegens gebrek aan uniciteit niet bij de bescherming opgenomen.

WAARDERING	Het complex is “kenmerkend” gewaardeerd vanwege zijn stedenbouwkundige en architectuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat: • het object deel uit maakt van een groot complex van sociale woningbouw uit 1952, waarbij de portiekflats een beeldbepalende functie op de hoeken ervan hebben. • het object architectuurhistorische betekenis heeft vanwege de esthetische kwaliteit van het ontwerp. • het gebouw behoort tot het oeuvre van een belangrijke (plaatselijke) architect, A. Swinkels. De portiekflats vertonen overeenkomsten met de portiekflats in Nazareth, die ook door Swinkels zijn ontworpen. • het een bijzondere detaillering heeft in de betonnen vensteromlijstingen en balkonhekken. Waardevolle elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere: • de oorspronkelijke deuren • de betonnen vensteromlijstingen • de oorspronkelijke ramen • de balkonhekken • de betonnen gootlijsten Het object is niet dominant gewaardeerd vanwege: - de aantasting van de authenticiteit (kunststof ramen) - te weinig uniciteit
RICHTLIJNEN	Algemeen: • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende bouwwerken, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen van waardevolle groenelementen, zie paragraaf 2.2 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen in cultuurhistorische attentiegebieden en beschermde stadsgezichten, zie paragraaf 2.3 van dit rapport. Objectgericht: • Geen aanvullende richtlijnen.

ADRES	Dolmansstraat 2 6222 EC Maastricht Maastricht
GEGEVENS	Oorspronkelijke functie: parochiekerk Huidige functie: parochiekerk
STATUS	Dominant bouwwerk (incl. erfafscheiding)
FOTO'S	 *De kerk vanuit het zuidoosten* *De kerk vanuit het noordwesten* *De kerktoren uit 1867* *Maria-relief van Charles Vos*
OMSCHRIJVING	**Inleiding** Parochiekerk Johannes de Doper uit 1863 ontworpen architect Carl Weber, gelegen binnen de bebouwde kom van Limmel. De toren stamt uit 1867, het transept, de zijbeuken, absis en sacristie uit 1913. De kerk heeft een oudere, Romaanse voorganger. **Beschrijving** Kerkgebouw met kruisvormige plattegrond, bestaande uit een middenschip, twee zijbeuken, een transept en toren. Aan weerszijden van de vijf-achtste koorsluiting zijn uitbouwen voor de sacristie en de berging. Het middenschip is vijf traveeën diep, de zijbeuken vier. Het gebouw, dat uit meerdere bouwfasen bestaat (1863, 1867 en 1913) is opgetrokken in bruinrode baksteen. De waterdorpels onder de vensters en de afdekstenen van de steunberen zijn van hardsteen. De neogotische traceringen van de vensters zijn van zandsteen en de geprofileerde lijsten onder de goten zijn van mergelsteen. Alle daken zijn

	gedekt met leien. De zijgevels van het middenschip en de zijbeuken zijn voorzien van gemetselde, verjongende steunberen. Daartussen is er per travee een spitsboogvenster. De vensters van de zijbeuken zijn een derde breder dan die van het schip. Alle vensters bevatten glas-in-loodramen. In de afsluitende topgevels van beide transeptarmen zijn hoge spitsboogvensters met mergelstenen traceringen. Ook de absis is van hoge, verjongende steunberen voorzien. Er zijn drie hoge spitsboogvensters en twee lagere vensters, boven de lage aanbouwen. Alle topgevels zijn voorzien van mergelstenen kraagstenen op de hoeken. In de afsluitende gevel van de noordelijke zijbeuk is een uitgebouwde zijingang met een oorspronkelijke, dubbele houten deur met siersmeedwerk. Deze heeft een omlijsting van mergelstenen blokken. De kerktoren heeft een vierkante plattegrond en is voorzien van dubbele, gemetselde steunberen. In iedere zichtbare zijde van de toren is een hoge, spitsboogvormige nis. In de voorgevel is hierin op de begane grond de hoofdtoegang geplaatst, binnen een kleinere spitsboogomlijsting. De toegang heeft een oorspronkelijke, dubbele houten deur met siersmeedwerk. Deze is gevat in een forse, rechthoekige, hardstenen omlijsting waarvan de bovenlatei op afgeronde consoles is geplaatst. Er is een mergelstenen bovenlicht met drie- en vierpasvormige vensteropeningen. Boven de toegang is een groot venster, bestaande uit twee lancetvormige vensters en een rond venster, gevat in een spitsboogvormige omlijsting en voorzien van een hardstenen onderdorpel. De onderste geleding van de toren wordt aan iedere zijde afgesloten door een gemetselde spitsboogfries. Het bovenste gedeelte van de toren is de klokkentoren. Deze heeft smalle gemetselde hoeklisenen, bekroond met een stenen sierelement. In iedere zijde zijn twee spitsboogvormige galmgaten met galmborden. Boven de galmgaten is een ronde klok bevestigd. Het dak van de toren bestaat uit een vierzijdig basisschild, waarop een achtzijdige spits geplaatst is. De dakschilden zijn gedekt met leien. Op de spits staat een smeedijzeren kruis met een windhaan. Aan de west- en zuidzijde van de kerk ligt het kerkhof. De ommuring is grotendeels vernieuwd. Bij de aansluiting met de kerk, aan de noordzijde, is een oud (oorspronkelijk) smeedijzeren hekwerk, met vernieuwde stijlen. Aan de zuidzijde is een smeedijzeren poortje, tussen twee oude bakstenen kolommen. In de buitenmuur van de uitbouw aan de noordoostzijde is een keramisch reliëf van een Madonna met kind geplaatst, met aan haar voeten een schild met een ster en de tekst 'Stella Duce'. Het is gemaakt door de kunstenaar Charles Vos ter gelegenheid van het 25-jarig priesterfeest van pastoor Jos. Colaris in 1945. Eronder hangt een plaquette met de tekst : '*ter nagedachtenis aan het zilveren priesterfeest van de z.e. heer pastoor jos. Colaris - 20 maart 1945 - redt uw ziel*'. Onder het kunstwerk hangt een mergelstenen jaarsteen met het jaartal ' Anno 1913'.
WAARDERING	Het bouwwerk is "dominant" gewaardeerd vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en architectuurhistorische en cultuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat: • het object deel uit maakt van de historische dorpskern van Limmel. • het de voortzetting van de middeleeuwse parochiekerk van Limmel is. • het object ruimtelijk bepalend c.q. markant voor de omgeving is. • het object architectuurhistorische betekenis heeft vanwege de esthetische kwaliteit van het ontwerp, waarbij de verschillende bouwfasen tot een harmonieus geheel gemaakt zijn. • het ontwerp een hoge mate van architectonische gaafheid bezit. • het een plaatselijke uiting van een belangrijke architectuurstijl betreft, namelijk de neogotiek. • het gebouw behoort tot het oeuvre van twee belangrijke (regionale) architecten, Carl Weber (1863) en Aug. Faurel. • het bijzonder materiaalgebruik, een bijzondere detaillering of bijzondere ornamenten heeft, namelijk de zandstenen traceringen, hardstenen banden en mergelstenen sierelementen. • het object betekenis voor de plaatselijke geschiedenis als uitdrukking van een

	geestelijke ontwikkeling bezit, als parochiekerk. Waardevolle elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere: • het oorspronkelijke voegwerk • de hardstenen lijsten en afdekstenen • de mergelstenen sierelementen • de zandstenen traceringen • de glas-in-loodramen • de oorspronkelijke deuren • de natuurstenen omlijstingen van de deuren • het kunstwerk van Charles Vos • de torenspits • de oorspronkelijke afscheiding van het kerkhof (hekwerken, kolommen)
RICHTLIJNEN	Algemeen: • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende bouwwerken, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen van waardevolle groenelementen, zie paragraaf 2.2 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen in cultuurhistorische attentiegebieden en beschermde stadsgezichten, zie paragraaf 2.3 van dit rapport. Objectgericht: • Geen aanvullende richtlijnen.

ADRES	Dolmansstraat 7 6222 EA Maastricht
GEGEVENS	Oorspronkelijke functie: woonhuis Huidige functie: café, bovenwoning
STATUS	Kenmerkend bouwwerk: voorgevel en dak
FOTO'S	 *Dolmansstraat 7*
OMSCHRIJVING	**Inleiding** Woonhuis uit ca. 1900, gelegen binnen de bebouwde kom van Limmel. **Beschrijving:** Tussenwoning, bestaande uit twee bouwlagen onder een zadeldak. Het dak is gedekt met Hollandse pannen en bevat twee recente dakramen. Aan het dak is een geprofileerde houten dakgoot met klosjes. De voorgevel is witgepleisterd en bestaat uit drie gevelassen. De linker en rechter travee liggen iets verdiept ten opzichte van de gevelomlijsting en de middelste travee. De toegang bevindt zich op de begane grond in de middelste gevelas en bevat een vernieuwde houten paneeldeur met deurramen en een bovenlicht. In de linker en rechter gevelas bevinden zich (verbrede) vensters met vernieuwde, vierdelige houten ramen en een gepleisterde dorpel. Tussen de begane grond en de eerste verdieping zijn twee uitschuifbare zonneschermen aangebracht. Op de eerste verdieping bevinden zich drie vernieuwde houten T-ramen met geprofileerde, gestucte omlijstingen. De aanbouw met het platte dak aan de achterzijde is modern en daarom uitgesloten van bescherming.
WAARDERING	Het bouwwerk is “kenmerkend” gewaardeerd vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en architectonische waarde en meer in het bijzonder omdat: • het object deel uit maakt van de historische dorpskern van Limmel, waarvan de oorspronkelijke ruimtelijke structuur nog herkenbaar aanwezig is. • de straatgevel een waardevolle maatvoering en ritmering bezit. • het een bijzondere detaillering heeft, namelijk het sierstucwerk. Waardevolle elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere: • het sierstucwerk • de oorspronkelijke houten bakgoot Het pand is niet dominant gewaardeerd vanwege: - de aantasting van de authenticiteit. - te weinig uniciteit

RICHTLIJNEN	Algemeen: • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende bouwwerken, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen van waardevolle groenelementen, zie paragraaf 2.2 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen in cultuurhistorische attentiegebieden en beschermde stadsgezichten, zie paragraaf 2.3 van dit rapport. Objectgericht: • Geen aanvullende richtlijnen.

ADRES	Dolmansstraat 9 6222 EA Maastricht
GEGEVENS	Oorspronkelijke functie: woonhuis Huidige functie: woonhuis
STATUS	Kenmerkend bouwwerk: voorgevel en dak
FOTO'S	 *Dolmansstraat 9*
OMSCHRIJVING	**Inleiding** Woonhuis in eclectische stijl uit ca. 1900, gelegen binnen de bebouwde kom van Limmel. **Beschrijving:** Tussenwoning, bestaande uit twee bouwlagen onder een zadeldak met de nok parallel aan de straat. Het dak is gedekt met Hollandse pannen. Aan het dak is een houten bakgoot met een geprofileerde houten gootlijst. De voorgevel is een witgepleisterde lijstgevel en bestaat uit twee gevelassen. De gevel is op de begane grond voorzien van sierstucwerk met groot blokmotief. De toegang bevindt zich in de rechter gevelas en bevat een vernieuwde houten paneeldeur met bovenlicht. In de linker gevelas bevindt zich een vernieuwd houten T-raam met een geschilderde stenen onderdorpel. Tussen de begane grond en de eerste verdieping is een geprofileerde gestucte waterlijst aangebracht. Op de eerste verdieping zijn twee vernieuwde houten T-ramen met een omlijsting van sierstucwerk en een geschilderde stenen onderdorpel. Onder de bakgoot bevindt zich eveneens een geprofileerde gestucte waterlijst. De aanbouw met het platte dak aan de achterzijde is modern en daarom uitgesloten van bescherming.
WAARDERING	Het bouwwerk is “kenmerkend” gewaardeerd vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en architectonische waarde en meer in het bijzonder omdat: • het object deel uit maakt van de historische dorpskern van Limmel, waarvan de oorspronkelijke ruimtelijke structuur nog herkenbaar aanwezig is. • de straatgevel een waardevolle maatvoering en ritmering bezit. • het een bijzondere detaillering heeft, namelijk het sierpleisterwerk. Waardevolle elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere: • het sierpleisterwerk • de oorspronkelijke houten bakgoot

	Het pand is niet dominant gewaardeerd vanwege: - de aantasting van de authenticiteit (vernieuwde ramen en deur) - te weinig uniciteit
RICHTLIJNEN	Algemeen: • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende bouwwerken, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen van waardevolle groenelementen, zie paragraaf 2.2 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen in cultuurhistorische attentiegebieden en beschermde stadsgezichten, zie paragraaf 2.3 van dit rapport. Objectgericht: • Geen aanvullende richtlijnen.

ADRES	Dolmansstraat 20 6222 EC Maastricht
GEGEVENS	Oorspronkelijke functie: woonhuis Huidige functie: woonhuis
STATUS	Kenmerkend bouwwerk; voorgevel, dak
FOTO'S	 *Dolmansstraat 20*
OMSCHRIJVING	**Inleiding** Woonhuis uit de tweede helft van de 19e eeuw, gelegen binnen de bebouwde kom van Limmel. **Beschrijving:** Tussenwoning, bestaande uit twee bouwlagen onder een zadeldak. Het dak is bedekt met Hollandse pannen en bevat twee recente dakramen. Aan het dak is een vernieuwde geprofileerde koperen dakgoot bevestigd. De voorgevel is opgetrokken uit metselwerk in kruisverband. De tweede bouwlaag is waarschijnlijk in een tweede fase aangebracht, toen het pand werd opgehoogd. De voorgevel bestaat uit vijf gevelassen. De toegang bevindt zich op de begane grond in de middelste gevelas en bevat een vernieuwde houten paneeldeur met een deurraam, een zij- en bovenlicht. De deuropening heeft een hardstenen omlijsting. Aan beide zijden van de voordeur bevinden zich twee vensters met vernieuwde houten ramen met een kruisindeling. De vensteropeningen op de begane grond hebben hardstenen onder- en bovendorpels. Op de eerste verdieping bevinden zich vijf vensters met identieke, vernieuwde houten draaikiepramen met een kruisindeling. De vensteropeningen hebben gemetselde bakstenen onderdorpels en houten bovendorpels. Tussen de vensters van de eerste verdieping en aan de rechter zijde van de begane grond zijn smeedijzeren muurankers aangebracht. Het straatniveau is vermoedelijk circa 1960 verhoogd.
WAARDERING	Het bouwwerk is “kenmerkend” gewaardeerd vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en zijn architectuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat: • het object deel uit maakt van de historische dorpskern van Limmel, waarvan de oorspronkelijke ruimtelijke structuur nog herkenbaar aanwezig is. • het object onderdeel is van en ondersteunend is aan een straatwand met voorgevels uit verschillende bouwperioden, die een eenheid vormt door maatvoering en ritmering. • de straatgevel een waardevolle maatvoering en ritmering bezit. • het een bijzonder materiaalgebruik heeft, namelijk de hardstenen dorpels en omlijsting. • het de typologische, functionele, bouwtechnische en architectuurhistorische

	kenmerken van het streekeigen bouwen heeft. Waardevolle elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere: • de oorspronkelijke hardstenen elementen • de muurankers Het pand is niet dominant gewaardeerd vanwege: - de aantasting van de authenticiteit (vernieuwde ramen en deur)
RICHTLIJNEN	Algemeen: • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende bouwwerken, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen van waardevolle groenelementen, zie paragraaf 2.2 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen in cultuurhistorische attentiegebieden en beschermde stadsgezichten, zie paragraaf 2.3 van dit rapport. Objectgericht: • Het is wenselijk om de ramen en de deur een meer passende indeling te geven. Bijvoorbeeld T-ramen en een bredere deur met bovenlicht.

ADRES	Dolmansstraat 50 6222 ED Maastricht
GEGEVENS	Oorspronkelijke functie: woonhuis Huidige functie: woonhuis
STATUS	Kenmerkend: voorgevel , zijgevel en dak
FOTO'S	
OMSCHRIJVING	**Inleiding** Hoekwoning gelegen binnen de bebouwde kom en buiten het beschermd stadsgezicht van Maastricht. Het pand dateert uit ca. 1915 **Beschrijving** Hoekwoning opgebouwd met een bouwlaag en een zolderverdieping onder een mansardedak dat gedekt is met kunstleien, met aan de voorzijde twee dakkapellen die met kleine luitjes zijn bekleed. Het achterste dakschild is niet geknikt en loopt in een vlak door. Aan het dak bevindt zich een bakgoot met een geprofileerde houten gootlijst. Onder de dakrand bevindt zich een fries met terugliggende vlakken. De voorgevel heeft drie vensterassen. Op de begane grond bevindt de deur zich links in het gevelvlak en rechts daarvan zijn twee vensters geplaatst. De deur en de vensters hebben een gedecoreerde omlijsting van metselwerk met een licht vooruitspringend kader waarin een segmentboog is uitgespaard. Op de hoeken en rechts van de deur is een gemetselde penant in metselwerk uitgevoerd. De deur is vernieuwd met een paneeldeur met glaspanelen. De voorgevel is opgemetseld met bakstenen in kruisverband en heeft een plint van pleisterwerk. De zijgevel is heeft drie vensters van verschillende grootte en positionering.
WAARDERING	De woning is als 'kenmerkend' gewaardeerd vanwege de architectuurhistorische en stedenbouwkundige waarde. Het pand is architectuurhistorisch gezien kenmerkend voor de stijl die de overgang vormt naar het traditionalistische bouwen en de modernere bouwstijlen. Dit uit zich met name in het gebruik van verschillende soorten en vormen bakstenen en siermetselwerk als decoratieve elementen die in het gevelvlak liggen. Het pand is niet 'dominant' gewaardeerd vanwege de vernieuwde deur en kozijnen en ramen en vanwege de rolluiken aan de vensters van de voorgevel.
RICHTLIJNEN	Algemeen: • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende bouwwerken, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen van waardevolle groenelementen, zie paragraaf 2.2 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen in cultuurhistorische attentiegebieden en beschermde stadsgezichten, zie paragraaf 2.3 van dit rapport.

	Objectgericht: • De rolluiken doen afbreuk aan het gevelbeeld: bij voorkeur de beveiliging intern oplossen.

ADRES	Dr. Schaepmanstraat 95 6226 XS Maastricht
GEGEVENS	Oorspronkelijke functie: wijkhuis Huidige functie: school
STATUS	Dominant bouwwerk
FOTO'S	 *Dr. Schaepmanstraat 95*
OMSCHRIJVING	**Inleiding** Wijkhuis uit 1953, gelegen binnen de bebouwde kom van Wittevrouwenveld. **Beschrijving** Vrijstaand gebouw, opgebouwd uit twee bouwlagen onder een zadeldak met een bitumen dakbedekking. Haaks op het hoofddak is een steekkapje van een topgevel aan de straat. Aan het dak zijn houten goten op houten consoles. De buitengevels zijn opgetrokken in gele baksteen en later wit geschilderd. De voorgevel bestaat uit acht gevelassen. De tweede, derde en vierde gevelas wordt ingenomen door een risaliet met een driehoekig fronton. De drie traveeën van deze risaliet worden gescheiden door gemetselde lisenen en er zijn twee hoeklisenen aangebracht. De vensters hebben keramische dorpels en de stalen ramen zijn voorzien van een betonnen omlijsting. De middelste ramen van de risaliet en de ramen op de begane grond en eerste verdieping in de overige gevelassen zijn driedelig; het middelste deel heeft een bovenraam, de twee buitenste delen hebben een bovenlicht en een tweedelig onderraam. De vensters op de begane grond in de buitenste gevelassen van de risaliet hebben een enkel raam met een tweedelig benedenlicht. De ramen op de eerste verdieping van deze gevelassen hebben een enkel onderraam en tweedelige bovenlichten. Links van de risaliet is één gevelas, rechts ervan zijn er vier. Deze bezitten in iedere bouwlaag dezelfde brede vensters met stalen amen als de middelste as van de risaliet. Op het fronton van de risaliet is een reliëf aangebracht met de tekst 'Maris Stella' en drie wapenschilden. Aan de linkerzijde van de voorgevel is een heiligenbeeld aangebracht en in de linkerzijgevel bevindt zich een hardstenen stichtingssteen. Hierop staat de tekst: ' MarIs steLLa, Casas Dat Certas pIa CoLonIs, de liefdevolle Sterre der Zee geeft aan de bewoners van de wijk een veilig huis'.
WAARDERING	Het bouwwerk is "dominant" gewaardeerd vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en architectuurhistorische en cultuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat: • het object een functioneel onderdeel is van de naoorlogse wijkuitbreiding van Wittevrouwenveld. • het object ruimtelijk bepalend c.q. markant voor de omgeving is. • het object architectuurhistorische betekenis heeft vanwege de esthetische kwaliteit

	van het ontwerp. • het ontwerp een redelijke mate van architectonische gaafheid bezit. • het een bijzonder materiaalgebruik, een bijzondere detaillering en bijzondere ornamenten heeft, zoals de stalen ramen, de geleding van de gevel en de gevelornamenten. • het van cultuurhistorische waarde is als voormalig wijkhuis in de wijk Wittevrouwenveld. Waardevolle elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere: • de originele stalen ramen • de betonnen omlijstingen • het reliëf 'Maris Stella' • de hardstenen stichtingssteen • het heiligenbeeld • de gootlijsten
RICHTLIJNEN	Algemeen: • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende bouwwerken, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen van waardevolle groenelementen, zie paragraaf 2.2 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen in cultuurhistorische attentiegebieden en beschermde stadsgezichten, zie paragraaf 2.3 van dit rapport. Objectgericht: • Het is wenselijk de witte verflaag te verwijderen en de oorspronkelijke gele baksteen weer zichtbaar te maken, om zo het oorspronkelijke ontwerp te herstellen.

ADRES	Aartshertogenstraat 1-35, 6226 XJ Maastricht Frankenstraat 1-13a, 6226 AA Maastricht Frankenstraat 2-10a, 6226 AC Maastricht Keizer Ottostraat 1-5, 6226 VN Maastricht Parmastraat 7-13, 6226 XH Maastricht
GEGEVENS	Oorspronkelijke functie: woningen en schuurtjes Huidige functie: woningen en schuurtjes
STATUS	Kenmerkend bouwwerk: voorgevels, daken en schuurtjes
FOTO'S	 *Frankenstraat 1-13a* *Frankenstraat 2-10a* *Aartshertogenstraat 17* *Parmastraat 7*
OMSCHRIJVING	**Inleiding** Complex van woningen uit 1935, naar ontwerp van architect Swinkels, gelegen binnen de bebouwde kom van Wittevrouwenveld. **Beschrijving** Negen woningblokken, in grootte variërend van drie tot tien woningen. Iedere woning is twee bouwlagen hoog en heeft een zadeldak. De meeste woningen hebben de nok parallel aan de straat, enkele hoekwoningen hebben een hoger, haaks geplaatst zadeldak. In de daknok is er per woning één gemetselde schoorsteen. Alle daken zijn gedekt met gesmoorde Tuiles du Nordpannen. Aan de daken zijn zinken mastgoten. De voorgevels zijn opgetrokken in baksteen, waarbij de gevels boven de begane grond in

	een later stadium wit geschilderd zijn. De opzet van de meeste voorgevels is als volgt: per woning is de gevel twee (begane grond) en drie (eerste verdieping) traveeën breed. De toegang bevindt zich rechts en deze bevat een vernieuwde voordeur. Erboven is een liggend bovenlicht met een stalen raam, waarvan de meeste nog geribbeld glas bevatten. Links is een breed venster met een vernieuwd, tweedelig raam, waarvan het linker deel beweegbaar is. De meeste vensters zijn van moderne rolluikkasten voorzien. Op de verdieping zijn drie smalle vensters met vernieuwde draairamen. Alle vensters hebben gemetselde onderdorpels. De zijgevels hebben gemetselde, trapsgewijs oplopende schouderstukken. De hoekpanden Frankenstraat 1, Frankenstraat 6a, Aartshertogenstraat 1 en Parmastraat 7 hebben een tuitgevel, met een rond venster in de geveltop. Dit venster heeft een kunststenen omlijsting en een rond raam met een kruisroedenverdeling. Bij Frankenstraat 1 en Parmastraat 7 is er tegen het hoekpand een éénlaags aanbouw. Hierin was ooit een breed venster, maar deze zijn later dichtgemetseld. Bij Parmastraat 7 is de voordeur overhoeks geplaatst. De voorgevel van Aartshertogenstraat 17 wijkt af van de anderen. Het betreft een topgevel met op de begane grond in het midden de toegang. Deze heeft een vernieuwde deur en een stalen bovenlicht. Links en rechts ervan zijn bredere vensters met vernieuwde ramen. Op de eerste verdieping zijn vier vensters en in de geveltop zijn er twee. Ze bevatten vernieuwde houten draairamen.
WAARDERING	Het complex is “kenmerkend” gewaardeerd vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en architectuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat: • het object deel uit maakt van de planmatige, vooroorlogse stadsuitbreiding van Wittevrouwenveld. • het object architectuurhistorische betekenis heeft vanwege de esthetische kwaliteit van het ontwerp. • de straatgevels een waardevolle maatvoering en ritmering bezitten. • het gebouw behoort tot het oeuvre van een belangrijke (plaatselijke) architect, A. Swinkels. • het een bijzondere detaillering heeft in de vormgeving van de bouwblokken, met de afwisseling van top- en lijstgevels. Waardevolle elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere: • de stalen bovenlichten • de gemetselde topgevels en schouderstukken • de ronde vensters Het pand is niet dominant gewaardeerd vanwege: - de aantasting van de authenticiteit (vernieuwde ramen en deuren) - te weinig uniciteit
RICHTLIJNEN	Algemeen: • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende bouwwerken, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen van waardevolle groenelementen, zie paragraaf 2.2 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen in cultuurhistorische attentiegebieden en beschermde stadsgezichten, zie paragraaf 2.3 van dit rapport. Objectgericht: • Geen aanvullende richtlijnen.

ADRES	Aartshertogenstraat 1-35, 6226 XJ Maastricht Frankenstraat 1-13a, 6226 AA Maastricht Frankenstraat 2-10a, 6226 AC Maastricht Keizer Ottostraat 1-5, 6226 VN Maastricht Parmastraat 7-13, 6226 XH Maastricht
GEGEVENS	Oorspronkelijke functie: woningen en schuurtjes Huidige functie: woningen en schuurtjes
STATUS	Kenmerkend bouwwerk: voorgevels, daken en schuurtjes
FOTO'S	 *Frankenstraat 1-13a* *Frankenstraat 2-10a* *Aartshertogenstraat 17* *Parmastraat 7*
OMSCHRIJVING	**Inleiding** Complex van woningen uit 1935, naar ontwerp van architect Swinkels, gelegen binnen de bebouwde kom van Wittevrouwenveld. **Beschrijving** Negen woningblokken, in grootte variërend van drie tot tien woningen. Iedere woning is twee bouwlagen hoog en heeft een zadeldak. De meeste woningen hebben de nok parallel aan de straat, enkele hoekwoningen hebben een hoger, haaks geplaatst zadeldak. In de daknok is er per woning één gemetselde schoorsteen. Alle daken zijn gedekt met gesmoorde Tuiles du Nordpannen. Aan de daken zijn zinken mastgoten. De voorgevels zijn opgetrokken in baksteen, waarbij de gevels boven de begane grond in

	een later stadium wit geschilderd zijn. De opzet van de meeste voorgevels is als volgt: per woning is de gevel twee (begane grond) en drie (eerste verdieping) traveeën breed. De toegang bevindt zich rechts en deze bevat een vernieuwde voordeur. Erboven is een liggend bovenlicht met een stalen raam, waarvan de meeste nog geribbeld glas bevatten. Links is een breed venster met een vernieuwd, tweedelig raam, waarvan het linker deel beweegbaar is. De meeste vensters zijn van moderne rolluikkasten voorzien. Op de verdieping zijn drie smalle vensters met vernieuwde draairamen. Alle vensters hebben gemetselde onderdorpels. De zijgevels hebben gemetselde, trapsgewijs oplopende schouderstukken. De hoekpanden Frankenstraat 1, Frankenstraat 6a, Aartshertogenstraat 1 en Parmastraat 7 hebben een tuitgevel, met een rond venster in de geveltop. Dit venster heeft een kunststenen omlijsting en een rond raam met een kruisroedenverdeling. Bij Frankenstraat 1 en Parmastraat 7 is er tegen het hoekpand een éénlaags aanbouw. Hierin was ooit een breed venster, maar deze zijn later dichtgemetseld. Bij Parmastraat 7 is de voordeur overhoeks geplaatst. De voorgevel van Aartshertogenstraat 17 wijkt af van de anderen. Het betreft een topgevel met op de begane grond in het midden de toegang. Deze heeft een vernieuwde deur en een stalen bovenlicht. Links en rechts ervan zijn bredere vensters met vernieuwde ramen. Op de eerste verdieping zijn vier vensters en in de geveltop zijn er twee. Ze bevatten vernieuwde houten draairamen.
WAARDERING	Het complex is “kenmerkend” gewaardeerd vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en architectuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat: • het object deel uit maakt van de planmatige, vooroorlogse stadsuitbreiding van Wittevrouwenveld. • het object architectuurhistorische betekenis heeft vanwege de esthetische kwaliteit van het ontwerp. • de straatgevels een waardevolle maatvoering en ritmering bezitten. • het gebouw behoort tot het oeuvre van een belangrijke (plaatselijke) architect, A. Swinkels. • het een bijzondere detaillering heeft in de vormgeving van de bouwblokken, met de afwisseling van top- en lijstgevels. Waardevolle elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere: • de stalen bovenlichten • de gemetselde topgevels en schouderstukken • de ronde vensters Het pand is niet dominant gewaardeerd vanwege: - de aantasting van de authenticiteit (vernieuwde ramen en deuren) - te weinig uniciteit
RICHTLIJNEN	Algemeen: • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende bouwwerken, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen van waardevolle groenelementen, zie paragraaf 2.2 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen in cultuurhistorische attentiegebieden en beschermde stadsgezichten, zie paragraaf 2.3 van dit rapport. Objectgericht: • Geen aanvullende richtlijnen.

ADRES	Heerderweg 40 6224 LE Maastricht
GEGEVENS	Oorspronkelijke functie: woonhuis Huidige functie: woonhuis
STATUS	Kenmerkend: voorgevel en dak
FOTO'S	
OMSCHRIJVING	**Inleiding** Herenhuis,gelegen binnen de bebouwde kom en buiten het beschermd stadsgezicht van Maastricht. Het pand dateert uit ca. 1915. **Beschrijving** Tussenwoning opgebouwd uit twee bouwlagen en een zolderverdieping onder een zadeldak dat gedekt is met muldenpannen, waarbij aan de voorzijde van een dakkapel is aangebracht. Aan het dak bevindt zich een bakgoot met kunststof gootlijst. Onder de dakrand is siermetselwerk aangebracht. De voorgevel heeft twee vensterassen op de begane grond en drie assen op de eerste verdieping. Op de begane grond bevindt de deur zich rechts in het gevelvlak en links daarvan is een breed venster aangebracht met een drieledig bovenlicht. De vensteropening heeft een segmentboog met een rollaag; een hardstenen benedendorpel en glas in lood bovenlichten. De deur is vernieuwd met een vlakke deur en een bovenlicht. Op de bovenverdieping zijn drie vensters met een rondboog aangebracht en deze vensteropeningen zijn gevuld met kunststof kozijnen. De rondboogvelden zijn gevuld met een geruit patroon van gele en rode baksteentjes. De voorgevel is opgemetseld met bakstenen in kruisverband en heeft een gepleisterde plint. Geveldecoratie met gele getande baksteen banden.
WAARDERING	De woning is als 'kenmerkend' gewaardeerd vanwege de architectuurhistorische en stedenbouwkundige waarde voor Maastricht. Het pand is architectuurhistorisch gezien kenmerkend voor de stijl die de overgang vormt naar het traditionalistische bouwen en de modernere bouwstijlen. Dit uit zich met name in het gebruik van verschillende soorten en kleuren bakstenen en siermetselwerk als decoratieve elementen die in het gevelvlak liggen. Het pand is niet 'dominant' vanwege de vernieuwde kozijnen en ramen op de bovenverdieping en de vernieuwde deur.
RICHTLIJNEN	Algemeen: • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende bouwwerken, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen van waardevolle groenelementen, zie paragraaf 2.2 van dit rapport.

	• Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen in cultuurhistorische attentiegebieden en beschermde stadsgezichten, zie paragraaf 2.3 van dit rapport. Objectgericht: • Bij herstellingen aan de dakbedekking bij voorkeur gelijksoortige gesmoorde pannen gebruiken; • De kunststof kozijnen indien mogelijk vervangen door houten kozijnen met dezelfde profilering als het kozijn op de begane grond. • Het is wenselijk eventueel schilderwerk in overeenstemming met de overige eenheden in het complex uitvoeren;

ADRES	Heerderweg 42 6224 LE Maastricht
GEGEVENS	Oorspronkelijke functie: woonhuis Huidige functie: woonhuis
STATUS	Kenmerkend: voorgevel en dak
FOTO'S	
OMSCHRIJVING	**Inleiding** Herenhuis, gelegen binnen de bebouwde kom en buiten het beschermd stadsgezicht van Maastricht. Het pand dateert uit ca. 1915. **Beschrijving** Tussenwoning opgebouwd uit twee bouwlagen en een zolderverdieping onder een zadeldak dat gedekt is met muldenpannen, waarbij aan de voorzijde van een brede dakkapel is aangebracht. Aan het dak bevindt zich een bakgoot met een houten gootlijst op klossen. Onder de dakrand bevindt zich een fries met terugliggende vlakken die gevuld zijn met siermetselwerk in gele en rode baksteen. De voorgevel heeft twee vensterassen. Op de begane grond bevindt de deur zich links in het gevelvlak en rechts daarvan is een met kunststof vernieuwd venster aangebracht met een bovenlicht. De deur is vernieuwd met een paneeldeur van kunststof. Op de bovenverdieping zijn twee vensters met een segmentboog aangebracht en deze vensteropeningen zijn gevuld met kunststof kozijnen. De voorgevel is opgemetseld met bakstenen in kruisverband en heeft een plint van flagstones. Geveldecoratie met gele getande baksteenbanden ter hoogte van de kalven en de bovendorpels van de vensters.
WAARDERING	De woning is als 'kenmerkend' gewaardeerd vanwege de architectuurhistorische en stedenbouwkundige waarde. Het pand is architectuurhistorisch gezien kenmerkend voor de stijl die de overgang vormt naar het traditionalistische bouwen en de modernere bouwstijlen. Dit uit zich met name in het gebruik van verschillende soorten en kleuren bakstenen en siermetselwerk als decoratieve elementen die in het gevelvlak liggen. Het pand is niet 'dominant' vanwege de vernieuwde kozijnen en ramen op de bovenverdieping en de vernieuwde deur.
RICHTLIJNEN	Algemeen: • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende bouwwerken, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen van waardevolle groenelementen, zie paragraaf 2.2 van dit rapport.

	• Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen in cultuurhistorische attentiegebieden en beschermde stadsgezichten, zie paragraaf 2.3 van dit rapport. Objectgericht: • bij herstellingen aan de dakbedekking gelijksoortige gesmoorde pannen gebruiken; • De kunststof kozijnen en deur vervangen door houten kozijnen en deur .

ADRES	Heerderweg 54, 54a-a01 6224 LG Maastricht
GEGEVENS	Oorspronkelijke functie: winkel- woonhuis Huidige functie: winkel- woonhuis
STATUS	Kenmerkend: voorgevel ; zijgevels en dak
FOTO'S	
OMSCHRIJVING	**Inleiding** Winkelwoonhuis van steenhouwerij Comuth, gelegen binnen de bebouwde kom en buiten het beschermd stadsgezicht van Maastricht. Het pand dateert uit ca. 1930. **Beschrijving** Vrijstaand winkelpand met bovenwoning opgebouwd uit twee bouwlagen en een zolderverdieping onder een zadeldak dat gedekt is met muldenpannen, waarbij aan de voorzijde twee dakkapellen zijn aangebracht. Aan het dak bevindt zich een breed dakoverstek waarin de een bakgoot is opgenomen. In de voorgevel is op de begane grond een winkelpui met hardstenen gevelbekleding aangebracht en op de verdieping is in het midden een driehoekige erker geplaatst tussen twee smalle vensteropeningen met een bovenlicht. Rechts is op de verdieping nog een breder venster met een kruisverdeling aangebracht. De zijgevel aan de oostzijde is geheel blind. Aan de blinde zijgevel aan de westzijde staat een opschrift geschilderd met zwarte letters op een wit vlak met de tekst "J. Comuth; Bouwwerken schoorsteenmantels. Tel: 26561 – 26407". De hijsinstallatie aan de westzijde van het pand is uitgesloten van bescherming.
WAARDERING	Het pand is als 'kenmerkend' gewaardeerd vanwege de architectuurhistorische en stedenbouwkundige waarde. Het pand is niet 'dominant' gewaardeerd omdat het te weinig uniciteit bezit.
RICHTLIJNEN	Algemeen: • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende bouwwerken, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen van waardevolle groenelementen, zie paragraaf 2.2 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen in cultuurhistorische attentiegebieden en beschermde stadsgezichten, zie paragraaf 2.3 van dit rapport. Objectgericht: • Nvt.

ADRES	Heerderweg 97 6224 LB Maastricht
GEGEVENS	Oorspronkelijke functie: woonhuis Huidige functie: woonhuis
STATUS	Kenmerkend: voorgevel en dak
FOTO'S	
OMSCHRIJVING	**Inleiding** Herenhuis, gelegen binnen de bebouwde kom en buiten het beschermd stadsgezicht van Maastricht. Het pand dateert uit ca. 1915. **Beschrijving** Tussenwoning opgebouwd uit twee bouwlagen en een zolderverdieping onder een mansardedak dat gedekt is met tuille-du-nord-pannen, waarbij aan de voorzijde een rijkgedecoreerde dakkapel is aangebracht met geprofileerde stijlen en lijsten en een frontonbekroning. Aan het dak bevindt zich een bakgoot met een geprofileerde houten gootlijst. Onder de dakrand bevindt zich een muizentandlijst van rode bakstenen. De voorgevel heeft twee vensterassen. Op de begane grond bevindt de deur zich rechts in het gevelvlak en links daarvan is een breed venster met een bovenlicht onder een segmentboog. De deur is nog oorspronkelijk met geprofileerde panelen en een glaspaneel in het middenvak. Op de bovenverdieping zijn twee vensters met een segmentboog aangebracht en deze vensteropeningen zijn gevuld met T-ramen. Alle segmentbogen hebben aanzetstenen en een sluitsteen van pleisterwerk. De voorgevel is opgemetseld met bakstenen in kruisverband en heeft een plint van flagstones. Geveldecoratie met gele baksteen banden ter hoogte van de kalven van de vensters. Alle vensters hebben dorpels van hardsteen.
WAARDERING	Het pand is als 'kenmerkend' gewaardeerd vanwege de architectuurhistorische en stedenbouwkundige waarde. Het pand is architectuurhistorisch gezien kenmerkend voor de stijl die de overgang vormt naar het traditionalistische bouwen en de modernere bouwstijlen. Dit uit zich met name in het gebruik van verschillende soorten en kleuren bakstenen en siermetselwerk als decoratieve elementen die in het gevelvlak liggen. Het pand is niet 'dominant' gewaardeerd vanwege de vernieuwde kozijnen en ramen op de bovenverdieping en de vernieuwde deur. Ook is het pand niet dominant omdat het te weinig uniciteit bezit.
RICHTLIJNEN	Algemeen: • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende bouwwerken, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen van waardevolle groenelementen, zie paragraaf 2.2 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen in cultuurhistorische

	attentiegebieden en beschermde stadsgezichten, zie paragraaf 2.3 van dit rapport. Objectgericht: • Nvt.

ADRES	Aalmoezenier Roumenplein 26 t/m 68 (even nummers) 6221 TN Maastricht Aalmoezenier Roumenplein 47 t/m 67 (oneven nummers) 6221 TM Maastricht Aalmoezenier Roumenstraat 1 t/m 25 en 2 t/m 24, 6221 TR Maastricht Bloemenweg 44 t/m 46 6221 TV Maastricht Hubert Parisstraat 1 t/m 21 en 6 t/m 18, 6221 TK Maastricht Kolpingstraat 4 t/m 8 en 5 t/m 7, 6221 TP Maastricht
GEGEVENS	Oorspronkelijke functie: woningen en winkels Huidige functie: woningen en winkels
STATUS	Kenmerkend bouwwerk; voor- en zijgevels, daken
FOTO'S	 *Het Aalmoezenier Roumenplein* *Winkel-woonhuis aan de oostzijde van het plein* *Het poortgebouw aan de westzijde van het plein* *Zicht op de Aalmoezenier Roumenstraat*
OMSCHRIJVING	**Inleiding** Complex van 88 woonhuizen en twee winkels uit 1950 naar ontwerp van H. Koene, gelegen binnen de bebouwde kom van Heugemerveld. **Beschrijving** Het complex bestaat uit blokken rijtjeswoningen en enkele dubbele of driedubbele woningen onder-één-kap. Deze zijn twee bouwlagen hoog en hebben een zadeldak met de nok parallel aan de straat. Op twee hoeken van het plein zijn éénlaags winkelgebouwtjes geplaatst, die niet meer als zodanig dienst doen. Aan de oostzijde van het Aalmoezenier Roumenplein is een drielaags poortgebouw, met een doorgang naar de Baron van Hövellstraat. Ook dit gebouw heeft een zadeldak met de nok parallel aan de straat. De daken zijn gedekt met oranje Hollandse pannen. Aan de daken zijn zinken mastgoten bevestigd. In de daknokken zijn gemetselde schoorstenen aangebracht. De dubbele en driedubbele woningen boven de voorgevel voorzien van één, twee of drie gemetselde Vlaamse gevels met een raam erin. Ze hebben een steekkapje richting het hoofddak, dat eveneens met oranje Hollandse pannen gedekt is. De verschillende bouwblokken zijn onderling gekoppeld door éénlaags, oorspronkelijke bijgebouwtjes, die soms als berging en soms als garage zijn ingericht. Ook deze zijn gedekt met zadeldaken met oranje Hollandse pannen. Alle gebouwen hebben een lage plint van rode baksteen en zijn daarboven opgetrokken in een gele baksteen. Het metselwerk is recent gereinigd en hervoegd. De aaneengeschakelde rijtjeswoningen bevinden zich aan twee zijden van de

	Aalmoezenier Roumenstraat, aan de noord- en zuidzijde van het Aalmoezenier Roumenplein en aan weerszijden van de Hubert Parisstraat. Per woning is er op de begane grond een toegang met een brede, kunststenen omlijsting. De deuren zijn vernieuwd. Naast de toegang is een breed venster, eveneens met een kunststenen omlijsting. Op de verdieping zijn drie smalle vensters met gemetselde onderdorpels en gemetselde hanenkammen aan de bovenzijde. Alle ramen zijn vernieuwd. De dubbele en drievoudige woningblokken liggen aan de Kolpingstraat, de westelijke hoeken en de noordoostelijke hoek van de Hubert Parisstraat, de oostzijde van het Aalmoezenier Roumenplein, aan weerszijden van het poortgebouw en op de noordelijke hoeken van de Aalmoezenier Roumenstraat. Aan deze gebouwen zijn de bijgebouwen en garages gekoppeld, ze hebben door hun Vlaamse gevels een iets voornamer uiterlijk dan de rijtjeswoningen. De voorgevel van ieder pand heeft op de begane grond een toegang met een kunststenen omlijsting en een venster met een kunststenen omlijsting. Deur en raam zijn vernieuwd. Op de verdieping is een breder venster en een smaller venster, beide voorzien van gemetselde onderdorpels en hanenkammen en een vernieuwd raam. De winkelgebouwtjes aan weerszijden van het plein hebben een lage sokkel van rode baksteen, waarop gemetselde kolommen zijn geplaatst. Tussen de kolommen zijn brede, vernieuwde (winkel-)ramen. De kolommen worden bekroond door een betonnen kapiteeltje. Op de kapitelen steunt een gestileerde betonnen architraaf, die bij de kopse gevel wordt bekroond door een driehoekig fronton. De woonhuizen die aan de winkels zijn gekoppeld hebben hun toegang via het winkelgebouwtje. In de straatgevel hebben ze op de begane grond een breed venster met een kunststenen omlijsting, met daarnaast een smal venster met dito omlijsting. Op de verdieping is een eenvoudiger venster met gemetselde onderdorpel en hanenkam. De ramen zijn ook hier vernieuwd. In de zijgevel, boven de winkelaanbouw is een ovaal venster met kunststenen omlijsting. Het poortgebouw heeft op de begane grond een arcade van vier flauwe segmentbogen, die op betonnen zuilen steunen. De buitenste openingen zijn verdiept dichtgemetseld, de middelste vormen een poortopening. In de buitenste muurvlakken is per travee een klein venster met kunststenen omlijsting. De betonnen zuilen hebben een gestileerd kapiteel. Op de verdiepingen zijn in de middelste twee traveeën twee uitgebouwde erkervensters geplaatst, die een kunststenen omlijsting hebben, steunend op twee stenen consoles. In de omlijsting is per verdieping een (vernieuwd) raam. De ramen worden gescheiden door een borstwerking met geometrisch siermetselwerk. In de buitenste gevelassen is er per verdieping een eenvoudig venster met een bakstenen onderdorpel, bakstenen hanenkam en een vernieuwd raam. De vensters van de eerste verdieping zijn voorzien van oorspronkelijke houten plantenbakken op houten consoles.
WAARDERING	Het bouwwerk is “kenmerkend” gewaardeerd vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en architectuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat: • het object deel uit maakt van de naoorlogse uitbreidingen van Heugemerveld. • het object architectuurhistorische betekenis heeft vanwege de esthetische kwaliteit van het ontwerp. • de straatgevels en bouwvolumes een waardevolle maatvoering en ritmering bezitten. • het gebouw behoort tot het oeuvre van een belangrijke (plaatselijke) architect, Harry Koene. • het een bijzondere detaillering heeft in de omlijstingen van de vensters, de Vlaamse gevels en de vormgeving van het poortgebouw en de winkels. • het object betekenis voor de plaatselijke geschiedenis heeft als een van de eerste na-oorlogse, grootschalige bouwprojecten van Maastricht. Waardevolle elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere: • de kunststenen deur- en vensteromlijstingen • de Vlaamse gevels • de betonnen kapitelen en hoofdgestellen van de winkels • de betonnen zuilenrij van het poortgebouw • de oorspronkelijke plantenbakken van het poortgebouw • de erkervensters van het poortgebouw

	Het pand is niet dominant gewaardeerd vanwege: - de aantasting van de authenticiteit (vernieuwde ramen en deuren)
RICHTLIJNEN	Algemeen: • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende bouwwerken, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen van waardevolle groenelementen, zie paragraaf 2.2 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen in cultuurhistorische attentiegebieden en beschermde stadsgezichten, zie paragraaf 2.3 van dit rapport. Objectgericht: • De rolluikkasten die her en der zijn aangebracht doen afbreuk aan het architectonische ontwerp. Bij voorkeur vervangen door interne zonwering. • Wijzigingen (zoals vernieuwing van deuren en ramen) bij voorkeur voor het gehele complex doorvoeren, niet per woning, zodat de architectonische eenheid gehandhaafd blijft. Het is wenselijk om bij eventueel wijzigingen rekening te houden met het oorspronkelijke ontwerp van Koene.

ADRES	Jeruzalemweg 2 6222 NG Maastricht
GEGEVENS	Koetshuis bij kasteel Jeruzalem, dat zelf als Rijksmonument is beschermd. (Monumentnr. 27958)
STATUS	Kenmerkend bouwwerk; bouwvolume, buitengevels, dakvorm
FOTO'S	 *Situering van koetshuis ten noordwesten van het kasteel* *Plattegrond koetshuis 2012*
OMSCHRIJVING	**Inleiding** In de tuin van kasteel Jeruzalem ligt nog een koetshuis dat in 1904 werd gebouwd in een neogotische stijl. Het koetshuis is sterk vervallen en dient volledig gerestaureerd te worden. **Beschrijving** Het koetshuis heeft een bouwlaag dat verdeeld is in drie traveeën. Het zadeldak is inmiddels volledig verdwenen. De middentravee heeft de centrale toegang waarvan de deur is verdwenen. De rechtertravee heeft twee smalle deuropeningen en de linkertravee heeft een groot samengesteld venster. De twee stallen en de entreepartij zijn gedekt met gemetselde troggewelven.
WAARDERING	Het gebouw is "kenmerkend" gewaardeerd vanwege zijn architectuurhistorische waarden, en meer in het bijzonder omdat: • het object ruimtelijk bepalend c.q. markant voor de omgeving is van het kasteelpark bij kasteel Jeruzalem. • het ontwerp architectonische waarde heeft vanwege de neogotische stijlkenmerken. • het gebouw een bijzondere detaillering en bijzondere ornamenten heeft, zoals de gemetselde baksteendecoraties

	• Vanwege de typologie van het bouwwerk als vrijstaand koetshuis Waardevolle elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere: • Het rijke metselwerk • De troggewelven Het gebouw is niet dominant gewaardeerd vanwege de vervallen staat van het gebouw.
RICHTLIJNEN	**Algemeen:** • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende bouwwerken, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen van waardevolle groenelementen, zie paragraaf 2.2 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen in cultuurhistorische attentiegebieden en beschermde stadsgezichten, zie paragraaf 2.3 van dit rapport **Objectgericht:** - door sterke verwaarlozing is het bouwwerk sterk vervallen en dient het gehele koetshuis gerestaureerd te worden.

ADRES	Judeaweg 110 6222 BW Maastricht
GEGEVENS	Oorspronkelijke functie: boerderij Huidige functie: clubgebouw – opslag - kinderboerderij
STATUS	Dominant bouwwerk
FOTO'S	 *Hoeve Rome, woonhuis (l) en schuur (r)* *De westelijke (stal-)vleugel* *De stal aan de achterzijde* *De oostelijke gevel van de schuur*
OMSCHRIJVING	**Inleiding** Landgoed Rome, in 1898 verbouwd tot boerenhoeve, gelegen binnen de bebouwde kom van Limmel. **Beschrijving** Carréhoeve, bestaande uit vier vleugels rondom een binnenplaats. Parallel aan de straat ligt het woonhuis, dat met een poort verbonden is met een grote schuur aan de oostzijde. Aan de west- en noordzijde van de carré ligt een L-vormig (stal-)gebouw, waarvan het voorste deel intern bij de woning hoort. Alle gebouwen zijn opgetrokken in rode baksteen. De daken zijn gedekt met gesmoorde en oranje Hollandse pannen, het dak van de schuur met golfplaten. Het woonhuis is twee bouwlagen hoog en heeft een zadeldak parallel aan de straat. De toegang bevindt zich aan de achterzijde. De voorgevel heeft gemetselde hoeklisenen. In de voorgevel zijn op de begane grond twee en op de verdieping drie vensters met hardstenen onderdorpels en oorspronkelijke houten T-ramen met gedeelde bovenlichten. Het venster in de middenas van de begane grond is dichtgezet met een plaat. Boven de begane grond is een hardstenen gevelsteen met de inscriptie: “de Cr. K. 1898”. Links van het woonhuis zijn in de kopse gevel van de oostelijke vleugel per bouwlaag twee vensters aangebracht. Ook deze hebben hardstenen dorpels en de oorspronkelijke houten ramen. Rechts van het woonhuis is de poortdoorgang naar de binnenplaats. Deze is voorzien van forse, gemetselde kolommen met hardstenen afdekstenen en duimblokken. Het smeedijzeren hekwerk is later toegevoegd. De schuur is een langgerekt bouwvolume, haaks op de straat. In de voorgevel is links en poortopening met een gemetselde segmentboogbeëindiging en hardstenen aanzet- en sluitstenen. De dubbele houten poortdeuren met binnendeur zijn vermoedelijk nog oorspronkelijk. Aan de noordzijde van de schuur is een tweede poortopening, die voorzien is van een (oudere) hardstenen omlijsting. Aan de oostzijde is een kleine, latere

	aanbouw met een lessenaardak (nu onderdeel kinderboerderij). In de buitengevels van de schuur zijn diverse bouwsporen zichtbaar, die op een verandering van een ouder bouwvolume wijzen. De stalvleugel heeft een L-vormig grondplan. Het gedeelte aan de straat maakt onderdeel uit van het woonhuis. Tegen de (blinde) westelijke zijgevel is een éénlaags aanbouw. Aan de binnenplaats zijde hebben de stalgevels halfronde stalvensters en staldeuren, met gemetselde ontlastingsbogen. Hoog in iedere gevel is een hooiluik, waarvan de getoogde, hardstenen omlijstingen met sluitsteen uit een ouder (achttiende-eeuws) bouwwerk lijken te zijn hergebruikt. De huidige hoeve betreft grotendeels een herbouw uit 1898 op de plek van een oudere hoeve / landhuis. Dit gebouw staat al aangegeven op de kadastrale minuutkaart (ca.1830) en heeft vrijwel dezelfde plattegrond. Het is waarschijnlijk dat er intern nog elementen (zoals kelders, balklagen, kapconstructies) bewaard zijn gebleven en dat de verbouwing van 1898 vooral betrekking had tot het exterieur. Omstreeks 1830 was de hoeve (toen aangeduid als 'huis') in het bezit van Thomas Regout.
WAARDERING	Het bouwwerk is "dominant" gewaardeerd vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang, zijn bouwhistorische en cultuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat: • het object deel uit maakt van de historische nederzetting van Limmel. • het object ruimtelijk bepalend c.q. markant voor de omgeving is. • de straatgevels een waardevolle maatvoering en ritmering bezitten. • op basis van de kadastrale minuutkaart en aan de uiterlijke kenmerken van het object te zien is dat het bouwwerk zeer waarschijnlijk een oudere kern heeft en daarmee bouwhistorisch waardevolle onderdelen bevat. • het exterieur van het pand een voorbeeld is van de traditionele bouwstijl in Maastricht en omgeving omstreeks 1900. • het object betekenis voor de plaatselijke geschiedenis heeft als een van de oude landgoederen te Limmel en vanwege de relatie met de familie Regout. Waardevolle elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere: • de hardstenen dorpels en omlijstingen • de oorspronkelijke ramen • de kolommen van de poort • de jaarsteen
RICHTLIJNEN	Algemeen: • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende bouwwerken, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen van waardevolle groenelementen, zie paragraaf 2.2 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen in cultuurhistorische attentiegebieden en beschermde stadsgezichten, zie paragraaf 2.3 van dit rapport. Objectgericht: • Het is wenselijk om het interieur te laten onderzoeken op historisch waardevolle constructieve onderdelen en interieurafwerkingen.

ADRES	Kardinaal van Rossumplein 97a 6221 SZ Maastricht
GEGEVENS	Oorspronkelijke functie: kerk St. Johannes Bosco Huidige functie: kerk St. Johannes Bosco
STATUS	Kenmerkend bouwwerk; bouwvolumes, buitengevels
FOTO'S	 *De kerk vanuit het zuiden* *De kerk vanuit het zuiden* *De kerk vanuit het westen* *De kerk vanuit het oosten*
OMSCHRIJVING	**Inleiding** Kerk van St. Johannes Bosco uit 1952 van architect Harry Koene, gelegen binnen de bebouwde kom van Heugemerveld. **Beschrijving** Vrijstaand kerkgebouw met een regelmatige kruisvormig grondplan en een recht blokvormig koor; schip en twee even hoge transeptarmen. Alle bouwdelen zijn gedekt met een plat dak. De buitengevels zijn opgetrokken in gele baksteen. De entreepartij aan de westzijde is gevat in een rechthoekig portaal dat door twee betonnen zuilen wordt gedragen. Boven de toegang is een witgeschilderd betonnen kruis geplaatst. De drie andere eindgevels aan de oost; zuid en noordzijde zijn identiek en hier zijn telkens drie rijzige rondboogvensters geplaatst. De oostelijke gevels van de twee transeptarmen hebben telkens vijf rijen van vijf kleine rondboogvenstertjes die bijna het gehele muurvlak beslaan. De overige gevels zijn blind gebleven.
WAARDERING	Het bouwwerk is “kenmerkend” gewaardeerd vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en architectuurhistorische en cultuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat: • het object ruimtelijk bepalend c.q. markant voor de omgeving is.

	• het object architectuurhistorische betekenis heeft vanwege de esthetische kwaliteit van het ontwerp. • het ontwerp een hoge mate van architectonische gaafheid bezit. • het gebouw behoort tot het oeuvre van een belangrijke (plaatselijke) architect, Harry Koene • het object betekenis voor de plaatselijke geschiedenis als uitdrukking van een geestelijke ontwikkeling bezit. Waardevolle elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere: • de bakstenen gevels • de rondboogvensters • het toegangsportaal • de oorspronkelijke deuren van de hoofdingang • het betonnen kruis
RICHTLIJNEN	Algemeen: • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende bouwwerken, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen van waardevolle groenelementen, zie paragraaf 2.2 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen in cultuurhistorische attentiegebieden en beschermde stadsgezichten, zie paragraaf 2.3 van dit rapport. Objectgericht: • Geen aanvullende richtlijnen.

ADRES	Dagobertstraat 20-42 en 70-92, 6224 HL Maastricht Karolingenstraat 3a-29, 6224 HM Maastricht Merovingenstraat 8-18, 6224 HC Maastricht
GEGEVENS	Oorspronkelijke functie: portiekflats Huidige functie: portiekflats
STATUS	Kenmerkend bouwwerk: voor- en zijgevels, daken
FOTO'S	 *Dagobertstraat 20-42* *Detail van een van de portieken*
OMSCHRIJVING	**Inleiding** Vijf portiekflats uit 1952 van architect Swinkels, gelegen binnen de bebouwde kom van Wittevrouwenveld. **Beschrijving** Vrijstaande gebouwen, boven een souterrain opgebouwd uit drie bouwlagen onder een flauw zadeldak. Aan de dakrand is een betonnen gootlijst. De buitengevels zijn opgetrokken in oranjerode baksteen, gemetseld in Vlaams verband. Alle flats zijn opgebouwd volgens hetzelfde stramien, bestaande uit een centrale portiektravee, met aan beide zijden een travee met balkons en vervolgens een travee met vensters. De twee flats aan de Dagobertstraat en de flat Karolingenstraat 7-29 hebben twee van deze modules, de andere twee flats zijn kleiner en hebben er maar één. De portiektraveeën hebben op de begane grond de toegang, met een oorspronkelijke deur met zes smalle deurvensters. Links en rechts van de deur zijn zijvensters met brievenbussen erin. Op de eerste en tweede verdieping is een venster met een afgeronde betonnen omlijsting en een oorspronkelijk driedelig stalen raam. Novenaan is een kleiner, trapeziumvormig venster met een afgeronde omlijsting. In de balkontraveeën zin ter hoogte van het souterrain twee vensters met oorspronkelijke ramen. Daarboven is in iedere bouwlaag een balkon met een betonnen, netvormig balkonhek met diagonale ruiten. In de terugliggende gevel is een venster met een vernieuwd kunststof raam. In de kopse zijden zijn (oorspronkelijke?) balkondeuren. De buitenste traveeën hebben onderaan twee souterrainvensters met oorspronkelijke ramen. Daarboven is in iedere bouwlaag een venster met een vernieuwd kunststof raam. Alle vensters hebben gemetselde onderdorpels en een bakstenen rollaag aan de bovenzijde. Bij de flats hoort een complex van woningen aan de Karolingen- en Merovingenstraat en zijstraten. Deze zijn wegens gebrek aan uniciteit niet bij de bescherming opgenomen.

WAARDERING	Het complex is “kenmerkend” gewaardeerd vanwege zijn stedenbouwkundige en architectuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat: • het object deel uit maakt van een groot complex van sociale woningbouw uit 1952, waarbij de portiekflats een beeldbepalende functie op de hoeken ervan hebben. • het object architectuurhistorische betekenis heeft vanwege de esthetische kwaliteit van het ontwerp. • het gebouw behoort tot het oeuvre van een belangrijke (plaatselijke) architect, A. Swinkels. De portiekflats vertonen overeenkomsten met de portiekflats in Nazareth, die ook door Swinkels zijn ontworpen. • het een bijzondere detaillering heeft in de betonnen vensteromlijstingen en balkonhekken. Waardevolle elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere: • de oorspronkelijke deuren • de betonnen vensteromlijstingen • de oorspronkelijke ramen • de balkonhekken • de betonnen gootlijsten Het object is niet dominant gewaardeerd vanwege: - de aantasting van de authenticiteit (kunststof ramen) - te weinig uniciteit
RICHTLIJNEN	Algemeen: • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende bouwwerken, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen van waardevolle groenelementen, zie paragraaf 2.2 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen in cultuurhistorische attentiegebieden en beschermde stadsgezichten, zie paragraaf 2.3 van dit rapport. Objectgericht: • Geen aanvullende richtlijnen.

ADRES	Kasteel Montfortstraat bij 1 – Kasteel Schaloenstraat – Kasteel Erensteinstraat 6222 TM Maastricht
GEGEVENS	Oorspronkelijke functie: klokkentoren en doopkapel Huidige functie: toren en kapel
STATUS	Dominant bouwwerk
FOTO'S	 *De doopkapel en de klokkentoren* *Het gewelf en de glas-in-loodramen van de kapel*
OMSCHRIJVING	**Inleiding** Klokkentoren en doopkapel van de voormalige Antonius van Paduakerk uit 1960 van architect H.F.M. van Groenendael, gelegen binnen de bebouwde kom van Nazareth. De bijbehorende kerk is in 2002 gesloopt. **Beschrijving** Vrijstaande toren, opgebouwd uit vier verticale betonnen pijlers met zes tussenvloeren. Na de zesde verdieping verjongt de toren voor de klokkentoren. Op de begane grond zijn de muurvlakken dichtgezet in grijze baksteen. Op de verdiepingen zijn de zijden opengewerkt en zijn er per kant steeds twee smallere tussenpijlers. Per verdieping is er een smalle, stalen ladder. De klokken zijn verwijderd. Het platte dak wordt bekroond met een sierelement van smeedijzer. De doopkapel heeft een zeshoekig grondplan en is opgebouwd uit zes betonnen pilaren. De tussenliggende muurvlakken zijn opgevuld met metselwerk in gele baksteen en hoge betonnen vensters met rechthoekige en vierkante ramen. Deze zijn gevuld met polychroom glas-in-lood. De toegang is vernieuwd en voorzien van een dubbele glazen deur met siersmeedijzeren hekwerk. De kapel wordt gedekt door een flauw, zeshoekig tentdak, gedekt met bitumen. Er is een overstekende boeiboord. Het plafond aan de binnenzijde is (recent) van een decoratieve schildering voorzien. De kapel is niet langer in gebruik als doopkapel, maar als devotiekapel.
WAARDERING	Het bouwwerk is “dominant” gewaardeerd vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en architectuurhistorische en cultuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat:

	• de objecten ruimtelijk bepalend c.q. markant voor de omgeving zijn. • het object architectuurhistorische betekenis heeft vanwege de esthetische kwaliteit van het ontwerp. • het ontwerp van de klokkentoren en doopkapel een hoge mate van architectonische gaafheid bezit. • het gebouw behoort tot het oeuvre van een belangrijke (plaatselijke) architect, H.F.M. van Groenendael. • ze een bijzonder materiaalgebruik en bijzondere ornamenten hebben, zoals de betonnen draagconstructie van de klokkentoren en de betonnen vensters en glas-in-loodramen van de doopkapel. • de objecten betekenis voor de plaatselijke geschiedenis als uitdrukking van een geestelijke ontwikkeling bezit. De toren en de doopkapel herinneren aan de H. Antonius van Paduakerk die in 1960 werd gebouwd voor de groeiende parochie van Nazareth. De kerk was een belangrijk onderdeel van de ruimtelijke uitbreiding van Nazareth na WOII. Waardevolle elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere: • de betonnen ramen en draagconstructie van de doopkapel • de glas-in-loodramen van de doopkapel • de betonnen draagconstructie van de klokkentoren • de ladders van de klokkentoren • de smeedijzeren bekroning van de klokkentoren
RICHTLIJNEN	Algemeen: • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende bouwwerken, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen van waardevolle groenelementen, zie paragraaf 2.2 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen in cultuurhistorische attentiegebieden en beschermde stadsgezichten, zie paragraaf 2.3 van dit rapport. Objectgericht: • Geen aanvullende richtlijnen.

ADRES	Kasteel Hillenraadweg 11a t/m 23d 6222 XL Maastricht Kasteel Hillenraadweg 25a t/m 37d 6222 XM Maastricht Kasteel Hillenraadweg 41a t/m 53d 6222 XN Maastricht Kasteel Hillenraadweg 55a t/m 67d 6222 XP Maastricht Kasteel Hillenraadweg 71a t/m 81d 6222 XR Maastricht Kasteel Hillenraadweg 83a t/m 97d 6222 XS Maastricht Kasteel Hillenraadweg 101a t/m 107d 6222 XT Maastricht Kasteel Hillenraadweg 111a t/m 117d 6222 XV Maastricht
GEGEVENS	Oorspronkelijke functie: flats Huidige functie: flats
STATUS	Kenmerkend bouwwerk: buitengevels, daken
FOTO'S	 *De voorzijde van een van de flats* *Zicht op de reeks van elf flats* *De achterzijde van een van de flats* *De westelijke zijgevel*
OMSCHRIJVING	**Inleiding** Elf flats uit 1952 naar ontwerp van Swinkels & Salemans, gelegen binnen de bebouwde kom van Nazareth. De flats werden gebouwd in opdracht van bouwvereniging Sint Mathias. **Beschrijving** Vrijstaande flatgebouwen, opgebouwd uit een souterrain en daarboven vier bouwlagen, gedekt met een plat, licht schuin geplaatst dak. De betonnen daken zijn gedekt met bitumen en hebben een zinken mastgoot aan de achterzijde. De buitengevels hebben een plint van rode baksteen en zijn daarboven opgetrokken in gele baksteen. De voorgevels zijn tien gevelassen breed. De derde gevelas van links en de derde gevelas van rechts zijn geaccentueerd als een soort risalieten, voorzien van een boogvormige afdekking onder de dakrand. In deze assen bevinden zich de toegangen. Deze zijn voorzien van vernieuwde, éénlaags toegangsportalen met gegolfde daken. Het dakoverstekje wordt ondersteund door schuin geplaatste stalen pilaren. De deur is geplaatst in een glaspui met kleine vensters, waarin ook de brievenbussen zijn opgenomen. Boven de toegangen is in iedere bouwlaag een venster met een vierkante betonnen omlijsting met afgeronde hoeken. De ramen zijn vernieuwd in kunststof. De gevelassen aan weerszijden van de toegangstraveeën hebben op iedere bouwlaag een inpandig balkon met een betonnen hekwerk met opengewerkte ruitvormen in de

	balustrade. Aan ieder balkon grenzen twee deuren en een venster. Alle deuren en ramen zijn vernieuwd in kunststof. De deuren en vensters van de begane grond zijn voorzien van rolluiken. In de buitenste gevelassen en de twee middelste is op iedere bouwlaag een venster met vernieuwd raam en keramische onderdorpel. Ter hoogte van het souterrain zijn kleinere, vierkante vensters met ijzeren roosters ervoor. De derde bouwlaag wordt afgesloten door een sierrand van betonnen blokken met cirkelversieringen. Daarboven springt de gevel terug en zijn er in de buitenste en binnenste traveeën extra balkons gerealiseerd. Onder de dakrand is een betonnen sierband. De westelijke zijgevels van de flats hebben in iedere bouwlaag een venster, nabij de voorgevel. Deze hebben vierkante betonnen omlijstingen met afgeronde hoeken en bevatten vernieuwde kunststof ramen. De achtergevels hebben een soberdere opzet dan de voorgevels. In de buitenste en de binnenste traveeën is er in iedere bouwlaag een balkon, met opengewerkt, betonnen hekwerk. Ze zijn toegankelijk via brede balkonpuien, voorzien van dubbele kunststof deuren. In de overige gevelassen is in iedere bouwlaag een venster met keramische onderdorpel en vernieuwde ramen. De vierde, terugliggende bouwlaag kent hier per gevelas een breed venster met vernieuwd raam.
WAARDERING	Het complex is “kenmerkend” gewaardeerd vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en architectuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat: • het complex ruimtelijk bepalend c.q. markant voor de omgeving is. • het object architectuurhistorische betekenis heeft vanwege de esthetische kwaliteit van het ontwerp. • het een bijzondere detaillering heeft in de balkonhekken, de betonnen sierlijsten en de vormgeving van de bovenste bouwlaag en het dak. • het object onderdeel uitmaakt van het oeuvre van het Maastrichtse architectenbureau Swinkels en Salemans. • het een architectonisch ensemble vormt met de verderop in Nazareth gelegen complexen aan het Miradorplein en Kemenadeplein, die door hetzelfde bureau ontworpen zijn. Waardevolle elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere: • de balkonhekken • de betonnen vensteromlijstingen • de betonnen sierlijsten • de daken Het pand is niet dominant gewaardeerd vanwege: - de aantasting van de authenticiteit (vernieuwde ramen en toegangen)
RICHTLIJNEN	Algemeen: • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende bouwwerken, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen van waardevolle groenelementen, zie paragraaf 2.2 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen in cultuurhistorische attentiegebieden en beschermde stadsgezichten, zie paragraaf 2.3 van dit rapport. Objectgericht: • Het is wenselijk om bij verandering van ramen of deuren, het oorspronkelijke ontwerp hiervan (indeling, profilering) als leidraad te nemen.

ADRES	Kasteel Montfortstraat bij 1 – Kasteel Schaloenstraat – Kasteel Erensteinstraat 6222 TM Maastricht
GEGEVENS	Oorspronkelijke functie: klokkentoren en doopkapel Huidige functie: toren en kapel
STATUS	Dominant bouwwerk
FOTO'S	 *De doopkapel en de klokkentoren* *Het gewelf en de glas-in-loodramen van de kapel*
OMSCHRIJVING	**Inleiding** Klokkentoren en doopkapel van de voormalige Antonius van Paduakerk uit 1960 van architect H.F.M. van Groenendael, gelegen binnen de bebouwde kom van Nazareth. De bijbehorende kerk is in 2002 gesloopt. **Beschrijving** Vrijstaande toren, opgebouwd uit vier verticale betonnen pijlers met zes tussenvloeren. Na de zesde verdieping verjongt de toren voor de klokkentoren. Op de begane grond zijn de muurvlakken dichtgezet in grijze baksteen. Op de verdiepingen zijn de zijden opengewerkt en zijn er per kant steeds twee smallere tussenpijlers. Per verdieping is er een smalle, stalen ladder. De klokken zijn verwijderd. Het platte dak wordt bekroond met een sierelement van smeedijzer. De doopkapel heeft een zeshoekig grondplan en is opgebouwd uit zes betonnen pilaren. De tussenliggende muurvlakken zijn opgevuld met metselwerk in gele baksteen en hoge betonnen vensters met rechthoekige en vierkante ramen. Deze zijn gevuld met polychroom glas-in-lood. De toegang is vernieuwd en voorzien van een dubbele glazen deur met siersmeedijzeren hekwerk. De kapel wordt gedekt door een flauw, zeshoekig tentdak, gedekt met bitumen. Er is een overstekende boeiboord. Het plafond aan de binnenzijde is (recent) van een decoratieve schildering voorzien. De kapel is niet langer in gebruik als doopkapel, maar als devotiekapel.
WAARDERING	Het bouwwerk is “dominant” gewaardeerd vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en architectuurhistorische en cultuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat:

	• de objecten ruimtelijk bepalend c.q. markant voor de omgeving zijn. • het object architectuurhistorische betekenis heeft vanwege de esthetische kwaliteit van het ontwerp. • het ontwerp van de klokkentoren en doopkapel een hoge mate van architectonische gaafheid bezit. • het gebouw behoort tot het oeuvre van een belangrijke (plaatselijke) architect, H.F.M. van Groenendael. • ze een bijzonder materiaalgebruik en bijzondere ornamenten hebben, zoals de betonnen draagconstructie van de klokkentoren en de betonnen vensters en glas-in-loodramen van de doopkapel. • de objecten betekenis voor de plaatselijke geschiedenis als uitdrukking van een geestelijke ontwikkeling bezit. De toren en de doopkapel herinneren aan de H. Antonius van Paduakerk die in 1960 werd gebouwd voor de groeiende parochie van Nazareth. De kerk was een belangrijk onderdeel van de ruimtelijke uitbreiding van Nazareth na WOII. Waardevolle elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere: • de betonnen ramen en draagconstructie van de doopkapel • de glas-in-loodramen van de doopkapel • de betonnen draagconstructie van de klokkentoren • de ladders van de klokkentoren • de smeedijzeren bekroning van de klokkentoren
RICHTLIJNEN	Algemeen: • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende bouwwerken, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen van waardevolle groenelementen, zie paragraaf 2.2 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen in cultuurhistorische attentiegebieden en beschermde stadsgezichten, zie paragraaf 2.3 van dit rapport. Objectgericht: • Geen aanvullende richtlijnen.

ADRES	Kasteel Montfortstraat bij 1 – Kasteel Schaloenstraat – Kasteel Erensteinstraat 6222 TM Maastricht
GEGEVENS	Oorspronkelijke functie: klokkentoren en doopkapel Huidige functie: toren en kapel
STATUS	Dominant bouwwerk
FOTO'S	 *De doopkapel en de klokkentoren* *Het gewelf en de glas-in-loodramen van de kapel*
OMSCHRIJVING	**Inleiding** Klokkentoren en doopkapel van de voormalige Antonius van Paduakerk uit 1960 van architect H.F.M. van Groenendael, gelegen binnen de bebouwde kom van Nazareth. De bijbehorende kerk is in 2002 gesloopt. **Beschrijving** Vrijstaande toren, opgebouwd uit vier verticale betonnen pijlers met zes tussenvloeren. Na de zesde verdieping verjongt de toren voor de klokkentoren. Op de begane grond zijn de muurvlakken dichtgezet in grijze baksteen. Op de verdiepingen zijn de zijden opengewerkt en zijn er per kant steeds twee smallere tussenpijlers. Per verdieping is er een smalle, stalen ladder. De klokken zijn verwijderd. Het platte dak wordt bekroond met een sierelement van smeedijzer. De doopkapel heeft een zeshoekig grondplan en is opgebouwd uit zes betonnen pilaren. De tussenliggende muurvlakken zijn opgevuld met metselwerk in gele baksteen en hoge betonnen vensters met rechthoekige en vierkante ramen. Deze zijn gevuld met polychroom glas-in-lood. De toegang is vernieuwd en voorzien van een dubbele glazen deur met siersmeedijzeren hekwerk. De kapel wordt gedekt door een flauw, zeshoekig tentdak, gedekt met bitumen. Er is een overstekende boeiboord. Het plafond aan de binnenzijde is (recent) van een decoratieve schildering voorzien. De kapel is niet langer in gebruik als doopkapel, maar als devotiekapel.
WAARDERING	Het bouwwerk is “dominant” gewaardeerd vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en architectuurhistorische en cultuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat:

	• de objecten ruimtelijk bepalend c.q. markant voor de omgeving zijn. • het object architectuurhistorische betekenis heeft vanwege de esthetische kwaliteit van het ontwerp. • het ontwerp van de klokkentoren en doopkapel een hoge mate van architectonische gaafheid bezit. • het gebouw behoort tot het oeuvre van een belangrijke (plaatselijke) architect, H.F.M. van Groenendael. • ze een bijzonder materiaalgebruik en bijzondere ornamenten hebben, zoals de betonnen draagconstructie van de klokkentoren en de betonnen vensters en glas-in-loodramen van de doopkapel. • de objecten betekenis voor de plaatselijke geschiedenis als uitdrukking van een geestelijke ontwikkeling bezit. De toren en de doopkapel herinneren aan de H. Antonius van Paduakerk die in 1960 werd gebouwd voor de groeiende parochie van Nazareth. De kerk was een belangrijk onderdeel van de ruimtelijke uitbreiding van Nazareth na WOII. Waardevolle elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere: • de betonnen ramen en draagconstructie van de doopkapel • de glas-in-loodramen van de doopkapel • de betonnen draagconstructie van de klokkentoren • de ladders van de klokkentoren • de smeedijzeren bekroning van de klokkentoren
RICHTLIJNEN	Algemeen: • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende bouwwerken, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen van waardevolle groenelementen, zie paragraaf 2.2 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen in cultuurhistorische attentiegebieden en beschermde stadsgezichten, zie paragraaf 2.3 van dit rapport. Objectgericht: • Geen aanvullende richtlijnen.

ADRES	Kasteel Schaloenstraat 8, 8ab 6222 TP Maastricht
GEGEVENS	Oorspronkelijke functie: jongensschool Huidige functie: basisschool
STATUS	Kenmerkend bouwwerk; buitengevels, daken

FOTO'S

De hoofdingang aan de Kasteel Schaloenstraat

De gevel aan de Kasteel Schaloenstraat

De achterzijde

Bordje namens de dierenbescherming op achtergevel

OMSCHRIJVING

Inleiding

Sint Franciscusschool uit 1955 van architect H. F. M. van Groenendael, gelegen binnen de bebouwde kom van Nazareth.

Beschrijving

Vrijstaand schoolgebouw, opgebouwd uit verschillende vleugels van twee bouwlagen hoog, gedekt met platte daken. Één torenachtig bouwvolume aan de Kasteel Schaloenstraat steekt boven de andere volumes uit. Hierin zijn twee schoorstenen verwerkt. Aan de dakranden zijn geprofileerde betonnen randen.

De buitengevels zijn opgetrokken in gele baksteen. Aan de zijde van de Kasteel Schaloenstraat zijn vier aaneengeschakelde gevels van verschillende bouwvolumes. Links is de kopse gevel van de zuidelijke, langwerpige vleugel. In deze gevel zijn vier vensters, twee per bouwlaag, voorzien van keramische onderdorpels en vernieuwde, vierdelige kunststof ramen. Vervolgens is er de smalle terugliggende gevel van het torenvormige schoorsteenvolume. Hierin is per bouwlaag één venster met keramische onderdorpel en vierdelig kunststof raam. Bovenin zijn vierkante luchtgaten en de schoorstenen worden afgedekt door een betonnen plaat met geprofileerde randen. Rechts ervan is een brede gevel van de hoofdentree. Deze kraagt over op een reeks betonnen zuilen op de begane grond. De terugliggende gevel heeft in het midden een portiek, met daarin een vernieuwde, dubbele toegangsdeur. Aan weerszijden van de deur zijn drie vensters met vernieuwde kunststof ramen. Op de verdieping zijn acht van zulke vensters. Ze worden gekoppeld door een doorlopende betonnen bovendorpel.

Het rechter bouwvolume aan de straatzijde (gymnastiekzaal) heeft op het bovenste niveau een reeks van elf vensters met vernieuwde kunststof ramen, keramische onderdorpels en betonnen bovenlateien.

De zuidelijke vleugel heeft een buitengevel die bestaat uit vier traveeën, gescheiden door

	gemetselde kolommen. Per travee is er in iedere bouwlaag een brede lichtpui met drie vensters met vernieuwde kunststof ramen. De vensters worden gescheiden door betonnen zuilen. Op de westelijke, kopse gevel van de zuidelijke vleugel is een ovaal bordje bevestigd met de tekst 'behandel de dieren met zachtheid – spaar de vogels', dat in de eerste helft van de twintigste eeuw veelvuldig in Nederland werd opgehangen namens de dierenbescherming, maar waar er vandaag de dag nog maar enkelen van overgebleven zijn.
WAARDERING	Het bouwwerk is "kenmerkend" gewaardeerd vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en architectuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat: • het object onderdeel uitmaakt van de stedenbouwkundige uitleg van Nazareth na WOII. • het object ruimtelijk bepalend c.q. markant voor de omgeving is. • het object architectuurhistorische betekenis heeft vanwege de esthetische kwaliteit van het ontwerp. • het gebouw behoort tot het oeuvre van een belangrijke (plaatselijke) architect, H. F.M. van Groenendael. • het een bijzondere detaillering heeft in de ordening van de bouwvolumes en de betonnen zuilenrijen in de voorgevel en zuidgevel. Waardevolle elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere: • de betonnen zuilen • de betonnen dakranden • de betonnen lateien • de schoorsteen • het bordje van de dierenbescherming Het pand is niet dominant gewaardeerd vanwege: - de aantasting van de authenticiteit (vernieuwde ramen en deuren)
RICHTLIJNEN	Algemeen: • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende bouwwerken, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen van waardevolle groenelementen, zie paragraaf 2.2 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen in cultuurhistorische attentiegebieden en beschermde stadsgezichten, zie paragraaf 2.3 van dit rapport. Objectgericht: • De kunststof ramen en de vernieuwde deur doen afbreuk aan het oorspronkelijke ontwerp. Het is wenselijk om, indien de ramen en deuren vernieuwd moeten worden, dit te doen volgens de oorspronkelijke profilering en indeling (zie bouwplan).

ADRES	Aartshertogenstraat 1-35, 6226 XJ Maastricht Frankenstraat 1-13a, 6226 AA Maastricht Frankenstraat 2-10a, 6226 AC Maastricht Keizer Ottostraat 1-5, 6226 VN Maastricht Parmastraat 7-13, 6226 XH Maastricht
GEGEVENS	Oorspronkelijke functie: woningen en schuurtjes Huidige functie: woningen en schuurtjes
STATUS	Kenmerkend bouwwerk: voorgevels, daken en schuurtjes
FOTO'S	 *Frankenstraat 1-13a* *Frankenstraat 2-10a* *Aartshertogenstraat 17* *Parmastraat 7*
OMSCHRIJVING	**Inleiding** Complex van woningen uit 1935, naar ontwerp van architect Swinkels, gelegen binnen de bebouwde kom van Wittevrouwenveld. **Beschrijving** Negen woningblokken, in grootte variërend van drie tot tien woningen. Iedere woning is twee bouwlagen hoog en heeft een zadeldak. De meeste woningen hebben de nok parallel aan de straat, enkele hoekwoningen hebben een hoger, haaks geplaatst zadeldak. In de daknok is er per woning één gemetselde schoorsteen. Alle daken zijn gedekt met gesmoorde Tuiles du Nordpannen. Aan de daken zijn zinken mastgoten. De voorgevels zijn opgetrokken in baksteen, waarbij de gevels boven de begane grond in

	een later stadium wit geschilderd zijn. De opzet van de meeste voorgevels is als volgt: per woning is de gevel twee (begane grond) en drie (eerste verdieping) traveeën breed. De toegang bevindt zich rechts en deze bevat een vernieuwde voordeur. Erboven is een liggend bovenlicht met een stalen raam, waarvan de meeste nog geribbeld glas bevatten. Links is een breed venster met een vernieuwd, tweedelig raam, waarvan het linker deel beweegbaar is. De meeste vensters zijn van moderne rolluikkasten voorzien. Op de verdieping zijn drie smalle vensters met vernieuwde draairamen. Alle vensters hebben gemetselde onderdorpels. De zijgevels hebben gemetselde, trapsgewijs oplopende schouderstukken. De hoekpanden Frankenstraat 1, Frankenstraat 6a, Aartshertogenstraat 1 en Parmastraat 7 hebben een tuitgevel, met een rond venster in de geveltop. Dit venster heeft een kunststenen omlijsting en een rond raam met een kruisroedenverdeling. Bij Frankenstraat 1 en Parmastraat 7 is er tegen het hoekpand een éénlaags aanbouw. Hierin was ooit een breed venster, maar deze zijn later dichtgemetseld. Bij Parmastraat 7 is de voordeur overhoeks geplaatst. De voorgevel van Aartshertogenstraat 17 wijkt af van de anderen. Het betreft een topgevel met op de begane grond in het midden de toegang. Deze heeft een vernieuwde deur en een stalen bovenlicht. Links en rechts ervan zijn bredere vensters met vernieuwde ramen. Op de eerste verdieping zijn vier vensters en in de geveltop zijn er twee. Ze bevatten vernieuwde houten draairamen.
WAARDERING	Het complex is “kenmerkend” gewaardeerd vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en architectuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat: • het object deel uit maakt van de planmatige, vooroorlogse stadsuitbreiding van Wittevrouwenveld. • het object architectuurhistorische betekenis heeft vanwege de esthetische kwaliteit van het ontwerp. • de straatgevels een waardevolle maatvoering en ritmering bezitten. • het gebouw behoort tot het oeuvre van een belangrijke (plaatselijke) architect, A. Swinkels. • het een bijzondere detaillering heeft in de vormgeving van de bouwblokken, met de afwisseling van top- en lijstgevels. Waardevolle elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere: • de stalen bovenlichten • de gemetselde topgevels en schouderstukken • de ronde vensters Het pand is niet dominant gewaardeerd vanwege: - de aantasting van de authenticiteit (vernieuwde ramen en deuren) - te weinig uniciteit
RICHTLIJNEN	Algemeen: • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende bouwwerken, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen van waardevolle groenelementen, zie paragraaf 2.2 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen in cultuurhistorische attentiegebieden en beschermde stadsgezichten, zie paragraaf 2.3 van dit rapport. Objectgericht: • Geen aanvullende richtlijnen.

ADRES	Kemenadeplein 8a t/m 14c 6222 VE Maastricht Kemenadeplein 16a t/m 30c 6222 VG Maastricht Miradorplein 55a t/m 66c 6222 TG Maastricht
GEGEVENS	Oorspronkelijke functie: flats Huidige functie: flats
STATUS	Kenmerkend bouwwerk: buitengevels, daken
FOTO'S	 *De flats aan het Kemenadeplein* *Miradorplein 59-62* *Vernieuwde entreepartij* *Een van de achtergevels aan het Kemenadeplein*
OMSCHRIJVING	**Inleiding** Zes flats naar ontwerp van Swinkels & Salemans uit 1953, gelegen binnen de bebouwde kom van Nazareth. De flats zijn gebouwd in opdracht van bouwvereniging Sint Matthias. **Beschrijving** Vier vrijstaande flats aan het Miradorplein en twee vrijstaande flats aan het Kemenadeplein, ieder boven een souterrain opgebouwd uit drie bouwlagen onder een zadeldak. De daken zijn gedekt met Hollandse dakpannen en voorzien van zinken mastgoten. De voorgevels van de flats zijn opgebouwd uit een symmetrisch stelsel van vijf traveeën. De flat Kemenadeplein 8a-30c bestaat uit vier keer deze vijf traveeën, de overige uit twee keer vijf traveeën. De buitengevels zijn opgetrokken in bruinrode baksteen. De middelste van de vijf traveeën is gemetseld als een risaliet en wordt bekroond door een flauw driehoekig gemetseld fronton met kunststenen hoekstenen. Op de begane grond is een

	vernieuwd, uitgebouwd toegangsportaal met een golvend dakje. Het dakoverstek wordt ondersteund door schuin geplaatste stalen pilaren. De deur is geplaatst in een glaspui met kleine vensters, waarin ook de brievenbussen zijn opgenomen. Boven de toegang is er per verdieping een hoog venster, voorzien van een vernieuwd, meerruits kunststof raam. De twee traveeën links en rechts van de middenrisaliet hebben in iedere bouwlaag een balkon met een opengewerkt betonnen balkonhek. Op het balkon komen twee deuren en twee vensters uit, waarvan de deur en ramen nog oorspronkelijk zijn. In de buitenste twee gevelassen zijn ter hoogte van het souterrain twee keldervensters met roosters ervoor. Daarboven is er per bouwlaag een venster met een vernieuwd kunststof raam en keramische onderdorpel. In de achtergevels zijn aan weerszijden van de middenrisaliet eveneens balkons aangebracht met opengewerkte, betonnen hekwerken. In de overige gevelassen is er per bouwlaag een venster met oorspronkelijk raam en keramische onderdorpel. De buitenste gevelassen hebben nog een extra (toilet-)venster met oorspronkelijk raam.
WAARDERING	Het complex is “kenmerkend” gewaardeerd vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en architectuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat: • het complex ruimtelijk bepalend c.q. markant voor de omgeving is. • het architectuurhistorische betekenis heeft vanwege de esthetische kwaliteit van het ontwerp. • het een bijzondere detaillering heeft in de balkonhekken en de risalieten. • het object onderdeel uitmaakt van het oeuvre van het Maastrichtse architectenbureau Swinkels en Salemans. • het een architectonisch ensemble vormt met het verderop in Nazareth gelegen complex Kasteel Hillenraadweg 11-117, dat door hetzelfde bureau ontworpen is. Waardevolle elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere: • de balkonhekken • de kunststenen hoekstenen van de risalieten • de oorspronkelijke ramen en balkondeuren Het pand is niet dominant gewaardeerd vanwege: - de aantasting van de authenticiteit (vernieuwde ramen en toegangen) - te weinig uniciteit
RICHTLIJNEN	Algemeen: • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende bouwwerken, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen van waardevolle groenelementen, zie paragraaf 2.2 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen in cultuurhistorische attentiegebieden en beschermde stadsgezichten, zie paragraaf 2.3 van dit rapport. Objectgericht: • Geen aanvullende richtlijnen.

ADRES	Aalmoezenier Roumenplein 26 t/m 68 (even nummers) 6221 TN Maastricht Aalmoezenier Roumenplein 47 t/m 67 (oneven nummers) 6221 TM Maastricht Aalmoezenier Roumenstraat 1 t/m 25 en 2 t/m 24, 6221 TR Maastricht Bloemenweg 44 t/m 46 6221 TV Maastricht Hubert Parisstraat 1 t/m 21 en 6 t/m 18, 6221 TK Maastricht Kolpingstraat 4 t/m 8 en 5 t/m 7, 6221 TP Maastricht
GEGEVENS	Oorspronkelijke functie: woningen en winkels Huidige functie: woningen en winkels
STATUS	Kenmerkend bouwwerk; voor- en zijgevels, daken
FOTO'S	 *Het Aalmoezenier Roumenplein* *Winkel-woonhuis aan de oostzijde van het plein* *Het poortgebouw aan de westzijde van het plein* *Zicht op de Aalmoezenier Roumenstraat*
OMSCHRIJVING	**Inleiding** Complex van 88 woonhuizen en twee winkels uit 1950 naar ontwerp van H. Koene, gelegen binnen de bebouwde kom van Heugemerveld. **Beschrijving** Het complex bestaat uit blokken rijtjeswoningen en enkele dubbele of driedubbele woningen onder-één-kap. Deze zijn twee bouwlagen hoog en hebben een zadeldak met de nok parallel aan de straat. Op twee hoeken van het plein zijn éénlaags winkelgebouwtjes geplaatst, die niet meer als zodanig dienst doen. Aan de oostzijde van het Aalmoezenier Roumenplein is een drielaags poortgebouw, met een doorgang naar de Baron van Hövellstraat. Ook dit gebouw heeft een zadeldak met de nok parallel aan de straat. De daken zijn gedekt met oranje Hollandse pannen. Aan de daken zijn zinken mastgoten bevestigd. In de daknokken zijn gemetselde schoorstenen aangebracht. De dubbele en driedubbele woningen boven de voorgevel voorzien van één, twee of drie gemetselde Vlaamse gevels met een raam erin. Ze hebben een steekkapje richting het hoofddak, dat eveneens met oranje Hollandse pannen gedekt is. De verschillende bouwblokken zijn onderling gekoppeld door éénlaags, oorspronkelijke bijgebouwtjes, die soms als berging en soms als garage zijn ingericht. Ook deze zijn gedekt met zadeldaken met oranje Hollandse pannen. Alle gebouwen hebben een lage plint van rode baksteen en zijn daarboven opgetrokken in een gele baksteen. Het metselwerk is recent gereinigd en hervoegd. De aaneengeschakelde rijtjeswoningen bevinden zich aan twee zijden van de

	Aalmoezenier Roumenstraat, aan de noord- en zuidzijde van het Aalmoezenier Roumenplein en aan weerszijden van de Hubert Parisstraat. Per woning is er op de begane grond een toegang met een brede, kunststenen omlijsting. De deuren zijn vernieuwd. Naast de toegang is een breed venster, eveneens met een kunststenen omlijsting. Op de verdieping zijn drie smalle vensters met gemetselde onderdorpels en gemetselde hanenkammen aan de bovenzijde. Alle ramen zijn vernieuwd. De dubbele en drievoudige woningblokken liggen aan de Kolpingstraat, de westelijke hoeken en de noordoostelijke hoek van de Hubert Parisstraat, de oostzijde van het Aalmoezenier Roumenplein, aan weerszijden van het poortgebouw en op de noordelijke hoeken van de Aalmoezenier Roumenstraat. Aan deze gebouwen zijn de bijgebouwen en garages gekoppeld, ze hebben door hun Vlaamse gevels een iets voornamer uiterlijk dan de rijtjeswoningen. De voorgevel van ieder pand heeft op de begane grond een toegang met een kunststenen omlijsting en een venster met een kunststenen omlijsting. Deur en raam zijn vernieuwd. Op de verdieping is een breder venster en een smaller venster, beide voorzien van gemetselde onderdorpels en hanenkammen en een vernieuwd raam. De winkelgebouwtjes aan weerszijden van het plein hebben een lage sokkel van rode baksteen, waarop gemetselde kolommen zijn geplaatst. Tussen de kolommen zijn brede, vernieuwde (winkel-)ramen. De kolommen worden bekroond door een betonnen kapiteeltje. Op de kapitelen steunt een gestileerde betonnen architraaf, die bij de kopse gevel wordt bekroond door een driehoekig fronton. De woonhuizen die aan de winkels zijn gekoppeld hebben hun toegang via het winkelgebouwtje. In de straatgevel hebben ze op de begane grond een breed venster met een kunststenen omlijsting, met daarnaast een smal venster met dito omlijsting. Op de verdieping is een eenvoudiger venster met gemetselde onderdorpel en hanenkam. De ramen zijn ook hier vernieuwd. In de zijgevel, boven de winkelaanbouw is een ovaal venster met kunststenen omlijsting. Het poortgebouw heeft op de begane grond een arcade van vier flauwe segmentbogen, die op betonnen zuilen steunen. De buitenste openingen zijn verdiept dichtgemetseld, de middelste vormen een poortopening. In de buitenste muurvlakken is per travee een klein venster met kunststenen omlijsting. De betonnen zuilen hebben een gestileerd kapiteel. Op de verdiepingen zijn in de middelste twee traveeën twee uitgebouwde erkervensters geplaatst, die een kunststenen omlijsting hebben, steunend op twee stenen consoles. In de omlijsting is per verdieping een (vernieuwd) raam. De ramen worden gescheiden door een borstwerking met geometrisch siermetselwerk. In de buitenste gevelassen is er per verdieping een eenvoudig venster met een bakstenen onderdorpel, bakstenen hanenkam en een vernieuwd raam. De vensters van de eerste verdieping zijn voorzien van oorspronkelijke houten plantenbakken op houten consoles.
WAARDERING	Het bouwwerk is “kenmerkend” gewaardeerd vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en architectuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat: • het object deel uit maakt van de naoorlogse uitbreidingen van Heugemerveld. • het object architectuurhistorische betekenis heeft vanwege de esthetische kwaliteit van het ontwerp. • de straatgevels en bouwvolumes een waardevolle maatvoering en ritmering bezitten. • het gebouw behoort tot het oeuvre van een belangrijke (plaatselijke) architect, Harry Koene. • het een bijzondere detaillering heeft in de omlijstingen van de vensters, de Vlaamse gevels en de vormgeving van het poortgebouw en de winkels. • het object betekenis voor de plaatselijke geschiedenis heeft als een van de eerste na-oorlogse, grootschalige bouwprojecten van Maastricht. Waardevolle elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere: • de kunststenen deur- en vensteromlijstingen • de Vlaamse gevels • de betonnen kapitelen en hoofdgestellen van de winkels • de betonnen zuilenrij van het poortgebouw • de oorspronkelijke plantenbakken van het poortgebouw • de erkervensters van het poortgebouw

	Het pand is niet dominant gewaardeerd vanwege: - de aantasting van de authenticiteit (vernieuwde ramen en deuren)
RICHTLIJNEN	Algemeen: • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende bouwwerken, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen van waardevolle groenelementen, zie paragraaf 2.2 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen in cultuurhistorische attentiegebieden en beschermde stadsgezichten, zie paragraaf 2.3 van dit rapport. Objectgericht: • De rolluikkasten die her en der zijn aangebracht doen afbreuk aan het architectonische ontwerp. Bij voorkeur vervangen door interne zonwering. • Wijzigingen (zoals vernieuwing van deuren en ramen) bij voorkeur voor het gehele complex doorvoeren, niet per woning, zodat de architectonische eenheid gehandhaafd blijft. Het is wenselijk om bij eventueel wijzigingen rekening te houden met het oorspronkelijke ontwerp van Koene.

ADRES	Koning Clovisstraat 13 6226 AE Maastricht
GEGEVENS	Oorspronkelijke functie: winkel-woonhuis Huidige functie: sportschool
STATUS	Kenmerkend bouwwerk: voorgevel, zijgevel, dak
FOTO'S	 *Koning Clovisstraat 13*
OMSCHRIJVING	**Inleiding** Winkel-woonhuis uit 1939 van architect J. Bellen met uitbouw uit 1954, gelegen binnen de bebouwde kom van Wittevrouwenveld. **Beschrijving** Hoekpand, opgebouwd uit drie bouwlagen onder een zadeldak met de nok parallel aan de straat. Het dak is gedekt met gesmoorde Tuiles du Nord. Aan het dak is een houten bakgoot. De voorgevel heeft een plint van schoon metselwerk en is daarboven glad gepleisterd en wit geschilderd. Op de begane grond is rechts een dubbele toegang met vernieuwde deuren. Links ervan is een breed etalagevenster met een oorspronkelijk raam met vierdelig bovenlicht. De bovenlichten zijn voorzien van glas-in-lood. Boven de pui is een ondiepe kunststenen luifel. Op de eerste en tweede verdieping zijn steeds drie vensters, die gekoppeld worden door een kunststenen latei, met kunststenen penanten op de hoeken. De vensters bevatten oorspronkelijke houten draairamen. Aan de achterzijde is een oorspronkelijke, tweelaags achterbouw met een haaks zadeldak. Aan de linker zijkant is een éénlaags aanbouw uit 1954 (gebouwd als showroom). Deze heeft een betonskelet met taps uitlopende betonnen pijlers, waartussen brede etalagevensters met oorspronkelijke ramen zijn geplaatst. Ze hebben lage, gedeelde bovenlichten. De laatste travee bevat een (vernieuwde) toegang. Op de aanbouw is een dakterras met een stalen hekwerk rondom.
WAARDERING	Het bouwwerk is “kenmerkend” gewaardeerd vanwege zijn stedenbouwkundige samenhang en architectuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat: • het object ruimtelijk bepalend c.q. markant voor de omgeving is, door de hoekligging. • het object onderdeel is van en ondersteunend is aan een straatwand met voorgevels uit overwegend dezelfde bouwperiode, die een eenheid vormen door maatvoering en ritmering. • het object architectuurhistorische betekenis heeft vanwege de esthetische kwaliteit van het ontwerp van zowel het winkelwoonhuis uit 1939 als de showroom uit 1954. • het ontwerp een redelijke mate van architectonische gaafheid bezit. • het een bijzondere detaillering heeft in de ritmering van de voorgevel en de

	gevelritmering van de showroom. Waardevolle elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere: • de oorspronkelijke (etalage-)ramen • de betonnen lateien en penanten • de betonconstructie van de showroom Het pand is niet dominant gewaardeerd vanwege: - te weinig uniciteit
RICHTLIJNEN	Algemeen: • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende bouwwerken, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen van waardevolle groenelementen, zie paragraaf 2.2 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen in cultuurhistorische attentiegebieden en beschermde stadsgezichten, zie paragraaf 2.3 van dit rapport. Objectgericht: • De huidige (harde) kleurstelling van de kozijnen doet afbreuk aan het gevelbeeld. Bij voorkeur een kleurstelling met een minder sterk contrast kiezen.

ADRES	Koning Clovisstraat 53 6226 AE Maastricht
GEGEVENS	Oorspronkelijke functie: woonhuis Huidige functie: woonhuis
STATUS	Kenmerkend bouwwerk: voorgevel, dak (incl. erfafscheiding)
FOTO'S	 *Koning Clovisstraat 53*
OMSCHRIJVING	**Inleiding** Woonhuis uit 1937, gelegen binnen de bebouwde kom van Wittevrouwenveld. **Beschrijving** Tussenwoning, opgebouwd uit drie bouwlagen onder een zadeldak met de nok parallel aan de straat. Het dak is gedekt met gesmoorde Romaanse pannen. Aan het dak is een overstekende dakgoot met dubbele sierklossen onder de uiteinden. De voorgevel is opgetrokken in gele baksteen in een kettingverband. De toegang bevindt zich links en deze heeft een oorspronkelijke houten voordeur met een klein deurvenster. Links en rechts zijn zijvensters met oorspronkelijke ramen met geometrisch glas-in-lood. Boen de voordeur is een kunststenen luifel, waarboven een tweezijdig bovenlicht met geometrisch glas-in-lood geplaatst is. Daarboven is een dunne kunststenen latei. Boven de toegang is een venster met een tweedelig houten raam. Naast de toegang is een driezijdig uitgemetselde erker, die doorloopt naar de eerste verdieping. In beide bouwlagen zijn drie vensters met houten ramen met bovenlichten. In de bovenlichten is hetzelfde geometrische glas-in-lood aangebracht als bij de toegang. De erker heeft een platte afdekking. Op de tweede verdieping zijn vier vensters met oorspronkelijke houten ramen. Ze zijn voorzien van moderne rolluiken. Alle vensters hebben zwarte keramische dorpels. De voortuin wordt afgescheiden door een oorspronkelijke erfafscheiding, die bestaat uit een gemetseld muurtje met twee hoekkolommen, waartussen een stalen buis bevestigd is.
WAARDERING	Het bouwwerk is “kenmerkend” gewaardeerd vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en architectuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat: • het object onderdeel is van en ondersteunend is aan een straatwand met voorgevels

	uit overwegend dezelfde bouwperiode, die een eenheid vormen door maatvoering en ritmering. • het object architectuurhistorische betekenis heeft vanwege de esthetische kwaliteit van het ontwerp. • het ontwerp een hoge mate van architectonische gaafheid bezit. • het een bijzondere detaillering heeft in de vormgeving van de toegang en het glas-in-lood. Waardevolle elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere: • het oorspronkelijke voegwerk • de oorspronkelijke voordeur • de oorspronkelijke ramen • het glas-in-lood • de luifel • de erker • de keramische dorpels • de gootlijst • de erfafscheiding Het pand is niet dominant gewaardeerd vanwege: - te weinig uniciteit
RICHTLIJNEN	Algemeen: • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende bouwwerken, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen van waardevolle groenelementen, zie paragraaf 2.2 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen in cultuurhistorische attentiegebieden en beschermde stadsgezichten, zie paragraaf 2.3 van dit rapport. Objectgericht: • Geen aanvullende richtlijnen.

ADRES	Koning Clovisstraat 55 6226 AE Maastricht
GEGEVENS	Oorspronkelijke functie: woonhuis Huidige functie: woonhuis
STATUS	Kenmerkend bouwwerk: voorgevel, dak (incl. erfafscheiding)
FOTO'S	 *Koning Clovisstraat 55*
OMSCHRIJVING	**Inleiding** Woonhuis uit 1936, gelegen binnen de bebouwde kom van Wittevrouwenveld. **Beschrijving** Tussenwoning, opgebouwd uit drie bouwlagen onder een zadeldak met de nok parallel aan de straat. Het dak is gedekt met gesmoorde Tuiles du Nord. Aan het dak is een overstekende dakgoot. De voorgevel is opgetrokken in gele baksteen, met rood voegwerk, gemetseld in een strekkenverband. De gevel is twee traveeën breed. De toegang bevindt zich rechts en deze heeft een oorspronkelijke houten voordeur met drie smalle deurvensters, voorzien van glas-in-lood. Er zijn twee zijvensters met decoratief glas-in-lood. Boven de deur is een houten luifel. Erboven is een breed bovenlicht met decoratief glas-in-lood. Boven de voordeur is op iedere verdieping een venster met een dubbel houten raam en een zwarte keramische onderdorpel. Links in de gevel is een driezijdig uitgemetselde erker met op de begane grond en de eerste verdieping een driezijdig erkervenster. De oorspronkelijke houten ramen hebben bovenlichten met decoratief glas-in-lood en er zijn keramische onderdorpels. Op de tweede verdieping mondt de erker uit in een gemetselde balkonbalustrade. De balkondeur met zijramen is oorspronkelijk. De voortuin wordt afgescheiden door een oorspronkelijke erfafscheiding, die bestaat uit een gemetseld muurtje met twee hoekkolommen, waartussen twee stalen buizen bevestigd zijn. Er is ook nog een oorspronkelijk poortje.
WAARDERING	Het bouwwerk is “kenmerkend” gewaardeerd vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en architectuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat: • het object onderdeel is van en ondersteunend is aan een straatwand met voorgevels

	uit overwegend dezelfde bouwperiode, die een eenheid vormen door maatvoering en ritmering. • het object architectuurhistorische betekenis heeft vanwege de esthetische kwaliteit van het ontwerp. • het ontwerp een hoge mate van architectonische gaafheid bezit. • het een bijzondere detaillering heeft in de vormgeving van de toegang en het glas-in-lood. Waardevolle elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere: • het oorspronkelijke rode voegwerk • de oorspronkelijke voordeur • de luifel • de oorspronkelijke ramen • het glas-in-lood • de erker • het balkon • de balkondeur • de keramische dorpels • de gootlijst • de erfafscheiding Het pand is niet dominant gewaardeerd vanwege: - te weinig uniciteit
RICHTLIJNEN	Algemeen: • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende bouwwerken, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen van waardevolle groenelementen, zie paragraaf 2.2 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen in cultuurhistorische attentiegebieden en beschermde stadsgezichten, zie paragraaf 2.3 van dit rapport. Objectgericht: • Geen aanvullende richtlijnen.

ADRES	Koning Clovisstraat 57ab 6226 AE Maastricht
GEGEVENS	Oorspronkelijke functie: dubbel woonhuis Huidige functie: dubbel woonhuis
STATUS	Dominant bouwwerk (incl. erfafscheiding)
FOTO'S	 *Koning Clovisstraat 57ab*
OMSCHRIJVING	**Inleiding** Dubbel woonhuis uit 1935, gelegen binnen de bebouwde kom van Wittevrouwenveld. **Beschrijving** Tussenwoning, opgebouwd uit drie bouwlagen onder een zadeldak met de nok parallel aan de straat. Het dak is gedekt met gesmoorde muldenpannen. Aan het dak is een overstekende bakgoot. De voorgevel is opgetrokken in rode baksteen in Vlaams verband. De voorgevel is drie traveeën breed. Op de begane grond zijn rechts twee oorspronkelijke voordeuren onder een kunststenen luifel. Erboven zijn twee bovenlichten met glas-in-lood. In de linker gevelas was oorspronkelijk een garagepoort, onder eenzelfde luifel met bovenlichten. De poort is later vervangen door een venster met twee houten ramen met een kruisroedenverdeling. De luifel met bovenlichten is gebleven. In het midden van de gevel is een driezijdig uitgemetselde erker die doorloopt tot aan de tweede verdieping. Onderin de plint is links, onder het maaiveld een deur naar de kelder, via een trap in de voortuin. Op de begane grond en de eerste verdieping van de erker zijn nog de oorspronkelijke driezijdige erkerramen met gedeelde bovenlichten aanwezig. In de bovenlichten is oorspronkelijk glas-in-lood. De erkerramen hebben een kunststenen bovenlatei. Op de eerste verdieping is links en rechts van de erker een venster met een dubbel houten raam met bovenlichten en een kruisroedenverdeling. Alle vensters hebben keramische onderdorpels. Op de tweede verdieping eindigt de erker in het midden als een driezijdige, gemetselde balkonbalustrade. De dubbele balkondeur met zijvensters is oorspronkelijk en de ramen hebben een kruisroedenverdeling. In de buitenste gevelassen zijn brede vensters met dubbele ramen, eveneens met kruisroedenverdeling. De kunststenen afdekking van het balkonhek loopt door als onderdorpel van de vensters. De voortuin en de voormalige oprit links worden afgescheiden door een oorspronkelijke erfafscheiding, die bestaat uit gemetselde kolommen, met lage muurtjes ertussen. Boven de muurtjes zijn twee stalen buizen tussen de kolommen geplaatst.

WAARDERING	Het bouwwerk is “kenmerkend” gewaardeerd vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en architectuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat: • het object onderdeel is van en ondersteunend is aan een straatwand met voorgevels uit overwegend dezelfde bouwperiode, die een eenheid vormen door maatvoering en ritmering. • het object architectuurhistorische betekenis heeft vanwege de esthetische kwaliteit van het ontwerp. • het ontwerp een hoge mate van architectonische gaafheid bezit. • het een bijzondere detaillering heeft in de vormgeving van de erker, de ramen en het glas-in-lood. Waardevolle elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere: • het oorspronkelijke voegwerk • de oorspronkelijke deuren • de oorspronkelijke ramen • het glas-in-lood • de luifels • de erker • de keramische dorpels • de kunststenen lateien • het balkon • de balkondeur • de gootlijst • de erfafscheiding
RICHTLIJNEN	Algemeen: • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende bouwwerken, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen van waardevolle groenelementen, zie paragraaf 2.2 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen in cultuurhistorische attentiegebieden en beschermde stadsgezichten, zie paragraaf 2.3 van dit rapport. Objectgericht: • Geen aanvullende richtlijnen.

ADRES	Koning Clovisstraat 77-79 6226 AG Maastricht
GEGEVENS	Oorspronkelijke functie: dubbel woonhuis Huidige functie: dubbel woonhuis
STATUS	Dominant bouwwerk (incl. erfafscheiding)
FOTO'S	 *Koning Clovisstraat 77-79* *Detail van de toegangspartij*
OMSCHRIJVING	**Inleiding** Dubbel woonhuis uit 1932, gelegen binnen de bebouwde kom van Wittevrouwenveld. **Beschrijving** Tussenwoning, opgebouwd uit drie bouwlagen onder een zadeldak met de nok parallel aan de straat. Het dak is gedekt met gesmoorde muldenpannen. Aan het dak is een overstekende bakgoot, die bij nr.79 voorzien is van een beplating. De voorgevel is opgetrokken in gele baksteen in steens verband. De voorgevel is vier traveeën breed en is spiegelsymmetrisch opgebouwd. De toegangen bevinden zich aan weerszijden van de middenas. Ze bevatten oorspronkelijke houten voordeuren met een groot deurvenster en twee zijvensters met glas-in-lood. Boven de deuren is een doorlopende kunststenen luifel, waarboven twee bovenlichten met decoratief, gekleurd glas-in-lood zijn. Aan weerszijden van de toegangen zijn lage, gemetselde kolommen. Op de eerste verdieping boven de toegangen is per woning een venster met een oorspronkelijk houten T-raam met gekleurd glas-in-lood in het bovenlicht. Onder de vensters zijn oorspronkelijke houten plantenbakken aan de gevel bevestigd. Op de tweede verdieping is er in iedere travee een venster met een houten draairaam, waarvan de raamvleugels een roedenverdeling hebben. In de buitenste gevelassen is op de begane grond en eerste verdieping een driezijdig uitgemetselde erker. Op de hoeken zijn overhoekse siermetselingen aangebracht. Per bouwlaag zijn drie houten erkerramen, met glas-in-lood bovenlichten. De erkers hebben een platte afdekking en een geprofileerde houten gootlijst. Op de tweede verdieping is boven iedere erker een breed venster met drie houten ramen, met een drieruitsverdeling. Alle vensters hebben een dunne, stenen onderdorpel. Onder de goot is siermetselwerk aangebracht. De voortuinen worden afgescheiden door een oorspronkelijke erfafscheiding, die bestaat uit gemetselde kolommen, met lage muurtjes ertussen. Boven de muurtjes zijn twee stalen buizen tussen de kolommen geplaatst. Ter hoogte van de voordeuren zijn oorspronkelijke stalen poortjes met een zonnemotief erin.
WAARDERING	Het bouwwerk is “dominant” gewaardeerd vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en architectuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat:

	• het object onderdeel is van en ondersteunend is aan een straatwand met voorgevels uit overwegend dezelfde bouwperiode, die een eenheid vormen door maatvoering en ritmering. • het object architectuurhistorische betekenis heeft vanwege de esthetische kwaliteit van het ontwerp. • het ontwerp een hoge mate van architectonische gaafheid bezit. • het een bijzondere detaillering heeft in de vormgeving van de erkers en het glas-in-lood. Waardevolle elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere: • het oorspronkelijke voegwerk • de oorspronkelijke voordeuren • de kunststenen latei • de oorspronkelijke ramen • de oorspronkelijke plantenbakken • het glas-in-lood • de erkers • de onderdorpels • het siermetselwerk • de gootlijst • de erfafscheiding
RICHTLIJNEN	Algemeen: • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende bouwwerken, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen van waardevolle groenelementen, zie paragraaf 2.2 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen in cultuurhistorische attentiegebieden en beschermde stadsgezichten, zie paragraaf 2.3 van dit rapport. Objectgericht: • De beplating van de goot van nr.79 doet afbreuk aan het gevelbeeld. Bij voorkeur verwijderen en de oorspronkelijke profilering herstellen.

ADRES	Koning Clovisstraat 91 6226 AG Maastricht
GEGEVENS	Oorspronkelijke functie: woonhuis Huidige functie: woonhuis
STATUS	Dominant bouwwerk (incl. erfafscheiding)
FOTO'S	 *Koning Clovisstraat 91*
OMSCHRIJVING	**Inleiding** Woonhuis uit 1931, gelegen binnen de bebouwde kom van Wittevrouwenveld. **Beschrijving** Tussenwoning, opgebouwd uit twee bouwlagen onder een zadeldak met de nok parallel aan de straat. Het dak is gedekt met gesmoorde muldenpannen. In het voorste dakvlak is een brede dakkapel met een overstekend, plat dak. De kapel heeft twee dubbele draairamen. Aan het dak is een overstekende bakgoot met sierklosjes eronder. De voorgevel is opgetrokken in rode baksteen in kruisverband. De voorgevel is twee traveeën breed. De toegang bevindt zich links en deze bevat een oorspronkelijke voordeur met een ladderraam. Er is een kunststenen luifel en daarboven een bovenlicht, dat een uitstekende, kruisvormige roedenverdeling heeft. In de ruitjes is decoratief glas-in-lood aangebracht. Boven de toegang is een venster met een houten raampje en een bovenlicht met glas-in-lood. Het kalf is verdikt en steekt aan beide zijden uit. Rechts is over beide bouwlagen een driezijdig uitgemetselde erker. In iedere bouwlaag is een driezijdig venster met oorspronkelijke houten ramen, waarbij die aan de zijkant twee bewegende raamdelen hebben. De bovenlichten hebben uitstekende dwarsroeden en bevatten glas-in-lood. Alle vensters hebben keramische onderdorpels. Op de rechter hoek en de bovenrand van de gevel is een terugliggende bakstenen lijst aangebracht. De voortuin wordt afgescheiden door een oorspronkelijke erfafscheiding, die bestaat uit gemetselde kolommen, met lage muurtjes ertussen. Boven de muurtjes zijn drie stalen buizen tussen de kolommen geplaatst.
WAARDERING	Het bouwwerk is “dominant” gewaardeerd vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en architectuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat: • het object onderdeel is van en ondersteunend is aan een straatwand met voorgevels

	uit overwegend dezelfde bouwperiode, die een eenheid vormen door maatvoering en ritmering. • het object architectuurhistorische betekenis heeft vanwege de esthetische kwaliteit van het ontwerp. • het ontwerp een hoge mate van architectonische gaafheid bezit. • het een ensemblewaarde heeft met het buurpand nr.93, waarvan de voorgevel een zelfde opzet, maar andere uitwerking heeft. • het een bijzondere detaillering heeft in de vormgeving van de bovenlichten en de erkers. Waardevolle elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere: • het oorspronkelijke voegwerk • de oorspronkelijke voordeur • de kunststenen latei • de oorspronkelijke (erker-)ramen • de bovenlichten • het glas-in-lood • de erkers • de keramische onderdorpels • het siermetselwerk • de gootlijst • de oorspronkelijke dakkapel • de erfafscheiding
RICHTLIJNEN	Algemeen: • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende bouwwerken, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen van waardevolle groenelementen, zie paragraaf 2.2 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen in cultuurhistorische attentiegebieden en beschermde stadsgezichten, zie paragraaf 2.3 van dit rapport. Objectgericht: • Geen aanvullende richtlijnen.

ADRES	Koning Clovisstraat 93 6226 AG Maastricht
GEGEVENS	Oorspronkelijke functie: woonhuis Huidige functie: woonhuis
STATUS	Kenmerkend bouwwerk: voorgevel, dak (incl. erfafscheiding)
FOTO'S	 *Koning Clovisstraat 93*
OMSCHRIJVING	**Inleiding** Woonhuis uit 1931, gelegen binnen de bebouwde kom van Wittevrouwenveld. **Beschrijving** Tussenwoning, opgebouwd uit twee bouwlagen onder een zadeldak met de nok parallel aan de straat. Het dak is gedekt met gesmoorde muldenpannen. In het voorste dakvlak is een brede dakkapel met een overstekend, plat dak. De kapel heeft vier draairamen. Aan het dak is een overstekende bakgoot met sierklosjes eronder. De voorgevel is opgetrokken in rode baksteen in kruisverband. De voorgevel is twee traveeën breed. De toegang bevindt zich rechts en deze bevat een oorspronkelijke voordeur met drie vierkante deurvensters boven elkaar. Deze hebben gesmede hekjes met een andreaskruisvorm. Links van de deur is een zijvenster, met een gesmeed hekwerk met dezelfde kruisvormen. Boven de deur is een kunststenen luifel. Op de eerste verdieping is een breed venster met drie houten ramen. Onder het venster is een oorspronkelijke houten plantenbak bevestigd. Een tweede plantenvoorziening bevindt zich onderaan de linker gevelas, waar de plint uitgemetseld is als plantenbak. Erachter is een tweelaags, driezijdig uitgemetselde erker. In beide bouwlagen zijn erkervensters met drie houten ramen. Die van de begane grond hebben bovenlichten met glas-in-lood. De erker heeft een platte afdekking en een overstekende, geprofileerde gootlijst. De gevel heeft aan de linker zijde en de bovenrand een terugliggend gemetselde lijst, met sierelement op de rechter bovenhoek.
WAARDERING	Het bouwwerk is “kenmerkend” gewaardeerd vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en architectuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat: • het object onderdeel is van en ondersteunend is aan een straatwand met voorgevels uit overwegend dezelfde bouwperiode, die een eenheid vormen door maatvoering en ritmering. • het object architectuurhistorische betekenis heeft vanwege de esthetische kwaliteit

	van het ontwerp. • het ontwerp een hoge mate van architectonische gaafheid bezit. • het een ensemblewaarde heeft met het buurpand nr.91, waarvan de voorgevel een zelfde opzet, maar andere uitwerking heeft. • het een bijzondere detaillering heeft in de vormgeving van de toegang. Waardevolle elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere: • het oorspronkelijke voegwerk • de oorspronkelijke voordeur • het siersmeedwerk • de kunststenen latei • de erker • de oorspronkelijke (erker-)ramen • het glas-in-lood • de keramische onderdorpels • het siermetselwerk • de gootlijst • de oorspronkelijke dakkapel • de erfafscheiding
RICHTLIJNEN	Algemeen: • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende bouwwerken, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen van waardevolle groenelementen, zie paragraaf 2.2 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen in cultuurhistorische attentiegebieden en beschermde stadsgezichten, zie paragraaf 2.3 van dit rapport. Objectgericht: • Geen aanvullende richtlijnen.

ADRES	Koningsplein 7, 7bc 6224 EB Maastricht
GEGEVENS	Oorspronkelijke functie: woonhuis Huidige functie: woonhuis
STATUS	Dominant bouwwerk (incl. erfafscheiding)
FOTO'S	 *Koningsplein 7, 7bc*
OMSCHRIJVING	**Inleiding** Woonhuis uit 1934, gelegen binnen de bebouwde kom van Wyckerpoort. **Beschrijving** Tussenwoning, opgebouwd uit drie bouwlagen onder een zadeldak met de nok parallel aan de straat. Het pand deelt het dak met de buurpanden. In het voorste dakschild zijn drie dakramen. Het dak is gedekt met gesmoorde Hollandse pannen. Er is een houten bakgoot, die steunt op dubbele houten consoles. De voorgevel heeft een gemetselde plint van bruine baksteen. Daarboven is de gevel glad gepleisterd en wit geschilderd. De gevel is twee gevelassen breed. De toegang bevindt zich links en deze heeft nog de oorspronkelijke, decoratieve deur met rond venster erin. Er zijn twee zijlichten met decoratief glas-in-lood. De toegang wordt geflankeerd door gemetselde penanten, waarop de luifel geplaatst is. Deze wordt aan beide zijden ondersteund door houten consoles. Boven de luifel is een bovenlicht met glas-in-lood en een gemetselde omlijsting. Bij de rechter gevelas, die naar voren komt vanwege een driezijdige erkeruitbouw, is de plint uitgemetseld tot een plantenbak. In de erker is een breed voorraam en twee smalle zijramen, die twee tussenroeden hebben. Het venster is voorzien van drie oorspronkelijke rolluikkasten. Op de verdiepingen zijn dezelfde erkervensters, met als enige uitzondering dat het voorraam uit twee raamvleugels bestaat. Ook zijn hier oorspronkelijke rolluikkasten aanwezig. Boven de voordeur is op de eerste verdieping een venster met een oorspronkelijk, driedelig houten raam. Voor het venster is een oorspronkelijke, kunststenen bank met consoles en hekwerkje, waarin een plantenbak geplaatst kan worden. Op de tweede verdieping is een venster met een oorspronkelijk, tweedelig raam. Alle vensters hebben keramische onderdorpels. De voortuin wordt afgescheiden door een mergelstenen muurtje met kolommen, waartussen buizen zijn aangebracht.
WAARDERING	Het bouwwerk is “dominant” gewaardeerd vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en architectuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat:

	• het object onderdeel is van en ondersteunend is aan een straatwand met voorgevels uit overwegend dezelfde bouwperiode, die een eenheid vormen door maatvoering en ritmering. • het object architectuurhistorische betekenis heeft vanwege de esthetische kwaliteit van het ontwerp. • het ontwerp een hoge mate van architectonische gaafheid bezit. • het een bijzondere detaillering en bijzondere ornamenten heeft, namelijk de gemetselde plint en omlijsting en het decoratieve glas-in-lood. Waardevolle elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere: • de gemetselde plint (met terugliggende voeg) • de oorspronkelijke voordeur • het glas-in-lood • de oorspronkelijke ramen • de oorspronkelijke rolluiken • de plantenbakken • de gootlijst en consoles • de erfafscheiding
RICHTLIJNEN	Algemeen: • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende bouwwerken, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen van waardevolle groenelementen, zie paragraaf 2.2 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen in cultuurhistorische attentiegebieden en beschermde stadsgezichten, zie paragraaf 2.3 van dit rapport. Objectgericht: • Geen aanvullende richtlijnen.

ADRES	Koningsplein 9 6224 EB Maastricht
GEGEVENS	Oorspronkelijke functie: woonhuis Huidige functie: woonhuis
STATUS	Kenmerkend bouwwerk: voorgevel, dak (incl. erfafscheiding)
FOTO'S	 *Koningsplein 9*
OMSCHRIJVING	**Inleiding** Woonhuis uit 1934, gelegen binnen de bebouwde kom van Wyckerpoort. **Beschrijving** Tussenwoning, boven een kelder opgebouwd uit drie bouwlagen onder een zadeldak met de nok parallel aan de straat. Het dak is gedekt met gesmoorde Hollandse pannen. Er is een overstekende, houten bakgoot, met een rechte lijst. De voorgevel heeft een gemetselde plint van baksteen, die later antraciet is geschilderd. In de plint bevindt zich een kelderlicht. Daarboven is de gevel glad gepleisterd en wit geschilderd. De gevel is twee gevelassen breed. De toegang bevindt zich links en deze heeft nog de oorspronkelijke houten deur met binnenvenster erin. Boven de deur is een vlakke, betonnen luifel. Daarboven zijn drie smalle bovenlichten. Boven de toegang is op iedere verdieping een venster met een oorspronkelijk raam met dubbele raamvleugels en een achtruits roedenverdeling. De rechter gevelas is driezijdig uitgemetseld en heeft in iedere bouwlaag een driezijdig erkervenster. Er zijn brede voorramen en smallere zijramen, steeds voorzien van bovenlichten. De zijramen hebben een achtruits roedenverdeling. De vensters hebben keramische onderdorpels. De voortuin wordt afgescheiden door een mergelstenen muurtje met kolommen, waartussen buizen zijn aangebracht.
WAARDERING	Het bouwwerk is “kenmerkend” gewaardeerd vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en architectuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat: • het object onderdeel is van en ondersteunend is aan een straatwand met voorgevels uit overwegend dezelfde bouwperiode, die een eenheid vormen door maatvoering en ritmering. • het object architectuurhistorische betekenis heeft vanwege de esthetische kwaliteit van het ontwerp. • het ontwerp een hoge mate van architectonische gaafheid bezit. • het een bijzondere detaillering heeft, namelijk de indeling van de oorspronkelijke

	ramen. Waardevolle elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere: • de gemetselde plint • de oorspronkelijke voordeur • de luifel en bovenlichten • de oorspronkelijke ramen • de erkeruitbouw • de gootlijst • de erfafscheiding Het pand is niet dominant gewaardeerd vanwege: - te weinig uniciteit
RICHTLIJNEN	Algemeen: • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende bouwwerken, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen van waardevolle groenelementen, zie paragraaf 2.2 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen in cultuurhistorische attentiegebieden en beschermde stadsgezichten, zie paragraaf 2.3 van dit rapport. Objectgericht: • Geen aanvullende richtlijnen.

ADRES	Koningsplein 19ab 6224 EC Maastricht
GEGEVENS	Oorspronkelijke functie: dubbel woonhuis Huidige functie: dubbel woonhuis
STATUS	Dominant bouwwerk
FOTO'S	 *Koningsplein 19ab*
OMSCHRIJVING	**Inleiding** Dubbel woonhuis uit 1934, gelegen binnen de bebouwde kom van Wyckerpoort. **Beschrijving** Tussenwoning, bestaande uit een boven- en een benedenwoning, boven een kelder opgebouwd uit vier bouwlagen onder een zadeldak met de nok parallel aan de straat. Het dak is gedekt met gesmoorde Tuiles du Nord pannen. In het voorste dakvlak is links een brede, moderne dakkapel met een plat dak en een driedelig raam. Aan het voorste dakvlak is een overstekende, houten bakgoot, met een rechte lijst. De voorgevel heeft een gemetselde plint van baksteen, die tevens een bloembak vormt rondom de erkeruitbouw. Daarboven is de gevel glad gepleisterd en wit geschilderd. Geheel links is een verticaal, gepleisterd sierelement in de vorm van een bredere en twee smallere pijlers. De gevel is twee gevelassen breed. De dubbele toegang bevindt zich rechts. Iedere woning heeft nog de oorspronkelijke voordeur met een decoratief, slingervormig smeedijzeren hekwerk voor het binnenraam. De deuren hebben zijlichten met glas-in-lood. Ze delen een rechte, kunststenen luifel. Daarboven zijn twee liggende bovenlichten met decoratief, geometrisch glas-in-lood. Boven de toegang is in iedere bouwlaag een venster met een oorspronkelijk, dubbel houten raam en een keramische onderdorpel. In de linker gevelas is over de gehele hoogte van de gevel een driezijdige erkeruitbouw. De onderste drie bouwlagen hebben een driezijdig erkervenster met de oorspronkelijke ramen en keramische onderdorpel. Op de derde verdieping is een balkon met een driezijdige, gepleisterde balustrade. De balkondeur wordt geflankeerd door twee vensters. De voortuin wordt afgescheiden door een mergelstenen muurtje met kolommen, waartussen buizen zijn aangebracht.
WAARDERING	Het bouwwerk is “dominant” gewaardeerd vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en architectuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat:

	• het object onderdeel is van en ondersteunend is aan een straatwand met voorgevels uit overwegend dezelfde bouwperiode, die een eenheid vormen door maatvoering en ritmering. • het object architectuurhistorische betekenis heeft vanwege de esthetische kwaliteit van het ontwerp. • het ontwerp een hoge mate van architectonische gaafheid bezit. • het een bijzondere detaillering en bijzondere ornamenten heeft, namelijk de rijk vormgegeven toegangspartij (deuren, smeedwerk, glas-in-lood) en de opbouw van de erkeruitbouw. Waardevolle elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere: • de gemetselde plint • de oorspronkelijke voordeuren • het siersmeedwerk • het glas-in-lood • de luifel en bovenlichten • de oorspronkelijke ramen • de keramische dorpels • de erkeruitbouw • de verticale sierpijler • het balkon • de gootlijst • de erfafscheiding
RICHTLIJNEN	Algemeen: • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende bouwwerken, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen van waardevolle groenelementen, zie paragraaf 2.2 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen in cultuurhistorische attentiegebieden en beschermde stadsgezichten, zie paragraaf 2.3 van dit rapport. Objectgericht: • De moderne dakkapel doet door zijn omvang afbreuk aan het daksilhouet. Aanpassing is wenselijk.

ADRES	Meerssenerweg 13-15 6222 AE Maastricht
GEGEVENS	Oorspronkelijke functie: woonhuis Huidige functie: woonhuis
STATUS	Kenmerkend bouwwerk; voorgevel, dak
FOTO'S	 *Meerssenerweg 13-15*
OMSCHRIJVING	**Inleiding** Dubbel woonhuis in eclectische stijl uit ca. 1910, gelegen binnen de bebouwde kom van Nazareth. **Beschrijving** Spiegelsymmetrische tussenwoningen, opgebouwd uit twee bouwlagen onder een zadeldak met de nok parallel aan de weg. Het dak van nr. 13 is gedekt met Hollandse pannen, het dak van nr. 15 met muldenpannen. Beide daken bevatten een moderne dakkapel met driedelige houten ramen. Aan het dak is een vernieuwde dakgoot met boeiboord. De gevel is opgetrokken in bruine baksteen in kruisverband, afgewisseld met sierlagen in lichtrode baksteen. Elke gevel heeft twee gevelassen, waarvan elke buitenste gevelas risaleert. Langs de spiegelas zijn aan beide zijden gemetselde hoeklisenen, met een hardstenen plint bij nr. 15. De toegangen bevinden zich in een ondiep portiek in de buitenste geveltraveeën. Ze bevatten een hardstenen trapje, vernieuwde houten voordeuren en worden afgedekt door een gemetseld, halfrond fronton met daarin een rond bovenlicht. De toegangstravee van nr. 15 heeft eveneens een hardstenen plint. In de binnenste geveltravee van elk pand is op de begane grond een venster met een hardstenen onderdorpel. Dit wordt afgedekt door een gemetselde ontlastingsboog met geometrisch siermetselwerk in het boogveld. Het venster van nr. 13 heeft een vernieuwd houten raam met een tweedelig bovenlicht; nr. 15 heeft een vernieuwd, enkelvoudig raam. Op de eerste verdieping bevinden zich boven de toegangen smalle vensters met vernieuwde houten ramen en in de binnenste gevelassen bredere vensters met vernieuwde, tweedelige houten ramen. Alle vensters worden afgedekt door gemetselde segmentbogen en hebben hardstenen onderdorpels. De boogvelden van de vensters op de eerste verdieping van nr. 13 bevatten nog het oorspronkelijke siermetselwerk. Onder de dakgoot bevindt zich een gemetselde tandfries over de breedte van de binnenste geveltraveeën, met daarboven een fries in rood en bruin siermetselwerk over de volle breedte van beide panden. Het bouwdeel rechts van de voordeur van nummer 15 zijn uitgesloten van bescherming.
WAARDERING	Het bouwwerk is “kenmerkend” gewaardeerd vanwege zijn historisch-ruimtelijke

	samenhang en zijn architectuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat: • het object deel uitmaakt van de vroegtwintigste-eeuwse bebouwing langs de Meerssenerweg. • het object architectuurhistorische betekenis heeft vanwege de esthetische kwaliteit van het ontwerp. • het een bijzondere detaillering heeft, namelijk de gevelindeling en het siermetselwerk. Waardevolle elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere: • de hardstenen elementen (onderdorpels, trapje) • het siermetselwerk Het pand is niet dominant gewaardeerd vanwege: - de aantasting van de authenticiteit (vernieuwde ramen en deuren)
RICHTLIJNEN	Algemeen: • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende bouwwerken, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen van waardevolle groenelementen, zie paragraaf 2.2 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen in cultuurhistorische attentiegebieden en beschermde stadsgezichten, zie paragraaf 2.3 van dit rapport. Objectgericht: • De vernieuwde ramen en deuren doen afbreuk aan het architectonische ontwerp door hun indeling en gebrek aan profilering. Indien deze vernieuwd moeten worden, dit bij voorkeur doen op basis van de oorspronkelijke materialisering, indeling en profilering.

ADRES	Meerssenerweg 17, 17abc - 19, 19abc 6222 AG Maastricht
GEGEVENS	Oorspronkelijke functie: woonhuis Huidige functie: woonhuis
STATUS	Kenmerkend bouwwerk: voorgevel, dak
FOTO'S	 *Meerssenerweg 17, 17abc - 19, 19abc*
OMSCHRIJVING	**Inleiding** Dubbel woonhuis in eclectische stijl uit ca. 1905, gelegen binnen de bebouwde kom van Nazareth. **Beschrijving** Spiegelsymmetrische tussenwoningen opgebouwd uit twee bouwlagen onder een zadeldak met de nok parallel aan de weg. Beide daken zijn gedekt met golfpannen en bevatten elk een moderne dakkapel met driedelige kunststoffen ramen en een vernieuwde dakgoot met boeiboord. De gevel heeft een plint van hardstenen platen en is daarboven opgetrokken in bruine baksteen in kruisverband, afgewisseld met sierlagen in rode baksteen ter hoogte van de onderdorpels, kalven en bovendorpels van de vensters. Elke gevel heeft drie gevelassen; de toegangen bevinden zich in de binnenste geveltraveeën. Ze bevatten een hardstenen trapje en vernieuwde kunststoffen voordeuren. De vensters in de buitenste twee geveltraveeën van elk pand bevatten vernieuwde kunststoffen ramen en hardstenen onderdorpels. Op de eerste verdieping zijn per woning drie vensters met eveneens vernieuwde kunststoffen ramen en hardstenen onderdorpels. Alle gevelopeningen worden omlijst door rood siermetselwerk en afgedekt door segmentbogen in rood siermetselwerk. De dagkanten van de vensters hebben een gebogen afschuining. De boogvelden van nr. 17 bevatten het oorspronkelijke siertegelwerk van blauwe en witte keramische tegels. Onder de dakgoot bevindt zich een tandlijst in rood siermetselwerk.
WAARDERING	Het bouwwerk is “kenmerkend” gewaardeerd vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en architectuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat: • het object deel uitmaakt van de vroegtwintigste-eeuwse bebouwing langs de Meerssenerweg. • het object architectuurhistorische betekenis heeft vanwege de esthetische kwaliteit van het ontwerp. • het een bijzondere detaillering heeft, namelijk het siermetselwerk. Waardevolle elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere: • de hardstenen elementen (onderdorpels, plint, trapje) • het siermetselwerk • het siertegelwerk (boogvelden nr. 17)

RICHTLIJNEN	Algemeen: • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende bouwwerken, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen van waardevolle groenelementen, zie paragraaf 2.2 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen in cultuurhistorische attentiegebieden en beschermde stadsgezichten, zie paragraaf 2.3 van dit rapport. Objectgericht: • De kunststoffen ramen en deuren doen afbreuk aan het historische gevelbeeld. Indien deze vernieuwd moeten worden, bij voorkeur het oorspronkelijke materiaal (hout), de oorspronkelijke indeling (T-ramen) en profilering herstellen.

ADRES	Meerssenerweg 35, 35abc 6222 AG Maastricht
GEGEVENS	Oorspronkelijke functie: café/brouwerij Huidige functie: woonhuis
STATUS	Kenmerkend bouwwerk; buitengevels, dak
FOTO'S	 *Meerssenerweg 35, 35abc*
OMSCHRIJVING	**Inleiding** Voormalig café en brouwerij uit ca.1900, gelegen binnen de bebouwde kom van Nazareth. **Beschrijving** Hoekpand, opgebouwd uit twee bouwlagen onder een mansardedak. De dakschilden zijn gedekt met gesmoorde muldenpannen. In de onderste dakvlakken zijn moderne dakramen aangebracht. Aan de dakschilden zijn zinken bakgoten bevestigd. De buitengevels hebben een gecementeerde plint en zijn daarboven opgetrokken in roodbruine baksteen met banden van gele baksteen. Er zijn drie traveeën aan de straatzijde, één afgeschuinde hoektravee en twee traveeën in de zijgevel. Alle gevelopeningen van de begane grond zijn voorzien van een stalen bovenlatei. Daarboven is een gemetselde korfboog met decoratieve aanzet- en sluitstenen en siermetselwerk in het boogveld. In de hoektravee bevindt zich een voormalige toegang en deze bevat een oorspronkelijke, decoratieve dubbele deur met een drieruits bovenlicht. In de rechter travee van de voorgevel is thans de hoofdtoegang, waarvan de deur vernieuwd is. De overige traveeën bevatten vensters met brede ramen met bovenlichten. De ramen zijn ouder, de roedenverdeling is recent toegevoegd. Alle vensters hebben hardstenen onderdorpels. Op de verdieping is in iedere travee een venster met een hardstenen onderdorpel, een segmentboogvormige ontlastingsboog en een vernieuwd T-raam. De voor- en zijgevel worden beëindigd door een gemetselde lijst van gele en rode baksteen. De hoektravee wordt bekroond door een gemetselde Vlaamse gevel. Deze bevat een klein venster met een houten raampje, hardstenen onderdorpel en decoratief gemetselde ontlastingsboog. De geveltop wordt gevormd door een gebogen fronton met hardstenen pironnen op de top en de schouders. Onder de boog zijn stenen sierconsoles aangebracht. Ten noorden van het pand is recent een pand aangebouwd in dezelfde bouwstijl. Aan de zij- en achtergevel bevindt zich een aanbouw met een plat dak, waarvan het metselwerk aan de bovenzijde is vernieuwd.
WAARDERING	Het bouwwerk is “kenmerkend” gewaardeerd vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en architectuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat: • het object deel uit maakt van de vroegtwintigste-eeuwse bebouwing van de Meerssenerweg. • het object ruimtelijk bepalend c.q. markant voor de omgeving is, vanwege de hoekligging. • het object architectuurhistorische betekenis heeft vanwege de esthetische kwaliteit

	van het ontwerp. • het ontwerp een redelijke mate van architectonische gaafheid bezit. • het bijzondere ornamenten heeft, namelijk het siermetselwerk en de Vlaamse gevel. Waardevolle elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere: • de gecementeerde plint • het oorspronkelijke voegwerk • het siermetselwerk • de hardstenen dorpels • de stalen lateien • de ramen van de begane grond (excl. roeden) • de voordeur • de Vlaamse gevel Het pand is niet dominant gewaardeerd vanwege: - te weinig uniciteit
RICHTLIJNEN	Algemeen: • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende bouwwerken, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen van waardevolle groenelementen, zie paragraaf 2.2 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen in cultuurhistorische attentiegebieden en beschermde stadsgezichten, zie paragraaf 2.3 van dit rapport. Objectgericht: • Geen aanvullende richtlijnen.

ADRES	Meerssenerweg 53 6221 AG Maastricht
GEGEVENS	Oorspronkelijke functie: woonhuis Huidige functie: woonhuis
STATUS	Kenmerkend bouwwerk: voorgevel, dak
FOTO'S	 *Meerssenerweg 53*
OMSCHRIJVING	**Inleiding** Woonhuis uit ca. 1905, gelegen binnen de bebouwde kom van Nazareth. **Beschrijving** Tussenwoning, opgebouwd uit twee bouwlagen onder een zadeldak met de nok parallel aan de straat. Het voorste dakschild is gedekt met muldenpannen en bevat twee moderne dakramen. Aan het dak is een geprofileerde houten bakgoot met sierklosjes. De voorgevel is drie traveeën breed. De rechter travee is uitgemetseld als een risaliet en wordt bekroond door een Vlaamse gevel met een tuitvorm. Boven de gepleisterde plint is de gevel opgetrokken in grijze baksteen (risaliet en hoekliseen links) en oranje baksteen (gevelveld midden). De baksteen wordt afgewisseld door hardstenen banden. Het muurwerk is sterk gereinigd en hervoegd. De toegang bevindt zich rechts in de risaliet en bevat een vernieuwde voordeur met bovenlicht. Links van de deur zijn twee hoge vensters met segmentboogvormige ontlastingsbogen. Op de verdieping zijn drie lage vensters met segmentboogvormige ontlastingsbogen. Alle ontlastingsbogen zijn opgebouwd uit hardstenen aanzet- en sluitstenen en gekleurde bakstenen boogstenen daartussen. Alle vensters hebben hardstenen onderdorpels. De linker twee traveeën worden afgesloten door een gemetselde muizentandlijst en een horizontale lijst van grijze baksteen. De risaliet heeft een rond venstertje in de geeltop, voorzien van een omlijsting van rode baksteen. De aanbouw met het platte dak aan de achterzijde van het pand is modern en daarom uitgesloten van bescherming.
WAARDERING	Het bouwwerk is “kenmerkend” gewaardeerd vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en architectuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat: • het object onderdeel is van en ondersteunend is aan een straatwand met voorgevels

	uit overwegend dezelfde bouwperiode, die een eenheid vormen door maatvoering en ritmering. • het object architectuurhistorische betekenis heeft vanwege de esthetische kwaliteit van het ontwerp. • het bijzonder materiaalgebruik en een bijzondere detaillering heeft, namelijk de hardstenen banden, de Vlaamse gevel en het siermetselwerk. Waardevolle elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere: • de plint • het siermetselwerk • de hardstenen dorpels • de hardstenen banden en sierstenen • de Vlaamse gevel • de gootlijst Het pand is niet dominant gewaardeerd vanwege: - de aantasting van de authenticiteit (vernieuwd voegwerk, ramen en deur)
RICHTLIJNEN	Algemeen: • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende bouwwerken, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen van waardevolle groenelementen, zie paragraaf 2.2 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen in cultuurhistorische attentiegebieden en beschermde stadsgezichten, zie paragraaf 2.3 van dit rapport. Objectgericht: • Geen aanvullende richtlijnen.

ADRES	Meerssenerweg bij 83 6222 AJ Maastricht
GEGEVENS	Oorspronkelijke functie: transformatorhuisje Huidige functie: transformatorhuisje
STATUS	Kenmerkend bouwwerk: bouwvolume, buitengevels, dak
FOTO'S	 *Het transformatorhuis bij Meerssenerweg 83*
OMSCHRIJVING	**Inleiding** Transformatorhuisje uit ca. 1935, gelegen binnen de bebouwde kom van Nazareth. **Beschrijving** Vrijstaand gebouwtje, terugliggend van de rooilijn. Het huisje bestaat uit twee delen. Het voorste gedeelte heeft een plat dak, het achterste een zadeldak, met de nok parallel aan de Meerssenerweg. Het dak is gedekt met Hollandse pannen. Aan de daken zijn (vernieuwde) overstekende boeiboorden bevestigd. De buitengevels hebben een plint van bruine baksteen en zijn daarboven opgetrokken in gele baksteen, gemetseld in een kettingverband. Het voorste bouwdeel heeft op de linker hoek een halfrond uitgemetselde schoorsteen, afgedekt met twee afgeronde kunststenen platen, waartussen een rooster is aangebracht. In de voorgevel zijn twee toegangen met oorspronkelijke stalen deuren. In de zijgevel van het achterste volume is nog een toegang met een oorspronkelijke stalen deur.
WAARDERING	Het bouwwerk is “kenmerkend” gewaardeerd vanwege zijn architectuurhistorische en functionele waarden en meer in het bijzonder omdat: • het object architectuurhistorische betekenis heeft vanwege de esthetische kwaliteit van het ontwerp. • het ontwerp een hoge mate van architectonische gaafheid bezit. • het een zeldzaam voorbeeld is van een tranformatorhuisje van voor WOII in Nazareth. Waardevolle elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere: • het oorspronkelijke voegwerk • de stalen deuren • de gemetselde schoorsteen (incl. afdekking) Het pand is niet dominant gewaardeerd vanwege: - te weinig uniciteit
RICHTLIJNEN	Algemeen: • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende bouwwerken, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit

	rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen van waardevolle groenelementen, zie paragraaf 2.2 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen in cultuurhistorische attentiegebieden en beschermde stadsgezichten, zie paragraaf 2.3 van dit rapport. Objectgericht: • Geen aanvullende richtlijnen.

ADRES	Meerssenerweg 116 6222 AK Maastricht
GEGEVENS	Oorspronkelijke functie: woonhuis Huidige functie: woonhuis
STATUS	Dominant bouwwerk (incl. erfafscheiding)
FOTO'S	 *Villa Merkensveld*
OMSCHRIJVING	**Inleiding** Villa Merkensveld uit 1932, gelegen binnen de bebouwde kom van Nazareth. **Beschrijving** Vrijstaand pand, opgebouwd uit twee bouwlagen onder een hoog tentdak. Haaks op het hoofdschild is links een zadeldak geplaatst. Aan de voorzijde, boven een kleine uitbouw in de voorgevel, is een tweede haaks dakschild geplaatst. De daken zijn gedekt met gesmoorde Hollandse pannen. In het voorste dakschild van het zadeldak is een oorspronkelijke dakkapel met een plat dakje en drie houten ramen. Aan de dakschilden zijn overstekende houten bakgoten bevestigd. De buitengevels zijn opgetrokken in bruine baksteen, gemetseld in een kettingverband. De toegang bevindt zich in de linker zijgevel. De voorgevel bestaat uit twee gevelvlakken, waarvan de rechter iets naar voren komt. In het linker gevelvlak is links op de verdieping een hoog, smal tweezijdig venster met glas-in-loodramen. Rechts ervan is op de begane grond een dubbele tuindeur. Op de verdieping is een venster met een houten raam. Het uitstekende geveldeel heeft links eenzelfde venster met houten raam. Rechts op de hoek is een overhoekse, uitgebouwde erker met een bakstenen borstwering en oorspronkelijke, rondlopende meerruits ramen. Ze zijn voorzien van decoratief glas-in-lood. De erker heeft een plat dakje met een overstek. Op de verdieping zijn vier vensters met houten ramen. Alle vensters hebben smalle, kunststof onderdorpels. Aan de linkerzijde van het pand is, terugliggend van de weg, een oorspronkelijke garage. Deze is twee bouwlagen hoog en heeft een plat dak. Op de begane grond is een (oorspronkelijke) garagepoort met twee deuren. Op de verdieping is een venster met een driedelig houten raam en keramische onderdorpel. De voortuin wordt afgescheiden door een laag gemetseld muurtje met vierkante kolommen. Tussen de kolommen zijn ijzeren hekwerkjes met buizen aangebracht.
WAARDERING	Het bouwwerk is “dominant” gewaardeerd vanwege zijn architectuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat: • het object architectuurhistorische betekenis heeft vanwege de esthetische kwaliteit van het ontwerp. • het ontwerp een hoge mate van architectonische gaafheid bezit. • het een bijzondere detaillering heeft in de ordening van de bouwvolumes en de vormgeving van de hoekerker. Waardevolle elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere:

	• het oorspronkelijke voegwerk • de oorspronkelijke ramen • de oorspronkelijke deuren • de erker • het glas-in-lood • de gootlijsten • de dakkapel • de garage (incl. poort en ramen) • de erfafscheiding
RICHTLIJNEN	Algemeen: • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende bouwwerken, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen van waardevolle groenelementen, zie paragraaf 2.2 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen in cultuurhistorische attentiegebieden en beschermde stadsgezichten, zie paragraaf 2.3 van dit rapport. Objectgericht: • Geen aanvullende richtlijnen.

ADRES	Meerssenerweg 142-144 6222 AK Maastricht
GEGEVENS	Oorspronkelijke functie: woonhuis Huidige functie: woonhuis
STATUS	Dominant bouwwerk (incl. erfafscheiding)
FOTO'S	 *Meerssenerweg 142-144* *De poort met hardstenen kolommen*
OMSCHRIJVING	**Inleiding** Woonhuis uit 1877, gelegen binnen de bebouwde kom van Nazareth. **Beschrijving** Vrijstaand woonhuis, bestaande uit een hoofdhuis en een zijvleugel. Het hoofdhuis is twee bouwlagen hoog en heeft een zadeldak met de nok parallel aan de straat. Het dak is gedekt met muldenpannen. Het voorste dakvlak wordt in het midden onderbroken door het zadeldakje van een Vlaamse gevel boven de voorgevel. Aan de dakrand is een geprofileerde houten bakgoot. De voorgevel heeft een gecementeerde plint en is daarboven opgetrokken in rode baksteen. De voorgevel is voorzien van gemetselde hoeklisenen en een uitgemetselde middenrisaliet. De toegang bevindt zich in deze risaliet en deze heeft een geprofileerde hardstenen omlijsting met een architraaf aan de bovenzijde. De dubbele houten deur met bovenlicht is nog oorspronkelijk. Het bovenlicht is voorzien van glas-in-lood. Links en rechts van de deur is een venster met hardstenen onder- en bovenlatei. De ramen zijn vernieuwd. De vensters zijn aan weerszijden voorzien van luiken. Op de verdieping zijn drie vensters met hardstenen onderdorpels en gemetselde segmentbogen aan de bovenzijde. De ramen zijn vernieuwd. De buitenste gevelassen worden afgesloten door een gemetseld boogfries. De middelste gevelas wordt bekroond door een gemetselde Vlaamse trapgevel. In de geveltop is een rondboogvenster. Het bevat vermoedelijk nog het oorspronkelijke schuifraam met halfrond bovenlicht. De ontlastingsboog heeft hardstenen aanzet- en sluitstenen. In de sluitsteen is de inscriptie 'L.M. 1877' aangebracht. De zijvleugel aan de linkerkant hoort bij de oorspronkelijke opzet. De vleugel is één bouwlaag hoog en heeft een lessenaardak richting het hoofdhuis. De voorgevel is opgetrokken in rode baksteen en heeft een gecementeerde plint. Op de linker hoek is een gemetselde hoekliseen, die overloopt in een klimmend boogfries onder de dakrand. Onder een houten latei zijn op de begane grond een modern venster en een deur aangebracht. Mogelijk was er vroeger een poort op deze plek. Rechts van het hoofdhuis is een oorspronkelijke poort met twee decoratieve hardstenen zuilen, waartussen een smeedijzeren hekwerk is geplaatst.
WAARDERING	Het bouwwerk is "dominant" gewaardeerd vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en architectuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat: • het object deel uit maakt van de oudere bebouwing aan de Meerssenerweg (vóór 1900).

	• het object architectuurhistorische betekenis heeft vanwege de esthetische kwaliteit van het ontwerp. • het ontwerp een redelijk hoge mate van architectonische gaafheid bezit. • het een bijzondere detaillering heeft, namelijk het siermetselwerk en de Vlaamse gevel. • het de typologische, bouwtechnische en architectuurhistorische kenmerken van het streekeigen bouwen heeft. Waardevolle elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere: • de gecementeerde plint • het siermetselwerk • de hardstenen deuromlijsting • de hardstenen dorpels • de voordeur • de raamluiken • de Vlaamse gevel • de poortdoorgang incl. hekwerk
RICHTLIJNEN	Algemeen: • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende bouwwerken, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen van waardevolle groenelementen, zie paragraaf 2.2 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen in cultuurhistorische attentiegebieden en beschermde stadsgezichten, zie paragraaf 2.3 van dit rapport. Objectgericht: • Geen aanvullende richtlijnen.

ADRES	Meerssenerweg 215 6224 AE Maastricht
GEGEVENS	Oorspronkelijke functie: schoorsteen Huidige functie: schoorsteen
STATUS	Dominant bouwwerk
FOTO'S	
OMSCHRIJVING	**Inleiding** Schoorsteen van MOSA uit 1970, gelegen binnen de bebouwde kom van Maastricht. **Beschrijving** Schoorsteen, opgebouwd uit zwarte radiaalstenen. De top kraagt licht uit ten opzichte van de schacht. Aan de noordzijde zijn ijzeren klimankers. De zwarte radiaalstenen zijn geleverd door de Firma Canoy Herfkens uit Venlo. Het is het enig bekende exemplaar in Nederland dat opgetrokken is in deze steensoort.
WAARDERING	Het bouwwerk is “dominant” gewaardeerd vanwege zijn architectuurhistorische en cultuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat: • het object architectuurhistorische betekenis heeft vanwege de esthetische kwaliteit van het industriële ontwerp. • het een belangrijke landmark is voor het MOSA-complex aan de Professor Moserstraat. • het object betekenis heeft voor de plaatselijke geschiedenis als markant onderdeel van de MOSA-fabriek en als visueel relict van de industriële geschiedenis van Maastricht. • het een hoge uniciteitswaarde heeft, doordat het de enige schoorsteen van zwarte baksteen in Nederland is. Waardevolle elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere: • het oorspronkelijke metselwerk
RICHTLIJNEN	Algemeen: • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende bouwwerken, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen van waardevolle groenelementen, zie paragraaf 2.2 van dit rapport.

	• Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen in cultuurhistorische attentiegebieden en beschermde stadsgezichten, zie paragraaf 2.3 van dit rapport. Objectgericht: • Geen aanvullende richtlijnen.

ADRES	Meerssenerweg 293 6224 AJ Maastricht
GEGEVENS	Oorspronkelijke functie: woonhuis Huidige functie: woonhuis
STATUS	Kenmerkend bouwwerk: voorgevel, dak
FOTO'S	 *Meerssenerweg 293*
OMSCHRIJVING	**Inleiding** Woonhuis uit ca.1900, gelegen binnen de bebouwde kom van Wyckerpoort. **Beschrijving** Tussenwoning, opgebouwd uit twee bouwlagen onder een zadeldak met de nok parallel aan de voorgevel. Het dak is gedekt met gesmoorde muldenpannen. Aan het dak is een bakgoot met een geprofileerde houten gootlijst. De voorgevel heeft een lage, gepleisterde plint en is daarboven opgetrokken in rode baksteen met gepleisterde banden ter hoogte van de onderdorpels, kalven en bovendorpels van de vensters. De gevel is twee gevelassen breed. De toegang bevindt zich rechts en deze bevat een vernieuwde voordeur binnen een oorspronkelijk kozijn met bovenlicht. Links van de voordeur is een venster met een vernieuwd raam. Op de verdieping zijn twee vensters met kunststoffen T-ramen. Alle vensters hebben hardstenen onderdorpels. Alle gevelopeningen hebben een gemetselde ontlastingsboog met een decoratieve, gepleisterde sluitsteen in het midden. Op de sluitstenen zijn portretten in reliëf aangebracht, van (Spaanse) historische figuren; één dame en drie heren. Onder de dakrand is een gemetselde muizentandlijst.
WAARDERING	Het bouwwerk is “kenmerkend” gewaardeerd vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en architectuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat: • het object architectuurhistorische betekenis heeft vanwege de esthetische kwaliteit van het ontwerp. • het bijzondere ornamenten heeft, namelijk de sluitstenen met mannen-, en vrouwenkoppen.

	Waardevolle elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere: • de gepleisterde plint en banden • het siermetselwerk • de hardstenen dorpels • het deurkozijn met bovenlicht • de gepleisterde sluitstenen • de gootlijst Het pand is niet dominant gewaardeerd vanwege: - de aantasting van de authenticiteit (vernieuwde ramen en deur)
RICHTLIJNEN	Algemeen: • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende bouwwerken, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen van waardevolle groenelementen, zie paragraaf 2.2 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen in cultuurhistorische attentiegebieden en beschermde stadsgezichten, zie paragraaf 2.3 van dit rapport. Objectgericht: • Geen aanvullende richtlijnen.

ADRES	Meerssenerweg 295 6224 AJ Maastricht
GEGEVENS	Oorspronkelijke functie: woonhuis Huidige functie: woonhuis
STATUS	Kenmerkend bouwwerk: voorgevel, dak
FOTO'S	 *Meerssenerweg 295*
OMSCHRIJVING	**Inleiding** Woonhuis uit ca.1900, gelegen binnen de bebouwde kom van Wyckerpoort. **Beschrijving** Tussenwoning, boven een kelder opgebouwd uit twee bouwlagen onder een zadeldak met de nok parallel aan de voorgevel. Het dak is gedekt met oranje muldenpannen. Midden in het voorste dakvlak is een dakkapel met een overstekend zadeldakje, gedekt met pannen. Rondom het raam is een decoratieve houten omlijsting aangebracht. Aan het dak is een overstekende bakgoot met een geprofileerde houten gootlijst en decoratieve houten consoles. De voorgevel heeft een lage, gepleisterde plint met blokmotief en twee lage kelderlichten. Daarboven is de gevel opgetrokken in rode baksteen met gepleisterde banden. De gevel heeft op de begane grond drie gevelassen en op de verdieping twee. De toegang bevindt zich links en deze bevat een terugliggende, vernieuwde houten deur met oorspronkelijk bovenlicht. Er is een klein hardstenen trapje. Rechts van de deur zin twee vensters met hardstenen onderdorpels en vernieuwde kunststoffen ramen. In de boogvelden is siermetselwerk aangebracht. Dit geldt ook voor de twee vensters op de verdieping. Alle gevelopeningen zijn voorzien van een gemetselde ontlastingsboog met kunststenen aanzet- en sluitstenen. Tussen de begane grond en de verdieping is een gemetseld sierfries. Onder de goot, op beide hoeken van de gevel, is een gietijzeren sieranker aangebracht.
WAARDERING	Het bouwwerk is “kenmerkend” gewaardeerd vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en architectuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat: • het object architectuurhistorische betekenis heeft vanwege de esthetische kwaliteit van het ontwerp.

	• het een bijzondere detaillering en bijzondere ornamenten heeft, namelijk het siermetselwerk, sierpleisterwerk, de decoratieve gootlijst en dakkapel. Waardevolle elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere: • de gepleisterde plint en banden • het siermetselwerk • de hardstenen dorpels • het deurkozijn met bovenlicht • de gepleisterde sluitstenen • de gootlijst • de dakkapel Het pand is niet dominant gewaardeerd vanwege: - de aantasting van de authenticiteit (vernieuwde ramen en deur)
RICHTLIJNEN	Algemeen: • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende bouwwerken, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen van waardevolle groenelementen, zie paragraaf 2.2 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen in cultuurhistorische attentiegebieden en beschermde stadsgezichten, zie paragraaf 2.3 van dit rapport. Objectgericht: • Het is wenselijk om, indien de ramen vernieuwd moeten worden, dit te doen naar het oorspronkelijke materiaal (hout), indeling (T-ramen) en profilering.

ADRES	Meerssenerweg 307-309 6224 AJ Maastricht
GEGEVENS	Oorspronkelijke functie: dubbel woonhuis Huidige functie: dubbel woonhuis
STATUS	Dominant bouwwerk (incl. erfafscheiding)
FOTO'S	 *Meerssenerweg 307-309*
OMSCHRIJVING	**Inleiding** Dubbele villa uit 1930, genaamd 'Sonneheerdt' en 'Sonnevanck', gelegen binnen de bebouwde kom van Wyckerpoort. **Beschrijving** Vrijstaand pand, opgebouwd uit twee bouwlagen onder een hoog schilddak. De dakschilden zijn gedekt met Tuiles du Nordpannen. In de dakpunten zijn gemetselde schoorstenen. In het voorste dakvlak van het hoofdschild is een oorspronkelijke, brede dakkapel met een plat dak en twee dubbele ramen. In het linker dakschild van nr. 307 zijn twee moderne dakramen. De éénlaags uitbouwen aan de linker en rechter achterzijde hebben een eigen schilddakje dat op het hoofdschild aansluit. De dakpunten hiervan worden bekroond door een keramische piron. In het dakschild aan de zijkant is er per uitbouw één ondiepe dakkapel met een plat dakje en een dubbel raam. Aan de dakranden zijn houten bakgoten met recht boeiboord. De buitengevels hebben een plint van bruine baksteen en zijn daarboven opgetrokken in gele baksteen in Vlaams verband. Bij de voorgevel zijn plantenbakken opgenomen in de vooruitstekende plint. De voorgevel van iedere woning is twee traveeën breed. Aan weerszijden van de middenas is een toegang, voorzien van een oorspronkelijke voordeur met klein deurvenster. Aan weerszijden daarvan is een smal zijvenster, dat driezijdig naar buiten steekt en voorzien is van decoratief glas-in-lood. Boven de deuren is een doorlopende, platte luifel met een houten lijst. De luifel is met vier stalen trekstangen aan de gevel verankerd. Daarboven heeft iedere deur een breed, liggend bovenlicht en twee kleine bovenlichten boven de zijvensters. Ook de bovenlichten zin voorzien van decoratief glas-in-lood. Boven de toegangen, op de verdieping, is bij ieder pand een venster met een dubbel houten raam. Aan de buitenzijde hiervan is een kunststenen gevelsteen met de namen 'Sonneheerdt' (nr.307) en 'Sonnevanck' (nr.309). In de buitenste gevelas heeft ieder pand een driezijdig uitgemetselde erker. In beide bouwlagen is een driezijdig erkervenster met houten ramen en glas-in-lood in de bovenlichten. Aan de achterzijde hebben beide panden een éénlaags uitbouw met oorspronkelijke houten serredeuren en ramen, voorzien van decoratief glas-in-lood. Op de verdieping hiervan is een dakterras met oorspronkelijk hekwerk, toegankelijk via oorspronkelijke houten balkonpuien met zijlichten. De voortuinen worden afgescheiden door een gemetselde muur met kolommen, waartussen stalen buizen zijn bevestigd. Aan de zijde van het Thorbeckeplantsoen is de tuinmuur van nr.307 vernieuwd.
WAARDERING	Het bouwwerk is "dominant" gewaardeerd vanwege zijn historisch-ruimtelijke

	samenhang en architectuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat: • het object ruimtelijk bepalend c.q. markant voor de omgeving is, door de hoekligging. • het object architectuurhistorische betekenis heeft vanwege de esthetische kwaliteit van het ontwerp. • het ontwerp een hoge mate van architectonische gaafheid bezit. • het een bijzondere detaillering en bijzondere ornamenten heeft, zoals de kapvorm, het glas-in-lood en de naamstenen. Waardevolle elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere: • het oorspronkelijke voegwerk • de gemetselde plantenbakken • de oorspronkelijke voordeuren • de luifel boven de voordeuren • de oorspronkelijke (erker-)ramen • het glas-in-lood • de erkers • de naamstenen • de gootlijsten • de oorspronkelijke dakkapellen • de pironnen • de erfafscheiding
RICHTLIJNEN	Algemeen: • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende bouwwerken, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen van waardevolle groenelementen, zie paragraaf 2.2 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen in cultuurhistorische attentiegebieden en beschermde stadsgezichten, zie paragraaf 2.3 van dit rapport. Objectgericht: • Geen aanvullende richtlijnen.

ADRES	Meerssenerweg 311-313 6224 AJ Maastricht
GEGEVENS	Oorspronkelijke functie: dubbel woonhuis Huidige functie: dubbel woonhuis
STATUS	Dominant bouwwerk (incl. erfafscheiding)
FOTO'S	 *Meerssenerweg 311-313*
OMSCHRIJVING	**Inleiding** Dubbele villa uit 1930 **Beschrijving** Vrijstaand pand, opgebouwd uit twee bouwlagen onder een hoog schilddak. De dakschilden zijn gedekt met Tuiles du Nordpannen. In de dakpunten zijn gemetselde schoorstenen. In het voorste dakvlak van het hoofdschild is een oorspronkelijke, brede dakkapel met een plat dak en twee dubbele ramen. In het linker dakschild van nr. 307 zijn twee moderne dakramen. De éénlaags uitbouwen aan de linker en rechter achterzijde hebben een eigen schilddakje dat op het hoofdschild aansluit. De dakpunten hiervan worden bekroond door een keramische piron. In het dakschild aan de zijkant is er per uitbouw één ondiepe dakkapel met een plat dakje en een dubbel raam. Aan de dakranden zijn houten bakgoten met recht boeiboord. De buitengevels hebben een plint van bruine baksteen en zijn daarboven opgetrokken in gele baksteen in Vlaams verband. Bij de voorgevel zijn plantenbakken opgenomen in de vooruitstekende plint. De voorgevel van iedere woning is twee traveeën breed. Aan weerszijden van de middenas is een toegang, voorzien van een oorspronkelijke voordeur met klein deurvenster. Aan weerszijden daarvan is een smal zijvenster, dat driezijdig naar buiten steekt en voorzien is van decoratief glas-in-lood. Boven de deuren is een doorlopende, platte luifel met een houten lijst. De luifel is met vier stalen trekstangen aan de gevel verankerd. Daarboven heeft iedere deur een breed, liggend bovenlicht en twee kleine bovenlichten boven de zijvensters. Ook de bovenlichten zin voorzien van decoratief glas-in-lood. Boven de toegangen, op de verdieping, is bij ieder pand een venster met een dubbel houten raam. Aan de buitenzijde hiervan is een kunststenen gevelsteen met de namen ‘Sonneheerdt’ (nr.307) en ‘Sonnevanck’ (nr.309). In de buitenste gevelas heeft ieder pand een driezijdig uitgemetselde erker. In beide bouwlagen is een driezijdig erkervenster met houten ramen en glas-in-lood in de bovenlichten. Aan de achterzijde hebben beide panden een éénlaags uitbouw met oorspronkelijke houten serredeuren en ramen, voorzien van decoratief glas-in-lood. Op de verdieping hiervan is een dakterras met oorspronkelijk hekwerk, toegankelijk via oorspronkelijke houten balkonpuien met zijlichten. De voortuinen worden afgescheiden door een gemetselde muur met kolommen, waartussen stalen buizen zijn bevestigd. Aan de zijde van het Thorbeckeplantsoen is de tuinmuur van nr.307 vernieuwd.

WAARDERING	Het bouwwerk is “dominant” gewaardeerd vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en architectuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat: • het object ruimtelijk bepalend c.q. markant voor de omgeving is, door de hoekligging. • het object architectuurhistorische betekenis heeft vanwege de esthetische kwaliteit van het ontwerp. • het ontwerp een hoge mate van architectonische gaafheid bezit. • het een bijzondere detaillering en bijzondere ornamenten heeft, zoals de kapvorm, het glas-in-lood en de naamstenen. Waardevolle elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere: • het oorspronkelijke voegwerk • de gemetselde plantenbakken • de oorspronkelijke voordeuren • de luifel boven de voordeuren • de oorspronkelijke (erker-)ramen • het glas-in-lood • de erkers • de naamstenen • de gootlijsten • de oorspronkelijke dakkapellen • de pironnen • de erfafscheiding
RICHTLIJNEN	Algemeen: • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende bouwwerken, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen van waardevolle groenelementen, zie paragraaf 2.2 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen in cultuurhistorische attentiegebieden en beschermde stadsgezichten, zie paragraaf 2.3 van dit rapport. Objectgericht: • Geen aanvullende richtlijnen.

ADRES	Meerssenerweg 358 6224 AL Maastricht
GEGEVENS	Oorspronkelijke functie: fabrieksgebouwen en kantoor Huidige functie: fabrieksgebouwen en kantoor
STATUS	Kenmerkend bouwwerk: straatgevels, bouwvolumes, daken
FOTO'S	

Het zuidelijke bouwvolume

Aansluiting zuidelijke volume en aansluitende vleugel

Rechter deel van de tweede vleugel

Aansluiting tweede en derde vleugel

Aansluiting van de 3e vleugel op het 1laags volume

De rechter, éénlaags vleugel

Het kantoorgebouw

OMSCHRIJVING	**Inleiding** Fabrieksgebouwen en kantoor van de MOSA-fabriek, gelegen binnen de bebouwde kom van Maastricht. Het bedrijf is in 1883 opgericht door Hubert Gérard Louis Regout, de vijfde zoon van Petrus Regout, samen met Huberts zoon Louis Regout. De fabriek lag op het grondgebied van de gemeente Meerssen. Aanvankelijk maakte men blauw Chinees porselein. In 1888 begon men ook met de fabricage van keramische muurtegels. Het bedrijf ging Mosa Porselein heten. **Beschrijving** De langgerekte fabrieksvleugel aan de Meerssenerweg, bestaat uit verschillende, aan elkaar gebouwde bouwvolumes van verschillende hoogte. De gebouwen dateren uit de late negentiende eeuw, maar zijn in de loop der tijd diverse malen verbouwd en/of verhoogd. De buitengevels zijn opgetrokken in baksteen en later wit geschilderd. Het meest zuidelijke bouwvolume is twee en een halve bouwlaag hoog en heeft een plat dak. De gevel is 21 traveeën breed. In de onderste twee bouwlagen is in iedere travee een later aangebracht venster met een twaalfruits stalen raam en een betonnen bovenlatei. Oorspronkelijk waren hier kleinere vensters met gemetselde segmentbogen aan de bovenzijde. In de gevel zijn boven iedere bouwlaag ijzeren schotelankers aangebracht. Ter hoogte van de lage tweede verdieping is per twee traveeën een rond venster aangebracht met een stalen, vierruits raam. Aansluitend is een tweelaags bouwvolume met een zadeldak parallel aan de straat. De gevel is elf traveeën breed. Op de begane grond is aan de linker zijde een moderne toegangspoort met een betonnen omlijsting, ter breedte van twee traveeën. Aansluitend zijn twee traveeën met dichtgemetselde vensters. In de overige traveeën van de begane grond én in de elf traveeën van de verdieping zijn vernieuwde rechthoekige vensteropeningen met meerruits stalen ramen. De vensters hebben betonnen bovenlateien. In de gevel zijn stalen schotelankers aangebracht. De gevel wordt afgesloten met de oorspronkelijke gemetselde sierlijst met een dubbele tandlijst en gemetselde hoekpenanten. Aan het dak is een geprofileerde houten bakgoot. Verder noordwaarts is, aansluitend aan de beschreven bouwdelen, een tweelaags bouwvolume met een breedte van zestien traveeën. In de eerste travee is een later ingebroken venster, gelijk die in het links aanpalende bouwvolume, voorzien van een meerruits stalen raam. In de volgende dertien traveeën zijn oorspronkelijke lage, getoogde vensters met een gemetselde ontlastingsboog. Ze hebben oorspronkelijke dubbele houten ramen en zijn voorzien van traliewerken. Het venster in de zevende travee is later geplaatst in een dichtgezette poortopening, waarvan de ontlastingsboog en dagkanten nog zichtbaar zijn in het metselwerk. De vijftiende travee is blind op de begane grond en in de laatste travee aan de rechter zijde is een hoger venster met een houten raam en een gemetselde ontlastingsboog. Boven de laatste vier traveeën zijn onder de dakrand vier later ingebroken vensters met drieruits stalen ramen. Verder heeft de eerste verdieping een blinde gevel. Boven beide bouwlagen zijn stalen schotelankers. Het laatste bouwvolume in deze serie is één bouwlaag hoog en heeft een zadeldak parallel aan de straat. Aan het dak is een eenvoudige zinken bakgoot. In het midden van deze gevel zijn twee dichtgezette (deur-)openingen. Aan weerszijden daarvan zijn twee vensters met gemetselde ontlastingsbogen en oorspronkelijke driedelige houten ramen met bovenlichten. Boven de begane grond zijn gietijzeren muurankers aangebracht. Op de noordelijke hoek van de aansluitende bebouwing aan de Meerssenerweg ligt het kantoorgebouw, daterend uit de eerste helft van de twintigste eeuw. Het gebouw is twee bouwlagen hoog en wordt gedekt door een schilddak, met een haakse steekkap boven de middenrisaliet met topgevel. De dakschilden zijn gedekt met gesmoorde muldenpannen. Aan het dak, boven de gevel, is een houten bakgoot met een geprofileerde lijst. De buitengevels zijn opgetrokken in baksteen en later wit geschilderd. De symmetrische voorgevel heeft een middenrisaliet met ee0n topgevel en links en rechts daarvan zijvleugels van vier traveeën breed. De gevel wordt per twee traveeën en op de hoeken geleed door gemetselde, geblokte lisenen. In de terugliggende gevelvlakken tussen de lisenen worden de traveeën nogmaals optisch gescheiden door half verzonken, vierkante regenpijpen. De toegang bevindt zich in de middenrisaliet en deze is voorzien van een

	uitgebouwd, modern portiek met een plat dakje. Aan weerszijden daarvan is een hoge, smalle gevelopening met een glasruit. Op de eerste verdieping zijn vijf smalle vensters met vernieuwde stalen ramen en gemetselde onderdorpels. In de geveltop zijn drie vensters, voorzien van ijzeren roosters. De geveltop is voorzien van een gemetseld, trapsgewijs oplopend fries met per trede een gemetselde tandlijst en een sierveld. De zijvleugels hebben op de begane grond per travee een breed venster met een modern uitgebouwd raam met breed kozijn. Oorspronkelijk waren er per travee twee smallere vensters (zie hanenkammen bovenzijde). Op de eerste verdieping is de oorspronkelijke vensterverdeling, twee per travee, nog aanwezig. De vensters hebben een gemetselde onderdorpel en hanenkam en bevatten vernieuwde stalen ramen. De terugliggende gevelvelden worden afgesloten door een dubbele gemetselde tandlijst. Onder de goot zijn gemetselde sierpanelen.
WAARDERING	De bouwwerken zijn “kenmerkend” gewaardeerd vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang, architectuurhistorische en cultuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat: • het object deel uit maakt van het fabriekscomplex van de MOSA, dat zich vanaf de late negentiende eeuw heeft ontwikkeld tussen het spoor en de Meerssenerweg. • het object ruimtelijk bepalend c.q. markant voor de omgeving is. • het gebouw of object mede in relatie tot zijn omgeving een bijzondere beleving heeft en belangrijk is voor de identiteit van de omgeving. • het kantoorgebouw een architectuurhistorische betekenis heeft vanwege de esthetische kwaliteit van het ontwerp. • de fabrieksgebouwen een kenmerkende sobere architectuur hebben, die kenmerkend is voor industriële architectuur. • de straatgevels een waardevolle maatvoering en ritmering bezitten. • het kantoorgebouw een bijzondere detaillering heeft in het siermetselwerk. • het object betekenis voor de plaatselijke geschiedenis als uitdrukking van een sociaal-economische ontwikkeling bezit. Waardevolle elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere: • de stalen ramen van de fabrieksgebouwen • de muurankers van de fabrieksgebouwen • de houten ramen (voor zover oorspronkelijk) van de fabrieksgebouwen • het siermetselwerk van zowel een deel van de fabrieksgebouwen als van het kantoorgebouw. • de gootlijsten (voor zover oorspronkelijk) De gebouwen zijn niet dominant gewaardeerd vanwege: - de aantasting van de authenticiteit (diverse verbouwingen)
RICHTLIJNEN	Algemeen: • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende bouwwerken, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen van waardevolle groenelementen, zie paragraaf 2.2 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen in cultuurhistorische attentiegebieden en beschermde stadsgezichten, zie paragraaf 2.3 van dit rapport. Objectgericht: • Het is wenselijk om de oorspronkelijke venster- en raamindeling van het kantoorgebouw te herstellen.

ADRES	Meerssenerweg 358 6224 AL Maastricht
GEGEVENS	Oorspronkelijke functie: schoorstenen Huidige functie: schoorstenen
STATUS	Dominant bouwwerk
FOTO'S	 *De zuidelijke schoorsteen* *Detail van de stalen letters* *De noordelijke schoorsteen*
OMSCHRIJVING	**Inleiding** Twee schoorstenen van ceramiekfabriek MOSA uit 1925 en 1928, gelegen binnen de bebouwde kom van Maastricht. **Beschrijving** Beide schoorstenen zijn opgetrokken in rode radiaalbaksteen. De schachten lopen iets taps toe en de kop is geprofileerd. De schacht is voorzien van ijzeren banden. Beide schoorstenen dragen de naam 'MOSA' in witgeschilderde, stalen letters. Beide schoorstenen zijn gefabriceerd door de firma Canoy Herfkens uit Venlo.
WAARDERING	Het bouwwerk is "dominant" gewaardeerd vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en architectuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat: • de objecten architectuurhistorische betekenis hebben vanwege de esthetische kwaliteit van het industriële ontwerp. • ze een belangrijke landmark is voor het MOSA-complex aan de Meerssenerweg. • de objecten betekenis hebben voor de plaatselijke geschiedenis als markant onderdeel van de MOSA-fabriek en als visueel relict van de industriële geschiedenis van Maastricht. Waardevolle elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere: • het oorspronkelijke metselwerk • de letters • de ijzeren banden
RICHTLIJNEN	Algemeen: • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende bouwwerken, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen van waardevolle groenelementen, zie paragraaf 2.2 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen in cultuurhistorische attentiegebieden en beschermde stadsgezichten, zie paragraaf 2.3 van dit rapport.

	Objectgericht: • Geen aanvullende richtlijnen.

ADRES	Meerssenerweg 368, 368abc 6224 AL Maastricht
GEGEVENS	Oorspronkelijke functie: woonhuis Huidige functie: woonhuis
STATUS	Dominant bouwwerk
FOTO'S	 *Meerssenerweg 368, 368abc*
OMSCHRIJVING	**Inleiding** Woonhuis in eclectische stijl uit ca. 1880, gelegen binnen de bebouwde kom van Wyckerpoort. **Beschrijving** Tussenwoning, opgebouwd uit twee bouwlagen onder een zadeldak gedekt met golfpannen. Het voorste dakschild bevat vier recente dakramen. Aan het dak is een oorspronkelijke geprofileerde houten bakgoot met een geprofileerde houten gootlijst. De voorgevel heeft een gepleisterde plint die wordt afgedekt door een hardstenen band. De gevel van de begane grond is voorzien van een blokbepleistering met bossages en heeft pilasters aan de beide uiteinden. De eerste verdieping is opgetrokken in rode baksteen in kruisverband met gemetselde pilasters aan de uiteinden. De gevel bestaat uit drie gevelassen. De toegang bevindt zich in de rechter gevelas en heeft een hardstenen trapje. De houten paneeldeur is vermoedelijk vernieuwd en heeft een tweedelig bovenlicht. In de linker en middelste gevelas bevinden zich vensters met originele houten T- ramen gedeelde raamvleugels en een gedeeld bovenlicht. De gevelopeningen op de begane grond hebben een gepleisterde geprofileerde omlijsting en gepleisterde decoratieve sluitstenen. Tussen de begane grond en de eerste verdieping is een geprofileerde, gepleisterde waterlijst aangebracht. Op de eerste verdieping bevinden zich drie vensters met een geprofileerde, gepleisterde omlijsting met gekorniste bovenhoeken. Ze bevatten originele houten T- ramen gedeelde raamvleugels en een gedeeld bovenlicht. De vensters hebben een hardstenen onderdorpel en het middelste venster is voorzien van een gedecoreerde gepleisterde sluitsteen. De gevel wordt afgesloten door een hoge kroonlijst, met decoratieve consoles onder de goot.

WAARDERING	Het bouwwerk is “dominant” gewaardeerd vanwege zijn architectuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat: • het object architectuurhistorische betekenis heeft vanwege de esthetische kwaliteit van het ontwerp. • het ontwerp een hoge mate van architectonische gaafheid bezit. • het een bijzondere detaillering en bijzondere ornamenten heeft, zoals de oorspronkelijke ramen en het sierpleisterwerk. Waardevolle elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere: • de oorspronkelijke houten ramen • het sierpleisterwerk (plint, sieromlijstingen) • de hardstenen elementen (trapje, onderdorpels) • de kroonlijst
RICHTLIJNEN	Algemeen: • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende bouwwerken, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen van waardevolle groenelementen, zie paragraaf 2.2 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen in cultuurhistorische attentiegebieden en beschermde stadsgezichten, zie paragraaf 2.3 van dit rapport. Objectgericht: • Geen aanvullende richtlijnen.

ADRES	Dagobertstraat 20-42 en 70-92, 6224 HL Maastricht Karolingenstraat 3a-29, 6224 HM Maastricht Merovingenstraat 8-18, 6224 HC Maastricht
GEGEVENS	Oorspronkelijke functie: portiekflats Huidige functie: portiekflats
STATUS	Kenmerkend bouwwerk: voor- en zijgevels, daken
FOTO'S	 *Dagobertstraat 20-42* *Detail van een van de portieken*
OMSCHRIJVING	**Inleiding** Vijf portiekflats uit 1952 van architect Swinkels, gelegen binnen de bebouwde kom van Wittevrouwenveld. **Beschrijving** Vrijstaande gebouwen, boven een souterrain opgebouwd uit drie bouwlagen onder een flauw zadeldak. Aan de dakrand is een betonnen gootlijst. De buitengevels zijn opgetrokken in oranjerode baksteen, gemetseld in Vlaams verband. Alle flats zijn opgebouwd volgens hetzelfde stramien, bestaande uit een centrale portiektravee, met aan beide zijden een travee met balkons en vervolgens een travee met vensters. De twee flats aan de Dagobertstraat en de flat Karolingenstraat 7-29 hebben twee van deze modules, de andere twee flats zijn kleiner en hebben er maar één. De portiektraveeën hebben op de begane grond de toegang, met een oorspronkelijke deur met zes smalle deurvensters. Links en rechts van de deur zijn zijvensters met brievenbussen erin. Op de eerste en tweede verdieping is een venster met een afgeronde betonnen omlijsting en een oorspronkelijk driedelig stalen raam. Novenaan is een kleiner, trapeziumvormig venster met een afgeronde omlijsting. In de balkontraveeën zin ter hoogte van het souterrain twee vensters met oorspronkelijke ramen. Daarboven is in iedere bouwlaag een balkon met een betonnen, netvormig balkonhek met diagonale ruiten. In de terugliggende gevel is een venster met een vernieuwd kunststof raam. In de kopse zijden zijn (oorspronkelijke?) balkondeuren. De buitenste traveeën hebben onderaan twee souterrainvensters met oorspronkelijke ramen. Daarboven is in iedere bouwlaag een venster met een vernieuwd kunststof raam. Alle vensters hebben gemetselde onderdorpels en een bakstenen rollaag aan de bovenzijde. Bij de flats hoort een complex van woningen aan de Karolingen- en Merovingenstraat en zijstraten. Deze zijn wegens gebrek aan uniciteit niet bij de bescherming opgenomen.

WAARDERING	Het complex is “kenmerkend” gewaardeerd vanwege zijn stedenbouwkundige en architectuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat: • het object deel uit maakt van een groot complex van sociale woningbouw uit 1952, waarbij de portiekflats een beeldbepalende functie op de hoeken ervan hebben. • het object architectuurhistorische betekenis heeft vanwege de esthetische kwaliteit van het ontwerp. • het gebouw behoort tot het oeuvre van een belangrijke (plaatselijke) architect, A. Swinkels. De portiekflats vertonen overeenkomsten met de portiekflats in Nazareth, die ook door Swinkels zijn ontworpen. • het een bijzondere detaillering heeft in de betonnen vensteromlijstingen en balkonhekken. Waardevolle elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere: • de oorspronkelijke deuren • de betonnen vensteromlijstingen • de oorspronkelijke ramen • de balkonhekken • de betonnen gootlijsten Het object is niet dominant gewaardeerd vanwege: - de aantasting van de authenticiteit (kunststof ramen) - te weinig uniciteit
RICHTLIJNEN	Algemeen: • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende bouwwerken, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen van waardevolle groenelementen, zie paragraaf 2.2 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen in cultuurhistorische attentiegebieden en beschermde stadsgezichten, zie paragraaf 2.3 van dit rapport. Objectgericht: • Geen aanvullende richtlijnen.

ADRES	Kemenadeplein 8a t/m 14c 6222 VE Maastricht Kemenadeplein 16a t/m 30c 6222 VG Maastricht Miradorplein 55a t/m 66c 6222 TG Maastricht
GEGEVENS	Oorspronkelijke functie: flats Huidige functie: flats
STATUS	Kenmerkend bouwwerk: buitengevels, daken
FOTO'S	 *De flats aan het Kemenadeplein* *Miradorplein 59-62* *Vernieuwde entreepartij* *Een van de achtergevels aan het Kemenadeplein*
OMSCHRIJVING	**Inleiding** Zes flats naar ontwerp van Swinkels & Salemans uit 1953, gelegen binnen de bebouwde kom van Nazareth. De flats zijn gebouwd in opdracht van bouwvereniging Sint Matthias. **Beschrijving** Vier vrijstaande flats aan het Miradorplein en twee vrijstaande flats aan het Kemenadeplein, ieder boven een souterrain opgebouwd uit drie bouwlagen onder een zadeldak. De daken zijn gedekt met Hollandse dakpannen en voorzien van zinken mastgoten. De voorgevels van de flats zijn opgebouwd uit een symmetrisch stelsel van vijf traveeën. De flat Kemenadeplein 8a-30c bestaat uit vier keer deze vijf traveeën, de overige uit twee keer vijf traveeën. De buitengevels zijn opgetrokken in bruinrode baksteen. De middelste van de vijf traveeën is gemetseld als een risaliet en wordt bekroond door een flauw

	driehoekig gemetseld fronton met kunststenen hoekstenen. Op de begane grond is een vernieuwd, uitgebouwd toegangsportaal met een golvend dakje. Het dakoverstek wordt ondersteund door schuin geplaatste stalen pilaren. De deur is geplaatst in een glaspui met kleine vensters, waarin ook de brievenbussen zijn opgenomen. Boven de toegang is er per verdieping een hoog venster, voorzien van een vernieuwd, meerruits kunststof raam. De twee traveeën links en rechts van de middenrisaliet hebben in iedere bouwlaag een balkon met een opengewerkt betonnen balkonhek. Op het balkon komen twee deuren en twee vensters uit, waarvan de deur en ramen nog oorspronkelijk zijn. In de buitenste twee gevelassen zijn ter hoogte van het souterrain twee keldervensters met roosters ervoor. Daarboven is er per bouwlaag een venster met een vernieuwd kunststof raam en keramische onderdorpel. In de achtergevels zijn aan weerszijden van de middenrisaliet eveneens balkons aangebracht met opengewerkte, betonnen hekwerken. In de overige gevelassen is er per bouwlaag een venster met oorspronkelijk raam en keramische onderdorpel. De buitenste gevelassen hebben nog een extra (toilet-)venster met oorspronkelijk raam.
WAARDERING	Het complex is “kenmerkend” gewaardeerd vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en architectuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat: • het complex ruimtelijk bepalend c.q. markant voor de omgeving is. • het architectuurhistorische betekenis heeft vanwege de esthetische kwaliteit van het ontwerp. • het een bijzondere detaillering heeft in de balkonhekken en de risalieten. • het object onderdeel uitmaakt van het oeuvre van het Maastrichtse architectenbureau Swinkels en Salemans. • het een architectonisch ensemble vormt met het verderop in Nazareth gelegen complex Kasteel Hillenraadweg 11-117, dat door hetzelfde bureau ontworpen is. Waardevolle elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere: • de balkonhekken • de kunststenen hoekstenen van de risalieten • de oorspronkelijke ramen en balkondeuren Het pand is niet dominant gewaardeerd vanwege: - de aantasting van de authenticiteit (vernieuwde ramen en toegangen) - te weinig uniciteit
RICHTLIJNEN	Algemeen: • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende bouwwerken, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen van waardevolle groenelementen, zie paragraaf 2.2 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen in cultuurhistorische attentiegebieden en beschermde stadsgezichten, zie paragraaf 2.3 van dit rapport. Objectgericht: • Geen aanvullende richtlijnen.

ADRES	Miradorplein ong. Maastricht
GEGEVENS	Oorspronkelijke functie: pomphuis Huidige functie: trafo
STATUS	Dominant bouwwerk
FOTO'S	 *Het voormalige pomphuisje aan het Miradorplein*
OMSCHRIJVING	**Inleiding** Voormalig pomphuisje uit ca. 1955, gelegen binnen de bebouwde kom van Nazareth. **Beschrijving** Vrijstaand gebouwtje, opgebouwd uit twee bouwvolumes. Aan de voorzijde is een hoog volume, gedekt met een lessenaardakje, aan de achterzijde is een laag volume met een zadeldak. Beide daken zijn gedekt met oranje Hollandse pannen. Aan de dakranden zijn houten bakgoten op houten consoles. Het achterste bouwvolume heeft een dakoverstek op geprofileerde, houten consoles. Het voorste bouwvolume heeft aan de achterzijde een uitgemetselde, hoge schoorsteen. De buitengevels hebben een gemetselde plint van rode baksteen en zijn daarboven in oranjegele baksteen opgetrokken. Het voorste volume heeft aan de voorzijde een kruisraam met kunststenen blokken en houten raampjes. Onder de dakgoot is een gemetseld sierelement van kunststenen bokjes. De goot steunt op kunststenen kraagstenen. In de linker zijgevel is een toegang met een houten deur. Het achterste bouwvolume heeft een brede houten pui met dubbele garagedeuren. Ze zijn voorzien van gesmede gehengen. In beide zijgevels zijn vensters met houten luiken, eveneens voorzien van gesmede hengen.
WAARDERING	Het bouwwerk is “dominant” gewaardeerd vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en architectuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat: • het object een functioneel onderdeel uitmaakt van de stedenbouwkundige uitleg van Nazareth in de jaren vijftig, die een planmatige opzet had. • het object ruimtelijk bepalend c.q. markant voor de omgeving is. • het object architectuurhistorische betekenis heeft vanwege de esthetische kwaliteit van het ontwerp. • het ontwerp een hoge mate van architectonische gaafheid bezit. • het een bijzondere detaillering en bijzondere ornamenten heeft, in de ordening van

	de bouwvolumes en in de kunststenen sierelementen. Waardevolle elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere: • de kunststenen elementen (kruisvenster, sierelement, kraagstenen) • de oorspronkelijke ramen • de oorspronkelijke deuren • de oorspronkelijke luiken • de goten (incl. gootklossen)
RICHTLIJNEN	Algemeen: • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende bouwwerken, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen van waardevolle groenelementen, zie paragraaf 2.2 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen in cultuurhistorische attentiegebieden en beschermde stadsgezichten, zie paragraaf 2.3 van dit rapport. Objectgericht: • Geen aanvullende richtlijnen.

ADRES	Noormannensingel 16 6224 BW Maastricht
GEGEVENS	Oorspronkelijke functie: woonhuis Huidige functie: woonhuis
STATUS	Dominant bouwwerk
FOTO'S	 *Noormannensingel 16*
OMSCHRIJVING	**Inleiding** Woonhuis uit ca. 1935, gelegen binnen de bebouwde kom. **Beschrijving** Tussenwoning, opgebouwd uit twee bouwlagen onder een zadeldak met de nok parallel aan de straat. Het dak is gedekt met gesmoorde OHV-pannen. In het voorste dakvlak is een brede dakkapel met een overstekend, plat dak. De kapel heeft twee draairamen. Aan het dak is een overstekende bakgoot. De voorgevel is opgetrokken in rode baksteen in kruisverband. De voorgevel is twee traveeën breed. De toegang bevindt zich links en deze bevat een oorspronkelijke voordeur met een ladderraam. Er is een luifel en daarboven een bovenlicht dat door een horizontale kalf is gedeeld. In het bovenlicht zijn ruitjes met decoratief glas-in-lood aangebracht. Het kalf is verdikt en steekt aan beide zijden uit. Rechts bevindt zich over beide bouwlagen een driezijdig erker die enigszins verdiept in het gevelvlak is uitgespaard. In iedere bouwlaag bevat de erker een driezijdig venster met oorspronkelijke houten ramen, waarbij die aan de zijkant twee bewegende raamdelen hebben. De erkerramen van de begane grondverdieping hebben bovenlichten tussen uitstekende dwarsroeden en ze bevatten glas-in-loodruitjes. Op de verdieping is in het linkerdeel van de gevel nog een smal venster met middenstijl aangebracht en dit venster heeft een houten bovendorpel die aan beide zijden iets verder uitsteekt en het zelfde geldt voor de houten bloemenbak onder het venster. Op de rechterhoek van de gevel is een bakstenen penant opgemetseld en deze loopt bovendaks door in een schoorsteen.
WAARDERING	Het bouwwerk is “dominant” gewaardeerd vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en architectuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat: • het object onderdeel is van en ondersteunend is aan een straatwand met voorgevels uit overwegend dezelfde bouwperiode, die een eenheid vormen door maatvoering en ritmering. • het object architectuurhistorische betekenis heeft vanwege de esthetische kwaliteit van het ontwerp. • het ontwerp een hoge mate van architectonische gaafheid bezit. • het een bijzondere detaillering heeft in de vormgeving van de bovenlichten en de erkers.

	Waardevolle elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere: • het oorspronkelijke voegwerk • de oorspronkelijke voordeur • de oorspronkelijke (erker-)ramen • de bovenlichten • het glas-in-lood • de erkers • de bloembak • het siermetselwerk • de oorspronkelijke dakkapel
RICHTLIJNEN	Algemeen: • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende bouwwerken, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen van waardevolle groenelementen, zie paragraaf 2.2 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen in cultuurhistorische attentiegebieden en beschermde stadsgezichten, zie paragraaf 2.3 van dit rapport. Objectgericht: • Geen aanvullende richtlijnen.

ADRES	Noormannensingel 32-46 (even nummers), 6224 BW Maastricht Professor Scholsstraat 1-19 (oneven nummers), 6224 BX Maastricht Professor Thomassenstraat 1 t/m 12, 6224 CA Maastricht Thorbeckeplantsoen 1 t/m 10, 6224 CB Maastricht
GEGEVENS	Oorspronkelijke functie: woonhuizen Huidige functie: woonhuizen
STATUS	Dominant bouwwerk (incl. erfafscheidingen)
FOTO'S	 *Thorbeckeplantsoen 7-10* *Thorbeckeplantsoen 1-6* *Professor Thomassenstraat 2-12* *Professor Thomassenstraat 1-11* *Noormannensingel 32-46* *Noormannensingel, detail voordeuren*
OMSCHRIJVING	**Inleiding** Complex van 40 ambtenarenwoningen uit 1922 van architecten Marres en Sandhövel, gelegen binnen de bebouwde kom van Wyckerpoort. **Beschrijving** Complex bestaande uit zeven blokken van acht woningen; twee blokken aan de noordzijde van het Thorbeckeplantsoen, twee aan weerszijden van de Professor Thomassenstraat, één aan de Noormannensingel en twee aan de zuidzijde van de Professor Scholsstraat. Alle blokken zijn opgebouwd in bruinrode baksteen. Alle daken zijn gedekt met oranje Tuiles du Nord pannen. Het blok Thorbeckeplantsoen 7-10 heeft een U-vormige plattegrond, waarbij de twee hoekwoningen uitsteken ten opzichte van de middelste woningen. De woningen zijn twee bouwlagen hoog. Er is sprake van een zadeldak met de nok parallel aan de straat, met

twee dwarskappen boven de uitbouwen. In de daknok zijn twee overhoekse bakstenen schoorstenen. In de voorgevel is er per pand een toegang met een vernieuwde houten deur en een zijvenster met houten raam. De buitenste woningen hebben twee zijvensters. De tussenwoningen hebben een doorlopende luifel boven de deuren, die steunt op ijzeren consoles. Naast iedere deur is een breed venster met een oorspronkelijk, houten raam. Op de verdieping zijn bij de hoekwoningen twee vensters met dubbele houten ramen. Bij de tussenwoningen is er een smaller en een breder venster met respectievelijk een dubbel en een drievoudig raam. De ramen zijn aangepast, de oude roedenverdelingen zijn verdwenen. Alle vensters hebben dunne natuurstenen onderdorpels. Enkele ramen zijn voorzien van moderne rolluiken.

De blokken Thorbeckeplantsoen 1-6, Professor Scholsstraat 1-7 en Professor Scholsstraat 13-19 hebben dezelfde opzet. Ze zijn twee bouwlagen hoog en hebben een fors zadeldak, waarop twee steekkappen uitkomen. Zodoende is er op beide hoeken van het pand een brede topgevel. Tussen de gevels heeft het dak een klein overstek, waarvan de dakgoot tevens de luifel boven twee voordeuren is. In het dakvlak is een moderne dakkapel met een plat dakje en twee ramen.

In de voorgevel bevinden zich vier toegangen: één per topgevel en twee in het midden onder het overstek. Ze bevatten vernieuwde houten deuren met deurvensters en twee zijvensters. De toegangen in de topgevels zijn in een uitgemetseld portaaltje geplaatst, dat afgedekt wordt door een platte luifel met houten boeiboord. Aan weerszijden van de toegangen in de topgevels zijn brede vensters met houten ramen. Op de verdieping zijn drie vensters met dubbele houten ramen. In de geveltop is een smal venstertje met houten raam. Alle vensters hebben een natuurstenen onderdorpel en een gemetselde rollaag aan de bovenzijde. De geveltoppen van de topgevels zijn voorzien van gemetselde rollagen. Alle ramen zijn aangepast, waarbij de oorspronkelijke roedenverdeling verwijderd is.

Het blok Noormannensingel 32-46 is een bouwlaag hoog, maar heeft een extra verdieping onder het dak. De voorste dakschilden van het mansarde-schilddak lopen dieper door. Hierin zijn oorspronkelijke dakkapellen opgenomen, met een flauw lessenaardakje dat gedekt is met pannen. Iedere dakkapel heeft twee ramen. Aan de dakranden zijn houten bakgoten met een eenvoudige boeiboord. In de daknok zijn overhoeks geplaatste, gemetselde schoorstenen. De hoekwoningen hebben een inzwenkend gemetselde schoorsteen op de zijgevel.

De voorgevel bestaat uit rechte lijstgeveldelen, afgewisseld met vier geknikte topgevels. De toegangen van de woningen bevinden zich in de lijstgevels. Ze bestaan uit een vernieuwde houten voordeur en twee zijvensters met houten ramen. In de topgevels zijn er in iedere bouwlaag twee vensters met houten ramen. De indeling van de ramen is aangepast. Ze hebben dunne natuurstenen onderdorpels. Sommige vensters zijn van moderne rolluiken voorzien. In de geveltoppen zijn gemetselde vlechtingen.

De woningblokken aan weerszijden van de Professor Thomassenstraat zijn elk opgebouwd uit zes tweelaags tussenwoningen en twee eenlaags hoekwoningen, gedekt met zadeldaken. De tussenwoningen delen per twee een gemetselde topgevel met een steekkapje. Onder de topgevels zijn op de begane grond twee toegangen, bestaande uit een vernieuwde voordeur, geflankeerd door gemetselde kolommen en aan één zijde een smal (toilet-)venster. De toegangen worden gekoppeld door een platte luifel met boeiboord, die steunt op ijzeren consoles. Boven de toegangen, in de topgevel, is er per woning een venster met een tweedelig raam. In de lijstgeveldelen is er per woning één breed venster in iedere bouwlaag, voorzien van een houten raam (tweedelig op de begane grond, driedelig op de verdieping). Alle vensters hebben natuurstenen onderdorpels.

De hoekwoningen hebben een zadeldak en een moderne, plat afgedekte dakkapel in het voorste dakvlak. De toegangen bevinden zich in de brede topgevels aan de zijstraten. Ze bevatten een vernieuwde houten deur en hebben twee gemetselde zijkolommen en een platte luifel. Aan weerszijden van de toegang zijn twee vensters met houten ramen. In de geveltop zijn drie vensters met dubbele houten ramen. In de gevel aan de Professor Thomassenstraat hebben de hoekwoningen een gevelbreed venster met drie houten ramen en een kunststenen bovenlatei. De indeling van de ramen is veranderd.

Alle voortuinen zijn afgescheiden middels een laag gemetseld muurtje. De tuinschuurtjes in de achtertuinen zijn modern en daarom uitgesloten van bescherming.

WAARDERING	Het bouwwerk is “dominant” gewaardeerd vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en architectuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat: • het object deel uit maakt van een planmatige stedenbouwkundige uitleg van Wyckerpoort uit de jaren twintig van de twintigste eeuw. • het object ruimtelijk bepalend c.q. markant voor de omgeving is. • het object architectuurhistorische betekenis heeft vanwege de esthetische kwaliteit van het ontwerp. • het ontwerp een hoge mate van architectonische gaafheid bezit. • het een bijzondere ordening van bouwvolumes en dakvormen heeft. • het gebouw behoort tot het oeuvre van een belangrijk plaatselijk architectenbureau, Marres en Sandhövel. • het object betekenis voor de plaatselijke geschiedenis heeft als gaaf voorbeeld van structurele sociale woningbouw uit de jaren twintig van de twintigste eeuw. Waardevolle elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere: • het oorspronkelijke voegwerk • de oorspronkelijke delen van de ramen • de stenen dorpels • de luifels (incl. consoles) • de gemetselde kolommen • de gemetselde vlechtingen • de schoorstenen • de oorspronkelijke dakkapellen • het type dakpannen • de oorspronkelijke erfafscheidingen
RICHTLIJNEN	Algemeen: • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende bouwwerken, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen van waardevolle groenelementen, zie paragraaf 2.2 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen in cultuurhistorische attentiegebieden en beschermde stadsgezichten, zie paragraaf 2.3 van dit rapport. Objectgericht: • De moderne rolluikkasten doen afbreuk aan het architectonische ontwerp. Bij voorkeur verwijderen.

ADRES	Old Hickoryplein 1 t/m 26d 6224 AP Maastricht Old Hickoryplein 27a t/m 42c 6224 AR Maastricht Old Hickoryplein 36a t/m 43c 6224 AS Maastricht Old Hickoryplein 44a t/m 49d 6224 AT Maastricht Old Hickoryplein 50c t/m 59c 6224 AV Maastricht Old Hickoryplein 60a t/m 69c 6224 AW Maastricht Old Hickoryplein 70a t/m 78c 6224 AX Maastricht Old Hickoryplein 79a t/m 89c 6224 AZ Maastricht Professor Mullerstraat 2b t/m 22 (even nummers) 6224 BD Maastricht Professor Mullerstraat 24 6224 BE Maastricht Professor Kernstraat 1 t/m 25 (oneven nummers) 6224 BG Maastricht Professor Kernstraat 27 t/m 55 (oneven nummers) 6224 BH Maastricht Professor Pasmansstraat 4-14 (even nummers) 6224 AN Maastricht
GEGEVENS	Oorspronkelijke functie: woningen en winkels Huidige functie: woningen en winkels
STATUS	Dominant bouwwerk
FOTO'S	 *De westelijke en de zuidelijke vleugel van het carré* *Achterzijde van de westelijke toegangspoort* *De zuidelijke en westelijke vleugel* *Hoekpand van de zuidelijke vleugel*

De westelijke helft van de zuidelijke vleugel

Een van de entrees van de westelijke vleugel

Aansluiting zuidelijke en westelijke vleugel

Professor Pasmansstraat 4-14

Professor Kernstraat 1-55

Professor Mullerstraat 2-24

OMSCHRIJVING

Inleiding

Complex arbeiderswoningen rondom centraal plein uit 1954, ontworpen door architectenbureau Swinkels en Salemans, gelegen binnen de bebouwde kom van Wyckerpoort.

Beschrijving

Complex van vier aaneengesloten woonvleugels en drie blokken van rijtjeswoningen aan aangrenzende straten. Het carré heeft een opening aan de zuidzijde, waar oorspronkelijk een kerkgebouw stond, dat is afgebroken en vervangen door nieuwbouw.

De westelijke en oostelijke vleugel van het carré hebben ongeveer dezelfde opzet. Iedere

vleugel heeft een souterrain en is daarboven drie bouwlagen hoog, onder een plat dak met een overstek, dat steunt op betonnen consoles. De buitengevels hebben een plint van gele baksteen en zijn daarboven opgetrokken in rode baksteen. In de plint zijn keldervensters aangebracht. De voorgevels zijn opgebouwd uit repeterende modules. Die bestaan uit een entreepartij en links en rechts ernaast een travee met vensters. De entreepartijen zijn in drie traveeën verdeeld door verticale betonnen kolommen. Op de begane grond is in het midden de toegang met een vernieuwde deur en zijramen. Op de verdiepingen erboven zijn oorspronkelijke, zesruits stalen ramen van het trappenhuis. In de zijtraveeën van de entree is er per verdieping een balkon met een geometrisch versierd, betonnen hekwerk. De dubbele balkondeuren zijn vernieuwd. De brede vensters in iedere bouwlaag naast de entreepartij bevatten vernieuwde houten ramen en hebben kunststenen onderdorpels. De westelijke vleugel heeft negen van zulke modules, de oostelijke heeft er acht. Ze worden asymmetrisch onderbroken door een poortonderdoorgang, richting de uitvalswegen. Deze doorgangen steunen op betonnen pilaren en hebben een betonnen omlijsting. Boven de onderdoorgang hebben de voorgevels een verticale geleding middels betonnen kolommen, die zes smalle traveeën vormen. Per travee is er op iedere verdieping een venster met een vernieuwd draairaam, waarbij die van de eerste verdieping een extra onderraam hebben. Tussen de ramen zijn betonnen sierruiten aangebracht.

De noordelijke vleugel is boven het souterrain vier bouwlagen hoog en heeft een zadeldak. Het dak heeft een overstek op betonnen consoles. De voorgevel bestaat uit negentien traveeën, die gescheiden worden door wit geschilderde betonnen kolommen. De buitenste traveeën bestaan uit bakstenen metselwerk, waar per bouwlaag een klein venstertje is aangebracht. De traveeën ernaast hebben twee keldervensters en daarboven per bouwlaag een balkon met twee zijvensters. Zowel het balkon als de borstweringen van de vensters hebben decoratieve betonnen hekwerkjes. De balkondeuren en ramen zijn vernieuwd. Vervolgens zijn aan beide zijden van de vleugel drie traveeën met een doorgang op de begane grond. Onder de derde travee is een oorspronkelijk toegangsportaal met rondom stalen ramen op een gemetselde plint. De deur is vernieuwd. Op de eerste verdieping zijn de gevelvlakken boven de onderdoorgang gevuld met vierkante betonnen modules, waarbij enkele vierkanten opengewerkt zijn tot vensters met stalen ramen. Op de tweede verdieping is er per travee een balkon (rechts) en een venster (links), met een betonnen hekwerk en borstwering. De balkondeuren en de driedelige ramen zijn vernieuwd. Op de derde verdieping is er per travee een vierkant venster met een vernieuwd raam. Tussen beide onderdoorgangen zijn veertien traveeën met dezelfde opzet. Deze hebben twee keldervensters in de plint. Op de eerste en derde verdieping zijn balkons (rechts) met een zijvenster, waarbij wederom betonnen sierhekjes in de borstwering en als balkonhek zijn toegepast. Op de tweede en vierde verdieping zijn twee vierkante vensters. Alle ramen en balkondeuren zijn vernieuwd.

Op drie hoeken van het complex zijn, als verbinding tussen de vleugels, torenvormige bouwdelen gesitueerd, waarin toegangen en trappenhuizen zijn opgenomen. Deze zijn vier (zuidwest) en vijf (noordwest en noordoost) bouwlagen hoog en hebben een toegang op de begane grond. Deze is voorzien van een betonnen omlijsting en een vernieuwde deur met zijvensters. Op de verdiepingen zijn grote vensters met afgeronde, betonnen omlijstingen, waarbinnen nog de oorspronkelijke, meerruits stalen ramen aanwezig zijn. De dakranden zijn versierd met geprofileerde kunststenen sierblokken.

De zuidelijke vleugel beslaat alleen de zuidwestzijde van het plein. Er is een hoger hoekblok bij de Professor Mullerstraat en een lange vleugel daarnaast. Deze lange vleugel is drie bouwlagen hoog en heeft een flauw zadeldak. Het dak heeft een overstek op betonnen consoles. De voorgevel heeft op de begane grond 24 traveeën, die gescheiden worden door betonnen kolommen en afgedekt met een betonnen latei. Er zijn twaalf winkels op de begane grond, die allemaal een breed etalagevenster met een geribbelde, betonnen borstwering hebben. De ramen zijn nog oorspronkelijk. Aan de zijkant van iedere etalage is een schuin geplaatste (vernieuwde) toegangsdeur. Naast iedere etalage is een (vernieuwde) toegangdeur naar de bovenwoning, die zich in een terugliggend bakstenen gevelvlak bevindt. Op de verdieping zijn afwisselend brede vensters met oorspronkelijke, driedelige ramen en kleine vensters met oorspronkelijke ramen. Ze hebben kunststenen onderdorpels. Op de verdieping is een reeks van 36 vierkante vensters met oorspronkelijke ramen.

	Het hoekblok, dat een tegenhanger heeft op het uiteinde van de oostelijke vleugel, is vier bouwlagen hoog en heeft een plat dak. Op de begane grond is de buitengevel opengewerkt tot een betonskelet van verticale kolommen en horizontale lateien. Terugliggend van het gevelvlak zijn rondom oorspronkelijke winkelpuien aanwezig, waarbij de grote, oorspronkelijke etalageramen een betonnen borstwering met ribbelmotief hebben. De toegangen bevatten vernieuwde deuren. Op de verdiepingen zijn de buitengevels opgetrokken in baksteen, met betonnen sierblokjes tussen de gevelassen. Aan de pleinzijde is er op iedere verdieping links een Frans balkon met stalen hekwerkje en daarnaast drie vensters. De ramen zijn nog oorspronkelijk. Aan de zijde van de Professor Mullerstraat is in het midden per verdieping een inpandig balkon met stalen hekwerk. Links en rechts ervan zijn brede vensters met oorspronkelijke, driedelige ramen. De dakranden zijn versierd met geprofileerde kunststenen sierblokken. De woningblokken aan de Professor Muller-, Professor Kern-, en Professor Pasmansstraat bestaan uit dezelfde repeterende module. Ieder woningblok is twee bouwlagen hoog en heeft een zadeldak met de nok parallel aan de straat. De daken zijn gedekt met Hollandse pannen. De buitengevels zijn opgetrokken in baksteen. De voorgevel van iedere woning wordt afgescheiden door witte betonnen kolommen, die een kunststenen kroonlijst (tevens goot) dragen. Op de begane grond is een toegang met een uitstekende, kunststenen omlijsting. Links ervan is een breed venster met dito omlijsting en een vernieuwd raam. Op de verdieping zijn drie vensters met vernieuwde ramen en kunststenen onderdorpels. Boven de toegang zijn drie sierblokjes van beton geplaatst. De schuurtjes in de tuinen van de Professor Kernstraat zijn modern en daarom uitgesloten van bescherming.
WAARDERING	Het bouwwerk is “dominant” gewaardeerd vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en architectuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat: • het object deel uitmaakt van een planmatige stedenbouwkundige uitleg van Wyckerpoort na de Tweede Wereldoorlog. • het object ruimtelijk bepalend c.q. markant voor de omgeving is. • het object een bijzondere opzet heeft door de ruime carrévorm en de daarop aansluitende zijstraten. • het object architectuurhistorische betekenis heeft vanwege de esthetische kwaliteit van het ontwerp. • het gebouw behoort tot het oeuvre van een belangrijk (plaatselijk) architectenbureau, Swinkels en Salemans. • het een bijzondere detaillering en bijzondere ornamenten heeft, namelijk de ritmering van de gevels en de betonnen sierelementen (kolommen, balustrades, gootlijsten, blokmodules). Waardevolle elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere: • de oorspronkelijke ramen • de betonnen balkonhekken • de betonnen kolommen • betonnen gootconsoles • de betonnen sierlijsten op de dakranden • de betonnen blokmodules boven de onderdoorgangen. • de oorspronkelijke stalen portieken (noordvleugel) • de oorspronkelijke etalageramen (zuidvleugel) • de kunststenen venster- en deuromlijstingen
RICHTLIJNEN	Algemeen: • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende bouwwerken, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen van waardevolle

	groenelementen, zie paragraaf 2.2 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen in cultuurhistorische attentiegebieden en beschermde stadsgezichten, zie paragraaf 2.3 van dit rapport. Objectgericht: • Geen aanvullende richtlijnen.

ADRES	Aartshertogenplein 1 6226 XZ Maastricht Olympiaweg 89; 91 en 93 6225 XX Maastricht
GEGEVENS	Oorspronkelijke functie: kerk Huidige functie: kerk
STATUS	Dominant bouwwerk
FOTO'S	 *De kerk vanuit het noordwesten* *Reliëf boven de ingang* *De voorgevel aan de zuidoostzijde* *Reliëf van Christus en stichtingsplaquette* *Pastorie – kapelanie ten westen van de kerk*
OMSCHRIJVING	**Inleiding** Kerk van St. Guliëlmus uit 1957 van architect Jos Muré, gelegen binnen de bebouwde kom van Wittevrouwenveld. **Beschrijving** Vrijstaand kerkgebouw met een blokvormig, rechthoekig schip en twee lage zijbeuken. Alle bouwdelen zijn gedekt met een plat dak. De voor- en achtergevels van het schip en de

	zijbeuken steken boven de dakrand uit en zijn plat afgedekt. De goten van de zijgevels kragen uit op betonnen sierlijsten met consoles. De buitengevels zijn opgetrokken in gele baksteen. De voorgevel is drie traveeën breed en heeft in het midden een toegangspartij die is aangezet met forse, gemetselde lisenen aan beide zijden en dunnere tussenlisenen boven de ingang. De toegang heeft twee oorspronkelijke deuren, die later met schrootjes betimmerd zijn. Boven de ingang is een stenen fries met daarop in reliëf drie voorstellingen, te weten: het Limburgse volk dat bisschop Lemmens een kerk aanbiedt; de Goede Herder te midden van zijn kudde; bisschop Guliëlmus Lemmens die de kerk aan de H. Guliëlmus aanbiedt. Het beeldhouwwerk is vervaardigd door Dries van Engelen in 1958. Links van de toegang is een venster bestaande uit betonnen stenen met een decoratieve indeling. Eromheen is een vooruitstekende, hardstenen omlijsting met een driehoekig fronton. Op het fronton is een smeedijzeren kruis geplaatst. Onder de omlijsting is een stenen reliëf met daarop de Heilige geest (duif) en het Heilige Schrift (boek). Op de rechter hoek van de gevel is een stenen reliëf van een zittende Christus met een boek op schoot. Dit is om de hoek verbonden met een plaquette met daarop de tekst: “DIE 9 FEBRUARII MCMLVIII IN HONOREM ST. GULIELMI QUINTO EPISCOPATUS LUSTRO PERACTO GULIELMUS ME POSUIT GRATORUM PIETATE FIDELIUM LAETUS”. Onder de dakrand zijn vier betonnen kruizen aangebracht, twee aan weerszijden van de middenrisaliet. De voorgevel is bekroond met een gemetselde balustrade, die doorloopt in de lisenen van de voorgevel. De balustrade heeft drie segmentboogvormige openingen, waarin in de middelste een kerkklok is opgehangen. De balustrade wordt bekroond door een smeedijzeren kruis. De voorgevels van de zijbeuken hebben een uitgebouwd toegangsportaal met een omlijsting van kunststeen en een platte afdekking. De deuren zijn vernieuwd. Boven de uitbouwen zijn stenen heiligenbeelden in de gevel aangebracht van een bisschop en paus Pius X. In de zijgevels van de kerk en de zijbeuken zijn rechthoekige vensters met betonnen modulestenen, waarin glas-in-lood is aangebracht. De achtergevel van het schip heeft in het midden een verticaal accent in de vorm van vier gemetselde lisenen, gelijk de voorgevel. De middelste eindigen tegen gemetselde segmentboognissen. Onder de gevelbeëindiging zijn vijf betonnen kruizen geplaatst. In het interieur bevinden zich drie altaren (ca.1958), twee tabernakels (XXB) en een doopvont (XVIII, afkomstig uit de Sint Servaaskerk). Aan de westzijde is de oorspronkelijke pastorie-kapelanie (nrs. 91 en 93) aan de kerk gekoppeld: De pastorie heeft twee bouwlagen en is met een plat dak gedekt. Aan de zuid- en noordgevels zijn vijf vensterassen met rechthoekige vensters met middenstijl. In de tweede travee van links is de hoofdentree geplaatst in een betonnen rechthoekig portaal met een betonnen afdak. Een tweede deur met een eenvoudige rechthoekige betonnen omlijsting bevindt zich in de westgevel.
WAARDERING	Het bouwwerk is “dominant” gewaardeerd vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en architectuurhistorische en cultuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat: • het object ruimtelijk bepalend c.q. markant voor de omgeving is. • het object architectuurhistorische betekenis heeft vanwege de esthetische kwaliteit van het ontwerp. • het ontwerp een hoge mate van architectonische gaafheid bezit. • het gebouw behoort tot het oeuvre van een belangrijke (plaatselijke) architect, Jos Muré. • het een bijzondere detaillering en bijzondere ornamenten heeft, namelijk de ordening van de bouwvolumes, de detaillering van de gevels en de vensters en de diverse gevelreliëfs. • het object betekenis voor de plaatselijke geschiedenis als uitdrukking van een geestelijke ontwikkeling bezit. Waardevolle elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere:

	• de betonnen vensterstenen • het glas-in-lood • de kunststenen omlijstingen • het siermetselwerk • de oorspronkelijke deuren (hoofdingang) • de stenen gevelkunstwerken (reliëfs, beelden) • de betonnen kruizen • de balustrade • de kerkklok • de smeedijzeren kruizen • de altaren • de tabernakels • het doopvont
RICHTLIJNEN	Algemeen: • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende bouwwerken, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen van waardevolle groenelementen, zie paragraaf 2.2 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen in cultuurhistorische attentiegebieden en beschermde stadsgezichten, zie paragraaf 2.3 van dit rapport. Objectgericht: • Geen aanvullende richtlijnen.

ADRES	Oranjeplein 35a – 36h 6224 KE Maastricht Oranjeplein 37a – 38h 6224 KG Maastricht Oranjeplein 39a – 40h 6224 KH Maastricht Oranjeplein 41a – 42h 6224 KJ Maastricht Oranjeplein 43a – 44h 6224 KK Maastricht Oranjeplein 45a – 46h 6224 KL Maastricht Oranjeplein 47a – 48h 6224 KM Maastricht Oranjeplein 49a – 50h 6224 KN Maastricht
GEGEVENS	Oorspronkelijke functie: portiekflat Huidige functie: portiekflat
STATUS	Kenmerkend bouwwerk: voorgevel, daken
FOTO'S	 *totaaloverzicht van de flat* *De westelijke vleugel van de flat*
OMSCHRIJVING	**Inleiding** Portiekflat uit 1964 van architect Th. Boosten, gelegen binnen de bebouwde kom van Wyckerpoort. **Beschrijving** Portiekflat, bestaande uit twee vleugels die in een V-vorm op elkaar aansluiten. De westelijke vleugel heeft een licht gebogen grondplan. De flat heeft een souterrain en is daarboven zes bouwlagen hoog. Per twee traveeën is er een betonnen zadeldakje met de nok haaks op de straat, de daken vormen een aaneengesloten geheel. Ze zijn gedekt met bitumen. Boven iedere portiektravee is een wit gepleisterde schoorsteen. De buitengevels in donkerbruine baksteen (haakse gevels, voorgevels portiektraveeën) en gele baksteen (venstertraveeën). De flat is opgebouwd uit acht modules van vijf traveeën. Per module is er in het midden de portiektravee, waarin op de begane grond de toegang is. Die is gevat in een éénlaags portiek, met gemetselde overhoekse kolommen en een plat dak. De voordeuren en zijvensters zijn vernieuwd. Boven het portiek is de travee blind gemetseld. Aan weerszijden van de middentravee is een travee met een lage souterrain en daarboven balkons in iedere bouwlaag. Ter hoogte van het souterrain is een breed venster met een driedelig oorspronkelijk houten raam. De balkons zijn licht schuin geplaatst en hebben een betonnen bodem en balustrade aan de voorzijde en een stalen hekwerkje aan de zijkant. De balkonpuien met deur en ramen zijn in kunststof vernieuwd. De vensters op de kopse zijde (een per balkon) hebben nog oorspronkelijke ramen. De gevelvlakken rondom en in de dakspits zijn wit geschilderd. In de buitenste traveeën van iedere module is in iedere bouwlaag een venster. Ook hier bevatten de lage souterrainvensters nog oorspronkelijke, dubbele houten ramen. De vensters van de bouwlagen erboven hebben vernieuwde, dubbele kunststof ramen. Boven iedere twee buitenste traveeën is een driehoekige dakvorm, met een betonnen daklijst. Op de aansluiting van de twee vleugels is een hoektravee met twee gevelvlakken, opgetrokken in donkerbruine baksteen, gelijk de portiektraveeën. Aan weerszijden ervan zijn terugliggende traveeën met in iedere bouwlaag een vernieuwde kunststof vensterpui en wit geschilderde borstweringen.
WAARDERING	Het bouwwerk is "kenmerkend" gewaardeerd vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en architectuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat:

	• het object ruimtelijk bepalend c.q. markant voor de omgeving is, door de hoekligging en de omvang. • het object architectuurhistorische betekenis heeft vanwege de esthetische kwaliteit van het ontwerp. • het gebouw behoort tot het oeuvre van een belangrijke (plaatselijke) architect, Theo Boosten. • het een bijzondere gevelritmering en een bijzondere detaillering in de balkons en dakvorm heeft. Waardevolle elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere: • het oorspronkelijke metselwerk (incl. voegwerk) • de oorspronkelijke ramen (voor zover aanwezig) • de balkons • de daklijsten Het pand is niet dominant gewaardeerd vanwege: - de aantasting van de authenticiteit (vernieuwde ramen en deuren)
RICHTLIJNEN	Algemeen: • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende bouwwerken, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen van waardevolle groenelementen, zie paragraaf 2.2 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen in cultuurhistorische attentiegebieden en beschermde stadsgezichten, zie paragraaf 2.3 van dit rapport. Objectgericht: • Geen aanvullende richtlijnen.

ADRES	Oranjeplein 201-203 6224 KV Maastricht Oranjeplein 205-224 6224 KW Maastricht Oranjeplein 225-249 6224 KX Maastricht Oranjeplein 250-274 6224 KZ Maastricht
GEGEVENS	Oorspronkelijke functie: flat Huidige functie: flat
STATUS	Dominant bouwwerk
FOTO'S	 *Oranjeplein 201-274* *De flat vanuit het zuidwesten* *Het noodtrappenhuis aan de noordzijde* *Het mozaïek van Daan Wildschut in de hal*
OMSCHRIJVING	**Inleiding** Torenflat uit 1958 van architect C.H.M. Holt, gelegen binnen de bebouwde kom van Wyckerpoort. **Beschrijving** Vrijstaand gebouw van vijftien bouwlagen hoog, gedekt met een plat dak. De flat bestaat uit een betonskelet, waarvan de horizontale platen voor de geleding van de gevels zorgen. Op de begane grond zijn winkel/praktijkruimten. Deze zijn voorzien van

	vernieuwde kunststof puien, behalve aan de noordoostzijde waar nog enkele oorspronkelijke stalen puien zijn. De toegang bevindt zich aan de westzijde en deze heeft vernieuwde glazen deuren die naar een portaal leiden. De aluminium toegangsdeuren daarachter zijn vernieuwd. Boven de begane grond kraagt het gebouw aan de zuidzijde uit op de betonnen liggers. Aan deze zijde is de gevel per bouwlaag verdeeld in een smalle middentravee en twee brede zijtraveeën, waarin balkons zijn aangebracht. Deze hebben oorspronkelijke stalen hekwerken. In de brede traveeën zijn oorspronkelijke balkonpuien met een venster en twee houten deuren, waarnaast ook nog een apart, breed venster met oorspronkelijk houten raam is. In de middentravee is een balkonpui met een oorspronkelijke deur en een breed venster. De oostelijke en westelijke zijgevel hebben op de zuidelijke hoek drie velden van metselwerk in gele baksteen. Daarnaast is een brede vensterpui met tien oorspronkelijke aluminium ramen. Rechts ervan is een gevelhoge uitbouw met in iedere bouwlaag een klein balkonnetje in de kopse zijde. In de zijgevel ervan is per bouwlaag een venster en een travee met geel bakstenen metselwerk. De noordelijke gevel heeft op iedere verdieping vijf traveeën op de hoeken, die zijn voorzien van metselwerk in gele baksteen. Vervolgens is er aan beide zijden van de middenas een inpandig balkonnetje. In het midden van de gevel is een betonnen noodtrap met de oorspronkelijke stalen leuningen. Er achter loopt een glaspui met in iedere bouwlaag een deur en meerdere ramen. In het interieur is op de begane grond in de toegangshal tegen de muur een mozaïek van de kunstenaar Daan Wildschut uit 1959.
WAARDERING	Het bouwwerk is “dominant” gewaardeerd vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en architectuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat: • het object ruimtelijk bepalend c.q. markant voor de omgeving is. • het object architectuurhistorische betekenis heeft vanwege de esthetische kwaliteit van het ontwerp. • het ontwerp een redelijk hoge mate van architectonische gaafheid bezit. • het gebouw behoort tot het oeuvre van een belangrijke architect, prof. C.H.M. Holt. • het een bijzondere detaillering en bijzondere ornamenten heeft, namelijk de geleding van de gevels en het mozaïek in de hal. • het object een typologische bijzonderheid bezit als de eerste hoogbouw in Maastricht. Waardevolle elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere: • de betonconstructie • de oorspronkelijke ramen • de oorspronkelijke balkonpuien • het metselwerk van gele baksteen • het mozaïek in de hal
RICHTLIJNEN	Algemeen: • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende bouwwerken, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen van waardevolle groenelementen, zie paragraaf 2.2 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen in cultuurhistorische attentiegebieden en beschermde stadsgezichten, zie paragraaf 2.3 van dit rapport. Objectgericht: • Geen aanvullende richtlijnen.

ADRES	Aartshertogenstraat 1-35, 6226 XJ Maastricht Frankenstraat 1-13a, 6226 AA Maastricht Frankenstraat 2-10a, 6226 AC Maastricht Keizer Ottostraat 1-5, 6226 VN Maastricht Parmastraat 7-13, 6226 XH Maastricht
GEGEVENS	Oorspronkelijke functie: woningen en schuurtjes Huidige functie: woningen en schuurtjes
STATUS	Kenmerkend bouwwerk: voorgevels, daken en schuurtjes
FOTO'S	 *Frankenstraat 1-13a* *Frankenstraat 2-10a* *Aartshertogenstraat 17* *Parmastraat 7*
OMSCHRIJVING	**Inleiding** Complex van woningen uit 1935, naar ontwerp van architect Swinkels, gelegen binnen de bebouwde kom van Wittevrouwenveld. **Beschrijving** Negen woningblokken, in grootte variërend van drie tot tien woningen. Iedere woning is twee bouwlagen hoog en heeft een zadeldak. De meeste woningen hebben de nok parallel aan de straat, enkele hoekwoningen hebben een hoger, haaks geplaatst zadeldak. In de daknok is er per woning één gemetselde schoorsteen. Alle daken zijn gedekt met gesmoorde Tuiles du Nordpannen. Aan de daken zijn zinken mastgoten. De voorgevels zijn opgetrokken in baksteen, waarbij de gevels boven de begane grond in

	een later stadium wit geschilderd zijn. De opzet van de meeste voorgevels is als volgt: per woning is de gevel twee (begane grond) en drie (eerste verdieping) traveeën breed. De toegang bevindt zich rechts en deze bevat een vernieuwde voordeur. Erboven is een liggend bovenlicht met een stalen raam, waarvan de meeste nog geribbeld glas bevatten. Links is een breed venster met een vernieuwd, tweedelig raam, waarvan het linker deel beweegbaar is. De meeste vensters zijn van moderne rolluikkasten voorzien. Op de verdieping zijn drie smalle vensters met vernieuwde draairamen. Alle vensters hebben gemetselde onderdorpels. De zijgevels hebben gemetselde, trapsgewijs oplopende schouderstukken. De hoekpanden Frankenstraat 1, Frankenstraat 6a, Aartshertogenstraat 1 en Parmastraat 7 hebben een tuitgevel, met een rond venster in de geveltop. Dit venster heeft een kunststenen omlijsting en een rond raam met een kruisroedenverdeling. Bij Frankenstraat 1 en Parmastraat 7 is er tegen het hoekpand een éénlaags aanbouw. Hierin was ooit een breed venster, maar deze zijn later dichtgemetseld. Bij Parmastraat 7 is de voordeur overhoeks geplaatst. De voorgevel van Aartshertogenstraat 17 wijkt af van de anderen. Het betreft een topgevel met op de begane grond in het midden de toegang. Deze heeft een vernieuwde deur en een stalen bovenlicht. Links en rechts ervan zijn bredere vensters met vernieuwde ramen. Op de eerste verdieping zijn vier vensters en in de geveltop zijn er twee. Ze bevatten vernieuwde houten draairamen.
WAARDERING	Het complex is “kenmerkend” gewaardeerd vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en architectuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat: • het object deel uit maakt van de planmatige, vooroorlogse stadsuitbreiding van Wittevrouwenveld. • het object architectuurhistorische betekenis heeft vanwege de esthetische kwaliteit van het ontwerp. • de straatgevels een waardevolle maatvoering en ritmering bezitten. • het gebouw behoort tot het oeuvre van een belangrijke (plaatselijke) architect, A. Swinkels. • het een bijzondere detaillering heeft in de vormgeving van de bouwblokken, met de afwisseling van top- en lijstgevels. Waardevolle elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere: • de stalen bovenlichten • de gemetselde topgevels en schouderstukken • de ronde vensters Het pand is niet dominant gewaardeerd vanwege: - de aantasting van de authenticiteit (vernieuwde ramen en deuren) - te weinig uniciteit
RICHTLIJNEN	Algemeen: • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende bouwwerken, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen van waardevolle groenelementen, zie paragraaf 2.2 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen in cultuurhistorische attentiegebieden en beschermde stadsgezichten, zie paragraaf 2.3 van dit rapport. Objectgericht: • Geen aanvullende richtlijnen.

ADRES	Populierweg 28 6222 CS Maastricht
GEGEVENS	Oorspronkelijke functie: pastorie Huidige functie: woonhuis
STATUS	Dominant bouwwerk (incl. erfafscheiding)
FOTO'S	 *De voorgevel van de pastorie* *De pastorie en de éénlaags aanbouw* *Achtergevel met serre en de tuinmuur*
OMSCHRIJVING	**Inleiding** Voormalige pastorie uit 1886, gelegen binnen de bebouwde kom van Limmel. **Beschrijving** Halfvrijstaand pand, opgebouwd uit een kelder, twee bouwlagen en een zadeldak met de nok parallel aan de straat. Beide zijgevels zijn opgetrokken tot boven het dakvlak en worden afgedekt door gemetselde ezelsruggen. In de dakpunten zijn gemetselde schoorstenen. Het dak is gedekt met leien. In het voorste dakvlak is een oorspronkelijke dakkapel met een zadeldakje. Het heeft een dakoverstekje met een windveer in de vorm van een gotische driepas. Aan de dakranden van het hoofddak zijn ingebouwde bakgoten met een geprofileerde houten gootlijst. De voorgevel is opgetrokken in bruine baksteen in een kruisverband en heeft nog het oorspronkelijke voegwerk. Er is een gemetselde plint, die wordt afgesloten door een lijst van keramische stenen. Rechts is een kelderlicht. Boven de plint is onder iedere bouwlaag een hardstenen waterlijst. De gevel is drie traveeën breed en de toegang bevindt zich in het midden. Deze is toegankelijk via een trapje en heeft een oorspronkelijke, dubbele houten deur met een bovenlicht. De deur heeft, net als de vensters, een omlijsting van oranje verblendsteen met een rondstaafprofiel op de hoeken. De voegen van de omlijstingen zijn uitgevoerd in rode mortel. De vijf vensters bevatten nog oorspronkelijke houten T-ramen. Ze hebben afgeschuinde, hardstenen onderdorpels. Op de begane grond zijn aan de binnenzijde houten blinden aanwezig. Ter hoogte van de ontlastingsbogen van de vensters zijn in beide bouwlagen sierankers geplaatst. De gevel wordt afgesloten door een sierlijst van keramische stenen met decoratieve bloemmotieven, die steunt op een bakstenen sierlijst. Aan de achterzijde van het hoofdhuis is een oorspronkelijke houten serre, in neogotische stijl. Deze bevat gekleurd glas in de bovenlichten. Rechts van het hoofdhuis is een éénlaags aanbouw, momenteel in gebruik als garage.

	Deze heeft een zadeldak met de nok parallel aan de straat, gedekt met Hollandse pannen. Ook hier zijn inpandige dakgoten met een geprofileerde gootlijst op een gemetselde sierlijst. De aanbouw is opgetrokken in baksteen. In de voorgevel is links een venster, in het midden een deur en rechts een garagepoort. Het venster heeft een hardstenen onder- en bovendorpel. De deur heeft een hardstenen omlijsting. De deur en het raam dateren uit de vroege twintigste eeuw. De garagepoort heeft een kunststenen omlijsting, die hardsteen imiteert. De poort met bovenlichten dateert uit de tweede helft van de twintigste eeuw. De achtertuin wordt afgescheiden door een oorspronkelijke (laatnegentiende-eeuwse tuinmuur in baksteen, die doorloopt achter de buurpanden.
WAARDERING	Het bouwwerk is “dominant” gewaardeerd vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en architectuurhistorische en cultuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat: • het object deel uit maakt van de historische dorpskern van Limmel. • het object onderdeel is van en ondersteunend is aan een straatwand met voorgevels uit verschillende bouwperioden, die een eenheid vormt door maatvoering en ritmering. • het object architectuurhistorische betekenis heeft vanwege de esthetische kwaliteit van het ontwerp. • het ontwerp een hoge mate van architectonische gaafheid bezit. • het bijzonder materiaalgebruik, een bijzondere detaillering en bijzondere ornamenten heeft, namelijk het siermetselwerk en de hardstenen sierelementen. • het object betekenis voor de plaatselijke geschiedenis als uitdrukking van een geestelijke ontwikkeling bezit, als voormalige pastorie van Limmel. Waardevolle elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere: • het oorspronkelijke voegwerk (incl. de rode voegen) • het siermetselwerk • de hardstenen banden en dorpels • de oorspronkelijke deuren • de oorspronkelijke ramen • de sierankers • de gootlijsten • de dakkapel • de serre • de erfafscheiding aan de achterzijde (tuinmuur)
RICHTLIJNEN	Algemeen: • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende bouwwerken, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen van waardevolle groenelementen, zie paragraaf 2.2 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen in cultuurhistorische attentiegebieden en beschermde stadsgezichten, zie paragraaf 2.3 van dit rapport. Objectgericht: • Geen aanvullende richtlijnen.

ADRES	Populierweg 30-32 6222 CS Maastricht
GEGEVENS	Oorspronkelijke functie: dubbele kapelanie Huidige functie: woonhuizen
STATUS	Kenmerkend bouwwerk; voorgevel, dak
FOTO'S	 *Populierweg 30-32*
OMSCHRIJVING	**Inleiding** Dubbele kapelanie uit 1940, gelegen binnen de bebouwde kom van Limmel. **Beschrijving** Tussenwoning, opgebouwd uit twee bouwlagen onder een zadeldak met de nok parallel aan de straat. In het voorste dakvlak zijn twee oorspronkelijke, brede dakkapellen met een plat dak. De ramen van de rechter dakkapel zijn vernieuwd. Het dak is gedekt met muldenpannen. Aan de dakrand is een overstekende bakgoot op houten consoles. De voorgevel heeft een gemetselde plint van grijze bakstenen en is daarboven opgetrokken in rode baksteen in een strekkenverband. In het midden van de gevel is een dubbele toegang, die wordt gekoppeld door een kunststenen latei. Iedere woning heeft een oorspronkelijke houten voordeur met decoratief deurvenster en een bovenlicht. Boven de toegang is er per pand een smal venster met een kunststenen bovenlatei. Links en rechts van de middenas is in iedere bouwlaag een breed venster met een kunststenen latei. Ze bevatten driedelige ramen met bovenlichten. De ramen van nr.32 zijn nog oorspronkelijk, de ramen van nr.30 zijn vernieuwd. Alle vensters hebben keramische onderdorpels. De aanbouw met het platte dak aan de achterzijde van de panden is modern en daarom uitgesloten van bescherming.
WAARDERING	Het bouwwerk is “kenmerkend” gewaardeerd vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en architectonische waarden en meer in het bijzonder omdat: • het object deel uit maakt van de historische dorpskern van Limmel. • het object onderdeel is van en ondersteunend is aan een straatwand met voorgevels uit verschillende bouwperioden, die een eenheid vormt door maatvoering en ritmering. • het een functioneel ensemble vormt met de naastgelegen pastorie.

	• de straatgevel een waardevolle maatvoering en ritmering bezit. • het object betekenis voor de plaatselijke geschiedenis bezit, als uitdrukking van een geestelijke ontwikkeling, zijnde de voormalige kapelanie van Limmel. Waardevolle elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere: • de oorspronkelijke deuren • de keramische dorpels • de kunststenen lateien • de oorspronkelijke ramen • de dakkapellen (excl. ramen nr.30) • de gootlijst Het pand is niet dominant gewaardeerd vanwege: - de aantasting van de authenticiteit (vernieuwde ramen nr.30) - te weinig uniciteit
RICHTLIJNEN	Algemeen: • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende bouwwerken, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen van waardevolle groenelementen, zie paragraaf 2.2 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen in cultuurhistorische attentiegebieden en beschermde stadsgezichten, zie paragraaf 2.3 van dit rapport. Objectgericht: • Geen aanvullende richtlijnen.

ADRES	Populierweg 34 6222 CS Maastricht
GEGEVENS	Oorspronkelijke functie: woonhuis Huidige functie: studentenhuis
STATUS	Dominant bouwwerk
FOTO'S	 *Populierweg 34*
OMSCHRIJVING	**Inleiding** Woonhuis uit ca. 1885, gelegen binnen de bebouwde kom Limmel. **Beschrijving** Tussenwoning, opgebouwd uit twee bouwlagen, gedekt met een zadeldak met de nok parallel aan de straat. Het dak is gedekt met muldenpannen. In het voorste dakvlak zijn vier moderne dakkapellen met een plat dakje. Aan de dakrand is een bakgoot met een geprofileerde houten gootlijst met sierklosjes, die steunt op vier decoratieve consoles. De voorgevel is opgetrokken in bruinrode baksteen. Er is een gemetselde plint, die afgesloten wordt door een lijst van keramische stenen. Een zelfde lijst bevindt zich onder de eerste verdiepingsvensters. De gevel is drie traveeën breed. De toegang bevindt zich in het midden en deze bevat een oorspronkelijke, decoratieve voordeur met bovenlicht. Het kozijn is voorzien van classicistische, houten details. Links en rechts van de voordeur is een venster en op de verdieping zijn er drie. Zowel de voordeur als de vensters hebben een omlijsting van oranje verblendsteen met een naar binnen wijkend hoekprofiel. De voegen tussen de stenen zijn rood gekleurd. Ter hoogte van de ontlastingsbogen zijn horizontale banden van oranje verblendsteen. De vensters hebben schuin aflopende, hardstenen onderdorpels en vernieuwde, kunststof ramen. Boven iedere bouwlaag zijn vier gesmede sierankers aangebracht. Onder de goot is een kroonlijst van geometrisch siermetselwerk aangebracht, met daaronder een keramische tandlijst.
WAARDERING	Het bouwwerk is “dominant” gewaardeerd vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en architectuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat: • het object deel uit maakt van de historische dorpskern van Limmel. • het object onderdeel is van en ondersteunend is aan een straatwand met voorgevels uit verschillende bouwperioden, die een eenheid vormt door maatvoering en ritmering. • het object architectuurhistorische betekenis heeft vanwege de esthetische kwaliteit van het ontwerp. • het ontwerp een redelijke mate van architectonische gaafheid bezit. • het een bijzondere detaillering en bijzondere ornamenten heeft, zoals het siermetselwerk, de muurankers en de kroonlijst.

	Waardevolle elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere: • het siermetselwerk • het oorspronkelijke voegwerk • de sierelementen van verblendsteen • de sierankers • de oorspronkelijke voordeur met bovenlicht en kozijn • de gootlijst met consoles
RICHTLIJNEN	Algemeen: • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende bouwwerken, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen van waardevolle groenelementen, zie paragraaf 2.2 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen in cultuurhistorische attentiegebieden en beschermde stadsgezichten, zie paragraaf 2.3 van dit rapport. Objectgericht: • De kunststof ramen doen afbreuk aan het historische gevelbeeld. Indien deze vervangen moeten worden, dit bij voorkeur in hout doen, met herstel van de oude indeling en profilering. • De moderne dakkapellen doen afbreuk aan het historische gevelbeeld, vanwege hun materialisering en vorm. Bij voorkeur verwijderen dan wel vervangen door meer passende exemplaren (houten omlijsting en raam, zadeldak).

ADRES	Populierweg 53 6222 CP Maastricht
GEGEVENS	Oorspronkelijke functie: winkel-woonhuis Huidige functie: bedrijfsruimte (begane grond), bovenwoning
STATUS	Kenmerkend bouwwerk; voorgevel en dak
FOTO'S	 *Populierweg 53*
OMSCHRIJVING	**Inleiding** Woonhuis uit ca. 1900 in eclectische stijl, gelegen binnen de bebouwde kom van Limmel. **Beschrijving** Vrijstaand pand, opgebouwd uit twee bouwlagen onder een mansardedak. Het voorste dakschild is gedekt met muldenpannen en bevat twee oorspronkelijke dakkapellen met een driehoekig, geprofileerd houten fronton en vernieuwde ramen. In de middelste gevelas bevindt zich een Vlaamse gevel in metselwerk met hardstenen afdeklijsten en zandstenen aanzetstenen. Deze gevel bevat een venster met een vernieuwd raam, een gemetselde ontlastingsboog, siermetselwerk in het boogveld en een gedecoreerde ijzeren latei. Aan het dak is een geprofileerde houten bakgoot met daaronder een geprofileerde houten sierlijst. De voorgevel bestaat uit vijf gevelassen en is opgetrokken in roodbruine baksteen in kruisverband met zandstenen sierbanden. De gevel heeft aan beide zijden hoeklisenen. De middelste gevelas is uitgemetseld als een risaliet en bevat op de begane grond de toegang. De vernieuwde kunststoffen toegangsdeur heeft een bovenlicht. Aan beide zijden bevinden zich twee identieke, brede vensters met vernieuwde ramen met bovenlichten. De borstweringen van de (etalage-)vensters zijn vernieuwd in hardsteen, evenals de boogvelden. Alle gevelopeningen hebben een gemetselde ontlastingsboog met zandstenen aanzet- en sluitstenen. Op de eerste verdieping bevinden zich vensters met originele houten T-ramen in de middelste en linker twee gevelassen. Aan de rechterzijde bevindt zich een breed venster met een origineel driedelig houten raam met een tweedelig bovenlicht. De vensters op de eerste verdieping hebben hardstenen onderdorpels. Boven het venster in de middelste gevelas bevindt zich een jaarsteen, waarvan de tekst onleesbaar is. Onder de gootlijst is boven de buitenste gevelassen een gemetselde tandlijst aangebracht.
WAARDERING	Het bouwwerk is “kenmerkend” gewaardeerd vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en architectuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat: • het object deel uit maakt van de historische dorpskern van Limmel, waarvan de oorspronkelijke ruimtelijke structuur nog herkenbaar aanwezig is. • het object architectuurhistorische betekenis heeft vanwege de esthetische kwaliteit

	van het ontwerp. • het een bijzondere detaillering en bijzondere ornamenten heeft, zoals de zandstenen banden en sierstenen, het siermetselwerk en de Vlaamse gevel. Waardevolle elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere: • de hardstenen elementen • de zandstenen elementen • het siermetselwerk • de originele houten ramen • de jaarsteen • de originele dakkapellen • de originele houten gootlijst Het pand is niet 'dominant' gewaardeerd vanwege de vernieuwde ramen en voordeur.
RICHTLIJNEN	Algemeen: • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende bouwwerken, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen van waardevolle groenelementen, zie paragraaf 2.2 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen in cultuurhistorische attentiegebieden en beschermde stadsgezichten, zie paragraaf 2.3 van dit rapport. Objectgericht: • De vernieuwde ramen en deur op de begane grond doen afbreuk aan het oorspronkelijke ontwerp. Indien deze vernieuwd moeten worden, bijvoorkeur herstellen naar de oude indeling en profilering.

ADRES	Old Hickoryplein 1 t/m 26d 6224 AP Maastricht Old Hickoryplein 27a t/m 42c 6224 AR Maastricht Old Hickoryplein 36a t/m 43c 6224 AS Maastricht Old Hickoryplein 44a t/m 49d 6224 AT Maastricht Old Hickoryplein 50c t/m 59c 6224 AV Maastricht Old Hickoryplein 60a t/m 69c 6224 AW Maastricht Old Hickoryplein 70a t/m 78c 6224 AX Maastricht Old Hickoryplein 79a t/m 89c 6224 AZ Maastricht Professor Mullerstraat 2b t/m 22 (even nummers) 6224 BD Maastricht Professor Mullerstraat 24 6224 BE Maastricht Professor Kernstraat 1 t/m 25 (oneven nummers) 6224 BG Maastricht Professor Kernstraat 27 t/m 55 (oneven nummers) 6224 BH Maastricht Professor Pasmansstraat 4-14 (even nummers) 6224 AN Maastricht
GEGEVENS	Oorspronkelijke functie: woningen en winkels Huidige functie: woningen en winkels
STATUS	Dominant bouwwerk
FOTO'S	 *De westelijke en de zuidelijke vleugel van het carré* *Achterzijde van de westelijke toegangspoort* *De zuidelijke en westelijke vleugel* *Hoekpand van de zuidelijke vleugel*

De westelijke helft van de zuidelijke vleugel

Een van de entrees van de westelijke vleugel

Aansluiting zuidelijke en westelijke vleugel

Professor Pasmansstraat 4-14

Professor Kernstraat 1-55

Professor Mullerstraat 2-24

OMSCHRIJVING

Inleiding

Complex arbeiderswoningen rondom centraal plein uit 1954, ontworpen door architectenbureau Swinkels en Salemans, gelegen binnen de bebouwde kom van Wyckerpoort.

Beschrijving

Complex van vier aaneengesloten woonvleugels en drie blokken van rijtjeswoningen aan aangrenzende straten. Het carré heeft een opening aan de zuidzijde, waar oorspronkelijk een kerkgebouw stond, dat is afgebroken en vervangen door nieuwbouw.

De westelijke en oostelijke vleugel van het carré hebben ongeveer dezelfde opzet. Iedere

vleugel heeft een souterrain en is daarboven drie bouwlagen hoog, onder een plat dak met een overstek, dat steunt op betonnen consoles. De buitengevels hebben een plint van gele baksteen en zijn daarboven opgetrokken in rode baksteen. In de plint zijn keldervensters aangebracht. De voorgevels zijn opgebouwd uit repeterende modules. Die bestaan uit een entreepartij en links en rechts ernaast een travee met vensters. De entreepartijen zijn in drie traveeën verdeeld door verticale betonnen kolommen. Op de begane grond is in het midden de toegang met een vernieuwde deur en zijramen. Op de verdiepingen erboven zijn oorspronkelijke, zesruits stalen ramen van het trappenhuis. In de zijtraveeën van de entree is er per verdieping een balkon met een geometrisch versierd, betonnen hekwerk. De dubbele balkondeuren zijn vernieuwd. De brede vensters in iedere bouwlaag naast de entreepartij bevatten vernieuwde houten ramen en hebben kunststenen onderdorpels. De westelijke vleugel heeft negen van zulke modules, de oostelijke heeft er acht. Ze worden asymmetrisch onderbroken door een poortonderdoorgang, richting de uitvalswegen. Deze doorgangen steunen op betonnen pilaren en hebben een betonnen omlijsting. Boven de onderdoorgang hebben de voorgevels een verticale geleding middels betonnen kolommen, die zes smalle traveeën vormen. Per travee is er op iedere verdieping een venster met een vernieuwd draairaam, waarbij die van de eerste verdieping een extra onderraam hebben. Tussen de ramen zijn betonnen sierruiten aangebracht.

De noordelijke vleugel is boven het souterrain vier bouwlagen hoog en heeft een zadeldak. Het dak heeft een overstek op betonnen consoles. De voorgevel bestaat uit negentien traveeën, die gescheiden worden door wit geschilderde betonnen kolommen. De buitenste traveeën bestaan uit bakstenen metselwerk, waar per bouwlaag een klein venstertje is aangebracht. De traveeën ernaast hebben twee keldervensters en daarboven per bouwlaag een balkon met twee zijvensters. Zowel het balkon als de borstweringen van de vensters hebben decoratieve betonnen hekwerkjes. De balkondeuren en ramen zijn vernieuwd. Vervolgens zijn aan beide zijden van de vleugel drie traveeën met een doorgang op de begane grond. Onder de derde travee is een oorspronkelijk toegangsportaal met rondom stalen ramen op een gemetselde plint. De deur is vernieuwd. Op de eerste verdieping zijn de gevelvlakken boven de onderdoorgang gevuld met vierkante betonnen modules, waarbij enkele vierkanten opengewerkt zijn tot vensters met stalen ramen. Op de tweede verdieping is er per travee een balkon (rechts) en een venster (links), met een betonnen hekwerk en borstwering. De balkondeuren en de driedelige ramen zijn vernieuwd. Op de derde verdieping is er per travee een vierkant venster met een vernieuwd raam. Tussen beide onderdoorgangen zijn veertien traveeën met dezelfde opzet. Deze hebben twee keldervensters in de plint. Op de eerste en derde verdieping zijn balkons (rechts) met een zijvenster, waarbij wederom betonnen sierhekjes in de borstwering en als balkonhek zijn toegepast. Op de tweede en vierde verdieping zijn twee vierkante vensters. Alle ramen en balkondeuren zijn vernieuwd.

Op drie hoeken van het complex zijn, als verbinding tussen de vleugels, torenvormige bouwdelen gesitueerd, waarin toegangen en trappenhuizen zijn opgenomen. Deze zijn vier (zuidwest) en vijf (noordwest en noordoost) bouwlagen hoog en hebben een toegang op de begane grond. Deze is voorzien van een betonnen omlijsting en een vernieuwde deur met zijvensters. Op de verdiepingen zijn grote vensters met afgeronde, betonnen omlijstingen, waarbinnen nog de oorspronkelijke, meerruits stalen ramen aanwezig zijn. De dakranden zijn versierd met geprofileerde kunststenen sierblokken.

De zuidelijke vleugel beslaat alleen de zuidwestzijde van het plein. Er is een hoger hoekblok bij de Professor Mullerstraat en een lange vleugel daarnaast. Deze lange vleugel is drie bouwlagen hoog en heeft een flauw zadeldak. Het dak heeft een overstek op betonnen consoles. De voorgevel heeft op de begane grond 24 traveeën, die gescheiden worden door betonnen kolommen en afgedekt met een betonnen latei. Er zijn twaalf winkels op de begane grond, die allemaal een breed etalagevenster met een geribbelde, betonnen borstwering hebben. De ramen zijn nog oorspronkelijk. Aan de zijkant van iedere etalage is een schuin geplaatste (vernieuwde) toegangsdeur. Naast iedere etalage is een (vernieuwde) toegangdeur naar de bovenwoning, die zich in een terugliggend bakstenen gevelvlak bevindt. Op de verdieping zijn afwisselend brede vensters met oorspronkelijke, driedelige ramen en kleine vensters met oorspronkelijke ramen. Ze hebben kunststenen onderdorpels. Op de verdieping is een reeks van 36 vierkante vensters met oorspronkelijke ramen.

	Het hoekblok, dat een tegenhanger heeft op het uiteinde van de oostelijke vleugel, is vier bouwlagen hoog en heeft een plat dak. Op de begane grond is de buitengevel opengewerkt tot een betonskelet van verticale kolommen en horizontale lateien. Terugliggend van het gevelvlak zijn rondom oorspronkelijke winkelpuien aanwezig, waarbij de grote, oorspronkelijke etalageramen een betonnen borstwering met ribbelmotief hebben. De toegangen bevatten vernieuwde deuren. Op de verdiepingen zijn de buitengevels opgetrokken in baksteen, met betonnen sierblokjes tussen de gevelassen. Aan de pleinzijde is er op iedere verdieping links een Frans balkon met stalen hekwerkje en daarnaast drie vensters. De ramen zijn nog oorspronkelijk. Aan de zijde van de Professor Mullerstraat is in het midden per verdieping een inpandig balkon met stalen hekwerk. Links en rechts ervan zijn brede vensters met oorspronkelijke, driedelige ramen. De dakranden zijn versierd met geprofileerde kunststenen sierblokken. De woningblokken aan de Professor Muller-, Professor Kern-, en Professor Pasmansstraat bestaan uit dezelfde repeterende module. Ieder woningblok is twee bouwlagen hoog en heeft een zadeldak met de nok parallel aan de straat. De daken zijn gedekt met Hollandse pannen. De buitengevels zijn opgetrokken in baksteen. De voorgevel van iedere woning wordt afgescheiden door witte betonnen kolommen, die een kunststenen kroonlijst (tevens goot) dragen. Op de begane grond is een toegang met een uitstekende, kunststenen omlijsting. Links ervan is een breed venster met dito omlijsting en een vernieuwd raam. Op de verdieping zijn drie vensters met vernieuwde ramen en kunststenen onderdorpels. Boven de toegang zijn drie sierblokjes van beton geplaatst. De schuurtjes in de tuinen van de Professor Kernstraat zijn modern en daarom uitgesloten van bescherming.
WAARDERING	Het bouwwerk is “dominant” gewaardeerd vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en architectuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat: • het object deel uitmaakt van een planmatige stedenbouwkundige uitleg van Wyckerpoort na de Tweede Wereldoorlog. • het object ruimtelijk bepalend c.q. markant voor de omgeving is. • het object een bijzondere opzet heeft door de ruime carrévorm en de daarop aansluitende zijstraten. • het object architectuurhistorische betekenis heeft vanwege de esthetische kwaliteit van het ontwerp. • het gebouw behoort tot het oeuvre van een belangrijk (plaatselijk) architectenbureau, Swinkels en Salemans. • het een bijzondere detaillering en bijzondere ornamenten heeft, namelijk de ritmering van de gevels en de betonnen sierelementen (kolommen, balustrades, gootlijsten, blokmodules). Waardevolle elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere: • de oorspronkelijke ramen • de betonnen balkonhekken • de betonnen kolommen • betonnen gootconsoles • de betonnen sierlijsten op de dakranden • de betonnen blokmodules boven de onderdoorgangen. • de oorspronkelijke stalen portieken (noordvleugel) • de oorspronkelijke etalageramen (zuidvleugel) • de kunststenen venster- en deuromlijstingen
RICHTLIJNEN	Algemeen: • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende bouwwerken, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen van waardevolle

	groenelementen, zie paragraaf 2.2 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen in cultuurhistorische attentiegebieden en beschermde stadsgezichten, zie paragraaf 2.3 van dit rapport. Objectgericht: • Geen aanvullende richtlijnen.

ADRES	Professor Moserstraat 13-23 (oneven nummers) 6224 BK Maastricht
GEGEVENS	Oorspronkelijke functie: woonhuizen Huidige functie: woonhuizen
STATUS	Kenmerkend bouwwerk: buitengevels, dak
FOTO'S	 *Professor Moserstraat 13-23*
OMSCHRIJVING	**Inleiding** Blok arbeiderswoningen uit 1920 van Marres en Sandhövel, gelegen binnen de bebouwde kom van Wyckerpoort. Het betreft het enig overgebleven woonblok uit een groot complex van 115 arbeiderswoningen, waarvan de rest gesloopt is. **Beschrijving** Vrijstaand gebouw, opgebouwd uit twee bouwlagen onder een schilddak. Aan de uiteinden zijn haaks geplaatste zadeldakjes van twee oorspronkelijke uitbouwen. De dakschilden zijn gedekt met betonpannen. In de nok zijn gemetselde schoorstenen, evenals op de gevelpunt van de uitbouwen. Aan het dak zijn zinken mastgoten bevestigd. De voorgevel is opgetrokken in grof gehakte Kunrader steen op de begane grond en glad afgewerkte mergelsteen op de verdieping. Tussen beide bouwlagen is een sierlijst van baksteen. De zijgevels van de uitbouwen zijn opgetrokken in baksteen. Per woning is er een toegang met een vernieuwde voordeur met bovenlicht. Deze wordt geflankeerd door een klein toiletvenster met een vernieuwd houten raam en een natuurstenen onderdorpel. Per pand is er ook een breed venster met vernieuwd, vierdelig houten raam en een natuurstenen onderdorpel. De buitenste woningen hebben een extra venster met houten raam.
WAARDERING	Het bouwwerk is “kenmerkend” gewaardeerd vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang, architectuurhistorische en cultuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat: • het object deel uit maakt van de stedenbouwkundige uitleg van Wyckerpoort in de jaren twintig van de twintigste eeuw. • het object architectuurhistorische betekenis heeft vanwege de esthetische kwaliteit van het ontwerp. • het gebouw behoort tot het oeuvre van een belangrijk (plaatselijk) architectenbureau, Marres en Sandhövel. • het bijzonder materiaalgebruik heeft, namelijk de toepassing van Kunrader en mergelsteen in de voorgevel. • het object een bouwhistorische, typologische of functionele zeldzaamheid bezit, in relatie tot de gaafheid van het object. • het object betekenis voor de plaatselijke geschiedenis heeft, als enig bewaarde bouwblok van het arbeiderscomplex dat op deze plek gestaan heeft. Het betreft een van de oudste sociale woningbouwprojecten ten oosten van de spoorlijn.

	Waardevolle elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere: • de Kunradersteen en mergelsteen • de natuurstenen dorpels • de schoorstenen Het pand is niet dominant gewaardeerd vanwege: - de aantasting van de authenticiteit (vernieuwde ramen en deuren)
RICHTLIJNEN	Algemeen: • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende bouwwerken, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen van waardevolle groenelementen, zie paragraaf 2.2 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen in cultuurhistorische attentiegebieden en beschermde stadsgezichten, zie paragraaf 2.3 van dit rapport. Objectgericht: • Indien de ramen en deuren vernieuwd moeten worden, is het wenselijk om hiervoor het oorspronkelijke ontwerp (indeling, profilering) als uitgangspunt te nemen.

ADRES	Old Hickoryplein 1 t/m 26d 6224 AP Maastricht Old Hickoryplein 27a t/m 42c 6224 AR Maastricht Old Hickoryplein 36a t/m 43c 6224 AS Maastricht Old Hickoryplein 44a t/m 49d 6224 AT Maastricht Old Hickoryplein 50c t/m 59c 6224 AV Maastricht Old Hickoryplein 60a t/m 69c 6224 AW Maastricht Old Hickoryplein 70a t/m 78c 6224 AX Maastricht Old Hickoryplein 79a t/m 89c 6224 AZ Maastricht Professor Mullerstraat 2b t/m 22 (even nummers) 6224 BD Maastricht Professor Mullerstraat 24 6224 BE Maastricht Professor Kernstraat 1 t/m 25 (oneven nummers) 6224 BG Maastricht Professor Kernstraat 27 t/m 55 (oneven nummers) 6224 BH Maastricht Professor Pasmansstraat 4-14 (even nummers) 6224 AN Maastricht
GEGEVENS	Oorspronkelijke functie: woningen en winkels Huidige functie: woningen en winkels
STATUS	Dominant bouwwerk
FOTO'S	 *De westelijke en de zuidelijke vleugel van het carré* *Achterzijde van de westelijke toegangspoort* *De zuidelijke en westelijke vleugel* *Hoekpand van de zuidelijke vleugel*

De westelijke helft van de zuidelijke vleugel

Een van de entrees van de westelijke vleugel

Aansluiting zuidelijke en westelijke vleugel

Professor Pasmansstraat 4-14

Professor Kernstraat 1-55

Professor Mullerstraat 2-24

OMSCHRIJVING

Inleiding

Complex arbeiderswoningen rondom centraal plein uit 1954, ontworpen door architectenbureau Swinkels en Salemans, gelegen binnen de bebouwde kom van Wyckerpoort.

Beschrijving

Complex van vier aaneengesloten woonvleugels en drie blokken van rijtjeswoningen aan aangrenzende straten. Het carré heeft een opening aan de zuidzijde, waar oorspronkelijk een kerkgebouw stond, dat is afgebroken en vervangen door nieuwbouw.

De westelijke en oostelijke vleugel van het carré hebben ongeveer dezelfde opzet. Iedere

vleugel heeft een souterrain en is daarboven drie bouwlagen hoog, onder een plat dak met een overstek, dat steunt op betonnen consoles. De buitengevels hebben een plint van gele baksteen en zijn daarboven opgetrokken in rode baksteen. In de plint zijn keldervensters aangebracht. De voorgevels zijn opgebouwd uit repeterende modules. Die bestaan uit een entreepartij en links en rechts ernaast een travee met vensters. De entreepartijen zijn in drie traveeën verdeeld door verticale betonnen kolommen. Op de begane grond is in het midden de toegang met een vernieuwde deur en zijramen. Op de verdiepingen erboven zijn oorspronkelijke, zesruits stalen ramen van het trappenhuis. In de zijtraveeën van de entree is er per verdieping een balkon met een geometrisch versierd, betonnen hekwerk. De dubbele balkondeuren zijn vernieuwd. De brede vensters in iedere bouwlaag naast de entreepartij bevatten vernieuwde houten ramen en hebben kunststenen onderdorpels. De westelijke vleugel heeft negen van zulke modules, de oostelijke heeft er acht. Ze worden asymmetrisch onderbroken door een poortonderdoorgang, richting de uitvalswegen. Deze doorgangen steunen op betonnen pilaren en hebben een betonnen omlijsting. Boven de onderdoorgang hebben de voorgevels een verticale geleding middels betonnen kolommen, die zes smalle traveeën vormen. Per travee is er op iedere verdieping een venster met een vernieuwd draairaam, waarbij die van de eerste verdieping een extra onderraam hebben. Tussen de ramen zijn betonnen sierruiten aangebracht.

De noordelijke vleugel is boven het souterrain vier bouwlagen hoog en heeft een zadeldak. Het dak heeft een overstek op betonnen consoles. De voorgevel bestaat uit negentien traveeën, die gescheiden worden door wit geschilderde betonnen kolommen. De buitenste traveeën bestaan uit bakstenen metselwerk, waar per bouwlaag een klein venstertje is aangebracht. De traveeën ernaast hebben twee keldervensters en daarboven per bouwlaag een balkon met twee zijvensters. Zowel het balkon als de borstweringen van de vensters hebben decoratieve betonnen hekwerkjes. De balkondeuren en ramen zijn vernieuwd. Vervolgens zijn aan beide zijden van de vleugel drie traveeën met een doorgang op de begane grond. Onder de derde travee is een oorspronkelijk toegangsportaal met rondom stalen ramen op een gemetselde plint. De deur is vernieuwd. Op de eerste verdieping zijn de gevelvlakken boven de onderdoorgang gevuld met vierkante betonnen modules, waarbij enkele vierkanten opengewerkt zijn tot vensters met stalen ramen. Op de tweede verdieping is er per travee een balkon (rechts) en een venster (links), met een betonnen hekwerk en borstwering. De balkondeuren en de driedelige ramen zijn vernieuwd. Op de derde verdieping is er per travee een vierkant venster met een vernieuwd raam. Tussen beide onderdoorgangen zijn veertien traveeën met dezelfde opzet. Deze hebben twee keldervensters in de plint. Op de eerste en derde verdieping zijn balkons (rechts) met een zijvenster, waarbij wederom betonnen sierhekjes in de borstwering en als balkonhek zijn toegepast. Op de tweede en vierde verdieping zijn twee vierkante vensters. Alle ramen en balkondeuren zijn vernieuwd.

Op drie hoeken van het complex zijn, als verbinding tussen de vleugels, torenvormige bouwdelen gesitueerd, waarin toegangen en trappenhuizen zijn opgenomen. Deze zijn vier (zuidwest) en vijf (noordwest en noordoost) bouwlagen hoog en hebben een toegang op de begane grond. Deze is voorzien van een betonnen omlijsting en een vernieuwde deur met zijvensters. Op de verdiepingen zijn grote vensters met afgeronde, betonnen omlijstingen, waarbinnen nog de oorspronkelijke, meerruits stalen ramen aanwezig zijn. De dakranden zijn versierd met geprofileerde kunststenen sierblokken.

De zuidelijke vleugel beslaat alleen de zuidwestzijde van het plein. Er is een hoger hoekblok bij de Professor Mullerstraat en een lange vleugel daarnaast. Deze lange vleugel is drie bouwlagen hoog en heeft een flauw zadeldak. Het dak heeft een overstek op betonnen consoles. De voorgevel heeft op de begane grond 24 traveeën, die gescheiden worden door betonnen kolommen en afgedekt met een betonnen latei. Er zijn twaalf winkels op de begane grond, die allemaal een breed etalagevenster met een geribbelde, betonnen borstwering hebben. De ramen zijn nog oorspronkelijk. Aan de zijkant van iedere etalage is een schuin geplaatste (vernieuwde) toegangsdeur. Naast iedere etalage is een (vernieuwde) toegangdeur naar de bovenwoning, die zich in een terugliggend bakstenen gevelvlak bevindt. Op de verdieping zijn afwisselend brede vensters met oorspronkelijke, driedelige ramen en kleine vensters met oorspronkelijke ramen. Ze hebben kunststenen onderdorpels. Op de verdieping is een reeks van 36 vierkante vensters met oorspronkelijke ramen.

	Het hoekblok, dat een tegenhanger heeft op het uiteinde van de oostelijke vleugel, is vier bouwlagen hoog en heeft een plat dak. Op de begane grond is de buitengevel opengewerkt tot een betonskelet van verticale kolommen en horizontale lateien. Terugliggend van het gevelvlak zijn rondom oorspronkelijke winkelpuien aanwezig, waarbij de grote, oorspronkelijke etalageramen een betonnen borstwering met ribbelmotief hebben. De toegangen bevatten vernieuwde deuren. Op de verdiepingen zijn de buitengevels opgetrokken in baksteen, met betonnen sierblokjes tussen de gevelassen. Aan de pleinzijde is er op iedere verdieping links een Frans balkon met stalen hekwerkje en daarnaast drie vensters. De ramen zijn nog oorspronkelijk. Aan de zijde van de Professor Mullerstraat is in het midden per verdieping een inpandig balkon met stalen hekwerk. Links en rechts ervan zijn brede vensters met oorspronkelijke, driedelige ramen. De dakranden zijn versierd met geprofileerde kunststenen sierblokken. De woningblokken aan de Professor Muller-, Professor Kern-, en Professor Pasmansstraat bestaan uit dezelfde repeterende module. Ieder woningblok is twee bouwlagen hoog en heeft een zadeldak met de nok parallel aan de straat. De daken zijn gedekt met Hollandse pannen. De buitengevels zijn opgetrokken in baksteen. De voorgevel van iedere woning wordt afgescheiden door witte betonnen kolommen, die een kunststenen kroonlijst (tevens goot) dragen. Op de begane grond is een toegang met een uitstekende, kunststenen omlijsting. Links ervan is een breed venster met dito omlijsting en een vernieuwd raam. Op de verdieping zijn drie vensters met vernieuwde ramen en kunststenen onderdorpels. Boven de toegang zijn drie sierblokjes van beton geplaatst. De schuurtjes in de tuinen van de Professor Kernstraat zijn modern en daarom uitgesloten van bescherming.
WAARDERING	Het bouwwerk is “dominant” gewaardeerd vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en architectuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat: • het object deel uitmaakt van een planmatige stedenbouwkundige uitleg van Wyckerpoort na de Tweede Wereldoorlog. • het object ruimtelijk bepalend c.q. markant voor de omgeving is. • het object een bijzondere opzet heeft door de ruime carrévorm en de daarop aansluitende zijstraten. • het object architectuurhistorische betekenis heeft vanwege de esthetische kwaliteit van het ontwerp. • het gebouw behoort tot het oeuvre van een belangrijk (plaatselijk) architectenbureau, Swinkels en Salemans. • het een bijzondere detaillering en bijzondere ornamenten heeft, namelijk de ritmering van de gevels en de betonnen sierelementen (kolommen, balustrades, gootlijsten, blokmodules). Waardevolle elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere: • de oorspronkelijke ramen • de betonnen balkonhekken • de betonnen kolommen • betonnen gootconsoles • de betonnen sierlijsten op de dakranden • de betonnen blokmodules boven de onderdoorgangen. • de oorspronkelijke stalen portieken (noordvleugel) • de oorspronkelijke etalageramen (zuidvleugel) • de kunststenen venster- en deuromlijstingen
RICHTLIJNEN	Algemeen: • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende bouwwerken, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen van waardevolle

	groenelementen, zie paragraaf 2.2 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen in cultuurhistorische attentiegebieden en beschermde stadsgezichten, zie paragraaf 2.3 van dit rapport. Objectgericht: • Geen aanvullende richtlijnen.

ADRES	Professor Mullerstraat 56 6224 BE Maastricht
GEGEVENS	Oorspronkelijke functie: noodkerk Huidige functie: verenigingslokaal
STATUS	Kenmerkend bouwwerk: buitengevels, dak
FOTO'S	 *De noodkerk aan de Professor Mullerstraat*
OMSCHRIJVING	**Inleiding** Voormalige noodkerk uit 1949 naar ontwerp van architect Swinkels, gelegen binnen de bebouwde kom van Wyckerpoort. **Beschrijving** Vrijstaand gebouw, opgebouwd uit één bouwlaag onder een zadeldak. Het dak is gedekt met golfplaten en bitumen. Aan de dakranden zijn zinken mastgoten. De voorgevel is opgetrokken in baksteen in een strekkenverband en heeft een uitgemetselde middenrisaliet. Hierin is in siermetselwerk een kruisvorm verwerkt. De risaliet wordt bekroond met een in en uitzwenkende, gemetselde geveltop. Op de begane grond is een bakstenen portiek met een flauw golfplaten dakje, aan de voorzijde voorzien van een dubbele houten deur. De zijgevels zijn geleed met betonnen pilaren, waartussen vlakken van bakstenen metselwerk zijn aangebracht. Er zijn acht traveeën. Tegen de derde en de zesde travee zijn dezelfde uitbouwen als bij de voorgevel. Deze zijn verbouwd in de loop der tijd. In de overige traveeën zijn vensters met oorspronkelijke stalen ramen, die in een slechte staat verkeren. Iedere travee heeft een bovenlicht met stalen raam. Bij de laatste drie traveeën zijn de bovenlichten dichtgemetseld en hebben de gevelopeningen eronder een modern rolluik.
WAARDERING	Het bouwwerk is “kenmerkend” gewaardeerd vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en architectuurhistorische en cultuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat: • het object deel uit maakt van de naoorlogse stedenbouwkundige uitleg van Wyckerpoort. • het object architectuurhistorische betekenis heeft vanwege de esthetische kwaliteit van het ontwerp. • het een bijzondere detaillering in het metselwerk heeft. • het gebouw behoort tot het oeuvre van een belangrijke (plaatselijke) architect, A. Swinkels. • het object betekenis voor de plaatselijke geschiedenis heeft als uitdrukking van een sociaal-economische ontwikkeling. De noodkerk is een relict van de snelle stadsuitbreiding die Maastricht na de Tweede Wereldoorlog doormaakte en heeft een relatie ten opzichte van de omringende stedenbouwkundige structuur. Waardevolle elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere: • het siermetselwerk • de oorspronkelijke ramen

	Het pand is niet dominant gewaardeerd vanwege: - de aantasting van de authenticiteit - te weinig uniciteit in de architectuur
RICHTLIJNEN	Algemeen: • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende bouwwerken, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen van waardevolle groenelementen, zie paragraaf 2.2 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen in cultuurhistorische attentiegebieden en beschermde stadsgezichten, zie paragraaf 2.3 van dit rapport. Objectgericht: • De technische staat van het gebouw behoeft aandacht.

ADRES	Old Hickoryplein 1 t/m 26d 6224 AP Maastricht Old Hickoryplein 27a t/m 42c 6224 AR Maastricht Old Hickoryplein 36a t/m 43c 6224 AS Maastricht Old Hickoryplein 44a t/m 49d 6224 AT Maastricht Old Hickoryplein 50c t/m 59c 6224 AV Maastricht Old Hickoryplein 60a t/m 69c 6224 AW Maastricht Old Hickoryplein 70a t/m 78c 6224 AX Maastricht Old Hickoryplein 79a t/m 89c 6224 AZ Maastricht Professor Mullerstraat 2b t/m 22 (even nummers) 6224 BD Maastricht Professor Mullerstraat 24 6224 BE Maastricht Professor Kernstraat 1 t/m 25 (oneven nummers) 6224 BG Maastricht Professor Kernstraat 27 t/m 55 (oneven nummers) 6224 BH Maastricht Professor Pasmansstraat 4-14 (even nummers) 6224 AN Maastricht
GEGEVENS	Oorspronkelijke functie: woningen en winkels Huidige functie: woningen en winkels
STATUS	Dominant bouwwerk
FOTO'S	 *De westelijke en de zuidelijke vleugel van het carré* *Achterzijde van de westelijke toegangspoort* *De zuidelijke en westelijke vleugel* *Hoekpand van de zuidelijke vleugel*

De westelijke helft van de zuidelijke vleugel

Een van de entrees van de westelijke vleugel

Aansluiting zuidelijke en westelijke vleugel

Professor Pasmansstraat 4-14

Professor Kernstraat 1-55

Professor Mullerstraat 2-24

OMSCHRIJVING

Inleiding

Complex arbeiderswoningen rondom centraal plein uit 1954, ontworpen door architectenbureau Swinkels en Salemans, gelegen binnen de bebouwde kom van Wyckerpoort.

Beschrijving

Complex van vier aaneengesloten woonvleugels en drie blokken van rijtjeswoningen aan aangrenzende straten. Het carré heeft een opening aan de zuidzijde, waar oorspronkelijk een kerkgebouw stond, dat is afgebroken en vervangen door nieuwbouw.

De westelijke en oostelijke vleugel van het carré hebben ongeveer dezelfde opzet. Iedere

vleugel heeft een souterrain en is daarboven drie bouwlagen hoog, onder een plat dak met een overstek, dat steunt op betonnen consoles. De buitengevels hebben een plint van gele baksteen en zijn daarboven opgetrokken in rode baksteen. In de plint zijn keldervensters aangebracht. De voorgevels zijn opgebouwd uit repeterende modules. Die bestaan uit een entreepartij en links en rechts ernaast een travee met vensters. De entreepartijen zijn in drie traveeën verdeeld door verticale betonnen kolommen. Op de begane grond is in het midden de toegang met een vernieuwde deur en zijramen. Op de verdiepingen erboven zijn oorspronkelijke, zesruits stalen ramen van het trappenhuis. In de zijtraveeën van de entree is er per verdieping een balkon met een geometrisch versierd, betonnen hekwerk. De dubbele balkondeuren zijn vernieuwd. De brede vensters in iedere bouwlaag naast de entreepartij bevatten vernieuwde houten ramen en hebben kunststenen onderdorpels. De westelijke vleugel heeft negen van zulke modules, de oostelijke heeft er acht. Ze worden asymmetrisch onderbroken door een poortonderdoorgang, richting de uitvalswegen. Deze doorgangen steunen op betonnen pilaren en hebben een betonnen omlijsting. Boven de onderdoorgang hebben de voorgevels een verticale geleding middels betonnen kolommen, die zes smalle traveeën vormen. Per travee is er op iedere verdieping een venster met een vernieuwd draairaam, waarbij die van de eerste verdieping een extra onderraam hebben. Tussen de ramen zijn betonnen sierruiten aangebracht.

De noordelijke vleugel is boven het souterrain vier bouwlagen hoog en heeft een zadeldak. Het dak heeft een overstek op betonnen consoles. De voorgevel bestaat uit negentien traveeën, die gescheiden worden door wit geschilderde betonnen kolommen. De buitenste traveeën bestaan uit bakstenen metselwerk, waar per bouwlaag een klein venstertje is aangebracht. De traveeën ernaast hebben twee keldervensters en daarboven per bouwlaag een balkon met twee zijvensters. Zowel het balkon als de borstweringen van de vensters hebben decoratieve betonnen hekwerkjes. De balkondeuren en ramen zijn vernieuwd. Vervolgens zijn aan beide zijden van de vleugel drie traveeën met een doorgang op de begane grond. Onder de derde travee is een oorspronkelijk toegangsportaal met rondom stalen ramen op een gemetselde plint. De deur is vernieuwd. Op de eerste verdieping zijn de gevelvlakken boven de onderdoorgang gevuld met vierkante betonnen modules, waarbij enkele vierkanten opengewerkt zijn tot vensters met stalen ramen. Op de tweede verdieping is er per travee een balkon (rechts) en een venster (links), met een betonnen hekwerk en borstwering. De balkondeuren en de driedelige ramen zijn vernieuwd. Op de derde verdieping is er per travee een vierkant venster met een vernieuwd raam. Tussen beide onderdoorgangen zijn veertien traveeën met dezelfde opzet. Deze hebben twee keldervensters in de plint. Op de eerste en derde verdieping zijn balkons (rechts) met een zijvenster, waarbij wederom betonnen sierhekjes in de borstwering en als balkonhek zijn toegepast. Op de tweede en vierde verdieping zijn twee vierkante vensters. Alle ramen en balkondeuren zijn vernieuwd.

Op drie hoeken van het complex zijn, als verbinding tussen de vleugels, torenvormige bouwdelen gesitueerd, waarin toegangen en trappenhuizen zijn opgenomen. Deze zijn vier (zuidwest) en vijf (noordwest en noordoost) bouwlagen hoog en hebben een toegang op de begane grond. Deze is voorzien van een betonnen omlijsting en een vernieuwde deur met zijvensters. Op de verdiepingen zijn grote vensters met afgeronde, betonnen omlijstingen, waarbinnen nog de oorspronkelijke, meerruits stalen ramen aanwezig zijn. De dakranden zijn versierd met geprofileerde kunststenen sierblokken.

De zuidelijke vleugel beslaat alleen de zuidwestzijde van het plein. Er is een hoger hoekblok bij de Professor Mullerstraat en een lange vleugel daarnaast. Deze lange vleugel is drie bouwlagen hoog en heeft een flauw zadeldak. Het dak heeft een overstek op betonnen consoles. De voorgevel heeft op de begane grond 24 traveeën, die gescheiden worden door betonnen kolommen en afgedekt met een betonnen latei. Er zijn twaalf winkels op de begane grond, die allemaal een breed etalagevenster met een geribbelde, betonnen borstwering hebben. De ramen zijn nog oorspronkelijk. Aan de zijkant van iedere etalage is een schuin geplaatste (vernieuwde) toegangsdeur. Naast iedere etalage is een (vernieuwde) toegangdeur naar de bovenwoning, die zich in een terugliggend bakstenen gevelvlak bevindt. Op de verdieping zijn afwisselend brede vensters met oorspronkelijke, driedelige ramen en kleine vensters met oorspronkelijke ramen. Ze hebben kunststenen onderdorpels. Op de verdieping is een reeks van 36 vierkante vensters met oorspronkelijke ramen.

	Het hoekblok, dat een tegenhanger heeft op het uiteinde van de oostelijke vleugel, is vier bouwlagen hoog en heeft een plat dak. Op de begane grond is de buitengevel opengewerkt tot een betonskelet van verticale kolommen en horizontale lateien. Terugliggend van het gevelvlak zijn rondom oorspronkelijke winkelpuien aanwezig, waarbij de grote, oorspronkelijke etalageramen een betonnen borstwering met ribbelmotief hebben. De toegangen bevatten vernieuwde deuren. Op de verdiepingen zijn de buitengevels opgetrokken in baksteen, met betonnen sierblokjes tussen de gevelassen. Aan de pleinzijde is er op iedere verdieping links een Frans balkon met stalen hekwerkje en daarnaast drie vensters. De ramen zijn nog oorspronkelijk. Aan de zijde van de Professor Mullerstraat is in het midden per verdieping een inpandig balkon met stalen hekwerk. Links en rechts ervan zijn brede vensters met oorspronkelijke, driedelige ramen. De dakranden zijn versierd met geprofileerde kunststenen sierblokken. De woningblokken aan de Professor Muller-, Professor Kern-, en Professor Pasmansstraat bestaan uit dezelfde repeterende module. Ieder woningblok is twee bouwlagen hoog en heeft een zadeldak met de nok parallel aan de straat. De daken zijn gedekt met Hollandse pannen. De buitengevels zijn opgetrokken in baksteen. De voorgevel van iedere woning wordt afgescheiden door witte betonnen kolommen, die een kunststenen kroonlijst (tevens goot) dragen. Op de begane grond is een toegang met een uitstekende, kunststenen omlijsting. Links ervan is een breed venster met dito omlijsting en een vernieuwd raam. Op de verdieping zijn drie vensters met vernieuwde ramen en kunststenen onderdorpels. Boven de toegang zijn drie sierblokjes van beton geplaatst. De schuurtjes in de tuinen van de Professor Kernstraat zijn modern en daarom uitgesloten van bescherming.
WAARDERING	Het bouwwerk is “dominant” gewaardeerd vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en architectuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat: • het object deel uitmaakt van een planmatige stedenbouwkundige uitleg van Wyckerpoort na de Tweede Wereldoorlog. • het object ruimtelijk bepalend c.q. markant voor de omgeving is. • het object een bijzondere opzet heeft door de ruime carrévorm en de daarop aansluitende zijstraten. • het object architectuurhistorische betekenis heeft vanwege de esthetische kwaliteit van het ontwerp. • het gebouw behoort tot het oeuvre van een belangrijk (plaatselijk) architectenbureau, Swinkels en Salemans. • het een bijzondere detaillering en bijzondere ornamenten heeft, namelijk de ritmering van de gevels en de betonnen sierelementen (kolommen, balustrades, gootlijsten, blokmodules). Waardevolle elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere: • de oorspronkelijke ramen • de betonnen balkonhekken • de betonnen kolommen • betonnen gootconsoles • de betonnen sierlijsten op de dakranden • de betonnen blokmodules boven de onderdoorgangen. • de oorspronkelijke stalen portieken (noordvleugel) • de oorspronkelijke etalageramen (zuidvleugel) • de kunststenen venster- en deuromlijstingen
RICHTLIJNEN	Algemeen: • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende bouwwerken, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen van waardevolle

	groenelementen, zie paragraaf 2.2 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen in cultuurhistorische attentiegebieden en beschermde stadsgezichten, zie paragraaf 2.3 van dit rapport. Objectgericht: • Geen aanvullende richtlijnen.

ADRES	Professor Pieter Willemsstraat 18a-22d 6224 CE Maastricht
GEGEVENS	Oorspronkelijke functie: villa Huidige functie: appartementen
STATUS	Kenmerkend bouwwerk: buitengevels, bouwvolumes, dak
FOTO'S	 *De voorgevel aan de Prof. P. Willemsstraat* *De achtergevel aan de Meerssenerweg* *De toegangspoort aan de Meerssenerweg* *Jaarsteen in de toegangspoort*
OMSCHRIJVING	**Inleiding** Villa Wyckerveld uit 1879-1880, woonhuis van Eugene Regout, gelegen binnen de bebouwde kom van Wyckerpoort. De villa is omstreeks 1995 verbouwd tot appartementen. **Beschrijving** Vrijstaand pand, boven een souterrain opgebouwd uit drie bouwlagen onder een schilddak. De tweede verdieping is pas rond 1995 toegevoegd. De dakschilden zijn gedekt met Tuiles du Nord. Zowel aan de voorzijde als aan de achterzijde zijn moderne dakkapellen met een zadeldakje aangebracht. Aan de dakrand zijn geprofileerde houten dakgoten. Het hoge tentdakje van de toegangsrisaliet is gedekt met leien. Aan de oostzijde is nog een oorspronkelijke dakkapel met een decoratieve houten omlijsting met een driehoekig fronton. Aan de dakranden van het torendak is een geprofileerde houten bakgoot met gedraaide sierklossen aan de onderzijde. Het gebouw is opgetrokken in grijze hardsteen, met banden, lijsten en hoekkettingen in Naamse steen. De voorgevel is aan de zijde van de Professor Pieter Willemsstraat. Deze

	heeft een middenrisaliet, bekroond met een torenachtige opbouw. Deze bevat de hoofdtoegang, die toegankelijk is via een moderne bakstenen trap. De deur is een hardstenen, rondboogvormige omlijsting gevat en heeft twee zijvensters met forse hardstenen omlijstingen. Naast de rondboogafdekking zijn twee ovale oculusvensters. De middenrisaliet heeft hardstenen hoeklisenen, die boven iedere bouwlaag afgedekt zijn met een hardstenen architraaf. Op de eerste verdieping is in het midden een breed venster, geflankeerd door smallere vensters. Het brede venster heeft een geprofileerde hardstenen omlijsting, de smallere venters worden geflankeerd door hardstenen pilasters. Onder en boven de vensters zijn sierpanelen van pleisterwerk aangebracht. Boven het middelste vensters is een drie hoekig, hardstenen fronton, met ojiefvormige consoles eronder. Het bovenste segment van de middenrisaliet bestaat uit bakstenen metselwerk met hardstenen hoeklisenen. Boven het middenvenster van de eerste verdieping is een Frans balkon met een hardstenen omlijsting met een gebroken halfrond fronton erboven. Daarboven zijn drie smeedijzeren sierankers aangebracht. Onder de gootlijst is een gepleisterd sierveld met daar op de tekst 'Villa Wyckerveld'. Links en rechts van de middenrisaliet zijn geveldelen van drie traveeën breed. Ook hier is de middelste travee aangezet als een middenrisaliet. Op de begane grond bevatten deze een breed venster met een geblokte hardstenen omlijsting. In de bovenlatei is een kuifvormig sierelement en in de borstwering is een gepleisterd sierpaneel. Links en rechts ervan zijn smallere vensters met hardstenen onderdorpels. Boven de begane grond is een hardstenen lijst. Op de eerste verdieping is in elke middelste gevelas een venster met een gekorniste hardstenen omlijsting en een hardstenen onderdorpel. Links en rechts ervan zijn eenvoudige vensters met een hardstenen onderdorpel en bovenlatei. Boven de eerste verdieping is een geprofileerde hardstenen lijst. De tweede verdieping is van recente datum en in beide geveldelen zijn hier drie vensters met hardstenen onder- en bovendorpels. Aan de noordzijde is er nog een derde geveldeel, van drie traveeën breed. Hierin zijn op de begane grond drie vensters met geblokte hardstenen omlijstingen en een kuif in de bovenlatei. Op de eerste verdieping hebben de drie vensters hardstenen omlijstingen met een oplopende trapvorm in de bovenlatei. De moderne tweede verdieping bevat drie vensters met hardstenen onder- en bovendorpels. Aan de zuidzijde is een éénlaags, oorspronkelijke serreuitbouw met een balkon erop. In de hoeklisenen zijn geprofileerde hardstenen blokken aangebracht. Het balkon is voorzien van een siersmeedijzeren hekwerk. Alle vensters van de villa en de voordeur zijn vernieuwd bij de renovatie. Aan de Meerssenerweg is een oorspronkelijke toegangspoort. Deze bestaat uit twee lage, gebogen muurtjes met hoekkolommen, waartussen de oorspronkelijke, dubbele smeedijzeren poort geplaatst is. Ook tussen de poortkolommen en de hoekkolommen zijn decoratieve, oorspronkelijke hekwerken. De muurtjes hebben een gecementeerde sokkel en zijn daarboven opgetrokken in rode baksteen, afgedekt met een forse hardstenen lijst. De kolommen zijn van baksteen, met hardstenen tussenbanden en een decoratieve hardstenen afdekking. De poortkolommen zijn aan de straatzijde versierd met neoclassicistische, hardstenen elementen, waarop ook de namen 'Eugene Regout' en 'Wyckerveld' in reliëf zijn aangebracht. In de voet van de linker poortkolom is een datum in december 1880 ingegraveerd (dag onleesbaar). Aan de achterzijde is ook tweemaal de tekst 'Anno 1880' aangebracht.
WAARDERING	Het bouwwerk is "kenmerkend" gewaardeerd vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en architectuurhistorische en cultuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat: • het object deel uit maakt van de oudste bebouwing van Wyckerpoort. • het object ruimtelijk bepalend c.q. markant voor de omgeving is. • het object architectuurhistorische betekenis heeft vanwege de esthetische kwaliteit van het ontwerp. • het een bijzonder materiaalgebruik en bijzondere ornamenten heeft, namelijk de hardstenen banden, hoekkettingen, omlijstingen en sierstenen. • het object betekenis voor de plaatselijke geschiedenis heeft, als uitdrukking van een

	culturele en sociaal-economische ontwikkeling. Het was het woonhuis van Eugene Regout, een telg uit de invloedrijke Maastrichtse industriëlenfamilie Regout. Daarnaast markeert de bouw van de villa het begin van stadsontwikkeling richting het oosten van Wyck. Waardevolle elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere: • de hardstenen elementen (hoekkettingen, dorpels, omlijstingen, sierelementen) • de erkers • het sierpleisterwerk (plaquettes) • de balkonhekwerken • de sierankers • de oorspronkelijke dakkapel in het torendak • de gootlijst van het torendak • de toegangspoort Het pand is niet dominant gewaardeerd vanwege: - de aantasting van de authenticiteit (ingrijpende verbouwing in- en exterieur)
RICHTLIJNEN	Algemeen: • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende bouwwerken, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen van waardevolle groenelementen, zie paragraaf 2.2 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen in cultuurhistorische attentiegebieden en beschermde stadsgezichten, zie paragraaf 2.3 van dit rapport. Objectgericht: • Geen aanvullende richtlijnen.

ADRES	Professor Pieter Willemsstraat 25-27ab-29ab 6224 CC Maastricht
GEGEVENS	Oorspronkelijke functie: woonhuizen Huidige functie: woonhuizen
STATUS	Kenmerkend bouwwerk: voorgevel, dak (incl. erfafscheiding)
FOTO'S	 *Professor Pieter Willemsstraat 25-27ab-29ab*
OMSCHRIJVING	**Inleiding** Blok van drie woonhuizen uit 1935, gelegen binnen de bebouwde kom van Wyckerpoort. **Beschrijving** Blok van drie aaneengeschakelde woningen, waarvan de rechter twee een dubbel woonhuis zijn. Het blok is drie bouwlagen hoog en wordt gedekt door twee haaks op elkaar aansluitende zadeldaken. Deze worden gedekt door golfpannen. Aan de dakranden zijn overstekende bakgoten. De buitengevels hebben een plint van rode baksteen en zijn daarboven opgetrokken in gele baksteen in een kettingverband. De voorgevel van nr.25 is twee traveeën breed, geleed door verticale siermetselingen. De toegang bevindt zich in de linker travee en deze bevat een oorspronkelijke houten voordeur met verticaal deurvenster en siersmeedwerk. Erboven is een naar voren stekend vierdelig houten bovenlicht met glas-in-lood. Boven de voordeur is een venster met een oorspronkelijk, tweedelig houten raam met gedeeld bovenlicht. In het bovenlicht is glas-in-lood aangebracht. Op de tweede verdieping is een venster met een draairaam. In de rechter gevelas is over alle bouwlagen een driezijdig uitgemetselde erkeruitbouw. In iedere bouwlaag is een driezijdig venster met houten ramen. Op de begane grond en eerste verdieping hebben deze bovenlichten met glas-in-lood. Alle vensters hebben keramische onderdorpels. Het hoekpand nr.27ab en 29ab maakt in het midden een knik. Deze lijn is tevens de as van de spiegelsymmetrische voorgevel. Beide delen zijn drie gevelassen breed. In de buitenste gevelassen zijn driezijdige erkeruitbouwen, gelijk die van nr.25. Ook hier zijn verticale siermetselingen langs de erkers. De ramen op de begane grond van de erker van nr.29 zijn gewijzigd. Naast de erker zijn in iedere gevelhelft twee toegangen, met daartussen een venster. De toegangen worden geflankeerd door bakstenen zijstijlen, waarop een kunststenen luifel steunt. De voordeuren zijn nog oorspronkelijk en deze hebben een verticaal deurvenster. Boven de luifel zijn bovenlichten, waarbij die van nr.27 nog oorspronkelijk glas-in-lood hebben. Het venster bevat een tweedelig houten raam met gedeeld bovenlicht, waarbij dat van nr.27 nog oorspronkelijk is en dat van nr.29 gewijzigd is. Naast de binnenste deuren is nog een klein venster. Hierboven steekt de gevel over in een punt, ondersteund door kunststenen kraagstenen. Op de eerste verdieping heeft ieder pand een breed venster met driedelig raam en een smaller venster

	met een tweedelig raam. Beide hebben bovenlichten met glas-in-lood. Op de tweede verdieping heeft ieder pand een breed en smal venster met drie- en tweedelige ramen zonder bovenlichten. Alle vensters hebben keramische onderdorpels. De voortuinen worden afgescheiden door lage muurtjes van natuursteen, voorzien van hoekkolommetjes.
WAARDERING	Het bouwwerk is “kenmerkend” gewaardeerd vanwege architectuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat: • het object ruimtelijk bepalend c.q. markant voor de omgeving is, door de hoekligging. • het object onderdeel is van en ondersteunend is aan een straatwand met voorgevels uit overwegend dezelfde bouwperiode, die een eenheid vormen door maatvoering en ritmering. • het object architectuurhistorische betekenis heeft vanwege de esthetische kwaliteit van het ontwerp. • het ontwerp een redelijke mate van architectonische gaafheid bezit. • het een bijzondere gevelgeleding heeft door de erkers en een bijzondere detaillering in de toegangen. Waardevolle elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere: • het oorspronkelijke voegwerk • het siermetselwerk • de oorspronkelijke deuren • de oorspronkelijke ramen • de erkers • het glas-in-lood • de kunststenen kraagsteen • de keramische dorpels • de erfafscheiding Het pand is niet dominant gewaardeerd vanwege: - te weinig uniciteit
RICHTLIJNEN	Algemeen: • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende bouwwerken, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen van waardevolle groenelementen, zie paragraaf 2.2 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen in cultuurhistorische attentiegebieden en beschermde stadsgezichten, zie paragraaf 2.3 van dit rapport. Objectgericht: • Geen aanvullende richtlijnen.

ADRES	Noormannensingel 32-46 (even nummers), 6224 BW Maastricht Professor Scholsstraat 1-19 (oneven nummers), 6224 BX Maastricht Professor Thomassenstraat 1 t/m 12, 6224 CA Maastricht Thorbeckeplantsoen 1 t/m 10, 6224 CB Maastricht
GEGEVENS	Oorspronkelijke functie: woonhuizen Huidige functie: woonhuizen
STATUS	Dominant bouwwerk (incl. erfafscheidingen)
FOTO'S	 *Thorbeckeplantsoen 7-10* *Thorbeckeplantsoen 1-6* *Professor Thomassenstraat 2-12* *Professor Thomassenstraat 1-11* *Noormannensingel 32-46* *Noormannensingel, detail voordeuren*
OMSCHRIJVING	**Inleiding** Complex van 40 ambtenarenwoningen uit 1922 van architecten Marres en Sandhövel, gelegen binnen de bebouwde kom van Wyckerpoort. **Beschrijving** Complex bestaande uit zeven blokken van acht woningen; twee blokken aan de noordzijde van het Thorbeckeplantsoen, twee aan weerszijden van de Professor Thomassenstraat, één aan de Noormannensingel en twee aan de zuidzijde van de Professor Scholsstraat. Alle blokken zijn opgebouwd in bruinrode baksteen. Alle daken zijn gedekt met oranje Tuiles du Nord pannen. Het blok Thorbeckeplantsoen 7-10 heeft een U-vormige plattegrond, waarbij de twee hoekwoningen uitsteken ten opzichte van de middelste woningen. De woningen zijn twee bouwlagen hoog. Er is sprake van een zadeldak met de nok parallel aan de straat, met

twee dwarskappen boven de uitbouwen. In de daknok zijn twee overhoekse bakstenen schoorstenen. In de voorgevel is er per pand een toegang met een vernieuwde houten deur en een zijvenster met houten raam. De buitenste woningen hebben twee zijvensters. De tussenwoningen hebben een doorlopende luifel boven de deuren, die steunt op ijzeren consoles. Naast iedere deur is een breed venster met een oorspronkelijk, houten raam. Op de verdieping zijn bij de hoekwoningen twee vensters met dubbele houten ramen. Bij de tussenwoningen is er een smaller en een breder venster met respectievelijk een dubbel en een drievoudig raam. De ramen zijn aangepast, de oude roedenverdelingen zijn verdwenen. Alle vensters hebben dunne natuurstenen onderdorpels. Enkele ramen zijn voorzien van moderne rolluiken.

De blokken Thorbeckeplantsoen 1-6, Professor Scholsstraat 1-7 en Professor Scholsstraat 13-19 hebben dezelfde opzet. Ze zijn twee bouwlagen hoog en hebben een fors zadeldak, waarop twee steekkappen uitkomen. Zodoende is er op beide hoeken van het pand een brede topgevel. Tussen de gevels heeft het dak een klein overstek, waarvan de dakgoot tevens de luifel boven twee voordeuren is. In het dakvlak is een moderne dakkapel met een plat dakje en twee ramen.

In de voorgevel bevinden zich vier toegangen: één per topgevel en twee in het midden onder het overstek. Ze bevatten vernieuwde houten deuren met deurvensters en twee zijvensters. De toegangen in de topgevels zijn in een uitgemetseld portaaltje geplaatst, dat afgedekt wordt door een platte luifel met houten boeiboord. Aan weerszijden van de toegangen in de topgevels zijn brede vensters met houten ramen. Op de verdieping zijn drie vensters met dubbele houten ramen. In de geveltop is een smal venstertje met houten raam. Alle vensters hebben een natuurstenen onderdorpel en een gemetselde rollaag aan de bovenzijde. De geveltoppen van de topgevels zijn voorzien van gemetselde rollagen. Alle ramen zijn aangepast, waarbij de oorspronkelijke roedenverdeling verwijderd is.

Het blok Noormannensingel 32-46 is een bouwlaag hoog, maar heeft een extra verdieping onder het dak. De voorste dakschilden van het mansarde-schilddak lopen dieper door. Hierin zijn oorspronkelijke dakkapellen opgenomen, met een flauw lessenaardakje dat gedekt is met pannen. Iedere dakkapel heeft twee ramen. Aan de dakranden zijn houten bakgoten met een eenvoudige boeiboord. In de daknok zijn overhoeks geplaatste, gemetselde schoorstenen. De hoekwoningen hebben een inzwenkend gemetselde schoorsteen op de zijgevel.

De voorgevel bestaat uit rechte lijstgeveldelen, afgewisseld met vier geknikte topgevels. De toegangen van de woningen bevinden zich in de lijstgevels. Ze bestaan uit een vernieuwde houten voordeur en twee zijvensters met houten ramen. In de topgevels zijn er in iedere bouwlaag twee vensters met houten ramen. De indeling van de ramen is aangepast. Ze hebben dunne natuurstenen onderdorpels. Sommige vensters zijn van moderne rolluiken voorzien. In de geveltoppen zijn gemetselde vlechtingen.

De woningblokken aan weerszijden van de Professor Thomassenstraat zijn elk opgebouwd uit zes tweelaags tussenwoningen en twee eenlaags hoekwoningen, gedekt met zadeldaken. De tussenwoningen delen per twee een gemetselde topgevel met een steekkapje. Onder de topgevels zijn op de begane grond twee toegangen, bestaande uit een vernieuwde voordeur, geflankeerd door gemetselde kolommen en aan één zijde een smal (toilet-)venster. De toegangen worden gekoppeld door een platte luifel met boeiboord, die steunt op ijzeren consoles. Boven de toegangen, in de topgevel, is er per woning een venster met een tweedelig raam. In de lijstgeveldelen is er per woning één breed venster in iedere bouwlaag, voorzien van een houten raam (tweedelig op de begane grond, driedelig op de verdieping). Alle vensters hebben natuurstenen onderdorpels.

De hoekwoningen hebben een zadeldak en een moderne, plat afgedekte dakkapel in het voorste dakvlak. De toegangen bevinden zich in de brede topgevels aan de zijstraten. Ze bevatten een vernieuwde houten deur en hebben twee gemetselde zijkolommen en een platte luifel. Aan weerszijden van de toegang zijn twee vensters met houten ramen. In de geveltop zijn drie vensters met dubbele houten ramen. In de gevel aan de Professor Thomassenstraat hebben de hoekwoningen een gevelbreed venster met drie houten ramen en een kunststenen bovenlatei. De indeling van de ramen is veranderd.

Alle voortuinen zijn afgescheiden middels een laag gemetseld muurtje. De tuinschuurtjes in de achtertuinen zijn modern en daarom uitgesloten van bescherming.

WAARDERING	Het bouwwerk is “dominant” gewaardeerd vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en architectuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat: • het object deel uit maakt van een planmatige stedenbouwkundige uitleg van Wyckerpoort uit de jaren twintig van de twintigste eeuw. • het object ruimtelijk bepalend c.q. markant voor de omgeving is. • het object architectuurhistorische betekenis heeft vanwege de esthetische kwaliteit van het ontwerp. • het ontwerp een hoge mate van architectonische gaafheid bezit. • het een bijzondere ordening van bouwvolumes en dakvormen heeft. • het gebouw behoort tot het oeuvre van een belangrijk plaatselijk architectenbureau, Marres en Sandhövel. • het object betekenis voor de plaatselijke geschiedenis heeft als gaaf voorbeeld van structurele sociale woningbouw uit de jaren twintig van de twintigste eeuw. Waardevolle elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere: • het oorspronkelijke voegwerk • de oorspronkelijke delen van de ramen • de stenen dorpels • de luifels (incl. consoles) • de gemetselde kolommen • de gemetselde vlechtingen • de schoorstenen • de oorspronkelijke dakkapellen • het type dakpannen • de oorspronkelijke erfafscheidingen
RICHTLIJNEN	Algemeen: • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende bouwwerken, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen van waardevolle groenelementen, zie paragraaf 2.2 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen in cultuurhistorische attentiegebieden en beschermde stadsgezichten, zie paragraaf 2.3 van dit rapport. Objectgericht: • De moderne rolluikkasten doen afbreuk aan het architectonische ontwerp. Bij voorkeur verwijderen.

ADRES	Professor Scholsstraat 20 6224 BZ Maastricht
GEGEVENS	Oorspronkelijke functie: woonhuis Huidige functie: woonhuis
STATUS	Kenmerkend bouwwerk: voorgevel, dak (incl. erfafscheiding)
FOTO'S	 *Professor Scholsstraat 20*
OMSCHRIJVING	**Inleiding** Woonhuis uit 1931, gelegen binnen de bebouwde kom van Wyckerpoort. **Beschrijving** Tussenwoning, boven een souterrain opgebouwd uit twee bouwlagen onder een zadeldak met de nok parallel aan de straat. Het dak is gedekt met muldenpannen. In het voorste dakvlak is een oorspronkelijke, brede dakkapel met een plat dak en een geprofileerde boeiboord. Er zijn drie ramen met een dunne tussenroede. Aan het dak is een houten bakgoot. De voorgevel is opgetrokken in rode baksteen in Vlaams verband. Rechts beneden is onder het maaiveld een toegang naar het souterrain. Op de begane grond is links de toegang. Deze heeft nog een oorspronkelijke houten deur met zijvensters. Boven de deur is een kunststenen latei en een bovenlicht. Zowel het bovenlicht als de zijvensters zijn voorzien van decoratief glas-in-lood. Boven de toegang zijn twee kleine vensters met houten ramen en (kunst-)stenen onderdorpels. In de rechter gevelas is in beide bouwlagen een driezijdig uitgemetselde erker. Op de hoeken zijn decoratieve, overhoekse metselingen toegepast. In beide bouwlagen zijn drie hoge erkervensters met oorspronkelijke houten ramen met glas-in-lood bovenlichten. De erker heeft een platte afdekking met een boeiboord. De voortuin wordt afgescheiden door een oorspronkelijke erfafscheiding, bestaande uit een gemetseld muurtje met kolommen, waartussen smeedijzeren hekwerkjes en een poortje zijn geplaatst. Het pand vormt een architectonische eenheid met nr.22, dat wegens aantasting van de authenticiteit niet wordt meebeschermd.
WAARDERING	Het bouwwerk is “kenmerkend” gewaardeerd vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en architectuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat:

	• het object onderdeel is van en ondersteunend is aan een straatwand met voorgevels uit overwegend dezelfde bouwperiode, die een eenheid vormen door maatvoering en ritmering. • het object architectuurhistorische betekenis heeft vanwege de esthetische kwaliteit van het ontwerp. • het ontwerp een hoge mate van architectonische gaafheid bezit. • het een bijzondere detaillering en bijzondere ornamenten heeft, namelijk het siermetselwerk, de erkers en het glas-in-lood. Waardevolle elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere: • de oorspronkelijke voordeur • de oorspronkelijke ramen • het glas-in-lood • de latei • de dorpels • de gootlijst • de dakkapel • de erfafscheiding Het pand is niet dominant gewaardeerd vanwege: - te weinig uniciteit
RICHTLIJNEN	Algemeen: • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende bouwwerken, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen van waardevolle groenelementen, zie paragraaf 2.2 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen in cultuurhistorische attentiegebieden en beschermde stadsgezichten, zie paragraaf 2.3 van dit rapport. Objectgericht: • Geen aanvullende richtlijnen.

ADRES	Professor Scholsstraat 28 6224 BZ Maastricht
GEGEVENS	Oorspronkelijke functie: woonhuis Huidige functie: woonhuis
STATUS	Kenmerkend bouwwerk: voorgevel, dak
FOTO'S	 *Professor Scholsstraat 28*
OMSCHRIJVING	**Inleiding** Woonhuis uit 1931, gelegen binnen de bebouwde kom van Wyckerpoort. **Beschrijving** Tussenwoning, opgebouwd uit twee bouwlagen onder een zadeldak met de nok parallel aan de straat. Het dak is gedekt met Tuiles du Nord. In het voorste dakvlak is een oorspronkelijke, brede dakkapel met een plat dak en een boeiboord. Er zijn drie dubbele ramen. Aan het dak is een houten bakgoot. De voorgevel heeft een gemetselde plint met uitstekende baksteenbanden en is opgetrokken in gele baksteen in een kettingverband. De gevel is twee traveeën breed. De toegang bevindt zich links en deze bevat een oorspronkelijke voordeur met zijvenster. ER is een houten luifel op driehoekige consoles. Het bovenlicht bevat decoratief glas-in-lood. boven de voordeur is een venster met een dubbel houten raam en een oorspronkelijke houten plantenbak op consoles eronder. In de rechter travee is een tweelaags erkeruitbouw met drie zijden. In iedere bouwlaag is een driezijdig venster met houten ramen en glas-in-lood in de bovenlichten. In de borstwering van de verdieping is een bakstenen sierelement aangebracht. De erker heeft een platte afdekking met en overstekende boeiboord. De erfafscheiding aan de voorzijde is vernieuwd.
WAARDERING	Het bouwwerk is “kenmerkend” gewaardeerd vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en architectuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat: • het object onderdeel is van en ondersteunend is aan een straatwand met voorgevels uit overwegend dezelfde bouwperiode, die een eenheid vormen door maatvoering en ritmering. • het object architectuurhistorische betekenis heeft vanwege de esthetische kwaliteit van het ontwerp. • het ontwerp een hoge mate van architectonische gaafheid bezit.

	• het een bijzondere detaillering en bijzondere ornamenten heeft, namelijk het siermetselwerk, de erker en het glas-in-lood. Waardevolle elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere: • de oorspronkelijke voordeur • de oorspronkelijke ramen • de erker • de plantenbak • het glas-in-lood • de gootlijst • de dakkapel Het pand is niet dominant gewaardeerd vanwege: - te weinig uniciteit
RICHTLIJNEN	Algemeen: • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende bouwwerken, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen van waardevolle groenelementen, zie paragraaf 2.2 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen in cultuurhistorische attentiegebieden en beschermde stadsgezichten, zie paragraaf 2.3 van dit rapport. Objectgericht: • Geen aanvullende richtlijnen.

ADRES	Professor Scholsstraat 32-34 6224 BZ Maastricht
GEGEVENS	Oorspronkelijke functie: woonhuis Huidige functie: woonhuis
STATUS	Kenmerkend bouwwerk: voorgevel, dak
FOTO'S	 *Professor Scholsstraat 32-34*
OMSCHRIJVING	**Inleiding** Woonhuis uit 1929, gelegen binnen de bebouwde kom van Wyckerpoort. **Beschrijving** Tussenwoning, opgebouwd uit drie bouwlagen onder een zadeldak met de nok parallel aan de straat. Het dak is gedekt met dakpannen. Aan de voorzijde is een platte, overstekende dakgoot op houten klossen. De voorgevel heeft een gemetselde plint die wordt afgesloten door een bakstenen sierrand. Daarboven is de gevel opgetrokken in baksteen in kruisverband. De gevel is vier traveeën breed. Iedere woning heeft zijn toegang in de binnenste travee. Deze bevat een oorspronkelijke houten voordeur onder een doorlopende kunststenen latei. Erboven is een bovenlicht met decoratief glas-in-lood. Naast de toegang heeft elk pand een breed venster met twee houten ramen. Die van nr.32 hebben nog de oorspronkelijke bovenlichten met (vernieuwd) glas-in-lood, bij nr.34 is de indeling van de ramen verwijderd. Op de eerste verdieping zijn in de buitenste gevelassen halfrond uitgemetselde erkers met een kunststenen bodem en afdekking, die doorloopt in een horizontale sierlijst naar de binnenste gevelas. Daar zijn tussen de banden nog twee kunststenen sierblokken geplaatst. De erkers hebben vier erkerramen met bovenlichten en een platte afdekking. In de binnenste traveeën zijn smalle vensters met oorspronkelijke houten ramen, waarbij de oorspronkelijke tussenroede van het bovenlicht van nr.34 verwijderd is. Op de tweede verdieping heeft ieder pand een breed en een smal venster, voorzien van een drievoudig en een enkel houten raam. Onder de vensters is een keramische sierlijst aangebracht. Op de hoeken van de gevel zijn gemetselde penanten, die overlopen in een gemetselde sierbloklijst onder de goot. Op de woningscheiding is een gemetseld verticaal accent, met een keramisch sierelement.
WAARDERING	Het bouwwerk is “kenmerkend” gewaardeerd vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en architectuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat: • het object onderdeel is van en ondersteunend is aan een straatwand met voorgevels uit overwegend dezelfde bouwperiode, die een eenheid vormen door maatvoering en ritmering. • het object architectuurhistorische betekenis heeft vanwege de esthetische kwaliteit van het ontwerp.

	• het ontwerp een hoge mate van architectonische gaafheid bezit. • het een bijzondere detaillering en bijzondere ornamenten heeft, namelijk het siermetselwerk, de erker en het glas-in-lood. Waardevolle elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere: • het siermetselwerk • de oorspronkelijke voordeuren • de oorspronkelijke ramen • de erkers • de kunststenen banden • het glas-in-lood (voor zover oorspronkelijk) • de keramische sierlijsten en elementen • de gootlijst Het pand is niet dominant gewaardeerd vanwege: - te weinig uniciteit voor deze periode - de aantasting van de authenticiteit van de ramen van nr.34
RICHTLIJNEN	Algemeen: • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende bouwwerken, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen van waardevolle groenelementen, zie paragraaf 2.2 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen in cultuurhistorische attentiegebieden en beschermde stadsgezichten, zie paragraaf 2.3 van dit rapport. Objectgericht: • Geen aanvullende richtlijnen.

ADRES	Noormannensingel 32-46 (even nummers), 6224 BW Maastricht Professor Scholsstraat 1-19 (oneven nummers), 6224 BX Maastricht Professor Thomassenstraat 1 t/m 12, 6224 CA Maastricht Thorbeckeplantsoen 1 t/m 10, 6224 CB Maastricht
GEGEVENS	Oorspronkelijke functie: woonhuizen Huidige functie: woonhuizen
STATUS	Dominant bouwwerk (incl. erfafscheidingen)
FOTO'S	 *Thorbeckeplantsoen 7-10* *Thorbeckeplantsoen 1-6* *Professor Thomassenstraat 2-12* *Professor Thomassenstraat 1-11* *Noormannensingel 32-46* *Noormannensingel, detail voordeuren*
OMSCHRIJVING	**Inleiding** Complex van 40 ambtenarenwoningen uit 1922 van architecten Marres en Sandhövel, gelegen binnen de bebouwde kom van Wyckerpoort. **Beschrijving** Complex bestaande uit zeven blokken van acht woningen; twee blokken aan de noordzijde van het Thorbeckeplantsoen, twee aan weerszijden van de Professor Thomassenstraat, één aan de Noormannensingel en twee aan de zuidzijde van de Professor Scholsstraat. Alle blokken zijn opgebouwd in bruinrode baksteen. Alle daken zijn gedekt met oranje Tuiles du Nord pannen. Het blok Thorbeckeplantsoen 7-10 heeft een U-vormige plattegrond, waarbij de twee hoekwoningen uitsteken ten opzichte van de middelste woningen. De woningen zijn twee bouwlagen hoog. Er is sprake van een zadeldak met de nok parallel aan de straat, met

twee dwarskappen boven de uitbouwen. In de daknok zijn twee overhoekse bakstenen schoorstenen. In de voorgevel is er per pand een toegang met een vernieuwde houten deur en een zijvenster met houten raam. De buitenste woningen hebben twee zijvensters. De tussenwoningen hebben een doorlopende luifel boven de deuren, die steunt op ijzeren consoles. Naast iedere deur is een breed venster met een oorspronkelijk, houten raam. Op de verdieping zijn bij de hoekwoningen twee vensters met dubbele houten ramen. Bij de tussenwoningen is er een smaller en een breder venster met respectievelijk een dubbel en een drievoudig raam. De ramen zijn aangepast, de oude roedenverdelingen zijn verdwenen. Alle vensters hebben dunne natuurstenen onderdorpels. Enkele ramen zijn voorzien van moderne rolluiken.

De blokken Thorbeckeplantsoen 1-6, Professor Scholsstraat 1-7 en Professor Scholsstraat 13-19 hebben dezelfde opzet. Ze zijn twee bouwlagen hoog en hebben een fors zadeldak, waarop twee steekkappen uitkomen. Zodoende is er op beide hoeken van het pand een brede topgevel. Tussen de gevels heeft het dak een klein overstek, waarvan de dakgoot tevens de luifel boven twee voordeuren is. In het dakvlak is een moderne dakkapel met een plat dakje en twee ramen.

In de voorgevel bevinden zich vier toegangen: één per topgevel en twee in het midden onder het overstek. Ze bevatten vernieuwde houten deuren met deurvensters en twee zijvensters. De toegangen in de topgevels zijn in een uitgemetseld portaaltje geplaatst, dat afgedekt wordt door een platte luifel met houten boeiboord. Aan weerszijden van de toegangen in de topgevels zijn brede vensters met houten ramen. Op de verdieping zijn drie vensters met dubbele houten ramen. In de geveltop is een smal venstertje met houten raam. Alle vensters hebben een natuurstenen onderdorpel en een gemetselde rollaag aan de bovenzijde. De geveltoppen van de topgevels zijn voorzien van gemetselde rollagen. Alle ramen zijn aangepast, waarbij de oorspronkelijke roedenverdeling verwijderd is.

Het blok Noormannensingel 32-46 is een bouwlaag hoog, maar heeft een extra verdieping onder het dak. De voorste dakschilden van het mansarde-schilddak lopen dieper door. Hierin zijn oorspronkelijke dakkapellen opgenomen, met een flauw lessenaardakje dat gedekt is met pannen. Iedere dakkapel heeft twee ramen. Aan de dakranden zijn houten bakgoten met een eenvoudige boeiboord. In de daknok zijn overhoeks geplaatste, gemetselde schoorstenen. De hoekwoningen hebben een inzwenkend gemetselde schoorsteen op de zijgevel.

De voorgevel bestaat uit rechte lijstgeveldelen, afgewisseld met vier geknikte topgevels. De toegangen van de woningen bevinden zich in de lijstgevels. Ze bestaan uit een vernieuwde houten voordeur en twee zijvensters met houten ramen. In de topgevels zijn er in iedere bouwlaag twee vensters met houten ramen. De indeling van de ramen is aangepast. Ze hebben dunne natuurstenen onderdorpels. Sommige vensters zijn van moderne rolluiken voorzien. In de geveltoppen zijn gemetselde vlechtingen.

De woningblokken aan weerszijden van de Professor Thomassenstraat zijn elk opgebouwd uit zes tweelaags tussenwoningen en twee eenlaags hoekwoningen, gedekt met zadeldaken. De tussenwoningen delen per twee een gemetselde topgevel met een steekkapje. Onder de topgevels zijn op de begane grond twee toegangen, bestaande uit een vernieuwde voordeur, geflankeerd door gemetselde kolommen en aan één zijde een smal (toilet-)venster. De toegangen worden gekoppeld door een platte luifel met boeiboord, die steunt op ijzeren consoles. Boven de toegangen, in de topgevel, is er per woning een venster met een tweedelig raam. In de lijstgeveldelen is er per woning één breed venster in iedere bouwlaag, voorzien van een houten raam (tweedelig op de begane grond, driedelig op de verdieping). Alle vensters hebben natuurstenen onderdorpels.

De hoekwoningen hebben een zadeldak en een moderne, plat afgedekte dakkapel in het voorste dakvlak. De toegangen bevinden zich in de brede topgevels aan de zijstraten. Ze bevatten een vernieuwde houten deur en hebben twee gemetselde zijkolommen en een platte luifel. Aan weerszijden van de toegang zijn twee vensters met houten ramen. In de geveltop zijn drie vensters met dubbele houten ramen. In de gevel aan de Professor Thomassenstraat hebben de hoekwoningen een gevelbreed venster met drie houten ramen en een kunststenen bovenlatei. De indeling van de ramen is veranderd.

Alle voortuinen zijn afgescheiden middels een laag gemetseld muurtje. De tuinschuurtjes in de achtertuinen zijn modern en daarom uitgesloten van bescherming.

WAARDERING	Het bouwwerk is “dominant” gewaardeerd vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en architectuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat: • het object deel uit maakt van een planmatige stedenbouwkundige uitleg van Wyckerpoort uit de jaren twintig van de twintigste eeuw. • het object ruimtelijk bepalend c.q. markant voor de omgeving is. • het object architectuurhistorische betekenis heeft vanwege de esthetische kwaliteit van het ontwerp. • het ontwerp een hoge mate van architectonische gaafheid bezit. • het een bijzondere ordening van bouwvolumes en dakvormen heeft. • het gebouw behoort tot het oeuvre van een belangrijk plaatselijk architectenbureau, Marres en Sandhövel. • het object betekenis voor de plaatselijke geschiedenis heeft als gaaf voorbeeld van structurele sociale woningbouw uit de jaren twintig van de twintigste eeuw. Waardevolle elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere: • het oorspronkelijke voegwerk • de oorspronkelijke delen van de ramen • de stenen dorpels • de luifels (incl. consoles) • de gemetselde kolommen • de gemetselde vlechtingen • de schoorstenen • de oorspronkelijke dakkapellen • het type dakpannen • de oorspronkelijke erfafscheidingen
RICHTLIJNEN	Algemeen: • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende bouwwerken, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen van waardevolle groenelementen, zie paragraaf 2.2 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen in cultuurhistorische attentiegebieden en beschermde stadsgezichten, zie paragraaf 2.3 van dit rapport. Objectgericht: • De moderne rolluikkasten doen afbreuk aan het architectonische ontwerp. Bij voorkeur verwijderen.

ADRES	Scharnerweg 16 6224 JG Maastricht
GEGEVENS	Oorspronkelijke functie: woonhuis Huidige functie: woonhuis
STATUS	Kenmerkend: buitengevels, dak
FOTO'S	 *Scharnerweg 16*
OMSCHRIJVING	**Inleiding** Woonhuis uit 1930, gelegen binnen de bebouwde kom van Wittevrouwenveld. **Beschrijving** Hoekwoning, opgebouwd uit twee bouwlagen onder een hoog schilddak, dat boven de linker zijgevel een langer doorlopend dakschild heeft. Het dak is gedekt met gotische dakpannen. Er zijn twee oorspronkelijke schoorstenen: een op de dakpunt en één in het rechter dakvlak. In het voorste en het rechter dakvlak is steeds één dakkapel met een plat dakje en houten ramen (drie aan de voorzijde, twee aan de zijkant). Aan het dak is een overstekende houten bakgoot. De buitengevels zijn opgetrokken in rode baksteen, met een plint van een iets donkerdere kleur baksteen, waarin gemetselde reliëfbanden zijn opgenomen. De oorspronkelijke toegang bevindt zich rechts in de voorgevel, maar deze is niet meer in functie. De voordeur is vervangen door een raam. Boven de toegang is een houten luifel en een bovenlicht met glas-in-lood. Links van de toegang zijn twee vensters met kunststenen onderdorpels en oorspronkelijke houten ramen met lage bovenlichten, voorzien van glas-in-lood. De vensters en het bovenlicht van de deur hebben een gemetselde hanenkam aan de bovenzijde. Op de eerste verdieping zijn vier vensters, twee aan twee geplaatst. Ze bevatten oorspronkelijke houten ramen en hebben keramische onderdorpels. Op de linker hoek van de gevel is een ronde, uitgebouwde hoekerker. Deze heeft een gemetselde borstwering en daarboven houten ramen met een glas-in-lood bovenlicht. Er zijn kunststenen onderdorpels. Op de hoek is een (secundair geplaatste) deur, die nu als hoofdtoegang van het pand dient. Achter de erker is een uitgemetseld rookkanaal, op een kunststenen kraagsteen, dat doorloopt in de schoorsteen in het linker dakvlak.
WAARDERING	Het bouwwerk is “kenmerkend” gewaardeerd vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en architectuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat: • het object ruimtelijk bepalend c.q. markant voor de omgeving is, door de hoekligging. • het object architectuurhistorische betekenis heeft vanwege de esthetische kwaliteit

	van het ontwerp. • het een bijzondere vormgeving in het bouwvolume heeft, met de hoge kap en de ronde erker. Waardevolle elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere: • het siermetselwerk • de oorspronkelijke ramen • de luifel van de voordeur • het glas-in-lood • de erker • de kunststenen en keramische onderdorpels • de gootlijst • de schoorstenen • de dakkapellen
RICHTLIJNEN	Algemeen: • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende bouwwerken, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen van waardevolle groenelementen, zie paragraaf 2.2 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen in cultuurhistorische attentiegebieden en beschermde stadsgezichten, zie paragraaf 2.3 van dit rapport. Objectgericht: • Geen aanvullende richtlijnen.

ADRES	Scharnerweg 137, 137a-c 6224 JD Maastricht
GEGEVENS	Oorspronkelijke functie: garage met dubbele bovenwoning Huidige functie: winkel met bovenwoningen
STATUS	Dominant bouwwerk
FOTO'S	 *Scharnerweg 137, 137a-c*
OMSCHRIJVING	**Inleiding** Voormalige garage met dubbele bovenwoning van architect A. Deussen uit 1928, gelegen binnen de bebouwde kom van Wyckerpoort. **Beschrijving** Tussenwoning, opgebouwd uit één (midden) en twee (zijkanten) bouwlagen. Het dak boven het middendeel heeft aan de voorzijde een schuin dakschild, gedekt met muldenpannen. In het voorste dakvlak is een brede, oorspronkelijke dakkapel met een plat dakje en twee raampjes. Tussen de raampjes is een paneel met een kruisvormig sierelement. De twee bouwvolumes van de bovenwoningen hebben een mansardedak, gedekt met golfpannen. Aan de daken zijn houten bakgoten bevestigd. De voorgevel is opgetrokken in baksteen en later wit geschilderd. Op de begane grond zijn uiterst links en uiterst rechts de toegangen naar de bovenwoningen. Deze bevatten vernieuwde deuren. Boven de deuren is een luifel, die over de gehele gevel doorloopt. Deze is naderhand bekleed met kunststof platen. Daarboven hebben de deuren een horizontaal geleed bovenlicht met glas-in-lood. Naast de linker deur is een breed etalagevenster met een vernieuwd raam. Rechts daarvan, onder het middelste geveldeel, is een toegangspui met een moderne middendeur en zijdeuren. Oorspronkelijk was hier een poortdoorgang naar de garage. Links van de rechter deur is een breed etalagevenster met een modern, naar binnen buigend raam en een oorspronkelijk bovenlicht. Boven de luifel hebben de drie brede gevelopeningen meervoudige bovenlichten, die een horizontale roedenverdeling hebben en glas-in-lood bevatten. De twee topgevels van de bovenwoningen hebben dezelfde opzet. Op de eerste verdieping is in de buitenste gevelas een venster met een oorspronkelijk dubbel houten raam met een achtruits roedenverdeling. In de binnenste gevelas is een rechthoekige erker met een gemetselde borstwering en een dubbel houten raam met achtruits roedenverdeling. Beide vensters zijn voorzien van een houten plantenbak onder de onderdorpel. In de geveltoppen zijn steeds twee vensters met zesruitsramen, met daartussen een gesloten vlak met een Andreaskruisversiering. Ook deze vensters zijn voorzien van plantenbakken aan de onderzijde.
WAARDERING	Het bouwwerk is “dominant” gewaardeerd vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en architectuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat: • het object onderdeel is van en ondersteunend is aan een straatwand met voorgevels

	uit overwegend dezelfde bouwperiode, die een eenheid vormen door maatvoering en ritmering. • het object architectuurhistorische betekenis heeft vanwege de esthetische kwaliteit van het ontwerp. • het ontwerp een redelijke mate van architectonische gaafheid bezit. • het gebouw behoort tot het oeuvre van een belangrijke (plaatselijke) architect, A. Deussen. • het een bijzondere detaillering heeft in de opbouw van de gevel, de vormgeving van de ramen en de twee topgevels. Waardevolle elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere: • de oorspronkelijke ramen • de oorspronkelijke bovenlichten • de luifel (excl. beplating) • het glas-in-lood • de plantenbakken • de erkers • de gootlijsten • de oorspronkelijke dakkapel
RICHTLIJNEN	Algemeen: • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende bouwwerken, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen van waardevolle groenelementen, zie paragraaf 2.2 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen in cultuurhistorische attentiegebieden en beschermde stadsgezichten, zie paragraaf 2.3 van dit rapport. Objectgericht: • Geen aanvullende richtlijnen.

ADRES	Scharnerweg 149 a01-b 6224 JD Maastricht
GEGEVENS	Oorspronkelijke functie: dubbel woonhuis Huidige functie: dubbel woonhuis
STATUS	Dominant bouwwerk
FOTO'S	 *Scharnerweg 149 a01-b*
OMSCHRIJVING	**Inleiding** Woonhuis uit ca.1910, gelegen binnen de bebouwde kom van Wyckerpoort. **Beschrijving** Tussenwoning, opgebouwd uit drie bouwlagen onder een mansardedak. Het voorste dakschild is gedekt met gesmoorde muldenpannen. In het voorste dakvlak zijn twee oorspronkelijke dakkapellen met decoratieve vleugels en een driehoekig fronton. Ze hebben houten T-ramen. Aan het dak is een geprofileerde houten bakgoot op sierklosjes en voorzien van een tandlijst. De voorgevel is opgetrokken in rode baksteen met enkele gele, gepleisterde banden. Op de begane grond zijn links en rechts toegangen naar de bovenwoningen. Deze hebben een rondboogvormige omlijsting van oranje verblendsteen met kunststenen aanzetstenen en boogstenen. De sluitsteen heeft een diamantkopvorm. De decoratieve houten deuren zijn oorspronkelijk en hebben een halfrond bovenlicht dat in drieën gedeeld is. Tussen de toegangen is een brede winkelpui, waarvan de invulling van latere datum is. Deze bestaat uit een deur in het midden en twee hoge etalageramen ernaast. De gevelopening wordt afgedekt door een betonnen latei. Voor de begane grond is een hardstenen stoepje van twee treden. Op de eerste verdieping zijn vijf vensters. De buitenste en het middelste bevatten houten T-ramen. De andere twee hebben houten ramen met een bovenlicht. Op de tweede verdieping zijn vijf vensters met houten T-ramen. Alle vensters hebben afgeronde, hardstenen onderdorpels, waaronder kunststenen siersteentjes zijn aangebracht. Ze worden afgesloten door een gemetselde segmentboog van oranje verblendsteen, met kunststenen aanzet- en sluitstenen. Onder de goot is een sierlijst van baksteen en verblendsteen, waarin drie gemetselde penanten zijn aangebracht, die tussen de vensters naar beneden steken. De aanbouwen met platte daken aan de achterzijde zijn modern en daarom uitgesloten van bescherming.

WAARDERING	Het bouwwerk is “dominant” gewaardeerd vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en architectuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat: • het object onderdeel is van en ondersteunend is aan een straatwand met voorgevels uit overwegend dezelfde bouwperiode, die een eenheid vormen door maatvoering en ritmering. • het object architectuurhistorische betekenis heeft vanwege de esthetische kwaliteit van het ontwerp. • het ontwerp een redelijk hoge mate van architectonische gaafheid bezit. • het een bijzondere detaillering en bijzondere ornamenten heeft, namelijk de ritmering van de gevel en het siermetselwerk. Waardevolle elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere: • het hardstenen stoepje • het siermetselwerk • de kunststenen sierstenen • de oorspronkelijke deuren • de oorspronkelijke ramen • de onderdorpels • de gootlijst • de oorspronkelijke dakkapellen
RICHTLIJNEN	Algemeen: • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende bouwwerken, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen van waardevolle groenelementen, zie paragraaf 2.2 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen in cultuurhistorische attentiegebieden en beschermde stadsgezichten, zie paragraaf 2.3 van dit rapport. Objectgericht: • Geen aanvullende richtlijnen.

ADRES	Scharnerweg 151ab 6224 JE Maastricht
GEGEVENS	Oorspronkelijke functie: winkel-woonhuis Huidige functie: winkel-woonhuis
STATUS	Dominant bouwwerk
FOTO'S	 *Scharnerweg 151ab*
OMSCHRIJVING	**Inleiding** Woonhuis uit ca.1910, gelegen binnen de bebouwde kom van Wyckerpoort. **Beschrijving** Tussenwoning, boven een kelder opgebouwd uit drie bouwlagen onder een mansardedak. Het voorste dakschild is gedekt met gesmoorde muldenpannen. In het voorste dakvlak is een brede dakkapel met een driehoekige dakkapel, die afgerond is aan de bovenzijde. Deze bevat vier houten ramen. Aan de onderzijde is een houten borstwering, die op de hoeken ondersteund wordt door kunststenen consoles met gezichten erin. In het midden is een ondersteuning middels decoratieve houten consoles. Aan het dak is een geprofileerde houten bakgoot op sierklosjes. De voorgevel heeft een plint van grof behakte hardstenen blokken. In het midden zijn twee kelderlichten met tralies ervoor. Boven de plint is de onderpui voorzien van een omlijsting van sierpleisterwerk, tot aan de eerste verdieping. De onderpui heeft links en rechts een toegang. De linker heeft een oorspronkelijke, decoratieve deur en leidt naar de bovenwoning. De rechter heeft een oorspronkelijke, eenvoudige deur met een groot deurvenster. Deze deur leidt naar de winkel. Beide toegangen hebben een hardstenen trapje. In het midden is een breed, oorspronkelijk etalageraam. Er zijn zes bovenlichten met decoratief glas-in-lood. Boven de begane grond is een kunststenen lijst, waarboven de gevel opgetrokken is in rode baksteen. In de lijst is de bodem van het centrale balkon opgenomen. Dit heeft een hekwerk van siersmeedijzer. De balkondeur met bovenlicht is oorspronkelijk. Links en rechts van het balkon zijn vensters met oorspronkelijke houten T-ramen en kunststenen onderdorpels, waarin een sierlijstje is verwerkt. Ter hoogte van de kalven van de ramen zijn gele kunststenen sierblokken. De gevelopeningen hebben een gemetselde hanenkam aan de bovenzijde. Op de tweede verdieping zijn twee normale vensters en een smal venster in het midden. Ze bevatten oorspronkelijke houten ramen met meerruits bovenlichten. Ook hier zijn de onderdorpels voorzien van een sierlijstje.

	De aanbouwen met de platte daken aan de achterzijde zijn modern en daarom uitgesloten van bescherming.
WAARDERING	Het bouwwerk is “dominant” gewaardeerd vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en architectuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat: • het object onderdeel is van en ondersteunend is aan een straatwand met voorgevels uit overwegend dezelfde bouwperiode, die een eenheid vormen door maatvoering en ritmering. • het object architectuurhistorische betekenis heeft vanwege de esthetische kwaliteit van het ontwerp. • het ontwerp een hoge mate van architectonische gaafheid bezit. • het een bijzondere detaillering en bijzondere ornamenten heeft, namelijk de onderpui, het glas-in-lood, de decoratieve dorpels, en de opvallende dakkapel met rijk bewerkte consoles. Waardevolle elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere: • de hardstenen plint • de kelderlichten • de hardstenen stoepjes • de oorspronkelijke deuren • het etalageraam • de bovenlichten met glas-in-lood • de kunststenen sierelementen (omlijsting, dorpels) • de gootlijst • de oorspronkelijke dakkapel
RICHTLIJNEN	Algemeen: • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende bouwwerken, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen van waardevolle groenelementen, zie paragraaf 2.2 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen in cultuurhistorische attentiegebieden en beschermde stadsgezichten, zie paragraaf 2.3 van dit rapport. Objectgericht: • Geen aanvullende richtlijnen.

ADRES	Scharnerweg 155, 155abc 6224 JE Maastricht
GEGEVENS	Oorspronkelijke functie: winkel-woonhuis Huidige functie: winkel-woonhuis
STATUS	Dominant bouwwerk
FOTO'S	 *Scharnerweg 155, 155abc*
OMSCHRIJVING	**Inleiding** Woonhuis uit ca.1910, gelegen binnen de bebouwde kom van Wyckerpoort. **Beschrijving** Tussenwoning, opgebouwd uit twee bouwlagen onder een mansardedak, gedekt met gesmoorde Tuiles du Nord. In het voorste dakvlak is links een brede moderne dakkapel met drie ramen en rechts een kleine moderne dakkapel met één raam. Aan het dak is een geprofileerde houten bakgoot met een decoratieve houten sierlijst eronder. De onderpui is omstreeks 1930 vernieuwd. Deze heeft een omlijsting en plint van platen zwart marmer. Links is een winkelpui met een oorspronkelijk etalageraam en een deur en daarboven een vierdelig bovenlicht met glas-in-lood. Het rechter bovenlicht is afgetimmerd met een plaat. Rechts van de winkelpui is de voordeur van de bovenwoning. Deze bevat een oorspronkelijke houten deur met verticaal deurvenster. Er is een kleine luifel en daarboven is een bovenlicht met glas-in-lood. De verdieping is opgetrokken in oranjerode baksteen met banden van gele (mergel-)steen. Er zin drie vensters met oorspronkelijke houten T-ramen met meerruits bovenlichten. Ze hebben hardstenen onderdorpels met lambrequins. Ieder venster heeft een gemetselde ontlastingsboog met gedecoreerde kunststenen aanzet- en sluitstenen. Ook ter hoogte van de kalven van de ramen zijn kunststenen sierstenen aangebracht. Onder de gootlijst is een bakstenen profiellijst. De aanbouwen met platte daken aan de achterzijde van het pand zijn modern en daarom uitgesloten van bescherming.
WAARDERING	Het bouwwerk is “dominant” gewaardeerd vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en architectuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat: • het object onderdeel is van en ondersteunend is aan een straatwand met voorgevels uit overwegend dezelfde bouwperiode, die een eenheid vormen door maatvoering en ritmering.

	• het object architectuurhistorische betekenis heeft vanwege de esthetische kwaliteit van het ontwerp van zowel de bovenpui (ca.1910) als de onderpui (ca.1930). • het ontwerp van beide delen een hoge mate van architectonische gaafheid bezit. • het een bijzondere detaillering en bijzondere ornamenten heeft, namelijk de onderpui, het glas-in-lood, het siermetselwerk en de kunststenen sierelementen. Waardevolle elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere: • de marmeren gevelbekleding • de winkelpui • de oorspronkelijke deuren • het glas-in-lood • de oorspronkelijke ramen • de mergelstenen banden • de kunststenen sierstenen • de hardstenen dorpels • de gootlijst
RICHTLIJNEN	Algemeen: • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende bouwwerken, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen van waardevolle groenelementen, zie paragraaf 2.2 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen in cultuurhistorische attentiegebieden en beschermde stadsgezichten, zie paragraaf 2.3 van dit rapport. Objectgericht: • Geen aanvullende richtlijnen.

ADRES	Scharnerweg 163-165abc 6224 JE Maastricht
GEGEVENS	Oorspronkelijke functie: garage met bovenwoningen Huidige functie: garage met bovenwoningen
STATUS	Kenmerkend bouwwerk: voorgevel
FOTO'S	 *Scharnerweg 163- 165a-c*
OMSCHRIJVING	**Inleiding** Garage met bovenwoningen uit ca.1910, gelegen binnen de bebouwde kom van Wyckerpoort. **Beschrijving** Tussenwoning, opgebouwd uit twee bouwlagen onder een plat dak. De voorgevel heeft een plint van grof behakte hardstenen blokken. Daarboven is de gevel opgetrokken in oranjerode baksteen met banden van gele baksteen. Op de begane grond zin links en rechts toegangen naar de bovenwoningen. Deze zijn voorzien van oorspronkelijke, decoratieve houten deuren met een negenruits bovenlicht. Ze hebben een stalen bovenlatei met sierrozetjes. In het midden van de gevel is een brede pui met links en rechts gebogen etalageramen (XXA), die staan op een zwart betegelde plint. Terugliggend van de gevel is een brede, oorspronkelijke garagepoort, die twee oorspronkelijke decoratieve houten deuren heeft. Op de verdieping zijn in de buitenste gevelassen vensters met oorspronkelijke houten T-ramen met meerruits bovenlichten. In de tweede gevelas van links is een later aangebracht erker (1926) op een kunststenen bodem. Daarop is een gemetselde borstwering en een driezijdig houten erkerraam met meerruits bovenlichten. In de tweede gevelas van rechts is een breed venster met een oorspronkelijk, driedelig houten raam met meerruits bovenlicht. In het midden van de gevel zin drie smalle vensters met oorspronkelijke houten ramen met meerruits bovenlichten. Ze hebben een halfronde beëindiging en worden omvat door een gemetselde boog. Alle vensters hebben hardstenen onderdorpels en stalen bovenlateien met sierrozetjes. Links en rechts van de drie smalle vensters zijn gemetselde verticale banden in grijze baksteen. Boven de eerste verdieping is een gemetselde lijst van grijze baksteen, die eindigt in vlakke hoekpenanten. De oorspronkelijke (decoratieve) gevelbeëindiging is verdwenen.
WAARDERING	Het bouwwerk is “kenmerkend” gewaardeerd vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en architectuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat: • het object onderdeel is van en ondersteunend is aan een straatwand met voorgevels uit overwegend dezelfde bouwperiode, die een eenheid vormen door maatvoering en

	ritmering. • het object architectuurhistorische betekenis heeft vanwege de esthetische kwaliteit van het ontwerp. • het een bijzondere detaillering en bijzondere ornamenten heeft, namelijk het siermetselwerk en de detaillering van de deuren en ramen en de garagepoorten. Waardevolle elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere: • de hardstenen plint • het siermetselwerk • de oorspronkelijke deuren • de oorspronkelijke garagepoort • de gebogen etalages • de stalen lateien • de oorspronkelijke ramen • de hardstenen dorpels • de erker Het pand is niet dominant gewaardeerd vanwege: - de aantasting van de authenticiteit (verdwenen gevelbekroning)
RICHTLIJNEN	Algemeen: • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende bouwwerken, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen van waardevolle groenelementen, zie paragraaf 2.2 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen in cultuurhistorische attentiegebieden en beschermde stadsgezichten, zie paragraaf 2.3 van dit rapport. Objectgericht: • De huidige gevelreclame doet afbreuk aan het gevelbeeld. Bij voorkeur vervangen door een meer passende belettering.

ADRES	Scharnerweg 167 6224 JE Maastricht
GEGEVENS	Oorspronkelijke functie: woonhuis en atelier Huidige functie: woonhuis
STATUS	Dominant bouwwerk
FOTO'S	 *Scharnerweg 167*
OMSCHRIJVING	**Inleiding** Woonhuis uit ca.1910, gelegen binnen de bebouwde kom van Wyckerpoort. **Beschrijving** Tussenwoning, opgebouwd uit vier bouwlagen onder een plat dak. Aan het dak is een naar binnen gebogen houten gootlijst met sierklosjes. Op de begane grond is de gevel voorzien van blokpleisterwerk. Rechts is een dubbele garagepoort met bovenlichten. Links daarvan is een venster met een dubbel houten raam en een hardstenen onderdorpel. Links is een hoge trap die naar de toegang op het eerste niveau leidt. Boven de begane grond is de gevel opgetrokken in roodbruine baksteen met sierbanden van gele en oranje baksteen. De toegang links bevat een vernieuwde voordeur en een oorspronkelijk bovenlicht. Er is een stalen bovenlatei met sierrozetjes. Links van de voordeur is een mozaïek met een mensfiguur aangebracht. Rechts in de gevel, boven de garagepoort is een in 1926 aangebrachte tweezijdige erker. Deze heeft twee smalle ramen met bovenlichten en een platte afdekking. Boven de eerste verdieping is in mozaïek een tekstband aangebracht met de woorden: “Entrepreneur Jos – Lizier Mosaïste”. Op de tweede verdieping is links een venster met een houten T-raam. Rechts is een breed venster met een vernieuwd, driedelig raam met bovenlichten. Op de derde verdieping is links een venster met een houten draairaam en rechts twee kleiner vensters met getoogde houten ramen. Alle vensters hebben hardstenen onderdorpels en gemetselde segmentboogbeëindigingen. Onder de dorpels van de bovenste vensters zijn mozaïeken met bloemfiguren aangebracht. In het interieur zijn tegelvloeren en een trappartij met mozaïekdecoraties bewaard gebleven.
WAARDERING	Het bouwwerk is “dominant” gewaardeerd vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en architectuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat: • het object onderdeel is van en ondersteunend is aan een straatwand met voorgevels uit overwegend dezelfde bouwperiode, die een eenheid vormen door maatvoering en

	ritmering. • het object architectuurhistorische betekenis heeft vanwege de esthetische kwaliteit van het ontwerp. • het een bijzondere detaillering en bijzondere ornamenten heeft, namelijk de mozaïeken en het siermetselwerk. Waardevolle elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere: • de plint met blokmotief • het siermetselwerk • het oorspronkelijke voegwerk • de garagepoort • de oorspronkelijke ramen • de hardstenen dorpels • de stalen lateien • de mozaïeken aan de buitengevel • de gootlijst • interieurdecoraties met mozaïeken en tegelvloeren
RICHTLIJNEN	Algemeen: • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende bouwwerken, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen van waardevolle groenelementen, zie paragraaf 2.2 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen in cultuurhistorische attentiegebieden en beschermde stadsgezichten, zie paragraaf 2.3 van dit rapport. Objectgericht: • De vormgeving van de huidige voordeur en de profilering van het vernieuwde brede raam doen afbreuk aan het oorspronkelijke ontwerp. Bij voorkeur vervangen door meer passende exemplaren.

ADRES	Scharnerweg 169, 169bcd 6224 JE Maastricht
GEGEVENS	Oorspronkelijke functie: winkel-woonhuis Huidige functie: winkel-woonhuis
STATUS	Kenmerkend bouwwerk: voorgevel, dak
FOTO'S	 *Scharnerweg 169, 169bcd*
OMSCHRIJVING	**Inleiding** Winkel-woonhuis uit 1932 van architect A. Boosten, gelegen binnen de bebouwde kom van Wyckerpoort. Het pand werd gebouwd in opdracht van de Paters van het Heilig Hart van de naastgelegen Koepelkerk. **Beschrijving** Tussenwoning, opgebouwd uit vier bouwlagen onder een plat dak. Aan het dak is een overkragende bakgoot. De voorgevel is opgetrokken in rode baksteen in een kettingverband, met een uitgemetselde plint in een iets donkerdere tint baksteen. Op de begane grond is links een klein venster met een vernieuwd kunststof raampje. Rechts ervan is de voordeur van de bovenwoningen, die nog oorspronkelijk is. Het rechter deel van de gevel wordt in beslag genomen door een brede winkelpui met twee oorspronkelijke, naar voren komende stalen etalages. Ze worden geflankeerd door verticale, gebogen sierelementen. In het midden is de oorspronkelijke winkeldeur met een groot deurvenster. Op alle verdiepingen zijn drie brede vensters met driedelige, vernieuwde kunststof ramen. Ze hebben gemetselde rollagen aan de onder- en bovenzijde. In de bovenste rollaag is in het midden een verticaal gemetseld sierelementje aangebracht. De aanbouw met het platte dak aan de achterzijde is modern en daarom uitgesloten van bescherming.
WAARDERING	Het bouwwerk is “kenmerkend” gewaardeerd vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en architectuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat: • het object onderdeel is van en ondersteunend is aan een straatwand met voorgevels uit overwegend dezelfde bouwperiode, die een eenheid vormen door maatvoering en ritmering. • het object architectuurhistorische betekenis heeft vanwege de esthetische kwaliteit van het ontwerp. • het gebouw behoort tot het oeuvre van een belangrijke (plaatselijke) architect, Alphons Boosten.

	• het een bijzondere detaillering en bijzondere ornamenten heeft, namelijk de oorspronkelijke etalageramen en het siermetselwerk. Waardevolle elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere: • de gemetselde plint • de oorspronkelijke deuren • de oorspronkelijke etalageramen • de verticale sierelementen • het siermetselwerk • de gootlijst Het pand is niet dominant gewaardeerd vanwege: - de aantasting van de authenticiteit (vernieuwde ramen)
RICHTLIJNEN	Algemeen: • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende bouwwerken, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen van waardevolle groenelementen, zie paragraaf 2.2 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen in cultuurhistorische attentiegebieden en beschermde stadsgezichten, zie paragraaf 2.3 van dit rapport. Objectgericht: • De vormgeving van de huidige voordeur en de profilering van het vernieuwde brede raam doen afbreuk aan het oorspronkelijke ontwerp. Bij voorkeur vervangen door meer passende exemplaren.

ADRES	Burgemeester Bauduinstraat 57-59, 71-73, 81-83, 89-91, 114-148 6224 XB Maastricht Burgemeester Pijlsstraat 4-14 (even nummers), 6224 VD Maastricht Schepen Engelenstraat 1-7 (oneven nummers), 6224 VJ Maastricht Schepen van Meerbekestraat 1-9 (oneven nummers) , 6224 VG Maastricht Schepen Pichotstraat 1-9 (oneven nummers), 6224 VH Maastricht
GEGEVENS	Oorspronkelijke functie: woningen Huidige functie: woningen
STATUS	Kenmerkend bouwwerk: voorgevels, daken
FOTO'S	 *Burgemeester Bauduinstraat 148* *Detail van de ingangen* *De blokken tussen de Burg. Bauduin- en de Burg. Wijnandsstraat* *Ceramisch gevelbeeld van de H. Servatius*
OMSCHRIJVING	**Inleiding** Woningcomplex uit 1946 van architect Jos Muré, gelegen binnen de bebouwde kom van Wittevrouwenveld. **Beschrijving** Woningblokken van verschillende aantallen woningen. Alle woningen hebben een souterrain en zijn daarboven twee bouwlagen hoog. Ze worden gedekt door een zadeldak met de nok parallel aan de straat, behalve de kopse woningen van twee lange blokken aan de Burgemeester Bauduinstraat. De daken zijn gedekt met rode betonnen golfpannen. De kopse woningen met haakse daken hebben in het buitenste dakvlak een oorspronkelijke dakkapel met een zadeldakje en een vernieuwd raam. Aan de daken zijn zinken mastgoten bevestigd. De woningen zijn opgetrokken in bruine baksteen in strekkenverband met een gemetselde plint. De woningen in de lage blokken hebben dezelfde opzet. Iedere voorgevel is twee gevelassen breed. De toegang bevindt zich links of rechts en is toegankelijk via een gemetselde trap met een bordes. De vernieuwde voordeuren hebben een getoogd bovenlicht. Sommige woningen hebben nog de oorspronkelijke, decoratieve gebogen roedenverdeling in het bovenlicht. De voordeuren hebben een brede, naar

	binnen toe aflopende betonnen omlijsting. Naast de voordeur is een brievenbus met een rode keramische omlijsting. Naast de toegang zijn er twee souterrainvensters in de plint, die nog de oorspronkelijke houten ramen met kruisroedenverdeling bevatten. Daarboven zijn twee vensters met vernieuwde kunststof ramen. Aan de andere zijde van de voordeur is een klein (toilet)venster met een vernieuwd raampje. De gevelopeningen van de begane grond hebben een gemetselde hanenkam aan de bovenzijde. Op de eerste verdieping zijn drie vensters met vernieuwde ramen. Deze vensters hebben een dunne kunststenen bovenlatei. Alle vensters hebben keramische onderdorpels. De hoekwoningen wijken af. Deze hebben in de straatgevel twee souterrainvensters met oorspronkelijke ramen en daarboven per bouwlaag twee grote en één klein venster met vernieuwde ramen. In de geveltop zijn twee smalle, hoge vensters met vernieuwde ramen. De toegang is in de zijgevel en heeft dezelfde vormgeving als die van de andere woningen. Links ernaast is een klein venster en erboven zijn twee smalle, hoge vensters, alle met vernieuwde ramen. De topgevels, vormgegeven als tuitgevels, hebben uitkragende schouderstukken, met decoratieve kunststenen kraagstenen. Op de hoek van Burgemeester Bauduinstraat 62 is een keramisch, geglazuurd heiligenbeeld geplaatst van de H. Servaas, patroonheilige van de bouwvereniging. De vier woningblokken aan de oostzijde van de Burgemeester Bauduinstraat bevatten ieder twee woningen. Deze hebben grotendeels dezelfde vormgeving als de blokken aan de westzijde, alleen de positionering van de vensters verschilt. Bij deze woningen is aan de ene zijde van de toegang is een breed venster, aan de andere kant twee kleine vensters. Op de verdieping is links een breed venster en boven de toegang een standaard venster. Alle bevatten vernieuwde ramen. De blokken aan de Burgemeester Pijlsstraat, Schepen Engelenstraat, Schepen van Meerbekestraat en Schepen Pichotstraat hebben weer een iets andere opzet in de gevels. De toegangen zijn gelijk aan die bij de overige blokken. Naast de toegang is ofwel een breed venster met een gemetselde rollaag erboven, ofwel een smal venster met een gemetselde hanenkam aan de bovenzijde (hoekwoningen). Op de verdieping zijn twee vensters met kunststenen bovenlateien, ofwel twee smalle (hoekwoningen) ofwel een breed en een smal venster (tussenwoningen).
WAARDERING	Het bouwwerk is “kenmerkend” gewaardeerd vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en architectuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat: • het object ruimtelijk bepalend c.q. markant voor de omgeving is. • het object een belangrijk onderdeel is van de naoorlogse stedenbouwkundige uitbreiding van Wittevrouwenveld. • het object architectuurhistorische betekenis heeft vanwege de esthetische kwaliteit van het ontwerp. • het gebouw behoort tot het oeuvre van een belangrijke (plaatselijke) architect, Jos Muré. • het een bijzondere detaillering heeft in de toegangen (omlijstingen, bovenlichten) en de topgevels. Waardevolle elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere: • de souterrainramen • de oorspronkelijke deuren • de kunststenen deuromlijstingen • de indeling van de bovenlichten (voor zover aanwezig) • de keramische brievenbussen • de kraagstenen van de topgevels • de stoepjes • het heiligenbeeldje Het pand is niet dominant gewaardeerd vanwege: - de aantasting van de authenticiteit (vernieuwde ramen) - te weinig uniciteit

RICHTLIJNEN	Algemeen: • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende bouwwerken, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen van waardevolle groenelementen, zie paragraaf 2.2 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen in cultuurhistorische attentiegebieden en beschermde stadsgezichten, zie paragraaf 2.3 van dit rapport. Objectgericht: • Het is wenselijk om de kunststof ramen, indien deze vernieuwd moeten worden, te vervangen door exemplaren die qua materiaal en indeling refereren aan het oorspronkelijke ontwerp.

ADRES	Burgemeester Bauduinstraat 57-59, 71-73, 81-83, 89-91, 114-148 6224 XB Maastricht Burgemeester Pijlsstraat 4-14 (even nummers), 6224 VD Maastricht Schepen Engelenstraat 1-7 (oneven nummers), 6224 VJ Maastricht Schepen van Meerbekestraat 1-9 (oneven nummers) , 6224 VG Maastricht Schepen Pichotstraat 1-9 (oneven nummers), 6224 VH Maastricht
GEGEVENS	Oorspronkelijke functie: woningen Huidige functie: woningen
STATUS	Kenmerkend bouwwerk: voor- en zijgevels, daken
FOTO'S	 *Burgemeester Bauduinstraat 148* *Detail van de ingangen* *De blokken tussen de Burg. Bauduin- en de Burg. Wijnandsstraat* *Ceramisch gevelbeeld van de H. Servatius*
OMSCHRIJVING	**Inleiding** Woningcomplex uit 1946 van architect Jos Muré, gelegen binnen de bebouwde kom van Wittevrouwenveld. **Beschrijving** Woningblokken van verschillende aantallen woningen. Alle woningen hebben een souterrain en zijn daarboven twee bouwlagen hoog. Ze worden gedekt door een zadeldak met de nok parallel aan de straat, behalve de kopse woningen van twee lange blokken aan de Burgemeester Bauduinstraat. De daken zijn gedekt met rode betonnen golfpannen. De kopse woningen met haakse daken hebben in het buitenste dakvlak een oorspronkelijke dakkapel met een zadeldakje en een vernieuwd raam. Aan de daken zijn zinken mastgoten bevestigd. De woningen zijn opgetrokken in bruine baksteen in strekkenverband met een gemetselde plint. De woningen in de lage blokken hebben dezelfde opzet. Iedere voorgevel is twee gevelassen breed. De toegang bevindt zich links of rechts en is toegankelijk via een gemetselde trap met een bordes. De vernieuwde voordeuren hebben een getoogd bovenlicht. Sommige woningen hebben nog de oorspronkelijke, decoratieve gebogen roedenverdeling in het bovenlicht. De voordeuren hebben een brede, naar

	binnen toe aflopende betonnen omlijsting. Naast de voordeur is een brievenbus met een rode keramische omlijsting. Naast de toegang zijn er twee souterrainvensters in de plint, die nog de oorspronkelijke houten ramen met kruisroedenverdeling bevatten. Daarboven zijn twee vensters met vernieuwde kunststof ramen. Aan de andere zijde van de voordeur is een klein (toilet)venster met een vernieuwd raampje. De gevelopeningen van de begane grond hebben een gemetselde hanenkam aan de bovenzijde. Op de eerste verdieping zijn drie vensters met vernieuwde ramen. Deze vensters hebben een dunne kunststenen bovenlatei. Alle vensters hebben keramische onderdorpels. De hoekwoningen wijken af. Deze hebben in de straatgevel twee souterrainvensters met oorspronkelijke ramen en daarboven per bouwlaag twee grote en één klein venster met vernieuwde ramen. In de geveltop zijn twee smalle, hoge vensters met vernieuwde ramen. De toegang is in de zijgevel en heeft dezelfde vormgeving als die van de andere woningen. Links ernaast is een klein venster en erboven zijn twee smalle, hoge vensters, alle met vernieuwde ramen. De topgevels, vormgegeven als tuitgevels, hebben uitkragende schouderstukken, met decoratieve kunststenen kraagstenen. Op de hoek van Burgemeester Bauduinstraat 62 is een keramisch, geglazuurd heiligenbeeld geplaatst van de H. Servaas, patroonheilige van de bouwvereniging. De vier woningblokken aan de oostzijde van de Burgemeester Bauduinstraat bevatten ieder twee woningen. Deze hebben grotendeels dezelfde vormgeving als de blokken aan de westzijde, alleen de positionering van de vensters verschilt. Bij deze woningen is aan de ene zijde van de toegang is een breed venster, aan de andere kant twee kleine vensters. Op de verdieping is links een breed venster en boven de toegang een standaard venster. Alle bevatten vernieuwde ramen. De blokken aan de Burgemeester Pijlsstraat, Schepen Engelenstraat, Schepen van Meerbekestraat en Schepen Pichotstraat hebben weer een iets andere opzet in de gevels. De toegangen zijn gelijk aan die bij de overige blokken. Naast de toegang is ofwel een breed venster met een gemetselde rollaag erboven, ofwel een smal venster met een gemetselde hanenkam aan de bovenzijde (hoekwoningen). Op de verdieping zijn twee vensters met kunststenen bovenlateien, ofwel twee smalle (hoekwoningen) ofwel een breed en een smal venster (tussenwoningen).
WAARDERING	Het bouwwerk is “kenmerkend” gewaardeerd vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en architectuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat: • het object ruimtelijk bepalend c.q. markant voor de omgeving is. • het object een belangrijk onderdeel is van de naoorlogse stedenbouwkundige uitbreiding van Wittevrouwenveld. • het object architectuurhistorische betekenis heeft vanwege de esthetische kwaliteit van het ontwerp. • het gebouw behoort tot het oeuvre van een belangrijke (plaatselijke) architect, Jos Muré. • het een bijzondere detaillering heeft in de toegangen (omlijstingen, bovenlichten) en de topgevels. Waardevolle elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere: • de souterrainramen • de oorspronkelijke deuren • de kunststenen deuromlijstingen • de indeling van de bovenlichten (voor zover aanwezig) • de keramische brievenbussen • de kraagstenen van de topgevels • de stoepjes • het heiligenbeeldje Het pand is niet dominant gewaardeerd vanwege: - de aantasting van de authenticiteit (vernieuwde ramen) - te weinig uniciteit

RICHTLIJNEN	Algemeen: • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende bouwwerken, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen van waardevolle groenelementen, zie paragraaf 2.2 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen in cultuurhistorische attentiegebieden en beschermde stadsgezichten, zie paragraaf 2.3 van dit rapport. Objectgericht: • Het is wenselijk om de kunststof ramen, indien deze vernieuwd moeten worden, te vervangen door exemplaren die qua materiaal en indeling refereren aan het oorspronkelijke ontwerp.

ADRES	Burgemeester Bauduinstraat 57-59, 71-73, 81-83, 89-91, 114-148 6224 XB Maastricht Burgemeester Pijlsstraat 4-14 (even nummers), 6224 VD Maastricht Schepen Engelenstraat 1-7 (oneven nummers), 6224 VJ Maastricht Schepen van Meerbekestraat 1-9 (oneven nummers), 6224 VG Maastricht Schepen Pichotstraat 1-9 (oneven nummers), 6224 VH Maastricht
GEGEVENS	Oorspronkelijke functie: woningen Huidige functie: woningen
STATUS	Kenmerkend bouwwerk: voor-en zijgevels, daken
FOTO'S	 *Burgemeester Bauduinstraat 148* *Detail van de ingangen* *De blokken tussen de Burg. Bauduin- en de Burg. Wijnandsstraat* *Ceramisch gevelbeeld van de H. Servatius*
OMSCHRIJVING	**Inleiding** Woningcomplex uit 1946 van architect Jos Muré, gelegen binnen de bebouwde kom van Wittevrouwenveld. **Beschrijving** Woningblokken van verschillende aantallen woningen. Alle woningen hebben een souterrain en zijn daarboven twee bouwlagen hoog. Ze worden gedekt door een zadeldak met de nok parallel aan de straat, behalve de kopse woningen van twee lange blokken aan de Burgemeester Bauduinstraat. De daken zijn gedekt met rode betonnen golfpannen. De kopse woningen met haakse daken hebben in het buitenste dakvlak een oorspronkelijke dakkapel met een zadeldakje en een vernieuwd raam. Aan de daken zijn zinken mastgoten bevestigd. De woningen zijn opgetrokken in bruine baksteen in strekkenverband met een gemetselde plint. De woningen in de lage blokken hebben dezelfde opzet. Iedere voorgevel is twee gevelassen breed. De toegang bevindt zich links of rechts en is toegankelijk via een gemetselde trap met een bordes. De vernieuwde voordeuren hebben een getoogd bovenlicht. Sommige woningen hebben nog de oorspronkelijke, decoratieve gebogen roedenverdeling in het bovenlicht. De voordeuren hebben een brede, naar

	binnen toe aflopende betonnen omlijsting. Naast de voordeur is een brievenbus met een rode keramische omlijsting. Naast de toegang zijn er twee souterrainvensters in de plint, die nog de oorspronkelijke houten ramen met kruisroedenverdeling bevatten. Daarboven zijn twee vensters met vernieuwde kunststof ramen. Aan de andere zijde van de voordeur is een klein (toilet)venster met een vernieuwd raampje. De gevelopeningen van de begane grond hebben een gemetselde hanenkam aan de bovenzijde. Op de eerste verdieping zijn drie vensters met vernieuwde ramen. Deze vensters hebben een dunne kunststenen bovenlatei. Alle vensters hebben keramische onderdorpels. De hoekwoningen wijken af. Deze hebben in de straatgevel twee souterrainvensters met oorspronkelijke ramen en daarboven per bouwlaag twee grote en één klein venster met vernieuwde ramen. In de geveltop zijn twee smalle, hoge vensters met vernieuwde ramen. De toegang is in de zijgevel en heeft dezelfde vormgeving als die van de andere woningen. Links ernaast is een klein venster en erboven zijn twee smalle, hoge vensters, alle met vernieuwde ramen. De topgevels, vormgegeven als tuitgevels, hebben uitkragende schouderstukken, met decoratieve kunststenen kraagstenen. Op de hoek van Burgemeester Bauduinstraat 62 is een keramisch, geglazuurd heiligenbeeld geplaatst van de H. Servaas, patroonheilige van de bouwvereniging. De vier woningblokken aan de oostzijde van de Burgemeester Bauduinstraat bevatten ieder twee woningen. Deze hebben grotendeels dezelfde vormgeving als de blokken aan de westzijde, alleen de positionering van de vensters verschilt. Bij deze woningen is aan de ene zijde van de toegang is een breed venster, aan de andere kant twee kleine vensters. Op de verdieping is links een breed venster en boven de toegang een standaard venster. Alle bevatten vernieuwde ramen. De blokken aan de Burgemeester Pijlsstraat, Schepen Engelenstraat, Schepen van Meerbekestraat en Schepen Pichotstraat hebben weer een iets andere opzet in de gevels. De toegangen zijn gelijk aan die bij de overige blokken. Naast de toegang is ofwel een breed venster met een gemetselde rollaag erboven, ofwel een smal venster met een gemetselde hanenkam aan de bovenzijde (hoekwoningen). Op de verdieping zijn twee vensters met kunststenen bovenlateien, ofwel twee smalle (hoekwoningen) ofwel een breed en een smal venster (tussenwoningen).
WAARDERING	Het bouwwerk is “kenmerkend” gewaardeerd vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en architectuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat: • het object ruimtelijk bepalend c.q. markant voor de omgeving is. • het object een belangrijk onderdeel is van de naoorlogse stedenbouwkundige uitbreiding van Wittevrouwenveld. • het object architectuurhistorische betekenis heeft vanwege de esthetische kwaliteit van het ontwerp. • het gebouw behoort tot het oeuvre van een belangrijke (plaatselijke) architect, Jos Muré. • het een bijzondere detaillering heeft in de toegangen (omlijstingen, bovenlichten) en de topgevels. Waardevolle elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere: • de souterrainramen • de oorspronkelijke deuren • de kunststenen deuromlijstingen • de indeling van de bovenlichten (voor zover aanwezig) • de keramische brievenbussen • de kraagstenen van de topgevels • de stoepjes • het heiligenbeeldje Het pand is niet dominant gewaardeerd vanwege: - de aantasting van de authenticiteit (vernieuwde ramen) - te weinig uniciteit

RICHTLIJNEN	Algemeen: • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende bouwwerken, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen van waardevolle groenelementen, zie paragraaf 2.2 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen in cultuurhistorische attentiegebieden en beschermde stadsgezichten, zie paragraaf 2.3 van dit rapport. Objectgericht: • Het is wenselijk om de kunststof ramen, indien deze vernieuwd moeten worden, te vervangen door exemplaren die qua materiaal en indeling refereren aan het oorspronkelijke ontwerp.

ADRES	Schepenenplein 1-18 6224 VW Maastricht Schepenenplein 19-40 6224 VX Maastricht
GEGEVENS	Oorspronkelijke functie: woningen Huidige functie: woningen
STATUS	Kenmerkend bouwwerk: buitengevels, daken
FOTO'S	 *Schepenenplein 1-40* *De achterzijde van de poortdoorgang* *Een van de kopse woningen*
OMSCHRIJVING	**Inleiding** Hofje met veertig arbeiderswoningen uit 1948 van architect H. Koene, gelegen binnen de bebouwde kom van Wittevrouwenveld. **Beschrijving** U-vormig hofje met woningen van één bouwlaag hoog onder een zadeldak. De kopse woningen aan de zuidzijde zijn twee bouwlagen hoog, met een haaks geplaatst zadeldak. De daken zijn gedekt met rode betonnen golfpannen. Aan de daken zijn zinken mastgoten bevestigd. In het voorste dakvlak heeft iedere woning een dakkapel met een zadeldakje en een vernieuwd raam. De dakkapellen van de lange vleugels hebben gebogen houten vleugelstukken (vernieuwd). In het midden van de westelijke en de oostelijke vleugel zijn twee gemetselde topgevels. De kopse woningen hebben een gemetselde krulgevel met een siersmeedijzeren bekroning. De buitengevels hebben een plint van rode baksteen en zijn daarboven ook opgetrokken in baksteen, maar dit deel is later wit geschilderd. De tussenwoningen zijn ieder twee traveeën breed. In een travee is de toegang, die een vernieuwde voordeur heeft en een oorspronkelijk, getoogd bovenlicht met een decoratieve roedenverdeling. Ernaast is een breed venster met een vernieuwd raam, een gemetselde onderdorpel en een decoratieve kunststenen bovenlatei. Onder de goten zijn gemetselde sierlijsten met muizentanden. De panden met de topgevels hebben een venster in de geveltop, voorzien van een vernieuwd raam. Op de noordoostelijke hoek is een poortdoorgang naar de Schepen van Panhuysstraat. Dit bouwvolume is twee bouwlagen hoog. Aan de achterzijde van de poort is aan weerszijden van de opening een hardstenen hoekpilaar.

WAARDERING	Het bouwwerk is “kenmerkend” gewaardeerd vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en architectuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat: • het object ruimtelijk bepalend c.q. markant voor de omgeving is. • het object een belangrijk onderdeel is van de naoorlogse stedenbouwkundige uitbreiding van Wittevrouwenveld. • het object architectuurhistorische betekenis heeft vanwege de esthetische kwaliteit van het ontwerp. • het gebouw behoort tot het oeuvre van een belangrijke (plaatselijke) architect, Harry Koene. • het een bijzondere detaillering heeft in de topgevels en de ordening van de bouwvolumes. Waardevolle elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere: • de oorspronkelijke bovenlichten • de kunststenen bovenlateien • het siermetselwerk • de topgevels • de smeedijzeren bekroningen • de poortdoorgang • de hardstenen zuilen Het pand is niet dominant gewaardeerd vanwege: - de aantasting van de authenticiteit (vernieuwde ramen, deuren, dakkapellen, witte verflaag)
RICHTLIJNEN	Algemeen: • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende bouwwerken, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen van waardevolle groenelementen, zie paragraaf 2.2 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen in cultuurhistorische attentiegebieden en beschermde stadsgezichten, zie paragraaf 2.3 van dit rapport. Objectgericht: • Geen aanvullende richtlijnen.

ADRES	Noormannensingel 32-46 (even nummers), 6224 BW Maastricht Professor Scholsstraat 1-19 (oneven nummers), 6224 BX Maastricht Professor Thomassenstraat 1 t/m 12, 6224 CA Maastricht Thorbeckeplantsoen 1 t/m 10, 6224 CB Maastricht
GEGEVENS	Oorspronkelijke functie: woonhuizen Huidige functie: woonhuizen
STATUS	Dominant bouwwerk (incl. erfafscheidingen)
FOTO'S	 *Thorbeckeplantsoen 7-10* *Thorbeckeplantsoen 1-6* *Professor Thomassenstraat 2-12* *Professor Thomassenstraat 1-11* *Noormannensingel 32-46* *Noormannensingel, detail voordeuren*
OMSCHRIJVING	**Inleiding** Complex van 40 ambtenarenwoningen uit 1922 van architecten Marres en Sandhövel, gelegen binnen de bebouwde kom van Wyckerpoort. **Beschrijving** Complex bestaande uit zeven blokken van acht woningen; twee blokken aan de noordzijde van het Thorbeckeplantsoen, twee aan weerszijden van de Professor Thomassenstraat, één aan de Noormannensingel en twee aan de zuidzijde van de Professor Scholsstraat. Alle blokken zijn opgebouwd in bruinrode baksteen. Alle daken zijn gedekt met oranje Tuiles du Nord pannen. Het blok Thorbeckeplantsoen 7-10 heeft een U-vormige plattegrond, waarbij de twee hoekwoningen uitsteken ten opzichte van de middelste woningen. De woningen zijn twee bouwlagen hoog. Er is sprake van een zadeldak met de nok parallel aan de straat, met

twee dwarskappen boven de uitbouwen. In de daknok zijn twee overhoekse bakstenen schoorstenen. In de voorgevel is er per pand een toegang met een vernieuwde houten deur en een zijvenster met houten raam. De buitenste woningen hebben twee zijvensters. De tussenwoningen hebben een doorlopende luifel boven de deuren, die steunt op ijzeren consoles. Naast iedere deur is een breed venster met een oorspronkelijk, houten raam. Op de verdieping zijn bij de hoekwoningen twee vensters met dubbele houten ramen. Bij de tussenwoningen is er een smaller en een breder venster met respectievelijk een dubbel en een drievoudig raam. De ramen zijn aangepast, de oude roedenverdelingen zijn verdwenen. Alle vensters hebben dunne natuurstenen onderdorpels. Enkele ramen zijn voorzien van moderne rolluiken.

De blokken Thorbeckeplantsoen 1-6, Professor Scholsstraat 1-7 en Professor Scholsstraat 13-19 hebben dezelfde opzet. Ze zijn twee bouwlagen hoog en hebben een fors zadeldak, waarop twee steekkappen uitkomen. Zodoende is er op beide hoeken van het pand een brede topgevel. Tussen de gevels heeft het dak een klein overstek, waarvan de dakgoot tevens de luifel boven twee voordeuren is. In het dakvlak is een moderne dakkapel met een plat dakje en twee ramen.

In de voorgevel bevinden zich vier toegangen: één per topgevel en twee in het midden onder het overstek. Ze bevatten vernieuwde houten deuren met deurvensters en twee zijvensters. De toegangen in de topgevels zijn in een uitgemetseld portaaltje geplaatst, dat afgedekt wordt door een platte luifel met houten boeiboord. Aan weerszijden van de toegangen in de topgevels zijn brede vensters met houten ramen. Op de verdieping zijn drie vensters met dubbele houten ramen. In de geveltop is een smal venstertje met houten raam. Alle vensters hebben een natuurstenen onderdorpel en een gemetselde rollaag aan de bovenzijde. De geveltoppen van de topgevels zijn voorzien van gemetselde rollagen. Alle ramen zijn aangepast, waarbij de oorspronkelijke roedenverdeling verwijderd is.

Het blok Noormannensingel 32-46 is een bouwlaag hoog, maar heeft een extra verdieping onder het dak. De voorste dakschilden van het mansarde-schilddak lopen dieper door. Hierin zijn oorspronkelijke dakkapellen opgenomen, met een flauw lessenaardakje dat gedekt is met pannen. Iedere dakkapel heeft twee ramen. Aan de dakranden zijn houten bakgoten met een eenvoudige boeiboord. In de daknok zijn overhoeks geplaatste, gemetselde schoorstenen. De hoekwoningen hebben een inzwenkend gemetselde schoorsteen op de zijgevel.

De voorgevel bestaat uit rechte lijstgeveldelen, afgewisseld met vier geknikte topgevels. De toegangen van de woningen bevinden zich in de lijstgevels. Ze bestaan uit een vernieuwde houten voordeur en twee zijvensters met houten ramen. In de topgevels zijn er in iedere bouwlaag twee vensters met houten ramen. De indeling van de ramen is aangepast. Ze hebben dunne natuurstenen onderdorpels. Sommige vensters zijn van moderne rolluiken voorzien. In de geveltoppen zijn gemetselde vlechtingen.

De woningblokken aan weerszijden van de Professor Thomassenstraat zijn elk opgebouwd uit zes tweelaags tussenwoningen en twee eenlaags hoekwoningen, gedekt met zadeldaken. De tussenwoningen delen per twee een gemetselde topgevel met een steekkapje. Onder de topgevels zijn op de begane grond twee toegangen, bestaande uit een vernieuwde voordeur, geflankeerd door gemetselde kolommen en aan één zijde een smal (toilet-)venster. De toegangen worden gekoppeld door een platte luifel met boeiboord, die steunt op ijzeren consoles. Boven de toegangen, in de topgevel, is er per woning een venster met een tweedelig raam. In de lijstgeveldelen is er per woning één breed venster in iedere bouwlaag, voorzien van een houten raam (tweedelig op de begane grond, driedelig op de verdieping). Alle vensters hebben natuurstenen onderdorpels.

De hoekwoningen hebben een zadeldak en een moderne, plat afgedekte dakkapel in het voorste dakvlak. De toegangen bevinden zich in de brede topgevels aan de zijstraten. Ze bevatten een vernieuwde houten deur en hebben twee gemetselde zijkolommen en een platte luifel. Aan weerszijden van de toegang zijn twee vensters met houten ramen. In de geveltop zijn drie vensters met dubbele houten ramen. In de gevel aan de Professor Thomassenstraat hebben de hoekwoningen een gevelbreed venster met drie houten ramen en een kunststenen bovenlatei. De indeling van de ramen is veranderd.

Alle voortuinen zijn afgescheiden middels een laag gemetseld muurtje. De tuinschuurtjes in de achtertuinen zijn modern en daarom uitgesloten van bescherming.

WAARDERING	Het bouwwerk is “dominant” gewaardeerd vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en architectuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat: • het object deel uit maakt van een planmatige stedenbouwkundige uitleg van Wyckerpoort uit de jaren twintig van de twintigste eeuw. • het object ruimtelijk bepalend c.q. markant voor de omgeving is. • het object architectuurhistorische betekenis heeft vanwege de esthetische kwaliteit van het ontwerp. • het ontwerp een hoge mate van architectonische gaafheid bezit. • het een bijzondere ordening van bouwvolumes en dakvormen heeft. • het gebouw behoort tot het oeuvre van een belangrijk plaatselijk architectenbureau, Marres en Sandhövel. • het object betekenis voor de plaatselijke geschiedenis heeft als gaaf voorbeeld van structurele sociale woningbouw uit de jaren twintig van de twintigste eeuw. Waardevolle elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere: • het oorspronkelijke voegwerk • de oorspronkelijke delen van de ramen • de stenen dorpels • de luifels (incl. consoles) • de gemetselde kolommen • de gemetselde vlechtingen • de schoorstenen • de oorspronkelijke dakkapellen • het type dakpannen • de oorspronkelijke erfafscheidingen
RICHTLIJNEN	Algemeen: • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende bouwwerken, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen van waardevolle groenelementen, zie paragraaf 2.2 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen in cultuurhistorische attentiegebieden en beschermde stadsgezichten, zie paragraaf 2.3 van dit rapport. Objectgericht: • De moderne rolluikkasten doen afbreuk aan het architectonische ontwerp. Bij voorkeur verwijderen.

3 Inventarisatie en specifieke richtlijnen

3.2 Inventarisatie en specifieke richtlijnen cultuurhistorische attentiegebieden

GEBIED	Binnen de contouren van Bloemenweg 30 t/m 168c; Alfons Ariensstraat 2 t/m 124; Renier Nafzgerstraat 2a t/m 32c; Jonkheer Ruysstraat 2 t/m 95
STATUS	Cultuurhistorisch attentiegebied
FOTO'S	 *Paus Leo XIII-plein* *Kardinaal van Rossumplein* *Minister Talmastraat* *Aalmoezenier Roumenplein*
OMSCHRIJVING	**Inleiding** Het attentiegebied Heugemerveld vormt een van de eerste na-oorlogse woonwijken, waarvan het stedenbouwkundige plan door Frans Dingemans is ontworpen en waarvan de oorspronkelijke woningen vlak voor of vlak na 1950 in opdracht van de bouwvereniging St Servatius zijn ontwikkeld. Het complex rond het Paus Leo XXIII is gebouwd naar een ontwerp van architect Alphons Boosten. Het plan **Beschrijving** Het stedenbouwkundig ontwerp voor Heugemerveld werd in 1947 door Frans Dingemans ontworpen. Het stedenbouwkundige plan is ontwikkeld rond pleinen die telkens ook het hart van die vier deelgebieden vormt. Naast het grote plein van het Kardinaal van Rossumplein met de kerk van H. Koene zijn dat vier kleinere groene pleinen die centraal in de woongebieden zijn gepositioneerd aan het Paus Leo XXIII-plein, het Monseigneur Roumenplein, het Aalmoezenier Verheggenplein en het Monseigneur Poelsplein. Dingemans koos voor een centrale ontsluiting van het gebied middels een weg met een relatief breed profiel (Baron van Hövellstraat), gericht op de kerk aan het Kardinaal van Rossumplein. Dit plein, centraal gelegen binnen de buurt biedt nog steeds plaats aan de belangrijkste voorzieningen van de wijk (kerk, school, winkels en horeca). De belangrijkste dwarsverbinding in Dingemans ontwerp werd gevormd door de Minister Talmastraat en de Minister Aalbersestraat. Naast het kardinaal van Rossumplein als centraal element met centrale functies, zijn er binnen het gebied vier groene pleinen (Paus Leo XIII plein, Mgr. Poelsplein, Aalmoezenier Verheggenplein en Aalmoezenier Roumenplein) op regelmatige afstand van het Kardinaal van Rossumplein.

	Het complex rond het Paus Leo XXIII-plein is gebouwd naar een ontwerp van architect Alphons Boosten. Het complex bestaat uit 88 woonhuizen en twee winkels uit 1950 en is vervaardigd naar een ontwerp van H. Koene. De bebouwing rond het Paus Leo XIII-plein bestaat uit geschakelde woningen, opgebouwd in twee bouwlagen onder een zadeldak dat gedekt is met oranje pannen. De woningen zijn gesitueerd rondom een driezijdig plein. De panden bevatten metselwerk in staand verband en een platte voeg. De bakstenen plint wordt afgesloten door een rollaag. Er zijn meerdere woningblokken die ten opzichte van elkaar in hoogte verschillen. Elk woonhuis heeft twee vensterassen met op de begane grond een ingangspartij, een klein venster in de ene as en een breed venster met ongedeelde ramen in de andere as. Een aantal woningen heeft op de verdieping een klein balkon met ijzeren balkonhek. Alle vensters hebben een strek. Er zijn verschillende typen ingangspartijen namelijk; een rondboogvormige met bakstenen omlijsting, een rechthoekige vorm met betonnen luifel op pijlers en een rechthoekige vorm met bakstenen omlijsting. De hoekwoningen zijn rijkelijk uitgevoerd met betonnen consoles en kraagstenen die het dakoverstek dragen. De hoekwoningen hebben ronde vensters met stalen ramen en erkers. Het complex rond het Aalmoezenier Roumenplein omvat 88 woonhuizen en twee winkels uit 1950, naar een ontwerp van H. Koene, gelegen binnen de bebouwde kom van Heugemerveld. Dit woningbouwcomplex heeft de status van kenmerkend bouwwerk: zie voor de waardering en richtlijnen aldaar.
WAARDERING	De wijk is van stedenbouwkundig belang als voorbeeld van de parochiewijkgedachte, kenmerkend voor na-oorlogse uitbreidingswijken. De wijk is een gesloten enclave, waarbij de kerk aan het Kardinaal van Rossumplein het middelpunt vormt. De woningen zijn van architectonisch belang als onderdeel van het oeuvre van A. Boosten en H. Koene en vanwege de kwaliteiten van het ontwerp. De woningen verschillen per woonblok iets in hoogte van elkaar zodat een speels effect ontstaat. Tevens zijn de woningen niet statisch langs de drie zijden van het plein gesitueerd, maar met knikken in de rijen en sommige blokken staan los van de overige blokken. De samenhang is in het bebouwingsbeeld ontstaan door een eenvoudige hoofdmassa en de eenheid in kapvorm. De balans in het blok zit in de ritmiek van de gevels. De hoekwoningen zijn rijker uitgevoerd met o.a. erkers op de begane grond, ronde vensters met stalen ramen en betonnen kraagstenen en consoles die het dakoverstek ondersteunen. Verdere afwisseling is in het ontwerp aangebracht door de verschillende vormgevingen van de ingangspartijen zoals; rondboogvormige met bakstenen omlijsting; rechthoekige vorm met betonnen geprofileerde omlijsting; getoogde vorm met bakstenen omlijsting; getoogde vorm met betonnen luifel op pijlers en bakstenen omlijsting. Ook zijn er verschillende venstervormen te zien. De ramen en deuren zijn gemoderniseerd. De woningen aan het Paus Leo XIII plein vormen geen statisch geheel van één type woning die meerdere keren is geschakeld, maar een levendige afwisseling van verschillende woningblokken, afwisselend gesitueerd en met verschillende prefab-beton details die de woningen verlevendigen. De woningen aan het Paus Leo XIII -plein zijn van architectonisch belang als voorbeeld voor woningen uit de wederopbouwperiode. Door de homogene bouwstructuur en architectonische vormgeving kan de buurt als prototype voor zijn ontstaanstijd worden beschouwd.
RICHTLIJNEN	Algemeen: • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende bouwwerken, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen van waardevolle groenelementen, zie paragraaf 2.2 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen in cultuurhistorische

	attentiegebieden en beschermde stadsgezichten, zie paragraaf 2.3 van dit rapport. Objectgericht: - De oorspronkelijke traditionele kwaliteit, ambachtelijk metsel- en timmerwerk, , dakoverstek, plasticiteit in de gevelwand, kozijnindeling en de kleur van de bakstenen zijn leidend bij onderhoudswerkzaamheden en (ver)nieuwbouw. - De flauwhellende daken zijn niet gebaat bij het toepassen van dakramen of dakkapellen. - Het gebruik van pvc-kozijnen is vanwege de afwijkende profilering, detaillering en materialisering onwenselijk. - Omdat ieder initiatief of iedere ontwikkeling anders is dient maatwerk geleverd te worden en kunnen nadere cultuurhistorische randvoorwaarden aan de orde zijn. - De rolluikkasten die her en der zijn aangebracht doen afbreuk aan het architectonische ontwerp. Bij voorkeur vervangen door interne zonwering - Wijzigingen (zoals vernieuwing van deuren en ramen) bij voorkeur voor het gehele complex doorvoeren, niet per woning, zodat de architectonische eenheid gehandhaafd blijft. Het is wenselijk om bij eventueel wijzigingen rekening te houden met het oorspronkelijke ontwerp van Alphons Boosten en Harrie Koene.

GEBIED	Koningsplein & Oranjeplein westelijke pleinwand: Koningsplein 1 t/m 21 & Oranjeplein 1 t/m 9
STATUS	Cultuurhistorisch attentiegebied
FOTO'S	 *Koningsplein 1 t/m 21* *Oranjeplein 1-9*
OMSCHRIJVING	De westelijke pleinwand van het Koningsplein & Oranjeplein vormt een oorspronkelijke architectonische eenheid. De westelijke pleinwand is over de gehele lengte bebouwd met overwegend dezelfde herenhuizen, veelal uitgevoerd als aaneengeschakelde herenhuizen waarvan enkele als dubbelhuizen met bovenwoningen en dubbele straatdeuren zijn uitgevoerd. Alle herenhuizen hebben driezijdige erkers die over de drie bouwlagen zijn doorgetrokken. De huizen vormen door deze uniforme gevelindeling een eenheid. De panden hebben witgepleisterde voorgevels; met uitzondering van het pand Koningsplein 11 dat geheel in gele baksteen is opgetrokken. De voorgevelrooilijn ligt ca. 3 meter terug van het trottoir en de voortuinen zijn van de rijweg afgescheiden door lage muurtjes die overwegend in Kunradersteen zijn opgetrokken en die soms ook een laag hekwerk hebben.
WAARDERING	Het attentiegebied heeft een bijzondere stedenbouwkundige structuur, die nog zeer gaaf is gebleven. Daarnaast vertoont de bebouwing een rijk architectonische samenhangend straatbeeld uit de periode 1930-1940. De gevels van de gebouwen zijn veelal nog in gave en authentieke staat.
RICHTLIJNEN	Algemeen: • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende panden, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud van de waardevolle groenelementen, zie paragraaf 2.2. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen in cultuurhistorische attentiegebieden, zie paragraaf 2.3. Specifieke richtlijnen - Voor het straatbeeld is de voorgevelrooilijn en de bestaande geleding van de gevel uitgangspunt. - Veranderingen in het gevelbeeld mogen de straatwand als geheel in zijn harmonie niet verstoren. De individuele woningen dienen herkenbaar te blijven in het straatbeeld. - De ritmiek van het gevelbeeld dient niet verstoord te worden. - Bij aanpassingen dient de huidige kleinschalige geleding van de gevel herkenbaar te blijven. - De oorspronkelijke traditionele kwaliteit, ambachtelijk metsel- en pleisterwerk, dakoverstek, plasticiteit in de gevelwand, en kozijnindeling, zijn leidend bij onderhoudswerkzaamheden en (ver)nieuwbouw. - Het aanbrengen van rolluiken doet afbreuk aan het uiterlijk van een pand en is derhalve ongewenst. - De beeldbepalende daken zijn niet gebaat bij het veelvuldig toepassen van dakramen, vaak is de toepassing van een dakkapel een (ruimtelijk) betere oplossing. - Het gebruik van pvc-kozijnen is vanwege de afwijkende profilering, detaillering en

	materialisering onwenselijk. - Omdat ieder initiatief of iedere ontwikkeling anders is dient maatwerk geleverd te worden en kunnen nadere cultuurhistorische randvoorwaarden aan de orde zijn.

GEBIED	Binnen de contouren van: Judeaweg 49 t/m 105; Tiberiasstraat 5 t/m 57; Balijeweg 116 t/m 130; Populierweg 81 t/m 131; Bethlehemweg; Balijeweg 82 t/m 20; Emmausstraat 5 t/m 59
STATUS	Cultuurhistorisch attentiegebied
FOTO'S	 *Jerichoplein* *Balijeweg* *Populierweg*
OMSCHRIJVING	**Inleiding** Het Stedenbouwkundig attentiegebied omvat 275 woningen die in 1950 werd ontwikkeld op basis van het uitbreidingsplan van Frans Dingemans (1949), dat feitelijk de voortzetting was van het uitbreidingsplan van Jos Klijnen uit 1941. **Beschrijving** De naoorlogse bebouwing is in omvang en uitvoering eenvoudig: 300 woningen in lage blokjes met eengezinswoningen in opdracht van de Woningbouwvereniging Gezond Maastricht. Ruimtelijk en programmatisch is de wijk niet innovatief, maar kwaliteit is er wel. Juist het bescheiden karakter sluit aan bij de landelijkheid van het vooroorlogse Limmel. Het complex ten noorden van de Balijeweg is ontworpen als een enclave in het groen rond een gezamenlijk buurtpark. De Bethlehemweg was de weelderige naoorlogse verlenging van de oprijlaan van kasteel Bethlehem. Tegenwoordig fungeert de weg als groene toegangsroute voor studenten van de Hogere Hotelschool. Het zuidelijk deel van Limmel is meer gefragmenteerd: vooroorlogse bebouwing wisselt af met een negentiende-eeuwse kerk, een schakelstation, naoorlogse woonblokjes en twee zeventiger jaren stadsvernieuwingscomplexen. De oude bebouwingslinten (Populierweg, Dolmansstraat) geven hier structuur en kwaliteit.
WAARDERING	Het attentiegebied is van stedenbouwkundig belang als voorbeeld van de parochiewijkgedachte, kenmerkend voor na-oorlogse uitbreidingswijken. De woningen zijn van architectonisch belang als onderdeel van het oeuvre van de stedenbouwkundige F. Dingemans. Kwaliteiten van het attentiegebied Limmel: - Aanwezigheid van een kleinschalige naoorlogse woonwijk waar de bebouwing nergens

	boven het groen uitkomt is. - Nabijheid van de Landgoederenzone, met de kastelen Bethlehem en Jeruzalem. - Grote gelaagdheid en differentiatie (kasteel Bethlehem, vooroorlogse boerderijen en dorpscentrum, naoorlogse uitbreiding en stadsvernieuwing). - Het low-profile karakter sluit aan bij de landelijkheid van het vooroorlogse Limmel en respecteert de aanwezigheid van de Landgoederenzone. - Dorpsplein aan de Populierenweg met combinatie van vooroorlogse en naoorlogse bebouwing. De bestaande voorzieningen in de vooroorlogse dorpskern van Limmel (inclusief kerk en RK Jongensschool) zijn opgenomen in het naoorlogse concept van het parochiecentrum. - Jeruzalemweg, oude groene route langs de landgoederen Rome, Jeruzalem en Bethlehem. - De Bethlehemweg is de weelderige naoorlogse verlenging van de oprijlaan van het Middeleeuwse kasteel Bethlehem. - De oude bebouwingslinten (Populierweg, Dolmansstraat) zijn opgenomen in het ontwerp van de naoorlogse uitbreiding en geven structuur en kwaliteit. - Jerichoplein vormt een centraal buurtpark
RICHTLIJNEN	Algemeen: • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende bouwwerken, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen van waardevolle groenelementen, zie paragraaf 2.2 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen in cultuurhistorische attentiegebieden en beschermde stadsgezichten, zie paragraaf 2.3 van dit rapport. Objectgericht: - Behouden van de historische gelaagdheid in de wijk: de oorspronkelijke traditionele kwaliteit, plasticiteit in de gevelwand, kozijnindeling en de kleur van de bakstenen zijn leidend bij onderhoudswerkzaamheden en (ver)nieuwbouw. - In het zuidelijk deel van Limmel kunnen, door het heterogene karakter, makkelijker transformaties opgevangen worden dan de gecomponeerde noordelijke woonbuurt. - Versterken van de verbindingen met de nabije Landgoederenzone, deze zijn nu vertroebeld door nieuwbouw campus Hogeschool en industriestrook. - Behouden van de groenstroken langs de Balijeweg, de Bethlehemweg en het Jerichoplein. - Versterken van de Balijeweg als doorgaande verbindingsroute tussen de wijk en de Maas. - Versterken van de relatie met de Maas na bebouwing van het Zinkwitterrein: dit beidt een kans om een sterke opwaardering te realiseren. - Wijzigingen (zoals vernieuwing van deuren en ramen) bij voorkeur voor het gehele complex doorvoeren, niet per woning, zodat de architectonische eenheid gehandhaafd blijft. - De daken zijn niet gebaat bij het toepassen van dakramen of dakkapellen. - Het gebruik van pvc-kozijnen is vanwege de afwijkende profilering, detaillering en materialisering onwenselijk. -

GEBIED	Binnen de contouren van: Kasteel Neubourgweg 16 t/m 156; Kasteel Hillenraadweg 2 t/m 124; Kasteel Bleienbeekstraat 2 t/m 22; Kasteel Hartelsteinstraat; Kasteel Cortenbachlaan 3 t/m 100; Kasteel Kessenichstraat 5 t/m 71; Kemenadeplein; Miradorplein; Meerssenerweg 7 t/m 29
GEGEVENS	Oorspronkelijke functie: woningen en winkels Huidige functie: woningen
STATUS	Attentiegebied Nazareth

Gestaffelde flatgebouw langs de A2

Kasteel Montfortplein

Kemenadseplein gezien vanaf de Meerssenerweg

Miradorplein

OMSCHRIJVING

Inleiding

Nazareth is een bijzondere wijk binnen de Maastrichtse plangeschiedenis. Volgens het rechtsgeldige Uitbreidingsplan in Hoofdzaken van Klijnen uit 1941 was het namelijk niet de bedoeling op deze plek aan het Geusselderbroek een woonwijk te bouwen.

Tegen de uitgangspunten van het hoofdzakenplan in, ontwierp de Dienst Stadsontwikkeling onder leiding van F.C.J. Dingemans een woonwijk voor maar liefst 5500 inwoners. Meer dan duizend woningen werden tussen 1952 en 1956 in Nazareth gebouwd; voornamelijk eengezinswoningen, met op strategische punten etagebouw. De architectonische uitwerking werd grotendeels door het architectenduo Swinkels en Salemans gedaan. In het centrumgebied was ruimte voor particuliere winkelbouw, een model dat later ook in Heugemerveld toegepast werd. Met een dichtheid van 40 woningen per hectare bij een gemiddelde woningbezetting van 4 (5500 bewoners) was Nazareth groot genoeg om een zelfstandige parochie te stichten. De bijbehorende kerk kwam in 1961, overeenkomstig de parochiegedachte, op een marktplein te staan, omzoomd door winkels.

Beschrijving

De oude structuur van Nazareth werd als uitgangspunt genomen. Het bestaande bebouwingslint aan de weg richting Meerssen bleef bewaard; het landelijk karakter van deze weg zou nog enigszins behouden blijven en een geleidelijke entree in de stedelijke

	zone verzorgen. De plantsoenen, allen grenzend aan de Meerssenerweg, hielpen hieraan mee; ze openden vensters op de wijk. De Meerssenerweg liep dwars door de Landgoederenzone: een weelderige achtertuin van Maastricht, met kastelen en landhuizen van de stadsadel, militaire bestuurders en grootindustriëlen als de Regout-familie. Voor de vormgeving van het noordelijk deel van Nazareth werd dit bijzondere gebied het leidend ontwerpmotief. Waar bebouwing en landschap elkaar raakten (Kasteel Neubourgweg) werden grote tegenstellingen tussen het stedelijke en het landelijke vermeden. In plaats van het toepassen van middelhoogbouw aan de randen om een harde grens tussen stad en landschap te bewerkstelligen kozen de ontwerpers voor laagbouw. Het zuidelijke deel oriënteerde Dingemans op de infrastructuur van het stadslandschap: hij plaatste begeleidende hoogbouw langs de A2 en de Viaductweg.
WAARDERING	Het attentiegebied is van stedenbouwkundig belang als voorbeeld van de parochiewijkgedachte, kenmerkend voor na-oorlogse uitbreidingswijken. De woningen zijn van architectonisch belang als onderdeel van het oeuvre van de stedenbouwkundige F. Dingemans en de architecten Swinkels en Salemans - Dubbelconcept in de wijk: het zuidelijk deel van Nazareth (vanaf Kemenadeplein) heeft een stedelijk karakter door grote 'blokken' die de belangrijkste toegangs- en ontsluitingswegen begeleiden, terwijl het noordelijk deel van de wijk een landelijk karakter heeft door de oriëntatie van de lage bebouwing op het landschap van de Landgoederenzone. - Duidelijke randen van en in de wijk, die worden gevormd door bebouwing georiënteerd op doorgaande wegen of grote groenstructuren en waarbij rekening is gehouden met de bezonning: de hoogbouw staat aan de noordzijde van de pleinen. Aan de westzijde is de rand afgezoomd met een gestaffelde verkavelingstructuur. - Uitwerking parochiegedachte: duidelijk wijkcentrum van Nazareth door bundeling van de kerk en commercie op een prominente plaats in de wijk. - Portiekflats aan de Kasteel Hillenraadweg als ritmische begeleiding van de A2. - Groenaanleg en het stedenbouwkundig ontwerp van de stadsarchitect Dingemans vormen een ontworpen eenheid. De ruimtelijke waardering berust op de samenhang van het plantsoen met de flatgebouwen in de rand van het plein en de relatie met de Villa aan de Kasteel Verduynenstraat. - De groenaanleg aan het Kemenadeplein vormt een langgerekt wigvormig plantsoen dat omzoomd wordt door solitaire bomen en dat doorsneden wordt door smalle voetpaden die de belangrijkste straten rondom het plein verbinden. Naar het westen toe vormt het plantsoen een belangrijke zichtas naar de Villa op de hoek van de Kasteel Verduynenstraat en Meerssenerweg. - De groenaanleg van het langgerekte plantsoen aan het Miradorplein wordt omzoomd door solitaire bomen en wordt doorsneden door smalle voetpaden die de belangrijkste straten rondom het plein verbinden
RICHTLIJNEN	Algemeen: • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende bouwwerken, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen van waardevolle groenelementen, zie paragraaf 2.2 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen in cultuurhistorische attentiegebieden en beschermde stadsgezichten, zie paragraaf 2.3 van dit rapport. Objectgericht: - Behouden van de historische gelaagdheid in de wijk: de oorspronkelijke traditionele kwaliteit, plasticiteit in de gevelwand, kozijnindeling en de kleur van de bakstenen zijn leidend bij onderhoudswerkzaamheden en (ver)nieuwbouw. - Oriëntatie van Nazareth op de Landgoederenzone behouden. - Handhaven ensemble van de portiekflats langs de A2 en de woonstroken langs het

	spoor aan de Kasteel Liebeekstraat als begeleiding van deze belangrijke wegen én als randen van de wijk. - Behouden van het Kemenadeplein en het Miradorplein, en de bebouwing aan deze pleinen, als bijzondere groene ruimtes van de wijk. - Ruimte voor vernieuwing voornamelijk zoeken binnen de kaders die gevormd worden door de bebouwing aan de Meerssenerweg, de naoorlogse bebouwing om het Kenemadeplein en het Miradorplein, de naoorlogse middelhoge bebouwing langs de A2 en de lage bebouwing langs de Kasteel Liebeekstraat en de Neubourgweg.

GEBIED	Burgemeester Bauduinstraat 44-90, 57-59, 71-73, 81-83, 89-91, 114-148 Maastricht Burgemeester Pijlsstraat 4-14 (even nummers), 6224 VD Maastricht Schepen Engelenstraat 1-7 (oneven nummers), 6224 VJ Maastricht Schepen van Meerbekestraat 1-9 (oneven nummers) , 6224 VG Maastricht Schepen Pichotstraat 1-9 (oneven nummers), 6224 VH Maastricht Schepenenplein 1-18 6224 VW Maastricht Schepenenplein 19-40 6224 VX Maastricht
STATUS	Cultuurhistorisch attentiegebied
FOTO'S	 *Schepenenplein* *Schepenenplein vanaf Schepen Van Panhuysstraat* *Burgemeester Pijlsstraat* *Burgemeestersplein*
OMSCHRIJVING	**Inleiding** Aan de zuidzijde wordt het attentiegebied begrensd door het Schepenenplein en hieraan grenst de Burgemeestersbuurt. Beide wooncomplexen zijn vlak na de oorlog ontwikkeld. **Beschrijving** Het Schepenenplein bestaat uit een groen plantsoen waaromheen de bebouwing als bij een middeleeuws hofje is gegroepeerd. Het complex bestaat uit veertig arbeiderswoningen uit 1948 van architect H. Koene, gelegen binnen de bebouwde kom van Wittevrouwenveld. De bebouwing is ook afzonderlijk als kenmerkend bouwwerk gewaardeerd. De groenaanleg van het langgerekt wigvormig plantsoen wordt omzoomd door de bebouwing rondom het Schepenenplein. Naar het zuiden toe vormt het plantsoen een belangrijke zichtas naar de kerk en de jongensschool van Wittevrouwenveld. In het centrale grasveld zijn op twee plaatsen vakken uitgespaard en deze zijn omzoomd ligusterhagen. In de vakken staan twee solitaire bomen. Op de kop van het plantsoen is een veld met lavendel aangeplant. Het hoogteverschil tussen de straten en de tuinen in de wijk is bijzonder omdat dit een verwijzing is naar het voormalig winterbed van de Maas. De wooncomplexen van de burgemeestersbuurt zijn in 1946 door architect Jos Muré ontworpen. De woningblokken omvatten verschillende aantallen woningen. Alle woningen hebben een souterrain en zijn daarboven twee bouwlagen hoog. Ze worden

	gedekt door een zadeldak met de nok parallel aan de straat, behalve de kopse woningen van twee lange blokken aan de Burgemeester Bauduinstraat. De daken zijn gedekt met rode betonnen golfpannen. De kopse woningen met haakse daken hebben in het buitenste dakvlak een oorspronkelijke dakkapel met een zadeldakje en een vernieuwd raam. Aan de daken zijn zinken mastgoten bevestigd. De bebouwing is ook afzonderlijk als kenmerkend bouwwerk gewaardeerd.
WAARDERING	Het attentiegebied is van stedenbouwkundig belang als voorbeeld van de parochiewijkgedachte, kenmerkend voor na-oorlogse uitbreidingswijken. De woningen zijn van architectonisch belang als onderdeel van het oeuvre van de architecten J. Muré en H. Koene en vanwege de kwaliteiten van het ontwerp. - Burgemeesterwijk en het Schepenenplein zijn bijzondere stedenbouwkundige en architectonische ensembles. De verborgenheid van deze ensembles en de daarbij behorende karakteristieke bouwblokken maken dit deel van Wittevrouwenveld bijzonder. - De verdiepte tuinen en verhoogde straten van de Burgemeesterswijk zijn een echo van de loop van het voormalige winterbed van de Maas.
RICHTLIJNEN	Algemeen: • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende bouwwerken, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen van waardevolle groenelementen, zie paragraaf 2.2 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen in cultuurhistorische attentiegebieden en beschermde stadsgezichten, zie paragraaf 2.3 van dit rapport. Objectgericht: - Handhaaf het bijzondere hoogteverschil tussen straten en tuinen in de Burgemeesterwijk en het Schepenenplein. - De oorspronkelijke traditionele kwaliteit, plasticiteit in de gevelwand, kozijnindeling en de kleur van de bakstenen zijn leidend bij onderhoudswerkzaamheden en (ver)nieuwbouw. - Wijzigingen (zoals vernieuwing van deuren en ramen) bij voorkeur voor het gehele complex doorvoeren, niet per woning, zodat de architectonische eenheid gehandhaafd blijft. Het is wenselijk om bij eventueel wijzigingen rekening te houden met het oorspronkelijke ontwerp van de architecten Koene en Muré. - De daken zijn niet gebaat bij het toepassen van dakramen of dakkapellen. - Het gebruik van pvc-kozijnen is vanwege de afwijkende profilering, detaillering en materialisering onwenselijk. - Omdat ieder initiatief of iedere ontwikkeling anders is dient maatwerk geleverd te worden en kunnen nadere cultuurhistorische randvoorwaarden aan de orde zijn. - De rolluikkasten die her en der zijn aangebracht doen afbreuk aan het architectonische ontwerp. Bij voorkeur vervangen door interne zonwering

GEBIED	Old Hickoryplein; Generaal Eisenhowerstraat e.o.
STATUS	Cultuurhistorisch attentiegebied
FOTO'S	 *Old Hickoryplein* *Generaal Eisenhowerstraat*
OMSCHRIJVING	**Inleiding** Na de Tweede Wereldoorlog was het gebied ten oosten van Wyck het eerste aan de beurt voor bebouwing. Dingemans maakte in 1946 een samenhangend ontwerp voor de nieuwe wijken Wittevrouwenveld en Wyckerpoort met de President Rooseveltlaan als ruggengraat. Uit de vrij summiere plantoelichting blijkt dat hij de wijken als twee aparte stadsdelen zag. De voorziene verkeersdrukte op de President Rooseveltlaan zou een belemmering vormen voor het contact tussen deze twee gebieden. Elke wijk kreeg een eigen parochiecentrum en werd omsloten door wanden van middelhoogbouw. Wijckerpoort zou ingericht worden met gesloten bouwblokken rond een binnenplaats. **Beschrijving** Het stedenbouwkundige plan Wyckerveld ging uit van bebouwing van drie lagen op een plint van bergingen rondom het Old-Hickeryplein. Vergeleken met andere naoorlogse wijken ontstond zo een plein van uitzonderlijke afmetingen. Aan de achterzijde kwamen de tuinen, door ophoging van de wegen, verdiept te liggen, net zoals in de Burgemeestersbuurt in Wittevrouwenveld. De portieketagewoningen zijn ontworpen door het architectenbureau Swinkels en Salemans. In totaal werden in Wyckerpoort 1057 woningen gebouwd; 202 gezinnen woonden in een etagewoningen.
WAARDERING	- Het attentiegebied is van stedenbouwkundig belang als voorbeeld van de parochiewijkgedachte, kenmerkend voor na-oorlogse uitbreidingswijken. De woningen zijn van architectonisch belang als onderdeel van het oeuvre van de stedenbouwkundige Frans Dingemans en de architecten Swinkels en Salemans - De verdiepte tuinen en verhoogde straten van de Generaalsbuurt zijn een echo van de loop van het voormalige winterbed van de Maas. - Het Old Hickoryplein is in dit laaggelegen stroomgebied het enige stedelijke plein van Wyckerpoort en herinnert aan het feit dat dit deel als stortplaats van de Mosa werd opgehoogd.
RICHTLIJNEN	Algemeen: • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende bouwwerken, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen van waardevolle groenelementen, zie paragraaf 2.2 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen in cultuurhistorische attentiegebieden en beschermde stadsgezichten, zie paragraaf 2.3 van dit rapport. Objectgericht:

	- De oorspronkelijke traditionele kwaliteit, plasticiteit in de gevelwand, kozijnindeling en de kleur van de bakstenen zijn leidend bij onderhoudswerkzaamheden en (ver)nieuwbouw. - Wijzigingen (zoals vernieuwing van deuren en ramen) bij voorkeur voor het gehele complex doorvoeren, niet per woning, zodat de architectonische eenheid gehandhaafd blijft. Het is wenselijk om bij eventueel wijzigingen rekening te houden met het oorspronkelijke ontwerp van de architecten Swinkels emn Salemans - De daken zijn niet gebaat bij het toepassen van dakramen of dakkapellen. - Het gebruik van pvc-kozijnen is vanwege de afwijkende profilering, detaillering en materialisering onwenselijk. - Omdat ieder initiatief of iedere ontwikkeling anders is dient maatwerk geleverd te worden en kunnen nadere cultuurhistorische randvoorwaarden aan de orde zijn. - De rolluikkasten die her en der zijn aangebracht doen afbreuk aan het architectonische ontwerp. Bij voorkeur vervangen door interne zonwering

3 Inventarisatie en specifieke richtlijnen

3.3 Inventarisatie en specifieke richtlijnen waardevolle cultuurhistorische elementen

LOCATIE	Emmausstraat 65 6222 CH Maastricht
TITEL / NAAM	Gevelsteen
FOTO'S	
	De aanbouw van Emmausstraat 65 *De gevelsteen uit 1773*
OMSCHRIJVING	Gevelsteen uit 1773, herplaatst in het pand Emmausstraat 65. Dit pand is circa 1999-2000 sterk gewijzigd en bevat binnen een oudere kern. De herkomst van de steen is onbekend, mogelijk komt deze van het oude pand op deze plek. Het betreft een hardstenen gevelsteen, met inzwenkende bovenhoeken. In het midden is een reliëf van een Lindenboom. Onderaan is de huisnaam 'In den Lindenboom' gegraveerd, met daarnaast het jaartal 1773.
WAARDERING	De steen is van cultuurhistorische waarde als herinnering aan een pand uit 1773, met de naam 'In den Lindenboom'. De steen maakt deel uit van een grotere groep jaarstenen, die zich nog in de voorgevels van Maastrichtse panden bevinden.
RICHTLIJNEN	Algemeen: • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende panden, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen in cultuurhistorische attentiegebieden en beschermde stadsgezichten, zie paragraaf 2.3 van dit rapport. Objectgericht: • Het is wenselijk de herkomst van de jaarsteen te achterhalen.

LOCATIE	Hofmeiersplein ong. Maastricht
TITEL / NAAM	beelden
FOTO'S	
	De bronzen beeldjes op het Hofmeiersplein
OMSCHRIJVING	Twee bronzen beeldjes van kunstenaar Frans Carlier, geplaatst in het grasveld op het Hofmeiersplein. Het gaat om een meisjesfiguur en een fantasiefiguurtje, die tegenover elkaar geplaatst zijn. De beelden zijn verankerd in de grond (betonnen fundering).
WAARDERING	Het beeldje is van kunsthistorische waarde vanwege de esthetische kwaliteit van het ontwerp van Frans Carlier.
RICHTLIJNEN	Algemeen: • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende panden, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen in cultuurhistorische attentiegebieden en beschermde stadsgezichten, zie paragraaf 2.3 van dit rapport. Objectgericht: • Geen aanvullende richtlijnen.

ADRES	Pastoor Jacobsweg ong. Maastricht
GEGEVENS	Oorspronkelijke functie: begraafplaats Huidige functie: begraafplaats
STATUS	Waardevol cultuurhistorisch element
FOTO'S	 *De toegangspoort* *Serie kruiswegstaties* *Christusbeeld* *Het grafmonument van de familie Lambrickx-Beaumont*
OMSCHRIJVING	**Inleiding** Begraafplaats uit 1928, met kruiswegstaties naar ontwerp van Alphons Boosten, gelegen binnen de bebouwde kom van Wittevrouwenveld. **Beschrijving** Het grondplan van de begraafplaats is als volgt opgebouwd. Vanuit de ingangspartij loopt schuin een centrale as naar de Calvarieberg. Deze as ligt als het ware boven op het rechthoekige, rationele grid waaruit de rest van de begraafplaats is opgebouwd. De ingangspoort bestaat uit twee uit Kunradersteen vervaardigde en decoratief vormgegeven hekpijlers. Beide pijlers lopen naar boven enigszins taps toe en zijn voorzien van een groot kruis, uit hetzelfde materiaal. Tussen de pijlers is een brede, oorspronkelijke stalen poort, bestaande uit twee poortdeuren. Bovenin zijn de poorten opengewerkt en versierd met kruizen op de hoeken. De rest van de omheining, bestaande uit eenvoudige hekken en recente groensingels, is niet van monumentale waarde.

	Langs de paden van de begraafplaats zijn 14 Kruiswegstaties in Kunrader steen. Ze werden kort na de Tweede Wereldoorlog aangelegd naar ontwerp van architect Alphons Boosten. Ze zijn voorzien van glazuurde reliëfs en geglazuurde beelden in de stijl van Charles Vos, vervaardigd door NV Russel-Tiglia te Tegelen. De kruisweg werd geplaatst op initiatief van pastoor J. Jacobs van de kerk O.L.V van Lourdes en kon mede tot stand komen doordat rijke families de staties tevens als familiegraf konden adopteren. Een van de staties is tevens een oorlogsmonument. Dit monument draagt een bronzen plaquette met een voorstelling uit het Passieverhaal: de ter dood veroordeling van Jezus die staat afgebeeld tussen Pilatus en een Romeinse soldaat. Links op het monument is een witte marmeren plaat aangebracht met daarop de tekst: “Jezus-Maria-Jozef. Deze H. Kruisweg werd opgericht door de Z.E.H. J. Jacobs pastoor van de O.L.Vrouw van Lourdes ter aansporing tot bidden van de H. Kruisweg voor de zielen der afgestorvenen en ter nagedachtenis der oorlogsslachtoffers omgekomen bij het bombardement op 16 september 1944. R.I.P”. Rechts op het monument een eveneens witte marmeren plaquette met de tekst “In memoriam bid voor de zielen van... [namen] Gevallen voor het vaderland 1950-1950”. Tevens bezit het kerkhof diverse bijzondere individuele grafmonumenten. Genoemd moeten worden het met een koperen sarcofaag voorziene grafmonument van de familie Lambrickx-Beaumont (1942), de eenvoudige en sobere marmeren dekplaat van dichter en winnaar van de P.C.-Hooft-prijs Pierre Kemp (1967), het graf van deken Karel Receveur (1931) en het met een rode terracotta-engel uitgeruste graf van Jean Hermans dat vervaardigd werd door NV Russel-Tiglia te Tegelen (1938). Een bijzonder graf is een ‘dubbelgraf’ van een man (J.P. Ranft) en een vrouw die niet in het echt verbonden waren en dus ook geen familiegraf konden delen, maar wèl dezelfde grafsteen delen die aldus aan twee zijden is ingegraveerd (1951). Ook zijn er diverse graven uitgevoerd in een sobere Art Déco-stijl. Aan de noordzijde van de begraafplaats ligt een bijzonder familiegraf van de familie Roovers-Vollmer. De stichter van het familiegraf was Arthur Roovers, die een groothandel in textiel leidde in de Platielstraat. Hij liet per trein een aantal rotsblokken uit de Ardennen aanvoeren. Hiermee liet hij een hoge, monumentale rotspartij opbouwen. In deze rotspartij is wel een vergelijking te zien met sommige schilderijen van de romantische Duitse schilder Caspar David Friedrich (1774 - 1840). Ook doet de rots, bekroond met een houten kruis, denken aan het graf van Jezus. Aan de voorzijde van de rots is in koperen letters de tekst 'In Pace' aangebracht, met daarboven het Christusmonogram met links en rechts een verwijzing naar de tekst uit Openbaring 22:13: "*Ik ben de alfa en de omega, de eerste en de laatste, het begin en het einde*". Aan de voet van de rots is een vlakke tekststeen aangebracht. Rondom de rots creëerde hij met enkele bomen en struiken een parkaanleg. De paden werden begeleid door kleinere ruwe blokken steen. Een breed pad voert vanaf de begraafplaats naar dit eigen plekje. Tenslotte staat op de begraafplaats van Oostermaas nog een beeld uit de jaren zestig van de twintig eeuw, voorstellende een gestileerde Christus-figuur die met zijn vinger naar de hemel wijst, verwijzend naar de Wederopstanding.
WAARDERING	Het kerkhof is als cultuurhistorisch element gewaardeerd vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en kunsthistorische en (cultuur)historische waarden en meer in het bijzonder omdat: • het object ruimtelijk bepalend c.q. markant voor de omgeving is. • het object architectuurhistorische betekenis heeft vanwege de esthetische kwaliteit van het ontwerp van de totaalopzet, de toegangspoort en de kruiswegstaties. • de toegang en de kruisgangstaties behoren tot het oeuvre van een belangrijke (plaatselijke) architect, Alphons Boosten. • de verschillende kunstwerken op de begraafplaats (reliëfs, beelden, grafmonumenten) een hoge kunsthistorische waarde hebben als representant van middentwintigste-eeuwse lokale kunstvormen. • het object betekenis voor de plaatselijke geschiedenis als uitdrukking van een geestelijke ontwikkeling bezit.

	Waardevolle elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere: • de toegangspoort • de oorspronkelijke padenstructuur • de kruiswegstaties • de geglazuurde reliëfs en beelden • de calvarieberg • de genoemde grafmonumenten • het Christusbeeld • het oorlogsmonument
RICHTLIJNEN	Algemeen: • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende bouwwerken, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen van waardevolle groenelementen, zie paragraaf 2.2 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen in cultuurhistorische attentiegebieden en beschermde stadsgezichten, zie paragraaf 2.3 van dit rapport. Objectgericht: • Geen aanvullende richtlijnen.

LOCATIE	Populierweg – Dolmansstraat ong. Maastricht
TITEL / NAAM	Waterpomp
FOTO'S	
	De herbouwde waterpomp aan de Populierweg
OMSCHRIJVING	Waterpomp, opgetrokken in baksteen en voorzien van een bakstenen ezelsrug afdekking. De pomp is in de jaren negentig van de twintigste eeuw herbouwd op een plek waar vroeger de dorpspomp stond. In de nieuwe pomp zijn oudere elementen opgenomen, zoals een versierde kraan en de slinger. In de kraan is vaag een jaartal te lezen (1886?). Op de pomp is een (moderne) siersmeedijzeren bekroning geplaatst en in de noordelijke zijde is een houten luik met gesmede gehengen aangebracht.
WAARDERING	De pomp is van cultuurhistorische waarde als herinnering aan de dorpspomp op deze plek, die lange tijd de enige drinkwatervoorziening voor het dorp was.
RICHTLIJNEN	Algemeen: • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende panden, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen in cultuurhistorische attentiegebieden en beschermde stadsgezichten, zie paragraaf 2.3 van dit rapport. Objectgericht: • Geen aanvullende richtlijnen.

LOCATIE	Professor Pieter Willemsstraat bij 39 Maastricht
TITEL / NAAM	muur
FOTO'S	
	Schoolmuur aan de Professor Pieter Willemsstraat
OMSCHRIJVING	Bakstenen muur van de voormalige jongensschool (Sint Johannes Berchmansschool) aan de Professor Pieter Willemsstraat uit ca.1923. De muur verjongt trapsgewijs en de lage muurdelen worden afgedekt door hardstenen afdekstenen. Er zijn hoge vierkante kolommen op de hoeken. Aan weerszijden van de voormalige poortingangen (4 keer) zijn twee dubbele kolommen, met een opening waarin een sierhekwerkje is geplaatst. De linker toegang heeft massieve, dichtgemetselde kolommen aan weerszijden. Tussen de hoge kolommen zijn lagere kolommen, die op de muur geplaatst zijn. Alle kolommen hebben hardstenen afdekstenen. Tussen de lage kolommen zijn smeedijzeren hekwerken geplaatst met geometrische versieringen in het midden. De poortdoorgangen bevatten de oorspronkelijke gesmede hekwerken.
WAARDERING	De muur is van cultuurhistorische waarde als onderdeel van de (zwaar verbouwde) eerste jongensschool van Wyckerpoort / Wittevrouwenveld en van architectuurhistorische waarde vanwege de esthetische kwaliteit van het ontwerp.
RICHTLIJNEN	Algemeen: • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende panden, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen in cultuurhistorische attentiegebieden en beschermde stadsgezichten, zie paragraaf 2.3 van dit rapport. Objectgericht: • Geen aanvullende richtlijnen.

LOCATIE	Thorbeckeplantsoen ong. Maastricht
TITEL / NAAM	muur
FOTO'S	 *De mergelmuur aan het Thorbeckeplantsoen*
OMSCHRIJVING	Mergelstenen muur van vier traveeën lang. De muur heeft vijf kolommen en daartussen terugliggende gevelvlakken, die aan de bovenzijde worden afgesloten door een mergelstenen lijst. Het geheel is afgedekt met hardstenen platen. Plaatselijk is de muur in baksteen hersteld. De muur is het enige restant van de ommuring van de parkachtige tuinaanleg rondom Villa Wyckerveld uit 1880.
WAARDERING	De muur is van cultuurhistorische waarde als herinnering aan de laatnegentiende-eeuwse tuinaanleg van Villa Wyckerveld. Tevens is de muur beeldbepalend in het straatbeeld.
RICHTLIJNEN	Algemeen: • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende panden, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen in cultuurhistorische attentiegebieden en beschermde stadsgezichten, zie paragraaf 2.3 van dit rapport. Objectgericht: • Geen aanvullende richtlijnen.

3 Inventarisatie en specifieke richtlijnen

3.4 Inventarisatie en specifieke richtlijnen waardevolle groenelementen

ADRES	Betlehemweg 2 6222 NG Maastricht
GEGEVENS	Park rondom het kasteel Betlehem dat zelf als Rijksmonument is beschermd. (Monumentnummer .nr. 27936)
STATUS	Waardevol groenelement
FOTO'S	 *Plattegrond kasteelpark van kasteel Betlehem* *Luchtfoto kasteelpark Bethlehem*
OMSCHRIJVING	**Beschrijving** Het kasteel is onderdeel van de Landgoederenzone Maastricht - Meerssen en ligt ten noorden van het voormalige dorp Limmel en ten oosten van het kasteel Jeruzalem. Kasteel Bethlehem is het oudste kasteel in de landgoederenzone van Maastricht, waarvan de oorsprong teruggaat tot de 12de eeuw. Het kasteel ligt in een waardevol parkachtige omgeving. Het kasteelpark is omgeven door een bossagestrook. Rondom het kasteel is een gracht aangelegd. Een tweede gracht ligt rond het gehele parkterrein, waarvan het noordwestelijke deel echter deels door nieuwbouw en parkeerplaatsen van de Hotelschool in gebruik is genomen. Aan de zuidoost zijde is in het park een grote vijver aangelegd en hier overheen is een grote boogbrug met trappartijen uit ca. 1960 aangebracht. Deze boogbrug is echter door verwaarlozing zo sterk vervallen dat herstel niet meer mogelijk is.
WAARDERING	Het kasteelpark en het kasteel vormen een waardevol ensemble in samenhang met de dubbele gracht, de vijverpartij, bruggen en bossageranden. Het park is in een romantische landschapsstijl ontworpen.
RICHTLIJNEN	**Algemeen:** • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende bouwwerken, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen van waardevolle groenelementen, zie paragraaf 2.2 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen in cultuurhistorische attentiegebieden en beschermde stadsgezichten, zie paragraaf 2.3 van dit rapport **Objectgericht:** - De verwaarloosde brug over de vijver dient vervangen te worden door een begaanbare

	brug zodat de paden door het park weer een doorlopende route vormen. Voor de bruggen in het park van Bethlehem en Jeruzalem is een herstelprogramma opgesteld in 2012.

ADRES	Jeruzalemweg 2 6222 NG Maastricht
GEGEVENS	Park rondom het kasteel Jeruzalem dat zelf als Rijksmonument is beschermd. (Monumentnummer .nr. 27958)
STATUS	Waardevol groenelement
FOTO'S	 *Luchtfoto kasteelpark Jeruzalem 2012* *Plattegrond kasteelpark Jeruzalem*
OMSCHRIJVING	**Beschrijving** Het kasteel is onderdeel van de Landgoederenzone Maastricht - Meerssen en ligt ten noorden van het voormalige dorp Limmel en ten westen van het kasteel Betlehem. Kasteel Jeruzalem is een van de oudste kastelen in de landgoederenzone van Maastricht. Het huidige kasteel werd in het tweede kwart van de 16de eeuw gebouwd nadat een voorganger in 1515 bij een brand was verwoest. Het kasteel ligt in een waardevol parkachtige omgeving. Het kasteelpark is omgeven door een bebost terrein dat oorspronkelijk omgracht was. Van deze grachten zijn alleen de grachten aan de zuidwest- en zuidoostzijde behouden en herkenbaar gebleven. Op twee plaatsen zijn bruggen over deze gracht behouden gebleven. Beide bruggen bezitten nog de oorspronkelijke laat 18de eeuwse smeedijzeren leuningen. Het kasteelpark heeft aan de zuidzijde van het kasteel een open grasveld dat wordt omzoomd door een ringweg. Aan de westzijde van het kasteel is in het bos een vijver uitgegraven en deze wordt via een gracht gevoed door de Kanjelbeek. In de tuin ligt nog een koetshuis dat in 1904 werd gebouwd in een neogotische stijl, maar sinds 1950 is het gebouw sterk vervallen.
WAARDERING	Het kasteelpark en het kasteel en het koetshuis vormen een waardevol groen ensemble in combinatie met de resterende delen van de gracht, de vijver, de twee bruggen en het toegangshek.
RICHTLIJNEN	**Algemeen:** • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende bouwwerken, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen van waardevolle groenelementen, zie paragraaf 2.2 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen in cultuurhistorische attentiegebieden en beschermde stadsgezichten, zie paragraaf 2.3 van dit rapport **Objectgericht:**

	- De overwegend spontane begroeiingen rondom het gebouw zijn dusdanig sterk uitgegroeid dat zowel de takken alsook de wortels beschadigingen aan de gevels en daken van het gebouw veroorzaken. Deze begroeiingen daarom rigoureus verwijderen om grotere schaden aan het gebouw te voorkomen is noodzakelijk. – De begroeiing op het terrein is door verwaarlozing sterk verwilderd. De paden zijn nauwelijks te herkennen. De oude brug aan de zuidzijde van het terrein is nagenoeg volledig verdwenen mede door de woekerende begroeiingen. Voor de bruggen is een herstelprogramma opgesteld in 2012

A0

LEGENDA

GRENS BESTEMMINGSPLANGEBIED

WAARDE - MAASTRICHTS ERFGOED

SPECIFIEKE BOUWAANDUIDING

RIJKSMONUMENT

DOMINANT BOUWWERK

KENMERKEND BOUWWERK

CULTUURHISTORISCH ATTENTIEGEBIED

SPECIFIEKE BOUWAANDUIDING - WAARDEVOLLE CULTUURHISTORISCHE ELEMENTEN:

MONUMENTAAL HEKWERK

KRUIS, NIS, ENZ.

BEELD, SOKKEL, ENZ.

GRAFVELD OF BEGRAAFPLAATS

BRUG

MONUMENTALE MUUR

PLEIN OF BINNENPLAATS

LICHTARMATUREN

SPECIFIEKE VORM VAN WAARDE - WAARDEVOLLE GROEN ELEMENTEN:

HAGEN

SOLITAIRE BOOM

BOMENRIJ

VIJVERS, BEKEN, GRACHTEN, ENZ.

PARKEN, TUINEN, BOOMGAARDEN, ENZ.

*** aan de opgegeven maatvoering kunnen geen rechten worden ontleend ***

Gemeente Maastricht

beheer- en sturingskaart

BP Noord Oost

par.	datum
HP	24-08-12
HP	06-02-13

sector	team	schaal	tek. naam
Ruimte	Ontwerp	1:25000	beheer- en sturingskaart noordoost.dgn

I:\RMT ONTWERP\cultureelerfgoed\bestemmingsplannen\maastricht noordoost\kaarten\kaarten dgn\beheer en sturingskaart noordoost.dgn

Domein Stadsontwikkeling Economie en Beheer

Default

Maastricht Noordoost

Cultuurwaardenonderzoek
Deelrapport Archeologie

mei 2012

Gemeente Maastricht

Colofon

Maastricht Noordoost
Cultuurwaardenonderzoek
Deelrapport Archeologie

Auteurs: P.M.M. Hermans (Gemeente Maastricht)
P. van der Gaauw (Gemeente Maastricht)
N. van der Voet (Buro de Brug bv)
A. Mientjes (Gemeente Maastricht)
Datum: mei 2012
Versie: definitief

Afbeelding omslag: Luchtfoto Maastricht uit 1949. (Bron: Flexiweb, gemeente Maastricht)

Inhoudsopgave

1	**Inleiding**	**5**
2	**Werkwijze archeologisch bureauonderzoek**	**6**
3	**Gebiedsbeschrijving**	**8**
3.1	Geologie, geomorfologie en bodem	8
	De diepere ondergrond	8
	Rivierterrassen en lössafzettingen	9
	Bodems 11	
	Archeologische relevantie van geologie, geomorfologie en bodems	12
4	**Maastrichts Planologisch Erfgoedregime**	**13**
5	**Archeologische waarden**	**15**
5.1	AMK-terreinen (Archeologische Monumentenkaart)	15
	Scharn ('terrein van hoge archeologische waarde'; AMK nummer 16419)	15
	Limmel ('terrein van hoge archeologische waarde'; AMK nummer 16420)	17
5.2	Historische relicten	18
	Kasteel Bethlehem (Bethlehemweg 2; rijksmonumentnrs. 27936 & 27937)	18
	Kasteel Jerusalem (Jeruzalemweg 2; rijksmonumentnr. 27958)	19
	Kasteel Geusselt (Marathonweg 1; rijksmonumentnr. 27977)	20
	Hoeve (Meerssenerweg 11; rijksmonumentnr. 27978)	22
	R.K. Kerk van H. Johannes de Doper (Dolmansstraat 2)	22
5.3	Archeologisch kader en vindplaatsen	24
	Prehistorie	24
	Romeinse tijd	24
	Middeleeuwen	27
	Nieuwe en Nieuwste tijd	27
6 Literatuur		**29**
7 Lijst van afbeeldingen en foto's		**33**
Bijlage 1		**34**
Catalogus van archeologische vindplaatsen		34

Bijlage 2 **43**

Archeologische waardenkaart 43

1 Inleiding

Dit deelrapport Archeologie is opgesteld ten behoeve van de implementatie van het Maastrichts Planologisch Erfgoedregime (afgekort MPE) in het bestemmingsplan Maastricht Noordoost. Het rapport heeft betrekking op het bodemarchief, en fungeert als motivering van de planologische bescherming van de archeologische zones zoals vermeld in het onderhavige bestemmingsplan. Het deelrapport Archeologie dient te worden geraadpleegd door een deskundige op het gebied van archeologie van de gemeente Maastricht bij beslissingen op stedenbouwkundig niveau, bij de behandeling van de omgevingsvergunning voor de activiteiten bouwen, aanleggen, en slopen, of het opheffen voor planologisch strijdig gebruik.

2 Werkwijze archeologisch bureauonderzoek

Dit deelrapport Archeologie behorende bij het bestemmingsplan Maastricht Noordoost is tot stand gekomen met behulp van de nauwkeurige bestudering van bekende archeologische waarden binnen het plangebied, literatuurstudie, en de raadpleging van andere relevante informatiebronnen. Archeologische vindplaatsen zijn onderzocht aan de hand van twee databases:

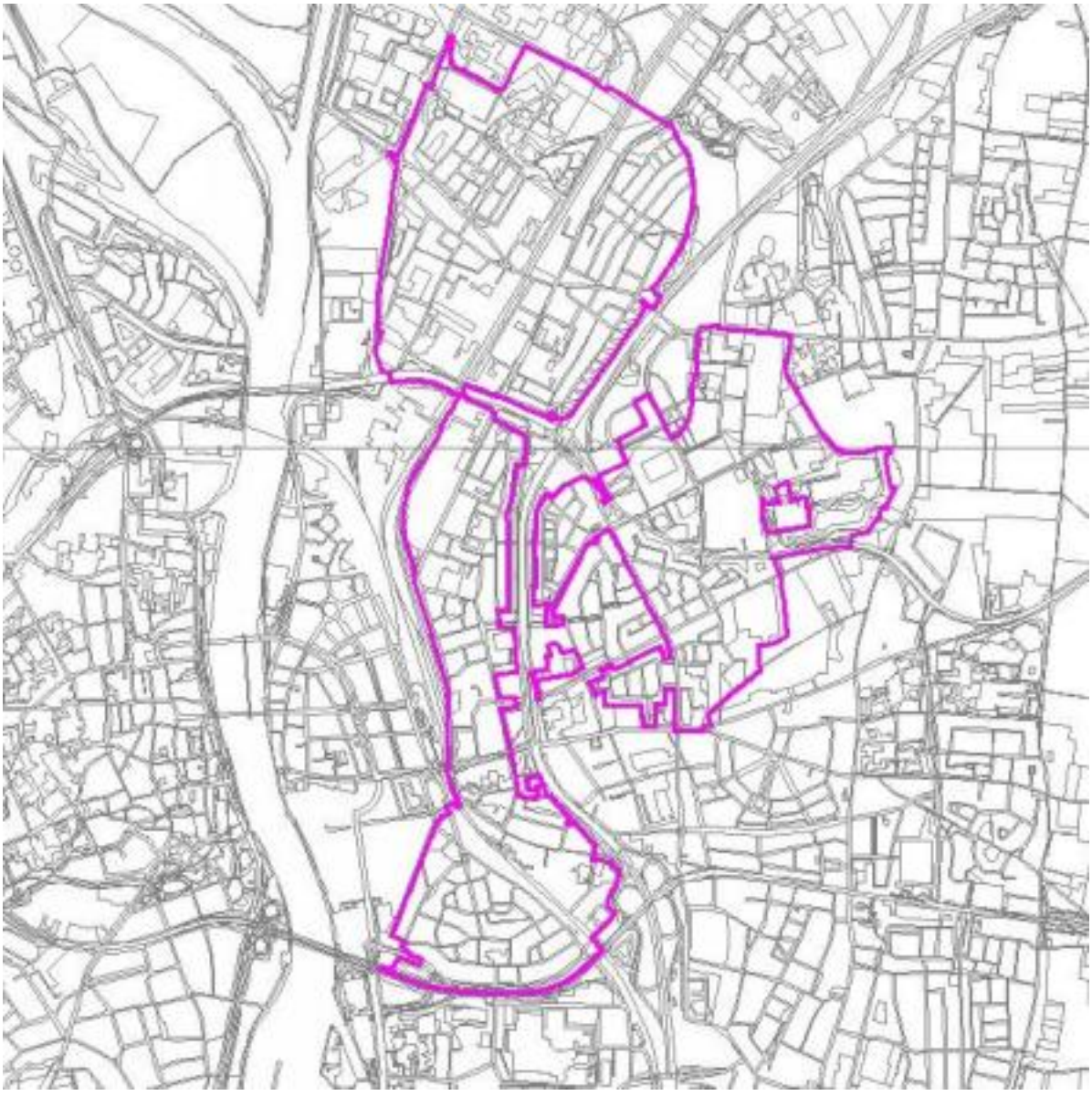
1. Het Wetenschappelijk Onderzoekskader (WOK) voor het gemeentelijk gebied van Maastricht, opgesteld in het kader van het A2-project in 2008.[1] De in deze database opgenomen bekende archeologische waarden worden gevisualiseerd in en beheerd binnen het gemeentelijke Geografische Informatie Systeem: Flexiweb (applicatie van Bentley Benelux bv).
2. Het landelijke Archeologisch Informatie Systeem (Archis II) van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE), waarin archeologische waarnemingen en monumenten (AMK-terreinen) zijn opgenomen.

Beide databases verschaffen een compleet beeld van alle tot nu bekende archeologische waarden binnen het gebied van het onderhavige bestemmingsplan. Tijdens de inventarisatie is de gemeentelijke database (Flexiweb) geactualiseerd en vergeleken met de landelijke database van Archis II. Waar nodig zijn correcties doorgevoerd, met name in het geval van foutieve coördinaten. Daarnaast zijn gegevens van alle geregistreerde archeologische opgravingen (begeleidingen, proefsleuven en definitieve opgravingen) verzameld. Tot slot is in aanvulling op beide databases ook de Cultuurhistorische waardenkaart van de Provincie Limburg geraadpleegd.

Voor de reconstructie van de landschappelijke setting is gebruik gemaakt van de geomorfologische kaart (Berg 1989; Berg en Cate 1987) en bodemkaart (Steur en Heijink 1991; Vleeshouwer en Damoiseaux 1990) en de daarbij behorende toelichtingen. Tevens is achtergrondliteratuur geraadpleegd inzake de geologische en morfologische ontwikkeling van de Maasvallei, en de sedimentologische en bodemkundige geschiedenis van rivier- en lössafzettingen in het gebied.

[1] Quadflieg en Visser 2008.

Tenslotte is informatie verzameld over verstoringen van de bodem, die de gaafheid en conservering van archeologische resten in de ondergrond ernstig hebben aangetast. Hierbij zijn bodemsaneringsgegevens bij de gemeente geraadpleegd en zijn ontgrondingsgegevens bij de Provincie Limburg opgevraagd.

Figuur 1: afbakening onderzoeksgebied; dit is gelijk aan het plangebied

3 Gebiedsbeschrijving

Vanwege hun relevantie voor het archeologisch bodemarchief worden in het hiernavolgende een aantal kenmerken van het gebied van het bestemmingsplan Noordoost beschreven, zoals de geologische, geomorfologische en bodemkundige gegevens.

3.1 Geologie, geomorfologie en bodem

Het fysieke landschap geeft bruikbare indicaties over de bewoningsgeschiedenis, het archeologische potentieel alsmede de mate van gaafheid en conservering van archeologische vindplaatsen. Daarom is in dit deelrapport Archeologie een uitgebreide karakterisering van de geologie, geomorfologie en verschillende soorten bodems binnen het bestemmingsplangebied opgenomen. In de volgende paragrafen wordt verduidelijkt hoe de ondergrond en het fysieke landschap zich in de afgelopen 2 miljoen jaar ontwikkeld hebben binnen het plangebied.

De diepere ondergrond

Het gebied van het bestemmingsplan ligt in het dal van de West-Maas. De West-Maas is circa 2 miljoen jaar geleden ontstaan en vormt tot op de dag van vandaag het Maasdal. De diepere ondergrond bestaat uit de Formatie van Maastricht, die samengesteld is uit fijnkorrelige, zachte kalksteen ("mergel") met in de bovenste delen harde kalksteenbanken, die als mariene afzettingen tijdens het Boven-Krijt zijn gevormd (circa 99 tot 65 miljoen jaar geleden). In het daarop volgende geologische tijdvak, het Tertiair (circa 65 tot 2,5 miljoen jaar geleden), was het klimaat warm en vochtig, waardoor op grote schaal chemische verwering van de kalksteen optrad. Mede door dit geologische proces en de laterale erosie van de Maas heeft zich toen een uitgestrekte schiervlakte (peneplain) ontwikkeld. Vervolgens gedurende het Kwartair (circa 2,5 miljoen jaar geleden tot heden) hebben de Maas, andere rivieren en beken in Zuid-Limburg zich ingesneden in deze schiervlakte. In dit laatste geologische tijdvak hebben zich fluviatiele (zand en grind) en eolische afzettingen (löss) gevormd. De directe ondergrond van het bestemmingsplangebied bestaat dus uit deze Maasterrassen met fluviatiele en eolische afzettingen.

Rivierterrassen en lössafzettingen

Het Maasdal bij Maastricht wordt gekenmerkt door een aaneenschakeling van rivierterrassen. Deze rivierterrassen zijn gevormd door sedimentatie en insnijding van de Maas tijdens de koude (glaciale) en warme (interglaciale) perioden van het Pleistoceen (circa 2,5 miljoen tot 11.500 jaar geleden) en Holoceen (11.500 jaar geleden tot heden). Tijdens de glaciale perioden (ijstijden) werden voornamelijk grove sedimenten (grind en zand) afgezet, terwijl in de interglacialen ook fijnere sedimenten (klei en leem) door de Maas werden afgezet. Als gevolg van de combinatie van tektonische opheffing van de Ardennen (en Zuid-Limburg), de afzetting van riviersedimenten en de periodieke insnijdingen van de Maas is een groot aantal rivierterrassen ontstaan. De hoogstgelegen terrassen zijn het oudst, terwijl de laagste terrassen vlakbij de Maas het jongst zijn en uit het einde van het Pleistoceen en het Vroeg-Holoceen dateren.

Het gebied van het bestemmingsplan bevindt zich geheel op het Terras van Geistingen, een restant van een oude, brede riviervlakte. Het Terras van Geistingen is gevormd vanaf het midden van de laatste ijstijd, het Weichselien (circa 116.000 tot 11.500 jaar geleden). Het grootste deel van het terras dateert uit het laatste koude stadiaal, het Jonge Dryas (circa 12.500 – 11.500 jaar geleden). Op de Geomorfologische Kaart van Nederland wordt het Terras van Geistingen geclassificeerd als een relatief hooggelegen rivierdalbodem (eenheid: 2T5). Buiten geulinsnijdingen, grindeilanden en terrasrugrestanten ligt de top van het grindrijke terras in deze vlakte op een gemiddelde hoogte van ongeveer 44 m+NAP in het noorden en ongeveer 46 m+NAP in het zuiden. Aan het einde van de laatste ijstijd had de rivier een vlechtend geulenpatroon met meerdere ondiepe geulen en zand- en grindbanken. Periodiek was er zoveel aanbod van erosieproducten uit het achterland, dat een deel daarvan hier achterbleef. Het nieuw aangevoerd sediment, voornamelijk bestaand uit grinden en grove zanden, vulde de dalvlakte gedeeltelijk op. Ruggen en geulen hebben hierin globaal een zuid-noord oriëntatie.

In het Vroeg-Holoceen sneed de rivier zich in als gevolg van de klimaatverandering. Vanaf het moment van insnijding van de Maas werd het Geistingenterras, en daarmee het plangebied, beter bewoonbaar voor de mens, omdat hoogwaters minder frequent optraden. Enkele van de geulen die in het Jonge Dryas actief waren, verdiepten zich, andere werden opgevuld met sediment. Op grond van landschapsarcheologisch onderzoek in de omgeving van Itteren en Borgharen lijkt pas in het Atlanticum sprake van één hoofdgeul waarvan de ligging globaal overeenkomt met de huidige ligging van de Maas. Tussen het Europaplein

en de Geusselt, dus ongeveer ter plaatse van de rijksweg A2, stroomde waarschijnlijk in het Jonge Dryas een grote (ondiepe) geul, die nu bekend staat als de Heugemse geul. Deze geul lijkt nog actief te zijn in het Preboreaal en het Boreaal. Vanaf de Geusselt liep de Heugemse geul verder naar het noorden om ter hoogte van Nazareth naar het westen af te buigen en de huidige loop van de Kanjelbeek te volgen.

In het Holoceen vervoerde de Maas vooral fijnkorrelig sediment dat bij hoogwaterstanden en overstromingen op het Terras van Geistingen werd afgezet in de vorm van verschillende leempakketten. Deze afzettingen omvatten verspoelde löss naast klei en fijnkorrelig zand, en worden basaal als oude en jonge rivierkleigronden geclassificeerd.

Kenmerkend voor het Terras van Geistingen is het ontbreken van een lösspakket op de grove rivierafzettingen. Desalniettemin kan aan de oostkant van het bestemmingsplangebied een pakket verspoelde löss aanwezig zijn in de vorm van colluvium. Löss is een zeer fijnkorrelig sediment dat tijdens de koudste en droogste perioden van het Pleistoceen, klimatologisch gekenmerkt door een poolwoestijn en de bijna volledige afwezigheid van vegetatie, door de wind is afgezet. Dit type sediment heeft het merendeel van de plateaus en Maasterrassen in Zuid-Limburg bedekt. Aan het begin van het Holoceen ontwikkelde zich op het lösspakket een dichtbegroeid vegetatiedek door het warmer en natter wordende klimaat, waardoor het sediment vast werd gehouden en bodemvormende processen op gang konden komen. Desalniettemin moet er op gewezen worden dat de zeer fijnkorrelige löss makkelijk geërodeerd kan worden door regenwater, zeker als er weinig tot geen vegetatie aanwezig is. De geërodeerde löss wordt dan afgezet als colluvium aan de voet van hellingen van heuvels en terrassen, of wordt afgevoerd als sediment door rivieren zoals de Maas. Het colluvium is te herkennen als een zandiger en bruiner pakket sediment, waarin fijne grindjes worden aangetroffen en waarin geen duidelijke bodem is gevormd.

Binnen het gebied van het onderhavige bestemmingsplan komt colluvium voor aan de oostkant, vooral ter hoogte van de begraafplaats Oostermaas, waar het colluvium zich waarschijnlijk heeft afgezet als een uitspoelingswaaier aan de monding van een erosiedal in het aangrenzende hogere Maasterras van Eisden-Lanklaar. In de regel wordt verondersteld dat de erosie van de löss pas grootschalige vormen aannam na de ontginning van de plateaus en rivierterrassen, vaak gedateerd in de Romeinse tijd en middeleeuwen. Maar het kan zeker niet uitgesloten worden dat colluvium zich ook in eerdere perioden en mogelijk in

het Vroeg-Holoceen heeft gevormd. In ieder geval kan colluvium oudere landschappen hebben afgedekt, die rijk kunnen zijn aan goed bewaarde archeologische resten. Verspoelde archeologische resten kunnen informatie verschaffen over de ouderdom van colluviale lagen.

Bodems

Vanwege de stedelijke bebouwing uit het begin van de 20e eeuw is het bestemmingsplangebied niet bodemkundig gekarteerd. Toch kunnen door middel van extrapolatie vanuit aangrenzende gebieden enkele verschillende bodems in het plangebied onderscheiden worden. Deze kunnen geclassificeerd worden als leemgronden in colluvium (verspoelde löss) of als oude en jonge rivierkleigronden. De aanwezige bodems staan met hun gangbare codes vermeld in onderstaande tabel.

1. Leemgronden; verspoelde löss, colluviaal in dal, hellingvoet of uitspoelingswaaier (ooivaaggronden, codes: Ldh6, Ldh5)
2. Jonge rivierkleigronden op oude rivierklei; zware zavel en lichte klei (kalkloze poldervaaggronden, code: Rn95Cm)
3. Oude rivierkleigronden; zware en lichte zavel en klei (polder- en ooivaaggronden, codes KRn2, KRd1 en KRd7)

Alleen aan de oostkant van het plangebied komen leemgronden (ooivaaggronden, codes: Ldh6, Ldh5) voor die zich hebben gevormd in het colluvium. Dat wil zeggen de geërodeerde löss die zich langs terraswanden, in erosiedalen of als relatief vlakke uitspoelingswaaiers aan de monding van erosiedalen hebben afgezet. Deze ooivaaggronden kunnen als relatief jonge bodems worden beschouwd, waarin tekenen van langdurige bodemprocessen (uit- en inspoeling) ontbreken. In de regel hebben ooivaaggronden een dunne donker grijsbruine, matig humeuze bovengrond (A-horizont), die direct op het geelbruine moedermateriaal ligt (C-horizont).
In een groot deel van het plangebied liggen hoogstwaarschijnlijk oude rivierkleigronden (polder- en ooivaaggronden, codes KRn2, KRd1 en KRd7) aan het oppervlak, maar in het laaggelegen gebied van de Heugemse Overlaat ligt veelal jonge rivierklei op oude rivierklei (kalkloze poldervaaggronden, code: Rn95C met toevoeging "[getal]m"). De oude rivierklei dateert vermoedelijk uit het Laat-Weichselien of het Vroeg-Holoceen en is ten minste 4.000 jaar langer aan bodemvorming onderhevig geweest dan de jonge rivierklei, die overwegend tijdens de Romeinse tijd of later is afgezet. De oude rivierkleigronden liggen als koppen en

ruggen te midden van de jonge rivierkleigronden en zijn daardoor in het open veld veelal goed te herkennen. De sedimenten van oude rivierkleigronden hebben als oorsprongsgebied de Ardennen en de Eifel. Ze bestaat daarom uit minder siltig materiaal dan de jonge rivierklei. In het plangebied varieert de oude rivierklei waarschijnlijk van grofzandige, soms grindhoudende zavel tot matig zware klei, en is altijd sterk roestig en bevat vrij veel mangaanvlekken en –concreties. De jonge rivierklei is hoofdzakelijk tijdens de Romeinse tijd en daarna afgezet en heeft een granulaire samenstelling die sterk overeenkomt met die van löss. Dit is niet verwonderlijk als men bedenkt dat de rivierkleigronden in dit gebied waarschijnlijk voor een belangrijk deel bestaan uit door de Maas verspoelde löss afkomstig uit de bovenstrooms gelegen lössgebieden in Zuid-Limburg en België. Het zijn betrekkelijk jonge gronden en bodemvorming heeft er, afgezien van gedeeltelijke ontkalking, homogenisatie en verbruining in de bovenste lagen, niet in plaatsgevonden.
Poldervaaggronden worden onderscheiden van ooivaaggronden op basis van de diepte waarop roestvlekken en grijze vlekken beginnen. In het algemeen worden poldervaaggronden gekarakteriseerd door een donker grijsbruine humushoudende bovengrond met hieronder grijsbruine humusarme lagen met roest.

Archeologische relevantie van geologie, geomorfologie en bodems

De geomorfologische en bodemkundige kenmerken van het bestemmingsplangebied geven een indicatie waar archeologische vindplaatsen verwacht kunnen worden. In de (al of niet overdekte) oude rivierklei die een groot deel van het plangebied vormt, zullen archeologische artefacten en sporen zich vooral in de bovenste lagen bevinden. In de jonge rivierkleigronden zijn alleen sporen te verwachten die dateren uit de Romeinse tijd en later. Waar het colluvium dateert uit het Vroeg-Holoceen liggen archeologische resten vlak onder het maaiveld, maar er kunnen ook goed bewaarde archeologische vindplaatsen aanwezig zijn onder het (soms meters dikke) colluvium. Met deze laatste situatie moet vooral rekening gehouden worden bij de uitspoelingswaaier(s) aan de oostkant van het plangebied, vooral in het gebied rond de begraafplaats Oostermaas.

4 Maastrichts Planologisch Erfgoedregime

Het gemeentelijke beleid voor het culturele erfgoed is recentelijk vastgelegd in het Maastrichts Planologisch Erfgoedregime, waarin de kaders worden geboden voor het huidige en toekomstige archeologie- en monumentenbeleid van Maastricht. Het uitgangspunt voor het archeologiebeleid is de toepassing van kwantitatieve normen voor behoud 'in situ' en 'ex situ'.

Binnen het vigerende gemeentelijk beleid ten aanzien van archeologische waarden wordt een indeling in drie zones gehanteerd en gerelateerd hieraan verschillende kwantitatieve ondergrenzen voor behoud *in situ* (conform het Verdrag van Valletta (Malta) en de Wet op de Archeologische Monumentenzorg (Wamz)) en de verplichting voor verkennend, karterend, waarderend en/of preventief archeologisch onderzoek in de vorm van definitieve opgravingen. Specifiek zijn deze kwantitatieve ondergrenzen: (1) zone A – zogenaamde 'zero-tolerance-zone'; (2) zone B – geen archeologisch onderzoek bij ingrepen kleiner dan 250 m²; (3) zone C – geen onderzoek bij ingrepen kleiner dan 2.500 m². Onderzoek naar de Maastrichtse situatie wijst uit dat de toepassing van dergelijke kwantitatieve ondergrenzen voor archeologische verplichtingen ertoe leidt dat slechts 10% van het totaal aantal vergunningen onderzoeksplichtig is en dat dan toch 85% van het te verstoren oppervlak onderzocht wordt. Dit toont aan dat het vigerende gemeentelijke beleid ten aanzien van archeologische waarden weloverwogen tot stand is gekomen, waarbij rekening is gehouden met zowel het wetenschappelijk belang, de maatschappelijke acceptatie als bestuurlijke verantwoordelijkheden in het kader van de omgang met archeologische waarden.
Op het bestemmingsplan Maastricht Noordoost zijn de regels van alle drie zones van toepassing.

Zone A:

Binnen zone A is preventief archeologisch onderzoek verplicht, indien er graafwerkzaamheden plaatsvinden dieper dan 40 centimeter onder het huidige maaiveld. Binnen deze 'zero-tolerance-zone' zijn alle bodemingrepen onderzoeksplicht. De enig

toegestane uitzondering betreft zones binnen het plangebied, waarvoor is vastgesteld dat de archeologisch waardevolle ondergrond volledig is verstoord bij het in werking treden van het onderhavige bestemmingsplan. Zone A is gelegen binnen een diameter van 50 meter rondom archeologische vindplaatsen, AMK-terreinen van 'zeer hoge archeologische waarde' en historische relicten.

Zone B:

Binnen zone B is preventief archeologisch onderzoek verplicht, indien er graafwerkzaamheden plaatsvinden dieper dan 40 centimeter onder het huidige maaiveld en de ingreep gelijk is aan of groter dan 250 m². Historische dorpskernen worden gerekend tot zone B, indien hier geen evidente archeologische vindplaatsen zijn gedocumenteerd op het moment van het in werking treden van het onderhavige bestemmingsplan.

Zone C:

Binnen zone C is preventief archeologisch onderzoek verplicht, indien er graafwerkzaamheden plaatsvinden dieper dan 40 centimeter onder het huidige maaiveld en de ingreep gelijk is aan of groter dan 2.500 m². Zone C betreft gebieden die buiten een straal van 50 meter rond archeologische vindplaatsen vallen, en buiten AMK-terreinen van 'zeer hoge archeologische waarde' alsmede historische dorpskernen en historische relicten.

Aan het einde van dit deelrapport Archeologie is een catalogus toegevoegd van alle bekende archeologische vindplaatsen binnen het plangebied zoals die bekend zijn bij de gemeente Maastricht (taakgroep Cultureel Erfgoed) en in de landelijke database Archis II bij het in werking treden van het onderhavige bestemmingsplan.

5 Archeologische waarden

5.1 AMK-terreinen (Archeologische Monumentenkaart)

De Archeologische Monumententkaart (AMK) is een gedigitaliseerd bestand van alle bekende behoudenswaardige archeologische terreinen. De AMK is door het Rijk opgesteld, in samenwerking met de Provincie Limburg. AMK-terreinen zijn gewaardeerde archeologische vindplaatsen. De terreinen op de AMK zijn slechts gedeeltelijk wettelijk beschermd. De wettelijke bescherming is gebaseerd op de Wet op de Archeologische Monumentenzorg (Wamz) met bijbehorend vergunningstelsel. In het plangebied bevinding zich twee AMK terreinen.

De AMK bestempelt historische dorpskernen en clusters oude bebouwing als gebieden van hoge archeologische waarde, omdat op de desbetreffende locaties de wortels van de huidige dorpen of steden kunnen liggen. De begrenzing van deze kernen is gebaseerd op 19de eeuwse en vroeg 20ste eeuwse kaarten. Binnen deze begrenzingen kunnen in de bodem resten van vroegmoderne, laatmiddeleeuwse en zelfs oudere bewoning worden aangetroffen, hoewel deze niet perse op dezelfde plek als de huidige oude dorpskern gelegen hoeven te zijn.

Scharn ('terrein van hoge archeologische waarde'; AMK nummer 16419)

De oudste schriftelijke melding van Scharn dateert uit 1145, toen de abt Erpo (abt van 1141 tot †1178) een nederzetting stichtte te Scharn en daarvoor waarschijnlijk de schenkingen van de edelman Adelbert, bestaande uit een hoeve en 18 bunder land, heeft gebruikt.[2] Later in het jaar 1224 wordt Scharn genoemd als deel van de Schepenbank van Heer, dat het rechtsprekende en bestuurlijke orgaan in dit gebied ten oosten van de Maas was gedurende de middeleeuwen en Nieuwe tijd (AMK nummer 16419). In dit kader werd Scharn ook vaak met de naam Heer-Beneden aangeduid. De bebouwing van Scharn clusterde rond het kruispunt van de weg Maastricht-Bemelen (en verder naar Aken) en de weg Heer-Amby, die tegenwoordig respectievelijk de Wethouder van Caldenborghlaan en de Burgermeester

[2] Een bunder is een oude oppervlaktemaat die bestond vóór de invoering van het metrische system in Nederland in 1816. De omvang van een bunder varieerde van streek tot streek. Uit het cijnsboek van de Heilige Geest te Breda (1400-1415) kunnen we lezen dat één bunder circa 1,3 hectaren was.

Cortenstraat heten. In de Volle Middeleeuwen was het gebied van Scharn adellijk bezit en heeft er waarschijnlijk een burcht gestaan op de locatie van De Damp, de naam van een voormalige weide aan de westkant van de Burgermeester Cortenstraat. De burcht behoorde eerst tot de Heren van Scharn en was vervolgens tussen de 16e en 18e eeuw in het bezit van het kapittel van Sint Servaas. Aan het begin van de 20e eeuw was de locatie van de burcht nog zichtbaar in het veld door reliëfverschillen, die veroorzaakt werden door de loop van de voormalige burchtgracht. Een ander gedeelte van het gebied van Scharn vormde vanaf de 13e eeuw de landerijen van het Wittevrouwenklooster dat in het tweede kwart van de 13e eeuw gesticht was aan het Vrijthof (op huidige locatie van het Generaalshuis en het Theater aan het Vrijthof). De naam Wittevrouwenveld, de nieuwbouwwijk die vanaf de jaren 20 van de vorige eeuw is aangelegd ten oosten van het Koningsplein en de A2/E25, is hiervan afgeleid. Het Wittevrouwenhof (Rijksmonumentnummer 28077) aan de Wethouder van Caldenborghlaan vormde de centrale hoeve van deze landerijen en fungeerde eerst als winhof en later ook als buitenverblijf voor de zusters van het Wittevrouwenklooster. In de Franse tijd aan het einde van de 18e eeuw werden het Wittevrouwenhof en de omliggende landerijen onteigend en gingen de gebouwen over in burgerlijke handen. Op het terrein heeft een proefsleuvenonderzoek en een definitieve opgraving plaatsgevonden [resp. Archis II onderzoeksmeldingnummers 38656 en 48790]. Hierbij zijn muurresten van de voorganger van het huidige gebouw aangetroffen. Tot slot bestaan er archeologische aanwijzingen dat één van de Romeinse wegen vanuit Maastricht over de Scharnerweg en de Oude Akerstraat (de tegenwoordige Wethouder van Caldenborghlaan) naar het oosten gelopen zou hebben. Deze conclusie is hoofdzakelijk gebaseerd op een enkele waarneming van een donkergekleurd pakket kiezel tijdens rioleringwerkzaamheden aan de zuidkant van de Scharnerweg in 1920 [Archis II waarnemingsnummer 38080; taakgroep Cultureel Erfgoed: WOK-code 2002]. Het kan echter niet uitgesloten worden dat het pakket kiezel in werkelijkheid op natuurlijke wijze is afgezet door de Maas en daarom mogelijk onjuist is geïnterpreteerd als één van de Romeinse wegen die vanuit de Maastrichtse binnenstad naar het oosten liepen.[3] Desalniettemin kan geconcludeerd worden dat de oude dorpskern van Scharn interessante archeologische vindplaatsen kan herbergen met name uit de middeleeuwen en Nieuwe tijd.

[3] De andere Romeinse heerbaan aan de oostkant van de Maas liep vanaf de binnenstad (Romeinse brug) via Wyck naar het noordoosten in de richting van Meersen en het Geuldal. Resten van deze Romeinse heerbaan zijn onder meer onderzocht in de Rechtstraat tegenover het portaal van de Sint Martinuskerk [taakgroep Cultureel Erfgoed: WOK-code 6068] en direct ten westen van de Meerssenerweg en de Mariënwaard (Gerards en Schutte 2009).

Limmel ('terrein van hoge archeologische waarde'; AMK nummer 16420)

Limmel – in de Middeleeuwen ook wel Lemmal, Limale of Limmale genoemd – is een wijk van Maastricht, gelegen in het noordelijke deel van de stad, aan de oostkant van de Maas. De oudste archeologische sporen van Limmel stammen uit de Late Middeleeuwen en Nieuwe tijd. Het betreft een cluster oude bebouwing. De nederzetting wordt echter al aan het eind van de Volle Middeleeuwen genoemd. Rond 1230 wordt melding gemaakt van ene Renerus de Limmael, ministeriaal van de vrouwe van Valkenburg. Deze Renerus was afkomstig van een familie in Limal, een plaats in de Belgische gemeente Wavre. Rond het jaar 1280 heerste er wrijving tussen Limmel en Maastricht, hetgeen leidde tot een anti-Brabantse houding van de heren van het dorp. Het huidige kasteel Bethlehem reikt terug tot ongeveer deze periode. Dit blijkt uit een rijmkroniek door Jan van Heelu uit 1288, waarin sprake is van 'casteel Limale'.
De nederzetting was van oorsprong Valkenburgs, maar werd in 1318 Brabants. Limmel werd toen door Jan III van Brabant beleend aan Eustachius de Limmale. In 1331 had de Duitse Orde bezit in Limmel. Begin 16e eeuw werd dit uitgebreid door een schenking van Limmelse bezittingen, waaronder het kasteel, door de familie 't Zievel. Als parochie was Limmel lange tijd verenigd met die van Amby. Kerkelijk viel Limmel na het Concordaat (1801) onder Borgharen, maar in 1834 was het weer zelfstandig. In de 19e eeuw groeide het aan Maastricht grenzende deel van Limmel uit tot een industriegebied. In 1920 werd het gebied uiteindelijk geannexeerd door Maastricht. In de periode daarvoor maakte het deel uit van Meerssen.

5.2 Historische relicten

Historische relicten zijn objecten en structuren van vóór 1830 en hun omgeving, zoals kastelen, historische landhuizen, molens, hoeves en kloosters, waarvan op basis van oude kaarten wordt verwacht dat de bodem waardevolle informatie kan herbergen over het nog aanwezige gebouwde monument en/of oudere voorgangers en andere archeologische resten. In deze paragraaf volgt een korte omschrijving van historische relicten, die op basis van de lijst van Rijksmonumenten en gemeentelijke monumenten zijn geselecteerd. Op de locatie van historische relicten gelden de regels zoals vastgesteld voor zone A in het onderhavige bestemmingsplan.

Rijksmonumenten:

Kasteel Bethlehem (Bethlehemweg 2; rijksmonumentnrs. 27936 & 27937)

Kasteel Bethlehem of Huis Limmel (rijksmonumentnummers 27936, 27937) is ten noorden van de dorpskern van Limmel gelegen, aan de Bethlehemweg 2, op de linkeroever van de Kanjelbeek. Het huidige kasteel bestaat uit vier vleugels rondom een vierkante binnenplaats. De oostvleugel bestaat uit een vroeg-19de eeuws woonhuis, een aanliggende stal en op de noordoost-hoek een ronde toren. De huidige toegang van de voorburcht is aan de westzijde van het kasteel gelegen, op de plaats waar ook de (inmiddels verdwenen) voorburcht lag.

Het kasteel stamt uit de overgangsperiode van de Volle naar de Late Middeleeuwen. In 1284 werd het kasteel van 'Limale', bestaande uit een 'torre', ofwel verdedigbare toren, ingenomen en afgebroken door de hertog van Brabant. Dit voorval werd in 1288 door Jan van Heelu beschreven in zijn rijmkroniek *"die yeeste van den slag van Woeringen"*. In 1289 werd het kasteel herbouwd; het had toen waarschijnlijk een vierkante of rechthoekige opzet. De familie van Limale hield het teruggeworven kasteel tot 1318 als *allodium*[4] in bezit en in datzelfde jaar droeg Eustachius van Lim(m)ale het bezit op aan Hertog Jan III van Brabant, waarna hij het terugkreeg als leengoed. In de daaropvolgende decennia wisselde het nog een aantal keer van eigenaar, tot het in 1509 door familie van 't Zievel aan de ridderlijke Duitse orde werd overgedragen. In deze periode vingen ingrijpende bouwwerkzaamheden aan, waarna het uiteindelijk in de Tachtigjarige oorlog werd verwoest. In het begin van de 18de eeuw werd het bouwvallige kasteel hersteld door landcommandeur Hendrik van Wassenaer van Warmond. Het kasteel behield hierbij grotendeels zijn oorspronkelijke 16de

[4] *Een allodium is een vorm van bezit waarbij de eigenaar de absolute bezitter is. Er was geen verantwoording verschuldigd aan een hogere autoriteit zoals een hertog of een koning.*

eeuwse vorm. Gedurende de Franse tijd en daarna kwam het kasteel opeenvolgend in handen van de staat, de familie Bettonville uit Verviers en de familie Stevens. Gedurende die periode vonden in 1806-1807 en later ook in 1860 en 1862 verbouwingen aan het kasteel plaats.

In de jaren '30 van de 20ste eeuw werd het kasteelpark opengesteld voor publiek en sinds 1953 is de Hoge Hotelschool van Maastricht in het kasteel gevestigd.

Figuur 2: Kasteel Bethlehem

Kasteel Jerusalem (Jeruzalemweg 2; rijksmonumentnr. 27958)

Kasteel Jerusalem is gelegen aan de Jeruzalemweg 2, ten noorden van de wijk Limmel. Kasteel Jeruzalem is in of vlak na 1515 gebouwd en bestond oorspronkelijk uit drie vleugels en een binnenplaats, waaraan een achtzijdige traptoren stond. De binnenplaats werd later volgebouwd, maar het torentje is nog steeds intact.

De voorganger van het kasteel maakte deel uit van de grondheerlijkheid van de proosdij van Meersen, die in 1515 werd verwoest door brand. Van de vorm en uiterlijk van deze voorganger is niets bekend. Het nieuwe gebouw ontstond in opdracht van Peter van den Dries, een telg uit het patriciërsgeslacht Proenen of Pruyn. Het kasteel heeft zijn naam te danken aan zijn erfgenaam Andries Proenen, die in 1557 een pelgrimstocht naar het heilige land had gemaakt en het daarna de naam Jerusalem gaf. In de 16de eeuw is het kasteel in

handen geweest van de jezuïeten in Maastricht. Die verkochten het in 1640 aan Willem Dolmans en Anna de Sauveur, waarna het tot 1770 in bezit bleef van hun nazaten. In de periode daarna is het kasteel opeenvolgend in handen gekomen van Van der Vrecken, de familie Kerens en diens aangetrouwde familie Crassier. Deze laatste familie bleef tot na de Tweede Wereldoorlog eigenaar van het kasteel, waarna het in bezit van gemeente Maastricht kwam. Op het landgoed staat nog een neogotisch koetshuis uit 1904.

Figuur 3: Kasteel Jerusalem

Kasteel Geusselt (Marathonweg 1; rijksmonumentnr. 27977)

Kasteel Geusselt is gesitueerd aan de noordkant van Maastricht, ten oosten van de Maas en ten westen van het dorp Amby aan de Marathonweg. De naam 'Geusselt' is mogelijk af te leiden van het woord *goysen* (stromen, gutsen), wat verband kan houden met de nabijgelegen waterstromen de Kanjel en de Geul.

Het huidige bouwwerk is een voortzetting van een ouder gebouw, waarvan alleen delen van de kelder resteren. Het kasteel bestaat uit twee zijvleugels rondom een binnenplaats en is in zijn geheel omgeven door een gracht. In het midden van de voorgevel staat een vierkante toren met een spits dak (1612-1615), alwaar zich een vroeg 18de eeuws uurwerk van een onbekende maker bevindt.

De Geusselt behoorde tot 1920 aan Amby toe en was van oorsprong een vrij, *allodiaal* goed. In de 14de eeuw gingen de rechten over in handen van de graven van Valkenburg, met de heren van Geusselt als hun leenman. Een van die leenmannen rond 1380 was Jan van den Herte, ofwel Jan van Goisselt. In 1581 verkeerde het kasteel in slechte staat, vermoedelijk door oorlogsschade ten gevolge van het beleg van Maastricht in 1579. In 1635 werd het kasteel hersteld en uitgebouwd door de broeders Augustijnen. In 1657 volgde een volgende verbouwing, in opdracht van de nieuwe eigenaren Custers en Schellaert. Hierbij werd onder andere het markante sierraam in de toren toegevoegd. In 1674 kwam het kasteel in handen van Karel van Brienen, burgemeester van Amby. Deze liet in 1679 een kapel in het slot bouwen. Ongeveer een eeuw later, rond het midden van de 18de eeuw, liet diens kleinzoon – Karel Maximiliaan Louis van Brienen – in het midden van de 18de eeuw eveneens ingrijpende verbouwingen uitvoeren. Deze resulteerden in de huidige vorm van het hoofdgebouw. Kort voor 1922, met mevrouw Van Aelst als eigenares, werd het koetshuis omgebouwd tot vier woningen. Vervolgens werd het vervallen kasteel in 1954 aangekocht door de gemeente Maastricht en in 1992 werd de Limburgse Monumenten Stichting uiteindelijk eigenaar. Na een algehele restauratie heeft deze stichting hun hoofdkantoor in het kasteel gevestigd.

Figuur 4: Kasteel Geusselt

Hoeve (Meerssenerweg 11; rijksmonumentnr. 27978)

Aan de Meerssenerweg 11 staat een van oorsprong 18de eeuwse herenhoeve. De hoeve bestaat uit een monumentaal woonhuis, voorzien van een brede voorgevel met segmentboogomramingen van hardsteen. In de middenas bevindt zich een gebeeldhouwde hardstenen ingangsomlijsting in Regencestijl. In het rechterdeel van de hoeve bevindt zich een inrijpoort. Links ligt een grote schuur met wederom een poort.

Figuur 5: Hoeve Meerssenerweg 11

Gemeentelijke monumenten:

R.K. Kerk van H. Johannes de Doper (Dolmansstraat 2)

Aan de Dolmansstraat 2 ligt een gemeentelijk monument: de Rooms-katholieke kerk van H. Johannes de Doper. De kerk werd in 1863-1864 door C. Weber gebouwd, in de vorm van een eenvoudige hallenkerk. Op de plek van de huidige kerk stond ook de voorganger die uit de 11e eeuw stamde en van mergel gebouwd was (zie afb. 6). De oudst bekende pastoor was Wilhelmus de Valkenborch, die overleed in 1351. De kerk werd rond 1400 uitgebreid met een koorpartij in gotische stijl. Deze kerk had ruimte voor 250 mensen. Dit aantal was te klein voor de groei in de 19e eeuw, want in 1863 werd de kerk gesloopt en begonnen met de bouw van de huidige (grotere) kerk.

Aanvankelijk was de oude toren van de voorganger in het gebouw verwerkt, maar in 1867 werd deze alsnog gesloopt en vervangen. In 1913 heeft architect Aug. Faurel te Clain bij Luik de kerk vergroot, door het toevoegen van een transept, een koor en zijschepen. Het huidige koor met aangebouwde sacristie dateert uit 1913.
De huidige kerk is een drieschepige, neogotische basiliek in kruisvorm, opgetrokken uit baksteen. De zijschepen en dwarsbeuken zijn even breed en de ingang bevindt zich aan het westen, alwaar deze via een toren te bereiken is. Het schip en de transepten hebben een zadeldak, terwijl de zijbeuken van lezenaarsdaken zijn voorzien. De daken heeft men met leien maasdekking gedekt. De sacristie is aan de vijfhoekige absis vast gebouwd. De toren is voorzien van siermetselwerk en het dak is ingesnoerd en met leien bedekt. De steunberen hebben natuurstenen afsluitingen.

Figuur 6: tekening van de oude Johannes de Doperkerk rond 1840 van Philippus van Gulpen (Boetsen & Jenniskens 1998)

5.3 Archeologisch kader en vindplaatsen

In deze paragraaf wordt een korte beschrijving gegeven van vindplaatsen binnen het gebied van het bestemmingsplan Maastricht Noordoost zoals aangegeven op de archeologische waarden-, beheers- en sturingskaart. Vindplaatsen worden vermeld met het Archis II waarnemingsnummer (landelijke database) en/of de WOK-code (dossiers bij de taakgroep Cultureel Erfgoed van de gemeente Maastricht).

Prehistorie

In het gebied van het bestemmingsplan Maastricht Noordoost bevindt zich een relatief beperkt aantal prehistorische vindplaatsen. Dit gegeven hangt mogelijk samen met het laaggelegen en natte karakter van het gebied.

De meeste waarnemingen zijn in het oostelijke deel van het plangebied gedaan. Om te beginnen heeft men in de Frankenstraat, bij Oostermaas, vuurstenen afslagen gevonden [Archis II waarnemingsnummer 35361]. Deze kunnen in het Neolithicum tot en met de IJzertijd gedateerd worden. Ten noorden hiervan, langs de Terblijterweg, zijn prehistorische vuursteenfragmenten aangetroffen [Archis II waarnemingsnummers 130618, 130619]. Ook de vuurstenen boor bij de Heukelstraat [Archis II waarnemingsnummer 415682] en vondsten van aardewerk, bot, houtskool en steen uit de IJzertijd bij de Terblijterweg [Archis II waarnemingsnummers 35336, 35337, 35342] zijn uit het oostelijke deel van het plangebied afkomstig. Iets noordelijker, maar in diezelfde hoek, heeft men op de grens met Amby ook nog vuursteen uit het Neolithicum of de Bronstijd gevonden [Archis II waarnemingsnummer 130240].

In het westelijke deel van het plangebied, vlak bij de Maas, zijn enkele stenen bijlen en dissels gevonden, die in het vroege Neolithicum tot in de Bronstijd te dateren zijn [Archis II waarnemingsnummer 32688]. Tot slot is ten noordoosten hiervan een depot van metalen IJzertijdvondsten aangetroffen bij een archeologische begeleiding. Ook zijn hier enkele IJzertijdscherven aangetroffen [gemeentelijke projectcode 1998.MANZ.R].

Romeinse tijd

Het plangebied herbergt enige belangwekkende archeologische vindplaatsen uit de Romeinse tijd. Dit hangt waarschijnlijk samen met de twee Romeinse wegen die vanaf de Maastrichtse binnenstad naar het oosten liepen: (1) vanaf de Hoogbrugstraat, over de

Scharnerweg en de Oude Akerstraat (de tegenwoordige Wethouder van Caldenborglaan), en de Bemelerweg naar het oosten toe; (2) vanaf de Rechtstraat, langs de Sint Martinuskerk, via de wijk Sint Maartenspoort (omgeving van Turennestraat), over het spoor, en vervolgens in de buurt van de Meerssenerweg naar het noordoosten in de richting van Meersen en het Geuldal. Desalniettemin maakt de aanwezigheid van de tumulus 'De Tomme', een monumentale grafheuvel uit de Romeinse tijd [Archis II waarnemingsnummer 37944; taakgroep Cultureel Erfgoed: WOK-code 2001], nabij de kruising van de Bemelerweg en de Oude Molenweg, het aannemelijk dat in de buurt van de Scharnerweg, de Wethouder van Caldenborghlaan en de Bemelerweg één van de Romeinse wegen vanuit Maastricht naar het oosten toe heeft gelopen. Ook van de Romeinse weg vanuit Wyck, die mogelijk door de wijk van Sint Maartenspoort en via de Meerssenerweg naar het noordoosten liep, zijn weinig archeologische gegevens beschikbaar. Tot op heden is deze Romeinse weg alleen in detail onderzocht in de Rechtstraat, tegenover het portaal van de Sint Martinuskerk [taakgroep Cultureel Erfgoed: WOK-code 6068]. De vermoedelijke loop van deze Romeinse weg is ook beschreven in het kader van het bureauonderzoek van BAAC bv (Tebbens & Van Genabeek (reds.), 2005). Zeer recentelijk heeft Grontmij Nederland b.v., middels een archeologische begeleiding van de aanleg van een waterleiding, resten van een Romeinse weg in de vorm van funderingen met houten palen aangetroffen. De restanten lagen in de buurt van de Meerssenerweg en Mariënwaard (Geraeds en Schutte 2009) [Archis II waarnemingsnummer 424378]. Op basis van dendrochronologisch onderzoek van de jaarringen van de palen kon een datering verkregen worden van 169 na Chr., hetgeen suggereert dat de houten constructie uit de tweede helft van de 2de eeuw dateert. Het is echter niet uitgesloten dat er sprake is van meerdere bouwfasen.

Andere belangwekkende vondsten uit de Romeinse tijd binnen het plangebied bestaan voornamelijk uit één of meerdere bij elkaar gelegen crematiegraven met bijgiften van aardewerk, glas en metalen voorwerpen. Zo is in de Minister Talmastraat, in het zuidelijke deel van de wijk van Heugemerveld, een crematiegraf uit de 1ste eeuw na Chr. gevonden, mogelijk van een man die als soldaat in het Romeinse leger heeft gediend [Archis II waarnemingsnummer 38086; WOK-code 2005]. Onder de bijgiften bevonden zich urnen, fragmenten van *terra sigillata* borden en een ijzeren speerpunt. Volgens de voormalig gemeentelijk archeoloog de heer T. Panhuysen is dit het oudst bekende Romeinse graf te Maastricht.[5] Andere crematiegraven uit de Romeinse tijd, die ook grafgiften bevatten zoals

[5] De gevonden borden, kommen en bekers in het crematiegraf bij de Minister Talmastraat behoren tot het zogenaamde *terra nigra* en *terra rubra* aardewerk. Dit zijn van oorsprong inheemse, Noord-Gallische en dus niet-Romeinse aardewerktypen, die in het algemeen geclassificeerd worden als Belgisch Waar.

aardewerk van *terra sigillata*, zijn gevonden aan de Frankenstraat [Archis II waarnemingsnummer 35361]. Tot slot zouden er ook één of meerdere Romeinse grafvelden hebben gelegen bij Limmel, in de buurt van de Meerssenerweg en het spoor, en een gebied dat aangeduid wordt met de naam De Bek. Dit laatste gebied ligt ongeveer tussen de Willem Alexanderweg en de Borgharenweg op de locatie, waar zich sinds 1891 één van de aardewerkfabrieken van de Sphinx bevond. Het gaat waarschijnlijk om een zeer aanzienlijk grafveld. Een van de vondstmeldingen spreekt namelijk over een dertigtal Romeinse brandgraven [Archis II waarnemingsnummer 37529]. De vondstmeldingen liggen dusdanig ver uit elkaar dat het onwaarschijnlijk is dat het slechts om één grafveld gaat. Ongeveer 200m ten oosten hiervan is in de tuin van Meerssenerweg 99a in 1980 tevens een Romeins brandgraf gevonden [gemeentelijke code MAME99a]. Meer naar het noorden bij de Steenstraat in Limmel heeft men in 1881 eveneens restanten van een Romeinse villa – in de vorm van dakpannen, verwarmingstegels en grindfunderingen – aangetroffen [Archis II waarnemingsnummer 38555].

Een probleem bij de bovengenoemde meldingen is echter dat ze uit de tweede helft van de 19de eeuw stammen en verband houden met de afgraving van leem voor de aardewerkindustrie. Het is dus zeer waarschijnlijk dat de plaatsaanduiding van de Romeinse vondsten onnauwkeurig is. Met dit gegeven dient rekening gehouden te worden in het kader van toekomstige bodemverstorende ingrepen binnen het gebied van de voormalige Sphinx fabriek aan de Willem Alexanderweg en de Mosa fabriek ten zuiden van de Viaductweg en aan de Meerssenerweg.

Vervolgens dient er in relatie tot Romeinse graven nog op gewezen te worden dat deze gewoonlijk dicht bij de uitvalswegen lagen vanuit nederzettingen zoals Maastricht. Dit lijkt duidelijk van toepassing te zijn op de locatie van de crematiegraven bij de Frankenstraat, het NS station en het gebied bij Wyckerpoort en Limmel, ten westen van de Meerssenerweg (voornamelijk de fabrieksterreinen van de Mosa en de voormalige Sphinx). Het Romeinse crematiegraf aan de Minister Talmastraat lijkt de enige uitzondering op deze regel, hoewel het niet uitgesloten kan worden dat er ook een Romeinse weg liep vanuit Wyck naar het zuiden. Daarnaast moet er in gedachten worden gehouden dat het crematiegraf aan de Minister Talmastraat in de 1ste eeuw na Chr. gedateerd kan worden, terwijl de andere grafvelden uit de midden- en laat-Romeinse tijd (2de tot en met het begin van de 5de eeuw na Chr.) stammen. Door opgravingen op het Vrijthof in 2003 is duidelijk geworden dat er in ieder geval sprake is van een Romeinse weg vanaf ca. 25 n. Chr. (Dijkstra en Flamman, 2004)

Tot slot is er nog een aantal Romeinse waarnemingen gedaan bij de Heukelstraat, aan de oostkant van het plangebied. Het betreft de mogelijke restanten van een *villa*-complex, getuige de in 1918 gevonden aardewerkfragmenten, zoals *terra sigillata*, en dakpannen [Archis II waarnemingsnummer 37869]. In 2007 is bij de Heukelstraat wederom een aantal vondsten uit de Romeinse tijd gedaan [Archis II waarnemingsnummer 415682]. Het betreft onder andere bouwmateriaal, *terra sigillata* en een kurkurn.

Middeleeuwen

Uit de Vroege Middeleeuwen zijn bij een opgraving aan de Heukelstraat drie Merovingische graven aangetroffen. Van menselijke resten zijn geen sporen gevonden, maar door grafvondsten en bodemverkleuringen kunnen drie graven onderscheiden worden; één graf met vrouwelijke grafgiften en twee waarbij mannelijke grafgiften zijn aangetroffen. Verder zijn er nog een oven en enkele Merovingische scherven aangetroffen. In een kuil zijn er tevens Karolingische scherven gevonden. Om te beginnen is in de Waldeck Pyrmontstraat [taakgroep Cultureel Erfgoed: WOK-code 5067] een vondst uit de Middeleeuwen gedaan. Het betreft een medaillon van een lood-tin legering, waarop een vrouw in lange robe met een toren is afgebeeld. De toren doet vermoeden dat het om een afbeelding van de Heilige Barbara gaat. Volgens de overlevering werd deze heilige door haar vader opgesloten in een toren, om haar te vrijwaren van de vele jongemannen die haar hand vroegen. Verder is bij de Heukelstraat divers laatmiddeleeuws aardewerk en ijzer aangetroffen [Archis II waarnemingsnummer 415682], en heeft men bij de Meerssenerweg een fragment van een zwaard gevonden [Archis II waarnemingsnummer 424378].

Nieuwe en Nieuwste tijd

Binnen het gebied van bestemmingsplan Maastricht Noordoost zijn ook vondsten uit de Nieuwe en Nieuwste tijd bekend. Aan de Prof. Pieter Willemstraat is bijvoorbeeld een ijzeren sleutel in gotische stijl gevonden, die in de 17e eeuw gedateerd kan worden [taakgroep Cultureel Erfgoed: WOK-code 5066]. Ook zijn in de Waldeck Pyrmontstraat aardewerken triangels en scherven gevonden, die in de 19de en vroege 20ste eeuw door de Société Ceramique geproduceerd zijn [taakgroep Cultureel Erfgoed: WOK-code 5068]. Verder heeft men aan de oostgrens van het plangebied zogenaamde 'musketflinten' aangetroffen [Archis II waarnemingsnummers 130618, 130619]. Een 'musketflint' is een stukje vuursteen dat bij geweren (*musketten*) werd gebruikt om het kruit te ontsteken voor het schot.

Een andere vindplaats betreft voormalig kasteel de Ravenhof, vlak ten zuiden van Amby [Archis II waarnemingsnummer 36195] (Veldman 1983). Hoewel deze archeologische vindplaats officieel binnen het gebied van het bestemmingsplan Amby ligt, valt een deel van de vijftig meter contour binnen het onderhavige bestemmingsplangebied. De Ravenhof was een kasteel, waarvan de eerste schriftelijk vermelding uit 1570 stamt. In deze bron wordt gesproken van het Huis van Jonker Rave (*t' Huys van Ioncheer Raef*). Het kasteel werd in 1850 volledig afgebroken. Interessant is echter dat de Ravenhof, onder leiding van Prins Frederik Hendrik van Oranje, binnen de verdedigingslinie van het Staatse leger was opgenomen. Dit gebeurde tijdens het beleg van Maastricht in 1632. De fortificaties vormden een circumvallatielinie, die ervoor moest zorgen dat de Spanjaarden niet konden uitvallen vanuit Maastricht. Omgekeerd zorgde de circumvallatielinie ervoor dat de Spanjaarden geen militaire hulp van buitenaf konden ontvangen. Volgens oude plattegronden van het beleg van Maastricht uit 1632, was één van de hoofdkwartieren van het Staatse leger zelfs gevestigd aan de Ravenhof. Dit zou zijn af te leiden uit de 'musketflinten' die in de nabijheid van dit voormalige kasteel gevonden zijn.

Iets ten noordwesten van de Ravenhof, bij sportpark Geusselt, is bij het graven van proefsleuven in 2011 de mogelijke gracht van een kasteel aangetroffen [Archis II vondstmeldingsnummer 418550]. Tot slot zijn bij de Kasteel Verduynenstraat nog enkele verkleuringen in de grond gevonden, die aan de Nieuwe tijd toegeschreven kunnen worden [Archis II vondstmeldingsnummer 418321].

6 Literatuur

Berendsen, H.J.A. 1997. *Landschappelijk Nederland*. Assen: Van Gorcum en Comp. B.V.

Berg, M.W. van den 1989. *Geomorfologische kaart van Nederland, schaal 1:50.000, Toelichting op kaartblad Genk-Sittard-Maastricht-Heerlen, 59-60-61-62*. Haarlem en Wageningen: Staring Centrum en Rijks Geologische Dienst.

Berg, M.W. van den 1989. *Geomorfologische kaart van Nederland, schaal 1:50.000. Maasterrassen en Hellingklassen. Genk-Sittard-Maastricht-Heerlen, 59-60-61-62*. Haarlem en Wageningen: Staring Centrum en Rijks Geologische Dienst.

Berg, M.W. van den, en J.A.M. ten Cate 1987. *Geomorfologische kaart van Nederland, schaal 1:50.000. Genk-Sittard-Maastricht-Heerlen, 59-60-61-62*. Haarlem en Wageningen: Staring Centrum en Rijks Geologische Dienst.

Boetsen, J. en A. Jenniskens 1998. *Limmel* (Maastrichts Silhouet), Maastricht: Stichting Historische reeks Maastricht.

Boogard, J. van de, en S. Minis 2001. *Monumentengids Maastricht*. Leiden: Primavera Pers.

Damoiseaux, J.H. P. Haberts en T.C. Teunissen van Manen 1990. *Bodemkaart van Nederland, schaal 1:50.000*. Wageningen: Stichting voor Bodemkartering (Stiboka).

Deville, T. en J. Orbons, 2010. *Sportpark Geusselt, Maastricht, gemeente Maastricht. Inventariserend Veldonderzoek (IVO-O); Bureauonderzoek en verkennend booronderzoek*. Maastricht: ArcheoPro rapport 1017.

Dijkman, W. & Hulst, R. 1997: Maastricht/Amby - Heukelstraat: een archeologische A-locatie. In: Dijkman, W. (red.), *Archeologie in Limburg* nr. 74. Maastricht.

Dijkstra, M.F.P. en Flamman, J.P., 2004. *Onderweg naar gisteren. Archeologisch onderzoek naar 2000 jaar wegopbouw langs de noordzijde van het Vrijthof te Maastricht*. Amsterdam Archeologisch Centrum.

Exaltus, R. en J. Orbons, 2010. *Kerk Nazareth, Maastricht, gemeente Maastricht. Inventariserend Veldonderzoek (IVO-O); Bureauonderzoek en karterend booronderzoek.* Maastricht: ArcheoPro rapport 835.

Geraeds, J.J.G. & A.H. Schutte, 2009. *Archeologisch onderzoek watertransportleiding IJzeren Kuilen-Julianakanaal, gemeenten Maastricht en Meerssen. Archeologische begeleiding, aanleg watertransportleiding Julianakanaal – IJzeren Kuilen, gemeenten Maastricht en Meerssen.* GRONTMIJ ARCHEOLOGISCHE RAPPORTEN 609

Hamers, V. en G. Soeters 2008. *Springlevend Verleden. Beleidsnota Cultureel Erfgoed Maastricht 2007-2012*. Maastricht: Gemeente Maastricht.

Hazen, P.L.M., 2011. *Sporen aan beide zijden van het spoor. Een inventariserend veldonderzoek in de vorm van proefsleuven te Maastricht, P+R Maastricht Noord.* Amersfoort: ADC Archeoprojecten rapport 2834.

Hendrikx, B.A.T.M. en R. Torremans, 2010. *Maastricht Heukelstraat 15-17. IJzertijd tot Middeleeuwen op 600 vierkante meter*. Amersfoort: ADC Archeoprojecten rapport 1241.

Hoven, E. en W.S. van de Graaf, 2003. *Archeologisch onderzoek in Amby. Inventariserend veldonderzoek, waarderende fase. 2003 MAAY-77B*. Nijmegen: Becker & Van de Graaf.

Hulst, R.A., 1998. *Verslag archeologische begeleiding van graafwerkzaamheden t.b.v. bergbezinkleiding voor de randvoorziening Nazareth, Kasteel Neubourrgweg, gemeente Maastricht*. (Niet gepubliceerd).

Jager, D.H. de, en E. Heunks, 1995. *Archeologisch onderzoek Amby-Zuidoost en Amby-Heukelstraat, gemeente Maastricht. Vooronderzoek en Veldkartering*. Amsterdam: Stichting RAAP, RAAP-rapport 102.

Jager, D.H. de, 1998. *Bestemmingsplan Scharn-Noord, gemeente Maastricht; een archeologische inventarisatie en kartering*. Amsterdam: RAAP Archeologisch Adviesbureau, RAAP-rapport 383.

KNA 3.2: College voor de archeologische kwaliteit. *Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie, versie 3.2, mei 2010*.

Landesvermessungsamt Nordrhein Westfalen 1968. *Kartenaufname der Rheinlande durch Tranchot und Von Müfflung 1803-1820, kaart 83 Maastricht, schaal 1:25.000*. Bonn: Landesvermessungsamt Nordrhein Westfalen.

Orbons, J., 2009. *Meerssenerweg, Maastricht, gemeente Maastricht. Inventariserend Veldonderzoek (IVO-O); Geofysisch onderzoek*. Maastricht: ArcheoPro rapport 736.

Panhuysen, T.A.S.M., 1996. *Romeins Maastricht en zijn beelden*. (Corpus Signorum Imperii Romani. Corpus van de Romeinse Beeldhouwkunst. Nederland. Germania Inferior – Maastricht), Maastricht.

Peeters, J. (red.). *Beleidskaart Archeologie – Toelichting*. Maastricht, december 2008.

Ramakers, E. 2005. *Historische atlas van Maastricht. 2000 jaar aan Maas en Jeker*. Maastricht: SUN/Regionaal Historisch Centrum Limburg.

Schutte, A.H., 2011. *Archeologisch bureauonderzoek en verkennend booronderzoek hoek Willem Alexanderweg – Balijeweg te Maastricht, gemeente Maastricht*. Swalmen: Econsultancy rapport 10101757.

Spoelstra, A. en P.C. Teekens, 2010. *Bureauonderzoek ten behoeve van het project 'Gedeeltelijke Verkabeling 150 kV Limmel' te Maastricht, gemeente Maastricht (L.)* Heerenveen: Oranjewoud B.V. Archeologische rapporten Oranjewoud 2010/114.

Steur, G.G.L. en W. Heijink (red.) 1991 (4e Uitgave). *Bodemkaart van Nederland, schaal 1:50.000. Algemene begrippen en indelingen*. Wageningen: Stichting voor Bodemkartering (Stiboka).

Tebbens, L.A.(red.) & R.J.M. van Genabeek (red.), 2005. *A2 passage Maastricht / Ruimte rond de A2. Inventariserend Archeologisch en Cultuurhistorisch Bureauonderzoek.* BAAC rapport 05.195.

Ubachs, P.J.H. en I.M.H. Evers 2005. *Historische Encyclopedie Maastricht*. Zutphen: Uitgeversmaatschappij Walburg Pers.

Vleeshouwer, J.J. en J.H. Damoiseaux 1990. *Bodemkaart van Nederland, schaal 1:50.000. Toelichting bij kaartblad 61-62 West en Oost Maastricht-Heerlen*. Wageningen: Stichting voor Bodemkartering (Stiboka).

Wolters-Noordhoff Atlasproducties 1992 , in: *Grote Historische Provincie Atlas 1837-1844 Limburg*

Geraadpleegde websites:

http://archis2.archis.nl
http://www.kerkgebouwen-in-limburg.nl
http://monumentenregister.cultureelerfgoed.nl
http://www.parochieborgharen.nl

7 Lijst van afbeeldingen en foto's

Afbeeldingen en foto's:	***Pagina:***
Afbeelding omslag: Luchtfoto Maastricht uit 1949. (Bron: Flexiweb, gemeente Maastricht)	1
Figuur 1: afbakening onderzoeksgebied; dit is gelijk aan het plangebied	7
Figuur 2: Kasteel Bethlehem	19
Figuur 3: Kasteel Jerusalem	20
Figuur 4: Kasteel Geusselt	21
Figuur 5: Hoeve Meerssenerweg 11	22
Figuur 6: tekening van de oude Johannes de Doperkerk rond 1840 van Philippus van Gulpen (Boetsen & Jenniskens 1998)	23

Bijlage 1

Catalogus van archeologische vindplaatsen

In de catalogus zijn zowel de archeologische vindplaatsen uit het Maastrichts Gemeentelijk Archief (taakgroep Cultureel Erfgoed; WOK-codes) als uit de landelijke database Archis II opgenomen (Archis II waarnemingsnummers). Voor het gebied binnen een straal van 50 meter van archeologische vindplaatsen gelden de regels zoals vastgesteld voor zone A.

Archeologische vindplaatsen in het Maastrichts Gemeentelijk Archief (taakgroep Cultureel Erfgoed; WOK-codes)

.....

WOK-code: 1008
Dossiernr.: D1000
Projectcode: 1983MA.B
Archis II waarnemingsnr.: onbekend
Toponiem: Heerderweg 56-94
Coördinaten: 177.651/317.399
Jaar melding: 1983
Verwerving: archeologische begeleiding
Complex: onbekend
Vondsten: onbekend
Begindatering: onbekend **Einddatering:** onbekend

.....

.....

WOK-code: 1011/5066
Dossiernr.: D1000
Projectcode:
Archis II waarnemingsnr.:
Toponiem: School; Prof. Pieter Willemstraat
Coördinaten: 177.650/317.730
Jaar melding: 1968
Verwerving: onbekend
Complex: onbekend
Vondsten: Gotische sleutel van ijzer, 17e eeuw
Begindatering: Nieuwe tijd A **Einddatering:** Nieuwe Tijd B

.....

.....

WOK-code: 1012/5067
Dossiernr.: D1000

Projectcode:
Archis II waarnemingsnr.:
Toponiem: Waldeck Pyrmontstraat 53
Coördinaten: 177.850/317.400
Jaar melding: 1984
Verwerving: toevalsvondst
Complex: Onbekend
Vondsten: Rond medaillon van lood-tin legering met 4 oogjes rondom. Mogelijk afbeelding van de H. Barbara.
Begindatering: Middeleeuwen **Einddatering:** Nieuwe Tijd

.....

.....
WOK-code: 2005
Dossiernr.: D12
Projectcode: 1949.MATM.R
Archis II waarnemingsnr.:
Toponiem: Minister Talmastraat
Coördinaten: 177.600/316.900
Jaar melding: 1949
Verwerving: Graafwerkzaamheden
Complex: Crematiegraf
Vondsten: Crematiegraf met bijgiften: urnen, fragmenten Terra Sigilata borden (ANDECOV opschrift), kommetje, ijzeren speerpunt, bronzen scheplepel (simpula)
Begindatering: Romeinse tijd **Einddatering:** Romeinse tijd

.....

.....
WOK-code: 5068
Dossiernr.: D1000
Projectcode:
Archis II waarnemingsnr.:
Toponiem: Waldeck Pyrmontstraat
Coördinaten: 177.800/317.400
Jaar melding: 1984
Verwerving: Niet-archeologisch graafwerk
Complex: Onbekend
Vondsten: Aardewerk triangels en aardewerkscherven van de Société Ceramique
Begindatering: Nieuwe tijd C **Einddatering:** Nieuwe Tijd C

.....

.....
WOK-code: 8021
Dossiernr.: Geen11
Projectcode: 2003.MAAY.77B
Archis II waarnemingsnr.:
Toponiem: Amby
Coördinaten: 179.120/318.370

Jaar melding: 2003
Verwerving: IVO met proefsleuven
Complex: Onbekend
Vondsten: Er wordt in het rapport melding gemaakt van vondsten maar deze worden niet beschreven. De vondsten waren niet in situ vanwege de ophogingslaag en de verstoorde bodem en dus niet representatief beschouwd voor de locatie.
Begindatering: onbekend **Einddatering:** onbekend

.....

.....

WOK-code: 8025
Dossiernr.: Geen13
Projectcode: 06-MAFL.B
Archis II waarnemingsnr.:
Toponiem: Voormalige Franklinstraat
Coördinaten: 178.016/318.079
Jaar melding: 2006
Verwerving: Waarneming
Complex: Onbekend
Vondsten: geen vondsten gedaan
Begindatering: onbekend **Einddatering:** onbekend

.....

.....

WOK-code: 8030
Dossiernr.: Geen13
Projectcode: 05.MAUK.B
Archis II waarnemingsnr.:
Toponiem: Heukelstraat
Coördinaten: 179.090/318.910
Jaar melding: 2005
Verwerving: archeologische kijkgaten
Complex: Onbekend
Vondsten: vervolgonderzoek heeft plaatsgevonden; zie vondstmelding 415682 (hieronder)
Begindatering: **Einddatering:**

.....

Archeologische vindplaatsen in het Maastrichts Gemeentelijk Archief (taakgroep Cultureel Erfgoed; overige projectcodes)

.....

Dossiernr.: onbekend
Projectcode: MAME99a
Archis II waarnemingsnr.:
Toponiem: Meerssenerweg 99a
Coördinaten: 177.669/318.821
Jaar melding: 1980
Verwerving: vondstmelding
Complex: crematiegraf

Vondsten: crematiegraf 1e helft 2de eeuw n. Chr.
Begindatering: Romeinse tijd **Einddatering:** Romeinse tijd

.....

.....

Dossiernr.: onbekend
Projectcode: 1997.MAUK.B
Archis II waarnemingsnr.:
Toponiem: Heukelstraat
Coördinaten: 179.137/318.667
Jaar melding: 1997
Verwerving: archeologische opgraving
Complex: Onbekend
Vondsten: IJzertijd aardewerk, Romeins aardewerk, 3 Merovingische graven, Vroeg-Middeleeuws: zwaard, vuurslag, baardtangetje, bijl, oven, maalsteen; Laat-Middeleeuws aardewerk
Begindatering: IJzertijd **Einddatering:** Late Middeleeuwen

.....

.....

Dossiernr.: onbekend
Projectcode: 1998.MANZ.R
Archis II waarnemingsnr.:
Toponiem: Nazareth, Kasteel Neuborgweg
Coördinaten: 178.404/319.590
Jaar melding: 1998
Verwerving: archeologische begeleiding
Complex: Onbekend
Vondsten: 49 metalen voorwerpen uit de IJzertijd: ijzeren riembeugel, bronzen beslagplaatje, ijzerbeslag; IJzertijd aardewerk; Romeins aardewerk
Begindatering: IJzertijd **Einddatering:** Romeinse tijd

.....

Archeologische vindplaatsen in de landelijke database (Archis II waarnemingsnummers)

.....

Archis II waarnemingsnr.: 32688
Toponiem: De Bek
Coördinaten: 177.270 / 319.110
Jaar melding: 1915
Verwerving: niet-archeologische graafwerkzaamheden
Complex: Nederzetting, onbepaald
Vondsten: stenen bijlen/dissels
Begindatering: Neolithicum vroeg B **Einddatering:** Bronstijd

.....

.....

Archis II waarnemingsnr.: 35336, 35337 & 35342
Toponiem: Bergerstraat
Coördinaten: 178.930 / 318.375
Jaar melding: 1965
Verwerving: niet-archeologische graafwerkzaamheden
Complex: Nederzetting, onbepaald
Vondsten: Aardewerk, handgevormd; bot; houtskool; Marne(achtig)-aardewerk; gladwandig aardewerk (handgvormd); brokken steen; 1 slijpsteen/wetsteen
Begindatering: IJzertijd **Einddatering:** IJzertijd

.....

.....

Archis II waarnemingsnr.: 35344
Toponiem: Bergerstraat
Coördinaten: 179.085 / 318.415
Jaar melding: 1965
Verwerving: niet-archeologische graafwerkzaamheden
Complex: Nederzetting, onbepaald
Vondsten: Aardewerk, handgevormd; brok steen; 1 slijpsteen/wetsteen
Begindatering: IJzertijd **Einddatering:** IJzertijd

.....

.....

Archis II waarnemingsnr.: 35361
Toponiem: Frankenstraat
Coördinaten: 178.400 /318.200
Jaar melding: 1929
Verwerving: niet-archeologische graafwerkzaamheden
Complex: crematiegraf
Vondsten: Terra sigillata bord/schotel; vuursteenafval; zandsteen/kwartsiet; houtskool; aardewerk, gedraaid

Begindatering: Neolithicum **Einddatering:** Romeinse tijd

.....

.....

Archis II waarnemingsnr.: 36195
Toponiem: Ravenhof; huis van jonker Rave
Coördinaten: 179.100 / 318.620
Jaar melding: 1964
Verwerving: onbekend
Complex: kasteel
Vondsten: fundering van kasteel
Begindatering: Nieuwe tijd A **Einddatering:** Nieuwe tijd C

.....

.....

Archis II waarnemingsnr.: 37529
Toponiem: Steenstraat
Coördinaten: 177.700 / 318.900
Jaar melding: 1870
Verwerving: Niet-archeologisch: graafwerk
Complex: Crematiegraven
Vondsten: 30 crematiegraven; Terra sigillata borden, kommen; keramiek: olielamp, gladwandig & ruwwandig aardewerk, spinklos, geverfd aardewerk, kruiken/amforen; bronzen munt; bronzen fibulae; ijzeren spijkers; crematieresten (bot); houtskool
Begindatering: Romeinse tijd **Einddatering:**Romeinse tijd

.....

.....

Archis II waarnemingsnr.: 37869
Toponiem: Heukelstraat
Coördinaten: 179.150/318.650
Jaar melding: 1918
Verwerving: Niet-archeologisch: graafwerk
Complex: Romeins villa(complex)
Vondsten: Terra sigillata; keramiek: vaatwerk, dakpan
Begindatering: Romeinse tijd **Einddatering:** Romeinse tijd

.....

.....

Archis II waarnemingsnr.: 37889
Toponiem: Heukelstraat
Coördinaten: 179.150 / 318.650
Jaar melding: 1969
Verwerving: Archeologisch: booronderzoek
Complex: Nederzetting, onbepaald

Vondsten: stukjes bouwpuin; houtskool
Begindatering: onbekend **Einddatering:** onbekend

.....

.....

Archis II waarnemingsnr.: 37897
Toponiem: Heukelstraat
Coördinaten: 179.150 / 318.650
Jaar melding: 1981
Verwerving: Archeologisch: inspectie
Complex: Nederzetting, onbepaald
Vondsten: bouwpuin; cultuurlaag (bewoningsgrond)
Begindatering: Romeinse tijd **Einddatering:** Romeinse tijd

.....

.....

Archis II waarnemingsnr.: 38086
Toponiem: Minister Talmastraat
Coördinaten: 177.600 / 316.900
Jaar melding: 1949
Verwerving: Niet-archeologisch: graafwerk
Complex: crematiegraf
Vondsten: Keramiek: Terra Rubra bord, kom, bekers, Terra nigra beker; houtskool; bronzen lepel; ijzeren spijkers, ijzeren lanspunt)
Begindatering: Romeinse tijd **Einddatering:** Romeinse tijd

.....

.....

Archis II waarnemingsnr.: 38555
Toponiem: Steenstraat bij Geuselterbroek
Coördinaten: 178.000 / 319.350
Jaar melding: 1881
Verwerving: Archeologisch: inspectie
Complex: Romeins villa
Vondsten: Keramiek: dakpan en (verwarmings)tegel; grindfunderingen
Begindatering: Romeinse tijd **Einddatering:** Romeinse tijd

.....

.....

Archis II waarnemingsnr.: 130240
Toponiem: Amby Heukelstraat
Coördinaten: 179.125/318.700

Jaar melding: 1994
Verwerving: Archeologisch: veldkartering
Complex: onbekend
Vondsten: Keramiek: aardewerk (neolithicum-nieuwe tijd); bakstenen (romeinse tijd-nieuwe tijd); vuursteenafval (neolithicum-bronstijd)
Begindatering: Neolithicum **Einddatering:** Nieuwe tijd

.....

.....

Archis II waarnemingsnr.: 130618
Toponiem: Scharn-noord
Coördinaten: 178.450/318.350
Jaar melding: 1998
Verwerving: Archeologisch: veldkartering
Complex: onbekend
Vondsten: 3 vuursteenafslagen (paleolithicum-neolithicum); 1 musketflint
Begindatering: Paleolithicum **Einddatering:** Nieuwe tijd B

.....

.....

Archis II waarnemingsnr.: 130619
Toponiem: Scharn-noord
Coördinaten: 178.925/318.360
Jaar melding: 1998
Verwerving: Archeologisch: veldkartering
Complex: onbekend
Vondsten: 4 vuursteenafslagen (paleolithicum-neolithicum); 1 musketflint
Begindatering: Paleolithicum **Einddatering:** Nieuwe tijd B

.....

.....

Archis II waarnemingsnr.: 424378
Toponiem: Meerssenerweg
Coördinaten: 178.285/319.976
Jaar melding: 2007
Verwerving: Archeologisch: begeleiding
Complex: nederzetting, onbepaald; beschoeiing
Vondsten: Tijdens de actieve begeleiding zijn diverse houten palen (datering Romeinse tijd, 169 n. Chr.) en een fragment van een zwaard aangetroffen (Middeleeuws). De palen maken waarschijnlijk deel uitvan de Via Belgica (de Romeinse heerweg tussen Boulogne sur Mer en Keulen).Tijdens de passieve variant zijn fundamentresten aangetroffen van een in de vorige eeuw gesloopt gebouw.
Begindatering: Romeinse tijd **Einddatering:** Nieuwe tijd C

Archeologische vindplaatsen in de landelijke database (Archis II overige nummers)

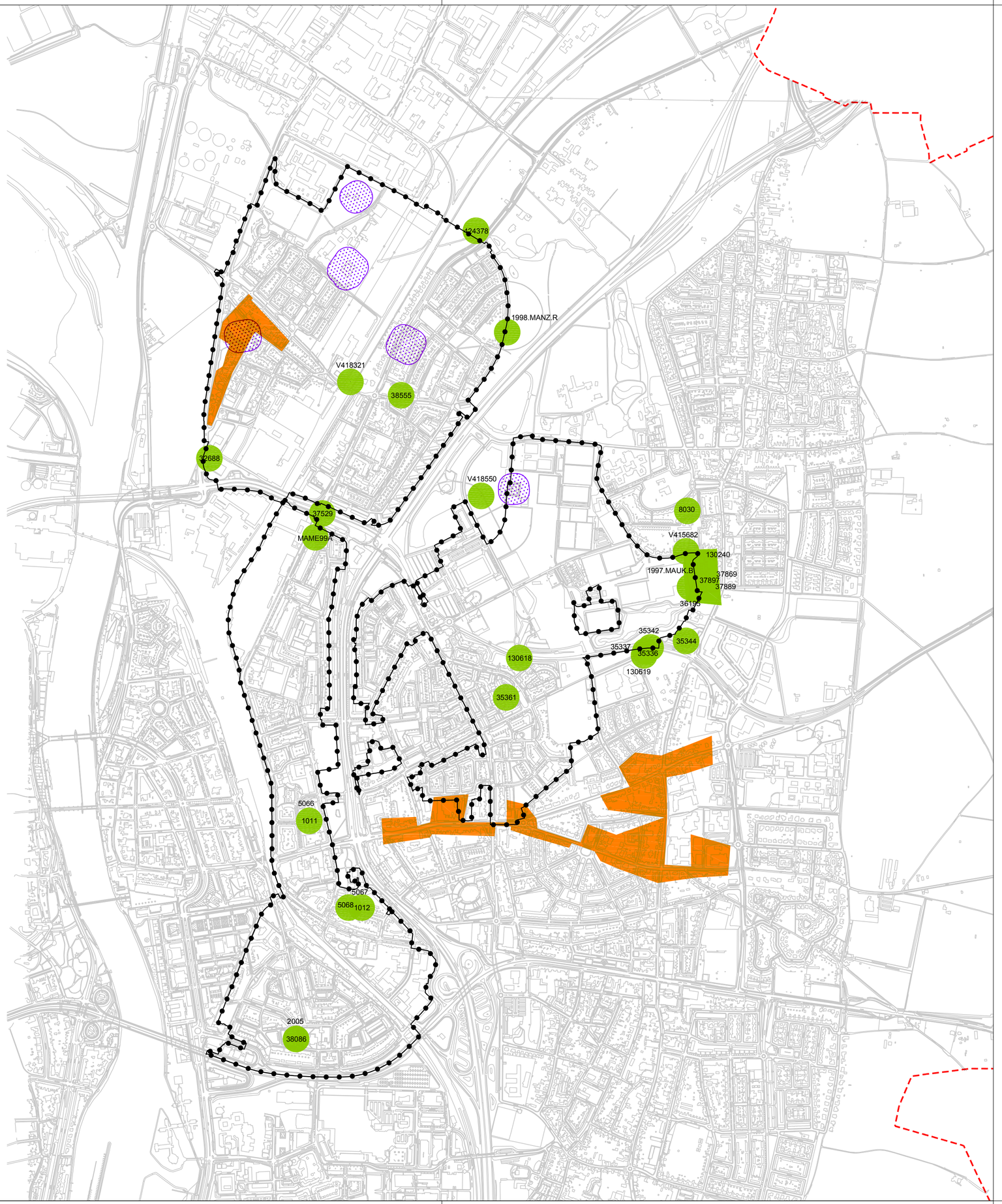
Archis II *vondstmelding*: 415682
Toponiem: Heukelstraat 15-17
Coördinaten: 179.085/318.756
Jaar melding: 2007
Verwerving: Archeologisch: Opgraving
Complex: Nederzetting onbepaald
Vondsten: vuursteenboor (paleolithicum-bronstijd); Keramiek: weefgewicht, aardewerk handgevormd, kurkurn (Romeinse tijd), tonvormig aardewerk, Terra Sigillata, diverse Laat Middeleeuws aardewerk; ijzer; bouwmateriaal (Romeinse tijd)
Begindatering: Paleolithicum **Einddatering:** Nieuwe tijd

Archis II *vondstmelding*: 418321
Toponiem:
Coördinaten: 177.807/319.401
Jaar melding: 2011
Verwerving: Archeologisch: Opgraving
Complex: onbekend
Vondsten: verkleuringen in de grond
Begindatering: Nieuwe tijd C **Einddatering:** Nieuwe tijd C

Archis II *vondstmelding*: 418550
Toponiem: Sportpark Geusselt
Coördinaten: 178.305/318.967
Jaar melding: 2011
Verwerving: Archeologisch: proefputten/proefsleuven
Complex: onbekend
Vondsten: mogelijk grachten van kasteel
Begindatering: Nieuwe tijd **Einddatering:** Nieuwe tijd

Bijlage 2

Archeologische waardenkaart

LEGENDA

GRENS PLANGEBIED

GEMEENTE C.Q. RIJKSGRENS

TOPOGRAFIE

HISTORISCHE RELICTEN (VAN VÓÓR 1830)

AMK TERREINEN

TERREIN VAN HOGE ARCHEOLOGISCHE WAARDE (INCL. OUDE KERNEN)

ARCHEOLOGISCHE WAARNEMINGEN (50MTR. ZONE)

5116
31519 ARCHIS II WAARNEMINGSNUMMERS OF 4-CIJFERIGE WOK-CODE

V415682 ARCHIS II VONDSTMELDINGNUMMERS

1998.MANZ.R GEMEENTELIJKE PROJECTCODE

vandewall
planologisch advies

*** aan de opgegeven maatvoering kunnen geen rechten worden ontleend ***

Gemeente Maastricht

Archeologische Waardenkaart

Maastricht Noord - Oost

par.	datum
	juni 2012

sector	team	schaal	IMRO-idn
Ruimte	Ontwerp	1:10.000	

LEGENDA

GRENS PLANGEBIED

WAARDE - MAASTRICHTS ERFGOED

SPECIFIEKE VORM VAN WAARDE - ARCHEOLOGISCHE ZONE A

ARCHEOLOGISCHE VINDPLAATSEN + 50MTR ZONE

AMK- TERREIN VAN ARCHEOLOGISCHE WAARDE EN HOGE ARCHEOLOGISCHE WAARDE

VERMOEDELIJK TRACÉ ROMEINSE WEG + HISTORISCHE RELICTEN + 50MTR ZONE

SPECIFIEKE VORM VAN WAARDE - ARCHEOLOGISCHE ZONE B

HISTORISCHE DORPSKERN

SPECIFIEKE VORM VAN WAARDE - ARCHEOLOGISCHE ZONE C

BUITENGEBIED

vandewall
planologisch advies

*** aan de opgegeven maatvoering kunnen geen rechten worden ontleend ***

Gemeente Maastricht

Archeologische
Beheer en sturingskaart

Maastricht Noord - Oost

par.	datum
	juni 2012

sector	team	schaal	IMRO-idn
Ruimte	Ontwerp	1:10.000	